

TÜZOLTÓ-KÖZLÖNY.

A MAGYAR TÜZOLTÓK SZAKLAPJA.

XXIV-^{IK} ÉVFOLYAM.

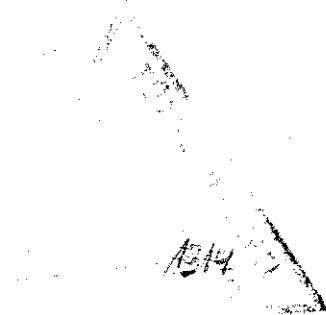
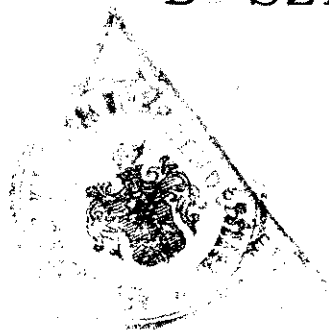
1902.

KIADÓTULAJDONOS:

A BUDAPESTI ÖNKÉNTES TÜZOLTÓ-TESTÜLET.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

DR. SZILY JÓZSEF.

BUDAPEST,

RÓZSA KÁLMÁN ÉS NEJE KÖNYVNYOMDÁJA.

1902.

TARTALOM-JEGYZÉK.

	Oldal		Oldal
Erény kivánság	1	Az 1902. évi június hó 8-iki orsz. választmányi ülés jegyzőkönyve	87
Örökszemle	2	Az 1902. évi július hó 5-iki elnökségi ülés jegyzőkönyve	96
Országos szövetség szervezete (I.)	17	Az 1902. évi július hó 15-iki elnökségi ülés jegyzőkönyve	98
Örökszemle	18	A segélyező szövetség 1902. évi június hó 7-iki ig. választmányi ülésének jegyzőkönyve	100
Országos szövetség szervezete (II.)	33	A segélyező szövetség 1902. évi július hó 5-iki ig. választmányi ülésének jegyzőkönyve	100
Tűzrendészeti ügye a képviselőházban	35	A felügyelő bizottság jelentése	112
Vármegyei szövetségek	57	A segélyező szövetség 1902. évi július hó 15-iki ig. választmányi ülésének jegyzőkönyve	112
Tűzoltás ügye hazánkban és a tűzoltó egyesület Kolosvárt.	60	A biztosító-társaságok megadóztatása tárgyában készült szövetségi javaslat. Dr. Óvári Ferencztől	112
Kuszókó Istvántól	60	Az 1902. évi augusztus hó 5-iki elnökségi ülés jegyzőkönyve	126
Magyar tűzoltókhöz	77	Az 1902. évi augusztus hó 14-iki elnökségi ülés jegyzőkönyve	129
Hívás a XI. országos tűzoltó-szakтанfolyam látogatására	78	Az 1902. évi augusztus hó 14-iki orsz. választmányi ülés jegyzőkönyve	131
XI. országos tűzoltó-szakтанfolyam elméleti és gyakorlati tantárgyainak és előadóinak beosztása	80	Az 1902. évi augusztus hó 17-iki egri XV. orsz. tűzoltói nagygyűlés jegyzőkönyve	145
XI. országos tűzoltó-szakтанfolyam tanóráinak és előadóinak beosztása	81	Az 1902. évi augusztus hó 17-iki orsz. választmányi ülés jegyzőkönyve	148
Országos szövetség szervezete. Irta: dr. Szily József	93	A segélyező szövetség 1902. évi augusztus hó 14-iki ig. választmányi ülésének jegyzőkönyve	149
Budapesti önkéntes tűzoltó-testület és az országos tűzoltó-szövetség. Irta: dr. Szily József	109	A segélyező szövetség 1902. évi augusztus hó 17-iki közgyűlésének jegyzőkönyve	149
Nagygyűlés után. Irta: Dunántúli	125	Nyilatkozat	163
Hivatalos lap kérdése. Irta: dr. Szily József	161	Javaslat	163
Új hivatalos lap	185	Az 1902. évi szeptember hó 13-iki elnökségi ülés jegyzőkönyve	164
Csúszó. Irta: dr. Szily József	201	Az 1902. évi október hó 18-iki elnökségi ülés jegyzőkönyve	166
Tűzvédelem és tűzkárbiztosítás. Irta: id. Groidl Gyula	202	A segélyező szövetség 1902. évi szeptember hó 13-iki ig. választmányi ülésének jegyzőkönyve	170
		A segélyező szövetség 1902. évi október hó 18-iki ig. választmányi ülésének jegyzőkönyve	171
Hivatalos rész.			
Előminiszteri intézkedés a tűzoltásnak a községi közigazgatási tanfolyamokon leendő kötelező tanítása tárgyában		Pénztári kimutatás az 1902. év III. negyedéről	171
Pénztári kimutatás az 1901. év IV. negyedéről		A mentőintézmény szervezése. Dr. Glósz Kálmántól	172
Új számadás az 1901. évről			
Hívás a segélyező-szövetséghez csatlakozás iránt	6		
Segélyező-szövetség zárószámadása az 1901. évről	7	Az országos szövetség köréből.	
Intézkedés a tűzoltásnak a községi közigazgatási tanfolyamokon leendő kötelező tanítása, az előadók kinevezése és a tankönyv kiadása tárgyában	40	Az 1902. évi november hó 16-án délelőtt megtartott elnökségi ülés jegyzőkönyve	186
1902. évi márczius hó 24-iki elnökségi ülés jegyzőkönyve	40	Az 1902. évi november hó 16-án délután megtartott elnökségi ülés jegyzőkönyve	190
Segélyező-szövetség 1902. évi márczius hó 24-iki ig. választmányi ülésének jegyzőkönyve	41	A segélyező-szövetség 1902. évi november hó 16-iki választmányi ülésének jegyzőkönyve	192
Archívó az 1902. évi június hó 8-iki országos választmányi ülésre	60	A nagygyűlés följirata	193
Országos tűzoltó-szövetség elnökségének jelentése az országos választmányhoz	61	Az 1901. évi december hó 7-iki elnökségi ülés jegyzőkönyve	203
1902. évi április hó 19-iki elnökségi ülés jegyzőkönyve	65	A segélyező-szövetség 1902. évi december hó 7-iki ig. választmányi ülésének jegyzőkönyve	208
1902. évi április hó 26-iki elnökségi ülés jegyzőkönyve	67	A segélyező-szövetség 1902. évi december hó 27-iki ig. választmányi ülésének jegyzőkönyve	208
Pénztári kimutatás az 1902. év I. negyedéről	68		
Előminiszteri intézkedés a XI. orsz. tűzoltó-szakтанfolyam tárgyában	82		
Egy országos tűzoltói versenyek sorrendje, feltételei, a használandó szerek leírása és tájékoztatás	82		
1902. évi június hó 7-iki elnökségi ülés jegyzőkönyve	85		

Technikai rész.

Tűzbiztos épületszerkezetek és anyagok (I.)	23
Ugyanaz (II.)	42
Az új gyakorlati szabályzat tervezete	208
Égési sebek gyógykezelése glutoinnal. Dr. Balogh Dezsőtől	209

Általános rész.

Veszprémvármegye alispánjának rendeletei	7
A székesfővárosi tűzkárbiztosító-intézet felállítása és a tűzoltási járulékok rendszeresítése tárgyában készült előterjesztés (III.)	8
Ugyanaz (IV.)	24
Ugyanaz (V.)	44
Tűzoltói tanszer-muzeum. <i>Kállay</i> Imrétől	68
Dr. Kék Lajos szöv. elnök lemondólevele	89
Az orsz. választmány június 8-iki ülése. <i>Ó. T.</i> -től	100
A XI. orsz. tűzoltói szaktanfolyam	114
A XI. orsz. tűzoltói szaktanfolyam hallgatóinak névsora	115
Bizalmi nyilatkozatok dr. Szily Józsefnek	116
Az egri nagygyűlés	133
Az egri országos tűzoltói versenyek	150
Nyilatkozat. javaslat. Dr. <i>Szily</i> Józseftől	174
Tűzvédelem — tűzbiztosítás. <i>Ecker</i> Sándortól	175
Fölterjesztések az országos szaktanfolyamok tárgyában	194
A statisztika tanulságai	210
Körrendelet az acetylen-gáz gyártása és felhasználása körüli eljárás szabályozása tárgyában	211

Szövetségek köréből.

A hevesvármegyei szövetség közgyűlése	10
A fejérvármegyei szövetség átírata a vármegye országgyűlési képviselőihez	26
A veszprémvármegyei szövetség választmányi ülése	27
Fejérvármegye alispánjának rendeletei	69
Veszprémvármegye alispánjának rendeletei	70

Oldal

A veszprémvármegyei szövetség választmányi ülése	...
A torontálvármegyei szövetség közgyűlése	...
A veszprémvármegyei szövetség közgyűlése	...
A sopronvármegyei szövetség választmányi ülése	...
A sopronvármegyei szövetség közgyűlése	...
A budapesti szövetség elnökségének jelentése az 1901–1902. évekről	...

Testületek köréből.

A kolozsvári tűzoltóság. <i>Bartha</i> Gergelytől	...
A budapesti önkéntes tűzoltó-testület parancsnokságának jelentése az 1901. évről	...
Kecskemét 1901-ben. <i>Szinyvai</i> Imrétől	...
A komáromi parancsnokság jelentése	...

Hírek.

11, 12, 13, 14, 28, 29, 30, 51, 52, 71, 72, 73, 89, 105, 119, 121, 140, 141, 157, 180, 181, 196, 197, 217.	
--	--

Szerkesztői üzenetek.

14, 30, 121, 198, 218.

Hirdetések.

Budapesti szivattyú- és gépgyár-részvénytársaság minden számban	
Tiller Mór és társa minden számban.	
Rétay és Benedek minden számban.	
Schunda V. József minden számban.	
Sternberg és Kálmán minden számban.	
Ritscher Zsigmond és fia minden számban.	
Szűts és társa a 2–12. számokban.	
Elsinger M. J. és fiai a 2–12. számokban.	
Triesti ált. biztosító-társaság a 3. számban.	
Tűzrendészeti Felügyelő a 3–10. számokban.	
Tűzoltói szakkönyvek a 4. és 7. számokban.	

TÜZOLTÓ-KÖZLÖNY

A MAGYAR TÜZOLTÓK SZAKLAPJA.

A MAGYAR ORSZÁGOS TÜZOLTÓ-SZÖVETSÉG HIVATALOS ÉRTESÍTŐJE.

A »Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség« tagtestületeinek díjtalanul küldetik meg.

Kiadó és laptulajdonos: A Budapesti Önkéntes Tűzoltó-Testület.

KESZTŐSÉG ÉS KIADÓ- HIVATAL:

est, IV. kerület, Kossuth Lajos-
utca 8-ik szám.

ELŐFIZETÉSI AR:

Helyben és vidéken egész évre 4 kor. 80 fillér, felévre 2 kor. 40 fillér.
A magy. orsz. tűzoltó-szövetség kötelekebe tartozó testületek tagjainak egész
évre csak 2 kor. 40 fillér.
Egyes példánynak ára 40 fillér.
Előfizetések és reclamatiók a kiadóhivatalhoz címzendők.

HIRDETÉSEK

a kiadóhivatal által legjutányosabb árak
mellett vétetnek fel.
Többszöri hirdetésnél tetemes árenged-
mény.

MEGJELENIK HAVONKINT EGYSZER.

Tartalom: Szerény kívánság. — Lapszemle. — Hivatalos rész: Belügyminiszteri intézkedés a tűzoltásnak a községi közigazgatási tanfolyamokon leendő kötelező tanítása tárgyában. — Pénztári kimutatás az 1901. év IV. negyedéről. — A magyar országos tűzoltó-szövetség zárószámadata az 1901. évről. — Felhívás a segélyző-szövetséghez csatlakozás iránt. — A segélyző-szövetség 1901. évi zárószámadata. — *Általános rész:* Veszprémmegye alispánjának rendeletei (I. II.). — A székesfevárosi tűzkárbiztosító-intézet felállítása és tűzoltási járulékok rendszeresítése tárgyában fölterjesztett javaslat (III.). — Szövetségek köréből: A hevesvármegyei szövetség közgyűlése. — Hírek. — Szerkesztői üzenetek. — Hirdetések.

Szerény kívánság.

A Konkordia-malom égése, az azzal egybe-
tört óriási, három millió koronát meghaladó kár-
nak a két szerencsétlen tűzoltónak hősi halála
csapásra ráterelte a közfigyelmet a tűzoltó-
műnyre. A napi lapok hasábjain, hivatalos és
ánbeszélgetésben egyaránt fölemeli szavát a
élmény, sürgetve a tűzoltó-intézmény országos
vezését és védelmet követelve a nemzeti vagyont
szító tűzkárok ellen.

Ime, az általunk oly rég várt tavasznak első
jeje máris megérkezett. A belügyminiszter a
etség javaslatára a tűzoltásnak a községi köz-
gatási tanfolyamokon 40 órában való tanítását
ezövé tette és ezzel megtette az első lépést
hogy a tűzrendészet ne csak névleg, hanem
lóságban is helyet foglalhasson a közigazgatás
zetében.

Nagy dolog az most, a midőn a tűzrendészet
ígos szervezésének kérdése mindinkább kerül
loktérbe, s a midőn kétszeresen fontos, hogy
, kik a községi közigazgatásban vezérszerepet
nek hivatva játszani, a tűzoltás és tűzrendészet
álalis ismereteivel vértelve lépjenek ki az iskola
aiból az élet iskolájába.

A tűzoltásban való tömeges kiképzésen kívül
azonban a miniszteri rendeletnek még egy ki-
kedő s ma még eléggé meg sem becsülhető
tősége, s ez az, hogy az előadókat a szövetség
slatára maga a miniszter fogja kinevezni, ezzel
ismervén a tűzoltás és tűzrendészet fejlesztésé-
nagy fontosságát.

Örömmel adunk hírt mindezekről lapunk olva-
sóinak s a legnagyobb készséggel mondunk köszö-
netet a kormánynak ezen intézkedése miatt, melyekben
annyi sikertelen kísérlet után valahára törekvéseink
jogosultságának elismerését és egy szebb jövő pi-
kadását látjuk.

Nagy hiba volna azonban, ha a kormány ezen
első lépésnél megállapodnék s a tűzrendészet orszá-
gos rendezését ismét elodázná. Azok a jelentések,
melyek a két év előtt megtartott tűzrendészeti viz-
gálatok eredményeképp a belügyminiszterium aszta-
lára kerültek s melyek ma is még felbontatlanul
ott hevernek, annyira sötét képét adják hazánk tűz-
rendészetének és oly hangos szóval követelik a
továbbra teljességgel türhetetlen helyzet megszü-
ntetését, hogy azok fölött ilyen gyümölcsöt csak a
távol jövőben termő intézkedések megtételével napi-
rendre térni nem lehet.

A hivatalos statisztikai adatok szerint 36—38
millió koronányi vagyont pusztít el évente a tűz
hazánkban, de, hogy mennyi tőke, mennyi erő me-
gyen veszendőbe azáltal, hogy a népesség ezrei
foszthatnak meg a tűzkárok által a megélhetés lehetősé-
gétől és rákényszerítenek a kolduskenyérre, avagy
a kivándorlásra, azt a világ semmiféle statisztikája
nem tudja fölbecsülni.

Rettenetes rákfenéje a magyar törvényhozói és
kormányzati tevékenységnek, hogy minden erejét a
politikai kérdések vesszőparipáján meríti ki s csak
elvértve jut ideje ahhoz, hogy a szociális bajok el-
hárításáról gondoskodjék.

Hát persze, a mi honatyáink vagyona biztosítva
van s ha tűzkárok érik is őket, nem sujtják, mert

kárjuk tetemes része megtérül a biztosítás révén; az állam, a közigazgatás szolgálatában állók is könnyen beszélnek, mert az ő megélhetésük minden körülmények közt biztosítva van, de mit szóljon az a temérdek szegény ember, a kinek hitvány keresetéből még kenyérre való sem jut, nem hogy biztosításra s kinek ha vityillója leég, családotul van kidobva az Isten szabad ege alá; mit szóljanak a munkások ezrei, kiket a gyár, a malom leégése a legjobban sujt, mert a munkát veszítve mindenüket veszítik.

A Konkordia malom égése a hivatalos statisztika szerint három millió korona kárt okozott, de ki becsüli föl azt a kárt, melyet a két derék tűzoltó halála okozott, ki becsüli föl azt a veszteséget, mely a munka és kenyér nélkül maradt maradt 200 családapát és azok családjának Isten a megmondhatója, hány tagját sujtotta.

Ezekkel törődjenek azok, kikre az ország sorsának intézése bízva vagyon. A gazdag megtudja magát védelmezni a sors csapásai ellen, de a tehetetlen szegény nép maga védelmet igényel, azt magára hagyni nem szabad, azt istápolni, támogatni kell, erre a támogatásra pedig nem világpolitika, nem is nemzetiségi politika, hanem józan, erőteljes szociális politika szükséges, olyan, mely nem elégszik meg a visszás állapotok konstataálásával, hanem kifürkészve a bajok okait, azok elhárításával igyekszik a bajokat orvosolni.

És ezt mulasztotta el a mi kormányunk megtenni. Végigvizsgáltatta az ország tűzrendészeti viszonyait, meggyőződést szerzett magának arról, hogy a temérdek költséggel beszerzett közvagyont képező fecskendőkkel kevés kivétellel rosszabbul bánnak, mint a Csáky szalmájával, látta, hogy egész vármegyék vannak, melyekben egyetlen hasznavehető fecskendő, egyetlen tűzoltóság sincs. Konstatálta, hogy a kiadott rendelkezéseknek a község urai fitytyet hánynak, azokkal nem törődnek s mindennek mi volt az eredménye? Semmi!

A helyett, hogy szétütött volna a közvagyony hűtlen sáfárjai között, a helyett, hogy felelősségre vonta volna őket bűnös mulasztásaikért, a helyett, hogy kiadott rendelkezéseinek betartására, a hiányok pótlására szoritotta volna őket, két esztendő múltán is még szótlánul türi ezt a kormányzati és közigazdasági szempontból egyaránt lehetetlen állapotot.

Nagyon jól tudjuk, hogy egy törvényt nem lehet máról-holnapra kirázni a zsebből s habár gyökeres javulást a tűzrendészet terén csakis törvényhozási intézkedések megtételétől lehet várni, mégis nem a törvény megalkotását tartjuk mi a legelső dolognak, megelégszünk mi egyelőre kevesebbel is, azzal, ha addig is, míg a törvény megalkotható lesz, legalább az eddigi rendelkezések betartása lesz megkövetelve.

A tűzrendészeti kormányrendelet minden hibája dacára, elég alapot nyújt a tűzrendészet fejlesztésére; ám, hogy eredménye legyen, kell, hogy az végre

is hajtassék, s a míg azt hatályon kívül nem zik, avagy újabb intézkedésekkel nem pótolják, a kormánynak a legszigorúbban meg is kell teleni annak végrehajtását.

Ezt kívánja az állam tekintélye és az érdeke egyaránt!

Lapszemle.

»A napi sajtó és a tűzoltás ügye« czímen lapur évi XI. számában vezető cikkelyben panaszoltuk föl sajtónak azt a méltánytalan eljárását, melylyel a hatoltóintézmény fejlesztésére irányuló önzetlen törekvé következetesen agyonhallgatja, avagy pedig, a mi még is rosszabb, a gúny fegyverével ostorozza.

Cikkelyünk megírására a »Pesti Hírlap« egy deneket kifigurázó közleménye adott okot, de hab ezen, sem pedig egyéb lapok nem is tartották érdekes közleményünkre reflektálni, úgy hiszszük, az a mind mélyes indulatoktól ment és teljesen tárgyilagos hang egész cikkelyünkön végig vonult, nem tévesztette esát, legalább erre enged következtetést vonni az a mény, hogy az azóta letelt két hónap alatt hasonló tusoknak intézményünk legalább nem volt kitéve.

Most, a budapesti *Concordia malom* égéséből lalag, de különösen annak hatása alatt, hogy a tűz emberfölötti munkája két tűzoltónak életét is meg áldozatul, újból megszólalt a napi sajtó. Hasábos tu sokban emlékeztek meg a tűz borzalmairól, elismerő nyilatkoztak a tűzoltóság működéséről, egyikük-n pedig még külön közleményben is érdemesnek megemlékezni arról a két *hósról*, ki a mentés munkáldozatává lett a tűznek és azokról a *többiekéről*, k sajtóban megnyilatkozó közvélemény eddig csak kic sel, rosszakaratu, de legalább is fölületes kritikával tudomást venni, de a kik ime megmutatták, hogy a delem borzalmi közepette is meg tudják derekasar helyüket.

Mi magunk sajnáljuk legjobban, hogy egy s embernek kenyeret adó, óriási vagyont képviselő ip nek kellett elpusztulni s hogy a katasztrófa teljessé még két emberéletnek is áldozatul kellett esni, ám történten most már változtatni nem, legfeljebb azt pást, mely az áldozatul esettek hátramaradottjait s enyhíteni lehet.

Hiszszük, reméljük, hogy ez nem is fog elmar miközben mi szerencsésebbek, mellőlünk kidőlt der társaink emlékének kegyelettel áldozunk, fogadjuk szívvel és köszönettel azt az egynémelyekben talán zatlanságra, de egészben véve sok jóindulatra valló rést, melyet a napi sajtó ezuttal oly készséges n oda nekünk s melynek értékéből mit sem von le a *pesti Napló*-nak bizonyára csak tájékoztatlanságbó ama vádjá, hogy a két tűzoltó halálát könnyelműség továbbá a »Pesti Napló«-nak az a külön cikkelye, ben annyira természetellenes gyönyörűséggel tobt tűz borzalmaiban.

Külön elismeréssel adózunk az »*Esti Ujság*«-na eddigelé teljesen szokatlan dicsőítéssel szól a tűzoltó tásról, s azért ne csodálja a cikkely írója, ha mi is pot emelünk« előtte.

Az »*Esti Ujság*« január 24-iki számának élén a kezöket írja:

A tűzoltó.

A neve két betű: V. T., meg egy numerus. A retteben állandó alak. A fején fényes csákó, az lakk-tokos balta, keztyü a kezén. Ha vasárnap, a

tűz nincs, kivonul, banda fujja neki a marsot. Mikor azután így fényesen kiöltözködve, a bajsza hetykén kipödörve, végigmuzsikáltatja magát az utczán, a ki látja, rámondja: de jó dolga van az ilyen tűzoltónak! Nem csoda, ha megirigylük és — kifigurázzák.

Hogy nem minden nap parádé, arra a harmadik ember se gondol. Legfőlebb olyankor, a mikor a vörös kakas fölrepül a házra és piros taraja fénye biborszínűre festi az eget. Mikor a lángban álló földél alól ijedten menekül az ember és rettenetes aggodalmában veszendő gyermeke nevét sikoltozza az anya. Akkor egyszerre szörnyen komoly alakká lesz a tűzoltó. Riadt csilingeléssel hívja a telefon. Gyermekeit az anya, pénzét, papírját a tőkés, háza biztonságát a szomszéd rajta követeli. A veszedelemben, a melyből maga menekült, őt küldi. És a tűzoltó megy a lángba és másnap jelenti a hír: minden lakó megmenekült — csak egypár tűzoltó veszett oda. Nem nagy eset. Hisz ez a tűzoltónak ugyasólván — a mesterségéhez tartozik.

Igaz. A tűzoltó mestersége a veszedelem. Mikor csákóját fejére tette, baltáját oldalára csatolta, letette a fogadalmat, hogy menni fog oda, a honnan mindenki menekül. Csatatérül elfogadta a pusztulás földjét. A lángban álló házfödelet, az izzó gerendát, az ingó tűzfalat, keskeny párkányt, a hol két halál leleskedik rá, az emésztő tüzláng és a roncsoló mélység. Nincs csata, az övénel veszedelmesebb és nincs dicsőség, a tűzoltóénál — *önzetlenebb*. A legdrágábbat, a mije embernek van, teste épségét, szemevilágát, életét kockára *másért* és a *máséért* teszi. Az ő haszna — mások megmentett élete, gyereke, vagyona. Belőle generális nem lesz, ódát hozzá nem írnak, nem ünneplik, még a legnagyobb dekórum, a mit számára a köz hálája tartogat — díszes temetés, ha nemes, bátor csatájában halálát leli. Ám özvegyének, árvájának kenyeret már ez a hála se uttat.

Ki tartja számon a tűzoltóról: hány emberéletet mentett meg? Hány anyáról háritotta el a legszörnyűbb fájdalmat gyászát? Hány embernek ragadta ki a pusztuló elem negsemmissítő dühéből egész élete munkásságának keservesen megszerzett gyümölcsét? Hol a tűzoltó, a ki vakmerő és hősi munkájának hálájából nehéz mesterségéből a nyugalmas jólétbe menekülhetett? Sehol. A tűzoltó, a ki annyi megfizethetlent és annyi temérdek kincset megment másnak, maga szegény, sőt nyomorgó ember. A milyen áradtságos az élete és a milyen veszedelmes a munkája, olyan silány a fizetése. A ki az életét a mások javáért, a mások életéért minden pillanatban kockára tenni köteles és kész, maga alig hogy megélhet. Pedig az ő élete is élet volna, maga is ember, férj és családapa. Neki is vannak rozzátartozói, van felesége, gyereke, a kiknek az élet, a melyet ő a tűzbe visz — a máséért, mindenekfelett kedves és drága. A tűzoltó élete se ér kevesebbet, ha olcsóbban adja is, mint a másé; ha a párkány alatta leszakad, ha a tűzfal leomlik, az égő gerenda ráesik, a lezuhanó tető eltemeti, a gyilkos füst megfojtja, az ő koporsójára is borul anya, feleség, testvér, gyerek.

Ha ugy dolgozik, mintha mindez nem volna, ha a veszedelemben ugy rohan, oly bátran, nyugodtan, elszántan és félelem nélkül, mintha az ő élete a másénál kevesebbet érne, mintha senkije se volna, a ki érette aggódnék vagy a ki miatt neki aggódnia kellene, ez az ő hősiességének, nemes áldozatkészségének megható dicsősége. A legszebb, a legtöbbször, a mit ember embertársa javának adhat, az idegennek, a kiről nem tudja, nem is kérdi: szegény-e, gazdag-e, hálás vagy halátlan természetű. A kiről csak annyit tud, hogy veszedelemben van, tehát — meg kell menteni.

Azt a fényes csákót, azt a lakk-tokos baltát irigyelni vagy csúfolni kár; halátlanság és léhaság. Tisztelet e szerény és bátor küzdőknek; az önfeláldozás hősi vértanuinak pedig, a kik a maguk legdrágább kincsét, az életüket, hozzátartozóik boldogságát és kenyerét adták áldozatul a

máséért, hála és kegyelet. A kinek van valamije, a minek a veszedelme szívet aggodásra hajtja, a kinek van valakije, a kit félteni érdemes: ne sajnálja tiszteletét a bátor küzdőtől, fájdalmas megemlékezését a nemes harcz elesettjeitől és — a ki tehetős — enyhítő részvétét azoktól, a kik árván maradtak, hogy — mások árvaságra ne jussanak. És ha látunk tűzoltócsapatot akár száguldó szekéren fáklafénynél vágatva oda, a hol az ádáz elem pusztító kénye tombol; akár parádében, muzsikaszóval is: ez jusson eszünkbe és — *emeljük kalapot.*

A »Pesti Hírlap« január 25-iki cikkelye a következő:

Esti levél.

— Két hősről. —

Két hősről beszélnek, megilletődött szívvél. Arról a két tűzoltóról, a ki az éjszaka beleveszett az égő malomba.

Nagy szót ejtettem ki: hősök! Nagy szó az, legalább nekünk, öregebbeknek. De vajjon az-e ennek az új nemzedéknek, mely mindenben okot nyomoz s a heroizmust — egyet igazítván a szemüvegén — szereti a muszaj kategóriájába sorozni. Vagy nem azért halt-e meg a világ minden jeles vitéze, mert tulajdonképen muszaj volt neki? Vagy a küzdelem nem épp az élet, az erő fentartására való? Vajjon meg akarhat halni Leonidas a Thermopylae völgyében, egyszerűen azért, hogy meghaljon? Oh, ez határos azzal a buta gyávasággal, melyet a római epigramma arról a Fannius nevű katonáról jegyzett fel: úgy félt a haláltól, hogy megölte magát. A hős azért hal meg, hogy élete nagyszerűen teljes legyen. Ha kevésbé teljes életet kíván magának, élhet tovább is s nem mindig dicsötelenül. De a kinek a szívében az a nagy szent akarat vagyoni, hogy megtegyen mindent, a mit bir, mindent, a mi a kötelessége, — addig a pillanatig, mikor megbénítja a halál, — az hős. A rongált várából kitörő Zrinyi akarata olyan hatalmas erő abban a végső perczen, hogy ma is él, annyi századnak utána, a lelkek milliomainak mélyén.

S az éjszaka az a két közember, az a két névtelen... mert hiszen a nevéket sem lehet kihüvelyezni a tudósításokból és a jelentésekből... az a kettő behatol az égő malomba. Arra az emeletre, a hová rendelték őket, oltani. Oltani a tüzet, mely, bár szörnyű, senkinek sem okoz kárt; mert a kár csak a biztosító-társaságok észrevehetetlen, filières osztalécsökkenésében fog mutatkozni. Az a két ember, a kit fölparancsoltak oda, az égő malompadlásra vagy hova, ismeri jogait és kötelességeit. Kötelességük becsületesen dolgozni a vész ellen; s joguk meghátrálni abban a pillanatban, mikor saját életüket kezdi fenyegetni a romlás. Visszavonulhatnak becsülettel s nincsen ember a világon, a ki nekik szemrehányást tegyen.

... De akkor és ott, az égő lisztnek, e minden puska-pornál rosszabb portékának robbanásai között, abban a két egyszerű lélekben föltámad az isteni méltóságú ember gondolata: nem szabad innen elmenni egy tapodtat sem, valamig tennivaló van! Egy pillanat s a fölcsapó iszonyu lángban ott vigyorgó a halál; de az a két akarat, az a két nemes, nagy akarat, szent nyugalommal adja neki magát által.

Dicsőség és tisztelet annak a két tűzoltó hősnék!

Temetésök — ha ugyan megszenesedett csontjaik előkotorhatók az omladékok alól — szép lesz. Mert mink magyarok, ha nem is tudunk sokat, de temetni szépen tudunk. A király adjutánsa ugyan nem megy el arra a temetésre, sőt talán az összes miniszterek sem kompareálnak; de azért lesz ott egynéhány jelenvolt mégis.

De mi lesz azután, hogy azokat a megüszkösödött csontokat elföldelték, kint az olcsó Rákoson? (Mert az ilyen szerény halottaknak nem jár ki a dízsír hely.) Alkalmasint nem lesz semmi sem. Ama két ember közül az egyiknek felesége, a másiknak menyasszonya van. Vajjon minő tisz-

teletben, részvétben és segítségben lesz része ennek a két teremtsének? A biztosító társaságok alkalmasint elküldik nekik a hagyományos száz korona »kegyajándékot«. Az özvegynek pensio? Én Uram Istenem, micsoda pensio járhat havi harmincz forint zsold, két rendbeli ruha és csizmafeljelés után?

... A társadalom? Az ugynevezett társadalom?

Épp tavaly ilyenkor közel szemlélője voltam egy izgalmas dolognak. Cette és Marseille között, a faramani világitó-toronynál, megfeneklett egy nagy gőzös, a Russie, azokon a zátonyokon, a januáriusi szélvészben. A hajót tulajdonképen nem fenyegette romlás. Áll a zátonyon, mint a Sion hegye; s ha majd csendesebb lesz a tenger, hát elvontatják. De a közel halászfalvak lakói nem akarták engedni, hogy a steamer utasai ott rettegjenek, ki tudja, hány napig. Ladikra kelve, egyenkint kiszállították őket a szárazra. S azoknak a derék halászoknak, a kik ezt a vitézi, de nem éppen okvetetlenül szükséges dolgot cselekedték: a francziák összeadtak vagy százezer régi magyar pengő forintot.

Isten mentsen tőle, hogy azzal álljak elő, hogy annak a két nőnek gyűjtsünk. Nem, kérem, még nagylelkű szivarvéget sem; hiszen ők nem pipálnak, mint az öreg honvédek. De ne gyűjtsünk nekik pénzt sem, mert az a kétszáz korona, mely számukra talán mégis csak összekaparódhatnék valahogyan, rajtuk nem segítene, csak megalázná őket, azt a két fekete kendővel bekötött fejű teremtsét és megalázná minmagunkat.

A »Budapesti Napló« január 25-iki számában tudósításának élén ezt írja:

A Konkordia-malom égése.

A soroksári-úti hatalmas malom ma is ég még. Füstje belepi az egész Ferenczvárost és a Józsefvárost is. A keresepi-úton már megcsapja az ember arczát az az édeskés, émélygős bűz, a mit az égő liszt terjeszt. A malom képe pedig a tökéletes romlás. Mintha a romboló tűz arra vállalkozott volna, hogy megmutassa, hogy micsoda pusztításra képes — órák alatt. A hatalmas, öt-hat emeletnyi magasságba épített falak összedültek s megközelíthetetlen, tüzes, itt-ott föllángoló romhalmaz mutatja az épület helyét, a miben még tegnapelőtt száz és száz ember kereste meg a kenyérét. S igazán önfeláldozó emberi munka az, a mi lehetővé tette azt, hogy mára még több nem lett a koldus. Felejthetetlen borzalmas látvány az, a hogy verelkedett a tűzzel a szomszéd gyárak, malmok tetején az álmából fölvert munkásnép. Fehér árnyak az iszonyu magasságokban, mindenik az életét koczkára téve azért, hogy el ne hamvadjon az a kenyéradó ház is, a melyből ő viszi haza családjának szombatont a pénzecskeket. A tűzoltók pedig olyan halálmegvetéssel dolgoztak, hogy részeselek is a halálban. Kettő kiesett a sorból...

Az a csatatér az éjjeli sötétségben, a maga nyüzsgő, kiabáló embertömegével, a vezényszavak zajában s a puffogás közepette, a hogy föl-fölrobbant egy-egy liszteshamara, a mint tovább és tovább rohant a tűz — beláthatatlanabb volt, mint akármicsoda olyan terep, a melyen ember emberrel küzd s nem egy olyan hatalommal, a mivel nem bír. Nemcsak a látvány hatalmas, gyilkos szépsége volt az, a mi lefoglalta a néző minden érzékét. Rettenetes volt az a száz és száz szereplőre berendezett borzasztó dráma, a minek az utolsó aktusa ott játszódott le a Konkordia görög-tűzének világításában. A kenyér nélkül maradtak jajgatása. — Egy-egy ilyen borzasztó éjszakai jelenet a maga zürzavarában, a maga rémületes világításában arra való, hogy megbomlaszsa az ember agyát. Azért hát szó sem lehet arról, hogy ma, mikor az ablak résein át az írószobánkba még mindig a tegnapi tűz füstjét hordja be a szél, beszélni tudnánk arról, hogy meg kellett-e halni ennek a Herczeg, meg Szmilko nevezetű két hősnak? Valami olyas

impreszió kezd azonban felülkerekedni bennünk, hogy nem. Ezeknek az embereknek a halálába belejátszott egy kis könnyelműség is. Az épület égett. Egy maloméges tűzét fékezni nem lehet azzal a készütséggel, a mivel az a néhány tűzoltó el volt látva, a ki a tűznél először megjelent. Különösen nem abban a stádiumban, a miben a tüzet a tűzoltók találták. Nem vagyunk eléggé otthonosak a tűzoltás technikájában, azért kissé bátortalanul mondjuk ki, hogy ha odavezényelték azt a két embert, a honnan belezuhantak a tűzbe, ugy könnyelműség okozta a halálukat. Ha pedig odabocsátották őket, gondatlanság a haláluk okozója. — Őket már feltámasztani nem lehet, jövőre azonban jó volna talán gondolkozni ezen kissé. Nem tűzoltási kunsztokat kell végeztetni ezekkel a szegény emberekkel, hanem józan munkát, olyant, a mi a lehetőség határain belül akar elérni eredményeket. Egy dolog pedig egészen bizonyos volt már tegnap, nemcsak ma, a mikor már a maga egész rendkívüli arányaiban kialakult a pusztulás. Egy krajczárral se lett volna kisebb a tűz okozta kár e nélkül a két tűzoltóhalál nélkül, mint amekkora így. — Azt beszélük külföldben, hogy harmadik halottja is van a tűznek és pedig az önkéntes tűzoltók közül. *)

S még valamit. Az egyik halott tűzoltónak felesége és két gyermeke maradt itt közöttünk. Tegnap még feleség és ma már özvegy Szmilkóné. Az özvegyiségben a legnagyobb csapás az, a min emberileg segíteni nem lehet, az, hogy az asszony elvesziti az élete társát. Azt az embert, a kivel nem a legközelebbi tűzvétség, hanem egy életre egyesült. Az urát föl nem támaszthatjuk, de legalább teyük elviselhetővé az özvegyiségét. És erre első sorban a főváros van hivatva. De kötelessége a fővárosnak az is, a mit — tudomásunk szerint — ez ideig még elmulasztott, hogy minden tűzoltójának az életét biztosítsa és pedig olyar tiszteletes summára, hogy az esetleges szerencsétlenségek után ne váljék többé aktuálissá az a kérdés, hogy miből él még egy olyan »embernek« az özvegye, a ki a kötelessége teljesítése közben a zsarátnok-tengerbe zuhan.

A »Pesti Napló« január 25-iki számában külön cikkelyben ekként ír:

T ű z .

Tizezernyi tömeg bámulta ma a szürke téli hajna idején a lángoknak olyan hatalmas imponáló játékát, a milyen ritkán kinálkozik látványosságul a szemnek. A tűznek perzselő heve égette az arcokat, a lábak pedig víztócsákban áztak, de azért a tömeg állt rendületlenül egy helyben, szinte lebilincselve és nézte, mint roppanik össze a ledönthetetlennek látszó emberi alkotmány a felszabadul elementum játszó szeszélyéből.

Különös társaság volt az, a melyik ott állott ma hajnalban órák hosszat gyönyörködve a tűz pusztításában. Ott volt az egész éjjeli Budapest: alakok, a kiket ott lehet látni az éjszakai mulatóhelyeken. A gavallérok fiakeret robogtak ki, hogy élvezhessék a látványosságot, és magukkal hozták a mulató Budapest hölgyeit is; feltűnő toalettjeik még rikitóbban tűntek ki a tűzvörös fényben. Ujságírók és írók, kiket a hivatásuk éjszaka is ébren tart, mind ki-siettek, hogy el ne mulasztják a színjátékot és magukba szívjanak impressziókat, a mikre másként nem igen kínálkozik alkalom. S kirohantak a lángoló tűztengerhez a külváros népei. A házmesterek riasztották fel őket álmukból vagy a tűzoltók trombitaszavára riadtak fel s ők jöttel félórányi, órányi távolságból is nézni a tüzet.

S különösek voltak az impressziók is, miket a tömeg meg a tűz keltett. Nem volt a lelkekben, sem az arczokor nyoma sem a rémületnek, avagy az ijedtségnek. Sőt... Valami kifejezhetetlen gyönyörködés csillogott a szemekben

*) E hír nem bizonyult valósnak. Szerk.

és a tűznek vörös fényében ez a perverz gyönyörűség szinte hatványozottan fejeződött ki a fekete tömegben.

Ott álltam én is a sűrű embergyűrűben s a perverz gyönyörűség magával ragadott engem is; mert a tizezernyi sokaságban ugyanegy érzés lüktetett.

Elöttem a hatalmas épület: közepe tűztenger, a földszintől fel a hatodik emeletig csupa tűz, csupa láng, olyan, mint egy óriási kályha, melyben a pokolbeli hatalmak gyújtottak olthatatlan tüzeket. A lángnyelvek a kormos falak ablakain ki-kinyultak, mintha valami láthatatlan erő tűzből és lángból szőtt zászlókat lobogtatott volna belülről. És középtűt fönn valami félelmetesen szép, ijesztően gyönyörű lángkolosszus fonta egekbe törő koszoruját. Az égboltozat majd vérvörös volt, majd meg a fekete füst egyszerre első-tétítette az egész horizont. A következő pillanatban a fehér- és violaszín közt játszó ezernyi árnyalat színezte az eget és még egy pillanattal később ismét olyan hatalmas, olyan rémületes nagy láng csapott a magasba, hogy szinte kigyult tőle az egész környék, a perzselő hőség tűzeső gyanánt csapkodott az arcokba s megpörkölődött a férfiak bajusza, meg a nők haja.

De a tömeg azért nem hátrált; a szemek varázsos erővel odaszegeződtek a lángokra s visszafójtott lélegzettel leste mindenki, mint nyaldossák a tüzes nyelvek a hatalmas épület tűzfalát, mint igyekeznek erővel, csellel belekapni az új, még ép és éghető materiába. Három tűzoltó hősies elszántsággal védte a még fekete épületrészt. A hogy a láng fel-felcsapott, látszott a vízsugár, mely megakart küzdeni a háborgó lángtengerrel. Nevetséges igyekvés! És a tűztől megittasult embereken valami különös kegyetlenség vett erőt: lángokat és újabb lángokat akart látni mindenki. Mit

erőlködik az a gyöngé három ember ott a maga szánalmas vízsugarával? Pusztítson a tűz, győzedelmeskedjenek a lángok és nyeljenek el mindent, a mi vakmerően útját meri állani romboló hatalmuknak! . . . Most valami rémes sistergés hasította át a levegőt s egyszerre lángba borult a még sértetlen épületrész. Mint az olthatatlan étvágyu fenevad, úgy vetette rá magát a tűz az új martalékra, a gerendák recsegése, a falak ropogása is hallatszott; a három tűzoltót még látni lehetett egy pillanatra, aztán egy fekete füstfelhő elnyelte őket, mikor rögtön rá újból kivirult egy hatalmas lángkéve: a tűzoltóknak nyoma se volt már . . . Mi történt velük? Elpusztultak? elmenekültek? — Ki bánta ezt! Döbbenetes gyönyörűség nehezedett a lelkekre, nehéz sóhajtás reszketett az ajkakon, mámoros szemek tapadtak a lángokhoz: hatalmába ragadott mindenkit a tűznek káprázatos gyönyörűsége.

És én ebben a pillanatban meg tudtam érteni a Né-róknak elátkozott kegyetlenségét, meg tudtam érteni azt a lehetetlen gyönyörűséget, melyet ébreszthet egy hatalmas város lángba borulása. Meg tudtam érteni, hogy ilyen pillanatokban a fül nem hallja a halódók nyögését, a koldusbotra jutottak kesergését, és csak a szem gyönyörködik, élvez, tobzódik a perverz, hatalmas gyönyörűségben.

A tömegben nem tűnt fel senkinek, én is csak most emlékszem rája: ott állt mellettem egy ember, kopott kabátban, az ő szemében nem csillogott az a varázslatos gyönyörködés, sőt — köny fátyolosította szemét, a mint nézte a lángok borzalmas szép játékát és közben egyre azt tördelte:

— Istenem! Istenem! Száznolczzvanan veszítjük el most kenyerünket . . .

HIVATALOS RÉSZ.

Belügyminiszteri intézkedés

a tűzoltásnak a községi közigazgatási tanfolyamokon leendő kötelező tanítása tárgyában.

127693. sz.
X—fő/1901.

A magyar országos tűzoltó-szövetségnek

Budapesten.

Mult évi október hó 29-én 905. sz. alatt hozzám benyújtott előterjesztésére értesitem az országos tűzoltó-szövetséget, hogy a községi közigazgatási tanfolyamokon 40 tanórát kitevő kötelező tűzoltó-tanfolyam létesítését megengedem.

Az országos tűzoltó-szövetség előterjesztésére általam megbízandó előadók szokásos tiszteletdíjainak, valamint az országos tűzoltó-szövetség által kéziratban bemutatandó tűzoltói, lehetőleg rövid kézikönyv mérsékelt kinyomtatási költségeinek tárczám terhére való elvállalását ezennel kilátásba helyezem.

A tanfolyam szervezésével Ruffy Pál miniszteri tanácsos kormánybiztost egyidejűleg megbíztam.

Ezért felkérem az országos tűzoltó-szövetséget, hogy a részletek megállapítása végett a nevezett kormánybiztos úrhoz forduljon.

Egyúttal nem mulaszthatom el, hogy a mult tanév folyamán alatt tartott tűzoltó-tanfolyamok alkalmával tanúsított buzgó munkásságáért s az ezzel kapcsolatos sikeres eredményért őszinte elismerésemet ki ne fejezzem.

Budapest, 1902. év január hó 25.

Széll.

Kimutatás

a magyar országos tűzoltó-szövetség pénztára állásáról az 1901. év IV. évnegyedében.

Bevétel:

	Kor.	fill.
1. Pénztármaradvány a III. negyedben	5876	28
2. Tagsági díjak:		
a) Közvetlen tagtestületektől	770	—
b) Alsószövetségek útján:		
1. Budapesti szövetség útján	44	—
2. Mosonvárm. » »	52	—
3. Sopronvárm. » »	50	—
3. Szakművekért	21	72
4. Takarékbetétek utáni kamat	138	89
Összesen:	6952	89

Kiadás:

	Kor.	fill.
1. Irodai ügykezelési, posta-portó és kéz. kiadások	53	27
2. Tisztviselői tiszteletdíjak és takarítási bérek	740	—
3. Lakás bére és világítás	304	—
4. Utiköltség-megtérítés	592	28
5. Felügyelőbizottság 1900. évi tiszteletdíja	200	—
6. Tűzoltás szabályai szakmunkáért	1300	—
7. Könyvnyomdai számla	116	—
8. Tűz és betörés elleni biztosítás díja	41	56
9. Túlfizetett tags. díj visszatérítése	32	—
10. Maradvány mint egyenleg	3573	78
Összesen:	6952	89

Budapest, 1901. évi december hó 31-én.

Dr. Kék Lajos,
elnök.

Tomsanyi Béla,
pénztáros.

A magyar országos tűzoltó-szövetség zárószámadása az 1901. évről.

Bevétel:

	Kor.	fill.
1. Maradvány az 1900. évről	5213	14
2. Államsegély	4000	—
3. Tagsági díjak és pedig:		
a) Önálló tagtestületektől	2306	—
b) Alsószövetségben állóktól:		
1. Budapesti szövetség útján	44	—
2. Fejérvárm. » » » »	118	—
3. Háromszékvm. szövetség útján	62	—
4. Hevesm. » » » »	166	—
5. Mosonm. » » » »	52	—
6. Pozsonym. » » » »	200	—
7. Somogyvárm. » » » »	34	—
8. Sopronvárm. » » » »	448	—
9. Tolnavárm. » » » »	46	—
10. Vasvárm » » » »	564	—
11. Veszprémvárm. » » » »	284	—
12. Zalavárm. » » » »	88	—
13. Közvetlenül fizettek	16	—
4. Szakkönyvekért	210	04
5. Takarékbetétek utáni kamatok	385	68
	Összesen:	14236 86

Kiadás:

	Kor.	fill.
1. Irodai ügykezelési, postaportó és kézbesítési kiadások	465	24
2. Tisztviselők tiszteletdíja és tak. bérek	2960	—
3. Kiküldetésekre és útiköltség megtérítésekre	1546	52
4. Irodahelyiség lakbérére	776	—
5. Fűtés és világítás	190	—
6. Felügyelők és előadók tiszteletdíja	800	—
7. Szakkönyvekre	1400	—
8. Községi közigazgatási tanfolyamokra	1709	20
9. Ösztöndíj a X. orsz. tanfolyamra	200	—
10. Könyvnyomdai számla	116	—
11. Versenydíjra	345	—
12. Szaklapok és statisztikai kiadványok	30	—
13. Tűz és betörés elleni biztosítás 1901. és 1902. évre	83	12
14. Túlfizetett tagsági díjak visszatérítése	42	—
15. Maradvány mint egyenleg	3573	78
	Összesen:	14236 86

Budapesten, 1901. évi december hó 31-én.

Dr. Kék Lajos,
elnök.

Tomcsányi Béla,
pénztáros.

MAGYARORSZÁGI TÜZOLTÓ-TESTÜLETEK SEGÉLYZŐ SZÖVETSÉGE.

Budapest, IV. Kossuth Lajos-utca 8. szám.

Felhívás

a segélyező-szövetséghez csatlakozás iránt.

Ezer veszedelem környékezi a tűzoltót emberbaráti működése közben. A legnagyobb elővigyázat mellett is baj érheti őt, miközben azon fáradozik, hogy másokat a bajtól megmentse. Egészségét, életét teszi kockára állandóan, s kész a legnagyobb áldozat meghozatalára is, ha a vészharang, vagy a kürt riadószava tette hívja.

Határtalan önzetlenségért igényt tarthatna az egész világ elismerésére és tiszteletére, ám neki ez nem kell, ezt nem keresi, jutalmát egyedül a jól teljesített kötelesség boldogító öntudatában találja.

És csodálatos, a küzdők sorai nem azokkal telnek meg, kiknek vagyoni helyzete a legteljesebb jólétet nyújtja, nem is azokkal, kiknek súlyosabb gondok nélkül megélhetése biztosítva van, de még csak azokkal sem, kik műveltségüknél és tudományos képzettségüknél fogva leginkább

hivatva volnának a nemesebb ideálok kultuszát szolgálóan, hanem azokkal a szegény emberekkel, a kik keserves munkával kénytelenek napról-napra kenyerüket megkeresni, kiknek vagyoniát a tűz el nem pusztíthatja, kik a tűzoltó sikerével mit sem nyerhetnek, csak mindent veszhetnek.

Vagy vajjon, ha baleset éri ezt a szegény tűzoltó áldásos munkája közepette, ki gondoskodik arról, hogy maga családjával ne legyen kitéve a nyomornak? A szegény mivel sem törődő hatóságokra nem számíthatunk, a társadalom által itt-amott nyújtott koldusfillérek pedig csak növelik a tehetetlen fájdalom súlyát.

Jól tudta, érezte ezt a magyar országos tűzoltó-szövetség, melynek egyik örök érdeme marad, hogy egy alap megteremtéséről gondoskodott, mely a szolgálatban megsérült, vagy megbetegedett tűzoltók segélyezésére volt hivatva. Ezt a magasztos föladatot a »Magyarországi tűzoltó-testületek segélyező-szövetsége« teljesíti immáron 11 éve, még pedig úgy, hogy csekély évi 20 fillér tagsági befizetése mellett 1 korondtól 2 korondig terjedő napi segélyt biztosít a szerencsétlenül járt tűzoltó részére a munkaképtelenség tartamára és 1000 korona segélyt ad halála vagy teljes munkaképtelensége esetére. Habár a lefolyt 11 év alatt a szövetség 133 tűzoltót segélyezett összesen 936 koronával, a szövetség vagyona az 1901. év végén már 42.186 korona 66 fillerre szaporodott.

E szaporodásnak egyesek és testületek jótékony alapítványain kívül egyik főtenyezője az, hogy tagjaink segélyezésében nem vagyunk kizárólag a szövetség pénztárátalva, hanem kedvezményképen igénybevehetjük az a magyar általános biztosító társaságnak Ó Felsőgeik ezüstenyekzője alkalmából e célra tett alapítványát is.

Érthetetlen, hogy ily körülmények közt mégis a határhelyi tűzoltóságoknak csak elenyészően csekély töredéke csak csatlakozik a segélyező-szövetséghez, így az 1901. évben is csak 159 testület volt tagja 7896 taggal a segélyező-szövetségnek. Midőn az alapszabályoknak idevágó pontjait, nemkülönben az 1901. évi zárószámadást alább közöljük, hívjuk hazánk tűzoltó testületeit, hogy működő tagjaik azok jól felfogott érdekében is minél tömegesebben csatlakozzanak segélyező-szövetségünkhöz, s tegyék lehetővé, hogy a szövetség jótékonyágának áldásaiban minden szerencsétlenül járt bajtársunk részesülhessen.

Alapszabályokkal és egyéb felvilágosításokkal kívánunk szívesen szolgálnunk.

Kelt Budapesten, 1902. évi január hó 30-án.

Az igazgató-választmány nevében:

Dr. Kék Lajos,
elnök.

Dr. Szily József,
titkár.

Kivonat az alapszabályokból.

9. §. A segélyező-szövetség kötelékébe belépni szándékozó tűzoltó testület köteles a parancsnoksági, vagy választmányi ülés határozatára alapuló és a parancsnok vagy elnök és a titkár, illetve segéd titkár aláírásával és a testület pecsétjével ellátott belépési nyilatkozatot, valamint tagjainak hiteles névsorát, ez utóbbit 2 példányban, és a belépés egész évére járó tagsági díjat az elnökségnek beküldeni.

A hivatásos és fizetett tűzoltók ebbeli működésük feltüntetését külön névsorban jelentendők be.

A tagsági díjak beküldése nélkül a belépési nyilatkozat figyelembe nem vétetik.

A bejelentettek névsora 2 példányban küldendő be, melyek közül egyikét az elnökség által láttamozva visszaküldetik.

11. §. A tagsági díjak évenként és fejenként 20 fillérben állapítottak meg.

Évközben belépő testületek az egész évi díj lefizetésére kötelezettek.

13. §. A segélyezés mérve a következők:

a) Szolgálatban történt megsebesülések és betegségek folytán beállott mulandó munkaképtelenség esetén a megsebesülés vagy a betegség napjától számított 120 napi időtartamig bezárólag napi 1 korondtól 2 korondig terjedhető segélyezés adatik a munkaképtelenség tartamára.

b) Ha a munkaképtelenség 120 napnál tovább tart, akkor a családi és vagyoni viszonyok, valamint a segélyezésre rendelkezésre álló alap figyelembe vételével végkielégítés adatik, mely teljes munkaképtelenség vagy halál esetén 1000 korondig terjedhet.

magyarországi tűzoltó-testületek segélyző szövetségének zárószámadása az 1901. évről.

Bevétel:

	Érték.		Pénz.	
	Kor.	fill.	Kor.	fill.
Pénztármaradvány az 1900. évről	32600	—	6302	74
Tagsági díjak			1651	24
Kamatok:				
a) értékpapírok szelvényeiért		1423	48	
b) takarékbetétek után		435	26	1858
Összesen:	32600	—	9812	72

Kiadás:

	Érték.		Pénz.	
	Kor.	fill.	Kor.	fill.
1. Irodai ügykezelési, posta-portó és kézbesítési kiadások			24	06
2. Segélyezésekre			186	—
3. Túlfizetett tags. díjak visszafizetése			16	—
4. Maradvány mint egyenleg:				
a) törzsvagyon	32600	—	7794	31
b) az 1902. évi szükségletekre		1792	35	32600
Összesen:	32600	—	9812	72

Budapesten, 1901. december hó 31-én.

Dr. Kék Lajos, elnök.
Tomcsányi Béla, pénztáros.

ÁLTALÁNOS RÉSZ.

Veszprémvármegye alispánjának rendeletei.

I.

Örrendelet, a vármegye összes nagyközségei biráinak és a körjegyzők útján a kisközségek biráinak.

Az országos társadalmi politikával lépést tartani, sőt adni kívánván, vármegyénk törvényhatósági bizottsága 98. évi október hó 3 án és folytatva tartott közgyűlésével elhatározta 323. jkv. 9471/898. szám alatt, hogy *vármegyei összes községek kötelesek költségvetéseikbe a tűzoltóknak baleset ellen való biztosítására évente 20 koronát venni.*

A vármegyei tűzoltó-szövetség jelentéseiből, nem-önben a tűzkár jelentésekből meggyőződtem arról, hogy vármegyei tűzrendészeti szabályrendelet értelmében össze-20—40 év közötti férfilakos kötelezett tűzoltók igen sokan vonakodnak a gyakorlatokban és tűz esetén a tűzoltásban részt venni, mert esetleges szerencsétlenségnek kitéve, s életük baleset ellen nincs biztosítva, a községek pedig nem felelnek meg ez irányban a törvényhatósági bizottság által rájuk rótt köteleességnek.

Utasítom ennélfogva a vármegyei összes nagyközségek biráit és körjegyzőit útján a kisközségek biráit is, hogy a községi költségvetésekbe évente 20 koronát felvevén s ebből a kötelezett tűzoltókat baleset ellen a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetségnél, (Budapest, IV., Kossuth utca 8. szám) személyenkint 20 fillér évi díj fizetése mellett 1902. év elején biztosítsák, s ennek megtörténtét szám 60 nap alatt bejelentésük.

A biztosítás bejelentésénél követendő eljárás a következő: A községi önkéntes, vagy kötelezett tűzoltókról két példányban kimutatás állítandó ki ezen minta szerint:

Kimutatás.

a) önkéntes, vagy kötelezett tűzoltó-testület azon működő tagjairól, kik az 1902. évre Magyarországi Tűzoltó-Testületek Segélyző-Szövetségének tagjai sorába lépnek:

szám	A működő tag neve	Polgári foglalkozása	Tűzoltói minősége vagy rangja

kelettel ellátandó és a parancsnok, vagy elnök és jegyző vagy titkár által aláírandó. Ezenkívül legelső alkalommal még egy következő tartalmu nyilatkozat állítandó ki:

Nyilatkozat.

Alulírott tűzoltó-testület ezennel kinyilatkoztatja, hogy a »Magyarországi Tűzoltó-Testületek Segélyző-Szövetségé« be az 1902. évtől kezdődő kötelezettséggel belép, magát a nevezett szövetség alapszabályainak, valamint a szövetségi közgyűlések és igazgató-választmányi ülések határozatainak pontos megtartására kötelezi; a mennyiben pedig elvállalt kötelezettségét nem teljesitené, aláveti magát a segélyző szövetség alapszabályaiban kimondott jogkövetkezményeknek.

Ez is kelettel ellátandó és a parancsnok által aláírandó.

Ezen három okmány és annyiszor 20 fillér, a hány biztosítandó tagja van a testületnek, a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetséghez, Budapesten, IV., Kossuth Lajos-utca 8 szám, beküldendő.

A kimutatás egyik példányát a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség bejegyzés után hitelesítve visszaküldi a testületnek, s a netáni segélyezésben csakis a bejegyzési záradékkal ellátott névsorban felsorolt tűzoltók részesednek. Időközben beállandó személyváltozások esetről-esetre bejelentendők a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetséghez.

Tűzoltói szolgálatban, gyakorlatok közben, vagy tűz esetén történt megbetegedések, vagy megsebesülések folytán beállott munkaképtelenség esetén a biztosítottak segélyezése a következő: a megsebesülés vagy megbetegedés időpontjától számított 120 napi időtartamig bezárólag naponta 1—2 korona; ha a munkaképtelenség 120 napnál tovább tart, akkor a családi és vagyoni viszonyok, valamint a segélyezésre rendelkezésre álló alap figyelembevételével végkielégítés adatik, mely teljes munkaképtelenség, vagy halál esetére 1000 koronáig terjedhet. A megbetegedés orvosi bizonyítvánnyal és parancsnoki jelentéssel 8 nap alatt igazolandó.

Veszprém, 1901. december hó 10-én.

22292. sz.
V.—1901.

II.

Halimba község birájának.

A vármegyei tűzoltó-szövetségnek Devecszerben 1901. évi augusztus hó 25-én tartott közgyűlése határozataiból meggyőződtem arról, hogy Halimba községben a tűzrendészet kezelésében és a tűzoltószerek beszerzésében, fenn-tartásában, daczára többrendbeli erre irányuló rendeleteimnek, mulasztások fordultak elő. Minthogy rendeteimnek érvényt szerezni, s a rendészet ezen nagyszemélyességű

ágát vármegyénk területén a lehetőségig fejleszteni kívánom, utasítom a község bíráját a padragi körjegyző útján, hogy a hiányzó községi tűzoltó-eszközöket, egy szívó-nyomó szerkezetű, 100 mm. hengerátméretű, országos egységes fecskendőt, 8 méter szívó- és 60 méter nyomótömlőt, 1 lajtoskocsit, 2 létrát, 6 vízvedret, 2 fejszét, 4 vasvillát, 2 lámpást, 2 sisakot és a tűzoltók számának megfelelő karszallagot go nap alatt okvetlen beszerezzen s jelentését ezen határidőig a beszerzésről egyenesen hozzám betejeszze. A mennyiben rendletemet nem teljesitené, mulasztását rendbirsággal fogom sujtani és a hiányzó tűzoltó-eszközöket a vármegyei tűzoltó-szövetség útján fogom beszereztetni.

Utasítom továbbá, hogy a tűzoltó szertárt használható, pormentes és lehetőleg tűzmentes állapotba helyezze, a tűzoltó-eszközöket a szertárban mindig tisztán és jókarban tartassa, használat után 48 órán belül megtisztogatassa, a tömlőket árnyékos, szellős helyen kiszáríttassa, tiszta, száraz, levegős helyen tartassa. A tűzoltó-eszközök gondviselőjének rendes évi fizetést adjon, s e célból legalább 20 koronát a községi költségvetésbe felvétesse.

Miről Halimba község bíráját a padragi körjegyző útján vétív mellett, a deveszeri járás főszolgabíróját, a vármegyei tűzoltó-szövetséget tudomás, végül Szikora Béla járási tűzfelügyelőt ellenőrzés céljából értesitem.

Veszprém, 1901. évi december hó 12-én.

Kolossváry József,
alispán.

A székesfővárosi tűzkárbiztosító-intézet felállítása és a tűzoltási járulékok rendszerezése tárgyában

a pénzügyi és gazdasági ügyosztály 1898. okt. 19-én kelt s a székesfővárosi tanácshoz intézett előterjesztése.

III.

Ekkép előadva a szóban levő ügy eddigi tárgyalásának történetét, áttérünk a kérdés fontosabb részére, t. i. a városi biztosító-intézet eszméjére.

A hatósági vagy nyilvános biztosítás rendszere, a melynek körébe a városi biztosító-intézetek is tartoznak, magában foglalja mindazon intézeteket, a melyek országos törvények, vagy helyhatósági statutumok alapján hatóságilag létesíttetnek. Ezen nyilvános biztosító-intézetek vagy hatósági közegek kezelése alatt állanak, avagy a biztosítandók vannak kötelezve ilyen intézetek létesítésére és fenntartására. Mindkét esetben a biztosítás lehet általánosan kötelező, avagy fakultatív. A hol a hatósági biztosítás általánosan kötelező, ott ezen intézetek rendszerint kizárólagos joggal bírnak az épületek tűzkárbiztosítására. Előfordul közvetett biztosítási kényszer monopolum alakjában is, a mikor a biztosítás kötelezettsége nincs kimondva, azonban az épületek tűzkár ellen való biztosítására a hatósági intézetek kizárólagos joggal bírván, a biztosítás más intézettel nem eszközölhető.

Maga a nyilvános tűzkárbiztosítás rendszere sajátlagos régi germán intézmény, s még ma is jórészt a germán eredetű népeknél van elterjedve. Ennek oka abban rejlik, hogy a germán nemzetek már idejekorán felismerték a tűzvédelem és a tűzkárbiztosítás között szükségképp fennálló szerves kapcsolatot. Már a kora középkorban az u. n. gildeknél nyomára akadunk olyan rendelkezéseknek, a melyek szerint a gildek tagjai tűzkár esetén a károsultat segítyezni tartoznak. A XV. század óta már külön tűzkárszövetkezesek (Brandgilden, Feuergilden) alakulnak, a melyek azonban nagyrészt csak természetbeli szolgáltatásokra vonatkoznak s csak később térnek át kölcsönös pénzbeli szolgáltatásokra

(Feuercasse). Az utóbbiak közül a Hamburgban létező külön Feuercasse 1676-ban egyesített s az első nagy nyilvános biztosító-intézetté lön.

A tulajdonképi hatóságilag létesített tűzkárbiztosítások (Feuersocietäten) rendszere öntudatosan a X század első évtizedeiben jelentkezik Poroszországban, a nan alig egy század alatt ugyszólván az összes német mokban elterjedt.

Legelső e nemű intézetek közé tartozik a b (1718.), a melyet mihamar követtek a stettini (1722) königsbergi (1723.) és a bresloui (1744.) városi intézetek azonkívül számos tartományi és országos intézet. I intézetek működési köre eredetileg majdnem kizárólag az épületek biztosítására szorítkozott, még pedig renrint a kötelező és kizárólagos biztosítás alakjában. Az i biztosítására ezen intézetek egy része csak a jelen szében terjeszkedett ki.

A mikor a jelen század elején a német államok magánvállalati biztosítás fellépett, a hatósági biztosítók az ingatlanok biztosítását ugyszólván teljesen elhagyva tartották, ugy hogy a magántársaságok jórésben az ingók biztosítására szorítkozhattak. Később azonban magántársaságok mind erősebben kezdték követelni a városi biztosító-intézetek előjogainak megszüntetését kisebb német államokban ezek a törekvések kevés sikert vezettek, azonban Poroszországban a harminczas évek a nagyobb városokat kivéve, egyebütt általában megtették a háztulajdonosokra nézve a biztosítási kényszer

Az utóbbi intézkedés folytán erős küzdelem fejlődött ki a nyilvános és a magánintézetek között, még pedig edetben az előbbieknél hátrányára, ugyannyira, hogy a avult szervezetű nyilvános intézetek csak gyökeres újjászervezés és az ingóbiztosítás felvétele útján tudtak a magánvállalati magántársaságokkal tovább versenyezni. A mió Poroszországban nyilvános tűzkárbiztosító-intézetek eme kritikus szakon túlestek, fejlődésük nyugodt mederben állandóan szabályosan halad előre.

A többi német államokban, a hol a nyilvános biztosítás rendszere továbbra is fennmaradt, a nyilvános intézetek nem voltak kitéve ilyen küzdelmeknek, er daczára azonban igyekeztek a nyilvános tűzkárbiztosító-intézetek szervezetét a biztosítás fejlődő technikájának megfelelően korszerűen újjáalakítani.

Jelenleg Németországban Elsass-Lotharingiát, Lül és Birkenfeld oldenburgi fejedelemségeket, Schaumburg-Lippe, Reuss id. ág, Brema és a Lübeckhez tartozó országos területeket kivéve, mindenütt vannak nyilvános tűzkárbiztosító-intézetek. Külön városi biztosító-intézetek Hamburgon kívül csak Poroszországban vannak, nevezetesen Berlin, Breslau, Stettin, Thorn, Königsberg, Elbing és Stettin városokban.

Általános biztosítási kötelezettség mellett az épületek tűzkárbiztosítására nézve kizárólagos joggal bírnak: a hamburgi, berlini, bresloui városi intézetek, a szász, württembergi, badeni, hesseni, oldenburgi, weimari, altenburgi, anhalti, lippei, waldecki és hohenzollerni országos intézetek.

A bajor, braunschweigi, hessen-kasseli és nassaui országos intézetek csupán monopolumot élveznek, sőt utóbbi két tartományban a jelzalogilag terheltek, avagy a kiskorúak és kiskorúak tulajdonában lévő épületekre nézve biztosítási kényszer is létezik.

Svédországban kezdetben a községben előforduló tűzkárokra ezen célra szedett külön adóból térítették meg a károsultakat. Később e helyett kölcsönös biztosító-egyesületek alakultak.

Norvégiában 1767-ben állami tűzkárbiztosító-intézetet állítottak fel, még pedig a városi épületekre nézve kötelező biztosítással. A főváros, Christiania, azonban már előző időből önálló tűzkárbiztosító-intézettel bírt.

Dániában tűzkárbiztosító-intézetek kezdetben a sz

etek alakjában jelentkeznek. Kopenhágában az 1726-iki tűzvész után külön városi tűzkárbiztosító-intézet alapították, amely a városi épületekre nézve a biztosítási kényszer nélkül. Egy későbbi nagyobb tűzvész következtében azonban a városi épületekre nézve a biztosítási kényszer kimondották s az intézetet a tűzoltási célokkal való állandó hozzájárulásra kötelezték.

Svájcban az épületek tűzkárbiztosítására az egyes városokban külön intézetek alakultak nagyjából általános kötelezettséggel.

Az osztrák örökös tartományok legnagyobb részében a XVIII. század első felében alakultak országos tűzkárbiztosító-intézetek, még pedig először Salzburgban (1811.), majd Tirol és Vorarlbergben, Morvaországban, Sziléziában, Stájerországban, Karinthiában és Krajnában, Alsó- és Felső-Ausztriában és Csehországban. Ezen intézetekre nézve az általános biztosítási kötelezettség kimondva s monomóriumot sem élveznek. Az utóbbi évtizedekben ugyan élénk mozgalom indult meg az egyes tartományokban arra nézve, hogy az országos intézetek javára biztosítási kényszer hozassék be, ezen törekvések azonban mindez ideig az osztrák tartományok ellenállása folytán meghiúsultak.

Külön városi tűzkárbiztosító-intézet csak Prágában létezik, a melyet Prága városa 1864-ben a biztosítási kényszer mellőzésével állított fel. Emaz érdekös intézet szervezésével és működésével a későbbiekben fogunk részletesen foglalkozni.

A többi országokban a tűzkárbiztosítás kizárólag magánvállalatok kezében van.

Ezek után áttérünk a kérdés ama részének megfontolására, vajjon a hatóság biztosítás rendszere elvileg helyesebb-e, s ha igen, egy ilyen városi biztosító-intézetnek a kecskővárosban leendő felállítása czélszerű és kívánatos-e? Mégül ha igen, az mily szervezetben volna életbeléptethető? Mielőtt azonban a kérdés eme részének taglalásába bocsátkoznánk, minden további felesleges szószaporítás elkerülése végett ki kell emelnünk, hogy a székesfővárosban egy általános kötelező városi tűzkárbiztosító-intézetnek a biztosítási kényszer alkalmazása, sem monopóliumot nem jelenthet, mert az idő szerint már nem lehetséges.

A mint az előbb felsorolt külföldi adatokból kitünik, az országokban, a hol a nyilvánosan kötelező hatóság kárbiztosítás intézménye elterjedt, az mindenütt megmaradt a magánvállalati biztosítás. Nálunk ellenben a városi tűzkárbiztosító-intézetek elterjedtek és virágoznak, mint általában nyilvános biztosító-intézet létezett volna. Most már a meglevő biztosító-intézeteknek a kereskedelmi jog alapján szerzett joguk van ezen üzletnek hazánkban leendő gyakorlására. Daczára annak, hogy a kötelező hatóság biztosítását egy elvileg, mint gyakorlatilag koránt sem tartjuk oly elfogadhatatlannak, mint azt a statisztikai bizottság által igazgatója ez ügyben benyújtott véleményében feltevette, — mindazonáltal a most elmondottakra való tekintettel teljesen meddő lenne egy olyan intézmény felett vitába bocsátkozni, a mely nálunk a fennálló törvényes rendelkezések folytán amugy sem lenne életbeléptethető.

Ilyenformán a tárgyalandó kérdés tere csupán arra szűkítható, vajjon helyes és czélszerű lenne-e a székesfővárosban egy sem kényszer, sem monopóliumot nem jelentő városi tűzkárbiztosító-intézet felállítása?

A megoldandó kérdésnek minél alaposabb tanulmányozása végett mindenekelőtt vizsgáltuk a külföldi hasonló intézetek szervezetét és tevékenységét s ennek folyamán a meggyőződésre jutottunk, hogy csak egy ilyen intézet lehet, a melyről ez alkalommal szó lehet, s az a prágai városi tűzkárbiztosító-intézet. Ugyanis a német városi intézetek majdnem mind a kötelező biztosításon alapulnak s a legtöbb mind régiek (a legújabbak is közel száz évesek). Prága városában azonban tűzkárbiztosító-intézetét csak 1864-ben alapította fel, tehát azon időben, a mikor már a magánvállalati biztosítás teljesen meg volt erősödve s az intézet

szervezetében a biztosítási kényszerrel s egyáltalán a magánintézetek üzletkörének korlátozását mellőzték.

Mindezeknél fogva a prágai városi tűzbiztosító-intézet keletkezésének történetét, annak szervezetét és működését behatóan tanulmányoztuk s azt tájékozásul a következőkben röviden ismertetjük:

Prága város tanácsa a hatvanas években mindinkább növekvő tűzoltási kiadásainak súlyát érezvén, a helytartó tanács jóváhagyásával 1864-ben elhatározta, hogy a városban kölcsönös biztosító-intézetet létesít, még pedig ingatlanok és ingó dolgoknak tűzkár ellen, nemkülönbön tükrözüvegeknek törés ellen való biztosítása végett. A biztosító-intézet szervezete általában megfelel a kölcsönösségen alapuló hasonló intézetek szervezetének.

A szervezetre vonatkozó alapszabályok főbb pontjai a következők:

Az intézet a városi tanács (Stadtrath) kezelése alatt áll, a tanács gondoskodik az intézet elhelyezéséről s a szükséges személyzet alkalmazásáról. A városi tanács kebeléből a biztosító-intézet állandó felügyeletére és kezelésére külön bizottság van kiküldve. A biztosításra vonatkozó bejelentések felülvizsgálása egy városi képviselő vezetése alatt két szakértőből álló s évről-évre újjáalakítandó állandó bizottság hatásköréhez tartozik. A városi biztosító-intézet alapszabályai intézkednek továbbá a rendes és rendkívüli díjak megállapítására nézve. Tűzkárok előfordulása esetén haladéktalanul helyszíni szemle tartatik, a melyen a biztosító-intézet egyik alkalmazottja, egy városi képviselő s a városi építészeti hivatal egy tagja vesz részt. A bizottság eljárásában egy a biztosító-intézet, mint a károsult fés érdekelt egyaránt szem előtt tartani köteles. A károkozás kifizetése legkésőbb a kár megállapítását követő 14 napon belül eszközözendő. A biztosító-intézet tiszta feleslegeiből tartalékalap létesítendő; a mint ezen alap 100.000 frtot elér, a tiszta felesleg fele része a városi pénztár javára esik, a mint pedig a tartalékalap az 500.000 frtot is meghaladja, az egész tiszta felesleg a tartalékalap kamataival együtt a város pénztárát illeti a tűzoltási kiadások fedezésére. Később a tűzoltási kiadások emelkedésével a városi tanács látva azt, hogy az 500.000 frtra felszaporodott tartalékalap mellett a biztosító-intézet nem képes az összes tűzoltási kiadásokat fedezni, az előbb említett rendelkezést megváltoztatva, akként intézkedett, hogy a városi biztosító-intézet évi feleslegéből egyelőre csak 20.000 frtot fizessen a város pénztárába s a felesleg többi részét csatolja a tartalékalaphoz mindazon időig, a mig képes lesz az összes tűzoltási kiadásokat a biztosító-intézet fizetni.

Végül az alapszabályok kikötik, hogy a biztosító-intézetrel szemben előfordulható vitás kérdésekben a per útja ki van zárva s az esetleges panaszok felett a városi képviselő-testület végérvényesen határoz.

Az ide vonatkozó alapszabályok megállapítása után Prága város tanácsa felhívást intézett a város közönségéhez, a melyben röviden vázolván a felállítandó intézet célját és szervezetét s különösen annak előnyeit, felhívta mindazokat, a kik a városban ingatlannal, áruaktárral vagy tűzkár veszélyének kitétt ingó vagyonnal bírnak, hogy azt a városi intézetnél biztosítsák. A felhívás végül megemlíti, hogy előreláthatólag bizonyos oldalról meg fogják kísértetni ezen intézmény létrejöttének megakadályozását, mindazonáltal a tanács ama reményének adott kifejezést, hogy a lakosság saját jól felfogott érdekében is támogatni fogja ezt a hazafias vállalkozást.

Ezután a városi tűzkárbiztosító-intézet 1865. évi január 1-től csakugyan életbe lépett, — az első évben 2662 biztosító fél részére 20,156,580 frtnyi érték biztosítottatott 21.636 frt 90 kr. biztosítási díj-ellenében. Daczára annak, hogy mindjárt az első évben a Moldvamenti málmok leégése folytán rendkívüli tűzkáresetek fordultak elő, az intézetnek a lefolyt 33 év alatt egy évben sem volt hiánya, a har-

madik évben 1867-ben már 1899 frt 48 kr. tiszta felesleggel rendelkezett s legutóbb 1897-ben 13.658 biztosított fél részére 117 milliót meghaladó érték volt biztosítva 135.173 frt 50 kr. évi díj ellenében, — az évi tiszta felesleg 75.597 forintba rugott.

A lefolyt 33 év alatt a biztosítási díjakból és kamatokból összesen 2,328.776 frt díj folyt be s ebből 1.043.578 frt tiszta felesleg származott. A biztosító-intézet 1876. óta 401.224 frt 65 krt szállított be a város pénztárába s a mellett jelenleg 629.279 frt 53 krnyi tartalékalappal rendelkezik, úgy, hogy Prága város tanácsának értesítése szerint az a városi biztosító-intézet, a melyet a város minden anyagi hozzájárulás nélkül létesített, már a legközelebbi években képes lesz az összes tűzoltási kiadásokat saját évi üzleti feleslegéből teljesen fedezni. Ez annál figyelemre méltóbb eredmény, mert Prága városának tűzoltási kiadásai már körülbelül 100.000 frtra rugnak.

A tartalékalap tőkéjéből legközelebb díszes házat szándékoznak építeni, a melyben úgy a városi biztosító-intézet, mint a tűzoltóság is elhelyezést nyer. Az intézet személyzete áll egy igazgatóból, egy titkárból, — a ki egyszersmind ellenőr is — a pénztárnokból, egy írnokból és két díjnokból. Azonkívül van egy állandó bizományos és két pénzbeszedő. Az összes személyzeti kiadások körülbelül 9000 frtra rugnak. Az intézet irodai helyisége egy nagyobb teremből, az igazgató szobájából és előszobából áll. Mindezeket csak azért tartjuk megemlítésre méltónak, hogy milyen sze-

rény eszközökkel aránylag rövid idő alatt milyen szép eredményt volt képes elérni Prága város, a mely egyébként többi községi üzemek, u. m. gázgyár, vízvezeték, kövasutak, városi takarékpénztár stb. helyes kezelésével egyáltalán egészséges önkormányzati szellemről áthatéltudatos és következetes eljárásával képes fejlődő szélességeit a közadók fokozottabb igénybevétele nélkül kitütni.

A már előadottak kiegészítéseképp még megemlíti, hogy a prágai városi biztosító-intézet által megállapított olcsóbb biztosítási díjak következtében az ott működő városi biztosító társaságok is kénytelenek voltak díjaikat csökkenteni, sőt egyes magántársulatok később a verseny hatása alatt olykor még a városi díjknál alacsonyabb díj-tételeket is próbáltak alkalmazni, de a nélkül, hogy az a városi biztosító-intézet fejlődését meg tudták volna akadályozni s a nélkül, hogy a városi intézet díjait megtoztatta volna. Ma már a Prága városában levő ingatlanok közül több van a városi biztosító-intézetnél biztosított, mint a többi jelenleg ott működő 16 magántársulat együttesévé.

Végül megemlíti, hogy a prágai intézet üzleti kezelésénél a viszontbiztosítás okszerű igénybevétele is helyes alapokon nyugszik s lehetségessé tette, hogy a lefolyt 33 év alatt sohasem volt szükség a biztosítottak rendkívül magas hozzájárulására.

(Folytatása következik.)

SZÖVETSÉGEK KÖRÉBŐL.

A hevesmegyei szövetség közgyűlése.

Jegyzőkönyv, felvételű Egerben, a hevesvármegyei tűzoltó-szövetség 1901. évi november hó 10 én tartott rendes közgyűlésén.

Elnök: dr. Glósz Kálmán, ügyvezető alelnök.

Jegyző: dr. Vass János, titkár.

Jelen voltak: Kozmáry Dezső, Dudás Adolf, Rabel Mihály, Téven Zoltán, Perger Ignác, Horváth Béla, Légmán Imre és Cselényi István tagok.

1. Elnök üdvözölve a megjelent tagokat, a gyűlést megnyitja s felkéri dr. Vass János h. titkárt, a választmány által az 1901. évi működéséről szerkesztett jelentés s a tűzfelügyelői vizsgálatok megtartása tárgyában tett intézkedés felolvasására. — A felolvasott jelentést s választmányi határozatot a közgyűlés tudomásul veszi.

2. Olvastatott a szövetségnek az egyesület pénztárnoka által szerkesztett s felülvizsgált 1900. évi számadása s a választmány javaslata. — A bemutatott számadás 2124 korona 25 fillér bevétellel, 825 korona 24 fillér kiadással s így 1396 korona 01 fillér pénzmaradvánnyal helyesnek találtatván, a közgyűlés a felmentvényt a szokott óvások fenntartása mellett dr. Schvarcz (Setét) Sándor egyesületi pénztárnoknak megadja s a számadási okmányokat az egyesületi levéltárban elhelyezni rendeli; egyben felkéri az egyesületi pénztárnokot, hogy miután sem ezen, sem az előző évi számadásaiban a bevételi hátralék fenntüntetve nincs, e nélkül pedig a szövetség vagyoni helyzete meg nem állapítható s a számadás pénztári zárlat jellegével bír, jövőben számadásaiban a bevételi hátralékot tüntesse fel; egyszersmind felhívja arra is, hogy ez idő szerint fenáll egyeleti követelésről, illetve hátralékos tagdíjakról mielőbb kimutatást állítson össze, s azt behajtás végett az ügyvivő alelnök útján a vármegye alispánjához a behajtás elrendelése végett terjessze be. Miről az ügyvivő alelnököt és pénztárnokot értesíti.

3. Előterjesztett az 1901—1902. évi költségelirányzat tervezete s a választmány javaslata. — A bemutatott 1901. évi költségvetés tervezetét, mely 1104 kor. szükség-

letet, 2820 kor. 01 fillér fedezetet, 1716 kor. 01 fillér pénztári felesleget tüntet fel, a közgyűlés változatlanul elfogadta.

Az 1902. évi eloirányzatba pedig — a tervezet feltüntetett tételek változatlanul hagyása mellett — Dobó-szobor-alap javára 100 koronát állít be s azt e számból 3354 korona szükséglettel, 3800 kor. 01 fillér fedezettel, 446 kor. 01 fillér felesleggel állapítja meg. Miről az ügyvivő alelnököt s az egyesületi pénztárnokot értesíti.

4. A titkári állás Loór Gyula lemondása folytán rüresedvén, erre dr. Vass János vármegyei aljegyző lett hangulag megválasztva. Miről megválasztott értesítették.

5. Elnök bejelenti, hogy Hanisz Imre, szövetségi védnök házasságának 25-éves fordulója alkalmából egyesület részére 200 koronát adományozott és annak kiadására iránt intézkedést kér; előterjesztett a választmány javaslata. — A közgyűlés az e jelentését örvendetes tudomásul véve, az adományt megadja s Hanisz Imre védnök úrnak a szövetség iránt tisztelettel áldozatkészségéért hálás köszönetét nyilvánítja; szersmind elhatározza, hogy a 200 koronát takarékpénztár betét gyanánt önálló alapítványként fogja kezelni s kiegészítését az évi rendes közgyűlésen a tagegyesületek által megajánlott sorából, a választmány által kijelölt három önkéntes tűzoltó közül annak fogja ajándékozni, kit vagy a tűz körülményei kifejtett buzgalma, önfeláldozása, vagy kiváló képzettsége, szorgalma, esetleg egyéb érdemei miatt legméltóbbnak talál; az alapítvány kezelésének részletes szabályozása érdekében alapító oklevelet készített s a megismerésére Mednyánszky Sándor m. t. főügyvért azzal kéri fel, hogy az oklevél adatait az egyesület alelnöké Glósz Kálmán dr. fogja rendelkezésre bocsátani. Miről Hanisz Imre védnök urat, Mednyánszky Sándor t. főügyvést a szövetség alelnökét és pénztárnokot értesíti.

6. Ügyvivő alelnök bejelenti, hogy a múlt év 27-én tartott közgyűlés határozatához képest tűzoltó folyomány létesítése érdekében az Országos Tűzoltó-Szövetség vezetésével érintkezésbe lépett, azonban eljárása

nyre nem vezetett, a mennyiben a tanfolyam ez év folyamán a központ nagymérvű elfoglaltsága miatt meghatározható nem volt; előterjesztetett továbbá a választmányi erre vonatkozó javaslata. — A közgyűlés a jelentést másodszor veszi, felhívja azonban az ügyvivő alelnököt, hogy legyen rajta, miszerint a tanfolyam a jövő 1902. évi felében multhatatlanul megtartassék s annak költségeit előirányzatban kongresszusi költségek címén feleltetve az összegből folyósítsa. Ezenben megkeresi az Országos Tűzoltó-Szövetség vezetőségét, hogy miután az új gyakorlati szabályzat csak a közelmúltban küldetett meg a tűzoltó-egyesületnek és azoknak elsajátítása, valamint a szükségessé vált felszerelési átalakítások huzamosabb időt vesznek igénybe, a jövő évben e szövetség székhelyén tartandó kongresszus versenyei a régi szabályzat alapján tartassanak meg; a félreértések elkerülése végett pedig e tárgyra vonatkozó elhatározásának mielőbbi közlését kéri. Miről az Országos szövetség elnökségét, továbbá az ügyvivő alelnököt értesíti.

7. A választmány javaslata az Egerben létesítendő Dobó-szobor ügyében. A javaslatot a közgyűlés elfogadja, melyhez képest elhatározza, hogy bár a szövetség alapvető feladatai körébe a kulturális ügyek támogatása nem tartozik, tekintettel azon halhatatlan érdemekre, melyeket Dobó István az egri vár hőse védője megvédte s a városunkkal szemben szerzett tekintettel arra, hogy a várra való tartozás — emlékének szobor általi megőrzése — leróható csak úgy lesz, ha a társadalom minden tagja igyekezik fog az eszme megvalósításához hozzájárulni, az országosan megindult mozgalomban következő lépésben kíván részt venni:

a) a szobor költségeinek fedezésére száz koronát ad fel oly megjegyzéssel, hogy a mennyiben a jövő évi pénztári zárlat megengedi, ezen összeget megfelelőleg fordítja egészíteni; a megszavazott száz koronát az egyesület 1902. évi előirányzatának terhére folyósítja;

b) felkéri a taggyűléseket, hogy a Dobó-szobor szoborjaira kebelünkben a megküldött íveken gyűjtést indítsanak meg s tagjaikat adományozásokra buzdítsák;

c) miután a jövő évi folyamán városunkban tűzoltó kongresszus fog tartatni, melynek idegenforgalma az ország megvalósításánál kiválólag értékesíthető lenne, a kongresszusnak mutatkozó tervek elkészítésére, illetve a módok megbeszélésére dr. Glósz Kálmánt, dr. Schvarcz Istvánt és dr. Vass Jánost oly utasítással küldi ki, hogy a javaslatukat a legközelebbi választmányi ülés elé terjeszték be; a választmányt viszont a kivitellel, általában a szükségesnek mutatkozó intézkedések megtételével

bizta meg. Miről a Dobó-szobor bizottság elnökét, az országos taggyűléseket, dr. Glósz Kálmán ügyvivő alelnököt, dr. Schvarcz (Setét) Sándor pénztárost és dr. Vass János titkárt értesíti.

8. Tárgyaltatott a jövő 1902. évi augusztus havában Egerben tartandó tűzoltó kongresszuson való részvétel ügye. Beható eszmecsere után a közgyűlés következőleg határozott:

a) tekintettel azon körülményre, hogy a kongresszus és a kapcsolatosan tartandó tűzoltó-versenyek a vármegye tűzrendészetének fejlesztésére kétségkívül behatást fognak gyakorolni s a taggyűlések által azokon szerzett tapasztalatok nemcsak a továbbképzést fogják irányítani, de bizonyára elősegítik az eszme propagálását is; a szövetség kívánatosnak tartja, hogy a kebelében levő önkéntes egyesületek ne csak képviselőleg vegyenek azokon részt, hanem tagjaik lehetőleg teljes számban jelenjenek meg, a kötelezett tűzoltóságok pedig minél nagyobb számban küldjenek megbízottakat; ezen cél megvalósításának elősegítésére kijelenti, hogy a kongresszuson megjelenő összes vármegyei önkéntes és kötelezett tűzoltók két-két koronában megállapított s a költségek fedezésére szolgáló részvételi díjat pénztára terhére elfogadja s az 1902. évi előirányzat II. kiadási rovat 5. tétele alatti összegből folyósítja. Miről az összes taggyűléseket, az ügyvivő alelnököt s a pénztárnokot értesíti;

b) a kongresszus alkalmával tartandó versenyre a szövetség egy díjat ajánl fel, annak költségeire a költségvetés II. kiadási rovat 5. tétele alatti összeg terhére 300 koronát irányoz elő s a díj megszerzését az egyesület választmányára bizza. Miről a választmányt értesíti;

c) tekintettel azon körülményre, miszerint a kongresszus céljaira előirányzott tetemes kiadások a szövetségre oly súlyos terhet rónak, hogy azokat vagyoni helyzetének veszélyeztetése nélkül elviselni csak alapszabály szerű kötelességének mellőzésével képes, ennek kikerülése végett azon kérelemmel fordul a közgyűlés az országos szövetség vezetőségéhez, hogy hevesmegyei taggyűlései után az 1902. évre a központ részére fizetendő 2—2 korona díjat a kongresszus költségeinek fedezésére átengedni szíveskedjék. Miről az országos szövetség elnökségét értesíti.

Egyéb tárgy nem lévén, elnök a jegyzőkönyv hitelesítésére Horváth Béla és Kozmáry Dezső tagokat kéri fel, s a gyűlést berekeszti.

K. m. f.

Glósz Kálmán,
elnök.

Dr. Vass János,
titkár.

HÍREK.

— Széchenyi basa veszedelmében. A török fővárosban Széchenyi Ödön basát, a konstantinápolyi katonai bizottság főparancsnokát komoly veszedelem fenyegette a p. Konstantinápoly egyik legmozgalmasabb pontján a tűz ütött ki, a mely a nagy szélviharban rémes pusztasággal terjedt. A tűzoltóság Széchenyi basa vezetésével küzdött ki s bár mintegy száz ház leégett, az elpusztultak során mégis megmentette a mecsetet, a nagy dohányt és a gőzmalmot. Az oltásban maga Széchenyi basa részt vett. Egyszerre, a mint egy égő házba bement, a több égő gerendája leesett. Széchenyi basa, a kinek ruhája előbb már két ízben is meggyuladt, most igen kellemes helyzetbe került. Csak nagy ügygyel-bajjal kimenteni a zsarátnokok közül, de akkorára már megégett sebet kapott. A balesetről értesült a szultán is, a tűz színhelyére több ízben elküldötte szárnysegédét, a basa állapotáról és veszedelméről tudakozódjék.

A város lakossága pedig a tűzvész után lelkes ovációban részesítette Széchenyi basát, a ki most már másodízben adta meg az árát önfeláldozó bátorságának.

— A biztosítási törvényjavaslat sorsa. Zboray Miklós országgyűlési képviselő a képviselőház január 30-án tartott ülésében interpellációt intézett a kereskedelmi miniszterhez, miért nem terjesztik be a biztosítási törvényjavaslatot s igaz-e, hogy a törvény megalkotása ez időszakra a napirendről lekerült. Felhozta egyebek közt azt is, hogy a lapok közlései szerint a miniszter azért nem nagyon érdeklődik a dolog iránt, mert egy biztosító-társulatnál birt állását, mikor miniszterré lett, föntartották a számára s ebbe az állásba, mint egy utána baktató fiakkerbe, bármikor beülhet. Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszter azonnal válaszolt az interpellációra. A biztosítási törvényjavaslatot azért nem terjesztik az országgyűlés elé, mert a javaslat még nem készült el; majd ha az igazságügyminiszter is végez vele,

a javaslat a Ház elé kerül. Az igazságügyminiszternek azonban igen sok most a dolga. Arról, hogy valamely idegen társaság érdeke késlelteti a törvényjavaslat be nyújtását, szó sem lehet. Az sem igaz, hogy neki egy biztosító-társaságnál viselt állását föntartották. Nem szép dolognak tartaná, ha egy miniszter a jövőre való tekintettel valamit biztosítana magának; ő egész erejével csak annak az ügynek szánta magát, a melyre a kötelessége szólítja. A képviselőház a választ természetesen tudomásul vette.

— **Készülő tűzoltói szakkönyvek.** Tudvalevőleg a magyar országos tűzoltó-szövetség elnöksége, különös tekintettel arra, hogy a tűzoltásnak a közigazgatási tanfolyamokon leendő tanítása sikerét biztosítsa, de egyébként is a tűzoltó-testületeket egy a tűzoltás egészét magában foglaló szakkönyv birtokába helyezze, a múlt évben megtartott egyik ülésében fölhívta az orsz. tanfolyamok előadóit az általuk előadottak megírására s e határozatát később a november hó 9-iki ülésében odamódosította, hogy az egyes tárgyak megírására külön megbízást adott. Az előadók azóta tárgyaikat megírták s azokat már fölül is bírálták, úgy hogy a február hó 13-án megtartandó utolsó bíráló ülés után az egész anyag jóváhagyás czéljából a belügyminiszter elé lesz terjeszthető s annak utána nyomdába adható. A könyv miniszteri approbációval, mint a közigazgatási tanfolyamok tankönyve, előreláthatólag márczius hó elején megjelenik, a midőn is a szövetség összes tagtestületeinek ingyen megküldetik. — A már sok tárgyaláson átment *gyakorlati szabályzat* átdolgozása még mindig folyik, remélhető azonban, hogy április hó elején ez is már szétküldhető lesz.

— **A tűzoltói tanfolyamok** a községi közigazgatási tanfolyamokon az eddigi tervezetek szerint február hó 16-án veszik legtöbb helyütt kezdetüket, még pedig úgy, hogy Budapesten, Debreczenben, Kassán, Kolozsvárott, Pozsonyban és Szombathelyen február 16, 23, márczius 2, 9, 16, április 6, 13, 20, 27, május 4, 8, 11, 25 és 29-én, vagyis vasár- illetve ünnepnapokon délelőtt 8—11-ig, Nagy-Becskereken és Pécsen két ízben 7—7 félnapi 3 órában, Máramaroszigeten és Marosvásárhelyt két ízben 4—4 egésznapos 5 órában fog a tanítás eszközölni. Az előadóknak a szövetség javaslata szerinti kinevezése már legközelebb megtörténik. A tananyag a készülő tankönyv szem előtt tartásával a következő beosztást nyer: szervezés 2½ óra, fecskendőszerek 4 óra, fecskendők működési zavarai és szerek gondozása 2 óra, mászószerek 1 óra, vízszerezés 1 óra, tűzjelzés ½ óra, tűzrendészet 3 óra, építkezés 1 óra, taktika 5 óra. A gyakorlati részben a rendgyakorlatokra és vezénylésre 2 óra, a tömlőkezelésre 2 óra, a fecskendőszerezésre 8 óra, a létrakezelésre 2 óra, a támadási gyakorlatokra 6 óra fog esni, míg a 40 órán felül még engedélyezett 2 óra a vizsgára fog fordíthatni.

— **A Konkordia-malom égése.** A főváros tűzkrónikáiban páratlan tűzi veszedelemmé nőtte ki magát az a tűzeset, mely folyó hó 24-én kevéssel éjfél után a soroksári-utcában levő Konkordia-gőzmalom szélkamrájában kiütött, s mely rövid idő alatt nemcsak a tulajdonképeni malom felét és a nagyarányú liszt- és gabonarakárt elhamvasztotta, hanem két derék tűzoltóbajtársunk életét is áldozatul kívánta. *Szmilkó* József és *Herczeg* János, az elsőnek érkezett IX. kerületi őrség tagjai a malom legfelsőbb emeletén a koptató fölől küzdöttek a terjedő tűzzel, míg a melegtől áthevült s a levegőben szállongó sűrű lisztpor hirtelen fellobbanása s a tűznek a nyitott ajtón a koptatóba való hirtelen átterjedése el nem zárta előlük a menekülés útját. Az alsóbb emeletekben működők is csak nagy ügygyel-bajjal menekülhettek, *Szmilkót* és *Herczeget* azonban megmenteni nem lehetett, ott lelték halálukat a tűztengerben. A tűz oltásában a malom saját tűzoltóságán kívül közreműködtek a hivatásos tűzoltóság összes őrségei, nemkülönben az önkéntes tűzoltóság 40 embere. Hogy a veszedelem oly nagy mérvet öltethetett, annak egyik főoka az volt, hogy a

stabil gőzszivattyú által táplált vezetékek, nemkülönben egyes emeleteken elhelyezett vízfordók, nehogy befagy teljesen üresek voltak, úgy hogy azokat a veszedelem detén igénybe venni nem lehetett, de sőt később lehetett a gőzgépet működésbe hozni, mert a gépészökött. A tűznek a koptatóra való átterjedése után rekvés oda irányult, hogy a malom egyéb részei megtesse. Valósággal heroikus küzdelmet kellett vívnia, hogy a régi malom, továbbá a gép- és kazánház minduntalan tüzet fogtak, megmentessenek. A fővezető *Szcerbovszky* Szaniszló főparancsnok és *Janicsék* tűzfelügyelő gyakorolta. Kivülök tevékeny részt vevő önkéntes testület részéről kivált a gépház védelmében *József* dr. parancsnok és *Balogh* Dezső dr. szakaszparancsnok, nemkülönben *Kállay* Imre titkár, ki *Blasne* segéd tisztel együtt a főparancsnok mellett teljesített tiszti szolgálatot. A tűz már lokalizáltnak volt a raktárépületek ismételen átvizsgáltattak, midőn e raktárépület padlásán váratlan explosió történt, mely csapásra tűzbe borította az egész épületet úgy, a raktár malomfelőli tetején, nemkülönben a raktár belsejében örökül hagyott tűzoltók, köztük *Blasne* tiszt is, alig tudtak a lámpák hirtelen elalvása miatt sötétségben és füstben menekülni. A helyzet egyszercsásos lett. A cseréptetőn keresztül szabadulni nem lehetett a tűz egész környékét pokoli sötétségbe temette embert nem látott, s kivált a tetőn rekedtek miatt sáros pánik tört ki, melyet csak a legközelebbi szűntetett meg, a midőn a füst elszállásával közsúv áttett, hogy a tetőn levők a malom bevert ablakon megmenekültek. Az így támadt új helyzet rengeteg veszéllyel fenyegette a szomszédos Zwack-féle szeszüzem melynek óriási szeszkezdete ha kigyulad, az egész környékre vészthozó pusztulással járhatott volna. A tűz itt *Szily* József dr. parancsnok vezette kezdettől nagy érdeme van neki abban, hogy az amúgy is komoly veszedelem a szeszgyár kigyuladásával is nem fokozódott. A lisztrakttár kigyuladását követte a hatalmas gabonarakár kigyuladása, s habár abból 3 ezer mm. búzát s a falakalakon kibontott nyílásokon át lecsapolni, 57 ezer mm. menthetetlenül elpusztult. Az összes kár belül 3 millió koronára rúg, mely azonban a kár révén megtérül. A tüzet legnagyobb valószínűséggel gyújtogatás okozta, s a gyanút e tekintetben erősíti az a körülmény, hogy másnap 200 munkásna volt az üzem redukciója folytán a munkát elhagyta okozta a raktárépület váratlan kigyuladását, arra nézve férfiak különbözőképp nyilatkoznak. Lehet, hogy a szállongó lisztpor lobbant föl egy véletlenül beröpülő által, de az is lehet, hogy a tető alatt fölgyülemllett lobbantotta föl egy ugyanígy bekerült, avagy a tető ráhullott s azt körösztületegett szikra. A két szere tűzhalált szenvedett tűzoltó holttestét a még megmentés között lapunk zártáig nem sikerült föltalálni. A társadalom az elhunytak hátramaradtjainak segélyét iránt a legszélesebbkörű mozgalmat indította, s már is igen szép eredménye mutatkozik. Lapunk tőjéhez e czélra *Fábián* József, a német-czernyai parancsnoka küldött be 26 koronát, mint a testület körében gyűjtött összeget, melyet köszönetünk nyí mellett rendeltetési helyére juttatunk. Az adományok szükséges fővárosi tűzoltó-főparancsnokság (Budapest, V. utca 2. sz.) kezeli, de lapunk szerkesztősége is fogad el e czélra adományokat.

— **Nemzetközi tűzoltói versenyek.** Franc *Montrouge* városában folyó évi június hó 1-én né tűzoltói versenyeket fognak rendezni. A rendező-főtájkárja *F. Binart*, Montrouge (Seine) Route d'Or

— **A debreczeni ünnepek.** Egyik lapjáról leménye alapján a december 21-iki szövetségi

szóvá tétetett, hogy a debreczeni önkéntes tűzoltó-t ez idei jubiláris ünnepségei során országos tűzoltói yeket is akar rendezni, a mivel az egri nagygyűlés koczkáztatná. A debreczeni testület parancsnoka kijelenti, hogy a közölt hír teljesen alaptalan, s szó olt róla, hogy országos jellegű ünnepélyek rendezését volna tervbe.

— **Pozsonyvármegyei Tűzrendészeti Értesítő** címmel, a pozsonyvármegyei szövetség hivatalos közlönye, kiadásában és *Ecker Sándor* szöv. titkár szerkeszté- új lap indult meg ez év január 1-én. A havonként r megjelenő lap évi előfizetési ára 4 korona, mely János pénztárhoz (Pozsony, vármegyeház) küldendő. dalra terjedő lap élén *Horváth* Dezső vásáruai parancs- ejtégetve a lap programját, lelkes hangú felhívást bajtársaihoz a lap szellemi támogatása érdekében. s, erra a felhívásra maga a szerkesztő czáfol rá a gégén abban az előterjesztésben, melyet a szövetség tmányához intézett, s melyben jól megokolttan java- hogy a lapra fordítandó összegeket okosabban teszi isztmány, ha a vármegyei szaktanfolyamok fejleszté- ordítja, s a tanfolyam hallgatóinak ingyenes ételme- l gondoskodik. *Ecker Sándor* okoskodását mi magunk tjük.

— **Eger.** Az egri önkéntes tűzoltó- és mentőegyesület ában *Eger* címmel *Horváth Béla* szerkesztésében ni lap jelent meg január hó 5-én. A lap célja az, a folyó év augusztus havában Egerben megtartandó os tűzoltói nagygyűlés és az ugyanakkor megtartandó illítás iránt a közérdeklődést felköltse. E célból a kint megjelenő lapot megküldik az összes tűzoltó- eteknek. A lap előfizetési ára egyébként 2 kor.

— **Kötelező vízvezeték.** A magyar iparvállalatok több élyes képviselője, köztük a budapesti szivattyú- és ár-részvénytársaság, *Boross Soma* főv. bizottsági tag 1 napokban értekezletet tartott a célból, hogy me- a *Varga József* fővárosi mérnök tervezetét. Eszerint many elé javaslat teendő, hogy 10.000 lakoson fölüli giek közegészségi és tűzrendészeti érdekekből vízvezeték atornázás létesítésére köteleztessenek. A javaslatot az ezlet egyhangulag magáévá tette, s azt legközelebb obb küldöttség útján terjeszti a miniszterelnök elé.

— **Arczképleleplezés.** Szép ünnepet ült a minap a kőrösi önkéntes tűzoltó-testület. *Tóth Lajosnak*, a let derék parancsnokának arczképét leplezte le az yán. Az ünnepélyt a testület tagjaiból alakult dalárda tta meg a Hymnus eléneklésével; majd *Dobay László* szparancsnok méltatta szép szavakban az alkalom sságát. Az alkalmi beszédet *Hartyáni Mihály* titkár ita, ecsetelvén *Tóth Lajos* parancsnoknak a testület ezése körül szerzett nagy érdemeit, melyeknek el- ésével a testület önmagát tiszteli meg. A legénység en *Kuppis József* üdvözölte a szeretett parancsnokot, eghatva mondott köszönetet a nem várt ünneplésért. 7 órakor társasvacsorára gyűltek egybe a testület i, kik számos felköszöntőben éltették parancsnokukat.

— **Színházegések.** Január hó 16-án a *marburgi* városi, 1 pedig a *stuttgarti* udvari színházat pusztította el a Emberélet szerencsére egyik helyen sem esett áldozatul.

— **Ritka robbanás.** Nagy riadalmat keltett minap a ly-körúton egy hatalmas dördülés. A Gerlóczy-utca in fölcsapódott a villámos kábelét elfedő vaskorong, de it sem sértett meg. Az üregben összegyűlt gyúlékony robbant föl, valószínűleg egy kipattant szikrától.

— **Mulatságok.** Az *erzsebetfalvai* testület a legénységi javára január 5-én kartonbált, a *monori* január 11-én k beszerzésére tombolával egybekötött táncvizigalmat, e-gyári testület január 18-án Újpesten táncmulatságot, csi *Zsolnay-gyár* tűzoltó-testülete saját zenekarának emlékülésével táncszertélyt rendezett. A *budapesti* és az

újjarad-ésigmondházi testületek február 1-én tartják meg ez idei táncmulatságukat.

— **A budapesti önk. mentőegyesület** a XXII. állami jótékonyczélú sorsjáték nyereségéből ő Felsege a király elhatározása folytán 25.074 kor. 20 fillér segélyt kapott. — A m. kir. államvasutak igazgatósága évi 300 korona támo- gatást szavazott meg az egyesületnek a vasuti pályaudva- rokon és a vasut egyéb helyiségeiben történő baleseteknél az első segélynyújtásért és az ezekkel kapcsolatos beteg- szállításokért. — A súlyosabb balesetekhez való gyors ki- vonulás lehetővé tétele czéljából elhatározta az igazgató- bizottság, hogy egyelőre kísérletképen automobilt vesz kölcsön, s ha ez beválik, beszerez egyet.

— **A szabadkai m. kir. honvédség tűzoltói kiképzése.** A magy. kir. 6. honvéd-gyalogezred zászlóalj parancsnok- sága átiratban hívta föl Szabadka szab. kir. város hivatásos tűzoltó-parancsnokságát, hogy a legénységet a tűzoltó dol- gokra szakszerűen képezze ki. *Scossa Zoltán* parancsnok készséggel tett eleget a felhívásnak és most hetenkint két- szer tűzoltói gyakorlatokat tart a honvédszászlóalj legény- ségével.

— **Segélyezés.** A belügyminiszterium, mint az első ma- gyar általános biztosító-társaság által ő Felsegeik ezüst menyegzője alkalmából tűzoltás közben szerencsétlenül járt tűzoltók segélyezésére tett alapítvány kezelője, a magyar- országi tűzoltó-testületek segélyző-szövetsége elnökségének előterjesztésére 2448—VII./1902. sz. a. kelt rendeletével a következő segélyeket utalványozta ki: *Koch Mihály vág- szeredi* önkéntes tűzoltónak 30 kor., *Szikita Ferencz karán- sebesi* önkéntes tűzoltónak 30 kor., *Fritz Mihály újjaránsebe s* önkéntes tűzoltónak 70 kor. és ifj. *Anner Ferencz körmend* önkéntes tűzoltónak 40 kor. A segélyt nevezettek szabály- szerűen bélyegzett és a parancsnokság által láttamozott nyugtatványára az illetékes m. kir. adóhivatalok fizetik ki.

— Megjegyezzük e helyt, hogy a segélyző-szövetség elnök- sége a közelmúltban fölterjesztést intézett a belügyminisz- teriumhoz az iránt, hogy a m. kir. adóhivatalok útján ki- utalványozandó segélyösszegek a jövőben bélyegmentes nyugtatványokra fiztessenek ki, miként az évekkel ezelőtt igen sűrűn előfordult, a belügyminiszterium azonban a kérelemnek helyt nem adott, s ezt 2448—VII./1902. fő sz. a. kelt leiratában a következőkkel indokolja: »Azon kérelem, hogy a tűzoltás közben megsérült tűzoltók részére az ő Felsegeik ezüst menyegzője alkalmával tett alapítvány kama- taiból engedélyezett segélyek kifizetése bélyegtelen nyugtakra eszközöltessék, nem teljesíthető. Mert a m. kir. közigazga- tási bíróság 1899. évi május hó 30-án 120/1898 P. sz. ítélete az egyes magánszemélyeket a bélyegilleték lerovása alól nem menti fel, hanem csak a testületeket. Külömben is az itteni kezelés alatt álló egyéb jótékony czélú alapok- ból engedélyezett segélyek felvételét igazoló nyugtak is mindenkor a szabályszerű bélyeggel láttatnak el.«

— **Halálozás.** *Reitter József*, a koronás arany-érdem- kereszt tulajdonosa, a duna-földvári önkéntes tűzoltóság alapí- tója és tényleges, majd utóbb tb. parancsnoka volt, 1848/49-es honvédhadnagy, január hó 5-én életének 77-ik évében Duna- Földvárort elhalt. Az elhunyt egyik közismert, derék tagja volt a magyar tűzoltóintézménynek, melynek vezetésében is mint a központi választmány volt tagja, tevékeny részt vett s haláláról bizonyára megilletődéssel vesznek hírt sokan.

— **Amerikai magyarok katasztrófája.** Pittsburgban egyik hatalmas vasgyárban felrobbant az olvasztókemence, s a körülötte álló magyar munkások közül tizet porrá égettek a kicsapó lángok.

— **Egy kolostor égése.** A mult héten csütörtökről péntekre virradó éjjel leégett Athosz-hegyén — Oroszország egyik balkáni őrhelyén — a Szent Pál-ról nevezett ó-hitű kolostor. A tűz a hatalmas épület ötödik emeletén ütött ki s az egész épületen végig húzódnó falépcsőn terjedt tovább. A kolostorban lévő szerzetesek közül csak azok tudtak

megmenekülni, kik az első emeleten laktak, még pedig úgy, hogy kötélen ereszkedtek le. A prior és vele együtt kilencz szerzetes későn vette észre a tüzet s nem tudott menekülni; megszenesedett holttestüket a romok közt találták meg. Hús szerzetes leugrott az ablakból, közülök sokan többé-kevésbé súlyos sérüléseket szenvedtek, néhányan pedig égett sebek árán tudtak csak menekülni. A templomot, mely a kolostor udvarán áll, megkimélte a pusztító elem. A tűz oly hatalmas volt, hogy a kolostor nagy vaskapuját alaktalan tömeggé olvasztotta. Az arkivumot, a melyben számos értékes okmány van s a mely az épület egy másik részében van elhelyezve, sikerült megmenteni

— **Szerencsétlenség egy tehervonaton.** A 146. számú tehervonatot, a mely folyó hó 20-án reggel indult el Budapestről körülbelül negyven kocsival, délben Trautmannsdorf állomás mellett szerencsétlenség érte. Egy petróleumszállító-kocsinak egyik tengelye eltört s a kocsi egyik kereke oldalt tolódot. A kocsivezetők fékezni akarták a vonatot, de ekkor már késő volt, mert a petróleumos-kocsi egészen oldalt borult s a benne lévő petróleum a sínekre ömlött. A következő pillanatban az egész vonat óriás lángtengerben állott. A petróleum ugyanis vagy egy megtüzesedett tergelytől, vagy pedig a lokomotivból kikerült izzó széndarabtól meggyuladt s a vonatnak a petróleumos-kocsi mögött lévő része egy pillanat alatt lángban állott. A fékezők leugrottak kocsijukról, de azután még nagyobb veszedelembe kerültek, mert a lángtengeren kellett keresztül-menniök. Mind a négy fékező veszedelmesen megsérült. Tíz kocsi elégett.

Tüzesetek statisztikája. Az 1901. év november havában Magyarország területén — beleértve Fiumét és kerületét és nem értve bele Horvát-Szlavonországot — 1080 községben 1347 tüzeset fordult elő. A károsultak összes száma 2270, az okozott kár pedig 2 977.279 korona volt. (Az 1900 év november havában 775 községben 947 tüzesetnél 1372 egyén 1,765.492 korona kárt szenvedett.) A tüzesetek közül 544-nek gyújtogatás, 16-nak öngyújtás, 1-nek villámcsapás, 129-nek a gyermekek játéka gyufával, 21-nek világító szerekkel való gondatlan bánásmód 252-nek hanyagság és gondatlanság, 101-nek más egyéb volt az oka, míg 283 esetben a tűz oka kideríthető nem volt. Meghalt, vagy halálos sérülés szenvedett 10, nem halálos sérülést 38 ember. Húszezer koronánál nagyobb kárt okozó tüzeset összesen 22 fordult elő, és pedig: *Szennán* (Nógr. m.) nov. 21-én, — *Nagysurányon* (Nyitra m.) nov. 17-én (1 egyén, 146.680 kor. kárral), — *Rajcsányon* (Nyitra m.) nov. 13-án, — *Báhonyon* (Pozsony m.) nov. 28-án, — *Ježerniczen* (Turóc m.) nov. 6-án, — *Birjánon* (Baranya m.) nov. 23-án, — *Dunaalmáson* (Komárom m.) nov. 25-én (2 egyén, 55.200 kor. kárral), — *Parndorfon* (Moson m.) nov. 16-án, — *Surányon* (Vas m.) nov. 13-án (1 nem halálos sérüléssel), — *Súron* (Veszprém m.) nov. 3-án, — *Ráczkevény* (Pest m.) nov. 29-én (1 egyén, 54 003 kor. kárral), — *Budapesten* nov. 29-én (1 egyén, 20.000 kor. kárral), — és ugyancsak nov. 29-én (5 egyén, 627.268 kor. kárral és 3 nem halálos sérüléssel), — *Berítőton* (Sáros m.) nov. 29-én, — *Felsősebesen* (Sáros m.) nov. 14-én (23 egyén 59.180 kor. kárral), — *Kendén* (Sáros m.) nov. 14-én, — *Polyakócson* (Sáros m.) nov. 13-án (2 nem halálos sérüléssel), — *Csapon* (Ung m.) nov. 16-án, — *Parnón* (Zemplén m.) nov. 26-án, — *Máramarosszigeten* (Máramaros m.) nov. 20-án (3 nem halálos sérüléssel), — *Karánsebesen* (Krassó-Szörény m.) nov. 17-én (3 nem halálos sérüléssel), — végül *Kossován* (Krassó-Szörény m.) nov. 16-án

Szerkesztői üzenetek.

Braha Alajos, Tokod. Olyan miniszteri rendelet, mely oltási díjak szedését megengedné, nincs. Léteznek vármegyei, vagy községi szabályrendeletek, melyek a tűzoltói kötelezettség mellett tűzoltói, vagy

fogat-váltásdíjat, esetleg még a háztulajdonosok által fizetendő k. tűzoltási adót is megállapítanak, de oltási díjról ezekben sincs szó nem is lehet, mert a hol tűz van, ott nekünk oltani kell, anélkül, hogy jogunk lenne utólagos számlával előállani. — A Tűzoltói Útmutatót elfogyták.

Gerber Sándor, Siófok. Azon kérelmének, hogy a lapot ne címelve küldjük, eleget nem tehetünk. A testületnek azon lappél csakis a testület parancsnokságára címelve küldhető el, a parancsnagnak lévén dolga a helyi póstán intézkedni, hogy az érkező számlák kezébe kézbesíttessenek. Tessék megírni, melyek a hiányzó mok s minden egyes számért 20 fillért beküldeni bélyegekből, azo küldjük.

Kónya Imre, Kecskemét A kitartásért elismerés, az érdéért köszönet. A míg az ügy egész történetét nem ismertettük, a lehetetlen rátérni az újabb mozgalmakra. Mindenesetre hozni fo-

Felolós szerkesztő:

Dr. SZILY JÓZSEF.

HIRDETÉSEK.

Tűzoltó-sapkák

az Országos Tűzoltó-Szövetség előírása szerint
a legjobb anyagból azért szállítható

olcsóbban, mint bárki más,

mert magunk készítjük

Kívánatra árjegyzéket vagy mintasapkákat szívesen küld

RITSCHER ZSIGMOND ÉS FIA

KÖRMEND.

STERNBERG ÉS KÁLMÁN

Budapest,
VIII., József-körút 35. sz.

Fecskendő-, szivattyú-, tűzoltó-felszerelési gyári raktár.

Teljesen vas-köcsi szerkezet.

Központi érc-szelep szerkezet.

Tűzi fecskendőket, tűzoltó egyéni felszereléseket (az orsz. tűzoltó-szöv. szabályai szerint) és **minden e szakmába vágó tárgyakat** a legjobb minőségben és kiállításban jutányos árban szállítunk **községeknek** és **tűzoltó-testületeknek** kedvező fizetési feltételek mellett.

Kívánatra árjegyzéket és fecskendő-rajzokat bármintve küldünk.

GYÁR: IV., Magyar-uteza 26. sz. | RAKTAR: IV., Magyar-uteza 18. sz.

SCHUNDA V. JÓZSEF

cs. és kir. udv. száll. és kizár. szabadalm.

hangszergyára és zeneműkereskedése

BUDAPESTEN.

Kitüntetések: **Ő Felsége a Királytól** ipari érdemekért: a legfelsőbb elismerés, a **Ferenz József-rend lovagkeresztje**, a koronás arany érdemkereszt és az arany érdemkereszt.

A »M. kir. Operaház«, »Nemzeti-« »Nép« és »Vigszínház« »M. kir. Zeneakadémia«, »Nemzeti Zenede«, »Fővárost és Önkéntes Tűzoltók« stb. stb. szállítója.

Ajánlja mindenemű saját gyárában készült rézfúvó-, fafúvó-, vonó- és ütőhangszereit,

valamint saját találmányú javított és szabadalmazott

ezimbalmaikat, pedállal és a nélkül.

Ügyszintén mindenemű valódi olasz és másféle igen tartós **húrokat** és mindenféle **hangszeralkatrészeket**, jótállás mellett azok jóságáért, a csinos és tartós munkáért, valamint különösen a **tiszta hangolásért.**

ZENEMŰKERESKEDÉSEMBEN

raktáron vannak a hazai és külföldi legjobb zeneirodalom összes termékei.

Árjegyzékek kívánatra ingyen küldetnek meg.

Az 1896. évi párisi műparkiállításon aranyéremmel kitüntetve

RÉTAY ÉS BENEDEK

tűzoltó-, dalárda-, egyesületi és társulati zászlók gyára

BUDAPEST

IV. ker., (Belváros) Váci-utcza 59. szám.

Zászlószalagok, egyleti jelvények, kokárdák, válszalagok

nagy választékban.

Zászlószegek,

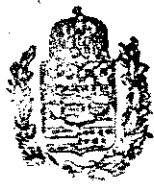
névvel és dobozzal.

Saját műhímző-intézet.

Költségvetések, rajzok és anyagmintákat a legnagyobb készséggel bérmentve küldünk

Az 1896. évi milleniumi kiállításon „kitünő munka-, kiváló versenyképesség- és nagyban termelésért“ a milleniumi nagy éremmel kitüntetve.

• Tűzoltó egyenruhákat és felszereléseket szigorúan az új szabály szerint készítünk. •

M. kir. udvari szállító

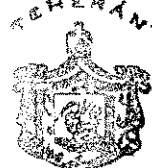
Ő cs. és kir. Fensége József főh. udv. száll.

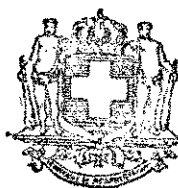
Cs. és kir. ausztr. udvari szállító

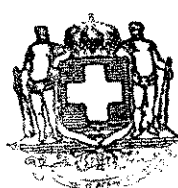
Szereb királyi udvari szállító

Perzsa császári udvari szállító

Görög királyi udv. szállító

Ő Fensége a görög trónörökös udv. száll.

TILLER MÓR ÉS TÁRSA

császári és királyi udvari szállító, ő császári és királyi Fensége József főherceg udvari szállító

Budapest, IV., Váci-uteza 35., IV., Eskü-út 3. számú sarokházban levő

Magyarország legelső és legnagyobb egyenruha-készítő-intézetét

a t. tűzoltó-testületek parancsnokainak és tagjainak becses figyelmébe ajánljuk.

Teljes egyenruhák, valamint az egyenruhához szükséges kellékek jutányos árak mellett számíttatnak. Ajánlunk továbbá tűzoltói felszerelést, sisakot, zubbonyt, nadrágot, rőzsekéseket, baltákat és sípokat, sapkákat posztóból és bőrből, paszományt, zsinórokat, kardbojtokat, keztyűket, gallérokat stb a legdúsabb választékban.

Üzletünk azelőtt a Károly-kaszárnyában volt.

Katonai egyenruhák és felszerelési tárgyak. — Vívóeszközök, érmek és rendjelek.

A legszebb tűzoltó-zászlókat készítjük.

Nagyobb megrendelés esetén mértékvetel végett főszabásaink egyikét saját költségünkön kiküldjük.

Árjegyzékek kívánatra díj- és bérmentesen küldetnek. Sürgőnyezim: Tiller udvari szállító Budapest.

Pártoljuk a hazai ipart!

Polgári öltönyök és fehérneműek!

••• Polgári ruhán viselendő rendjelek és érmek és ezeknek rozettái a legszebb kivitelben nálunk kaphatók. •••

ALAPITTATOTT
1858. évben.

Sürgönyezim :

„Szivattyúgyár Budapest“.

Gyártott fecskendők
száma 14380.

BUDAPESTI SZIVATTYÚ- ÉS GÉPGYÁR RÉSZVÉNY TÁRSASÁG

ezelőtt **WALSER FERENCZ**

BUDAPEST, VI., VÁCZI-ÚT 69.

GYÁRTMÁNYAI:

Tűzfecskendők: gőzfecskendők, mozdonyfecskendők, vízszállító, kocsis-, targonca- és hordozható fecskendők, kender- és lentőmlők, mézgával bélelt, mézga- és mézgatekeres-tömlők és tartozékaik. Árjegyzéki füzet: XXVI.

Tüzoltósági eszközök és létrák: személy- és szer-
szállító-kocsik,
vízhordókocsik, szénkocsik, tömlőmotolák, különféle létrák és fáklyák.

Tüzoltósági egyéni felszerelések: sisakok, sapkák, övek,
balták, oldalfe-
rek, jelvények stb. Árjegyzéki füzet: XXVIII.

Szivattyúk: kézi, járgány- és szíjhajtásra, házi, építkezési-, gaz-
dasági- és legkülönbébb ipari célokra. Árjegyzéki
füzet: XXIX.

Gőszivattyúk és villamos hajtású szivattyúk:
különféle kivitelben és nagyságban, mindennemű célokra.

Köztisztasági szerek: utcai öntöző-kocsik, utcai sep-
rőgépek, közúti sárvonógépek, hó-
ekék, kocsik billenő szerkezettel, egyengető úthengerek, pöcze-
gödör-tisztító-készülékek büzmentesen működő légszivattyúval és
Wegner szabadalma szerint önműködő szivóval. Árjegyzéki füzet: XXII

Közegészségügyi szerek: teljes gőzfertőtlenítő telepek, fertőtlenítő
készülékek, stabil és szállítható alakban, fer-
tőtlenítő szerkocsik, fertőtlenítő személyszállító-, mentő- és trágyaszállító kocsik
és kötszer sterilizátorok. Árjegyzéki füzet: III.

Templomharangok összhangzó harangozattal, szabadal-
mazott vas- vagy fakoronával, vala-
mint jelzőharangok iskolák, kórházak, gyárak, majorok és épít-
kezések számára. **Vas harang-állványok.** Árjegyzéki füzet: XXX

➡ **ÁRJEGYZÉKEK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.** ➡

TÜZOLTÓ-KÖZLÖNY

A MAGYAR TÜZOLTÓK SZAKLAPJA.

A MAGYAR ORSZÁGOS TÜZOLTÓ-SZÖVETSÉG HIVATALOS ÉRTESETŐJE.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség tagtestületeinek díjtalanul küldetik meg.

Kiadó és laptulajdonos: A Budapesti Önkéntes Tűzoltó-Testület.

ERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓ-HIVATAL:

Budapest, IV. kerület, Kossuth Lajos-utca 8-ik szám.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben és vidéken egész évre 4 kor. 80 fillér, félévre 2 kor. 40 fillér.
A magy. orsz. tűzoltó-szövetség kötelekebe tartozó testületek tagjainak egész évre csak 2 kor. 40 fillér.
Egyes példánynak ára 40 fillér.
Előfizetések és reklamátiók a kiadóhivatalhoz czímzendők.

HIRDETÉSEK

a kiadóhivatal által legjutányosabb árak mellett vétetnek fel.
Többszöri hirdetésnél tetemes árengedmény.

MEGJELENIK HAVONKINT EGYSZER.

Tartalom: Az országos tűzoltó-szövetség szervezete (I). — Lapszemle. — Hivatalos rész: Intézkedés a tűzoltásnak a községi közigazgatási tanfolyamokon leendő kötelező tanítása, az előadók kinevezése és a tankönyv kiadása tárgyában. — *Technikai rész:* Tűzbiztos épületszerkezetek és anyagok (I). — *Általános rész:* A széke-fővárosi tűzkárbiztosító-intézet felállítása és a tűzoltási járulékok rendszeresítése tárgyában fölterjesztett javaslat (IV.). — *Szövetségek köréből:* A fejérvármegyei szövetség átirata a vármegye orsz. képviselőihez. — A veszprémvármegyei szövetség, vál. ülése. *Testületek köréből:* A kolozsvári tűzoltóság. Bartha Gergelytől. — *Hírek.* — *Szerkesztői üzenetek.* — *Hirdetések.*

Az országos szövetség szervezete.

I.

Közeljövőn az egri nagygyűlés ideje, talán nem lesz fölösleges, ha azt a szervezetet, melynek alapján az országos tűzoltó-szövetség az 1896-iki ezredéves nagygyűlés óta működik, egy kis kritika tárgyává szűk. Hat esztendő tanulságai, azt hisszük, fölgosítanak már arra, hogy ítéletet mondhassunk róla, vajjon az új szervezet bevált-e, megtudott-e az igényeknek felelni, avagy nem.

Rendkívül nagy érdekek fűződnek ahhoz, hogy az országos szövetség szervezete megfelelő legyen, mert jórészt ezen fordul meg a hazai tűzoltó-intézmény fejlődése, s azért fölülte fontos, hogy ezt a szervezetet a tökéletesség legmagasabb fokára iparodjunk emelni, ezt pedig elérni csakis úgy lehet, ha az egész szervezetet elfogulatlan vizsgálat alá vesszük, a netán létező hibákat fölkeresjük, azokat a hatóság szerint eltávolítjuk, szóval a rossz helyébe a jót ültetjük.

Hajdanában a szövetség ügyeit a központi választmány intézte, mely a két évenként tartott közgyűlésen választott elnök és alelnök vezetése alatt 12 választott tagból és a vármegyei szövetségek elnökeiből alakult s évente 3—4-szer tartott üléseiben tárgyalta a szövetség ügyeit, melyeket egyébként a központi iroda intézett el.

Nehézkes volt ez a szervezet és nem megfelelő, jórészt azért, mert ritkán jöven össze ülésre, a választmány tagjaiban a szükséges érdeklődés nem volt elegendően tartható, másrészt különösen azért, mert nem mindig arra való férfiakból volt megalkotva.

A közgyűlések zajos ünnepei ugyanis bőséges alkalmat szolgáltatottak arra, hogy egyes nagyobb hangu férfiak a fehér asztalnál pártot teremtsenek maguknak, s mint közismert kapacitások rendszerint olyanok választottak be a közgyűlésen a központi választmányba, a kik alkalmilag szép szónoklatokat tudtak ugyan kivágni, komolyan dolgozni azonban sem nem akartak, sem arra képesek nem voltak. Ha ehhez aztán még hozzávesszük azt, hogy a vármegyei szövetségek élén állók nagyobb része hasonló alakokból tellett ki, kisebb része pedig olyan férfiakból állt, kik maguk tűzoltók soha nem voltak, s kiket épp ezért szorosabb kapocs nem is fűzhetett hozzánk, érhető, hogy a szövetség szekere csak nagy lassan döcögöhetett előre, s akárhányszor alaposan megrekedt a kátyuban. Az egyetlen vigasztaló momentum az volt, hogy legalább a központi iroda teljesítette lelkiismeretesen kötelességét.

Ezt az ócska, megvéghedt szervezetet meg kellett változtatni, annak helyébe újat kellett ültetni, olyat, melyben meg legyen az élet eleven lüktetése. Új eszmék, új irányzatok keltek lábra, azokat az addigi alapon tovább szolgálni már nem lehetett.

Igy születtek meg az 1895-iki kolozsvári közgyűlésen az új alapszabályok, s azok sok nehézséggel járó jóváhagyása után az 1896-iki budapesti nagygyűlésen megteremtették az új szervezetet. A két évenkénti közgyűlések helyébe a három évenkénti nagygyűlés lépett, hatásköre azonban annyiban meg lett csonkítva, hogy csakis az elnök, az alelnök és az újonnan szervezett öttagú felügyelő-bizottság választása hagyatott meg kezében, míg a 10 előadóból, a titkár és pénztárosból álló elnökségnek három

évre való megválasztása az országos választmányra bízott.

Ez az országos választmány az elnökség és felügyelő-bizottság-tagjaiból és a vármegyei szövetségek elnökeiből áll, ülésre évenként egyszer köteles összejönni, míg az elnökség havonta egyszer tart ülést. A munkálkodó, felelős faktor tehát az elnökség, míg a választmány maga fölülvizsgáló és szankcionáló fórum. Mi szükség volt ezek mellett a fölülvizsgálat céljából még egy külön felügyelő-bizottságot is választani, holott az elnökség minden néven nevezendő eljárásáért, tehát az ügyvitelért és a pénzkezelésért is teljes mértékben felelős, s az országos választmánynak mindenről évenként jelentést tenni, az országos választmány pedig a fölülvizsgálatot és ellenőrzést gyakorolni köteles, valóban nem érthető meg, ha nem tudnók azt, hogy a felügyelő-bizottság tulajdonképpen csak azért létesített, hogy a szövetség vezetésében nyugalmi állást és némi befolyást biztosítsanak egyes oly férfiak számára, kiknek az elnökségből való kibukása előre látható volt, s kiket végleg elejteni és elkeseríteni nem lett volna kívánatos.

Már az előadók választásánál előálltak a nehézségek. Az alapszabályok értelmében 15 tag kell ahhoz, hogy az országos választmány határozatképes legyen és így a választást megejtthesse. Igen ám, de ennyi embert szabályszerűen összehozni szinte lehetetlen volt. A papíron létező vármegyei szövetségek száma akkor 20 volt, de azoknak még a fele sem volt képviselve, a megválasztott öt felügyelő-bizottsági tag közül talán csak három volt jelen, úgy, hogy a nem képviselt vármegyei szövetségek képviselőitére úgyszólván teljesen ismeretlen embereket kellett összefogdosni, csak hogy a határozatképeség meg legyen.

Jó választásról ez a lkalommal természetesen szó sem lehetett, tudta, érezte ezt mindenki, a ki az ülésen résztvett, megvigasztalták azonban magukat a »minden kezdet nehéz« mondással, s azzal a reménységgel, hogy a vármegyei szövetségek száma hamarosan annyira föl fog szaporodni, hogy hasonló eljárásra többé szükség nem lesz.

Lássuk már most, mind e föltevésekből mi vált be?

A vármegyei szövetségek sorából azóta kidőlt három, és pedig a tátravidéki, a győri és a mosoni, alakult ellenben csak kettő, a csanádi és a somogyi, úgy, hogy ez idő szerint már csak 19 vármegyei szövetség van, tehát kevesebb, mint 1896-ban. Miként felelnek meg ezek föladatuknak, arról alkalomlag behatóbban kívánunk megemlékezni, itt csak annyit említünk föl, hogy az azóta megtartott országos választmányi ülésekre 2—3 vármegyei szövetségnél több, képviselőt sohse küldött, vagyis maga az aránytalanul nagy többség a szövetség ügyeinek vezetésében neki biztosított befolyását érvényesíteni nem kívánta. Igaz ugyan, hogy a

jegyzőkönyvek szerint több vármegyei szövetség volt rendszerint az országos választmányi üléseken képviselve, ám ha a képviselők során végig tünk, azt látjuk, hogy azok nagyobb rész az előadók, vagy a mi még rosszabb, előfogdosott ismeretlen alakokból került ki azért, hogy a határozatképes szám kikerüljön.

Az ilykép megalkotott országos választmány súlyja természetesen nem lehet, attól önálló leges működést várni nem lehet, legfeljebb az saját gyöngeségének és tehetetlenségének tulajdonképpen rámondja a dolgozó faktor, az e javaslatokra az »amen«-t, a mi annál kevésbé zik nehézségbe, mert hisz a határozatképes szövetség csak alig-alig egybegyűlő választmánynak ról felét amugy is az elnökség tagjai alkotják.

Ugyanazok gyakorolnak tehát másodfokú határozatlatot az elnökség eljárása fölött, a kik az elnökség tagjai a határozat meghozatalában, a határozatlat megalkotásában első fokon közreműködtek.

Ezt a fonák helyzetet, melynek ferde lehetetlen, hogy az elnökség tagjai maguk éreznék, csak súlyosbitotta az a körülmény, hogy az elnökség tevékenységében, a közvetlen felügyelő-bizottság gyakorolhatóságának czíme alatt, a felügyelő-bizottság maga is résztvett, s így elmondhatjuk, hogy az országos választmány végeredményében mind az a saját maga cselekedeteit bírálta fölül, azokat a szövetség működésének azonban szabni képtelen volt.

Jó szerencse, hogy az elnökség maga oly módon volt összeállítva, a kik ilyen iránymutatás is megtalálták a helyes utat.

Lapszemle.

Lapunk ez idei 1-ső számában közöltük a nagy Konkordia-malom égéséből kifolyólag irattal czikkelyeit. Terünk akkor nem engedte meg, hogy a közleményekre kiterjessz edjünk s azért azok s ezúttal folytatjuk.

A czikkelyek egy része magával a tüzesettel, kifolyólag a székesfővárosi hivatásos tűzoltóság s a vel foglalkozik, másik része azonban ennél tovább s rövidebb-hosszabb közleményekben rámutat a tűzoltó-intézmény bajaira is, sürgetve a tűzrendészet országos rendezését.

Mellőzve a székesfővárosi hivatásos tűzoltóságról közölköt, ezúttal csak azokat ejtjük sorra, melyek nosabb vonatkozásuknál fogva bennünket jobban hatnak, s melyek egy részének megírására a *Lukács* által szerkesztett »Tűzrendészeti Felügyelő« január 1-én számában »Lefúvás előtt« czímen megjelent czikke az impulzust.

A »*Budapesti Napló*« január 25-iki számában aláírással a következő czikkelyt hozza:

Három fekete alak

Mi a tűzoltó?

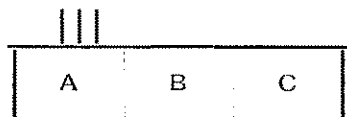
A tűzoltó egy csillogó egyenruhás úr, a kinek csiszolt csákány függ a baloldalán, sisak borítja a fejét, a kinek a balvállától a jobb csipőjéig impozáns, önmaguk hurkolt kötélcsomó húzódik. A tűzoltó a jobb

szalutál, a balkezevel pedig néha olyan mozdulatokat csinál csakány körül, mintha az bajonet volna. A tűzoltó vasárnap fényesre vikszolt csizmában jár a városliget fái alatt és virsziniát szíván, bizonyos önérzettel néz szét a nézők között.

Más kép:

A malomnak ég a közepe. Már bedőlt a teteje, egymásra szakadtak az emeletek, s most az egész nem más, mint négy fal által körülvevett máglya, a melyből egyetlen nagy láng tör a magasba. Egyetlen láng: olyan széles, mint a malom és kétszer olyan magas, mint a malom. Mintha ezen a helyen felszakadt volna a föld és ezen a kacsos, ablakos négy falon belül vulkánok gyomra köpné az ég felé a tüzet. Mintha a minden tüzek kútja volna ez a pont, a négy fal a káva, a melyen át felfröccsen a föld üzes szívének a vére, pirosra festve az eget, rettenetes nappal bocsátva az utcákra. Ettől a tűzvihartól, szikraporttól, láng-óceántól talán öt méternyire, fenn, a malom negyedik részének a tetején, annak is a gerinczén áll egy apró, fekete alak. Hogy milyen meleg lehet ott fenn, azt ejtjük mi, alant állók, a kik a harmadik utczában is vizes sebkendővel törölgetjük az arcunkat, hogy a perzselő forróságban nézni tudjuk a tüzet. Az apró, fekete alaknak negyven valami a fején: a sisakja. Ugyanaz a sisak, a melyen szoborleplezések alkalmával csillámlik a nap.

Soha nem fogjuk elfelejteni ezt a rettenetes színtéket. Még rajtot is adok hozzá, hogy megérthesse, ki nem látta. Ime:

Ez a hosszú vonal a malom tetejének a gerincze. A B, az a rettenetes lángtenger, a pokolkút, a gyeheña. Ott már nincs is háztető, ott már mintha a pinczéből rajzanék fel a milliónyi szikra a felhőkig csapó lángrongyok között. Száz ablakon keresztül vigyorog itt ki a tűzdémon, száz lyukon öltögeti a nyelvét. A C, az még a legnyugodabb látvány, a malom elülső része, a mely rendszeren, mondhatnám szakszerűen ég. Minden ablakából tűz lobog, a teteje csupa láng. Még érthetőbben: A, B és C három egymás mellett álló hatalmas fog; A még egészséges, B már gyökerig lyukas, C pedig csak úgy félig. Az a három kis vonal, a mi az A épületen látható, három úzoltó. Szemtanu vagyok arra, hogy ez a három ember újfél után félegyőtől félnégyig állott ott egyfolytában a pokoli forróságban, a gyeheña meredek partján. A mikor egy-egy emelet beszakadt és a láng új erővel viharzott az ég felé, nekünk az utcán három lépést is hőköltünk vissza az irtózatától és forróságtól. Az ő mozdulatuk egy lépés volt. Szinte nyugodtan lépett egyet hátra az első, s aztán, hogy kioldotta magát a pokol, kettőt lépett előre, kezében a csövel. Félnégykor ez alatt a három ember alatt égni kezdett a malom. Az ablakokból füstöt és lángot köpködött a nagy puffanásokkal gyuladó liszt, de ők nem tudtak róla semmit. Lenn az egybegyűlt kíváncsiak pokoli módon kezdtek ordítani. Ezerszavu, tördelt, rikácsoló kiáltás szállt felénk, versenyt próbáltunk ordítani a tűzzel, a zuhanó gerendákkal, a harsogó lángokkal — hiába. Nem hallották, és alattuk mindegyre terjedt a tűz. A csövezető nyugodtan állt, lépett egyet hol előre, hol hátra s buzgón öntözte a tüzet. Körülnéztem egy pillanatra az ordító tömegen. Csupa nagyra nyitott, tátott száj a rémesen megvilágított arcok közepén. Ordítottak a tűzoltók, a katonák, az újságírók, a rendőrök, az éjjeli hölgyei, szinesruhájú orfeum-dámák, látszóves képviselők, munkások, munkásszasszonyok — ez a szeszélyesen vegyes társaság, a mely három ember mögött meglátta a halál angyalának rettenetes szárnyát. Minden hiába. Aztán egy új hang tört elő a többi közül. Trombitát

fújtak. Nem tudom, katoná fújta-e, vagy tűzoltó. Ezzel akarták figyelmeztetni őket. Végigharsant az ijedten sivitó vészhang az éjszakában, de azt se hallották. A hol én álltam, olyan izgatottak voltak az emberek, hogy egyik-másik rémes káromkodásokban tört ki. És ezután csak azt láttam, hogy a három nyugodt alak, a ki eddig kettőnél többet nem lépett, rohanni kezd. Alig értek a háztető tültsó végébe, beomlott az a gerincz, a min még az imént állottak. Belezuhan a hatemeletes gyeheñnába, irtózatossal dörgéssel, újabb felcsapó lángoszloppal.

Mint mondják, egy bátor tűzoltó felmászott hozzájuk s a fülükbe ordította, hogy meneküljenek. De még akkor is a csöre volt előbb gondja a három fekete fiúnak. Azt szedegették össze és csak aztán szaladtak.

Mi pedig elgondoltuk, hogy ezek is olyan vasárnapi, csillogó tűzoltók, a kik olyan mozdulatokkal nyulnak a csakányukhoz, mintha kard volna...

Miért nem szaladtak előbb? Miért tolokodtak a gyeheñnához? Oly nagyon fájt volna nekik az a néhány ezer zsák liszt égése? Vagy pénzért tették? Vagy kötelességből? — De kinek kötelessége rongyos néhány százezer forintért az életét kockáztatnia? A munkásokat sajnálták? Vagy tán a részvényeseket?

Nem fogom soha elfelejteni azt a három fekete alakot a gerinczen, a mint meg-megvillant a sisakjuk, ha felcsapott a láng. Ott álltak, öntöttek szegényes, kevés vizet a lángtengerbe; tudták, hogy el se jut odáig, hisz az orruk előtt foszlott párává az egész vízszugár. Az arcukat pofozta a forróság, szemüket szűrta a fény, tüdejüket marczangolta a füst. Ki ismeri az emberi lélek nagy lázait? A kötelességerzet túlbuzjángzásának, az ambíció tébolyának ezt az istenkísértő, szinte blaszfemikus merészségét ki magyarázza meg? A katoná a hazáért hal meg a csatában, de miért nem tágit a tűzhálál küszöbéről egy szegény tűzoltó, a ki még akkor is csak rongyos, piszkos pénzt ment meg, ha minden sikerül, a mit akar? Micsoda új fanatizmus ez, a melylyel csak most ismerkedtem meg s a mely alulról, az ordító tömeg közül nézve úgy hatott rám, mintha ott a házgerinczen három tébolyodott ember állott volna, a nagy szerelmeseik csökönységével, a mártírok tűzmegetésével és az ágyúdörgéstől, vérszagtól megbolondult közlegények bátorságával.

A »Budapesti Hírlap« január 26-iki számában Sipulusz (Rakosi Viktor országgyűlési képviselő) tollából tárczát közöl, melyből kiveszszük a következőket:

A nagy tűznél.

Ott állunk az égő gőzmalom előtt.

Mintha a napnak egy izzó darabja esett volna le a földre.

Már az egész tető lángban áll, s az emeletek (hat van!) egymás után szakadnak le, nagy robajjal.

A mint egy terem meggyulad, a tűz ereje megolvasztja az ablakot, s egyszerre mintha ágyúból lőnék ki, iszonyu lángoszlop tör ki sísteregve a nyíláson. A lángoszlop nyomán, mint egy újonnan támadt kráterből a láva, folyik ki az olvadt liszt.

Ezer meg ezer ember áll ott a világosság körében, s rémülettel vagy csodálattal tekint a félelmes elembe.

Most jönnek a kötelesség emberei. A rendőr és a tűzoltó. Mig a rendőr helyet csinál, a fekete sisakos alakok legráznak kocsijaikról s óvatosan munkához látnak, mint olyan emberek, a kik óriást készülnék megtámadni.

Futólépésben jön a katonaság, pár percz múlva fel-tűzött szuronyok villogó sora szoritja vissza a néptömeget.

S ekkor látom az apró, fekete alakokat megjelenni és mozogni a tűz közvetlen közelében.

Nekünk száz lépés távolságra ég az arcunk s fáj a szemünk. ők pedig oda kúsznak tizenöt lépés távolságra, magukkal hurczolván egy óriás kigyót, a vízvezető-csővet.

Egy—kettő—három tűzoltó fényes szilhuettje jelenik meg. S megdobbannak a szívek: ezeknek talán otthon feleségük, gyermekük alszik, mítsem sejtve, a főtartójuk pedig lépésről-lépésre közeledik a halálhoz.

Néha az, a ki legközelebb van a tűzhöz, fölemelkedik, s ilyenkor végiglocsolják egy távolabbi csőből; a pára csak úgy dől ki belőle.

Most az egész tető ingadozik. A vészszíp megszólal. A ki tűzoltó, meghallja, hátrál. Egyszerre a tető beomlik. Mind a hat emelet végig, le a földig beszakad. A lángtenger úgy vág föl egyszerre az égre, mintha a malomból egy lángszárnyu óriási tüzes sárkány röpült volna föl, lebegtetve vörös testét. Mindenki rémülettel tekint rá, tán a tűzisten tánczol, tombol ott vad jókedvében. Szikramilliárdok úsznak a levegőben. Most már egy tűz az egész malombelső.

S a tűzisten mulat. Megmutatja, hogy ő mennyi szinből van összerakva. Itt vörös, ott narancssárga, amott tiszta fehér a láng. Közül zöld és kék csillagok, pettyek jelennek meg. Mindenféle sávokra van hasítva a tűz. Vagy talán csak a szemünk káprázik?

Mint egy tele zsák, hull le előttünk egy elájult tűzoltó az alacsony gépház tetejéről. A mentők odasietnek. Minden oldalról vezetik elő a sebesülteket. Összeégett ruhában, lepörzsölt hajjal, megégett arccal, kézzel tántorognak elő a halálra fáradt, elcsigázott tűzoltók, a kötelesség áldozatai. Meglocsolt, forró ruhájukból csak úgy dől ki a pára; szinte kapkodnak a friss levegő után.

A parancsnoknak jelentik: két bajtárs eltűnt.

— Hol álltak?

— A beszakadt tetőn.

Dermedtség futott végig mindenkinek a tagjain. A vad tűzisten ime halálos áldozatokat követelt. Egy perc, s az egész, ezrekre menő tömeg megtudta a hírt. A megdöbbenés moraja futott át az embereken, aztán mély csönd lett s irtózáttal néztek a sísteregve, pattogva, bugva tánczó lángtengerre.

A tűz, a tűz!

Bemelegíti, bevilágítja családi otthonunkat.

Tisztító erejével kiolvasztja a nemes érczet a salakból.

Megsüti a királyok lakomáját és a szegény ember krumpliját.

Az emberiség haladását, a civilizációt szolgálja, hajtván a gépeket.

Mind ezt megteszi, ha az ember megfékezi, megszelidíti és igájába hajtja. De jaj az embernek, ha egy pillanatra kiszabadul és urrá lesz. Rombolja, pusztítja urait.

Ime, itt előttünk megöltél két erős férfit, agyonfojtottad őket tüzes karjaiddal. Ennek a két férfinak az élet szegényes jelent, bizonytalan jövőt adott; de mégis megvolt bennük az, hogy habozás nélkül mentek be a halál torkába, mikor a kötelesség úgy parancsolta.

Le a kalappal emléküek előtt! Itt, a hol oly kevesen teljesítik kötelességüket és mindenki a más ajtaja előtt söpör!

Keressétek meg hamvaikat, szedjétek össze, s temessétek el pompával. De kérünk a temetésükre egy minisztert és egy polgármestert is, mert ez épp úgy dukál ezeknek a névtelen halottaknak, mint a neves semmiségeknek.

... Azt mondják, nincs baj, mert a gőzmalom biztosítva van. De én azt mondom, baj van, mert az özvegy és az árva nincs biztosítva.

A »Budapesti Napló« január 31-iki számában ezeket írja:

... Az érző közvélemény részvéte dús elégtételt követel ama két hős emlékének, kik tűzhalált szenvedtek a mások vagyonának megoltalmazásában...

Külömben is annak a két tűzoltónak nincs szüksége már fényes temetésre. Hősies halál után legméltóbb temetés a tűzláng, a mely elhamvasztja a porból lett testet. Hatlovas hintónál szebb gyászokosi a szél, a mely a hajladozó

lángokkal játszadozva, égő szikrák ilakjában kapja a hamvakat. És a katonabandánál szebb gyászir forrongó tűztenger, a melyhez leomló gerend dobot!... A nemesen érző társadalom megtalál és hála igazi, méltányos formáját és gyűjtést in tűzoltó hátramaradottjainak fölségítésére. Ha iga lelkü akar lenni a tanács, ez az a tér, a hol ő a maga hálás adóját az emberi társadalom katonája emlékének.

Az »Esti Ujság« január 30-iki számában ezikket hozta:

A miről megfeledeztek.

Az az elszántság, a melylyel a minap a főoltóság szállt szembe a pusztító tűzzel, a halál közben és a nyomába támadt általános részv bizony nem kárpótlás, iáterelete a figyelmet a főoltóság tarthatatlan viszonyaira. Ma mindenki t a tűzoltók szolgálata a legfáradtságosabb és le hogy a fizetésük hitvány, hogy gondoskodás ró irányba sem történik. Ezt hajtogatja napok óta mely e jobban a homloktérbe nyomult részlet: jesen megfeledezett arról, hogy a tűzvédelem egész országban a lehető legszomorúbb.

Van egy testület, az országos tűzoltós: mely évek óta fáradozik a tűzvédelem tökélet: tűzrendészet fejlesztésén, de hihetetlenül keveset. A hiba nem a szövetségben van, hanem abban, h az arra hivatottaknak, a megyei hatóságoknak, a nak, mindeneknek roppant csekély érzékük van: szet iránt.

Minden évben, mikor a parlamentben a be ségvetést tárgyalják, akad képviselő, a ki szöv anomáliát, a mely a tűzvédelem terén az orszá kodik; a kormány részéről mindig megnyugt hangzik el, néhány beismerés, néhány ígélet, d ténik semmi. Hihetetlen annak a története, l lesztik nálunk a tűzvédelmet.

Körülbelül tizenhárom évvel ezelőtt sok n folytonos panaszkodásra kormányrendelet jele mely a többi között elrendelte, hogy minden tűzifecskeendőnek kell lennie, mindenütt begyak oltósággal kell rendelkezni. Hirtelen nagy felbu erőt az egész országban. Hogy milyen eredmén egy bizottság derítette ki, a melyet ismét sok n folytonos panaszkodásra küldött ki a kormány. E ság kiderítette, hogy az annak idején drága pé rolt, a gyárosok részéről nagy örömmel szállított rendelők által minden ellenőrzés nélkül átvett sok helyen még ma azonmód ponyvával let: állnak a fészerben, a hová állították; hogy a tű vonatkozó kormányrendeletet nem hajtották vég a jelentések, a melyek a végrehajtás dolgában a hoz érkeztek, minden szépet és jót mondva, l részükben eltértek a valóságtól.

A vizsgáló-bizottság minden tapasztalatár könyvet vett föl és a szomorú adatokkal telt j veket beterjesztette a kormánynak. Azóta vagy el, de a sajnálatos viszonyok javítása tekinté sem történt. Tűzoltóköörkben azt mondják, hog még kormány, a mely a tűzvédelem tekinteté keveset tett volna, mint a mostani kormány. K javaslat van erről a kérdéstről a belügyminisz Az egyiket még Hieronymi Károly belügymi idején, a miniszter megbízásából készítették a tű emberei, a másik javaslatot ugyancsak szakem mostani kormány készítette. A parlament elé még egy javaslat sem, holott az ország vagyor rangú érdeke, hogy a tűzvédelem tökéletes legy

A mikor a fővárosi tűzoltóság keserves sorsá

az emberek és az érdeklődés a tűzoltóság felé, terjedjen a figyelem a vidékre is, a melynek tűzvédelme sokkal, de sokkal elhanyagoltabb a fővárosinál. A belügyi költségvetés ez idei tárgyalásán bizonyára ismét kerül az ország tűzvédelme s a kormány jól teszi, ha nemcsak a baj beismerésével, nemcsak ígérettel próbál javítani a dolgot. A baj sokkal nagyobb, mint azt a helyen hiszik. A szövetségben magában, de a tűzoltó-testületekben is, a melyek látják, hogy hiába vannak, nem kapnak segítséget, nagy a forrongás, és a legkellemesebb mód készülődik arra nézve, hogy a tűzvédelemről, miről főnt teljesen megfeledkeztek, végre-valahára tessék.

Ugyancsak az »Esti Ujság« február 6-iki számában írja:

Tűzoltók sztrájkja.

A minap azokat a visszás állapotokat ismertettük, a melyek a tűzvédelem terén országszerte uralkodnak és megmutattuk, hogy a tűzvédelem rendezésének évek óta tartó elhanyagoltsága valóságos forrongást kelt a tűzoltó-testületek körében. Energiikus, de nagyon veszedelmes eszközzel akarják a régióta húzódó kérdés megoldását kieroszakolni. A tűzoltó-testületek sztrájkra gondolnak. Nyíltan kifejezi ezt a fővárosban megjelenő »Tűzrendészeti Felügyelő«, a mely február 30-án megjelent számában foglalkozik e dologgal. A kormány e téren tanúsított nembánomságát, megmutatja, mekkora erőlködést fejtett ki a tűzvédelem rendezésében az országos tűzoltó-szövetség, de haszontalan. Rámutat arra, hogy a belügyi költségvetés tárgyalásakor újra meginterpellálják a kormányt, azután ezt írja:

»Ha panaszos szavunkat ezuttal sem hallgatja meg a kormány, akkor elnökünk vegye még egyszer kezébe azt a kürtöt, a melynek szavát, ha embertársaink vagyunk, az életének megsemmisülése forgott koczkán, rettentően követtünk mindig és adjon jelt: a munka megkezdésére. Ezt a jelt meg fogják hallani az egész országban, visszhangot fog kelteni mindenütt, hogy minden ember meghallja. És bizonyára minden tűzoltó tudni fogja, mit jelent ez.«

A sztrájkra való e fölhívás roppant komoly dolog. Nem ár igazuk lehet a tűzoltóknak, bár jogos az elkeseredésük, mi azt hisszük, sokkal nagyobb a közelességünk, semhogy sztrájkba kezdve, összetett kézzel nézünk a pusztítását.

A »Tűzrendészeti Felügyelő« és az »Esti Ujság« révén a tűzoltó világra kürtölt tűzoltói sztrájkmozgalomról természetesen az összes lapok tudomást vettek.

Igy a »Budapesti Napló« február 7-iki számában írja:

A tűzvédelem dolga nagyon el van hanyagolva az országban. Ezen a téren is a fővárosnak jutott a legnagyobb szerep. Mostanság sok szó esett erről s a tegnapi ülés határozat után remélhető, hogy segítenek is a többi tűzoltóknak baján. Rendezetlen azonban a tűzvédelmi ügye az egész országban. Nem a tűzoltók dolga, hanem az azoknak a munkája teljesen önzetlen, hanem az a tűzoltásnak az ügye. És ez ideig hiábavalónak bizonyult a tűzoltó-testületek minden fáradozása abban az esetben, hogy a kérdés végre-valahára rendezve legyen. A kormány ha ez elhanyagoltsága végre-valahára elkeserítette a tűzoltókat s úgy gondolják, hogy olyan energikus lépésre határozták el magukat, hogy kétszer is jó lesz meggondolni, mielőtt tényleg megkezdik. Sztrájkra készülnek. Erről beszél legalább, nem

tudjuk, hogy mandátummal-e, vagy a nélkül a Budapesten megjelenő »Tűzrendészeti Felügyelő« legújabb száma. Hosszabb cikkben írja le az ujság azt, hogy micsoda nembánomsággal bánik el ezzel a fontos kérdéssel a kormány s milyen hiábavalónak bizonyult az országos tűzoltó-szövetség minden küzdelme ezzel a közönyt szemben. A belügyi tárca költségvetésének tárgyalásakor meginterpellálják a dolgot a kormányt s ha most se lesz fogadatja a szavuknak... Itt következik a fenyegetés...

A fenyegetést azonban nem akarjuk komolyan venni. Úgy kell lenni, hogy a tűzoltó ujság fenyegetőzik és nem a tűzoltók. Mert abban már csak semmi logika nincs, hogy azért égjen le a tűzoltók szemé láttára a szegény ember háza, mert a kormány nem akarja rendezni a tűzvédelmet.

A »Budapester Tagblatt« február 7-iki számában így ír: Csak a közelmúltban volt alkalmunk rámutatni, hogy a főváros mily mostohán bánik el a fővárosi tűzoltósággal, melynek tagjait nemcsak rosszul fizeti, hanem azokat még rendes alkalmazottainak sem tekinti. Hasonló mostoha elbánásban részesül azonban az egész országban a tűzoltóság, mely évek óta hiába sürgeti a létező visszás állapotok megszüntetését, kéri szava siket fülekre talált, s azért helyzetének javítására most a legveszedelmesebb eszközhöz, a sztrájkhoz akar folyamodni. Ezt adja legalább hírül január 30-iki számában az egyik tűzoltói szaklap, mely kimerítően ismertette az országos tűzoltó szövetségnek a tűzoltó-intézmény országos szervezésére irányuló sikertelen törekvéseit, jelzi, hogy a költségvetés tárgyalása alkalmával ez ügyben interpellációt fognak intézni a belügyminiszterhez...

Reméljük, hogy a tűzoltóság jogos igényei valahára kielégítést fognak nyerni, viszont azonban maguk a tűzoltók is a kötelességet szavára fognak hallgatni, és tartózkodni fognak valamely meggondolatlan lépéstől.

Hasonlóképpen irnak az egyéb lapok is, melyek közül egyik-másik, félreértés folytán, az egész sztrájkmozgalmat a fővárosi hivatásos tűzoltóságra vonatkoztatta, melynek pedig épp úgy nem volt eszéágában sztrájkra készülni, mint a hogy távol állott ilyen mozgalmától maga a hazai tűzoltóság is.

Igaz ugyan, hogy tűzoltói körökben nagy az elkeseredés azon elbánás miatt, melyben a tűzoltók hatósági részről általában részesülnek, de különösen azon nemzetiség miatt, melylyel a belügyminiszterium a tűzoltó-szövetség jóra irányuló törekvéseit fogadja, s azoknak fogadatot szerezni nem kíván, ám ez elkeseredés nálunk sztrájkra vezetni sohse fog. Több a szív, több a kötelességtudás, több a nemzeti érzület a magyar tűzoltóban, mintsem hogy céljainak, a közcéloknak elérésére az idegen zamatú sztrájkot választaná, melyről nagyon jól tudja, hogy csakis önző érdekek szolgálatában lehet jogosultsága, de nem lehet helye ott, a hol a tevékenység rúgóját minden önző érdek kizárásával az önfeláldozásig menő legtisztább önzetlenség és a közérdek szolgálata képezi.

Bajtársak! kérjük föl kerületünk országos képviselőjét, hogy a tűzrendészeti törvény megalkotása és a tűzbiztosító-társaságoknak tűzoltói célokra leendő megadóztatására irányuló törekvéseinket, és a belügyi költségvetés most folyó tárgyalása alkalmával a tűzrendészet tételénél betervezendő határozati javaslatot felszólalásával, de legalább szavazatával támogassa.

HIVATALOS RÉSZ.

Intézkedés

a tűzoltásnak a községi közigazgatási tanfolyamokon leendő kötelező tanítása, az előadók kinevezése és a tankönyv kiadása tárgyában.

I.

A kormánybiztos körlevele a tanfolyamok igazgatóihoz.

320. szám.

kb. 1902.

Nagyságos Igazgató Úr!

A nagyméltóságu belügyminiszter úr folyó évi január hó 25-én 127.693/1902. szám alatt kelt rendeletével a községi közigazgatási tanfolyamokon tűzoltótanfolyam megtartását a folyó tanévre is engedélyezvén, ezen magas rendelkezés foganatosítása céljából Nagyságodat a következőkről értesitem:

I. A tűzoltótanfolyam szorgalmi ideje 40 órában állapítatik meg, ebből 20 óra az elméleti, 20 óra pedig a gyakorlati kiképzésre fordítandó; az elméleti 20 óra az V. alatt ismertetendő tankönyv anyagának megfelelően a következőképen lesz beosztandó: szervezés 2½ óra, szivattyúszerek 4 óra, fecskendők működési zavarai és a szerek gondozása 2 óra, mászószerek 1 óra, vízszerezés 1 óra, tűzjelzés ½ óra, tűzrendészet 5 óra, építkezés 1 óra, a tűzoltás taktikája 5 óra, összesen tehát 20 óra; a gyakorlati órákból rendgyakorlatokra 2 óra, a tömlő kezelésére 2 óra, a fecskendőszerezésre 8 óra, a létrakezelésre 2 óra, támadási gyakorlatokra 6 óra lesz fordítandó.

II. A tűzoltótanfolyamnak a 2-ik félév tananyagába beillesztése, figyelemmel az egyes érdekelt tanfolyamok helyi viszonyaira, kétféleképen történt és pedig:

1. A budapesti, debreczeni, kassai, kolozsvári, pozsonyi és szombathelyi tanfolyamokon az előadások folyó évi február hó 16-án megkezdődnek és vasár- és ünnepnaponként folytatólag, tehát február 16, 23-án, márczius 2, 9, 16-án, április 6, 13, 20, 27-én, május 4, 8, 11, 25, 29-én, mindenkor délelőtt 8 és 11 óra közötti 3 órában lesznek megtartandók. Ilyképen az I. pont szerint előírt 40 órai szorgalmi idő teljes fedezetet nyer s a kijelölt utolsó napnak 40 órán felül fennmaradó 2 órája a záróvizsgálat megtartására fordítandó.

2. A nagybecskereki, mármaroszi, marosvásárhelyi és pécsi tanfolyamokon a tűzoltótanfolyam szorgalmi ideje egy, esetleg két részletben a 2-ik félév szorgalmi idejébe olyképen fog beállítatni, hogy a beállítás tartama alatt a tűzoltás tanítása a mi tanfolyamunk szorgalmi idejének korlátozásával is foganatosítható legyen.

A nagybecskereki és pécsi tanfolyamon a tűzoltótanfolyam két részletben és pedig április hó 2-ik felében és május havában 7—7 félnapon lesz megtartandó olyképen, hogy az előadás délelőtt vagy délután napi 3 órát fog igénybe venni.

A mármaroszi és marosvásárhelyi tanfolyamokon a tűzoltótanfolyam két részletben fog olyképen megtartatni, hogy 4—4 egész nap lesz kijelölendő és a tananyag napi 5 órában lesz előadandó.

III. Előadókul a nagyméltóságu belügyminiszter úr folyó hó 6-án 15.071/1902. szám alatt kelt magas rendeletével az országos tűzoltó-szövetség javaslatára a következő szakelőadókat nevezte ki az 1901/1902. év tartamára.

A budapesti tanfolyamhoz: Breuer Szilárd szövetségi előadót, a székesfővárosi hivatásos tűzoltóság I. segéd-tisztjét; Markusovszky Béla szövetségi előadót, a székesfővárosi hivatásos tűzoltóság II. segéd-tisztjét, és dr. Szily József székesfővárosi tisztí orvost, a szövetség titkárát s a budapesti önkéntes tűzoltó-testület parancsnokát.

A debreczeni tanfolyamhoz: Publig Ernő lakost, az ottani önkéntes tűzoltó-testület parancsnokát.

A kassai tanfolyamhoz: Mihalik Béla kapitányt, az ottani önkéntes tűzoltó-testület parancsnokát.

A kolozsvári tanfolyamhoz: Polcz Rezső ügyvédet, az ottani önkéntes tűzoltó-testület parancsnokát.

A mármaroszi és marosvásárhelyi tanfolyamhoz: Lukács Gyula budapesti lakos, szövetségi előadó.

A nagybecskereki tanfolyamhoz: Köhler István budapesti lakos, szövetségi előadó.

A pécsi tanfolyamhoz: Vida Pál székesfővárosi lakos, szövetségi előadó.

A pozsonyi tanfolyamhoz: Szabó Gyula pozsonyi lakos, szövetségi előadó.

A szombathelyi tanfolyamhoz: Barabás István szombathelyi lakos, szövetségi előadó.

IV. A tűzoltótanfolyam előadóiának tisztelt előadójuk tiszteletdíjával összhangzatosságot 6 koronában állapított meg.

A tanfolyam költségvetésében ez által 240 koronát kivevő újabb megterhelés részben a költségvetésből, részben póthitel kérelmezése által lesz fedeztetendő.

V. A tűzoltótanfolyamon az előadás a lakosság országos tűzoltó-szövetsége által kiadott s a nagyméltóságu belügyminiszter úr által approbált tankönyv szerint lesz megtartandó.

A sajtó alatt álló könyv megjelenése és elterjesztése tárgyában Nagyságod értesítésemre a sajtó alatti kiadások ellenében szívesen vállalkoznék, hogy az állapított költségeknek csak annyit jegyzek meg, hogy a sajtó fölötté mérsékelt árban, sőt a lehetőség szerint a tankönyv hallgatók között szétosztatni.

VI. A tűzoltótanfolyam látogatása mindenki számára megengedett és felmentésnek csak akkor van helye, ha az a hallgató testalkatának, vagy egészségének fontos érdeke miatt szükségessé teszi.

VII. A tűzoltótanfolyamot érdeklő mindenki számára a szövetség elnökségének a felhatalmazásával, (az országos tűzoltó-szövetség elnökségének elnöke Dr. Kossuth Lajos-utca 8. sz. a.) egyetértőleg az országos tűzoltó-szövetség részéről megadandó tájékoztatást és felvilágosítást készséggel megadandó. Fogadja Nagyságod tiszteletem őszinte köszönetét.
Budapesten, 1902. évi február hó 7-én.

17078

X./16. szám.

II.

Az Országos Tűzoltó-Szövetségnek

Értesitem a szövetséget, hogy Ruffy Pál tanácsos, országgyűlési képviselő, a községi tanfolyamok kormánybiztosának hozzám érkezése folytán, a tűzoltó-tanfolyam részére a 17078/1902. szám alatt kelt rendeletével a községi tanfolyamok számára engedélyezett segédkönyv címén irt segédkönyv kinyomatását megengedem, hogy a szövetséget a segédkönyvnek kéziratban való bemutatása alól, tekintettel arra, hogy a mű a terjesztésben foglaltak szerint a legszorgosabban meg kell keresni, felmentem.

Egyúttal megengedem, hogy a mű a következő megjegyzés legyen rányomható:

A nagyméltóságu m. kir. belügyminiszter 17078/1902. szám alatt kelt rendeletével a községi tanfolyamok számára engedélyezett segédkönyv címén irt segédkönyv kinyomatását megengedem, hogy a mű a terjesztésben foglaltak szerint a legszorgosabban meg kell keresni, felmentem.

Végül értesitem a szövetséget, hogy a községi tanfolyamok költségvetéséhez hajlandó vagyok 1000 (egyezer) forintot hozzájárulni, mely összeget a kész mű benyújtásának fogom folyóvá tenni.

Budapesten, 1902. évi február hó 21-én.

A miniszter helyett:

Székesfővárosi

titkár

TECHNIKAI RÉSZ.

Tűzbiztos épület-szerkezetek és anyagok.

I.

Prinz altónai parancsnok előadása 1901. jun. 8-án a berlini nemzetközi tűzoltó-kongresszuson.)

Mélyen tisztelt gyülekezet!

Az építkezéseknél használt különböző szerkezetek és anyagok ismertetésére rendelkezésemre bocsátott 20 percznyi idő sokkalta kevesebb, mintsem hogy azoknak beható tárgyalásába bocsátkozhatnék, miért is szives elnézésüket érem, ha előadásomban csakis a legszükségesebbeket emlegetem föl azért, hogy rövid áttekintést nyújtsak tárgyamról.

A tűz tulajdonképen hasonlatos a betegséghez, melyet óvó- és gyógyítószer alkalmazásával tudunk szembeállítani, s mindenki tudja, hogy sokkal könnyebb elkerülni a betegséget, mint azt meggyógyítani. Ebből a sokszorosan megbizonyított tapasztalati tényből kifolyólag minden egyéb ött tűzbiztos építkezéssel kell gondoskodnunk, s csak ha bármely okból nem volna lehetséges, szabad reményünket a gyógyítószerekbe, egy működésképes tűzoltóság szerzésébe vetni.

Tűzbiztosnak azt az épület-szerkezetet mondjuk, a melynek összeállításánál alkalmazott anyagok a nagyobb tűznél fellépő nagy hőségnek vagy egészen, vagy legalább izamosabb időn át ellentállni tudnak úgy, hogy a tűztűrtől elég ideje marad a tüzet elfojtani. A tűzbiztonsági igények az egyes épületek különböző rendeltetéseiről változhatnak; nagyobb tűzbiztonságot kell megkövetelnünk ott, ahol emberélet juthat veszedelembé, ahol könnyen gyúló, tűzveszélyes, vagy igen értékes tárgyak vannak raktározva, ahol nincs kellő felügyelet, rossz a tűzvédelem és a vízszerezés, tűzoltóság pedig szervezve nincs. Más szóval a tűzbiztonság fokozására szolgáló eszközöknek minden esetben kell állaniuk az épület tűzveszélyes voltával, a mely gyakran nagy áldozatokat is igényel. Önként érthető, hogy e tekintetben egy alacsony lakóház irányában nem szabad akkora követelményekkel föllépni, mint egy nagy, tiszta, vagy könnyen gyúló anyagokkal megrakott üzlet, kávéház vagy gyárépület iránt, kivált ha utóbbiak fölött még a lakások is vannak.

Tűz esetén a tűzoltóság rendszerint az épületek tűzveszélyes anyagába, és a tűzfalakba veti reményét, mert ezek a tűz terjedésének útjába természetes gátat vetnek. Rendkívül sokat tehetnek e téren a tűzrendészeti szabályrendeletek. Ezeknek követelhetjük meg a külső és belső főbejáratok és válaszfalaknak szilárdságát, a tűzbiztos mennyezetek és tetőszerkezetek, a tűzbiztos lépcsőket, a nagyobb épületeket több részre elválasztó tűzfalakat, azt hogy az egyes részek külön lépcsővel és tűzbiztos ajtókkal legyenek megközelíthetők stb. stb.

Előrebocsátom, hogy a tűzbiztonság céljait szolgáló anyagoknak a tűzzel szemben tanúsított tulajdonságait az utolsó évtizedekben kezdtek megfigyelni részint esetekben, részint pedig e célra rendezett próbákon. Így különben annak idején építészekből és mérnökökből alakult a tűzbiztonság, mely minden nagyobb tüzesetnél megjelent, s az egyes épületszerkezeteknek, de különösen a vasnak a tűzzel szemben való magatartását a helyszínén vizsgálata és a tűz tárgyává tegye. Ugyancsak Berlinben tartottak meg az 1893. év február havában egy érdekes tűzpróbát a felbontásra szánt régi háromemeletes házban, melybe először a legkülönbözőbb szerkezeteket és anyagokat helyeztek el, hogy azoknak a tűzzel szemben való viselkedését megfigyeljék.

Hivatkozom továbbá a berlini és müncheni technikai iskolákon, különösen ez utóbbin Bauschinger tanár által aszozlopokkal tartott tűzpróbákra, a bécsi mérnöki hivatal

és a hamburgi városi tanács beható kísérleteire, melyek mind tudományos közczélokot szolgáltak. Ezek mellett fölemlítendőnek tartom még azokat a kisebb tűzpróbákat is, melyeket maguk a feltalálók, a gyárosok, és a tűzoltóságok tartottak a legkülönbözőbb, forgalomba került anyagokkal.

Ezen tűzpróbák céljára és értékére nézve ma még nagyon eltérők a vélemények, ám azt, hogy ezen kísérleteknek építészeti és tűzrendészeti szempontokból egyaránt igen sokat köszönhetünk, tagadásba venni nem lehet.

A közérdeklődést az ily kísérletek irányában leginkább két tüzeset költötte föl. Egyik 1887. okt. 2-án a berlini szállító-részvénytársaság nagy elevátorban, a másik pedig 1891-ben egyik hamburgi nagy áruházban volt. Mindkét épület a legmodernebb igényeknek megfelelőleg, sok vassal volt építve, s azért azok égése bőséges alkalmat adott annak megfigyelésére, miként viselkedik a vas a tűzzel szemben. Itt lehetett látni, hogy a vas annyira kitágul a tűzben, hogy a falakat maga előtt kitolni, de sőt azokat összedönteni is képes, kivált akkor, ha a vas szorosan a falba van építve.

A kinek valaha alkalma nyílt arra, hogy szemügyre vehesse egy oly leégett épület romjait, melyben sok vasoszlop és vastartó volt alkalmazva, vagy még inkább az égés közben figyelhette meg a vasnak magatartását, az már tudni fogja, hogy a vasat éppenséggel nem lehet tűzbiztos anyagnak tekinteni.

A hamburgi városi tanács által 30.000 márka költséggel megtartott kísérletek beigazolták, hogy a kovácsolt vas hordképességéből 350 foknál 10%-ot, 500 foknál 60%-ot, 800 foknál 80%-ot veszít, s így nem lehet csodálkozni azon, hogy egy nagyobb tüzesetnél, hol 1200—1400 fok meleg is képződik, a vasoszlopok és vastartók már csekély megerhelés mellett is behajlanak, de sőt az egész szerkezet is bedülhet.

Oszlopok — a régebbi véleményekkel ellenkezően — az öntöttvas bizonyult jobbnak, ellenben keresztartónak a kovácsolt vas, a hengerelt vas és az aczél a jobb. A gyakran széles boltozatokat tartó, és semmivel nem védett vastartók a tűz hevénél kitéve csakhamar elgyöngülnek, meghajlanak, és a boltozat bedül, vagy annyira kitágulnak, hogy a tartófalakat kinyomják és ezzel a boltozatot meglazítják. A megtüzesedett vastartóknak ezen hosszirányban való tárgulása minden 100 foknál 12 mm-t tesz ki méterenként, s így leginkább ott hat károsan, ahol a vastartók mindkét vége szorosan van a falba falazva, míg ott, ahol a fallal való összeköttetés ezen kívül még vashorgokkal is meg van erősítve, a tartófalaknak nagyobb hőség behatása alatt való bedülése már szinte elkerülhetetlen.

A szabadon fekvő vasrészeknek a hőség ellen való védelmére a legkülönbözőbb burkoló anyagokat vették alkalmazásba, s az ezekkel megejtett kísérletek beigazolták, hogy a betonnal való kitöltés a gyakorlatban semmit sem ér, hogy a tűzmentes anyaggal való burkolás jósága nemcsak az anyagtól magától, hanem annak mikénti alkalmazásától is függ, s ezeknek nemcsak a hőség, hanem egyéb külső behatások, nevezetesen lezuhanó áruk, épületanyagok ütdősei, de sőt még a vizsugár ellen is védelmet kell nyújtaniuk.

A forgalomba hozott temérdek burkoló anyag közül eddig legjobbnak bizonyult a parafa, és pedig fával és pléhvel, vagy xylolithtal és pléhvel, illetve asbesttel való összeköttetéseiben. Mindjárt ezek után következnek a 3—4 ctm. vastag Monier-falazat, az asbestcement és egyéb anyagok. Megemlítendőnek tartom itt, hogy a burkolásnak sokak által dicsért az a módja, hogy a burkoló anyag és a védendő vas között kisebb-nagyobb üreget hagynak azért, hogy a hőségnek a vasra való behatását még inkább megnehezítsék, a gyakorlatban jónak nem bizonyult, mert a

vékony levegőréteg a vasat a hőség ellen számbavehetőleg nem képes megvédeni, maga a burkolóanyag pedig ez által, különösen a sugár behatása alatt, rendkívül sokat veszít szilárdságából; az oszlopok belső üregének szellőztetése azonban jónak mutatkozott.

A parafával és pléhvel való burkolás Hamburg-Altona több nagy gabona-elevátorában már bevált, s azért itt is felhívom a figyelmet az altonai hivatásos tűzoltóság által kiállított berendezés megtekintésére. A parafa, különösen annak hulladéka, tűzmentes agyaggal egybegyúrva, különböző alakú lemezekbe préselhető; ezen anyag szegelhető,

fűrészelhető, fajsúlya 0,26, s 3—4 cm. vastagságban ellen igen jó védelmet nyújt, mely az által, hogy külső alkalmazott dróthálóra 1—2 ctm. vastag cementréteggel kalmazunk, még inkább fokozható; az ütődések ellen védelemre 1—2 m. magasságban az egész még pilakolattal is ellátható.

A mi a I alakú vastartókat illeti, ezeknél süllyesztetni arra, hogy azok összeköttetéseiken, és a támaszkodásuk helyén 6—7 ctmnyire szabadon táguljanak, mielőtt alakváltozásnak lehetnének kitéve.

(Polytatása következik.)

ÁLTALÁNOS RÉSZ.

A székesfővárosi tűzkárbiztosító intézet felállítása és a tűzoltási járulékok rendszerezése tárgyában

a pénzügyi és gazdasági ügyosztály 1898. okt. 19-én kelt s a székesfővárosi tanácshoz intézett előterjesztése.

IV.

Ezek után áttérünk azon érvek bírálatára, a melyeket a statisztikai hivatal 1888. évi május 31-én kelt és előterjesztésünk első részében közölt és a számvevőség által is helyeselt véleményében a városi biztosító-intézet felállítása ellen felhozott.

A statisztikai hivatal mindenekelőtt előre bocsátja azt, hogy a tűzbiztosítási üzlet Magyarországon veszteséggel jár s hogy a fővárosban nagy hasznot hajt-e, az éppen nem bizonyos. Nem tudjuk ugyan, hogy a statisztikai hivatal emez állítását mire alapítja, de a magunk részéről a rendelkezésünkre álló adatokból az ellenkezőről győződhetünk meg, nevezetesen arról, hogy a Magyarországon működő nagyobb biztosító-intézetek mindegyikénél a tűzkárbiztosítás nyereséggel jár, sőt ezen intézetek mindegyikénél a tűzkárbiztosítási üzletág állandóan nagyobb nyereséget mutat az életbiztosítási üzletágnál, a jégkárbiztosítást nem is említve. A mi pedig a fővárosunkban eszközölt tűzkárbiztosítási ügyleteket illeti, tudomásunk szerint azok — dacára az itt alkalmazott csekélyebb díjtételeknek — jóval nyereségesebbek és biztosabbak, mint a vidéki kockázatok, a mi egyébként a dolog természeténél fogva is valószínű.

A statisztikai hivatal véleménye szerint a városi biztosító-intézet azon dilemma közé szorul, hogy ezen intézettől egyrészt hasznot várnak, másrészt meg azt követelik, hogy olcsóbban biztosítson, mint a biztosítótársaságok. Erre nézve előre is megjegyezzük, hogy a jelzett két irányú követelmény teljesen megfér egymás mellett, a mennyiben a városi intézet kezelése sokkal kisebb költséggel jár, mint a magánintézeteké s éppen azért, dacára az olcsóbb díjtételeknek, még hasznot is hajt. Ennek megvilágítására megemlítjük, hogy a német hatósági biztosító-intézeteknél a biztosítási díjakból átlag $84\frac{4}{6}\%$ esik kártérítésekre, $3\frac{1}{6}\%$ közczélú szolgáltatásokra, $10\frac{4}{6}\%$ kezelési és igazgatási költségekre; ezzel szemben a részvénytársaságok díjbevételeiből átlag $57\frac{2}{3}\%$ esik kártérítésekre, $1\frac{6}{6}\%$ közczélú szolgáltatásokra és $32\frac{6}{6}\%$ igazgatási, kezelési és szerzési költségekre.

De másfelől nem is szükséges okvetetlenül, hogy a városi intézet sokkal olcsóbban biztosítson a magánintézeteknél, mert a városi intézet üzleti feleslege végeredményében amugy is közczélokra s ez úton az adóbevétel megfelelő kisebbmértvű igénybevételére fog szolgálni.

Az az aggodalom, hogy a magántársulatok versenye a biztosítási díjakat s ez által a városi intézet üzleti ered-

ményét nagyon szerény mértékre fogja leszorítani, nyünk szerint kevés alappal bír.

Ugyanis a magántársulatok aránytalanul megnövekedett üzleti költségeik miatt nem képesek a biztosítási huzamosabb időn át olyan alacsonyra leszállítani, kis költséggel működő városi intézetet lehetetlenné tenné, de különben is a prágai intézet példája igazolja, hogy magánintézetek díjainak túlságos leszállítása sem volna sem a városi intézet fejlődését és boldogulását megakadályozó, sem annak díjait befolyásolni.

A mi a statisztikai hivatal ellenvetését illeti, a monopolium és a biztosítási kényszer kedvezménye a városi biztosító-intézet nyeresége nagyon jelen van, ezt a prágai intézet gyakorlati példája szintén cáfolja. S ha a székesfővárosunkban esetleg felállna városi biztosító-intézet csak félannyi sikerrel is mint a prágai, — az eredmény még mindig igaznak lenne mondható.

A statisztikai hivatal jelentése szerint még az a kérdés is figyelembe veendő, vajjon tanácsos-e egy városi intézetet egy város szűk területére szorítani? Erről a jobb választ az a tény szolgáltatja, hogy a külföldön működő számos városi biztosító-intézet emberöltők óta ugyan kivétel nélkül nagyon szép eredménynyel működik, sőt iránt a viszontbiztosítás intézménye van hivatva arra, hogy az egy helyen esetleg felhalmozódó kockázatok közvetve nagyobb területekre, ugyszólván az egész országba eloszssa. A mi a viszontbiztosítás igénybevétel módját és mértékét illeti, arra a többi intézeteknél általánosan ismert gyakorlati tapasztalatok kellő útmutatást adnak.

Végül felveti a statisztikai hivatal azt a kérdést, hogy a nálunk uralkodó viszonyok között, a midőn a közigazgatás már rendes feladatának teljesítése által nagy mértékben van igénybe véve, tanácsos volna-e a városi intézetet nem üzletszerű és kárbecsléseiben annyira terhelni? S vajjon valószínű-e, hogy a városi hivatal, mely már bürokratikus berendezése által a segítség képtelen, mint az önérdék és a részvénytársaság, lesze-e azon hegyesen, hogy az utóbbival mozgékony, üzleti előzékenységű versenyben lépjen a kártelvételek és kártérítések tekintetében versenyezhesen? Ha pedig ez nem valószínű, másrészt pedig a városi intézet díjai sem volna- na elegendőek, vajjon lehetne-e ezen intézetnek nagyobb mértékű díj jövedőlni? Mindezen kérdésekre a statisztikai hivatal »nem«-mel felel.

Ezekkel szemben azt állítjuk, hogy a székesfőváros közigazgatásának óriási gépezetében egy városi biztosító-intézet felállítása aránylag alig észrevehető munkát okozna. Hogy a városi s egyáltalán a nyilvános intézetek a magán intézetekkel szemben versenyezni képesek, vajjon lehetne-e ezen intézetnek nagyobb mértékű díj jövedőlni? Mindezen kérdésekre a statisztikai hivatal »nem«-mel felel.

mondottakat összegezve és abból a következtetésre, Budapesten egy székesfővárosi tűzkárbiztosító- a kölcsönösség elve alapján leendő felállítását ek véljük, mert ez úton aránylag csekély áldozatközzel oly jóvedelmi forrás nyílása válik, a melyből a székesfővárosnak a tűzoltási intéz- rdítandó s évről-évre rendkívüli mértékben fokozásai valószínűleg mind nagyobb mértékben fedez- nek. A felállítandó biztosító-intézet üzletköre is gatlanként, mint az ingók tűzkár ellen való bizto- iterjesztendő. A városi biztosító-intézet felállítása, és virágzása véleményünk szerint a székesfőváros farságának érdekében áll, mert egyrészt a tűzkár- olcsóbbá fogja tenni s ez által a biztosítottak nyére szolgál, másrészt az elérendő üzleti fele- lőztási kiadásokra fordítván, ez által az adó- nek a tűzoltási kiadások által lefoglalt része fel- s más közczélokra fordítható, végeredményben időerő kimelésére vezet. Minthogy pedig a bizto- rmészetszerűleg jó részben a nagyobb adót fizetők ik, a kiknek pedig legközvetlenebbül állana érde- felállítandó városi biztosító-intézet prosperálása, hogy igyekezni fognak már ez okból is a városi ámogatni.

közül még megemlítjük, hogy az 1875. évi t. czikkbe foglalt kereskedelmi törvény 453. §-a a városi biztosítási intézet felállítása esetén tnyi biztosítási alap kimutatására van szükség- zeg véleményünk szerint kölcsönképen volna a tételnek átengedendő, a mely azt kamatostól az feleslegekből fizetné vissza.

il még hangsúlyozni kívánjuk, hogy a városi biz- tet felállítását — a mennyiben az illetékes ténye- slésével találkozunk — minél sürgősebben kellene i, mert a tűzoltási kiadások már is olyan mérték- ednek, hogy azoknak ilyen módon legalább rész- zésére égető szükség lenne.

*

tán áttérünk a tűzoltási hozzájárulások kérdésére. ztosító-intézetektől kívánt tűzoltási hozzájárulások rántsem olya egyszerű, mint a milyennek első látszik. Külföldön, különösen Németországban, az izedek folyamán, a mint a biztosító intézeteket ágokban és városokban különféle alakban a tűz- ségekhez való hozzájárulásra kötelezték, mind negyvitás alá került emez intézkedések helyessége. ttt a magunk részéről a tűzoltási járulékok mellett elhozott érveket előadnók s bírálat alá vennők, k eredményéhez képest javaslatainkat előterjesz- mindenekelőtt beszerzett adataink alapján kifej- a tűzoltási járulékok napjainkban hol és milyen tetnek.

int már előbb odavetőleg megemlítettük, a tűz- lékok leginkább s legrégebben Németországban terjedve, a minek oka azon már előbb jelzett nek tulajdonítható, hogy idejekorán felismerve a és a tűzkárbiztosítás között szükségkép létező s kölcsönhatást, mindenfelé országos és városi osító intézeteket létesítettek, s ez alkalommal egyes zetek alapszabályaiba már felvették a tűzoltási költségeihez való hozzájárulás kötelezettségét, edig több helyütt a tűzkárbiztosítással foglalkozó atokat is kötelezték hasonló hozzájárulás- k fizet- ratországon kívül még Svájcban s az osztrák ományokban találkozunk hasonló intézkedésekkel. zoltási járulékok kivetésének alapja és mértéke számos eltérést mutat

Németország 13 kisebb fejedelemségében külön apján, Badenben szerződés alapján (az országos

tűzoltó segélyezési pénztár javára), egy helyütt pedig az engedélyezés alkalmával eszközölt kikötések alapján az összes tűzkárbiztosítással foglalkozó nyilvános és magánintézetek egyenlő arányú meghatározott százaléku tűzoltási járulékok fizetésére vannak kötelezve.

Württembergben a nyilvános tűzbiztosító intézet a tűz- kárjárulékok (Brandschadenumlage) 3%-ának, a magán tűzkárbiztosító vállalatok a brutto díjbevétel 1%-ának fizetésére vannak kötelezve. Királyi rendelettel ezen járulék kétszeresére emelhető.

Bajorországban a belügyminiszterium fel van jogositva a nyilvános tűzbiztosító intézetet a baleset folytán szolgál- képtelenné vált tűzoltók és családjaik segélyezésére, nem- különben a tűzoltási intézmény előmozdítására a tűzkár- biztosítási illetékek 5%-a erejéig járulékok fizetésére köte- lenni. A tűzkár-biztosítással foglalkozó magánvállalatokat törvény nem kötelezi hasonló járulékok fizetésére, tényleg azonban az aachen-müncheni tűzbiztosító társaság kivételével a többi intézetek saját határozataik alapján brutto díjbevé- teleik 1%-át fizetik ugyanezen célra

Hessen nagyhercegségben, Braunschweig hercegség- ben, valamint Berlinben és Breslauban a nyilvános tűzkár- biztosító intézetek fizetnek tűzoltási járulékokat, a magán- vállalatok azonban nem, kivéve Berlint, a hol a magán biztosító-intézetek az államrendőrséggel történt megegyezés alapján évi 9000 márkát fizetnek a tűzoltósegélyezési alapra.

Az utóbb jelzett esetekkel ellentétben két kisebb államban a nyilvános tűzkárbiztosító intézetek fel vannak mentve a járulékok fizetésének kötelezettsége alól, s azt csupán a magántársulatok fizetik, de ezek is csak a váro- sokban.

A szász királyságban úgy a nyilvános, mint a magán tűzkár-biztosító intézetek a tűzoltási intézmény fejlettsége arányában helyenként a brutto díjbevétel 1 százalékától 8 százalékáig terjedő mértékben vannak járulékok fizetésére kötelezve.

A biztosító-intézetek által fizetett járulékok Szász- országban, Berlinben és Breslauban a községeket illetik. Néhol a járulékok felét az illető községek között a biztosí- tások arányában osztják szét, a másik fele részét pedig köz- ponti rendelkezésre tartják fenn. Azonban a legtöbb államban eme járulékokat egy központi pénztárba bevételezik, a melyből az egyes községeket segélyezik. Ezen segélyezések első sorban a szolgálat közben szerencsétlenül járt tűzoltók és azok családjainak ellátására szolgálnak. Több helyütt az utóbb említett ellátási összegeket kizárólag a biztosító- társaságok hozzájárulásaiból fedezik. A tűzeseteknél magukat különösen kitüntető tűzoltók jutalmazása is rendszerint ezen hozzájárulásokból nyer fedezetet. A már említett központi pénztárból az egyes községek részére kiutalt összegeket rendszerint nem a tűzoltási kiadások arányában állapítják meg, hanem azon községek részesülnek nagyobb összegek- ben, a melyeknek hiányos tűzoltási berendezései kiegészítésre szorulnak.

A tűzoltási járulékok kivetési alapja helyenként nagyon eltérő. Berlinben a hozzájárulás arányát az ottani Feuer- societät szervezésére vonatkozó szabályzat értelmében a tűzoltási kiadások bizonyos részeinek hányadában állapítják meg. Másutt a biztosított összeg, de többnyire a brutto díjbevétel szolgál a járulék kiszámításának alapjául. A köl- csönösségen alapuló tűzbiztosító intézeteknél a brutto díj- bevétel kiszámításánál a biztosítottoknak visszafizetett oszta- lékokat levonadják és az esetleg utólag fizetett pótdíjakat pedig hozzáadják.

A tűzoltási járulékok magassága rendszerint a bizto- sított összeg 0.01—0.02%, avagy a brutto díjbevétel 1—2%- ára rug; egyes esetekben felemelkedik a biztosított összeg 0.06%-ig, illetőleg a brutto díjbevétel 5—8%-áig.

Több kisebb államban a biztosító-intézeteken kívül

tűzoltási járulék fizetésére kötelesek a tűzkár elien nem biztosított épületek tulajdonosai is, kivéve azon épületek tulajdonosait, melyek biztosítását biztosító-intézetek a rendkívüli tűzveszélyesség miatt el nem fogadják.

A kisebb német szövetséges államok egy részében a biztosító-intézetek tűzoltási járulékot fizetésére kötelezve nincsenek. Hamburgban az ottani Feuercassa-nál biztosítottaktól a biztosított tárgy becsértékének $\frac{3}{8}$ ezredrésze erejéig külön pótlékot szednek s azt tűzoltószerek beszerzésére fordítják; a többi biztosító-intézetek a kötvénybélyegen kívül ugyanily összegű bélyegilleték levonására kötelesek, a mely részben a tűzoltási célokra engedélyezett államségélyek kiegészítésére szolgál, egyebekben pedig az állampénztárba folyik be.

Itt még megemlítjük, hogy 1893-ban a Majna melletti Frankfurt város tanácsa feliratot intézett a porosz országgyűléshez a biztosító-intézeteknek a tűzoltási kiadásokhoz való hozzájárulásra kötelezése végett, a mely felirathoz utólag 19 városi tanács csatlakozott. Ezen felirat folytán az urak háza felhívta a porosz államkormányt, hogy a kívánt irányban külön törvényjavaslatot terjesztszen elő.

A biztosító-intézeteknek a tűzoltási költségekhez való hozzájárulása — mint említettük — még Svájcban és az osztrák örökös tartományokban fordul elő.

Svájcban 1885 óta törvény hatalmazza fel a kantonokat arra, hogy tűzrendészeti és tűzoltási kiadások részleges fedezésére a biztosító-vállalatoktól mérsékelt járulékokat szedhessenek. Ezen felhatalmazást a kantonok legnagyobb része igénybe vette, azonban különböző módon. Genfben 400—800 frank, Bernben 100—150 frankig terjedő határozott

tételű járulékokat szednek; Waadt kantonban a szolgaközben szerencsétlenül járt tűzoltók segélyalapja je minden biztosított személye után 50 centime ot kell fizetni. Basel, Zürich, Appenzell, St.-Gallen, Schaffhausen, Glarus, Schwyz, Thurgau, Unterwalden, Uri, Zug, Aargau, Lu-Neuchâtel és Freiburgban a járulékot a biztosított ös szerint számítják, Baselban azonkívül 50 fr. fizetendőt Neuchâtel és St.-Gallenben a fizetendő minimum 50 éfr.-ban van megállapítva.

Ausztria örökös tartományaiiban Galiciát kivéve számos törvények alapján kötelesek a biztosító-intézetek oltási járulék fizetésére. Ezen járulék Ausztria-, Tiro-Vorarlbergben a bruttódíjak $1\frac{1}{10}$ -ra (a kölcsönös szöv-zeteknél Tirol- és Vorarlbergben a biztosított ös $0\cdot02\frac{0}{100}$ -re) rug, de jogában áll a tartománygyűlésnek járulékot kétszeresére felemelni. A többi tartományokt járulék a bruttódíjbevétele $2\frac{0}{10}$ -a. Eme járulék Bécsben Czernowitzban a községet, egyebekben az országos bi-ságok által kezelt központi pénztárakat illeti, mely bizottságok a járulékokból befolyó összegeket Felső-A-riában, Salzburgban és Dalmáciában a tűzoltási kiad-arányában, egyebütt pedig a szegényebb községek ré-a szükségletez képest tűzoltási segélyként osztják.

Prágában a városi biztosító-intézet tetemes össze-járul a tűzoltási kiadások fedezéséhez, sőt Prága v-tanácsának ezen ügyben küldött értesítése szerint a v-biztosító-intézet már a legközelebbi években képes les-összes tűzoltási kiadásokat, — a melyek már körül-100.000 forintra rugnak, — teljesen fedezni.

(Folytatása következik.)

SZÖVETSÉGEK KÖRÉBŐL.

A fejevármegyei szövetség átirata a vár-megye országgyűlési képviselőihez.

Mélyen Tisztelt Képviselő Úr!

Ezen tűzoltó-szövetség elnöksége a vármegyei tűzrendészet kezelése és a tűzoltóintézmény szakszerű fejlesztésének közhasznú munkálása közben azon szomorú tapasztalatra jutott, hogy főleg az utóbbi években hasznos intelmei, készséges buzdításai, komoly felhívásai és sürgető megkeresései nem csak az érdekelt közönségnél, hanem az intézmény hivatalos ápolására kötelezett alsóbb és felsőbb hatóságoknál egyaránt sikertelenek maradtak és pedig oly annyira, hogy a mintegy évtizeddel ezelőtt szép virágzásnak örvendett tűzrendészeti viszonyok — folytonos serkentéseink daczára — a mi vármegyénkben is mindinkább hanyatlásnak indulnak, pedig a tűzoltói intézmény szempontjából Fejevármegye még a jobbak közé sorolható.

Okát ennek abban véljük feltalálni, hogy egyrészt a változott s kétségkívül terhesebb életviszonyok az egyeseket és társadalmat az önérdék szükségyszerű szolgálatára kényszerítvén, mindinkább közönyössé válnak a közérdek istápolására; másrészt a községi és felsőbb hatóságok — illetőleg ezek tisztviselői — nem méltányolják a tűzrendészeti feladatokat oly mérvben és érdeklődéssel, mint azt a közvagyonot érintő ügy fontossága megkívánná, a törvényt pótló 53.888/88. sz. tűzrendészeti kormányrendelet és saját rendszabályaik pedig nekik egyenesen parancsolják.

Elszomorítóbb példákban tapasztalta mindezen sajnós állapotokat az országos tűzoltó-szövetség elnöksége is az ország legtöbb vármegyéjében.

Mi sem természetesebb, mint hogy ez abnormis állapotoknak következménye édes hazánk egész területén a tűzvésznek mindinkább szaporodó pusztítása, miről a statisztikai adatok évről-évre a legsötétebb bizonyítékokat szolgáltatják.

Hogy a nemzeti közvagyonnak ilyen rengeteg mennyiségben való pusztulását közgazdasági szempontból mennyire elsörendű hazafiai kötelesség megakadályozni létező bajok orvoslása iránt sürögösen közreműködni, — úgy véljük — felesleges mélyen tisztelt Képviselő előtt bővebben fejtegetni.

Az országos tűzoltó-szövetség elnöksége hivatás-folyólag már évekkel ezelőtt több ízben kérésleg, sürge-lépett fel e tárgyban az illetékes belügyminiszteriumná.

Indokolt felterjesztéseiben reá mutatott a szövets-bajokra s beigazolta, hogy a változott társadalmi viszoi-s a közigazgatási hatóságok közönyével szemben nem-séges immár az egyes társadalmi tényezők önkéntes-buzgóságára, vagy pusztán a tűzoltó-testületek — szii-hanyatló — egyesületi és szövetkezeti működésére táni-kodni, hanem elengedhetlen feltétel, miszerint a hazai-oltóintézmény és tűzrendészet külön törvénnyel szabá-tassék, s addig is az 53.888/888. tűzrendészeti korm-rendeletnél hatékonyabb kormányzati intézkedéssel a b-sürgösen orvosoltassanak.

Ezen felterjesztések, igazabban inkább az 1900-élejen folytatott országgyűlési költségvetési vita alkalm-történt felszólamlás következtében a mostani kormány-e-úr kilátásba helyezte, hogy a kérdéssel foglalkozni fog-

Ennek kifolyása lón, hogy az 1900. év folyam-belügyminiszterium saját és az országos tűzoltó-szöve-kiküldöttjével az ország több vármegyéjében helyszini s-léket eszközöltetett, melyek a legszomorítóbb bizonyíté-ka-támogatták az országos tűzoltó-szövetség panas-miként ez a belügyminiszterium irattárában levő er-je-gyzőkönyvekből kiderül.

Fájdalom azonban, a belügyi kormány a bajok-hivatalos konstatálásánál tovább nem ment, daczára ar-hogy a magyar országos tűzoltó-szövetség elnökség-óhajtott törvény javaslatát hozzá beterjesztette, a bajok

orvoslása iránt pedig részletes emlékiratban előterjesztés tön.

Ámde mindezen javaslatoknak eddigelé semmi eredménye nincs és közel másfél évvel ezelőtt történt betérésük óta tudomásunk szerint egyik belügyminiszteri rendes úr asztalán elintézetlenül hever.

Mindezen okoknál fogva az országos tűzoltó-szövetség öksége, felelősségének érzetében és az ország tűzbiztonsága szempontjából folytatott küzdelmeinek sikeresítése céljából felkérte alelnökét, dr. Óváry Ferencz orsz. képviselő urat, hogy e tárgyban az országgyűlésen ismételten felszólaljon.

Dr. Óváry képviselő úr tehát ezen indokból, még inkább pedig saját ügyszeretetéből folyólag a jelen év költségvetéséről szóló törvényjavaslatnak a belügyi tárczára vonatkozó részénél határozati javaslatot fog előterjeszteni az iránt, hogy a belügyminiszter úr a tűzrendészet, a tűzoltói intézmény és a tűzoltás ügyeinek még az általános közigazgatási reformokat megelőző országos rendezése végett egy külön tűzrendészeti törvényt sürgős betérésztésére utasíttassék.

A fent ismertetett indokok alapján s így részben várgyénk érdekéből is tisztelettel felkérjük tehát mélyen tisztelt Képviselő urat, miszerint az országos tűzoltó szövetség alelnöke, dr. Óváry Ferencz orsz. képviselő úr jelent határozati javaslatát annak idején nagybecsű felszólalásával, vagy legalább szavazatával támogatni sziveskedjék. Mely kérésünk után maradtunk:

Székesfejérvárott, 1902. évi január hó 31-én.

Hazafias üdvözléttel:

Vida Pál,
szöv. titkár.

Dr. Burchard-Bélaaváry Rezső,
szöv. alelnök.

veszprémvármegyei szövetség vál. ülése.

Jegyzőkönyv. Felvétellett a veszprémvármegyei tűzoltó-szövetség választmányának Veszprémben, 1901. évi deczember hó 10-én tartott üléséről.

Jelen voltak: Dr. Óváry Ferencz ügyvezető elnök, Heglethy György alelnök, Blázy Imre főjegyző, Gerber Sándor tűzr. felügyelő, Jenőfi Ferencz pénztáros, Keller János, Pápay Gyula, Pongrácz Dániel, dr. Réthy Ede, Kiss Elek és Vikár Lajos választmányi tagok. Szokolyi János és Szikora Béla távollétüket kimentették.

1. Dr. Óváry Ferencz ügyvezető elnök üdvözlőlvén a választmányának jelenlevő tagjait, a gyűlés határozatképességét megállapítja és az ülést megnyitja, egyúttal felhívja a főjegyzőt a múlt választmányi ülésről felvett jegyzőkönyv olvasására. — Tekintve, hogy a jegyzőkönyv hitelesített alakban a hivatalos sazközlönyben már közöltetett s így annak tartalmáról mindenki tudomást szerezhetett, a választmány a jegyzőkönyvet felolvasottnak tekinti és hitelesíti.

2. Olvasatott Dufek Pál ugodí kerületi és Szokolyi János pápai kerületi tűzr. felügyelőnek a pápai járás közönségeinek tűzrendészeti állapotára vonatkozó jelentése. — Határozatott, hogy kerestessék meg a vármegye alispánja, hogy azon községek előljáróságait, melyekben a tűzoltói felszerelés tekintetében hiányok észleltettek, ezeknek pótlására, a tűzoltóknak baleset ellen való biztosítására; továbbá

a vármegyei tűzrendészeti szabályrendeletnek 7. §-ában előírt házi tűzoltószerkek beszerzésére és hozzáférhető helyen való tartására az összes községek lakosságát az előljáróságok útján körrendeletben utasítani sziveskedjék. Mindkét tűzfelügyelőnek 1901. évre járó úti átalánya kiutalványoztatik.

3. Olvasatott Dufek Pál tűzr. felügyelőnek ezen tisztségéről való lemondása. — A választmány Dufek Pál lemondását a felhozott indokoknál fogva — sajnálattal bár — de elfogadja, fáradozásaiért neki köszönetét nyilvánítja s helyére a pápai járás ezen részének felülvizsgálásával ideiglenesen Gerber Sándort bizza meg.

4. Jenőfi Ferencz pénztáros jelenti, hogy a központi m. kir. póstatakarékpénztárban 1900. év végéig a maradvány 1400 kor. 26 fill., az általa kezelt pénztár maradványa 150 kor. 52 fill., a mai pénztári állapot készpénzben 122 kor. 20 fill., a veszprémi takarékpénztárban van 2590 kor. 70 fill., összesen 4263 kor. 68 fill. Összes kiadás 1543 kor. 06 fill. Vagyon készpénzben összesen 3720 kor. 62 kr. — Örvedetes tudomásul vétetett.

5. Olvasatott az 1901. évi január 1-től november hó végéig beérkezett tüzesetekről összeállított tűzkárstatisztika. Tüzesetek száma 162. A tűz oka volt gyújtogatás 24 esetben, gondatlanság 17, gyermekek gyufajátéka 24 esetben, öngyulladás 7, villám 8, kéményszikra 4, robbanás 1, ismeretlen 86. Elégett 386 lakóház, 715 melléképület, 3100 kor. értékű erdő. Az elpusztult ingatlanok kárösszege 445.642 kor.; biztosítva volt 620.951 kor. érték. Az elpusztult ingók kárösszege 286.264 kor.; biztosítva volt 198 448 kor. érték. — Határozatott, hogy miután még a november hónapban előfordult tüzesetekről szóló jelentések sem érkeztek be teljes számmal, úgy a november, valamint a deczember hónapokban előforduló tüzesetekről beérkezendő adatokkal egészítettessék ki ezen statisztikai kimutatás és úgy a helybeli, valamint a sazklapokban is közöltessék és a jövő évi közgyűlés elé is terjesztessék.

6. Olvasatott az 1901. évi január hó 1-től november hó 30-ig beérkezett és elintéztett ügydarabokról összeállított ügyforgalmi statisztika, mely szerint érkezett a vármegyei törvényhatósági bizottságtól 11 drb, alispántól 172 drb, szolgabiraktól 2 drb, jegyzőktől 104 drb, községi előljáróságoktól 238 drb, a m. orsz. tűzoltó-szövetségtől 4 drb, vidéki tűzoltó-szövetségektől 4 drb, a járási tűzr. felügyelőktől 22 drb, tagtestületektől 22 drb, magánfelektől 3 drb, a m. kir. honvéd állomásparancsnokságtól 1 drb, a m. kir. póstatakarékpénztártól 1 drb, saját hivatalból kiadatott 109 drb. — Tudomásul vétetett.

7. Olvasatott Blázy Imre főjegyző kérelme, melyben a szövetségi iroda lakbéré, fütése és világítására szükséges 140 koronának 1902. évre való megszavazását és kiutalványozását kéri. — A kérelem méltányosnak találtatván, a 140 kor. 1902. évre is megszavaztatott és kiutalványoztatni rendeltetett.

Több tárgy nem lévén, indítvány be nem adatván, elnök megköszöni a választmányi tagok szives megjelenését s az ülést bezárja.

Kmf.

Dr. Óváry Ferencz,
elnök.

Blázy Imre,
főjegyző.

TESTÜLETEK KÖRÉBŐL.

A kolozsvári tűzoltóság.

Kolozsvár város valóban gyöngye tűzrendészetével egyik kolozsvári napilap néhány nap előtt részletesen foglalkozik. Engedje meg Szerkesztő úr, hogy én is, mint tűzoltó-egyletünk egyik legrégebbi tagja, becses lapjában az előbbiakat elmondhassam. Teszem ezt azon reményben,

hogy a nyilvánosság ügyünknek hasznára leend, mert ebből is látni fogja városunk közönsége, főleg képviselőtestülete, hogy ezen veszedelmes helyzetben sürgősen segíteni kell.

Egy ilyen cikk megjelenése ezelőtt 8—10 évvel, éppen minket, régi tűzoltókat érintett volna igen kellemtelenül, mert kétszeresen fájhatott egyesületünk minden tagjának, ha önzetlenül, minden anyagi érdektől távol mű-

ködvé polgártársaink vagyon- és életbiztonsága felett, a nyilvánosság előtt elismerés helyett támadásban részesül. Azonban a mai reális világban egy évtized sok mindent megváltoztatott. Változáson mentek keresztül a csupán önkéntes alapra lektetett tűzoltóságok is úgy, hogy életképességüket a legtöbb helyen elvesztették. Ez a tény nálunk is bebizonyult és így nem fájhat nekünk sem az igazság.

Hiszen egy közel 50 ezer lakossal bíró város legjobb esetben 25—30 önkéntes és 6 kivonulható hivatásos tűzoltóval s még ehhez gyenge felszereléssel egy nagyobb tűzettel megküzdeni nem képes; mert e létszám oly csekély s e csekély létszám annyira nélkülözi a kellő begyakorlást, a fegyelmet és a taktikát, hogy jóformán tehetetlenül kapkod ide-oda, eredménnyel működni nem képes. Ez a helyzet nálunk Kolozsvárt.

Anyaegetűnknek ezen lehetetlen állapotához jön az a körülmény is, hogy segédcsapatai vagy teljesen feloszlottak, vagy működésképtelenek.

Igy pld a monostori gazdasági iskola régen oly lelkes, kitűnő csapata teljesen stagnál, tüzeseteknél az utóbbi években csak a monostori részekben jelent meg gyenge erővel, rossz eszközökkel.

A dohánygyári csapat, mely 6—7 évvel ezelőtt igen jól fegyelmezett segédcapatunk volt, teljesen feloszlott.

A MÁV. csapat működési köre ez idő szerint csupán a saját tulajdonukat képező javak védelmére terjed ki, városi tüzesetekhez nem jönnek.

A Solymosi féle gépgyár csapata feloszlott.

A fikepezde értelmes, ügyes csapata szintén feloszlott és többszöri megkeresésünkre sem ad semmi életjelt magáról.

Ilyen körülmények között igen nagy szerencse, hogy nagyobb tüzesetekkel utóbbi időkben nem kelle szembeállnunk. Ugy de egy ilyen eset minden pillanatban bekövetkezhet s a fent említett helyrehozhatatlan botrány kikérülhetetlenné válva, városunk polgársága a legnagyobb veszedelemnek van kitéve.

Nyomorúságos helyzetünket kellőképen illusztrálja ez évi zárógyakorlatunk, mely ámbár a legszebb időben vasárnap délután tartatott meg, városunk legtűzveszélyesebb pontján, a Nemzeti Színházon, melyre évek óta készülünk és a melyre a legnagyobb erőmegfeszítéssel sem tudtunk a kitűzött időre kivonulni — csak késve — 34 működő taggal. Ugy hogy gyenge szereinket alig tudtuk ily csekély létszámmal működésbe hozni. Ennél több tűzoltóra ez idő szerint a legnagyobb tűzvédsznél sem számíthatunk.

Volt alkalmunk megtekinteni más kis erdélyi (és nem hasonló nagyságu magyarországi) városok gyakorlatait. Igy pld. Zilah, N.-Enyed, Torda, N.-Szeben, M.-Vásárhely rendes vasárnapi gyakorlatain 60—100 ember gyakorol. Igen ám, mert ezen városok a kényszer-tűzoltóságot szervezték, vagy megjelenési díjakat osztanak.

A mi kincses városunk, fájdalom, sem az egyik, sem a másik módot nem volt képes keresztül vinni, így érkezünk el aztán a jelenlegi botrányos helyzetbe.

Mászóházunk régi, korhadt, a közbiztonságnak felel meg Horgos- és dugólétránk is alig használható. Testi szerelvényeink hiányosak, nem kielégítők.

Örtornyunk jóformán hasznavehetetlen, mert az i tarius főiskola, a ref. theologia, erdészeti, pénzügyi, er igazságügyi és postapaloták, a központi egyetem stb. ú ban emelt kupolás épületek magasabbak lévén e torony a toronyór kilátását elzárják.

A telefonriasztás, kivált a külvárosi részekben, a n a gyakorlat mutatja, nem vált be. Külömben is e részek vagy teljesen hiányzik a telefon, vagy ha van is elve itt-ott, ahhoz a közönség az éjjeli órákban nem fér ho. Pedig éppen e részeket nem láthatja toronyőrünk.

Az új örtornyot a fellegvár ormára már évekkel eze fel kelle vala építeni, annyival inkább, mert a város rés ről erre minden előkészület réges-régen megtörtént. ezen építkezés szükségességét irányadó körökben mind ideig ok nélkül sürgettük.

A mint említők, pénz nélkül, csupán önkéntesi alaj ma már tűzoltóságot fentartani más városok sem tudn hanem megjelenési díjakat osztanak úgy a gyakorlatokú mint a tüzeseteknél. Nekünk azonban nincs miből ac hiszen a város összes segélye 500 frt, mely összeg hár parancsnoksági tag tiszteletdíja gyanánt utaltatik ki. M lékjövedelmünk is alig van, hiszen a legtekintélyesebb h urak még a 4—5 forintos pártoló tagsági nyugtával m jelenő küldönczünket is elkergetik. Adomány vagy pl: alapítvány az utolsó évtizedben 2 esetben volt. Így az éppen azon szegénysorsu tagtársainknak nem adhattu semmi ellenszolgálmányt, kik testi épségük veszélyezteté vel rongálják ruházatukat és sok esetben kénytelenek o hagyni napi keresetükkel járó munkájukat. A jobbnak polgártársakat és ugynevezett úri elemet egyesületünk n évek óta nélkülözi.

Ezen nyomorúságos és veszedelmes állapotot parar nokságunk másképen javítani és rendbe hozni nem tud mint a város anyagi segélyével. Mely ha rövid időn be n következnek, ezen felelősségterhes és abnormális helyze kénytelenek volnánk odahagyni. Számításaink szerint 50 forint évi segélylyel 80—100 jól begyakorlott önkén tűzoltót kellő folszereléssel és begyakorlással képesek gyunk előállítani, meglevő szereinket is rendbe hozni s i vel újakkal kicserélni.

Már most ha tekintetbe veszszük, hogy a városr 12 hivatásos tűzoltója 6500 forintjába kerül, hinnünk k hogy említett 5000 forintos tervezetünk keresztülvitelé igen jó szolgálatot teszünk városunknak úgy pénzügyil mint tűzrendészetileg.

November 3-án lényegében ugyan ezeket mondta egyesületünk küldöttsége városunk nagyérdemű főispánjár és polgármesterének. Ugyanekkor kértük írásbeli bead nyunk lehető leggyorsabb tárgyalatását, mely ki is osz tott Ehringer városi tanácsos úrnak.

Kolozsvárt, 1901. nov. 12.

Bartha Gergely,
h. parancsnok.

HÍREK.

Jóváhagyott alapszabályok. A belügyminiszterium jóváhagyta a *szolyvai* önkéntes tűzoltó-testület alapszabályait 143.988., a *topliczaiét* 114.448., a *csépaiét* 115.927., a *süt-tőiét* 122.525., a *szatmárnémetiét* 135.720., a *máriavölgyiét* 135.799., a *rácsmiliticsiét* 139.083., a *keviszöllösiét* 855/1902., végül a *rettegiét* 7353/1902. szám alatt.

Kinevezés. Dr. Glósz Kálmánt, Eger város tisztifőorvosát és tűzoltó-parancsnokát, a hevesvármegyei tűzoltószövetség ügyvezető elnökét a vármegye főispánja tiszteletbeli megyei főorvossá nevezte ki.

A kötelesség vértanui. A Konkordia-malom janu 24-én lefolyt égése alkalmával elpusztult *Sz milkó* József *Herczeg* János fővárosi tűzoltók földi maradványait hossz keresés után megtalálták. *Sz milkó* holttestére február 5- akadtak rá a munkások, majd tíz lépésnyire e hely február 8-án rátaláltak *Herczeg* holttestére. Az elhunyt csak részben előkerült földi maradványait a törvénysz orvostani intézetbe szállították, s díszes érczkoporsók helyezték.

A ravatal a központi tűzoltó-kaszárnya tartalé

szertárában volt fölállítva, melynek falait végig gyászlepellet vonták be. A koporsók mozdonyfecskendők nyomókarjaira voltak helyezve, s a ravatalt temérdek koszoru és virág díszesítette. A ravatalt mellett díszbe öltözött tűzoltók álltak őrséget.

A fővárosi tűzoltó-főparancsnokság a következő gyászjelentést adta ki: »A székesfővárosi tűzoltóság fájdalmas megilletődéssel tudatja, hogy a csapat január 24-én szerencsétlenül járt két tagjának, névszerint *Sz milkó* József és *Herczeg* János volt tűzoltóknak földi maradványai, melyek a Konkordia-gőzmalom tüztől elpusztult részének törmelékei alul kerültek a felszínre, folyó hónap 11-én, azaz kedden délután 3 órakereszteltnek át örök nyugalomra az anyaföldnek. A hős halált halt két bajtársnak temetése a VIII. kerületben levő Kun-utcza központi tűzoltó-laktanyában megy végbe, a honnan a végső tisztességtételre megjelentek a kerepesi úti sírkertbe kísérik ki a nemes hivatás áldozatait. Budapest, 1902. február 9-én. Nyugodjanak békében! Budapest székesfőváros tűzoltó-főparancsnoksága: *Sz czerbóvszky* Szaniszló, főparancsnok.«

A temetés, párját ritkító általános részvét mellett február 11-én ment végbe. Legalább 30 ezer főnyi közönség gyűlt egybe a kaszárnya környékén, s a nagyszámban kivonult rendőrség, úgyszólván képtelen volt a rendet föntartani. A koszoruk nagy tömegéből kiemeljük a székesfővárosét, a Konkordia-malomét, és a magyar országos tűzoltó-szövetségét, mely utóbbi »A kötelesség vértanuinak« felirást viselte.

A temetésen megjelentek *Gulner* Gyula belügyi államtitkár, *Márkus* József főpolgármester, *Horváth* János és *Almády* Géza tanácsnokok, számos bizottsági tag, *Rákosi* Viktor országgyűlési képviselő, a rendőrség főbb tisztviselői kara.

A budapesti és környékbeli tűzoltóságok 55 tiszttel és 630 emberrel voltak a temetésen képviselve.

Beszentelés és búcsúztató után *Sz czerbóvszky* főparancsnok szép beszédben áldozott az elhunytak emlékezetének, mely után a menet megindult a kerepesi-úti temetőbe, melyben kettős sírba helyezték a kötelesség vértanuit, hogy porrá váljék porból lett testükből az, a mit a két hétig lobogó tűz hamuvá nem tehetett.

— **A pozsonyvármegyei szövetség** ez idei tanfolyamát június hó 29-től július hó 6-ig terjedő időben fogja Pozsonyban megtartani. A tanfolyam ezuttal is 7 napig tart.

— **A somorjai testület** február hó 2-án tartotta meg évi közgyűlését, melyen kimondotta, hogy jövőben az al-tisztek választását ezután a parancsnokságra ruhazza. A testület bevétel az 1900. évi pénzmaradvánnyal együtt 3454 korona 94 fillér, kiadása pedig 438 korona 50 fillér volt, s így a pénzmaradvány 3016 korona 44 fillért tesz ki, melyből 2933 korona 59 fillér a segélyalap, 327 korona 79 fillér pedig a folyópénztár tulajdona. Az *Ecker* Sándor szöv. előadó vezetése alatt álló testület működő tagjainak száma 106. A téli előadások sorozatát e hó 15-én *Irányi* Jenő szakaszparancsnok kezdte meg, bajtársaihoz intézett lelkes szózzal buzdítván azokat a tűzoltói szakismeretek elsajátítására.

— **Az egri országos tűzoltó nagygyűlés** idejét az egri rendező-bizottság augusztus 12—15. napjaira állapította meg, s ugyane napokon lesz megtartva a borkiállítás is. A nagygyűlésre jelentkezőket a bizottság kivétel nélkül a belvárosban szándékozik elszállásolni részint magánlakásokon, részint pedig az iskolák e célra berendezendő termeiben. Az ünnepségek során az érsekkertben nagyszabású népiünnep is lesz, míg a nagygyűlés befejeztével a híres parádi fürdő megtekintése van tervbe véve.

— **Egy öreg tűzoltó halála.** A löcsei önkéntes tűzoltó-testületnek 1874-ben történt alakulása óta tevékeny tagja volt *Czirják* Nándor, ki 23 év óta szolgálja és kürtöse is volt a testületnek, melynek érdekeit ritka lelkiismeretességgel

és becsületességgel szolgálta az egész idő alatt, és hívőrködött a tűzoltó-örtanyán. A minap gutaütés érte, s három napi szenvedés után e hó 8-án élete 61-évében meghalt. Február hó 10-én megtartott temetésén nagyszámban közönséget vett részt. Az elhunytat özvegye és 5 árvája siratja.

— **Házasság.** *Dittler* Aurél, a pécsi Zsolnay-gyár tisztviselője és a gyári tűzoltóság parancsnoka február 10-én tartotta esküvőjét *Reichstädter* Mariskával.

— **Baleset.** *Kisteleken* (Csongrádm.) február 22-én két órakeresztelt kigyulladt a gőzmalom. Oltás közben *Karakás* István tűzoltóknak egy leesett nagy üveg átvágta a kezefejét. Mivel a testület tagja a segélyző szövetségnek, a testület parancsnoksága *Karakás* segélyezése iránt jelentést a szövetségnek már megtette.

— **Adakozás.** A Konkordia-malom égésénél elpusztult *Sz milkó* József és *Herczeg* János hátramaradottjainak segélyezésére id. *Zichy* Nep. János gróf, szerkesztőnk kezéből 50 koronát adományozott. — Özv. *Sz milkó* Józsefné részéről dr. *Zettl* Károly a németkeresztúri testület részéről 20 koronát küldött be hozzánk. Mindkét összeget kiosztás végett a fővárosi tűzoltó főparancsnoksághoz juttattuk. — A törvényes szabályok számára az 1898. év folyamán az országos tűzoltó szövetség által gyűjtött, de azok csekély volta miatt el nem küldött összegek minő célra leendő fordítása iránt a beküldött testületek megkérdeztetvén, a *miskolczi* testület az általa beküldött 36 korona 70 fillért *Sz milkó* és *Herczeg* hátramaradottjainak, a *gyöngyösi* testület 20 koronát a *Szidani* árváknak, a *törökszentmiklósi* testület pedig 40 koronát magyarországi tűzoltó-testületek segélyző-szövetségének adományozta.

— **A tűzoltó.** Ez a czime annak a három felvonású népiénekes vigjátéknak, melyet *Vasvárot* február hó 9-én működtetők a tűzoltó-testület segélyalapja javára előadtak s mely szép erkölcsi és anyagi siker részesévé tette a vasvári testületet.

— **Az alföld vízzel való ellátása.** A magyar mérnökök és építész-egyesületben *Pazár* István mérnök előadást tartott minap az alföldi városoknak és községeknek vízzel való ellátásáról. Javasolta, hogy a kisebb községekben szivattyúval felszerelt kutakat fúrjanak, a városokban pedig vízvezeték építsenek. A költségek fedezésére szavazzon a kormány évi százezer vagy kétszázezer koronát, a melyből a községek kamatmentes kölcsönt kaphassanak.

— **Kötelező vízvezeték.** A budapesti gépgyárosok, vállalkozók, iparosok és mérnökök nagy küldöttsége tiszteltelnök február 3-án *Szell* Kálmán miniszterelnöknel és támogatást kérték a gépipar részére. Ezt a támogatást oly módon lehetne megvalósítani, ha a tízezer léleknel népesebb községek köteleznék vízvezeték és csatorna bevezetésére és kisebb községeket is abban az esetben, ha a természeti közegészségi viszonyok ezt szükségessé teszik. *Szell* Kálmán válaszában jóakarataról biztosította a küldöttség tagjait kijelentette, hogy ez a kérdés elsősorú közegészségi, gyermekhalandósági kérdés, a melyet a kormány állandóan figyelemmel kísér. Az az intézkedés azonban, a melyet a küldöttség kér, már belevág a közigazgatási reform tervébe, s csak ezzel kapcsolatosan lehet majd a bajokat radikálisan gyógyítani. Addig is kérte az érdekelteket, hogy társadalmi mozgalommal tartásuk ébren az ügyet. — Ugy látszik, arról, hogy a vízvezeték létesítését a fönt említettek kivül túlszámú rendészeti érdekek kívánják leginkább, a miniszterelnök teljesen megfeledezett.

— **Megégett gyermekek.** *Tarczal* községben egy nagyszámosné, mikor munkába ment, magukra hagyta gyermekeiket. A három gyermek a kemence mellé telepedett. Egyszerre az egyiknek ruhája meggyulladt, s csakhamar tüzet fogott a szoba butora is. Mire a szomszédok a veszedelmet észrevették, mind a három gyermek összeégett. Ugyanígy pusztult el *Ujpesten* a napokban két gyermek. Atyjuk, egy gyári elönmunkás, ebéd után rájuk zárta a lakást.

ajtáját, aztán a feleségével eltávozott. A leányka később bizonyosan ráakadt a gyújtóskatulyára, lángrobbantott egy szál gyujtót s meggyulladt tőle a ruhája. A házbeliek jókésőn észrevették ugyan, hogy füst tódul ki a lakásból, de a mire betörték az ajtót, már nem segíthettek a gyermekeken, a kik szénné égtek. A rendőrség megindította a vizsgálatot a gondatlan szülők ellen.

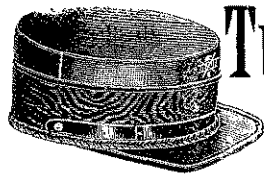
Szerkesztői üzenetek.

Gerber Sándor, Siófok. Dr. Kovách »Első segély beleseteknél« című könyvecskéjéért tessék dr. Kovách Aladár úrhoz, a budapesti önkéntes mentőegyesület igazgatójához (V. Markó-u.) fordulni. A könyvecske ára 50 fillér. A másik kívánságára vonatkozólag utalunk az 1. számban közölt üzenetünkre.

Felelős szerkesztő:

Dr. SZILY JÓZSEF.

HIRDETÉSEK.

Tűzoltó-sapkákat

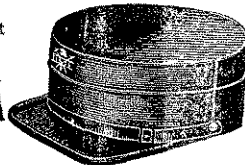
az Országos Tűzoltó-Szövetség előírása szerint

a legjobb anyagból azért szállíthatunk

olcsóbban, mint bárki más,

mert magunk készítjük.

Kívánatra árjegyzéket vagy mintasapkákat szívesen küld

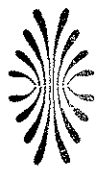
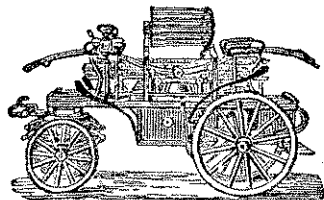
RITSCHER ZSIGMOND ÉS FIA
KÖRMEND.

STERNBERG ÉS KÁLMÁN

Budapest,

VIII., József-körút 35. sz.

Fecskendő-, szivattyú-, tűzoltó-felszerelési gyári raktár.

Teljesen vas-
kocsi szerkezet.

Központi érez-
szelep szerkezet.

Tűzi fecskendőket, tűzoltó egyéni felszereléseket (az orsz. tűzoltó-szöv. szabályai szerint) és minden e szakmába vágó tárgyakat a legjobb minőségben és kiállításban jutányos árban szállítunk **községeknek** és **tűzoltó-testületeknek** kedvező fizetési feltételek mellett.

Kívánatra árjegyzéket és fecskendő-rajzokat bármintve küldünk.

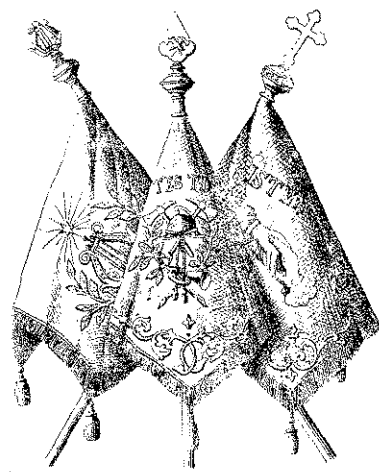
A párisi és római világiállításon **arany-érem és díszoklevéllel** kiüntetve.

SZÜTS ÉS TÁRSA

tűzoltó, dalárda, egyesületi és társulati zászlók gyára

BUDAPEST,

IV., Újvilág-utca 2. sz. Kossuth Lajos-utcai sarok há-

Műintézetünk **olcsó** és **művészi kivitelbe** készít:

zászlókat,
zászlószalagot,
egyleti jelvényt,
kokárdát,
vállszalagot.

Zászlószege
névvel és dobozzal e látva nagy választékban.

Régi zászlók himzésének új szövetre való áttételét elvállaljuk. Egyleti zászlókról képes nagy árjegyzékünket ingyen é bérmentve megküldjük.

Költségvetést, valamint eredeti rajzokat, selyemszövet mintákat kívánatra szívesen küldünk.

Minden felvilágosítással készséggel szolgálunk levélben, esetleg személyesen is.

ALAPITVA 1831.

SPECIAL TÖMLŐ-GYÁR

46 KITÜNTETÉS.

ELSINGER M. J. ÉS FIA

Raktár **BUDAPEST** V., Mária Valéria-u. 1.

Ajánlják

nyers kender- és len-tömlőike

a legmagasabb visznyomásra kipróbálva s nem törnek meg.

Mézgázott kender- és len-tömlő
legjobb gummirozással, pneumatikus uton gyártv

Továbbá

Különlegességek tűzi és vízi vedrekben

Vizmentes ponyvák,
lótakarók és öltönyök stb.

Minden szolid cég gyártmányainkat tartj

Árjegyzék és minták ingyen és bérmentve.

GYÁR:

RAKTAR:

I., Magyar-utca 26. sz. IV., Magyar-utca 18. sz.

SCHUNDA V. JÓZSEF

cs. és kir. udv. száll. és kizár. szabadalm.

hangszergyára és zeneműkereskedése

BUDAPESTEN.

Itüntetések: **Ő Felsége a Királytól** ipari érdemkért: legfelsőbb elismerés, a **Ferencz József-rend lovagkeresztje**, a koronás arany érdemkereszt és az arany érdemkereszt.

»M. kir. Operaház«, »Nemzeti-«, »Nép« és »Vígsház« M. kir. Zeneakadémia, »Nemzeti Zenede«, »Fővárosi és Önkéntes Tűzoltók« stb. stb. szállítója.

Ajánlja mindennemű saját gyárában készült **fézfúvó-, fafúvó-, vonó- és ütőhangszereit,**

valamint saját találmányú javított és szabadalmazott

ezimbalmait, pedállal és a nélkül.

Ígyszintén mindennemű valódi olasz és másféle igen tartós **húrokat** és mindenféle **hangszeralkatrészeket**, jótállás mellett azok jóságáért, a csinos és tartós munkáért, valamint különösen a **tiszta hangolásért.**

ZENEMŰKERESKEDÉSEMBEN

raktáron vannak a hazai és külföldi legjobb zeneirodalom összes termékei.

Árjegyzékek kívánatra ingyen küldetnek meg.

Az 1896. évi párisi műiparkiallításon aranyéremmel kitüntetve

RÉTAY ÉS BENEDEK

tűzoltó-, dalárda-, egyesületi és társulati zászlók gyára

BUDAPEST

IV. ker., (Belváros) Váci-utca 59. szám.

Zászlószalagok, egyleti jelvények, kokárdák, vállszalagok

nagy választékban.

Zászlószegek,

névvel és dobozzal.

Saját műhímző-intézet.

Költségvetések, rajzok és anyagmintákat a legnagyobb készséggel bérmentve küldünk.

Az 1896. évi milleniumi kiállításon „kitünő munka-, kiváló versenyképesség- és nagyban termelésért“ a milleniumi nagy éremmel kitüntetve.

• Tűzoltó egyenruhákat és felszereléseket szigoruan az új szabály szerint készítünk. •

M. kir. udvari szállítók.

Ő cs. és kir. Fensége József fűh. udv. száll.

Cs. és kir. ausztr. udvari szállítók.

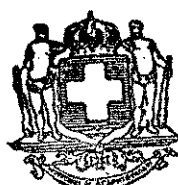
Szerb királyi udvari szállítók.

Perzsa császári udvari szállítók.

Görög királyi udv. szállítók.

Ő Fensége a görög trónörökös udv. száll.

TILLER MÓR ÉS TÁRSA

császári és királyi udvari szállítók, ő császári és királyi Fensége József főherceg udvari szállítói

Budapestben, IV., Váci-utca 35., IV., Eskü-út 3. számú sarokházban levő

Magyarország legelső és legnagyobb egyenruha-készítő-intézetét

a t. tűzoltó-testületek parancsnokainak és tagjainak becses figyelmébe ajánljuk.

Teljes egyenruhák, valamint az egyenruhához szükséges kellékek jutányos árak mellett számíttatnak.

Ajánlunk továbbá **tűzoltói felszerelést, sisakot, zubbonyt, nadrágot, rőzsekéseket, baltákat és sípokat, sapkákat** posztóból és bőrből, **paszományt, zsinórokat, kardbojtokat, keztyűket, gallérokat** stb. a legdúsabb választékban.

Üzletünk azelőtt a **Károly-kaszárnyában volt.**

Katonai egyenruhák és felszerelési tárgyak. — Vívóeszközök, érmek és rendjelek.

A legszebb tűzoltó-zászlókat készítjük.

Nagyobb megrendelés esetén mértékvetel végett főszabásaink egyikét saját költségünkön kiküldjük.

Árjegyzékek kívánatra díj- és bérmentesen küldetnek. Sürgőnyezim: Tiller udvari szállítók Budapest.

• • • Polgári ruhán viselendő rendjelek és érmek és ezeknek rozettái a legszebb kivitelben nálunk kaphatók. • • •

Polgári öltönyök és fehérneműek!

ALAPITTATOTT
1858. évben.

Sürgönyezim:

„Szivattyúgyár Budapest“.

Gyártott f
száma

BUDAPESTI SZIVATTYÚ- ÉS GÉPGYÁR RÉSZVÉNY T

ezelőtt **WALSER FERENCZ**

BUDAPEST, VI., VACZI-ÚT 69.

GYÁRTMÁNYAI:

Tűzfecskendők: gőzfecskendők, mozdonyfecskendők, a
tók, kocsis-, targonca- és hordozható
dők, kender- és lentömlők, mézgával bélelt, mézga- és
tekeres-tömlők és tartozékaik. Árjegyzéki füzet: XXVI.

Tűzoltósági eszközök és létrák: személy-
szállítól
vízhordókocsik, szénkocsik, tömlőmotolák, különféle l
fáklyák.

Tűzoltósági egyéni felszerelések: sisakok, sapk
balták, oldal
rek, jelvények stb. Árjegyzéki füzet: XXVIII.

Szivattyúk: kézi, járgány- és szíjhajtásra, házi, építkezés
dasági- és legkülönbélebb ipari célokra.
füzet: XXIX.

Gőszivattyúk és villamos hajtású szivat
különféle kivitelben és nagyságban, mindennemű czé

Köztisztasági szerek: utcai öntöző-kocsik, ut
rőgépek, közúti sárvonóg
ekék, kocsik billenő szerkezettel, egyengető úthengerek
gödör-tisztító-készülékek bűzmentesen működő légszivat
Wegner szabadalma szerint önműködő szivóval. Árjegyzéki fi

Közegészségügyi szerek: teljes gőzfertőtlenítő telepek, f
készülékek, stabil és szállítható alc
tőtlenítő szerkocsik, fertőtlenítő személyszállító-, mentő- és trágyaszál
és kötszer sterilizátorok. Árjegyzéki füzet: III.

Templomharangok összhangzó harangozattal, s
mazott vas- vagy fakoronáv
mint jelzőharangok iskolák, kórházak, gyárak, majorok
kezelések számára. **Vas harang-állványok.** Árjegyzéki fi

➔ **ÁRJEGYZÉKEK INGYEN ÉS BÉRMENTV**

TÜZOLTÓ-KÖZLÖNY

A MAGYAR TÜZOLTÓK SZAKLAPJA.

A MAGYAR ORSZÁGOS TÜZOLTÓ-SZÖVETSÉG HIVATALOS ÉRTESSÍTŐJE.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség tagtestületeinek díjtalanul küldetik meg.

Kiadó és laptulajdonos: A Budapesti Önkéntes Tűzoltó-Testület.

ERKESZTŐSÉG és KIADÓ- HIVATAL:

Budapest, IV. kerület, Kossuth Lajos-
utca 8-ik szám.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben és vidéken egész évre 4 kor. 80 fillér, félévre 2 kor. 40 fillér.
A magy. orsz. tűzoltó-szövetség kötelékébe tartozó testületek tagjainak egész
évre csak 2 kor 40 fillér.
Egyes példánynak ára 40 fillér.
Előfizetések és reklamátiók a kiadóhivatalhoz czímzendők.

HIRDETÉSEK

a kiadóhivatal által legjutányosabb árak
mellett vétetnek fel.
Többszöri hirdetésnél tetemes árenged-
mény.

MEGJELENIK HAVONKINT EGYSZER.

Tartalom: Az országos tűzoltó-szövetség szervezete (II). — A tűzrendészet ügye a képviselőházban. — Hivatalos rész: Jegyzőkönyv az 1902. évi márczius 24-iki elnökségi ülésről. — Jegyzőkönyv a segélyző-szövetség 1902. évi márczius 24-iki ig. választmányi üléséről. — *Technikai rész:* Tűzbiztos épület-szerkezetek és anyagok (II). — *Általános rész:* A székesfővárosi tűzkárbiztosító-intézet felállítására és a tűzoltási járulékok rendszeresítése tárgyában fölterjesztett javaslat (V.). — *Testületek köréből:* A budapesti önkéntes tűzoltó testület parancsnokságának jelentése az 1901. évről. — Kecskemét 1901-ben. Szinnyay Imrétől. — A komáromi kerület parancsnokságának jelentése. — *Hírek.* — *Hirdetések.*

Az országos szövetség szervezete.

II.

A mig azonban az elnökség minden tőle telhető erővel iparkodott alapszabályszerű köteleseinek eleget tenni, s azoknak az adott viszonyokhoz igazítani, mondhatjuk, nem minden eredmény nélkül meg is felelt, a szövetség másik faktoráról, a felügyelő bizottságról ezt nem mondhatjuk, mert ennek működése kezdettől fogva elhibázott és mindvégig eddőt, céltalan volt.

Egyetlen hivatásul az elnökség ügy- és pénztárkezelésének ellenőrzése van az alapszabályokban előírva, ám épp ezen kötelességének a felügyelő bizottság nem tett eleget, mert rendes, mindenre kiterjedő vizsgálatot, mint a minőt az alapszabályok elkövetkezése és a saját maga által alkotott ügyrend tette megkövetel, még soha nem tartott.

Ez az ügyrend ugyanis előírja, hogy a felügyelő bizottság évnegyedenként ülést tartani köteles, जो-ikban áll azonban a tagoknak akár egyenként, akár együttesen bármikor vizsgálatot tartani, s e célból az elnökségi üléseken is megjelenni.

Hajdanában az ügyrend megállapítása végett tartott ugyan ülést, ám mióta az ügyrend elkészült, abban jogait és kötelességeit önönmagának körvonalozta, rendes ülés nem volt, annál kevésbé volt rendszeres vizsgálat.

Ritka eset, hogy egy-egy elnökségi ülésen jelenjenne egy-két, néha három felügyelő is, ám ezeknek nagyobb gondját képezi az ügy és pénzkezelés vizsgálata, mert ők csak az elnökségi ülések vitáiban

akarnak részt venni, azzal sem törődve, hogy szavazati jogot ott nem gyakorolhatnak.

Miként vállalhatnak ily körülmények közt vagyoni felelősséget a pénztár kezeléseért, mint azt az alapszabályok 18. §-a kimondja, valóban nem tudjuk, azt azonban tudjuk, hogy a felügyelő bizottság mást csinál, mint a mit csinálnia kellene, és nem teszi azt, a mit tennie kellene.

És hogy az ily laza eljárás dacára sem az ügyek, sem a pénzek kezelésében zavarok elő nem állottak, az szerencséje a szövetségnek, de nem lehet érdeme a felügyelő bizottságnak. És mégis mit látunk? Azt, hogy az országos választmány maga, úgy látszik, igen meg lehet elégedve a felügyelők működésével, mert azoknak nemcsak igen tetemes összegre rúgó útiköltségeit kifizeti, hanem ezenfelül részükre évente még együttesen 200 korona tiszteletdíjat is ad, dacára annak, hogy ily tiszteletdíjat az alapszabályok kifejezetten csakis az előadók részére engedélyeznek.

Az érdekes, de egyúttal elszomorító jelenség az, hogy úgy az útiköltségek fedezésében, valamint a tiszteletdíjak megszavazásában érdekelt tényezők is közreműködtek, s így természetesen a fölött sem lehet csodálkozni, hogy ezt a semmivel ki nem érdemelt és illetéktelenül megszavazott tiszteletdíjat a felügyelők nyugodtan föl is vették, s azt — egynek kivételével — saját céljaikra föl is használták.

Mekkora aránytalansággal lettek különben a tiszteletdíjak megállapítva, mutatja az, hogy a mig egy-egy vidéki előadónak egy ülésen való részvételeért a tiszteletdíjból az elmúlt évben 7 korona

50 fillér (budapesti előadónak 3 korona 75 fillér) jutott, addig egy-egy vidéki felügyelőre egyszeri megjelenésért 11 korona 10 fillér (budapestieknek 5 kor. 55 fillér) tiszteletdíj esett.

Ha már most az ekként összesen évi 800 koronát kitevő tiszteletdíjakhoz hozzászámítjuk az igen tekintélyes, s egy-egy ülés után — a jelenlegi előadók és felügyelők mellett — 300 koronát kitevő útiköltségeket, úgy kénytelenek vagyunk konstatálni, hogy a szövetség mai szervezete olyannyira drága, hogy azt már ezen drágasága miatt is okvetetlenül meg kell változtatni és oly alapra helyezni, mely valamint a gyakorlati igényeknek, úgy a pénzügyi szempontoknak is megfeleljen.

Bővebben bizonyítanunk azt, hogy a felügyelő bizottsághoz fűzött reményeink nem váltak be, azt hiszszük az elmondottak után immár fölösleges, s azért nem marad e tekintetben egyéb hátra, mint-hogy a konzekvenciákat levőnjük s az egész felügyelő bizottsági rendszert töröljük, annál is inkább, mert akkor, midőn az elnökség maga felelős és kell is, hogy felelős legyen elsősorban az ügy és pénzkezelésért, a felügyelet és ellenőrzés munkáját is magának az elnökségnek kell elsősorban végezni, a felülvizsgálatot pedig évente egyszer, esetleg többször is gyakorolja az országos választmány, egy kebeléből esetről-esetre kiküldendő bizottság útján úgy, a miként ez hajdanában is mindig történt.

Változtatni kell az előadói intézményen is, mely ugyancsak nem egészen vált be. Ez állások szervezésénél az volt a cél, hogy a szövetség munkásságába oly elismert szakérők vonassanak be, kiket képzettségük, idejük és ügybuzgalmuk egyaránt képessé tesz arra, hogy a központ mindinkább szaporodó munkájából egy részt kivegyenek maguknak, s a szövetség összes ügyeinek intézésében általában és úgyszólván állandóan közreműködjenek. Ezért vétetett föl az alapszabályok 15. §-ának 1. pontjába, hogy az előadók lehetőleg a székesfővárosban, esetleg a közel vidéken működő tűzoltók sorából választandók, hogy a közvetlen érintkezés bármikor minden nehézség nélkül létesíthető legyen.

De nem így történt! A 10 előadó közül négy lakik a fővárosban, egy annak közelében, míg a többi öt előadó meglehetősen távolságban a fővárostól, de sőt utóbbiak közül három oly helyen, honnan a fővárosba való utazás a legnagyobb nehézségekbe, s a mi ugyancsak nem megvetendő, fejenként 40—44 korona költségbe kerül.

Ha ehhez hozzávesszük, hogy sem az elnök, sem pedig az alelnök nem budapesti lakos, úgy beláthatjuk, hogy annak a könnyű, mentül sűrűbb érintkezésnek, melyet a szövetség szervezete olyannyira igényelne, a lehetősége nincs megadva, s a központi iroda ténykedésén kívül az elnökség működése úgyszólván csakis az ülések tanácskozásaira redukálódik.

Ilyen tanácskozást az alapszabályok értelmében

havonta egyszer kellene tartani, ámde az ülést évente nem tart az elnökség, nem mert bármennyire kívánatos volna is mentül sűrűbb érintkezése, a józan gazd a havonta való tanácskozásoknak útj mert nagyon is megfontolandó az, hogy lenül szükséges esetekben is legyen-e hiva, midőn egy ülés uti számlája egy rona kiadást reprezentál.

Nehogy pedig a különösebb előkészítés beható megbeszélést igénylő ügy akadása álljon be, úgy segített magán hogy az ily ügyek előmunkálataival, tehát tulajdonképeni munkával, rendszerint előadókat bizta meg, azokat, kik mirtevő munkásságuk daczára ma is még küzködni a vidék féltékenységével, s munkájukért elismerést alig kapnak, ka a helyett annak a tiszteletdíjnak, me tagok élveznek, a — felét.

Már az eddig előadottakból is látható az elnökség mai szervezete nem felel meg az igényeknek, nem ugyan azért, mintha összes tagjai nem a legkészségesebben munkára vállalkozni avagy az alól mag akarnák, hanem egyszerűen azért, me tagoknak a tulajdonképeni munkába v ütközik nehézségekbe, s ez a nehézség nem fog megszűnni, a míg az elnökség legi, a gyakorlat-által bebizonyított számban megtartjuk.

Redukálni kell tehát az előadók létszámára, vagyis a létszám legyen ezután öt, s ebből is legalább négy választással és legfeljebb egy a közel vidékről.

Ez a létszám teljesen elegendő adminisztratív munkára, s mivel a tagok könnyen érintkezhetnek, igen jól be tudnak járni a nagyobb ügyek előkészítésében. Ez volna a szervezetének központja, igazgatósága, s szerinte bármikor tarthatna mind a központi, mind a vidéki ülést a elintézése céljáról.

Ezen tulajdonképeni igazgatóság fölé választmány, mely az igazgatóságból, szövetségek elnökeiből és a nagygyűlésből 10 tagból alakulhatna, s üléseit tarthatná.

A nagygyűlés mellett volna tehát a szövetségnek két organuma; egy kisebb, az a központi, mely úgyszólván folytonosan munkálkodik, s a nagyobb, a választmány, mely évente tartandó üléseiben vitatná meg a fontos ügyeket.

Ezt a jelenleginél tetemesen olcsóbban, talanul tökéletesebb szervezetet ajánljuk a szövetség figyelmébe.

tűzrendészet ügye a képviselőházban.

A magyar országgyűlés képviselőháza a belügyi költségvetés tárgyalása alkalmával f. hó 11-én tartott ülésén foglalkozott a tűzrendészet kérdésével. A jótékonycélú egyesületek segélyezésére átalányként fölvetett 79.000 koronásnál ugyanis felszólalt **Óváry Ferencz** dr. orsz. képviselő, rsz. tűzoltó-szövetség alelnöke, s a felszólalásra válaszul **Széll Kálmán** miniszterelnök is. A két beszédet teljes zűkben közöljük.

Óváry Ferencz dr.: T. képviselőház! *(Halljuk! Halljuk!)* Izrendészet kérdésében három ízben voltam szerencsésen izban felszólalni. Először az 1895-iki budget tárgyalásán, midőn a hazánkban, főképen nagyobb városainkat sújtott tűzvészek alkalmából a tűzvészek keletkezéséről, terjedéséről és orvosszereiről terjesztettem elő tapasztalataimat és egyuttal határozati javaslatot nyújtottam be a belügyi intézmény meghonosítása, s az állami kötelező árbiztosítás behozatala iránt. *(Halljuk! Halljuk!)* Hieronim Károly akkori belügyminiszter úr a tűzvészek keletkezésének főokául a községek rossz berendezését nevezvén meg, annak adott kifejezést, hogy a tűzrendészet kérdése is a közigazgatás rendezésével kapcsolatosan lesz megoldható.

Másodízben az 1900. évi költségvetés tárgyalásakor voltam fel, előadván a tűzvédelem szolgálatára alakult önkéntes eszuletek bajait s viszonyait, előadván az 1888. évi tűzvédelmi kormányrendelet hibáit, hiányait, azon részeit, amelyek végre nem hajthatók, ismertettem a külföldi törvényes intézkedéseket a tűzkárbiztosító-társaságok megadóztatása tárgyában és a belügyminiszteri széklet csak akkor gláló jelenlegi t. belügyminiszter úr beszédében elismerte a kérdés közgazdasági fontosságát, *(Halljuk! Halljuk!)* és javaslatot tett az iránt, hogy szívesen fog a kérdéssel foglalkozni. Nagy örömet és lelkesedést keltett ezen kijelentése és biztatással és tűzrendészetrel foglalkozók lelkében és a magyarországi tűzoltó-szövetségben, a kik erre hívtak is vagyunk, további munkásságra serkentett. Épen az ösztönöztetve, csak néhány héttel a beszéd elhanglása után, kérelmet intéztünk hozzá az iránt, hogy az orgonát tűzrendészeti szempontból vizsgálta meg s a vizsgálat eredményeiből levonva a következtetéseket, intézked-

A tűzrendészeti vizsgálat a belügyminiszter úr szakhatóságainak közbejöttével 18 vármegye 258 községében megvégeztetett. *(Halljuk! Halljuk!)* A vizsgálat befejezte után az összegyűjtött szomorú adatok feldolgozva, az ezekből kifolyólag tett javaslatokkal együtt egy memorandumba foglalva, a belügyminiszter úrhoz nyújtattak be, a ki az emlékeztető ányujtó küldöttségnek azt a kijelentést tette, hogy a kérdésnek nemcsak közgazdasági, de szociális szempontból is nagy fontosságát és szívesen tanulmányozza a kérdést, a javaslatok tekintetében azonban, amelyeket a vizsgálatunk megfontolandónak tartja, vajjon lehet-e és praktikus-e a tűzrendészet kérdését magát a többi közigazgatási ügyekkel közöl kiszakítva, önállóan rendezni.

A múlt évi budgettárgyalás alkalmával bátor voltam a magyarországi országos tűzrendészeti vizsgálat által felderített adatok iránt, a t. ház előtt feltárni. Mondhatom, hogy az a 258 oldalas jelentés, a melyet az ország helyenkinti tűzrendészeti megfigyeléséről felvettünk, rendkívül szomorú és kétségbeesítő adatokat tartalmaz. Találtunk, t. ház, olyan alispánt az országban, a ki megérkezésünk alkalmával majdnem egy év hosszat keresett alkalmazottaival a vármegyei tűzrendészeti szabályrendeletet és a végén kitűnt, hogy a t. vármegye ilyen szabályrendeletet nem is alkotott. *(Derültség.)* Találtunk olyan főbíróval, a ki körrendeletben utasította a járása területén levő tűzoltóságokat, hogy a feccskendők tavasztól késő őszig állandóan vizet tartsanak; *(Derültség.)* természetes, hogy három esztendő alatt tönkre mentek az összes járási feccskendők. *(Derültség.)* Olyan adatokra is

bukkantunk pl., hogy egy vármegyében el lett rendelve, hogy nem szabad mástól feccskendőt vásárolni, mint Tarnóczytól. *(Mozgás a szélsőbaloldalon.)*

Holló Lajos: Azt még miniszterileg rendelték el.

Óváry Ferencz: És kérem, azok a Tarnóczytól vásárolt feccskendők tulajdonképpen nem is feccskendők, hanem Omnia-féle trágyalé-szivattyúk, amelyek feccskendezésre egyáltalában alkalmatlanok. *(Derültség.)*

Találtunk számos feccskendőt és egyéb tűzoltóeszközöket, amelyek mindenre alkalmasak voltak, csak éppen arra nem, a mire szánva voltak, annak a czélnek nem feleltek meg.

Ezen elszomorító adatok feltárása után az igen tisztelt belügyminiszter úr itt e házban szíves volt kijelenteni, hogy a tűzrendészet kérdésével igen szívesen fog foglalkozni abban az irányban, hogy szükséges-e, lehet-e ezt a kérdést kiszakítva előzetes törvényhozási intézkedés tárgyává tenni. A kérdés nagy fontosságát elismeri, foglalkozni fog a kérdéssel és igyekezni fog azt megoldásra juttatni, a községekben kell azonban meglenni az ekzekutív erőnek. A kérdést fontosnak tarja gazdasági szempontból is, nemcsak adminisztratív szempontból és a kérdéssel igen szívesen fog foglalkozni.

Ezen háromrendbeli belügyminiszteri nyilatkozat meg egyezik abban, hogy e kérdés aktuális, hogy e kérdés nemcsak szociális, hanem gazdasági fontossággal is bír, és hogy a tisztelt miniszterelnök úr szívesen foglalkozik ezzel a kérdéssel. A t. belügyminiszter úr, mint kormányfő, az aktuális politika kérdéseivel el lévén foglalva, igen természetesen, hogy tárczája minden egyes kisebb, talán másod-, harmadrendű fontossággal bíró kérdését maga elő nem készítheti, hanem a kérdést elő kell készíteni a belügyminiszterium egyes osztályainak. Így történt, hogy a magyar országos tűzoltó-szövetség felterjesztése és ezek a vizsgálati jegyzőkönyvek bekerültek a belügyminiszterium V. ügyosztályába.

Nagyon jól tudom azt, hogy egy törvényt megalkotni nagyon nehéz, pláne, ha jól kell, hogy az megalkotva legyen. De azt is tudom, hogy ennek a vizsgálatnak az adatait egy rendeletben is fel lehetett volna használni; hiszen a memorandumban oly életrevaló javaslatok foglaltak, hogy ha azokat egy ambiciózus referens felhasználja, valóban azzal nagy sikert érhetett volna el s egész karrierjét megalapíthatja vele. A kormányrendelet végrehajtható részeinek egy rendeletbe való foglalásával, a szaktanácsoknak egy körrendeletbe való foglalásával és ennek kibocsátásával nagyon hasznos és hazafias intézkedést lehetett volna tenni. *(Igaz! Ugy van!)* Én ugy is, mint képviselő és ugy is, mint a magyar országos tűzoltó-szövetség alelnöke ismételtelen megjelentem a belügyminiszterium V. ügyosztályában és sürgettem ez ügynek elintézését; fájdalom azonban, hogy 18 hónap óta e tárgyban semmiféle intézkedés nem történt. Még a képviselőválasztásba magába is belejátszott ez a kérdés, mert akárhány helyen a választók mintegy utasításul adták a képviselőjelölteknek, hogy e kérdéssel, a tűzrendészet kérdésével foglalkozzanak és annak a törvényre emelését előmozdítani szíveskedjenek. És én nem is hiszem, hogy legyen egyetlenegy képviselő ebben a házban, a ki be ne lássa azt, hogy e kérdés ugy szociális, mint közgazdasági tekintetből fontos és hogy ennek rendezése elodázhatatlan. *(Igaz! Ugy van!)* A magam részéről bátran el merem mondani, hogy nincs Magyarországnak egyetlenegy minisztere sem, a ki ily csekélynek látszó dolog elintézésével nagyobb hasznot tudna tenni kevés munkával ennek az országnak és nagyobb dicsőséget szerezhetne magának, mint a tűzrendészet országos rendezésével. *(Helyes! Ugy van!)*

Vegyük csak elő a statisztikát. 1890—1899. évi tízevi tűzkár volt 348 millió koronányi, tehát átlag évenként 34—35 millió koronányi; ezzel szemben a biztosításból csak

132 millió koronányi térítettvén meg, az évi átlagos tűzkár hazánkban 22 millió koronányi volt.

Az 1900. és 1901. években az arány még rosszabb. Tűzkár volt e két évben 75 millió koronányi, kártérítés e két évben 28 millió koronányi, így az évi átlagos megtérületlen tűzkár maga $23\frac{1}{2}$ millió koronányi. Hol van most még az a kár, mit semmiféle statisztikai adattal kifejezni nem lehet, a mi előáll az által, hogy a tűzkárok folytán egyes családok, kiknek semmijük másuk nincs, mint a kis viskójuk, földönfutókká, kivándorlókká lesznek? hol van az emberélet-áldozatok pénzértékben ki nem fejezhető kára? hol van az a kár, a mit a munkások elveszítene az által, hogy a leégett gyárak és műhelyek sokszor fel sem épülnek többé, de ha felépülnek is, a míg ez folyamatban van, hány szegény munkás áll kenyér és kereset nélkül? *(Igaz! Ugy van!)*

Önként merül fel most már az a kérdés, mi az oka s mik volnának az ellenszerei ezeknek a nagy tűzkároknak? *(Halljuk! Halljuk!)*

Legfőbb oka ennek a tűzrendészet kezelésében a praeventivák elmulasztása, a megelőző tűzrendészet szigorú kezelésének hiánya. A hibás és tűzveszélyes építkezés, a tűzrendészetnek, mint ilyennek hatósági tevékenységül való el nem ismerése. *(Igaz! Ugy van!)*

És hogy ez így van, azt igazolja nemcsak az országos tűzrendészeti vizsgálatokról fölvett s előttem fekvő 258 darab jegyzőkönyv, melyekből ugyancsak érdekes részleteket tudnék bemutatni, hanem igazolja ezt a legfőbb tűzrendészeti hatóság, a belügyminiszterium eddigi eljárása is.

1869-ben adatott ki az első, a tűzrendészet körébe vágó miniszteri rendelet, követte ezt az 1878-iki részleges, majd az 1888-iki, az egész tűzrendészetet felölelő kormányrendelet, melyek mindegyike a magyar országos tűzoltószövetség sok fáradságos utánjárása folytán látott napvilágot, sajnos, nem azon alakban, a hogy azt a szövetség megszövegezte és előterjesztette.

Érvényben áll az az 1888. évi augusztus 12-én kelt 53.888. sz. rendelet, melynek kibocsátásakor az az időbeli belügyminiszter így szólt:

„A tűzvész-statisztikának megdőbentő adatai, a tűzvészek által okozott jelentékeny károk ugy a humanizmus, mint a nemzet közgazdasági érdekeinek szempontjából elodázhatatlan kötelességemmé tették, hogy a magam részéről, jelen tűzrendészeti kormányrendelet kibocsátásával a bajon lehetőleg segíteni igyekezzem. E kormányrendelet égető szükségnek felel meg s hivatva van több régóta s különféle oldalról hangoztatott eszméket az elmélet teréről a köz- és magánjól valódi érdekében a gyakorlati életbe átvinni.»

Már 14 évvel ezelőtt az akkori belügyminiszter égető szükségnek tartotta a közgazdasági érdekek és a humanizmus szempontjából a kérdés szabályozását.

Lett is erre nagy öröm az országban, s felbuzdult majd mindenütt az egész vonalon a cselekvés és tevékenység. Tűzoltó-egyletek alakultak, tűzoltó-eszközök beszereztek, szertárak építettek, segélyalapok képeztettek, a tűzoltó-egyletek felszerelésekkel elláttattak, — mindez azonban csak rövid ideig tartott. A mint nehézségek merültek fel pénz dolgában, a mint hatósági közreműködésre lett volna szükség, legtöbb helyen bezárultak a községek pénztárai s a hatóságok hivatalszobái, s a magára hagyott társadalmi tevékenység kifáradt, visszarettent, a mint ezt a 258 jegyzőkönyv égbekiáltóan illusztrálja.

Maga azon körülmény, hogy a 18 megvizsgált vármegye közül 5-nek nincs kormányhatóságilag jóváhagyott tűzrendészeti szabályrendelete, daczára annak, hogy 1888. évi őszi közgyűlésen legkésőbb mindnek meg kellett volna alkotnia; továbbá, hogy az organizált 258 község közül 208-nak nem volt tűzrendészeti szabályrendelete, pedig 1889 év végeig mindennek készen kellett volna lennie, tanusítja, hogy a kormányrendelet I. és II. fejezeteinek,

mely a hatóságok feladata és jogköréről és a tűzrendészetéről intézkedik, elég nem tétetett.

Majdnem hasonló rossz a viszony a kormány III. és IV-ik fejezetére vonatkozólag, vagyis a tűzoltó-megalakítása és tűzoltó-eszközökkel való ellátására. Ugyanis a 258 megvizsgált község közül 176 nem tűzoltóságot és 191 nem látta el a tűzoltóságot a legszükségesebb tűzoltó-eszközökkel, vagy ha ellátott is, az 1888. után azok a vizsgálatig, vagyis 12 év alatt tönkre mentek, használhatatlanokká váltak. *(Igaz! Ugy van!)*

Kétségtelen beigazolást nyert az a vizsgálat, hogy egyes bírák rövid 2—3 év alatt tönkre hagyták a 6—700 frtért vásárolt fecskendőket; kitünt, hogy százalékkal drágábban vásároltak egyes bírák, mint a portéka, a mit beszereztek; kitünt, hogy egyes bírák rosok lelkiismeretlenül kihasználták a községek és lakossági hatóságok szakavatatlanságát; kitünt, hogy a községek kendezésre alkalmatlan trágyalé-szivattyúkat is megvásároltak drága pénzen a községekkel; kitünt, hogy egyes községekben olyan helyeken tartottak tűzoltó-eszközöket, hol a tűzveszély kitéréskor előszedni képtelenség volt, s miután mi történt? Egyetlenegy községi bíró, vagy főbíró sem vette el megérdemelt jutalmát, hanem a megvizsgált 258 község közül leégett 27, közülük olyan is, hol a csendőrség maga 30.000 frt értékben szenvedett. Ha az a bizonyos akta az 1900. év végéig nem készült, tétést nyert volna, bizonyynyal számos tűzi veszedelmét már az év folyamán hazai lakosságunk megmenekült volna, vagy legalább a kitört tűzek kevesebb veszedelmébe járhattak volna. *(Igaz! Ugy van! a jobboldalon.)*

Az 1888. évi kormányrendelet 35-ik §-a elírta, hogy a tűzrendészeti vizsgálatok tartandók, 1890-től 1901-ig az évi országos költségvetésekben állandóan volt véve egy tétel a magyar országos tűzoltó-szövetség segélyezésére és a kiküldendő vizsgáló biztosok utazási költségeire 2000 frt. A magyar orsz. tűzoltó-szövetség 1891-ben felterjesztette javaslatát a belügyminiszterium vizsgálóbiztosi intézmény mikénti gyakorlására névvel is sürgette ezt két ízben is, de eredménytelenül; e tételmény ma sincs rendelettel szabályozva. Tehát az országgyűlés többsége 1890. óta állandóan szükségesnek tartja a tűzvizsgálatok foganatosítását, de a legfőbb tűzrendészeti hatóság 12 év alatt sem szabályozta annak mikénti végrehajtását, javaslatok ott fekszenek elintézetlenül a híres V. ügyiratárában! *(Derűltség!)*

A vármegyei és járási alsó- és felsőbbfokú lakossági hatóságok legnagyobb része — mély tisztelet kivételeknek, minő pl. Veszprém, Vas, Somogy és Zala megyék — látván, hogy ellenőrizve ugysem lesznek a hatóságok, ha amugy is nagyon lefoglalt idejükből a rendészet ágának nem szentelnek is időt, ezért semmiféle szorgalommal nem illeti őket; de meg akárhányszor szakértelem hiányában a tűzrendészet ügyét mindjobban elhanyagolták és megmenekültül kívül hagyták.

Azonban maradjunk csak a legfőbb tűzrendészeti hatóságoknál, a belügyminiszteriumnál. — Az megczafolatlan tény, hogy a tűzoltóságot rendészeti funkciót teljesítő a községi hatóságok helyett. S mégis mit tapasztalunk? Azt, hogy a tűzoltó-egyleteket a belügyminiszterium osztályában egy kalap alá huzzák a veterán egylet és a többi szamaritánus egyesületekkel, melyek sem a tűzoltósági funkciót nem teljesítenek. Alapszabályaik és hatósági funkcióikat körül semmiféle különbséget nem tesznek más a hatósági funkciót végző egylet, és más a tiszteletteljes egyesület.

Szóll Kálmán miniszterelnök: Azért kezelik egynem mert ugyanazt kezelik.

Óváry Ferencz: A vármegyei tűzoltó-szövetségek csak hatósági funkciókat végeznek. *(Igaz! Ugy van!)* Oktatják, tanítják a községeket, szaktanfolyamokat

észükre, s hasznos tudnivalókkal ellátják. 1890-től egész ig ezen vármegyei szövetségek alapszabályaiba kötele- bevétetni rendelte igen helyesen a belügyminiszterium, a megyebeli összes tűzoltóságok ennek a központnak vá lenni kötelesek, csakis úgy lévén elérhető az egy- üség és a rendszeres működés. 1898. óta új módszer sult meg, az önkéntes csatlakozás elve mondatott ki, agtestületek egyenkint elmaradoznak, s működésük a ire devalválódik.

1878. óta a magyar orsz. tűzoltó-szövetség a belügy- zteriumnak elismert szakközvege volt mindennemű tűz- iszeti ügyekben. Véleményének meghallgatása nélkül az szortba vágó ügyek el nem intézettek. Ma egyre- a hagyatnak jóvá ellentétebbnél ellentétebb határo- ; szabályrendeletek, s miért? mert az országos szövet- szakvéleménye ki nem kériük.

Ilyen veszedelmes rendelet látott napvilágot a mult év mán a benzínmotoros cséplőgépeknek a lakóházak t álló szerűkben való elhelyezéséről. Elismerem, hogy a benzínmotoros cséplőgép nem nagyon veszedelmes ; ki a benzint ismeri, s a könnyen robbanó benzín- lyokat, hogy mikép merete az engedélyt erre kiadni, széna- és szalmakazlak között benzín-tartályokat el- zni lehessen, ahhoz csakugyan vagy nagy tudatlanság, vakmerőség kellett! Ime a tűzrendészeti hatóság elkezése szakközvegeinek meghallgatása nélkül.

Hány szamaritánus egyesületnek van bélyegmentes ezés engedélyezve!? S a hatósági funkciót teljesítő egyei tűzoltó-szövetségek és önkéntes tűzoltó-testületek is meg vannak fosztva, daczára annak, hogy tisztán égi, közigazgatási funkciót teljesítenek. A veszprém- egyei tűzoltó-szövetség 1901. évi levélbélyeg költsége kor. volt. Tehát hatósági funkciójára még 274 kor- áfizet; ellenben a fehérkereszt és több más szamaritanus et bélyegmentes levelezéssel bír.

Megalkottatott a közigazgatás egyszerűsítéséről a tör- a tűzrendészet ebből is kihagyatott; a mennyiben is érinti a tűzoltóságot, ez csak káros rea, mert a tűz- észeti bírságpénzek is elvonattak a tűzrendészeti alapok- jövében mindenféle bírság egy alapra fordítatván.

A legutolsó csapást a tűzoltóságok bevételei elvonására e megadta azután a nagyméltóságu közigazgatási bíró- midőn mult évi június hó 11-ikén tartott ülésében 3. szám alatt meghozta azon ítéletét, melylyel törvénybe zőnek jelentette a törvényhatósági, városi és községi ályrendeletekben kimondott és kormányhatóságilag jóvá- vott váltságdíjszedési jogosultságot.

A községi kötelező tűzoltóságoknak csak azért volt me az önkéntes egyletek mellett, hogy azok a t. 20 - 40. özötti polgárok, kik idejüket, ruházatukat és egészsé- t féltik, s tűzoltók nem akarnak lenni, bizonyos összegü ágdíjat fizessenek. Most ezt egy tollvonással Wekerle lor bírósága hatályon kívül helyezte, s így nem marad hátra, mint a tűzoltóságok részére szükséges pénzbeli zetről pótható utján gondoskodni.

Hol van az az ember, kinek elég bátorsága van yarországon újabb vármegyei vagy községi póthatót ványozni? Alig hiszem, hogy erre vállalkozó akadjon. *Igy van! a jobb és a baloldalon.)*

Ha pedig se bírságpénzekből, se tűzrendészeti bünte- ől, se váltságdíjakkból, se póthatóból nem fedezheti ki- sait a tűzoltóság, — kérdem, miből tartsa fenn hát át? Talán örökös koldulásból és multságok jövedel- őből?

Hisz az a tűzoltó, t. képviselőház, idejét, ruháját, onát, sőt életét is áldozza embertársaiért és még azt is eteljük tőle, hogy az egyleti helyiségek megszerzéséről, artásáról, a felszerelésekről és az egyleti beszerzésekről ondoskodják?

Mi az oka annak, t. képviselőház, hogy a tűzoltó-

ságokkal szemben a hatóságok, sőt maga a legfőbb tűz- rendészeti hatóság is ekkora idegenkedéssel viseltetik?

Magának kíván a tűzoltóság valami előnyt, vagy jövedelmet biztosítani? Nem minden tettének kizárólagos rugója-e a felebaráti szeretet és önfeláldozásig menő önzet- lenség? Nem arra törekszik-e a tűzoltóság, hogy megmentse saját élete árán is embertársai életét és vagyonát?

Itt van a három millió kárral végződött Concordia- malom égése. *(Halljuk! Halljuk!)* A főváros budgetjében 400.000 koronával szerepel a fő- és székvárosi hivatásos tűzoltóság. S tudják t. képviselőtársaim, mi egy olyan derék, önfeláldozásra és halálra minden perczen kész fővárosi hivatásos tűzoltónak a havi fizetése? 80 korona készpénz és ha megbetegszik, magának kell orvost és gyógyszerert fizetnie, nyugdíjra pedig semmiféle igénye nincsen. Hol van itt a szociális igazság?!

A tűzoltóság feladatát a rideg önzés és önrédek tel- jes kizárásával, csupán a közérdek előmozdítása képezi! *(Igaz! Ugy van! a jobboldalon.)* S mégis mennyi lenzés- ben és gúnyban kell részesülniök.

Azt hiszem, t. képviselőház, hogy mindezen bajokon csak törvényhozási intézkedéssel lehet most már segíteni! *(Igaz! Ugy van!)*

Az országos tűzrendészeti vizsgálat óta 18 hónap tel- lett el s e hosszú idő alatt még csak a tanulmányozásig sem jutott el a t. V. ügyosztály. Lehetetlennek tartom, t. képviselőház a magam részéről, hogy ne az emberekben legyen itt a hiba. A személyek rokon- vagy ellenszenve dominál e kérdésben; pedig annak legkevésbé sem volna szabad dominálnia; a közérdek szenved e miatt!

De ha nem az, hát kutassunk tovább, vajjon mi okozhatja e huza-vonát?

A hazai és külföldi biztosító-intézetek 1000 frtos név- értékű részvényeikre hosszú időn keresztül 200 frton felül adtak évenként osztalékot, tehát 20 perczentet. Ha pedig csupán a tűzkár-biztosítással foglalkoznának, úgy bátran 40 perczentet is adhattak volna.

Ezen tűzbiztosító-társaságoknak igen nagy érdeke, hogy jól szervezett és felszerelt tűzoltóságok legyenek! Fényes jövedelmek morzsáiból juttatnak is néhanapján a tűzoltó- egyesületeknek. Az ilyen kegyadomány azonban nem méltó ahhoz, a ki adja s nem segít azon, a ki kapja, elfogadja.

A magyar állam költségvetése 2028 millió korona. S elhiszik-e, t. képviselőtársaim, hogy ebben a 2028 millió koronás költségvetésben a tulajdonképeni tűzrendészetre egy árva fillér iölvéve nincsen!?

Maga az a körülmény, hogy a tűzrendészetről a köz- jótékonsági tételnél kell beszélni, elszomorító és mutatja azt a ferde felfogást, melyben a rendészet legfontosabb ága eddig részesült.

Leszkay Gyula: Nem kell megszavazni a költség- vetést!

Óváry Ferencz: Ugyanis a közbiztonsági, vagy az általános igazgatási kiadások között volna helye azon összegnek, mint a t. törvényhozás erre a célra szán, vagy megszavaz.

Mint már említettem, 1890-től kezdve egész a tavalyi költségvetésig 4000 korona volt a közjótékonsági kiadások fejezetében külön cím és rovat alatt a magyar országos tűzoltó-szövetség segélyezésére és a kiküldendő biztosok költségeire felvéve. Most azonban a f. évi költségvetésben a 12 év óta külön 13. rovat alatt szereplő 79.000 korona közjótékonsági kiadás egy rovat alatt vétetett fel, s azzal a meghatalmazással kéretik a törvényhozástól, hogy ezen összeg hováfordításáról a t. kormány a zárószámadást kísérő indokoló jelentésben részletesen számolhasson el.

Megtörténhetik tehát az is, hogy az illető egyesület, mely költségvetésébe mint biztos összeget felvette a hosszú évek óta élvezett segélyt, attól váratlanul eleshetik s ez által működésében a legnagyobb zavar állhat elő.

Szerény véleményem szerint az ország tűzrendészeti kiadásai fedezésére legalább fél millió korona volna szükséges, hogy ebből a 6 országos tűzfelügyelő 48.000 koronányi, a 63 vármegyei tűzfelügyelő 252.000 koronányi fizetése és útiátalánya kikerüljön; 200.000 korona pedig a szegényebb községek részére tűzoltó-eszközök beszerzésére és a mi még fontosabb, egészséges bő vízzel való ellátására szolgálhasson. *(Helyeslés.)*

Ezen félmillió koronát sem a községektől, sem az államtól nem kérjük, de kívánjuk és követeljük azoktól, a kiknek érdekében legelső sorban történik a tűzrendészet ügyének törvényes szabályozása, — a biztosító-társaságoktól.

S ezek igen könnyen meg is adhatják; sőt biztosan tudom, egyes társaságok már meg is ajánlották. Itt van pl. az »Adria«, melynek vezérigazgatója báró Podmaniczky Frigyes ő exczellenciája, ez a társaság önként fölajánlotta s követték többen is jó példáját.

Kubik Béla: Ez a két elnökség nem összeférhetetlen?

Óváry Ferencz: Nem szolgálhatok vele.

Nem kell más, mint a tűzbiztosító-társaságok tűzkár-díj bruttó-bevételei 2%-a s a félmillió együtt van. A tűzkár-díj bevétele ugyanis a hazánk területén működő biztosító-társaságoknak évenként 24 millió korona, melynek 2%-a = fél millió korona. A mint ez megvan, egy hét alatt a tűzrendészeti kérdés rendezhető, csak az V. ügyosztályból a törvény előkészítő osztályba kell áttenni az ügydarabot, játszva megkészl az egész.

Ezt az összeget pedig nagyon könnyen átengedhetik a biztosító-társaságok, ha elnökeiknek és igazgatóiknak miniszteri fizetésnél nagyobb díjazást nem adnak . . . *(Helyeslés.)*

Sebes Dénes: Ezt Podmaniczky nem szeretné! *(Zaj.)*

Óváry Ferencz: . . . nem tehetek róla . . . s ha egyes vezérfőügynökök 28—30.000 frtnyi évi jövedelmét egy kissé megcsappantják, még a részvényesek között való kiosztásra is több marad. Aktaszerűleg tudom bizonyítani, hogy egy síófoki főügynöknek 28.000 frt évi bevételnél több jövedelme volt a biztosításokból.

Bartha Ödön: Megadóztatták-e?

Óváry Ferencz: Igen, 23.000 frt után . . . Nézzünk csak körül egy kissé, a külföldi törvényhozások miként jártak el a biztosító-társaságoknak a tűzvédelmi célokra való megadóztatása körül?

Németország 13 kisebb fejedelemségében külön törvény alapján, Badenban szerződés alapján az összes tűzkár-biztosítással foglalkozó nyilvános és magánintézetek 5%-os tűzoltási járulékok fizetésére vannak kötelezve.

Würtembergben a nyilvános tűzbiztosító-intézet a tűzkár járulékok 3%-ának, a magán tűzkár-biztosító vállalatok a bruttó díjbevétel 1%-ának fizetésére vannak kötelezve s királyi rendelettel ezen járulékok kétszeresére fölemelhetők.

Bajorországban a belügyminiszterium föl van jogosítva a tűzkár-biztosítási illeték 5%-a erejéig járulékok fizetésére kötelezni a biztosító-intézeteket.

Hessen nagyhercegségben, Branschweigban, Berlinben és Breslauban a nyilvános tűzkár-biztosító-intézetek tűzoltási járulékot fizetnek, maga Berlin egy millió márkán felül fizetett ilyen járulékot.

A szász királyságban 1-től egész 8%-ig fizetnek a tűzoltói intézmény fejlettsége arányában a bruttó tűzkár-díj bevétel után járulékot a tűzkár-biztosító-intézetek.

Svájcban 1885 óta törvény hatalmazza fel a kantónokat, hogy a tűzrendészeti és tűzoltási kiadásuk részleges fedezésére a biztosító vállalatoktól mérsékelt járulékot szedhessenek.

Az ausztriai örökös tartományokban, Galiciát kivéve, országos törvények alapján kötelesek a biztosító-társaságok tűzoltási járulékok fizetésére. Ezen járulékok Ausztria, Tirol és Vorarlbergben a bruttó díjak 1%-a, de jogában áll ezen járulékot a tartománygyűléseknek kétszeresére felemelni.

Prágában a városi biztosító-intézet majdnem frttal járul a tűzoltói költségekhez.

Íme, tehát nem új és éppen nem hallatlan a biztosító-társaságoknak tűzoltói célokra való adóztatása.

A biztosító-társaságokról egy kész törvényfelek az igazságügyminiszteriumban. Ennek hatáskörétől — annak idején — már csak napot tartottak el bennünket; 49 törvényhatóság irt fel a belső házhoz, hogy a biztosító-társaságok tűzoltási megadóztatassanak. Midőn ezen kérvények tártak 1900. évi november 13-án itt a képviselő ház voltam azon ideát fölvetni, hogy a biztosítási törvénybe adassék az a 2%-os megadóztatás is felvétessék az eredmény? Az, hogy a kész törvényjavaslattal ismét a napirendről s 16 hónap óta várja ismét a masztását. Én tudom, hogy hatalmas intézetek vannak a biztosító-társaságok. Azt is tudom, hogy főleg a hazafias, nemes célokat szolgálták s pl. az általános biztosító-társaság is egy hazafias felbuzgalmi tényező volt. Azok a nagy idők azonban elmúltak, a biztosító-társaságok is elmulasztották. A legelső magyar biztosító-társaságunk éppen olyan üzlet, mint az utána keletkezettek, melyek nére legyen mondva, éppen úgy belement a kárba a többi. — Már pedig egy olyan tekintélyes intézet az Első magyar általános biztosító-társaság, amely a kártelre lépett, hazafias nimbuszát elvesztette, a lucratív pénzintézetévé vált. Minthogy pedig a pénzintézet határ kitisztulásával egyidejűleg a pénzügyi intézet is meg kell tisztulnia, lehetetlen, hogy a magyar állam a külföldi avagy belöldi biztosító-társaságok elmulasztásánál és jogos követeléséről lemondjon. Megadóztatni az országos tűzrendészeti alap javára a biztosító-intézeteket s egy csapással, mely senkinek sem sőt inkább fölemel, mert hiszen a legtöbb hazafias társaságok rendezéséből éppen a biztosító-társaságok húzni, rendezve lesz az egész tűzrendészeti kérdés.

Hazafias kötelességet véltem teljesíteni, nemcsak ezeket, bár kissé hosszadalmasan is, itt a t. l. színe előtt feltártam. *(Helyeslés és éljenzés jobbra.)*

A nemzeti közvagyonot emésztő tűzkárok védekezés: közigazdasági, szociális és nemzeti szempontból ezt elősegíti, józan, okos, szociális nemzeti politika. E kérdésben leomlanak a pártkeretek, mind a hazafias egyesüljünk és közös erővel közzelbelügyi kormányynak a cselekvés terére való felhívásunk multak mulasztásainak gyors helyreépítését. *(Igazságtétel.)*

Nagy örömmre szolgál, hogy az e tárgyról beszélt és ötvenhét t. képviselőtársam által határozati javaslatot benyújtanom nem kell a belügyminiszter urat belátta e kérdés rendkívüli és gyors megoldásának szükségességét s a leendő lépést meg is tette már rendezésére a jövő közzel vezető nemzedék kiképzésével. Ugyanis a leendő tanfolyamokon mult évben engedélyezte már, a tűzoltás és tűzrendészet a magyar országos tűzoltási által a tanfolyamokon előadassék, az idén pedig a leendő tantárgyá tette és saját előadói által meg minden tanfolyamon taníttatja. Ez az intézkedés az V-ik ügyosztályból eredt, *(Derűlttség a hazafiasok hánem a t. belügyminiszter urat jóakarattal előkészítő osztály lelkes ügybuzgalmából.)*

Ez az első fecske, mint a tavasz előhírnöke, hiszem, gyorsan követni fogják a többi intézkedések.

Tisztelettel bátorkodom tehát javasolni a belügyminiszter úrnak, kegyeskedjék intézkedni, hogy

1. az 1888. évi tűzrendészeti kormányrendelet hatálya alá hajtatható részében sürgősen végrehajtsassék;
2. hogy a biztosítási törvényjavaslat minél előbb asztalára tévessék;

3. hogy a levélbélyegmentesség a vármegyei tűzoltó-vetségeknek és az önkéntes községi tűzoltó-egyleteknek záradék;

4. hogy a közös hadseregbeli és honvédkatonák patszolgálatuk közben a tűzoltásra kiképeztesse;

5. hogy a községi közigazgatási tanfolyamokon a tűz- és tűzrendészet elméleti és gyakorlati tanítása állan-ittassék;

6. hogy a gazdasági és erdészeti tanintézetek, tanító-iskolák és földmives-iskolák tantervébe a tűzoltás elméleti gyakorlati oktatása fölvéssék;

7. végül, hogy a tűzrendészet kérdése akár önállóan, akár a közigazgatási törvényekkel kapcsolatosan mielőbb törvény által szabályoztassék.

A 79.000 koronás tételt magát természetesen megvázolom, igen kérem azonban a t. belügyminiszter urat, hogy ebből, úgy mint eddig 12 éven át, a folyó évben is 1000 koronát a magyar országos tűzoltó-szövetség segélyezésére és a kiküldendő biztosok utiköltségeire, és a 1000 koronát a szaktanfolyamok és szakközöny kiadási költségeire a budapesti önkéntes tűzoltó-testület részére fordítsa, s jövő évi költségvetésében ezen tételre az alános közigazgatási kiadások rendes tételek felvenni engedélyeztessék. *(Éljenez jobbfelől. A szónokot számosan üdvözlök.)*

Szell Kálmán miniszterelnök: T. képviselőház! Azt kérem, a t. képviselő úr maga is tanuskodhatik arról, hogy hány alkalommal a tűzrendészet kérdéséről velem értekezett — ez nem egyszer történt, — úgy is, mint valamely külföldi tagja, úgy is, mint képviselő, de itt a házban is, én már két ízben is a költségvetés tárgyalása alkalmánál, a mikor felszólalt, én mindig azon meleg érdeklődéssel figyelttem ezen kérdés iránt, a melyet annak fontossága megérdekel, mint közigazgatási szempontból, mindig azt jelentettem ki, hogy a kérdést rendezendő-ként tartom és hogy annak rendezése elől nemcsak hogy én megvázolom, hanem igenis igen szívesen fogok vele foglalkozni. Felvettem azt a kérdést is, hogy nem lehet-e a közigazgatási reformtól elváltan és abból kikapcsolva megoldani, ez azonban még megítélés tárgyát képezi és ezt nem lehet megfogadni. Annál is inkább kapcsolom össze a kérdést a közigazgatási reformmal, mert, a mint a t. képviselőház a múlt ülés alkalmával tartott beszédemből látható, én a községeknél akarom kezdeni ezt a reformot és így a községek rendezésével karöltve nem essze időre odázthatik el az a kérdés. Hát én a t. képviselő urat megnyugtathatom, — ha vigaszul és megnyugodással szolgál neki és azt a sok keservet és panaszt talán egy kicsit leszállíthatja, — megnyugtathatom az iránt, hogy mennyiben a közigazgatási reform hosszabb időt venne igénybe, igen szívesen azt is szemügyre veszem, hogy nem lehet-e még előbb ezzel a kérdéssel foglalkozni. *(Általános helyeslés.)*

És azért ne legyen oly igazságtalan a képviselő úr a V. ügyosztályllyal szemben, *(Derültség a jobboldalon.)* a mely, úgy látszik, nagyon nagy nem tetszésében részesült a t. képviselő úrnak. *(Derültség.)* Nem ez az a V. ügyosztály elutasította meg a kérdést. Ezt be tudnám bizonyítani a t. képviselő úrnak az a V. ügyosztálytól hozzáért került irattal, melyből az imént ismerttettem meg a t. képviselőházzal az a nézetemet, hogy a határőri államrendőrséggel, a bejárás és kivándorlás kérdésével stb. akarok foglalkozni. Ugyanazon a papíron mint promemoria fel van véve, hogy a V. ügyosztály pedig tartozik foglalkozni és foglalkozik a tűzrendészet kérdésével. *(Helyeslés a jobboldalon.)* Nem lehet szíves tehát a t. képviselő úr ezt az a V. ügyosztályt megkísérteni enyhébb megítélés alá venni, mert valóban nem érdemelte meg ezt a szemrehányást. Mert abból, hogy az a V. ügyosztály egyéb dolgokkal is foglalkozik, nem folyik, hogy ezt szamaritánus kérdésnek tekintse, mert ezzel is

foglalkozik. Az a V. ügyosztály minden policziális kérdéssel foglalkozik, azt pedig t. barátom sem fogja tagadni, hogy azon nagy, közigazgatásilag vaskos terepén a policziális kérdéseknek, a melyeket ez az a V. ügyosztály tanulmányoz és melyekkel gyakorlatilag is foglalkozik, helye van a tűzrendészetnek is.

Hanem hát én azzal vigasztalom magamat, hogy a mikor a t. képviselő úr megdicsérte a kodifikációs ügyosztályt, hogy a közigazgatási tanfolyam kötelező tantárgyává tette a tűzrendészetet, mégis levette a belügyminiszterrel a kérdés súlyát, mert hiszen mind a kettőt én vezetem és így a mit a balkéz nem adott meg, megadta a jobbkez, *(Derültség.)* mert figyelemmel voltunk erre a kérdésre és bevettük a közigazgatási tanfolyam tantárgyai közé. Nem sikerült tehát az a V. ügyosztálynak az intrikája, *(Derültség a jobboldalon.)* nem sikerült a huzavonájára. Legyen meggyőződve a t. képviselő úr, hogy legjobb akaratul vagyok a kérdés iránt és az a V. ügyosztályt buzdítani fogom, *(Derültség a jobboldalon.)* hogy ezután a t. képviselő úr tetszését jobban kiérdemelje.

T. képviselőház! Különbözik nem olyan egyszerű ám ez a kérdés, mint a hogy a képviselő úr látja a maga igen nagy buzgalmában, a melyet, mondhatom, csak elismeréssel fogadok, mert csak ügybuzgó és lelkes emberekkel, a kik valamely szakma, valamely eszme mellett — a mely hozzájuk közel áll — buzgólnak, igazán lelkesednek, lehet valamit csinálni. Én ezt elismerem és a t. képviselő úr sok szemrehányását, a melyek egy részét, — vagy a mint Molnár János t. képviselő úr, túlvive a dolgot, tegnap mondotta — az egészet a felelősségnél fogva magamra vállalom, de némileg enyitve kell azokat látnom. Mert egyes törvényeknél, a birságoknál kivételt nem lehetett tenni, mikor a birságok összes fajtaát ide felvettük. Így hát ez a szemrehányás nem egészen indokolt. Mert nem olyan egyszerű dolog ám az, a mit a t. képviselő úr szemére vet az a V. ügyosztálynak, illetve szemünkre vet nekünk, hogy t. i. miért nem mondjuk ki az egyesületekre a szövetségbe való kényszerbelépést. Azért nem, t. képviselő úr, mert akár egyeseknek, akár egyesületeknek belépésre való kényszerítése nem olyan egyszerű kérdés. Azt adminisztratív úton nem lehet kimondani. Az egy jogi kérdés, a melyet törvény nélkül én, a magam részéről, nem mernék csinálni.

Barta Ödön: Nem is szabad!

Szell Kálmán miniszterelnök: Nem is szabad csinálni, nem is akarom csinálni és így az adminisztráció terén ebben az irányban a t. képviselő úr kívánalmának nem tehettem eleget.

Az meg éppen nem olyan egyszerű dolog ám, azt mondani, hogy mindenki tizenhét éves korától kezdve tartozik ezt vagy azt teljesíteni. Ezt törvény nélkül éppen nem lehet megtenni. Ezek olyan dolgok, a melyek megfontolást és okvetlenül törvényhozási intézkedést igényelnek, mert törvény nélkül ilyen mélyen belenyulni a polgárok társadalmi életébe és szabadsági tényeibe nem lehet. *(Helyeslés.)*

A mi a megadóztatást illeti, azt sem lehet kimondani, vagy legalább nekem lehetetlen szankcionálnom akár milyen egyletnek azt az alapszabályát, hogy valaki tartozik ennyit vagy annyit fizetni; mert ebben az országban más adót fizetni, mint a melyet a törvényhozás elrendel, senki sem tartozik akár állami, akár községi, akár törvényhatósági adóképen. Bármilyen egylet, akár milyen üdvös legyen is a célja, önmegadóztatási joggal bír ugyan, de kényszer-megadóztatási joggal nem bír. *(Igaz! Ugy van!)*

Ezek olyan dolgok, a melyek nagyon alapos megfontolást és minden irányban való megvizsgálást igényelnek.

A mi a biztosítási társaságok ügyét illeti, a t. képviselő úr talán emlékezni fog, hogy mikor egyszer harmad- vagy negyedmagával, társaival nálam megjelent és nekem

egy kérvényt adott át, — az talán két évvel ezelőtt történt . . .

Óváry Ferencz: Igen, két év előtt volt! Hatan voltunk a küldöttség tagjai.

Széll Kálmán miniszterelnök . . . már akkor én a t. képviselő úrnak válaszómban kijelentettem, hogy ezt az eszmét, ezt az elvet a magam részéről helyesnek, igazoltnak tartom és nem vonakodom, hogy ezt — természetesen megtartva a kellő mértéket, nem követve el semmi igazságtalanságot, hanem mindenkinek a jogát respektálva — vigyük be ennek az ügynek a rendezésébe. Hogy a tűzbiztosítási intézeteknek maguknak is érdekükben áll, hogy lehetőleg minél kevesebb káreset forduljon elő és hogy azoknak nem kárára, hanem előnyére fog szolgálni in ultima analysi azoknak a bevonása, az előttem kétségtelen, és azt a cél elérésére nagyfontosságú lépésnek tartom. Én tehát az eszmét nem utasítom el, a mint hogy nem utasítottuk el annak idején sem és ebben az irányban bizonyos lépések történtek is; az illető társulatoknál is megtettük a kellő lépéseket, hogy nyilatkozzanak, tárgyalják a kérdést, szóval, adjanak materiálét arra vonatkozólag, hogy ők is bizonyos mértékig bevonassanak, sőt mivel nem tehet mindent az állam, az lehetetlen dolog, hanem a társadalomnak is kell tennie és azoknak a faktoroknak, a kiket be lehet vonni bizonyos társadalmi működésbe vagy funkcióba, — azaz csak maradjunk meg a működés mellett és a funkció szót ne tessék felvenni a naplóba, hogy Madarász t. képviselő urat is a magam részéről kibékítem . . .

Madarász József: Nem feszélyeznek önök engem!

Széll Kálmán miniszterelnök: Nem érdemlem meg ezt a keserű kilakadást!

Madarász József: Nem feszélyez!

Széll Kálmán miniszterelnök: Nem is kell, hogy feszé-

lyezze a képviselő urat! . . . Hát igenis szívesen fogok kérdésnek ezen részére is sulyt fektetve a kérdés megoldásánál és a törvényjavaslat szerkesztésénél ezeket a pontokat is figyelembe venni. *(Helyeslés a jobboldalon.)* Ezért mondtam magánúton a képviselő úrnak, hogy most neki köszönettel tartozom, hogy ne terjeszsen azonnal javaslatot a képviselőház elé, nem mintha az volna a célom, hogy a miniszteriumnak derogál magát egy zati javaslatnak alávetni. Isten mentsen, hanem azért nem szeretem, ha határozatokkal megkötö a ház magát, és dolgokat, a melyek nincsenek még megérintve, ezután várnak megoldásra, már idő előtt bizonyos pontokban, bizonyos kijelentésekkel megköt. Hiszen nem abban a helyzetben a ház egyik tagja sem, hogy vagy hat pontból és ugyanannyi kívánságból álló zati javaslatot most egyszerre megítéljen a maga számára és állást foglaljon mellette vagy ellene. Azonban mindig helyesebbnek, a mikor ilyen kérdés felvetődik, ha a miniszter megmutatja jóakarátát és határozottan elmondja szándékát, hogy a dologgal foglalkozni fog. *(Helyeslés a jobboldalon.)* Ez, gondolom, a képviselő urat megelégedtetni egy kicsit *(Derülttség.)* és kiegyenlíti a differenciát a mely közte és az V. ügyosztály között volt. *(Helyeslés a jobboldalon.)*

Kubik Béla: T. ház! Én csak arra a különbségre akarok rámutatni, a mely Óváry Ferencz t. képviselő uram között és köztem van akkor, a mikor az a kérdés most előttünk lejátszódott, közte és a miniszter úr között. Én természetesen úgy fogom fel, hogy magam alapján bizalmatlanságomat fejezem ki a miniszter úrral szemben és azokat a költségeket meg nem szavazom, a melyeket ő ezekben a kérdésekben követel. *(Helyeslés a jobboldalon.)*

A ház a tételt elfogadta.

HIVATALOS RÉSZ.

Jegyzőkönyv.

Fölvételt Budapest, a magyar országos tűzoltó-szövetség elnökségének 1902. évi márczius 24-én tartott ülésén.

Elnök: *dr. Óváry Ferencz*, szöv. alelnök.

Jegyző: *dr. Szily József*, szöv. titkár.

Jelen voltak: Barabás István, Breuer Szilárd, Ecker Sándor, Köhler István, Lukács Gyula, Markusovszky Béla, Scossa Zoltán, Szabó Gyula, Vida Pál és Wágner Manó előadók, Bulyovszky Aladár, Szokoly Ignác és Varga Lőrincz felügyelő bizottsági tagok, Tomcsányi Béla pénztáros és mint vendég dr. Glósz Kálmán egri parancsnok, mint az egri nagygyűlés rendezője.

1. Elnök üdvözlöli a megjelenteket; az ülés kései összehívását azzal indokolja, hogy azon már a kész tankönyvet akarta bemutatni, ám ez később előterjesztendő okok miatt nem sikerülhetett. Az ülést megnyitja.

2. Barabás István a maga és előadótársai nevében örömmel üdvözlöli az elnöklő alelnököt a tűzrendészet érdekében a képviselőházban legutóbb tartott nagy beszédéért és azért hálás köszönetét nyilvánítja, melyért viszont elnök mond köszönetet.

3. Titkár fölolvassa az 1901. évi december hó 21-én tartott elnökségi ülés jegyzőkönyvét. A jegyzőkönyvet az elnökség hitelesíti.

4. Titkár bemutatja a debreczeni önkéntes tűzoltó-testület átiratát, mely szerint a testületnek egyáltalában nem volt szándékában versenyeket rendezni. A jelentést az elnökség tudomásul veszi.

5. Publig Ernő debreczeni parancsnok jelentését, mely szerint a debreczeni tanfolyamnak az előirt tanterv szerinti

megtartására készségen vállalkozik, az elnökség tudomásul veszi.

6. Titkár jelentést tesz a községi közigazgatási tanfolyamok tanfolyamainak szervezése tárgyában a miniszter úr részére, a belügyminiszterium és a tanfolyamok kormányzója által tett intézkedésekről. Jelenti egyúttal, hogy a szövetség javaslatára a belügyminiszter által kinevezett előadók a budapesti, debreczeni, kassai, pozsonyi és bathelyi tanfolyamokon az illető előadóktól beérkezett jelentések szerint az előadásokat február 16-án tartották meg. A kolozsvári tanfolyamról jelentés nem érkezett meg, a máramarosszigeti, marosvásárhelyi, nagybecskerek és pécsi tanfolyamok később fognak megtartatni.

A jelentést, de különösen azt, hogy a belügyminiszter úr Ruffy Pál kormánybiztos fölterjesztésére a szövetség összes javaslatait a tanfolyamokat illetőleg magánúton terjesztve osztatlan örömmel veszi tudomásul, egyben elhatározza, hogy dr. Ruffy Pál miniszteri tanácsos, orsz. képviselőnek, mint a községi közigazgatási tanfolyamok kormánybiztosának, a tűzoltó-tanfolyamok szervezéséről kifejtett minden magyar tűzoltót hálára kötelező hatós támogatásáért köszönetet mond, a kolozsvári tanfolyam előadóját, Polcz Rezsőt pedig igazolásra hivatja.

7. Fehértemplom város képviselő-testülete az önkéntes tűzoltó-testület javaslatára évekként ezelőtt elhatározta egy központi tűzoltó-szertár építését, azonban a tűzoltó-testület később az építés iránt javaslatot terjesztett elő, határozatát megváltoztatta, a szertárépítés tervét elejtette. Kurz Ede lovag parancsnok képviselőtestületi tag megfölebbezése folytán a város alispánja II. fokban ezt a határozatot megváltoztatta, utasította Fehértemplom képviselőtestületét, hogy

abban elhatározott építkezésre nézve tegye meg az előzúleteket. E II. fokú határozatot viszont a város polgárestere főlegbezte meg a belügyminiszteriumhoz, mely azt eményadás végett a szövetséghez küldte le. A kérdéssel elnökség már legutóbbi ülésén foglalkozott, a midőn ismertetve elhatározta, hogy Markusovszky Béla előadót a helyi vizsok tanulmányozására Fehértemplomra küldi.

Markusovszky Béla felolvassa terjedelmes javaslatát, melynek lényege az, hogy az alispáni II. fokú határozat változtatásával a központi szertár építésének terve tessenék.

Hosszabb vita után, melyben az elnökségnek majdn minden tagja részt vett, elhatározta az elnökség, hogy belügyminiszteriumnál a II. fokú alispáni határozat jóváhagyását javasolja, mindazonáltal azzal a módosítással, hogy alabach szertár beszüntetésével a központi szertár lehetőség a városházán létesíttessék.

8. Titkár bejelenti, hogy a Tűzrendészet című könyv kiadási költségeihez a belügyminiszterium 1000 koronához fog járulni s azt a közszolgálati tanfolyamokra, mint segédkönyvet engedélyezte. Jelenti továbbá, hogy a könyv kinyomtatása még február hó közepén megkezdődött s a tervezet szerint legkésőbb márczius hó közepéig be kellett volna fejeződnie, ezt azonban lehetetlenné tette Köhler István előadó, ki minden sürgetés dacára megtagadta is a szövegnek csak egy részét adta nyomdába, hanem csak annyira átdolgozta, hogy a bíráló bizottság ne tudjon eldönteni alig lehet, de sőt a 2-ik ívet a bíráló-bizottság jóváhagyása nélkül nyomatta ki, holott abban a bizottság jelentése szerint több kivetni való dolog van.

A felhozott vádakra vonatkozólag Köhler István bejelenti, hogy a munkában betegsége miatt volt gátolva, az átdolgozás annak csak előnyére van, a 3-ik ív ki van adva, a 4-ik ív szedésébe már belefogtak. Kijelenti, hogy a jövő évben a bírálók a már kinyomott 2-ik ívnek megkezdésével az átdolgozással új kinyomtatását határoznák el, ugyanakkor a kinyomtatási költségeit magára vállalja; végül becsülvén a bizottság javára ígéretet tesz, hogy a kézirat hátralevő részét márczius hó 28-ára be fogja szolgáltatni.

Az ülés megütközéssel értesül Köhler István eljárásáról, annak nyilatkozatát jegyzőkönyvbe vétetni rendeli s megkéri a bírálót, hogy adott szavának megfelelően legkésőbb márczius hó 28-áig munkájának utolsó részletét is be fogja szolgáltatni. Utasítja egyben a bíráló bizottságot, hogy a 2-ik és 3-ik ív újbóli bírálata végett e hó 25-én, az utolsó részlet kinyomtatása végett pedig e hó 29-én tartson ülést.

9. Dr. Glósz Kálmán beterjeszti az augusztus hó 18-ig tartandó egri nagygyűlés sorrendjét. E szerint augusztus 14-én déli 1/2 1-kor érkezés, fogadtatás, elszállásolás, utána 3-kor elnökségi, 6-kor orsz. választmányi ülés, este 7-kor ismerkedés; augusztus 15-én reggel 6-kor ébresztő, 7-kor gyülekezés, 9-kor ünnepi mise, 10-kor az egri oltó- és mentő-egyesület díszgyakorlata, 11-kor pedig a városban díszgyűlés; délután 3—5-ig szakelőadások, 6-kor orsz. népmulatság az érsekkertben; augusztus 16-án délután 8—12 és délután 3—5 óráig tűzoltó versenyek, 7-ig szakelőadások, este 8-kor a Dobó-szobor javára versztély a nyári szinkörben; augusztus 17-én délelőtt 9-ig meghatalmazások igazolása, 9-kor a XV. országos oltói nagygyűlés, délután 1-kor társasbéd, 4-kor orsz. választmányi ülés; augusztus 18-án reggel 7-kor különlaton kirándulás Parádra s onnan délután elutazás.

A beterjesztett programot többek hozzászólása után elnökség magáévá teszi.

10. A nagygyűlésre szóló s a rendező-bizottsághoz írt bejelentés díjakat a szövetséghez tartozó tagtestetek tagjaira nézve személyenkint 2 koronában, nem tagtestetségi tagokra nézve pedig 4 koronában állapítja meg elnökség.

11. A rendező-bizottság kéri a versenyekhez fölállítandó mászófal méreteit s annak költségeihez 600 koronával való hozzájárulást. — Titkár javaslatára e kérdést az elnökség függőben hagyja.

12. A kedvezményes vasuti jegyeknek idejében való kieszközlését az elnökség magára vállalja s e célból a kereskedelmi miniszterhez fölterjesztést intéz, a melyben egyúttal a parádi különvonat engedélyezését is kéri.

13. Dr. Glósz Kálmán kéri az elnökséget, hogy a versenyekre vonatkozó előmunkálatokat azok sürgősségére tekintettel mielőbb tegye meg. — A legközelebbi ülés napirendjére tűzetik.

14. Késmárk sz. kir. város tűzrendészeti szabályrendeletére Breuer Szilárd által írásban előterjesztett véleményét az elnökség magáévá teszi s azt a belügyminiszteriumhoz terjeszti.

15. Titkár felolvassa a belügyminiszterium leiratát, melyben a biztosító vállalatoknak a tűzoltó-intézmény céljaira leendő megadóztatása tárgyában javaslatot kér s egyúttal kéri, hogy az erre vonatkozó külföldi törvényhozási anyagot az elnökség bocsássa rendelkezésére.

Titkár jelenti, hogy az elnökség a külföldi anyag megszerzésére az intézkedéseket megtette, a württembergi törvény már beérkezett s az osztrák szövetség is erre vonatkozólag intézkedett. — A legközelebbi ülés napirendjére tűzetik, a midőn előreláthatólag rendelkezésre fog már állani a szükséges anyag.

16. Goldschmidt József csákvári parancsnok a csákvári földmives iskola tanulóinak számára »Tűzoltói elméleti ismeretek gyűjteménye kérdésekben és feleletekben« címmel általa írt könyvecske egy példányát a szövetségnek följajánlja. — Tudomásul szolgál.

17. A legközelebbi ülést az elnökség április hó 12-re tűzi ki, mire az ülés esti 1/4 8 órakor véget ért.

K. m. f.

Dr. Óváry Ferencz,
elnök.Dr. Szily József,
jegyző.

Jegyzőkönyv.

Felvételeit Budapesten, a magyarországi tűzoltó-testületek segélyező-szövetsége igazgató választmányának 1902. évi márczius hó 24-én, esti 1/4 8 órakor tartott ülésén.

Elnök: Szabó Gyula, alelnök.

Jegyző: Dr. Szily József, titkár.

Jelen voltak: Dr. Óváry Ferencz és Bulyovszky Aladár, valamint tagok és Tomcsányi Béla pénztáros.

1. Elnök az ülést megnyitván, titkár bemutatja kistéleki testület átiratát, mely szerint Karakás István a segélyezésről önként lemondott. Tudomásul szolgál.

2. Titkár felolvassa a bicskei önkéntes-testület kérvényét Nagy János segélyezése iránt. — Mivel a baleset márczius hó 15-én történt, a testület pedig csak márczius hó 17-én lett a szövetség tagjává, a választmány az alapszabályok értelmében nevezett részére segélyt nem engedélyezhet.

3. A lőcsei testület parancsnoksága néhai Czirják Nándor hátramaradottjai részére segélyt kér. — Mivel Czirják Nándor halála nem tűzoltói szolgálatban szerzett betegségből eredt, s azzal kimutatható összefüggésben nem volt, hátramaradottjai részére az alapszabályok értelmében segélyt nem engedélyezhető.

Ülés vége esti 1/2 8 órakor.

K. m. f.

Szabó Gyula,
elnök.Dr. Szily József,
jegyző.

TECHNIKAI RÉSZ.

Tűzbiztos épület-szerkezetek és anyagok.

II.

(Prinz altónai parancsnok előadása 1901. jun. 8-án a berlini nemzetközi tűzoltó-kongresszuson.)

Külön említést érdemel, hogy az amerikai, 20—30 emeletes óriási házak vasvázait újabban terracottával és üreges téglákkal burkolják be úgy, hogy a vasszerkezetekből semmi sem marad szabadon; és habár ilyen házak már ismételtelen leégtek, a terracottával való burkolat fényesen kiállotta a tűzpróbát, s így remélhető, hogy ez a rendszer Európában is csakhamar meg fog honosulni.

Az illetén burkolások nagy költségeire, nemkülömben arra való tekintettel, hogy a hajdan tűzbiztosoknak tartott vasházak néha tövig leégtek, ismét tért hódított a fának alkalmazása, s mind sűrűbben használják a nagyobb gyárak és raktárak építésében a tölgyfát, s ez ellen tűzoltói szempontból kifogást nem is lehet tenni, legfeljebb gazdasági szempontból. A vas és acél segítségével ugyanis sokkal könnyebben, és mégis szilárdabban lehet építkezni, s emellett annyit lehet térben megtakarítani, hogy a faszervezetekhez való visszatérés csak visszaesést jelenthet. De tovább megyek és kimondom, hogy a mai nagyobb szabású építkezéseknél nem is lehet már szabad választásunk, annyi világosságra és levegőre van ma már szükségünk, hogy a vas és acél alkalmazására már szinte rá vagyunk szorítva, s legfeljebb arról lehet még szó, hogy miképpen tehetjük mi ezen szerkezeteket tűzbiztosakká. A nagy áruházakban ma még leginkább csak a mennyezet és tetőszerkezetek készülnek vasból, ám eljön az idő, a midőn a falak vázait is vasból fogjuk készíteni, mert különben, különösen az alsóbb részekben, túlságosan vastag falakat kellene vennünk.

A fának hátránya az ő gyúlékonysága, előnye ellenben az, hogy rossz hővezető voltánál fogva a paráznak soká ellenáll, s hordképességét is megtartja. Mindenki tudja, hogy a simára gyalult keményfa soká tud dacolni a tűzzel, úgy hogy a nagy gabona-elevátorokban újabban ismét szívesen alkalmazzák a vasszerkezetek helyett a fát.

A deszkapadlók és tetőszerkezetekben rejlő tűzveszélyesség csökkentésére újabban különböző gipsz, cement, aszfalt-burkolásokat alkalmaznak, s a xylolithban is oly anyagot birunk, mely tűzbiztos, rossz hővezető és szilárd volta miatt válaszfalak, tetőzetek és padlózatok készítésére kiválóan alkalmas.

A hol a raktáraknak téglával való építése nehézségbe nem ütközik, ott a téglaboltozat a legjobb, sőt ennél a betonnal bélelt, és 6 cm. betonréteggel bővített hullámos pléh még nagyobb biztosítékot nyújt és méltán kiállja a versenyt a vasváz gipsz és horzsakő mennyezetekkel.

Rendkívüli ellentálló képességet mutatnak a különféle cementvasszerkezetek. Ezek összeállítására az a tapasztalati tény vezetett, hogy a cementtel körülöntött vas kitűnően ellentáll a húzóerőnek, a borító cementréteg pedig megakadályozván a vas elhajlását, a nyomóerőnek áll ellent. Messzire vezetne, ha a különféle szabadalmazott szerkezeteket itt ismertetni akarnánk, s azért csak azokról fogok röviden megemlékezni, melyek nagyobb érdeklődésre tarthatnak igényt, és kiterjedtebb használatnak örvendenek.

Ide tartoznak a Monier-rendszerű mennyezetek, a Donath-féle cementvas-mennyezetek, a Müller és Marx-féle, továbbá a Koenen-, Düsing-, Förster-, Kleine-, Schürmann-, Czarnikow- és Stolte-féle stb. mennyezetszerkezetek. Az itt jelzett mennyezetszerkezetek tartóssága, de különösen a tűznek ellentálló képessége tekintetében még nincsenek kimerítő tapasztalataink, az azokkal való építkezés azonban meg van engedve, s nevezetesen a Monier- és a Koenen

féle mennyezetek vastagsága és megengedhető fűtésére külön rendelkezések is vannak téve.

Mindezen itt említett, és még tömérdek nem szerkezetekből megismerhetjük ugyan a tűzbiztos arde nem szabad elfeledni, hogy a tűzbiztos építkezés nem elegendő a tűzbiztos anyagoknak fölhasználás kell, hogy a helyiségek czélszerű beosztásáról is kodjunk, mert a lépcsők, folyosók, ajtók megfelelő zése úgy a lakók életbiztonságára, mind pedig a támadására a legnagyobb befolyással bír.

Az épület terjedelmének megfelelőleg elhelyezze házaknak tűzbiztosan kell építve lenniök. A lépcső lehet téglá, beton, Monier, műkö, fa vassal, va nádazott és bevakolt fa. A szabadon függő, vagy kőlépcsők a lakóházakban teljesen megfelelők, tűzveszélynek kitett épületekben azonban a szabad lépcsőket kerülni kell, és pedig nemcsak azért, mert fokok így könnyebben eltörhetnek és veszedelmet nak, hanem azért is, mert az ily lépcsőház, mive szinttől a mennyezetig egy helyiséget alkot, a tűz továbbvezetésére igen jó alkalmat nyújt.

Ha a lépcsők gránitból vannak, akkor vala tűznél is már azok nem nyújtanak biztosítékot, gránit a meleg behatása alatt összeropedezik, s darabok összeüzzák az alsóbb lépcsőfokokat, s : használatára legtöbb esetben ráutalt tűzoltókra ve hozhatnak.

Többet ér ennél a homokkő-lépcső is, míg inkább használt műkö, és a vasváz cementbeton legnagyobb tűznek kitéve is kitűnően beváltak. A szerkezetek is jóknak bizonyultak, ellenben a mé oly rossz, mint a gránit.

A műkövek közül a portland-cement borítás leginkább azonban a portland-cementtel falaz bizonyult erős tűzben jónak, elannyira, hogy tartóoszlopokat is ez anyagokból készítik, mert a mészkö és gránitból készült oszlopok igen cseké képességgel bírnak, de sőt azt lehet mondani, h oly terméskő, mely a tűznek ellenállni tudna, műkövek e tekintetben a követelményeknek iger felelnek. Minél keményebb a terméskő, annál reped meg a lángok behatása alatt; még a ba mely pedig vulkanikus eredetű, kiégett kövekből gyorsan megreped a tűzben.

A tűzfalaknak és a világító udvarok falaina építési szabályrendelet értelmében legalább 30 ce kell a tetőn túlniök. A gabonaelevátorokról s is állított müben oly tűzfalokról is van szó, mely méterrel emelkednek a tető síkja fölé. Ez a társaságok kívánsága volt, s annak már tö érvényt is szereztek, nekem azonban úgy tetszi már túlzott követelmény, mert az 50 centir emelkedés minden esetben elegendő.

A tűz továbbterjedésére már sűrűn adott a körülmény, a felvonók az épület egyéb ré voltak tűzbiztosan elközlítve.

A tűzfalak a legjobb akadályai a tűz terj azért igen fontos, hogy ilyenek ott, a hol cs megfelelő erősségben építtessenek. Az építé rendeletek legtöbbnyire előírják, hogy az épüle legalább minden 40 méterre egy-egy tűzfal leg mely a padlón természetesen tűzbiztos és csak legyen ellátva. Ezen ajtóknak maguktól c kellene lenniök, s mégis azt tapasztaljuk leg töb azok tárva-nyitva vannak, vagy pedig ha be v egyuttal be is vannak zárva. Ha ezen ajtó nyi

z terjedésének akadályá nem lehet, ha pedig zárva van, csak megnehezíti a tűzoltóság beavatkozását. E bajon segíteni a Hahn állami építőmester által legújabbban készített és minden kívánalomnak megfelelő Triumph-mely különböző kivitelben a kiállításban is látható, melyre a figyelmet ezennel felhivom.

A felső világításokra, nemkülönben a tűzfalak nyíláigén előnyösen használható a Siemens-féle drótüveg, azonban, hogy az legalább 7 mm. vastagságban álljon. Nagy előnye ezen üvegnek, hogy az a benne mazott drótháló miatt még törés esetén sem hullajt szilánkokat, viszont azonban hátránya az, hogy létraggal, de még csákánynyal is alig lehű beverni. Ez a tény nem tapasztalható a legújabbban Amerikából beott ú. n. Elektro-üvegnél, mert azt úgy lehet törni, a közönséges üveget, a Siemens-féle drótüvegnél több t bocsát át magán, ennél is tűzbiztosabb, de egyuttal 3rte drágább is.

Az épületek tűzbiztonságára nagy befolyással bir a anyaga is. A kemény tetőzetek természetesen jobbak anyag jóságát illetőleg sorrendjük körülbelül a követi: pala, cserép, cementcserép, kátránylemez, faszerke feltöltéssel alkalmazott facement, szilárd alapra (boltra) helyezett facement, hullámos pléhlemez betonboriál, aszbesztpéplemez stb.

Habár a mai tetőszerkezetekben kevesebb is már a mint a régebbiekben, és habár a mennyezetektől több-e el is vannak különítve, mégis a vasnak csak ott lehet fölött előnyt adni, a hol a padlásra könnyen gyúló agok rakva nem lesznek.

A boroszlói vasuti főműhely egyik, 150 m. hosszú, lel-raktárnak használt padlását, hosszúságára és tűz-élyességére tekintettel, 5 részre akarták osztani, mivel ban tömör válaszfalakat húzni nem lehetett, deszkából itették azokat, és mindkét oldalon vaspléhvel burkolták; álaszfalakba vasajtókat helyeztek és az egyes rekeszeket n vasiétrakkal tették hozzáférhetőkké. A vizsgálat lmával azonban kifogásolták a vasajtókat, mint a yek tapasztalat szerint a hőségben elgörbülnek, a ok áthatolását és a tűz tovább terjedését lehetővé ik, s így tűzbiztosaknak egyáltalán nem tekinthetők.

A Monier-, vagy Rabitz-vakolással ellátott aszbesztent ajtók sem bizonyultak jóknak, mert azok a sűrű nálát folytán könnyen megsérülnek és meglazulnak. knél jobbak a keményfából, vaspléhburkolással készített k, legjobbak és legtűzbiztosabbak azonban azok az ajtók, yek aszbeszt péplemezzel és e fölött vaspléhvel mind- oldalon borított, keresztben egybeékelt tölgyfából ké- nek.

Az így készült ajtót sem szabad azonban mindenütt lalmazni, így pl. az oly helyiségekben, melyekben éghető ok fejlődhetnek, s melyektől épp azért minden éghető agot, tehát fát is távol kell tartani. Ha egy ily helyi- en nagy tűz volt, de az el lett oltva, úgy még mindig i könnyen — mint sajnos esetek bizonyítják — beállhat banás, ha az ajtó fájában visszamaradt parázs a fejlő- t gázokkal érintkezik. Itt tehát a tömör, éghetetlen agokkal bélelt ajtóknak előnyt kell adni.

Végig sietve ekként a különböző szerkezeteken, csak a osabbakat említettem föl, és igen sok szerkezet előáll- inak és alkalmazásának mikéntjére már sort nem kerít- tem. Ám, hogy a tűzbiztos építkezés terén tovább halad- k, kell, hogy a jövőben is gondot fordítsunk arra, hogy űzbiztos anyagokat, szerkezeteket és azok alkalmazását ább tanulmányozzuk és oda hassunk hogy tehetős magá- ok és társulatok, állami és városi hatóságok az ipari, y egyéb czélokra szolgáló nagyobb épületek emelésénél berendezésénél a tűzbiztonság érdekeit figyelmen kívül hagyják és általában az e téren tett tapasztalatok mentül lesebb körben közzététesenek.

Kellerbauer chemnitzzi tanár: Uraim! Engedjék meg, hogy a most elhangzott nagyérdékű előadásához én is hozzá- fűzzek néhány szót a tárgyaknak impregnálás és befestés által való tűzmentessé való tételéről. A fa, szövet és hasonló könnyen gyúló anyagoknak vegyi szerekekkel éghetetlené tétele már régi keletű törekvés; sok nehézséggel kellett e téren már megközdeni, az eredmények azonban ma már igen számottevők. Utalok azokra a fényes eredményekre, melyeket müncheni bajtársunk Gautsch a legfinomabb szin- házi czélokra és díszítésekre szolgáló szövetek impregnálá- sával elért. Nagyon haladt azonban a fa impregnálása is, mely ma már a legmesszebb menő követelményeket is ki- elégítheti. Az így preparált anyagoknak igaz, hogy nem mindegyike éghetetlen, mert erős és kitartó tűzben azok is elszenesednek, az a folyamat azonban csak igen lassan és a lángok állandó behatása alatt megy végbe. Az ilyen fa nem éleszti és nem terjeszti a tüzet. Mekkora fontos- sággal bir ez az épületek, bútorok, hajók stb. tűzbizton- ságára, azt nem kell önöknek magyaráznom. A tűzbizton- ság érdekeit szolgálja, habár csekélyebb mértékben az anya- goknak különböző mázakkal való bevonása is.

Tény, hogy az impregnált fának az építkezésben való alkalmazásának vannak ma még különösen pénzügyi aka- dályai, melyek azonban remélhetőleg idővel lényegesen csök- kenni fognak. Mindenesetre áll az, hogy az éghető anya- goknak ilyen preparálás által való tűzbiztossá tétele nagy fontossággal bir, s igen kívánatos volna, ha ezen érdekek legalább ott, a hol a pénzkérdés nem játszik akkora sze- repet, az eddiginél nagyobb méltánylásra találjanak.

Richter G. F. warnsdorfi vegyész: Igen egyszerű, olcsó, és sok czélnak megfelelő módja tűzmentes fa előállításának a következő:

A félig száraz szálfat tömör kénsavas zinkkel vagy más kénsavas sóval impregnáljuk. E czélra egy igen egy- szerű készülék szolgálhat. A szálfa egyik végét kivájjuk és arra erős, vaskapcsokkal odaerősített tölcsért alkalmazunk, melyet viszont csövezetek útján egy 15—20 m. magasan fekvő medenczével kötünk össze, melyet az impregnáló kénsavas sóoldattal töltünk meg. A csap megnyitása után a folyadék $1\frac{1}{2}$ —2 légköri nyomással hatol be a fa rostjai közé s a legnagyobb szálfákat is $1-1\frac{1}{2}$ nap alatt átítatja.

Az első impregnálás után a fát ki hagyjuk száradni, s azután mészvibe helyezzük. Ez a kénsavas sókat kén- savas mészsze (gypszsze) változtatja, mely a fát belát- hatatlan időre tűzmentessé és tartóssá teszi.

Az eljárás egyszerű, különleges gépezetet nem igényel s így a legkisebb községben is nehézség nélkül alkalmaz- zásba vehető.

Conrad F. hamburgi vegyész: Uraim! Kellerbauer tanár a fának tűzmentes impregnálásáról szolt, a mire Richter vegyész e czélra a zinksókat ajánlotta. Ez azonban elvetendő, mert bármily hasznosnak látszassék is az, a zinksókkal való impregnálásnak tapasztalataim szerint meg van az a hátránya, hogy a fa anyagát rövid idő alatt tönkre teszi.

Több, mint 20 éves tapasztalataim alapján a követ- kezőket mondhatom:

Habár bármely tömörebb vagy kevésbé tömör sóld- dattal való impregnálással lehet időleges tűzmentességet előidézni, az ilyen szemfényvesztéssel czélt érni nem lehet. Hogy az impregnálással czélt érjünk, kell, hogy tűzmen- tességét az impregnált fa meg is tartsa és pedig a nélkül, hogy egyéb természetes tulajdonságaiban változást szen- vedjen.

A tűzmentesítő impregnáláshoz eddig a legkülönbö- zőbb sók lettek fölhasználva, így a kénsavas ammoniak, a legtöbb fémsó, mint a vas, zink, réz, higanysó, a timsó, a wolframsavas natron, a borax stb. Tapasztalatok bizo- nyítják, hogy a kénsavas ammoniak a fa anyagát nem támadja meg, de $4\frac{1}{2}$ év alatt a fa tűzmentességét elvesz-

tette. Ez a hátrány még akkor is előállt, ha ezen só más, e célra alkalmas sókkal együttesen lett alkalmazva. A tömör fémsók az ammoniaksóknál tetemesen hosszabb időre képesek tűzmentessé tenni a fát.

Sajnos, erre támaszkodni nem lehet, mert ezen sók behatása folytán a fa már 6—7 év alatt teljesen elveszti hordképességét. Legkárosabbaknak mutatkoztak e tekintetben a különböző zinksók.

Az a fa, melynek impregnálásához 110 C. foknál

melegebb folyadékot használtak, igen sokat veszít ságából. Ugyanez a hátrány előáll akkor is, ha a fa bepréslésénél nagyobb nyomás lett alkalmazva.

A legjobb eredményt eddig akkor érték el, midőn lömböző tűzmentesítő közömbös sókat vegyítettek kellő mennyiségű vízzel s ehhez adtak meszet és a dékot egész 110 C. fokig fölmelegítve 12—14 légmás alatt préselték a fába. Az ekként kezelt fa a fűzött igényeknek minden irányban meg fog felelni.

ÁLTALÁNOS RÉSZ.

A székesfővárosi tűzkárbiztosító intézet felállítása és a tűzoltási járulékok rendszeresítése tárgyában

a pénzügyi és gazdasági ügyosztály 1898. okt. 19-én kelt s a székesfővárosi tanácshoz intézett előterjesztése.

V.

Tájékoztatásul a következőkben közöljük, hogy egyes nagyobb városok tűzoltási kiadásai részleges fedezésére mily járulékokat bevételeznek.

Berlinben a tűzoltási kiadások 1897/8. évre 1,784.700 márkára voltak előirányozva, ennek részleges fedezésére szolgál a berlini Feuersocietät hozzájárulása 699.000 m. és 97.000 m. állami hozzájárulása.

Hamburgban a tűzoltási kiadások 1897-ben 908.040 m.-ra rugtak. A $\frac{3}{5}\%$ biztosítási járulék kitett 645.000 márkát, egyéb bevételek 12.609 márkát.

Breslauban 1897-ben az évi kiadás 258.980 m., a Feuersocietät hozzájárulása 50.000 m.

Leipzig évi tűzoltási kiadása 1897-ben 428.048 m., tűzoltási pénztári járulékok 120.000 m., színházi tűzörségek díjai 5.000 m., egyéb bevételek 5.500 m.

Drezdában évi kiadás 356.000 m., tűzoltási pénztári járulékok 84.500 m.

Németországban a nyilvános biztosító-intézetek által tűzoltási célokra szolgáltatott járulékok összege évenként a két millió márkát meghaladja.

Azonkívül a magántársaságok évenként tetemes járulékokkal járulnak a tűzoltási kiadásokhoz. Így pl. az aachenmüncheni tűzkárbiztosító-részvénytársaság évi tiszta nyereségének körülbelül fele részét (átlag évi 500.000 m.) közczélékra szolgáltatja be.

Bécsben a tűzoltási kiadások kitesznek 443.087 frtot, a biztosító-társaságok hozzájárulásából bevétel 27.283 frt 76 kr.

Végül még megemlítendőnek tartjuk, hogy Altonában a tűzoltási kiadásokat kizárólag az ingatlanok tulajdonosait terhelő tűzoltási adóból (Brandsteuer) fedezik; ezen adó azonban az ingatlanok becsértékének $\frac{1}{16}\%$ -át meg nem haladhatja.

Mindezek felsorolása után, mielőtt ez ügyben javaslatunkat előterjesztenők, utalunk a közjövödelmek szaporítása ügyében egy évvel ezelőtt betervezett jelentésünkre, a melyben már állást foglaltunk a tűzoltási hozzájárulás kérdésében.

Mióta alkalmunk van a főváros pénzügyeinek intézése körül véleményünknek kifejezést adni, most említett jelentésünkben hívtuk fel a tekintetes Tanács figyelmét annak a szükségességére, hogy mindazon községi kiadások, a melyek az adózók egy részének különös előnyére szolgálnak, első sorban megfelelő járulékokból és illetékekből nyerjenek fedezetet. Eddigélé egyes járulékok nálunk csupán elvétve, minden átgondolt rendszer nélkül nyertek alkalma-

zást. S miután a magunk részéről eme járulékoknál sen átgondolt rendszerben való kifejlesztésére a háztartás folyamatban levő s mind égetőbbé váló úvezésénél különös fontosságot tulajdonítunk, javhoztuk, hogy a már meglevő jutalékokra vonatkozó rendeletek revízió alá vétessenek s egyszersmind m közigazgatási ágakban, a hol ilyenfajta járulékok a zásának az előbb jelzett szempontból helye van, járulékok rendszeresíttessenek.

A mi a tűzoltási kiadásokat illeti, kétségtelen hogy a tűzoltási intézmény fenntartása és fejlődésének lakosság minden egyes tagjainak érdekében áll, de a származó előnyök az egyesekre nem egyenlő mértékben hárulnak. Nevezetesen a lakosság azon része, mely s veszélyes s tűzveszélynek kitett vagyonnal nem rendelkezik a tűzoltási intézményből csupán a fokozott életb előnyeit élvezi. A tűzkár veszélyének kitett ingatlan vagyonnal bírók azonban ezenfelül a tiszta intézmény folytán még különös gazdasági előnyben részesülnek, főleg a háztulajdonosok, gyárosok, a kiknek jövedelmi forrását a tűzoltási intézmény van hi megsemmisüléstől megóvni, vagy legalább az esetl fordulók tűzkárokat a lehető legkisebb mértékre lesz csökkenteni. Mind a két esetben azonban az illető lakosokra a tiszta intézményből háruló előny csak esetleges, csak va csak akkor jelentkezik, ha a tűzveszély csakugy vagy beállana a tűzoltóság közreműködése nélkül.

Legközvetlenebb előny hárul a tűzoltási intézmény fenntartásából és tökéletesítéséből a tűzkárbiztosító-intézetek a mennyiben a tűzkárok ez úton elérhető apasztásának intézetek jövedelmezőségét minden körülmények között állandóan emeli. Ugyanezért méltányos, hogy a tűzoltással foglalkozó intézetek a tűzoltási intézményből pénzben kifejezhető hasznuk egy részét a tűzoltási intézetek részleges fedezésére átengedjék.

Az érdekeltség most megállapított fokozatánál felelőleg kívánatosnak tartjuk, hogy a tűzoltási intézetek részleges fedezésére első sorban a székesfőváros területén működő biztosítással foglalkozó intézetekre rovdandó hozzájárulások szolgáljanak. Ezen praecipuumon kívül hozzájárulásra volnának kötelezendők a tűzveszélyre kitett ingatlanok tulajdonosai. A tűzoltási költségekből ezen kétrendbeli hozzájárulás által nem fedezett rész az általános adószolgáltatásokból s a főváros tiszta jövedelmeiből fedezendő.

Hogy a tűzoltási intézmény fenntartása és fejlődésének méltányosabban terhelése a tűzkárbiztosítási intézetekre különösen bir s hogy a tűzvédelmi közigazgatás hatályos előmozdítása kedvező befolyással bir a tűzkármentesítés jövedelmezőségére, bővebb bizonyításra alig van szükség. Elég lesz utalni ismét arra, hogy Londonban a tűzoltási intézetek a tűzoltási költségekből a tűzoltási intézetek maguk tartott tűzoltási adóból fedezik.

A biztosító-intézetek abbeli ellenvetése, hogy a biztosítási díjakat éppen a tűzoltási intézmény fejlődésének előmozdítására fordítják, az általános közérdelemmel szembe nem áll, mert a fővárosban mindinkább alászálló

ltal a főváros által kívánt compensatiót a biztosító-
ak már tényleg megadták, nem fogadható el teljesen,
hiányzik minden biztos adat és alap annak az elbírá-
ra, hogy a díjak mérséklése csakugyan arányban áll-e
biztosítási intézmény érdekében tett fokozódó áldozatokkal.

Az utolsó 25 év alatt, a mióta a főváros lakossága
nra nézve megkétszereződött, a tűzoltási kiadások
17 frtól 238.703 frtra emelkedtek. Ezzel szemben a
biztosítási díjak leszállása alig számba vehető, s az
órészben nem önkéntes, hanem a fokozódó verseny
mása alatt állott elő. Másrészt tapasztalati tény, hogy a
rosi tűzkárbiztosítási kockázatok a mai leszállított
k mellett is sokkal jobbak, aránytalanul több és való-
őbb nyereséget biztosítanak, mint a vidéki, jóval maga-
díj ellenében elvállalt kockázatok.

Ama körülmény, hogy a biztosító-intézeteknek a tűz-
si kiadásokhoz való hozzájárulása végeredményben eset-
a biztosítási díjak emelésére vezetne, magában véve
tén nem szolgálhat okul eme hozzájárulás eljtésére,
t éppen az előbb kifejtettek szerint a biztosítottaknak e
nen való fokozottabb megterhelése már azért sem indo-
atlan, mert másfelől a tűzoltási intézmény fejlesztése
ekében hozott áldozatok a biztosítási díjak csökkentését
ték elő. A mennyiben azonban a fővárosi tűzkárbizto-
-intézet felállítására vonatkozó javaslatunk elfogadtatnék,
magánintézetekkel kifejlődő verseny legalább is megne-
tén a kérdéses többletterheknek a biztosítottakra való
írtását.

A biztosító-intézetek arra vonatkozó elvi kifogása,
y a többi városok és községek is hasonló jogon köve-
etnék a kérdéses hozzájárulást — s ez elviselhetetlen
er volna rájuk nézve, — szintén nem bir döntő súly-
a jelen kérdésben. Ugyanis azon rendkívüli áldozatok,
melyeket a székesfőváros más városok és községekhez
est a tűzoltási intézmény fentartása és fejlesztése érde-
en hoz, a kérdéses hozzájárulásnak a főváros részéről
ő igénybevételét mindenestre indokoltá teszik. De a
gunk részéről teljességgel nem tartanók méltánytalannak,
eme hozzájárulási kötelezettség megfelelő arányban a
bi városok és községek javára is kiterjeszhetnék. A mi
ig az ekkép a biztosító-intézetekre nehezedő teher elvi-
vetetlenségét illeti, megnyugtatósnak elég a már ismertetett
földi példák: a rámutatni, a hol pl. Szászországban, a
zonylag magas hozzájárulási kulcs igénybevétele sem
zott jelentékenyebb rázkódtatást a biztosító-társaságok
etmenetében.

A biztosító-intézetek a tűzoltási költségekhez való
zzjárulás megtagadása alkalmával azt is fölemlítették,
gy egyes esetekben a tűzoltóság javára tett adományaik-
közvetve eddig is hozzájárultak a tűzoltási kiadásokhoz.
tek az adományok azonban aránylag olyan csekélyek,
gy e helyütt szóba sem jöhetnek. Összehasonlításul
gemlítettük, hogy Németországban csupán a nyilvános
sító-intézetek évenként több mint $2\frac{1}{2}$ millió márkát
plgáltak különböző közcélokra, a mely összegből
nként több mint két millió márká a tűzoltási költségek
zleges fedezésére esik. Ezen hozzájárulások összege
66 óta mintegy 37 millió márkát tesz ki. Azonkívül a
gántársulatok szintén tekintélyes összegekkel járulnak a
zoltási kiadások fedezéséhez. Igy pl. az aachen müncheni
kárbiztosító-társaság — mint már említettük — saját
atározásából tiszta nyereségének körülbelül fele részét
zzelőzésre engedi át.

Egyáltalán főleg Németország példája minden elméleti
oskodásnál meggyőzőbben igazolja, hogy a biztosító-inté-
eknek a tűzoltási kiadások részleges fedezésére való be-
nása mennyire képes előmozdítani a tűzoltási intézmény
lesztését, a nélkül, hogy a biztosító-intézetek léte-
szélyeztetné.

Mindezeknél fogva ugy a községi háztartás helyes

irányban való fejlesztése érdekében, mint az igazságos
teherviselés elvével fogva leghelyesebbnek véljük, hogy
mindenekelőtt a székesfőváros területén tűzkárbiztosítással
foglalkozó intézetek, köztük — a mennyiben létrejönne —
a városi biztosító-intézet is, a tűzoltási kiadások részleges
fedezésére megfelelő hozzájárulás szolgáltatására kötelez-
tetnek.

A mennyiben a tekintetes Tanács kifejtett álláspon-
tunkat s ez alapon tett javaslatunkat a maga részéről
elfogadná, további kérdésként felmerül, vajjon jogában áll-e
a székesfőváros törvényhatóságának a tűzoltási járulékok
megállapítását illetőleg szabályrendeletileg önállóan intéz-
kedni, avagy törvényhozási intézkedésre van szükség, a mely
esetben a kormányhoz volna előterjesztés teendő a kezde-
ményező lépések megtétele végett.

Az 1872. évi XXXVI. t.-cz. 10. §-a szerint a fővá-
ros jogosítva van területén illetékeket, helypénzeket, vámo-
kat szedni s az állam által igénybe nem vett új adókat
behozni.

Eme jog gyakorlását a törvény a kormány engedé-
lyéhez köti, a mely azt — a mennyiben az állam jövedel-
meinek csökkenése s az ipar és kereskedelem érdekeinek
veszélyeztetése nélkül eszközölhető, — a helyi viszonyok-
hoz képest a főváros indokolt felterjesztésére megadhatja.

A biztosító intézetekre kiszabandó hozzájárulás a
nálunk elfogadott pénzügyi terminologia szerint szigoruan
véve az illetékek fogalma alá esnék, a mennyiben oly köz-
ségi intézmény költségeinek részleges fedezésére szolgálna,
a mely intézmény ugyan az egész lakosság érdekében tar-
tatik fenn, azonban legközvetlenebbül és különösen a
biztosító-intézetek előnyére szolgál. Ilyen illetékek szedésére
a törvény a fővárost felhatalmazza, s tényleg ez alapon
már több hasonló illeték szedetik, bár leginkább járulékok
és díjak elnevezése alatt.

Kétségtelen tehát, hogy az ilyenü illetékek szedése
a kormány engedélye alapján szabályrendeleti úton meg-
állapítható. A kormány engedélye véleményünk szerint a
törvény alapján kieszközölhető lenne, a mennyiben a terve-
zett hozzájárulás sem az állam jövedelmeit nem csökken-
tené, sem az ipar és kereskedelem érdekeit nem veszé-
lyeztetné.

A biztosító-intézetek hozzájárulása vagy meghatározott
összegekben volna megállapítandó, vagy pedig egy bizonyos
hányad alakjában akár a biztosított összegek, akár a brutto-
díjbevételek, akár a tiszta díjbevétel után volna számítható.
A gyakorlati kivétel szemtanójából leegyszerűsőbbnek és leg-
alkalmasabbnak véljük, ha a hozzájárulás összege, úgy, a
mint azt a Stern-féle memorandum is javasolta, a brutto-
díjbevétel öt százalékában állapíttatik meg, a mely esetben
a hozzájárulás mértéke a biztosító-intézetekre nézve nem
lenne túlságosan terhes, másrészt a székesfőváros tűzoltási
kiadásainak részleges fedezésére számbavehető összeget
nyújtana rendelkezésére. Az ekként elérhető bevétel kiszá-
mitása nem volt lehetséges, mert a szükséges adatokat sem
az egyes intézetektől, sem a statisztikai hivataltól nem vol-
tunk képesek beszerezni.

Tovább haladva azon az alapon, a melyből kiindul-
tunk, javasoljuk, hogy a tűzoltási kiadások fedezésére a
biztosító-intézetek hozzájárulása után másodsorban a székes-
főváros területén levő s tűzveszélynek kitett ingatlanok
tulajdonosai tűzoltási járulékok fizetésére köteleztessenek.
Már előbb utaltunk arra, hogy a tűzoltási intézmény fen-
tartása és fejlesztése a fővárosban fokozott mértékben szol-
gál a háztulajdonosok előnyére, a mennyiben a tűzoltási
intézmény a jövedelmük forrásául szolgáló ingatlan vagy-
nukat különös védelemben részesíti s ez által egyrészt a
biztosított házak biztosítási díjainak jelentékeny csökkenését
idézi elő, másrészt a nem biztosított házakban előforduló
tűzvész esetén a tulajdonos kárát a lehető legkisebb mér-
tékre szorítja le. Eme tűzoltási járulékot a székesfőváros

területén levő beépített ingatlanok nyers bérjövödelmének $\frac{1}{10}$ százalékában javasoljuk megállapítani. Ilyenformán a tűzoltási járulék fizetése a háztulajdonosokra alig észrevehető megterhelhetőség lenne s a tűzoltási kiadások részleges fedezésére évenként mégis mintegy 45.000 forint többlet-bevévelt biztosítana.

Némileg helyesebb lenne ugyan ezen járulék kivétési kulcsát az ingatlan értékének bizonyos hányadában megállapítani, de az értékbecsléssel járó költségekre és egyéb nehézségekre való tekintettel czélszerűbbnek látszik ezen járulékknak a nyers bérjövödelem alapján való kivétele és beszédése. Megjegyezzük, hogy a szóban lévő tűzoltási járulék behozatalát a városi biztosító-intézet létesítésével kapcsolatosan annak kimondása mellett javasoljuk, hogy a székesfőváros biztosító-intézetében az épület teljes értéke erejéig biztosított ingatlanok a tűzoltási járulék alól mentesek. Ezen intézkedést különösen az teszi indokolttá, hogy a kik a városi biztosító-intézetnél biztosítják ingatlanukat s ez által előmozdítják a városi intézet boldogulását, ezen tényükkel s az általuk fizetendő biztosítási díjakkal közvetve már hozzájárulnak a tűzoltási kiadások fedezéséhez. A mellett ezen intézkedés nem csekély mértékben mozdítaná elő a városi biztosító-intézet üzletének terjedését.

A midőn a szóban lévő kérdésre vonatkozó alaposan megfontolt véleményünket részletesen kifejtettük, ennek alapján tett javaslatainkat a tekintetes Tanács különös figyelmébe ajánljuk, egyrészt azért, mert azok legjobb meggyőződésünk szerint tisztán a székesfőváros adózó polgárságának jól felfogott közös érdekét vannak hivatva előmozdítani, másrészt mert eme javaslataink elfogadása egy lépéssel előre vinné pénzügyi rendszerünknek helyes irányba való terelését, a mennyiben ezen az úton tovább haladva, egyes kiadások különös természetének megfelelő külön bevételi források teremtése és rendszeresítése útján a községi háztartás oly szervezetet nyerne, a mely egyrészt az arányos és igazságos teherviselés elvének is megfelelően, más-

részt a mennyiben az egyes kiadási ágak sz fokozatos emelkedésével párhuzamosan a meg bevételi források is időről-időre fejlesztetnének háztartás a jövőben megkíméltetnék minden re kódatásoktól.

Mindezeknél fogva méltóztassék a következő a székesfőváros törvényhatósági bizottságának t elé terjeszteni:

Határozza el a közgyűlés, hogy:

1. a székesfővárosban létező ingók és ingkár ellen leendő biztosítása czéljából a kölcsön alapuló s a székesfőváros hatóságának közvetlen álló külön tűzkárbiztosító intézet állíttassék fel, üzleti feleslege a majdan megállapítandó arányban a városi biztosító-intézetnek átadandó; a tűzoltási kiadásain fedezésére szolgáljon;

2. a székesfőváros területén levő beépített után azok tulajdonosai kötelesek a nyers bérjövödelem százalékának megfelelő évi tűzoltási járulékot fizetni az ingatlanok, a melyek teljes értékük erejéig a főváros által felállítandó tűzkárbiztosító-intézetnek, a tűzoltási járulék alól mentesek;

3. a székesfőváros területén működő biztosító-intézetek a székesfőváros területén létező ingatlanok tűzkárbiztosítása fejében a megelőző évben bevételük összegének öt százalékát a tűzoltási kiadások fedezésére a városi biztosító-intézetnek átadandó.

Végül utasítsa a t. közgyűlés a t. tanácsot a t. közgyűlés részletes szabályrendeletek tervezetéről a t. közgyűlés elé.

Kelt Budapesten, 1898. évi október hó 10-án.

A pénzügyi és gazdasági ügyosztály

Dr. Bárczy István,
jegyző.

Dr. Vaszilje
tanács

TESTÜLETEK KÖRÉBŐL.

A budapesti önkéntes tűzoltó-testület pártfogóságának jelentése az 1901. évről.

Tisztelt közgyűlés!

Van szerencsénk az 1901. évről szóló jelentésünket a következőkben előterjeszteni:

Lefolyt évi működésünket három főbb tevékenységre osztjuk; és pedig az első, hogy hasonlóan az előző évekhez, minden törekvésünket a szakoktatás fejlesztésére irányítottuk; eme feladatunkat a tanfolyamok megtartásával, gyakorlómesterek kiküldésével és testületünk tagjainak elméleti és gyakorlati kiképzése által óhajtottuk teljesíteni.

Tevékenységünk második feladatát a csekély létszámú fővárosi tűzoltó-csapatnak az által való támogatása képezte, hogy egész éven át a délutáni színházi előadások alatt készenléti őrséget tartottunk és ezáltal a főváros tűzvédelmét fokoztuk, mi mellett tevékeny részt vettünk a kártűzek megállításában, az oltási és mentési műveletekben.

Végül pedig harmadik tevékenységünket az képezte, hogy a vidéki társtestületeket szakfelvilágításokkal és tanácsokkal láttuk el és a Tűzoltó-Közlöny kiadásával terjesztettük a szakismereteket.

Mielőtt tevékenységünk részletezésébe bocsátkoznánk, bátrak vagyunk megjegyezni, hogy emelt fővel állhatunk a tisztelt közgyűlés bírálata elé, mert tudatunk megnyugtat bennünket arról, hogy megtettünk minden lehetőt arra nézve, hogy testületünknek 31 éves jó hírnevét továbbra is fenntartsuk, kivívott állásunkat megtartsuk, a mellett

pedig a hazai tűzoltó intézményt, melynek harcos segitsük, támogassuk és fejlesztjük.

A szakoktatás terén első helyen áll a tűzoltó-szaktanfolyam rendezése. A midőn testi egész országra szóló s a tűzrendészeti korm folytán mindinkább terjedő tűzoltó-intézmény el czélzó intézkedéseként 1890-ben az első ország szaktanfolyamot rendezte, elévülhetetlen érdeme a tűzoltóügy fejlesztésében s ezen hasznos tevékenységét a múlt évben immár tizedizben gyakorolta. Hol lehetnek ezen működése a tűzoltói szakképzés felelős szervezetei, melyek a tűzoltó-szolgálatok tett, mutatja az is, hogy az alatt 387 tanfolyamhallgató sajátította el a szaktudást, ez pedig azt jelenti, hogy a testületünk 387 helyén javította a tűzrendészeti állapotokat.

Az elismerés és hála érzetével kell itt visszaemlékeznünk a belügyminiszterium által a tűzoltó-intézmény iránt táplált előszeretettel a fővárosi Bulyovszky Aladár belügyminiszteri tanácsa ki ezen tíz tanfolyam alatt, a tanfolyamoknak biztosa gyanánt szerepelt. Ő ügyünk iránti szeretettel a legkedvesebb tanulója lett, a legszorgalmasabb volt, a ki el nem mulasztott egyetlen egy elméleti gyakorlati órát sem, azonkívül a képesítő-vizsgálat mindvégig a legnagyobb figyelemmel és érdeklődéssel, azok erkölcsi értékét és ezáltal az előadások terét nem csekély mértékben emelte.

A midőn tehát Bulyovszky Aladár miniszter

k ezen fáradságot nem ismerő buzgalmaért újból önetet mondunk, egyúttal üdvözljük őt az eltöltött évi hasznos munkálkodásában, kérve, hogy a tűzoltómény iránt oly sok izben tanusított szeretete és buzgalma még sok éveken át üdvös szolgálatokat tehessen a nek.

A lefolyt évben tartott X. országos tűzoltó-szaktanfolyamot július hó 29-én nyitottuk meg és az augusztus 5, 16 és 17-én tartott képesítő-vizsgálatokkal zártuk be.

A tanfolyamra jelentkezett összesen 72 egyén, azonban tényleg részt vett 50 hallgató. Mint minden évben, tavaly is a belügyminiszterium támogatása mellett csátottuk felhívásunkat, melyben — különösen a tisztibetöltésére való tekintettel — egy új pontban felhívást az érdekeltek figyelmét, hogy lehetőleg csak általános eltséggel bíró, érettségi bizonyítvány vagy egyéb oklevélkában levő katonaviselt egyének jelentkezzenek, illetve essenek ki, s hogy ezen figyelmeztetésünk eredménynyel mutatja az, hogy a nagyszámmal jelentkezettek jobban az intelligensebb osztályhoz tartoztak.

A tanterv szerint mint előadók résztvettek a testületi közlők: dr. *Szily József*, *Osztetky Lajos*, dr. *Balogh Dezső*, *Kálmán Géza*, *Köhler István*, *Tomcsányi Béla* és ezen kívül felkérésünkre *Breuer Szilárd*, *Markusovszky Gyula* és *Lukács Gyula* urak. *Szidanits Ferencz* tb. alparancsnokunk betegsége miatt ezuttal sem vehetett részt a tanfolyamban, míg újabb erőnek *Kállay Imre* osztatott be.

Az 1901. évi IX. tanfolyam alkalmával a testületi előadók mellett kívül álló előadók elméleti előadás után 10 kor., gyakorlati óra után 6 kor. tiszteletdíjban részesedtek, s hogy a tiszteletdíjak kérdése a tavaly rendezett tanfolyam alkalmával újból napirendre került, előadó bajtársaink javaslatára határozatilag kimondatott, hogy a kebel-előadók is hasonlóképpen honoráltassanak.

A parancsnokság ezen kérdéssel külön is foglalkozott, s erre vonatkozólag külön javaslatot fogunk előterjeszteni. Gondoskodtunk a tanfolyamhallgatók ingyenes elszállásáról; e kedvezményt 37 hallgató vette igénybe. Ugyancsak kieszközlöttük a kereskedelmi miniszteriumnál a félárúti menetjegyet.

Mint már fent is megemlítettük, a belügyminiszterium tanfolyamra *Bulyovszky Aladár* miniszteri titkár urat küldte miniszteri biztosul, míg az országos tűzoltó-szövetség *Abás István* szövetségi előadó urat bizta meg képviselésével.

A tanórarend szerint a tanfolyam július 30-án reggel rakor vette kezdetét. Tartatott összesen 41 elméleti és gyakorlati óra; azonkívül tanulmányozás céljából meggattuk a m. kir. operát, a budapesti mentő-egyesület osztáját, a budapesti szivattyú és gépgyárat, *Köhler István* kendőgyárat, a Ganz és társa vasöntőgyárat, a fővárosi ponti és IX. kerületi tűzorséget.

A fővárosi tűzoltó főparancsnokság szives előzékenyével folytán alkalmuk volt a tanfolyamhallgatóknak egy országos gyakorlatot láthatni, azonkívül rendeztetett a gergőzmalomban vízprózával egy gyakorlat, a midőn uttall a malom belső berendezését is tanulmányoztuk.

Hogy tapasztalataikat még inkább gyarapítsák, éjjelint 3—3 hallgató beosztatott az éjjeli őrségre, de azonkívül is minden tüzésetről értesítve lettek, sőt 8 esetben özhöz ki is vonultak.

A képesítő vizsgálatok augusztus 15, 16. és 17-én tartva megtartva, még pedig délelőtt az elméleti, délután az gyakorlati és támadási vizsga. A tanfolyam eredményesnek mondható, mert 6 tanfolyamhallgató jeles, 15 elégséges tiszti képesítést nyert, míg heten altszti képesítést kaptak.

Hogy nehéz feladatunk teljesítésében ily szép eredményt tudtunk felmutatni, azt részben annak köszönhetjük, hogy minden oldalról a legnagyobb támogatásban volt

részünk s ezért hálás köszönetet mondunk mindazoknak, kik szives, jóindulatu támogatásukkal törekvéseink sikerét előmozdítani igyekeztek.

Mint a szakképzés ágazatához tartozót bejelentjük, hogy a belügyminiszterium rendeletével a közigazgatási tanfolyamhallgatókkal Budapesten megtartott tanfolyamra egyik előadónak dr. *Szily József* parancsnokunk biztatott meg.

Ezen tanfolyamra a testület szereit használtattak s a gyakorlatokon segédkeztek *Kállay Imre* és *Oleják Károly* őrparancsnokok, mely szolgálataikért a magyar országos tűzoltó-szövetség, mint az összes tanfolyamoknak rendezője, úgy a testületnek, mint fent nevezett két őrparancsnoknak külön-külön köszönőíratot küldött.

Megtartottuk továbbá a szokásos évi tanfolyamot az I. ker. állami tanítóképző-intézetben, a melynek 17 hallgatója kitünő eredménnyel hallgatta a tűzoltói szakismereteket. A tanfolyamot *Szidanits Ferencz* tb. alparancsnok vezette, a képesítő-vizsgán *Bulyovszky Aladár* miniszteri biztos úr, mint elnök és dr. *Balogh Dezső* és *Kálmán Géza* szakaszparancsnokok, mint a testület kiküldöttéi vettek részt.

Gyakorlómestert az idén is küldöttünk ki és pedig dr. *Szily József* és *Köhler István* részt vettek a veszprémi vármegyei tűzoltó-szövetség által rendezett tűzoltó-tanfolyamban, míg *Kálmán Géza* szakaszparancsnok Orosházára küldetett ki, a hol az ottani testületet újból átszervezte, illetve begyakorolta.

Végre *Kállay Imre* őrparancsnok-titkár vezetése alatt egész éven át tartatott gyakorlat a Wolfner Gy. és társa újpesti börgyári tűzoltócsapattal, a dr. *Heidelberg Tivadar* féle kátrány és vegyi termények, valamint a budapesti ásványolajgyári tűzoltó munkácsapattal, és legújabbban ugyancsak ő megbízatást nyert az egyesült villanyossági részvénytársaság igazgatóságától, az újpest-megyéri gyárakban egy tűzoltócsapatnak szervezésére, illetve begyakorlására.

Ezzel befejeztük működésünk egyik legtevékenyebb ágazatának ismertetését s áttérünk a lefolyt évnek további eseményeire.

Megtartottuk április 14-én rendes évi közgyűlésünket. Sajnos nevezetessége volt ezen közgyűlésnek, hogy a parancsnokság és a testület tagjainak nagyobb része közt bizonyos kérdésekben ellentétek merültek föl, és daczára az elnök fölvilágosításainak és a parancsnokság javaslatainak, oly határozatok is hozattak, melyek részben a testület anyagi érdekeibe, részben pedig az alapszabályokba ütköztek, s mint ilyenek, végrehajthatók nem is voltak. Ilyenek voltak a berlini nemzetközi tűzoltó-kongresszusra és kiállításra való tömegesebb kiküldetésre, a legénységnek a parancsnokság fegyelmi ülésin való részvételére, és a tisztviselők rangjelzésére vonatkozó határozatok, melyeket a parancsnokság kénytelen volt a belügyminiszteriumhoz intézett fölterjesztésében megfölebbezni, s hogy a parancsnokság e tekintetben helyesen járt el, mutatja az, hogy a belügyminiszterium által a határozat meghozatalával megbízott székestővárosi tanács a jelzett közgyűlési határozatokat megsemmisítette.

A berlini nemzetközi tűzoltó-kongresszuson és kiállításra testületünket dr. *Balogh Dezső* és *Kálmán Géza* szakaszparancsnokok képviselték; kiküldetésükről részletes jelentésben beszámoltak, melyet alkalmilag a Tűzoltó-Közlönyben ismertetni fogunk.

Ugyancsak a közgyűlés napján osztottuk szét a parancsnokság által kiállított okleveleket a párisi nemzetközi tűzoltói versenyekben résztvettek közt, névszerint: dr. *Szily József* parancsnok, *Osztetky Lajos* alparancsnok, *Haussegger Menyhért* szakaszparancsnok, *Kállay Imre* őrparancsnok-titkár, *Schwert Frigyes*, *Székely János*, *Jakovovits Lajos*, *Szébenyi Gyula* őrparancsnokok, *Szmetena István*, *Bundschuh Pál*, *Wessely Ferencz* csövezetők,

Mátéffy Lajos, *Révész* József, *Schneider* Jakab, *Szalay* József, *Székely* Zsiga és *Halász* Zsiga mászók, *Friedl* Gyula, *Bernát* János és *Benő* Géza szivattyúsok között.

Fejlesztendő a tagokban a buzgóságot, a kedvet és az intézményünk iránti szeretetet, megjutalmaztuk buzgó és szorgalmas szolgálatukért *Zsigmond* József csövezetőt 3 arannyal és elismerő oklevéllel, *Wessely* Ferencz csövezetőt 2 arannyal és elismerő oklevéllel, *Benő* Géza szivattyúst 1 arannyal és elismerő oklevéllel, míg *Bilesch* Antal szivattyús elismerő oklevelet kapott.

Feldíszítottuk hosszú és kitaró szolgálatukért az országos tűzoltó-szövetség által engedélyezett szolgálati érmekkel: dr. *Flóris* Áron őrparancsnokot a XV-éves, *Ondracsek* József csövezetőt a X-éves és *Ehrlich* Dániel mászót az V-éves éremmel.

A testület belső ügykezelését illetőleg a következőket vagyunk bátrak bejelenteni:

A tanfolyamra vonatkozó ügyiratokon kívül elintéztetett összesen 351 ügyirat, melyekre legtöbb esetben a vidéki társtestületek megkeresései folytán felvilágosításokat adtunk különféle szolgálati és ügykezelési tárgyokban, szerbeszerzési, szabályzati és egyéb ügyekben. Azonkívül tartottunk 28 parancsnoksági ülést, a melyeken 488 határozatot hoztunk. A múlt évben is megkaptuk az állami 10.000 koronás és fővárosi 2000 koronás segélyeket.

Mint örvendetes tényt kell itt szintén bejelentenünk, hogy sikerült a budapesti önszegélyző népbank felszámoló-bizottságától két részletben összesen 10.443 korona 86 fillérsnyi összeget a még künt lévő követelésünkből törlesztésképen felvehetni.

A Geittner és Rausch-czégnek 1400 koronás perét megfélebbesztük a kir. táblához, mely a céget követelésével ugyancsak elutasította, s az ügy jelenleg a kir. kuriánál van.

A Kaiser Jubileums-Stiftung, közbenjárásunk folytán, ifj. *Szidanits* Ferencz árváinak a múlt évben is 100 koronát adományozott.

Könyvtárunk gyarapítására, valamint a szakismeret fejlesztése céljából előfizettünk 10 külföldi szaklapra, a Tűzrendészeti Felügyelőre stb. A már megszűnt Tűzrendészeti Lapok szerkesztősége megajándékozta a testületet az összes megjelent évfolyamokkal, melyek eddig csak hiányosan voltak meg. Könyvtárunk két tanulságos szakkönyvvel gyarapodott és pedig *Breuer* Szilárd: »A tűzoltás szabályai«, és *Markusovszky* Béla »Tűzrendészeti Almanach« című könyveivel. Végül pedig dr. *Szily* József szerkesztése alatt egész éven át kiadtuk a Tűzoltó-Közlönyt, melyet mint az országos tűzoltó-szövetség hivatalos lapját, az összes törvényhatóságoknak és a szövetség tagtestületeinek ingyen küldöttünk meg.

Testületünknek a lefolyt évben egy nyilvános szereplése is volt; a szobor-bizottság felkérése folytán részt vettünk néhai *Erzsébet* királyné gödöllői emlékszobrának leleplezésén a rendfentartás munkájában, mikor is a megjelent 500 főnyi tűzoltóság fővezényletével dr. *Szily* József parancsnok volt megbízva.

Mint a budapesti tűzoltó-szövetség tagja részt vett a testület a szövetségi üléseken, melyeknek egyikén dr. *Szily* József, mint a szövetség elnöke, jelentést tett párisi utunkról, a versenyek lefolyásáról és azon erkölcsi eredményről, melyet ottani szereplésünkkel magunknak kivívtunk. A bejelentést a jelenvoltak nagy tetszéssel és dicsérrel vették tudomásul.

Küldöttséget menesztettünk *Sándor* Pálhoz, parancsnokságunk tagjához azon alkalommal, hogy a főváros V-ik kerülete országgyűlési képviselővéje választotta.

Üdvözlő iratot küldtünk *Breuer* Szilárd főv. tűzoltó segédtsz. úrnak 20-éves tűzoltói működésének évfordulója alkalmából. Ugyancsak táviratilag üdvözlöttük a mohácsi

önkéntes tűzoltó-testület parancsnokságát 25-éves sának ünepején.

A bajtársiasság és a testületi jó viszony ápr. múlt évben is megtartottuk szokásos bálunkat folyamán pedig rendeztünk egy társasjátékokkal versenyekkel egybekötött nyári mulatságot.

Képviselve voltunk a csepeli tölténygyári tűz. szolgálati érem kiosztási ünepején, valamint a s. önkéntes tűzoltó-testület díszgyakorlatával egy nyári mulatságán.

Sajnos, nemcsak örömeinkben volt részünk, de rúságban is, a mennyiben id. *Walser* Ferenczet, tünknek egyik legrégebb tagját, I. szivattyú-mesterét, el a halál körünkéből s így ő békéltető szavával nem jelenik meg közgyűléseinken.

A másik halottja testületünknek *kistelek*: *Henrik* báró, tiszteletbeli tag volt, ki annak idején letünk megalakításának munkájában jelentékeny játszott. Mindkét érdemes régi tagunk emlékét a nokság jegyzőkönyvileg megörökítette, *Walser* temetésén pedig küldöttségileg megjelent és egy helyezett ravatalára.

Ugyancsak múlt évben temettük el ifjú bajt *Friedl* Gyulát is, ki a párisi tűzoltói versen részt vett.

Az édes anyja elhunytá alkalmával *Osztetky* alparancsnokunkat ért gyászban meleg részvétellel a parancsnokság is, s a váci fegyház égésénél sz. lenül járt *Tokody* Lajos tűzoltó temetésén egy ko jelent meg testületünk is.

Kegeyellel emlékeztünk meg a múlt évben letünk hősi halállal meghalt tagjairól: ifj. *Szidanits* és *Wagner* Ferencz bajtársainkról, midőn sírjukra napján letettük testületünk koszorúját.

Mielőtt a múlt évi szolgálat ismertetésébe ke: bejelentjük, hogy a régi szerkocsit a fővárosi tű megjavíttatta. A tanfolyam céljaira beszereztünk egy részű angol dugólétrát, továbbá két drb kőolaj fáklyát, és két drb hőség ellen védő azbeszt-ernyőt. A szereken elhelyezett felszerelési tárgyakat átszerel készenléti szerekre, a felesleges tárgyakat pedig tük a szertárba. Ugyancsak a készenléti szerekre szerezve egy második állványcső.

A közóhajnak kívánt a parancsnokság eleget tenr az újabb szerek beszerzésének kérdését napirendre az ügy tanulmányozására és a javaslat megtételére kebbkörű bizottságot küldött ki. A bizottság már 1 idő óta gyűjti az erre vonatkozó adatokat, tanulmár külföldi szaklapokat és árjegyzékeket, levelezést azokkal a külföldi tűzoltóságokkal, melyek ilyen s: már is birtokában vannak, hogy azok tapasztalatait a testület érdekeinek megfelelő javaslatot tehessen.

Ugyancsak kiküldetett egy bizottság a szolgál bályzat módosítása tárgyában, azzal, hogy együtt: mélyes felszerelés egyszerűsítése iránt is tegyen ja *Minthogy* azonban ezen két kérdés szoros összefi áll a nagyobb tűzoltó szerek beszerzésével, a par ság ezen munkálatokkal csak akkor tartja időszerűt lalkozni, ha az első kérdés végleges megoldást ny

Ezeknek előrebocsátása után áttérünk múlt é desünknek második főbb tevékenységére, még egész szolgálatmenetnek leírására.

Az 1900. évi december 31-én testületün működő tagja volt. Az 1901. év folyamán felvételt és 35 új tag, összesen 41, úgy hogy a lefolyt év működő tagja volt testületünknek.

Ezek közül az év folyamán kilépett 27, t 13, kizárattott 2, meghalt 2, összesen 44; úgy tényleges létszám 1901. december 31-én 72 fő vo kívül volt 5 tiszteletbeli, 3 alapító, 2 kedvelő és

nig a parancsnokságnak a nem működők sorából 3 volt.

A működő tagok létszámában, a legtöbb esetben a ilati idő folytonossága mellett, 25 évi szolgálati idővel 1, 23-mal 3, 21-gyel 2, 20-szal 1, 19-czel 1, 18-czal 1, 14, 15-tel 1, 14-gyel 4, 13-mal 3, 12-vel 1, 11-gyel 1, 13, 9-czel 1, 8-czal 2, 7-tel 2, 5-tel 2, 4-gyel 2, 15, 2-vel 4, 1-gyel 6, 1 éven aluli 22.

Polgári foglalkozásra nézve: asztalos 7, ács 1, bádogos, betűszedő 5, cserepező 1, cipész 5, esztergályos 2, ztergályos 1, ezüst lemezelő 1, fényképész 1, gépszemlő, gyáros 1, hivatalnok 3, igazgató 1, kaptafakészítő, izántűtő 1, kárpitos 1, kereskedő 5, kocsfényező 1, cs 3, kőműves 1, kötszerész 1, lakatos 10, géplakatos 1, orvos 4, orvosi műszerész 2, sarkantyús 1, szabó 1, festő 2, tanító 2, tornatanár 2, összesen 72 fő.

Rangfokozatra nézve: tiszt és tisztviselő 11, őrpáncsnok 12, rajvezető 9, őrvezető 12, vizsgázott szivattyú 14, szivattyús 14, összesen 72 fő.

Az elmúlt évben 365 éjjeli őrség tartatott, melyeken tiszt és 4009 ember, vagyis összesen 4139 fő vett részt; átlag tehát egy őrségre 11'35 ember jutott.

A színházi délutáni előadások fokozott tűzvédelmére a népi őrség tartatott 53 izben, melyeken 5 tiszt és 614 fő vett részt; átlag egy őrségre 11 ember jutott.

Kivonult az őrség 18 esetben, riasztva lett 6 esetben, aléban az őrség nem állott. Őrparancsnoki szolgálatteljesített 135 esetben tiszt. Őrparancsnok nem volt sen.

Az őrség, eltekintve a parancsnoksági ülések alkalal történt ellenőrzéstől, 4 izben lett külön felülvizs-

Tűzeseteknél testületünk 28 esetben volt működés- Jelen volt ezeknél 17 tiszt és 248 ember, vagyis esen 265 tag; egy tűzesetnél átlag 8 tag vett rész.

A fent kimutatott tűzstatisztikai számok közt szerepel iső Magyar Gazdasági Gépgyárban pusztított tűznél közreműködés is, a miért is a nevezett gyár igazgató- egy köszönőirat kíséretében 100 koronát adomány- mely összeg a kártalanítási alapba helyeztetett.

A 28 tűzesethez szereink 18 esetben vonultak ki, 10 esetben azok a tűz színhelyén nem voltak. Esti 6 órától reggeli 6 óráig esik ezek közül 22 tűzeset, reg- 6 órától esti 6 óráig pedig 6 tűzeset.

A tűzesetek közül január hóban volt 4, februárban —, cziusban 2, áprilisban 5, májusban 3, júniusban 1, isban 2, augusztusban 5, szeptemberben 2, októberben novemberben —, decemberben 1.

Minőségre nézve volt: pinczetűz 3, szobatűz 1, rak- 1, kéménytűz 1, mennyezettűz 1, tetőtűz 10, fész- 3, gyárégés 3, istállótűz 1, kazaltűz 1, jégveremégés 1, átrányégés 1.

Ez a 28 tűzeset kerület és községenkint követ- 3leg oszlik meg: az I-ső kerületben —, a II-ikban —, a III-ikban 1, a IV-ikben —, az V-ikben 2, a VI-ikban 10, a VII-ikben 5, a VIII-ikben 5, a IX-ikben 3, a X-ikben 1, a XI-ikben 1.

A felvett évben 24 gyakorlat tartatott, melyeken részt vett 63 tiszt és 644 ember, összesen tehát 707 tag, s így gyakorlaton részt vett átlag 2 tiszt és 26 ember. Ezen gyakorlatok közül 19 köz- és 5 vizsgagyakorlat volt. vizsgagyakorlatokon tanúsított képesség folytán őrpáncsnokká 1, őrvezetővé 5 és vizsgázott szivattyúsá 13 egyén 3ítottetett.

A téli vasárnapok délutánjain 15 elméleti előadás tartott, melyeken 51 tiszt és 416 ember, vagyis összesen 467 fő vett részt, úgy hogy egy előadásra jelen volt átlag 10 tiszt és 27 ember.

Tagjai voltunk az elmúlt évben is a magyarországi

tűzoltó-testületek segélyző szövetségének, azonban sem a gyakorlatokon, sem pedig tüzeknél nem fordult elő olyan lényeges sérülés, mely szükségessé tette volna a segélynek igénybevételeét.

A parancsnoksághoz beérkezett 68 szabadság iránti, 22 lábbeli kártérítési és 21 egyéb kérvényezés panasszal 10 esetben járultak a tagok a parancsnokság elé.

Az egész éven tartott 20 fegyelmi ülésen 14 figyelmeztetés, 2 dorgálás, 3 lefokozás, 13 törlés és 2 kizárás történt.

Évi jelentésünk záradékaul különösen kiemeljük még azt, hogy a múlt évben a szolgálatmenet körül határozott javulás állott be, a mennyiben a nagyobb számmal jelentkezett újabb fiatal tagokkal a testület felfrissült és habár a gyakorlatok és az elméleti előadások látogatottsága tekintetében még sok a kívánni való, az éjjeli őrszolgálat teljesítésében örvendetes buzgalom mutatkozott.

A parancsnokság minden lehető elkövetett arra, hogy a testületben a belbékét és a fegyelmet — mely testületünk legfőbb alapját kell hogy képezze — fentartsa, gyakorlatok és előadások tartásával a szakismereteket terjeszse, utasítások, parancsok kiadásával és jótanácsok adásával az érdeklődést fokozza, a testület tagjait oktassa, hogy azok hasznos munkáivá lehessenek a tűzoltó-intézménynek és első sorban a főváros polgárainak, kiknek a mai viszonyok mellett bizony még nagy szükségük van a mi segítségünkre és közreműködésünkre.

E tudatban kell, hogy a testület összes tagjait a leglelkesebb ügyszeretet és kötelességtudás hassa át, de hassa át egyuttal a minden emberi gyöngeségtől ment fejtisztább bajtársi szeretet is, mert csakis ezek hatalmas egyesítő ereje teheti képessé testületünket arra, hogy nagy föladatainak minden tekintetben megfelelni tudjon.

Budapest, 1902. márczius 11-én.

A parancsnokság nevében:

Dr. Szily József,
parancsnok.

Kállay Imre,
titkár.

Kecskemét 1901-ben.

Kecskemét th. város területén az 1901-ik évben volt összesen 49 tűzeset, melyből a város belterületére 24, külterületére pedig 25 tűzeset esik.

Időszakok szerint volt: januárban 6, februárban 2, márcziusban 4, áprilisban 8, májusban 5, júniusban 2, júliusban 6, augusztusban 7, szeptemberben 3, novemberben 5, decemberben 1 tűzeset.

Kerületek szerint: a) a város belterületén: az I. tizedben 3, a II. tizedben 1, a III. tizedben 1, a IV. tizedben 3, az V. tizedben 2, a VI. tizedben 1, a VII. tizedben 3, a VIII. tizedben 4, a IX. tizedben 1, a X. tizedben 1, a XI. tizedben 3 tűzeset; b) a város külterületén: Ágasegyhá- zán 1, Alpáron 1, Ballószegben 3, Borbáson 1, Bugacz- Monostoron 1, Kisfájában 1, Kőncsögön 1, Matkon 1, Mik- lóstelepen 1, Nyirben 3, Szarkásban 1, Szentkirályon 2, Széktóiban 2, Szolnokihegyben 1, Talfájában 1, Vacshegy- ben 1, Városföldjén 3 tűzeset.

A 49 tűzeset közül volt tetőtűz 27, asztagégés 4, szalmaégés 6, szobatűz 4, szénaégés 1, mennyezettégés 1, boltégés 1, kirakattégés 1, kunyhóégés 1, ólégés 1, tüzelő- anyagégés 1, szeméttégés 1.

A tűzesetek keletkezésének oka valószínűség szerint: gondatlanság 3, a kémény szabálytalan építése 13, gyufával való gondatlan bánás 5, kályhából kipattant szikra 2, gyuj- tás 8, világítószerral való gondatlan bánás 1 és ismeretlen (kipuhatolható nem volt) 17 esetben.

A 49 tűzeset folytán megkárosult 66 egyén. A 66 károsult fél közül biztosítva volt 30, nem volt biztosítva 36.

A becsü szerinti összes kár értéke tesz 48.828 kor.

o6 fillért. A biztosított érték volt 205.272 kor. 14 fillér. A biztosító-társaságok által kártérítés fejében fizettetett 30 284 kor. 36 fillér.

A tűzoltóság tagjainak száma: 18 hivatásos tűzoltó és 60 kiegészítő tűzoltó-rendőr.

Tűzoltási célra a múlt 1901-ik évben rendelkezésre állott 5 mozdonyszivattyú, 1 vízszállító, 1 kocsifecskendő, 1 szerkocsi, egy 16 méteres Walser-féle tolólétra, 1 támasz-oszlopos létra, 10 drb egyszerű létra, 6 vízszállító kocsi, 11 drb víztartókád, 110 drb vízveder, 2 drb csákány, 11 drb tűzhorog, 8 drb fejsze, 35 drb vasvilla, 34 drb kézi lámpa és 2 drb Magirus-féle asbest-fáklya.

Az 1901-ik évben beszereztetett 200 méter kender-tömlő, 10 pár egységcsavar, 20 drb kenderveder és 5 drb mászó lámpa 514 korona értékben.

Kecskeméten, 1902. évi január hó 6-án.

Szinnyai Imre,
parancsnok.

A komáromi parancsnokság jelentése.

Mélyen tisztelt közgyűlés!

Egyesületünk fennállásának 29-ik évéről emlékezünk meg az alábbiakban, melynek történetéből kiemelkedő események rövid vázlata a következő:

A komáromi önkéntes tűzoltószázad magasztos hivatását a lefolyt évben nyolcz esetben gyakorolta polgártársai vagyonának megoltalmazása körül.

Hála a Gondviselés örökös figyelmének, városunkat az elmúlt év folyamán is megkímélte a nagyobb veszedelemtől. Az előfordult 9 tüzeset közül tetőtűz kettő, kazaltűz egy, malomtűz kettő, szobatűz egy és kéménytűz három esetben vette igénybe a tűzoltószázad segélyét, és pedig egy esetben, a duna-ujfalusi malomtűz alkalmával, városunk falain kívül is.

A mi az egyesület belső életét illeti, rendes közgyűlésünket 1901. február 21-én tartottuk, mely alkalommal *Pecháta* Antal elhunyt választmányi tagunk helye *Hitrich* Józseffel lett betöltve.

Századgyűlés és választmányi ülés tartása egy-egy alkalommal vált szükségessé, míg század-gyakorlatot az arra szíveségből vállalkozó *Szabó* István osztályparancsnok, helyettes gyakorló mester három ízben tartott.

A század díszkivonulást két alkalommal rendezett és pedig az úrnapi körmenet alkalmával, mely alkalommal emelte az istentisztelet fényét és az Erzsébet-szigetben rendezett nyári ünnepély alkalmával, melyet több szomszédos egyetbeli bajtárs is megtisztelt megjelenésével. Mindkét alkalommal feltűnt a század zenekara, mely haladásáról tett tanubizonyosságot.

Érdemes tagjai közül következőket díszítette fel a század szolgálati éremmel: 15 éves hű és hasznos szolgálatát jutalmazta meg *Balikó* Mihály és *Munka* Ferencznek, 10 éves szolgálati éremmel díszítette fel *Mauler* József alparancsnokot, a tűzoltó intézmény lelkes barátját, 5 éves szolgálati éremmel pedig *Baráth* Lajos, *Beke* András, *Bombicz* Mihály, *Dániel* György, *Fehér* Lajos, *Frölich* Viktor, *Jankulár* Lajos, *Spirk* Gyula, *Szopora* György, *Szedér* Mihály, és *Váli* Lajos lettek kitéüntetve. Dicséret a tisztaság érdemnek!

A győri tűzoltó-testület érdemes parancsnokának *Hauzer* Györgynek 25 éves szolgálati jubileumán, mely nagyszabású ünnepségekkel volt egybekapcsolva, egyesületünket *Sárkány* Ferencz parancsnok és *Alapi* Gyula jegyző képviselték, továbbá részt vett 4 tiszt vezetésével 10 tűzoltóból álló küldöttség.

Egyesületünkre az elmúlt év nagy gyász *Sándor* Miklóst, tiszteletbeli parancsnokunkat, a tűzoltó-egyletnek sok időközön át lelkes vezetőjét lelkét vesztettük el. Az egyesületet méltán meg a hirtelen halál, mely elragadta tőlünk az a ki szívvel és lélekkel, teljes odaadással csügg intézményen és azért annyit áldozott. Az egyesület gyásznak igyekeztünk emlékeztetéhez méltóan kifejezve. Kegyelete jeléül ravatalára koszorút helyezett a özvegyéhez a parancsnokság részvétiratot intézte élénk színekkel ecsetelte a századot ért nagy veszteséget és megemlékezett az elhunyt parancsnoknak érdemeiről, melyek ragyogó betűkkel vannak felírva az egyesület évkönyvében. Temetésén megjelent a karával testületileg és utolsó útjára elkísérte parancsnokát, kiben méltóan siratta a tűzoltó-hű bajnokát. Emlékét kegyelettel fogjuk megőrizni. *Penthe* József osztályparancsnokot ragadta el a váratlanul, férfúi korának legszebb szakában, a Vidák Lajost, szakképzett tűzoltó bajtársunkat, haltak *Zsentek* Gyula és *Krausz* Lipót, a kik hűségesebb szolgálatokat tettek a tűzoltó ügynek. A század testületileg való megjelenésével róttak adóját. Nyugodjanak békében. Pártolónk *so* *Adler* Adolf, a ki humanus gondolkodásától vezetésünkre részére 200 koronát hagyományozó nemesszívű emberbarát emlékeztetén!

Egyesületünk vagyona az 1901. év végén szerettekben és szerelvényekben a kopási százalékvételével 15061 korona 41 fillér, az alaptőke 10000 fillér, a pénztári maradványunk pedig 1050 fillért tett ki, s mint örvendetes tényről számunkra arról, hogy alaptőkénk 544 korona 50 fillérré a múlt évihez képest.

Sajnosan vagyunk azonban kénytelenek emlékezni, hogy pártoló-tagjaink száma a lefolyt évben csökkent részint halálozás, részint eltávozás folytán, új tag pedig csak 6 lépett be s így a tagok száma tizzel fogyott.

Pedig ha valamikor, úgy most volna a polgárság támogatására, mikor egyesületünkre terhe nehezül. A folyó évben ugyanis a létesítési költségek folytán nagy részét részint újból kell részint lényegesen átalakítanunk. Ezenkívül a szerelvények is részben a használat, részben a kénytelenítésben megújításra szorulnak, mert legnagyobb részben igen rossz karban van. Valóban kívánatos lenne, hogy a polgárság, mely szívesen áldoz a jótékony célokra, egyesületünkkel szemben a jótékonyagnak filléres adóját. Hiszen a nemes hivatását tekintve, melylyel a polgárok a polgárságát féltve őrzi és veszedelemben saját jelszavát kockáztatásával siet annak megoltalmazásában érdemes kockázatára a támogatásra.

Reméljük azonban, hogy Komárom város polgárai meggyőződve egyesületünk céljáról és magasztos hivatásáról, anyagi támogatást lehetnének teszik, hogy egyesületünk tevékenységét buzgalma ezentul is fokozott mértékben álljanak a vagyoni érdekeinek és biztosságának szolgálatára.

Kérjük, hogy jelentésünket tudomásul vedjék.

Komárom, 1902. február 16.

Alapi Gyula,
jegyző.

Sárkány
parancsnok.

HÍREK.

— **Jóváhagyott alapszabályok.** A belügyminiszterium hagyta *Németgencs* és *Gyöngyösapáti* községek önkéntes tűzoltó-testületének alapszabályait 21.444. szám alatt.

— **A tűzrendészet ügye a képviselőházban.** *Óváry Ferencz* dr. meghívására e hó 6-án vagy negyven képviselő össze a képviselőház olvasótermében, hogy megvitassák a tűzrendészet törvényhozási úton való mikénti rendezés-módozatait. Az értekezleten jelenvolt képviselők a következő határozati javaslatnak előterjesztésében álltak meg: »Utasítja a Ház a belügyminisztert, hogy azonnal be mielőbb törvényjavaslatot, a melyben kiadassék: 1. a tűzoltó-intézmény általánosítása; 2. a tűzoltói intézmény meghonosítása; 3. a biztosító-társaságok árdíj-bevételei megfelelő százalékának az országos tűzvédelmi alapba való beszolgáltatása, s ebből a tűzvédelmi alapszabályok kiadások fődőzése.« A határozati javaslatot pártmobság nélkül 57 képviselő írta még aznap alá, betámasztására azonban nem került sor, mert *Széll Kálmán* miniszterelnök az abban foglaltak mielőbbi teljesítését kiemelve helyezte, s az országos tűzoltó-szövetséget már is megvitatta, hogy tegyen javaslatot arra, miként volna a biztosító-törvényjavaslatban a biztosító-társaságoknak tűzoltói feladataira leendő megadóztatása megvalósítható. Felhívta a szövetséget, hogy az erre vonatkozó külföldi tapasztalásokról intézkedéseket bocsássa rendelkezésére. Az értekezés április hó 19-én tartandó ülésén fog e kérdéssel foglalkozni *Óváry Ferencz* dr. a képviselőházi értekezlet kezdeményezése és nyilvános felszólalása alkalmán az ország minden részéből számosan üdvözölték.

— **Óváry Ferencz dr.** orsz. képviselőt, az országos tűzoltó-szövetség alelnökét, a *József kir. herceg ö. Fensége* kegyelme alatt álló *liptó-tarnóczyi* önkéntes tűzoltó-testület 10. évi február hó 20-án megtartott rendkívüli közgyűlésén újszaki tagjává választotta.

— **Szcerbovsky Szaniszló főparancsnok** márczius 15-én ülte meg a székesfevárosi tűzoltóság szolgálatát elöltöltött 25-éves jubileumát, mely alkalommal a székesfevárosi tanácsa nevében *Horváth János* tanácsos, a tisztikar élén *Janicsk Andor* tűzfelügyelő, a teljes számban meggyűlt legénység nevében pedig *Erdélyi László* főparancsnok üdvözölte, egyben művészi kivitelű albumot küldött át az ünnepeltnek, kit a tisztikar is remek cigarettajavallal lepelt meg. A budapesti tűzoltó-testületek szövetségének nevében nagyobb küldöttség élén *Szily József* dr. elnök üdvözölte márczius hó 16-án a jubilánst.

— **Bulyovszky Aladár** belügyminiszteri titkár, a tűzvédelmi ügyek előadó-ját, az eddigi tíz országos tűzoltó szaktanfolyam miniszteri biztosát, a budapesti önkéntes tűzoltó-testület alapító és parancsnoksági tagját, az országos tűzoltó-szövetség felügyelő bizottságának elnökét és a székesfevárosi tűzoltó-szövetség ig. választmányának tagját a tűzoltó-szövetség fejlesztése körül általában, de különösen az országos tűzoltó szaktanfolyamok szervezése körül szerzett érdemeinek elismeréséül a budapesti önkéntes tűzoltó-testület márczius hó 23-án tartott évi rendes közgyűlésén tiszteletbeli parancsnokává választotta. A jól megérdemelt tiszteletéről bizonyára örömmel vesznek tudomást azok, akik *Bulyovszky* csendes, de annál számottevőbb munkásságának ismerői.

— **Főlírat a képviselőházhoz.** A *liptó-tarnóczyi* önkéntes tűzoltó-testület főlíratot intézett az országgyűléshez a tűzvédelmi törvényhozási úton való mielőbbi rendezése érdekében. A főlíratot *Óváry Ferencz* dr. e hó 11-én nyújtotta át a képviselőházhoz.

— **Negyven éves tűzoltói jubileum.** *Sonnberger* Henrik, a gyár-törzsgyára tűzoltóságának parancsnoka, márczius 29-én töltötte be 40 éves tűzoltói szolgálatát. Ezen

nálunk még oly ritka ünnepély alkalmából úgy a gyár igazgatósága, valamint annak tűzoltósága lelkes óvácziókban részesítette *Sonnberger* Henriket.

— **Szmetena István.** Régi, derék tagja, közismert és közkedvelt csövezetője a budapesti önkéntes tűzoltó-testületnek *Szmetena* István, kinek nevét a tűzoltói versenyek révén is igen sokan ismerik, de kinek érdemeit mégis csak azok tudják legjobban megbecsülni, a kikkel immár 20 évet töltött együtt a tűzoltói szolgálatban. A márczius hó 23-án megtartott közgyűlés keretében *Szily* József dr. parancsnok, majd *Jobbágy* Károly főparancsnok méltatta lelkes szavakkal a testület tagjai nevében azon ritka érdemeket, melyekkel *Szmetena* oly annyira rászolgált bajtársai elismerésére, s egyúttal mint a bajtársak ajándékát, szép ezüstserleget nyújtott át az ünnepeltnek, ki meghatva mondott köszönetet a nem várt ünneplésért.

— **Berlini diszoklevél egy magyar tűzoltónak.** A Berlinben járt magyar tűzoltókkal együtt mi is szomoruan konstatáltuk, hogy a mult évi berlini nemzetközi tűzoltó-szerkiállításon egyetlen egy magyar kiállító sem volt, s ime most kiderül, hogy mégis csak volt egy kiállító, a ki még hozzá diszoklevelet is kapott. A kiállító *Schwarz József*, a karánsebesi testület szivattyú mestere volt. *Schwarz* 24 év óta tagja a karánsebesi tűzoltóságnak s már az 1889-iki székesfejérvári tűzoltó-szerkiállításon is elismerő oklevelet kapott az általa akkor költségtérítés alatt kiállított porért, mely a belül gummizott tömlők összetapadását és idő előtti romlását volt hivatva megakadályozni. Ennek a pornak jóságát azóta a gyakorlat bőségesen beigazolta s e siker bátorította *Schwarzot* arra, hogy egy oly kenőcs összeállításán kísérletezzék, mely téli időben a fecskendő szerkezet befagyását megakadályozza. Hosszas kísérletei után sikerült neki végre a megfelelő kenőcsöt megtalálni. E kenőcsöt a dugókra, szelepkúpokra, esetleg a szelepekre alkalmazva, a befagyás a legnagyobb hidegben sem történhetik meg, mint azt az Újkaránsebesen megejtett próbák igazolták. A kenőcsnek nagy előnye az, hogy nem bomlik s így a fecskendő szerkezetet meg nem támadhatja. Ezt a kőlisztet és ezt a kenőcsöt állította ki *Schwarz* Berlinben s ezért kapta most a diszoklevelet, melyet a porosz belügyminiszter a hatóság útján küldött meg neki.

— **Halálozás.** *Widákovich* Zoltán, a csepeli tölténygyár önkéntes tűzoltó-testületének szertárosa márczius hó 4-én acetylengáz-robbanás áldozata lett. Elhunytáról a testület külön gyászjelentést adott ki s márczius hó 6-án általános részvét mellett megtartott temetésén testületileg vett részt. — *Nasinszky* Miklós, a soroksári önkéntes tűzoltó-testület alparancsnoka hosszas szenvedés után elhunyt. A soroksári testület egyik régi, érdemes tisztjét, *Nasinszky* Ödön parancsnok pedig testvérjét gyászolja az elhunytban.

— **A somogyvármegyei szövetség** előterjesztésére a vármegye alispánja körrendeletben utasította a járási főszolgabírákat és a községi elöljáróságokat, hogy jövőben mindennemű tűzoltószerek és felszerelési tárgyak beszerzése előtt kérjék ki a vármegyei szövetség szaktanácsát, s azok átvételénél annak szakértői közreműködését vegyék igénybe.

— **A miskolci önkéntes tűzoltó-testület** f. hó 9-én tartotta meg *Horváth* Lajos elnöklése alatt évi rendes közgyűlését, melyen titkárrá *Varga* Pál drt, építészszé *Szűcs* Sándort, szertárossá *Thury* Józsefet és orvosá *Szazai* Mór drt választották meg, végül pedig *Soltész Nagy* Kálmán orsz. képv. felszólalására zajos óvácziókban részesítették *Horváth* Lajos elnököt, ki immáron negyedszázad óta áll mint elnök a testület élén, melynek parancsnoka *Szombathy* János. A testületnek ez idő szerint 86 önkéntes és 15 fizetési tagja van.

— **Egri hírek.** Az egri nagygyűlés előkészítő bizottsága Glósz Kálmán dr. parancsnok vezetése alatt serényen munkálkodik a nagygyűlés és az ezzel kapcsolatos borkialítás sikerén. A bizottság tagjai az elnökön kívül *Sümeghy Árpád* borászati felügyelő és *Mlinkó István* siketnéma-ntézeti igazgató, alparancsnokok, *Horváth Béla* városi tanácsos, tb. parancsnok és az »Eger« című alkalmi lap szerkesztője, *Vass János* dr. várm. aljegyző, szövetségi titkár, *Puchlin Lajos* várm. aljegyző, bizottsági titkár, *Mintzer József* várm. főszámvevő, bizottsági pénztáros, *Légmán Imre* áll. mérnök, vál. tag és *Cselényi István* városi kiadó, segédtsz. — *Kovách Kálmán* kir. műszaki tanácsos, a nevesvármegyei szövetség elnöke a szövetség márczius hó 16-án tartott közgyűlésén állásáról lemondott. A lemondást a közgyűlés elfogadta és *Kovách Kálmánt* a tűzoltó-intézmény fejlesztése körül szerzett érdemei elismerésül tb. elnökévé választotta s működéséért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott. A szövetség elnökévé a közgyűlés *Majzik Viktort*, Hevesvármegye közszeretében álló alispánját választotta. — *Kozmári Dezső* gyöngyösi parancsnokot az egri testület legutóbbi közgyűlésén tb. parancsnokává választotta. — Az egri testület a 10.000-ik éjjeli őrség megünnepléséről megfélekedvén, e helyett a 10.111-ik őrségen fog ez évi május hó 11-én jubilálni, s hogy ezen jubileumra érdemes működéssel rászolgált, mutatja az, hogy mint minden évben, ez idén is már 48 közös hadseregbeli katonát képzett ki a tűzoltásban, míg a honvédelegénység kiképzése május hóban veszi kezdetét.

— **Az újpesti önkéntes tűzoltó-testület** az elmúlt évben 29 tüzeset oltásában működött közre. E tüzesetek közül volt gyárégés 1, hajóégés 1, tetőtűz 6, szobatűz 2, pinczetűz 3, padlástűz 2, műhelyégés 1, kéménytűz 8, egyéb tűz 5. Színházi őrséget tartott 4—4 emberrel 44 esetben. Gyakorlat volt 48; a zárógyakorlat november hó 3-án az Egyedi-féle szeszgyár IV. emeletes raktári épületén tartatott meg. A működő tagok száma 34.

— **A nagyborosnyói testület** a Konkordia-malom égése alkalmával elhalt tűzoltók hátrahagyottainak s részben saját pénztára javára április hó 1-én műkedvelő előadással egybekötött táncmulatságot rendez.

— **Vízvezeték Eperjesen.** *Bárdossy Jenő* főispán elnöklésével Eperjes város vízvezetéke ügyében értekezletet tartottak, a melyen elhatározták, hogy mintegy 400 000 korona költséggel vízvezetékét létesítsenek és a szükséges lépéseket ez iránt még ez évben megteszik.

— **Adakozás.** A Konkordia-malom égésénél elpusztult két tűzoltó hátramaradottainak segélyezésére a *paksi* önkéntes tűzoltó-testület 20 koronát, *Szmilkó József* özvegye részére pedig a *békési* önkéntes tűzoltó testület 17 kor. 18 fillért küldött be hozzánk. Ez utóbbi összegből 10 kor. a testület, 7 kor. 18 fill. pedig a működő tagok adománya. Mindkét összeget kiosztás végett a székesfővárosi tűzoltó-főparancsnoksághoz juttattuk.

— **Két színház égése.** Ausztráliában, Sidneyben, a minap leégett a Her Majesty színház, f. hó 24-én pedig a németországi Barmenben szintén tűz pusztította el a városi színházat, a mely husz évvel ezelőtt már egyszer leégett, de restaurálták. Emberélet nem esett áldozatul egyik színház égésénél sem.

— **Bányarobbanás.** Csak nemrég adtunk hírt a Petrozsény melletti petrillai Deák-bányában előfordult robbanásról, mely úgy keletkezett, hogy egy munkás szivarkára gyújtott. Most újabb robbanás híre érkezik ugyanonnan. Ezuttal nem bányalég-robbanás volt, hanem a gyutacsos való robbantás közben a szénpor robbant föl. A robbanás, a mely nem gyújtott, hullámosan végighaladt az egész bányatelepen. A katasztrófánál hat ember meghalt s négyen súlyosan megsebesültek.

— **Robbanás egy hadihajón.** A spanyol *Condor* nevű ágyúnaszádon a kazán megrongálódása következtében robbanás történt. A huszonkét főnyi legénységből két

gépész és egy matróz halálát lelta, öt ember eltűnt. A parancsnok, a kormányos és a többi matróz megsebesült, köztük néhány ember súlyosan. Csak két matróz maradt sértetlen. A meghalt gépészek iszonyuan meg vannak csonkítva.

— **Tüzesetek statisztikája.** Az 1901. év december havában Magyarország területén — beleértve Fiumét és kerületét és nem értve bele Horvát-Szlavonországot — 648 községben 779 tüzeset fordult elő. A károsultak összes száma 1131, az okozott kár pedig 856.737 korona volt. (Az 1900. év december havában 685 községben 816 tüzesetnél 1.124 egyén 783.834 korona kárt szenvedett.) A tüzesetek közül 332-nek gyújtogatás, 8-nak öngyújtás, 46-nak a gyermekek játéka gyufával, 17-nek világító szerekkel való gondatlan bánásmód, 140-nek hanyagság és gondatlanság, 68-nak más egyéb volt az oka, míg 168 esetben a tűz oka kideríthető nem volt. Meghalt, vagy halálos sérülést szenvedett 1, nem halálos sérülést 12 ember. Húszezer koronánál nagyobb kárt okozó tüzeset összesen 3 fordult elő, és pedig: *Isztebnén* (Árva megye) december 18-án, — *Csepregen* (Sopron megye) december 15-én, — és *Sajóivánkán* (Borsod megye) december 8-án.

A Triesti Általános Biztosító Társaság (Assicurazioni Generali) f. é. márczius hó 20-án tartott 70-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1901. évi mérlegek.

Az előtünk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1901. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 571,267,823 korona és 19 fillért tettek ki és az év folyamán bevett díjak 25,501,529 korona 89 fillérre rугtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 12,664,410 korona 50 fillérrel 147,165,146 korona 89 fillérre emelkedett.

A tűz-biztosítási ágban a díjbevétel 11,890,311,770 korona biztosítási összeg után 19,179,387 korona 41 fillér volt, miből 8,453,497 korona 20 fillér viszontbiztosításra fordított úgy, hogy a tiszta díjbevétel 10,725,890 korona 21 fillérre ruggott, mely összegből 7,267,495 korona 05 fillér mint díjtartalék minden tehertől menten jövő évre vitetett át; a díjtartalék tehát a tiszta díjbevétel 67,76%-át teszi ki. A jövő években esedékké váló díjkötelezvények összege 80,231,416 korona 02 fillér.

A szállítmánybiztosítási ágban a díjbevétel kitett 4,937,050 korona 14 fillért, mely a viszontbiztosítások levonása után 2,197,096 korona 58 fillérre ruggott.

A betörésselopás elleni biztosítási ágban a díjbevétel 317,084 korona 80 fillért tett ki.

Kárkért a társaság 1901-ben 27,945,234 korona 91 fillért folyósított. Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített kárfizetéseket, a társaság alapítása óta károk fejében 716,540,625 korona és 97 fillérnyi igen tekintélyes összeget fizetett ki. Ebből a kártérítési összegből hazánkra 133,470,273 korona 85 fillér esik, mely összeget a társaság 192845 káresetben fizette ki.

A nyereség tartalékok közül, melyek összesen 16,022,487 korona 99 fillérre rугnak, különösen kiemelendők: az alapszabály szerinti nyereségtartalék, mely 5,250,000 koronát tesz ki, az értékpapírok árfolyam-ingadozására alakított tartalék, mely a 3,379,624 korona 17 fillér külön tartalék, úgyszintén az évi nyereségből kiharított 350,000 korona, 10,402,487 korona 99 fillérre emeltetett fel; továbbá felemlítendő még a 160,000 koronára ruggó kétes követelések tartaléka. Ezekon kívül fennáll még egy 560,000 koronát kitevő külön alap, melynek az a rendeltetése, hogy az életbiztosítási osztályban a kamatláb esetleges csökkenését kiegyenlítsse.

A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek elsőrangú értékben vannak elhelyezve az idei átutalások folytán 173,458,451 korona 60 fillérről 190,319,427 korona 11 fillérre emelkedtek, melyek következőképen vannak elhelyezve:

1. Ingatlanok és jelzálog követelések	31,870,290	korona	66	fillér
2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök	17,799,821	»	32	»
3. Letéteményezett értékpapírokra adott kölcsönök	2,467,253	»	17	»
4. Értékpapírok	122,468,568	»	59	»
5. Tárca váltók	1,140,190	»	42	»
6. A részvényesek biztosított adóslevelei	7,350,000	»	—	»
7. Bankoknál levő rendelkezésre álló követelések, készpénz és az intézet követelései, a hitelezők követeléseinek levonásával	7,223,302	»	95	»
összesen		190,319,427	korona	11 fillér.

Ezen értékekből 43 millió korona magyar értékekre esik.

Felolós szerkesztő:

Dr. SZILY JÓZSEF.

HIRDETÉSEK.

Tűzrendészeti Felügyelő

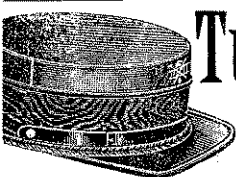
Műszaki tűzoltó-szaklap.

Megjelenik havonta kétszer.

Előfizetési ára egész évre 6 korona.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest,
VII., kerepesi-út 62.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: Lukáts Gyula.

Tűzoltó-sapkákat

az Országos Tűzoltó-Szövetség
előírása szerint
a legjobb anyagból azért szállíthatunk

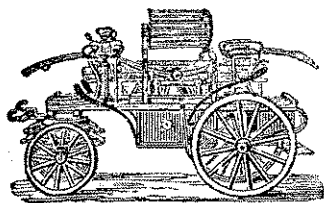
olcsóbban, mint bárki más, mert magunk készítjük.

Kivánatra árjegyzéket vagy mintasapkákat
szívesen küldTSCHER ZSIGMOND és FIA
KÖRMEND.

STERNBERG és KÁLMÁN

Budapest,

VIII., József-körút 35. sz.

Fecskendő-, szivattyú-, tűzoltó-
felszerelési gyári raktár.Teljesen vas-
kocsi szerkezet.Központi érez-
szelep szerkezet.Tüzi fecskendőket, tűzoltó egyéni felsze-
reléseket (az orsz. tűzoltó-szöv. szabályai szerint) és
minden e szakmába vágó tárgyakat a legjobb
minőségben és kiállításban jutányos áron szállítunk köz-
ségeknek és tűzoltó-testületeknek kedvező
fizetési feltételek mellett.

Kivánatra árjegyzéket és fecskendő-rajzokat bármintve küldünk.

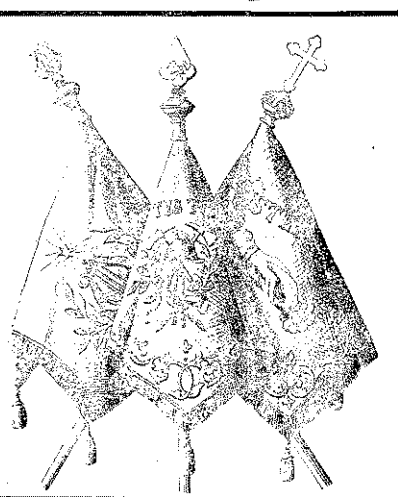
A párisi és római világiállításon arany-
érem és díszoklevéllel kitüntetve.

SZÜTS és TÁRSA

tűzoltó, dalárda, egyesületi és társulati zászlók gyára

* BUDAPEST, *

IV., Újvilág-utca 2. sz. Kossuth Lajos-utcai sarok ház.

Műintézetünk olcsón
és művészi kivitelben
készít:zászlókat,
zászlószalagot,
egyleti jelvényt,
kokárdát,
vállszalagot.Zászlószegek
névvel és dobozzal el-
látva nagy választék-
ban.Régi zászlók himzésének új szövetre való áttételét elvállaljuk.
Egyleti zászlókról képes nagy árjegyzékünket ingyen és
bérmentve megküldjük.Költségvetést, valamint eredeti rajzokat, selyemszövet-
mintákat kivánatra szívesen küldünk.

Minden felvilágosítással készséggel szolgálunk levélben, esetleg személyesen is.

ALAPITVA 1831.

SPECIÁL TÖMLŐ-GYÁR

46 KITÜNTETÉS.

ELSINGER M. J. ÉS FIAI

Raktár BUDAPEST V., Mária Valéria-u. 10.

Ajánlják

nyers kender- és len-tömlőiket

a legmagasabb visznyomásra kipróbálva
s nem törnek meg.

Mézgázott kender- és len-tömlők

legjobb gummirozással, pneumatikus uton gyártva.

Továbbá

Különlegességek tüzi és vízi vedrekben.

Vizmentes ponyvák,

lőtakarók és öltönyök stb.

Minden szolid cég gyártmányainkat tartja.

Árjegyzék és minták ingyen és bérmentve.

	Korona f.	Korona f.
I. Kifizetések: (beleértve a kárfelvételi költségeket):		
1. Tűzbiztosítás, *) levonva a viszontbiztosítók részét	6.358.777,48	
2. Szállítmánybiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	8.128.816,48	9.482.593,97
II. Üzleti kiadások (levonva a viszontbiztosítók térítvényeit):		
1. Szervezési költségek (folyó számadással teljesen fedezettett)	—	
2. Jutalékok	1.787.927,76	
3. Folyó igazgatási költségek	1.650.687,66	
4. Adók és illetékek	1.835.009,34	4.773.624,76
III. Leírások és egyéb kiadások:		
1. Leírások késes követelésekre	17.640,81	
2. Árfolyamvesztőség pénzümbegekben és külföldi váltóknak	24.269,91	
3. Járulékok, átutalások és kárat a hivataltok elvártási pénztárába	309.832,69	351.740,21
IV. Tartalék függő károkra:		
1. Tűzbiztosítás, *) levonva a viszontbiztosítók részét	945,118	
2. Szállítványbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	1.183,00	2.113,118
V. A biztosítási alapok állása a számadás: év végén:		
1. Díjtartalék:		
a) Tűzbiztosítás, *) levonva a viszontbiztosítók részét	7.359.014,10	
b) Szállítványbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	305.051,10	
2. Tökésített nyereségtartalék	7.624.065,10	
3. Az értékpapírok árfolyam-ingadozásának tartaléka	2.625.000,00	
4. Késes követelések tartaléka	8.122.026,35	13.451.091,45
VI. Évi üzleti nyereség		1.359.456,06
*) Belevonva a betöréses lopás elleni és a tükkörűveg biztosítást.		
Osszesen		31.531.624,45

I. A biztosítási alapok áthozatala a múlt évről:		
1. Díjtartalék (levonva a viszontbiztosítók részét)		
2. Tökésített nyereségtartalék		
3. Értékpapírok árfolyam-ingadozásának tartaléka		
4. Késes követelések tartaléka		
II. Függő károk tartaléka a múlt évről (levonva a viszontbiztosítók részét):		
1. Tűzbiztosítás		
2. Szállítványbiztosítás		
III. Díjbevétel (levonva a törléseket):		
1. Tűzbiztosítás *)	Kor. 19.493.472,21	
le: viszontbiztosítás	8.908.385,53	
2. Szállítványbiztosítás	Kor. 4.467.050,10	
le: viszontbiztosítás	2.739.953,56	
IV. A tőkebevitelések hozadéka:		
1. Kölcsön- és leszámítolási kamatok, valamint hitelintézetknél és takarékpénztáraknál levő betétek kamatai		
2. Jelzálogkölcsönök kamatai		
3. Értékpapírok kamatai		
4. Ingatlanok tiszta hozadéka		
V. Egyéb bevételek:		
1. Kötvényilletékek:		
a) Tűzbiztosítás*)		
b) Szállítványbiztosítás		
2. Más kezelési bevételek		
3. Értékpapírok után folyósított árfolyamnyereség		
4. Képvényes árfolyamnyereség		
*) Belevonva a betöréses lopás elleni és a tükkörűveg biztosítást.		
Osszesen		

Nyeresség- és veszteség-számla a B. mérleghez. Életbiztosítási ág (1901.)

	Korona f.	Korona f.
I. Esedékes biztosítások és járadékok fizetése:		
1. Halálra szóló és vegyes biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét	8.118.854,32	
2. Élési esetre szóló biztosítások, lev. a viszontbizt. részét	1.062.510,72	
3. Járadék biztosítások	459.383,55	9.641.358,49
II. Fizetések visszavásárolt kötvényekért, levonva a viszontbiztosítók részét		2.167.111,42
III. Osztalék-fizetések biztosítottaknak		581,187
IV. Üzleti kiadások (levonva a viszontbiztosítók térítvényeit):		
1. Szervezési költségek (a folyó számlán teljesen törlesztve)	1.765.068,85	
2. Szerzési költségek	1.704.919,94	
3. Folyó kezelési költségek	502.801,32	
4. Behajtási jutalékok	219.078,39	
5. Orvosi költségek	681.354,18	4.828.222,88
6. Adók és illetékek		
V. Leírások és egyéb kiadások:		
1. Leírások késes követelésekre	9.724,79	
2. Árfolyamvesztőség pénzümbegekben és külföldi váltóknak	11.505,35	21.230,67
VI. Függő károk tartaléka:		
1. Halálra szóló és vegyes biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét	1.058.599,09	
2. Élési biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét	306,70	
3. Járadék biztosítások	10.294,17	1.375.622,26
VII. A biztosítási alapok állása a számadási év végén:		
1. Díjtartalék		
a) Halálra szóló és vegy. bizt., levonva a viszontbizt. részét	Kor. 124.277.695,25	
b) Élési bizt., lev. a viszontb. részét	9.837.815,54	
c) Járadék biztosítások	8.692.539,32	
2. Díj-átvitelek		
a) Halálra szóló és vegy. bizt., levonva a viszontbiztosítók részét	Kor. 6.184.543,62	
b) Élési bizt., lev. a viszontb. részét	347.616,80	
c) Járadék bizt., " " " "	24.916,36	
3. Külön tart. a kamatnál esetleges hanyatlásának kiegyenlítésére	560,00	
4. Tökésített nyereségtartalék	2.625.000,00	
5. Értékpapírok árfolyam-tartaléka és kiegészítő-tartalék	6.930,46	
6. Késes követelések tartaléka	90,00	
7. A biztosítottak osztalékajalpa a kamatokkal együtt	1.901.181,72	159.261.900,25
III. Évi üzleti nyereség		1.751.307,22
Osszesen		179.622.785,89

I. A biztosítási alapok áthozatala a múlt évről:		
1. Díjtartalék (levonva a viszontbiztosítók részét)		
2. Díj-átvitelek		
3. Külön tartalék a kamatnál esetleges hanyatlásának fedezésére		
4. Tökésített nyereség-tartalék		
5. Értékpapírok árfolyam-ingadozásának tartaléka és kiegészítő tartalék		
6. Késes követelések tartaléka		
7. A biztosítottak osztalékajalpa		
II. Függő károk tartaléka a múlt évről (levonva a viszontbiztosítók részét)		
III. Díjbevétel:		
1. Halál esetre szóló és vegyes biztosítások Kor. 22.411.348,18 levonva a viszontbiztosítási díjat	1.389.224,18	
2. Élési biztosítások levonva a viszontbiztosítási díjat	Kor. 1.180.699,00	21.880,56
3. Járadék biztosítások levonva a viszontbiztosítási díjat	1.909.542,60	83,30
IV. A tőkeberuházások hozadéka:		
1. Kölcsön- és leszámítolási kamatok, valamint a hitelintézetknél és takarékpénztáraknál levő betétek kamatai		
2. Kötvényekre adott kölcsönök kamatai		
3. Jelzálogkölcsönök kamatai		
4. Értékpapírok kamatai		
5. Ingatlanok tiszta hozadéka		
V. Egyéb bevételek:		
1. Kötvényilletékek		
2. Egyéb kezelési bevételek		
3. Értékpapírok után folyósított árfolyamnyereség		
4. Értékpapírok után könyvszerű árfolyam-nyereség		
Osszesen		

VAGYON. A TRIESTI ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ-TÁRSULAT (Assicurazioni Generali) VAGYONÁLLÁSA 1901. december 31-én.

F. sz.	A tétel neve	A korona f.	B korona f.	összesen korona f.
1	A részvényesek adóslévelei a tőke be nem fizetett részéről	3.675,000	3.675,000	7.350,000
2	Készpénzkészlet az intézet igazgatóságai s fiókjaiban	821,092,08	189,651,55	1.020,743,58
3	Rendelkezésre álló pénzek hitelintézetknél s takarékpénztáraknál	6.681,054,99	88,959,88	6.765,014,37
4	Ingatlan birtok:			
a)	Városi ingatlanok	—	16.012,000	16.012,000
b)	Mezőgazdasági birtokok	2.258,000	—	2.258,000
c)	Újonnan szerzett ingatlan Bécsben	—	504,000	504,000
d)	Alapításhoz levő épület Budapesten	—	900,000	900,000
5	a) Állami és más értékpapírok	7.726,097,09	113,672,524,74	121.398,621,77
b)	Folyó kamatok	284,097,19	735,349,72	1.019,446,91
6	Váltók a tárczában	1.140,190,42	—	1.140,190,42
7	Jelzálog-kölcsönök	1.343,048,48	10.853,244,25	12.196,292,60
8	Kölcsönök értékpapírokra	2.467,253,17	—	2.467,253,17
9	Kölcsönök saját életbiztosítási kötvényeinkre	—	17.799,821,32	17.799,821,32
10	Maradvány a viszontbiztosítók számláiból	1.946,388,57	41,937,33	1.988,325,90
11	Maradvány az intézet fiókjainak számláiból	1.977,416,99	1.015,338,94	2.992,755,93
12	Maradvány az A. mérleg folyó számlájából	—	2.417,180,65	2.417,180,65
13	Adósk különböző címek alatt	1.120,727,03	59,445,90	1.180,172,93
14	Letételt kezesség és biztosíték gyanánt	6.534,042,52	7.338,725,77	13.872,768,29
15	Butorzat és vasszekrények a társaság összes hivatalaiban, cégtáblák, papír- és nyomtatvány az összes raktárakban	—	—	—
16	Előlegezett jutalékok és szervezési költségek	—	—	—
		37.374,406,58	175.338,779,53	212.713.186,11
Az 1901. decz. 31-én a jövő évekre érvényben maradó díjkötelezvények értéke		Kor. 80.231.416,02		

F. sz.	A tétel neve	A korona f.
1	Alapítók	6.250,000
2	Tökésített nyereségtartalék	2.625,000
3	a) Tartalékajal az értékpapírok árfolyam-ingadozásának fedezésére	3.122,026,35
b)	Kiegészítő tartalék értékpapírok árfolyam-ingadozásának fedezésére	—
4	Tartalékajal késes követelések fedezésére	80,000
5	a) Díjtartalék folyó biztosításokra december 31-én: az A mérlegben	7.624,065,10
b)	Díj-átvitelek a B mérlegben	—
c)	Külön alap a kamatnál esetleges hanyatlásának kiegyenlítésére	—
6	Tartalék függőben levő kifizetésekre december 31-én: az A mérlegben	2.113,118
7	Osztalék-alap az életbiztosításban nyeremenyenyerő biztosítottak javára	—
8	a) A hivatalnokok ellátási pénztárának vagyona	2.567,769,57
b)	A hivatalnokok ellát. pénzt. kamatai	221,260,25
c)	A hivatalnokok ellát. pénztárának nyugdíjalapja	114,224,11
9	Jelzáloghiteltelek	—
10	Egyenleg a viszontbiztosítók számláján	1.564,866,85
11	Egyenleg az intézet fiókjainak számláján	33,619,70
12	Egyenleg a B mérleg folyó számláján	2.417,280,65
13	Hitelezők különböző címek alatt	1.721,085,50
14	Betétek kezesség és biztosíték gyanánt	7.534,042,52
15	a) Nyereség-áthozat a múlt évről (A mérleg): Kor. 21.593,36	
b)	Nyereség az évi üzletről: Kor. 1.3.9.477,6	1.381,054,06
		37.374.406,58
A jövő években lejáratuló üzletbiztosítási díjak		Kor. 80.231.416,02

A es. kir. szab. Assicurazioni Generali központi igazgatósága Triestben: **Besso M., dr. Bozza Camillo, Costi János J. H., Fano Jakab, dr. Levi Miklós, Romanin-Jacur Manó, Vivants Fortunat.** A vezérigazgató: **Richetti Odón.**

Teljes mérleggel a társulat mindenkinél, a ki e célból hozzá fordul, legnagyobb készséggel szolgál. Az intézet elfogad: élet-, üveg-, betöréses lopás- és repedés elleni biztosításokat. Közvetít továbbá: jegybiztosításokat a Magyar jegy- és viszontbiztosítási társaságok által. Készen áll a legbiztosabb életbiztosítási társaság számlájára.

GYÁR: IV., Magyar-utca 26. sz. | RAKTAR: IV., Magyar-utca 18. sz.

SCHUNDA V. JÓZSEF

cs. és kir. udv. száll. és kizár. szabadalm.

hangszergyára és zeneműkereskedése

BUDAPESTEN.

Kitüntetések: **Ő Felsége a Királytól** inari érdemekért: a legfelsőbb elismerés a **Ferencz József-rend lovagkeresztje**, a koronás arany érdemkereszt és az arany érdemkereszt.

A »M. kir. Operaház«, »Nemzeti« »Nép« és »Vigszínház« »M. kir. Zeneakadémia«, »Nemzeti Zenede«, »Fővárosi és Önkéntes Tűzoltók« stb. stb. szállítója.

~~~~~ Ajánlja mindennemű saját gyárában készült ~~~~~
rézfúvó-, fafúvó-, vonó- és ütőhangszereit,

valamint saját találmányú javított és szabadalmazott

ezimbalmaít, pedállal és a nélkül.

Úgyszintén mindennemű valódi olasz és másféle igen tartós **húrokat** és mindenféle **hangszeralkatrészeket**, jótállás mellett azok jóságáért, a csinos és tartós munkáért, valamint különösen a **tiszta hangolásért.**

ZENEMŰKERESKEDÉSEMBEN

raktáron vannak a hazai és külföldi legjobb zeneirodalom összes termékei.

➔ Árjegyzékek kívánatra ingyen küldetnek meg. ➔

Az 1896. évi párisi műparkiállításon aranyéremmel kitüntetve

RÉTAY ÉS BENEDEK

tűzoltó-, dalárda-, egyesületi és társulati zászlók gyára

BUDAPEST

IV. ker., (Belváros) Váci-utca 59. szám.

Zászlószalagok, egyleti jelvények, kokárdák, vállszalagok

nagy választékban.

Zászlószegek,

névvel és dobozzal.

➔ Saját műhímző-intézet. ➔

Költségvetések, rajzok és anyagmintákat a legnagyobb készséggel bérmentve küldünk.

Az 1896. évi millenniumi kiállításon „kitünő munka-, kiváló versenyképesség- és nagyban termelésért“ a millenniumi nagy érmmel kitüntetve.

• Tűzoltó egyenruhákat és felszereléseket szigoruan az új szabály szerint készítünk. •

M. kir. udvari szállítók

Ő cs. és kir. Fensége József főh. udv. száll.

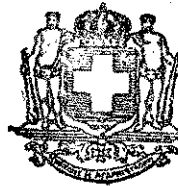
Cs. és kir. ausztr. udvari szállítók

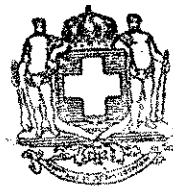
Szerb királyi udvari szállítók

Perzsa császári udvari szállítók

Görög királyi udv. szállítók

Ő Fensége a görög trónörökös udv. száll.

TILLER MÓR ÉS TÁRSA

császári és királyi udvari szállítók, ő császári és királyi Fensége József főherceg udvari szállítói

Budapestben, IV., Váci-utca 35., IV., Eskü-út 3. számú sarokházban levő

➔ Magyarország legelső és legnagyobb egyenruha-készítő-intézetét ➔

a t. tűzoltó-testületek parancsnokainak és tagjainak becses figyelmébe ajánljuk.

Teljes egyenruhák, valamint az egyenruhához szükséges kellékek jutányos árak mellett számíttatnak.

Ajánlunk továbbá tűzoltói felszerelést, sisakot, zubbonyt, nadrágot, rőzsekéseket, baltákat és sípokot, sapkákat posztóból és bőrből, paszományt, zsinórokat, kardbojtokat, keztyűket, gallérokat stb a legdúsabb választékban.

~~~~~ Üzletünk azelőtt a Károly-kaszárnyában volt. ~~~~~

Katonai egyenruhák és felszerelési tárgyak. — Vívóeszközök, érmek és rendjelek.

~~~~~ A legszebb tűzoltó-zászlókat készítjük. ~~~~~

Nagyobb magronelés esetén mértékvétel végett fűszabásaink egyikét saját költségünkön kiküldjük.

➔ Árjegyzékek kívánatra díj- és bérmentesen küldetnek. ➔ Sürgőnyezim: Tiller udvari szállítók Budapest.

~ Pártoljuk a hazai ipart! ~

Polgári öltönyök és fehérneműek!

• • • Polgári ruhán viselendő rendjelek és érmek és ezeknek rozettái a legszebb kivitelben nálunk kaphatók. • • •

ALAPITTATOTT
1858. évben.

Sürgönyezim:
„Szivattyúgyár Budapest“.

Gyártott fecskendők
száma 14380.

BUDAPESTI SZIVATTYÚ- ÉS GÉPGYÁR RÉSZVÉNY TÁRSASÁG

ezelőtt **WALSER FERENCZ**
BUDAPEST, VI., VACZI-ÚT 69.

GYÁRTMÁNYAI:

Tűzfecskendők: gőzfecskendők, mozdonyfecskendők, vízszállító, kocsis-, targonca- és hordozható fecskendők, kender- és lentömlők, mézgával bélelt, mézga- és mézgatekeres-tömlők és tartozékaik. *Árjegyzéki füzet: XXVI.*

Tüzoltósági eszközök és létrák: személy- és szer-
szállító-kocsik,
vízhordókocsik, szénkocsik, tömlőmotolák, különféle létrák és fáklyák.

Tüzoltósági egyéni felszerelések: sisakok, sapkák, övek,
balták, oldalfegyverek, jelvények stb. *Árjegyzéki füzet: XXVIII.*

Szivattyúk: kézi, járgány- és szíjhajtásra, házi, építkezési-, gazdasági- és legkülönbébb ipari célokra. *Árjegyzéki füzet: XXIX.*

Gőszivattyúk és villamos hajtású szivattyúk:
különféle kivitelben és nagyságban, mindennemű célokra.

Köztisztasági szerek: utcai öntöző-kocsik, utcai seprőgépek, közúti sárvonógépek, hóekék, kocsik billenő szerkezettel, egyengető úthengerek, pöczegödör-tisztító-készülékek bűzmentesen működő légszivattyúval és Wegner szabadalma szerint önműködő szivóval. *Árjegyzéki füzet: XXII*

Közegészségügyi szerek: teljes gőzfertőtlenítő telepek, fertőtlenítő készülékek, stabil és szállítható alakban, fertőtlenítő szerkocsik, fertőtlenítő személyszállító-, mentő- és trágyaszállító kocsik és kötszer sterilizátorok. *Árjegyzéki füzet: III.*

Templomharangok összhangzó harangozattal, szabadalmazott vas- vagy fakoronával, valamint jelzőharangok iskolák, kórházak, gyárak, majorok és építkezések számára. **Vas harang-állványok.** *Árjegyzéki füzet: XXX*

➔ **ÁRJEGYZÉKEK INGYÉN ÉS BÉRMENTVE.** ➔

TÜZOLTÓ-KÖZLÖNY

A MAGYAR TÜZOLTÓK SZAKLAPJA.

A MAGYAR ORSZÁGOS TÜZOLTÓ-SZÖVETSÉG HIVATALOS ÉRTESÍTŐJE.

A »Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség« tagtestületeinek díjtalanul küldetik meg.

Kiadó és laptulajdonos: A Budapesti Önkéntes Tűzoltó-Testület.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓ-HIVATAL:

Budapest, IV. kerület, Kossuth Lajos-utca 8-ik szám.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben és vidéken egész évre 4 kor. 80 fillér, félévre 2 kor. 40 fillér.
A magy. orsz. tűzoltó-szövetség kötelekebe tartozó testületek tagjainak egész évre csak 2 kor. 40 fillér.
Egyes példánynak ára 40 fillér.

Előfizetések és reklamátiók a kiadóhivatalhoz címzendők.

HIRDETÉSEK

a kiadóhivatal által legutányosabb árák mellett vétetnek fél.
Többszöri hirdetésnél tetemes árendemény.

MEGJELENIK HAVONKINT EGYSZER.

Tartalom: A vármegyei szövetségek. — A tűzoltás ügye hazánkban és a tűzoltó-egylet Kolozsivárt. Irta Kuszkó István. — Hivatalos rész: Meghívó az 1902. június 7-iki elnökségi és június 8-iki országos választmányi ülésekre. — Az országos tűzoltó-szövetség elnökségének jelentése az orsz. választmányhoz. — Jegyzőkönyv az 1902. évi április hó 19-iki elnökségi ülésről. — Jegyzőkönyv az 1902. évi április hó 26-iki elnökségi ülésről. — Pénztári kimutatás az 1902. év I. negyedéről. — Általános rész: Tűzoltói tanszermuzeum. Irta Kállay Imre. — Szövetségek köréből: Fejérvármegye alispánjának rendeletei. — Veszprémvármegye alispánjának rendeletei. — Hírek. — Hirdetések.

A vármegyei szövetségek.

Tollhegyre véve az országos szövetség szervezetét, kimutatva a felügyelő bizottság fölösleges voltát és azt, hogy az elnökség mostani szervezetében sokkalta drágább, mintsem hogy az továbbra is fenn tartható volna, kivált a mai viszonyok között, midőn a szövetség anyagi existenciáját eddig biztosított államsegély is a levegőben lóg, lehetetlennek tartjuk, hogy egy lépéssel tovább menve, egyuttal ki ne terjeszkedjünk a vármegyei szövetségekre is.

Kötelességünk ez annál inkább, mert hisz az országos szövetség szervezete tulajdonképen ma a vármegyei szövetségek alapjára van helyezve, ez az alap pedig az országos szövetség minden erőlködése dacára ma is még annyira gyenge, ingatag, hogy arra tovább építkezni teljesen meddő föladat volna.

Kétségtelen, hogy az ideális szervezet az volna, ha minden egyes vármegyében életerős vármegyei szövetség volna, olyan, mely föladatának minden irányban megfelelni képes volna. Ám ezt az ideális állapotot évtizedek alatt még csak megközelíteni sem sikerült, annál kevésbbé sikerült azt megteremteni. Már pedig, ha ez eddig nem sikerült, úgy még kevésbbé fog sikerülni a jövőben, mert a vármegyei szövetségek eddigi magatartásából szerzett tapasztalatok ugyancsak alaposan megrendíthették még azok bizalmát is, a kik eddig minden áldozatra kész, nemes idealizmusukban a vármegyei szövetségek egyedül üdvözítő voltát hirdették.

De nézzük csak, hogy is állunk tulajdonképen a vármegyei szövetségek dolgában?

Ezidő szerint a székesfővárosi szövetséggel együtt 19 vármegyei szövetség van; 2 (a brassói és szebeni) nemzetiségi okokból nem csatlakozik az országos szövetséghez; 2 (az aradi és pesti) a megalakulása elé a belügyminiszter által gördített akadályokkal küzd; 5 szabályszerű felosztás nélkül elzüllött (Győr, Hnyad, Liptó, Moson és Nyitra, nem számítva az ugyanigy kimult királyhágóninenni és tátravidéki szövetségeket), míg 37 vármegyében még soha kísérletet sem tettek egy vármegyei szövetség megalakítása iránt, dacára annak, hogy a vármegyei szövetségek létesítése 20 év óta van a magyar tűzoltóság zászlajára írva.

A létező 19 vármegyei szövetség közül többé kevésbbé 5 felel meg feladatának, ellenben a többi 15 vagy egyáltalán nem, vagy csak oly elenyésző csekély mértékben, hogy az ezen vármegyei szövetségek további fönntartására a létjogosultságot nem adhatja meg.

Van olyan vármegyei szövetség, melynek az országos szövetségnél egyetlenegy bejelentett tagja van; van olyan, melynél az egész szövetség a vármegyei tűzfelügyelőből áll; vannak többesszámban melyek évek óta egyetlen közgyűlést sem tartottak magukról életjelt egyáltalán nem adnak, a hozzájuk intézett megkereséseket válasz nélkül hagyják, szóva névlegesen léteznek, alapjában véve azonban az ügynek csak kárára vannak. Van vármegyei szövetség mely tagtestületeitől évi 24 korona tagsági díjat szed, abból egy fillért sem szolgáltat be az országos szövetség pénztárába, tagjainak nem nyújt érte semmit, de hogy mire fordítja a kezei közé kaparítot

tekintélyes összeget az ügyeket kezelő alelnök, azt senki se tudja, nem tudja a volt főispán-elnök, nem az alispán-elnök, nem még a vármegyei szövetség ügyésze sem, a kit pedig a választmány már vagy két éve megbízott a vizsgálattal s az ügyek rendbe hozatalával. Valóban elszomorító jelenség az ilyen és jellemző a mi közviszonyainkra, a melyek között egyedül lehetséges, hogy egy olyan ember, ki a kezeire bízott pénzekkel évek óta elszámolni nem akar, vagy nem tud, a társadalmi életben és a vármegye közigazgatásában egyaránt mégis előkelő tisztet tölthet be.

De nem folytatjuk tovább. Se szeri, se száma nem volna azon adatoknak, melyeket fölhozhatnánk annak bizonyítására, hogy a vármegyei szövetségek — egy csekély töredék kivételével — nem valók egyébre, mint hogy egy pár embernek bizonyos társadalmi pozíciót biztosító szerepet juttassanak. Sajnos, e pozíciónak csak előnyeit aknazzák ki az illetők és pedig a maguk javára, a tisztséggel járó köteleességek teljesítését azonban nem látjuk. Mekkora kár származik ebből a tűzoltás ügyére, azt nem szükséges bővebben fejtegetnünk, elég arra rámutatnunk, hogy az ily eljárás intézményünk kívánatos fejlődését nemcsak megakasztja, hanem alkalmas arra, hogy egész szervezetünket aljában is megtámadja s a szövetkezeti szervezkedés szükségességébe vetett hitünket és bizalmunkat megingassa.

Pedig erre a hitre, erre a bizalomra ma még égető szükségünk van, s ha csak azt nem akarjuk, hogy a községi tűzoltás amúgy is magára hagyott ügye előbb düljön romba, mintsem a kormány annak támogatására magát elszánta volna, úgy mindent el kell követnünk arra, hogy az országos szövetség szervezetének tökéletesbitésével azt föladatainak betöltésére képesítsük.

És ha látjuk, hogy a vármegyei szövetségeket általánosságban megalakítani nem sikerül, ha látjuk, hogy a megalakult vármegyei szövetségek is kevés kivétellel az intézmény fejlődését nemcsak elő nem segítik, hanem azt egyenesen hátráltatják, ha tapasztaljuk, hogy az azok élén álló férfiak nagyrészt sem szaktudásukkal, sem pedig agitatórius tevékenységgel az ügyet előbbre vinni nem tudják, hanem csak kerékkötőkül állnak helyükön, úgy ebből csak egy következtetésre juthatunk s ez nem az, hogy az elhibázott és a gyakorlati életben be nem vált alapot erőszakosan tovább építsük, nem az, hogy a temetkezésre rég megérett vármegyei szövetségek tengődését a tagsági díjak cél nélküli átengedésével az országos szövetség rovására tovább istápoljuk és azok nem arra való vezetőinek az országos szövetség vezetésében is helyet biztosítsunk, melyet ők betölteni nem képesek, hanem az, hogy ennek az ingatag alapnak elejtésével az országos szövetség szervezetét közvetlenül a testületek alapjára rakjuk le.

Nem azt akarjuk ezzel mondani, hogy ez a vármegyei szövetségek ne alakulhassanak, azt s hogy a meglevők, melyek közt több valóban émes szövetség is van, erőhatalommal föloszlanak, hanem igenis azt, hogy mondjunk le a hára arról a rögeszméről, hogy a magyar tűzoltó intézményt csakis a vármegyei szövetségek s lyével lehet fölvirágoztatni és ne áltassuk az ügy kárára magunkat és másokat azzal, hogy a köteleességeinknek ezen szövetségek pusztá létesítelével már eleget tettünk.

Ám maradjanak meg továbbra is a vármegyei szövetségek, üdvözljük szívesen azokat, melyek rájuk háruló feladatoknak megfelelnek, istápolókatólünk telhetőleg erkölcsileg és anyagilag azok, melyek ezen istápolásra működésükkel érdemeket szereztek, de üldözzük és tegyük lehetetlenné azokat, melyek élhetetlenségükkel minden jóra törekvésnek útjában állanak s a vármegyei szövetség nevét csak bitorolják.

Miként volna ez keresztülvihető, arról természetesen más alkalommal bővebben fogunk szólni, ezúttal csak azon tapasztalatokon nyugvó meggyőződésünknek adunk kifejezést, hogy a vármegyei szövetségek elnökeit, pusztán ezen állásukból kifolyólag, országos szövetség választmányában hely meg nem illetheti, mert ezen szövetség vezetésébe befolyásukat — tekintet nélkül arra, hogy vármegyei szövetség élén állnak-e, — hogy nem — csakis oly egyén számára szabad biztosítani, kik szaktudásukkal lelkiismeretes köteleességtudásukkal egyaránt alkalmasak.

A tűzoltás ügye hazánkban és a tűzoltó-egylet Kolozsvárt.

Több képviselőtársammal egyetemben a minap levelet kaptam a kolozsvári tűzoltó-egylet parancsnokának ságától.

Az van benne megírva, hogy a levélhez mellé czikkely* azon célzattal iratott, hogy »a t. városi képviselő úr ne csak hallomásból tudjon tűzoltóságunk helyzetéről, hanem az egyesület parancsnokságától.«

Tökéletesen igaza van a levélnek.

A kormány által hitelesen összeállított statisztika mutatja, hogy a magyar birodalomban minden esztendőben átlagban áll 5510 község, vagyis minden 100 községre elég 29; 11.506 évente a tüzesetek száma. Elpusztított magyar birodalomban egy-egy év alatt 38 millió 754 korona értékű vagyon. Ennek egy nyolczad része alig biztosítva.

Elgondolni is borzasztó ezt az évről-évre megidőződő vagyonpusztulást. Hova jut az ország népe, ha minden évben keresztül évről-évre mennyi verejtéssel szegényesedik a szó szoros értelmében füstbe megy?

Mennyi népiskolát, mily rendezett tűzoltó-szervezetet lehetne évente a 38 millió füstbe menő értékből tartani!

* Lásd Tűzoltó Közlöny 1902. évi 2. számát.

* Lásd az összminiszterium működéséről és az ország állapotairól 1899 évről szóló jelentés és statisztikai évkönyv 616. lapjait.

De vegyük szűkebb hazánkat, az erdélyi részeket. Szűk meg ennek egy évi tűzstatistikáját.

1899-ben a tűz által Erdély 15 vármegyében megrosított 1076 község. Előfordult 2115 tüzeset. Ebből eset fölülmulja a 20 ezer korona kárt. Elpusztult a évben 21 emberélet.

Gyújtogatás következtében keletkezett 832 eset. Gyermekek vigyázatlanságából 209 eset. Felnöttek gondatlanul 684 eset.

A tűz által okozott kár értéke volt 3,487.500 korona. Ebből biztosítva volt 1,033.000 korona. Teljesen veszendőbe ment vagyon 2,454.500 korona.

Megjegyzendő, hogy az 1899. év a szerencsésebbek közül való. Más években többszörös a kár. Mind a mellett a kora érték pusztulása nem közömbös hazarészünkre és arra kell hogy intsen, hogy állandó figyelemmel, helyes gondoskodással és némi áldozathozattal ezt a hazarészünk leg szegényebb népét sujtó, évről-évre ismétlődő csapás értékét lehetőleg a minimumra redukáljuk.

Hiszen ha a 3 millió koronának csak felét fordítjuk tűzoltósági intézményekre, népiskolák szaporítására és ezeknek, tűzoltási szempontból is jó tanítók alkalmazására, természetesen gyarapítjuk az anyagi jólétet. Már pedig ekkora összegből sokat lehetne áldozni ösztöndíjakra, tűzoltó-egységekre stb.

Nálunk az a baj, hogy a kormányt csak akkor látjuk, a 80-as év végén, komolyan foglalkozni a tűzoltóság ügyével, a mikor egy pár bukó félben állott (azóta meg is tört) kormánypárti képviselőkből álló igazgatóság vezetése alatt levő fecskendőgyár rossz rendszerű vízi puszkáit, a szűkebb hazánkra rászózni. Azóta Izraelban mindenki csendes. Csak nálunk szakítja meg gyakori időközben a csendet az égő házfödélék ropogása és az égettek kétkezes sírása és jajgatása. Ám az efféle csekélységek sem a miniszterek, sem a főispánok, sem a tanfölgényelők füleit nem sértik. Kiki végzi a maga dolgát.

Az orsz. tűzoltó szövetség tekintetben sokat tehetne. Hiszen fővédnöke az uralkodóház legnépszerűbb tagja, a cs. és kir. herceg Ö Fensége, a ki jó szívével, népünk iránti szeretetével érdeklődik s buzgólkodik s tesz, a mikor a kár föltárják előtte az akcióba lépés szükségét. Elnöke a szűkebb hazágyűlési képviselő. Minden két évben az ország külömlő részén, három évtized óta kongresszust tart. A kongresszusokkal s a szövetség erőteljesebb, intenzívebb befolyásával már évtizedek óta előbb kellene, hogy álljon a tűzoltóság ügye. Ámde úgy látszik, a szövetség is megelégszik a nagyon apró eredményekkel. Szárnyalása nem érkezik magasra. Egységes csavarok adminisztratív úton elintézhető vitája, rangjelzés az egyenruhákban, bankett dínom-dánom meríti ki a cselekvés történetének egész színeit minden kongresszus alkalmával. A keblü gyűléseken napirendre kerülő reformokról és eredményeiről is csak a keresztnök napilapokban tájékoztató tudósítást.

Mi volna az orsz. tűzoltó-szövetség legelső teendője?

Én, miután a kolozsvári tűzoltó-egylet parancsnokának panaszkodó levele a kezemben van, csak városunk szűkebb hazánkról az erdélyi részekről szólok. Az orsz. tűzoltó-szövetség meg kellene, hogy keresse a kulcsot, a középiskolák 7—8. osztályában, a tanítóképzők, a kereskedelmi iskolák két felső osztályában a tűzoltógyakorlatok rendszeres oktatását vezesse be. Az egyetemen tűzoltócsapat létesülését mozdítsa elő, a növényeknek ne csak könyvből tanítsák a tűzoltászatot, hanem mint a hogy néhány iskolaigazgató óhajtott, mert uszni a vízben még eddig nem tanult meg senki. Lelkiismeretes vezetés mellett a tüzeseteknél kell őket gyakoroltatni. Nem kell féltetni az ifjakat egy-egy vízszugártól. Hiszen nem az a föladata az iskolának, hogy sápadt, bátortalan, féltől és esőcsöptől is félő, kávéházi lényeket neveljen, hanem az a föladata, hogy a gyakorlati élet számára erő-

teljes, edzett, munkabíró, a veszélyekkel számotvetni tudó s azt leküzdeni bíró férfiak alakítsanak az ifjakból.

Az orsz. tűzoltó-szövetség a többi minisztériumokat is meg kellene, hogy nyerve azzal, hogy a cs. és kir. katonaság, a m. kir. honvédség, a dohánygyárak és egyéb állami gyárak, kereskedelmi vállalatok és intézetek mind alakítsanak tűzoltó-csapatot. Egyetlen iparvállalatot, vagy iparost sem lenne szabad államilag segíyezni addig, a míg ki nincs mutatva, hogy a vállalat munkásai gyakorlott tűzoltók, vagy pedig a segíyezésre ajánlott iparos a gyakorlati tűzoltászatban mint szakképzett egyén tevékeny részt vesz.

Főleg Kolozsvár egyes községeiből gyakran betévednek kolozsvári házakhoz kéregető parasztok, a kik elégett falubelieik részére, a megye vezetője által aláírott gyűjtőleveikkal alamizsnát kérnek. Ez nem valami épületes és szép dolog, de fájdalom, úgy látszik szükséges.

Én jobb jobban örülnék, ha azokat az ép testű falusi parasztokat ott látnám, a mint a faluban ügyelnek a fecskendőre, a tömlőkre, a hordókra és egyéb tűzoltószeresekre, hogy jó karban legyenek s ezeket tisztogatnák, gondoznák, hogy ne legyen fönnakadás, ha kiüt a tűz. Pár évvel ezelőtt, fájdalom, csak elvétve lehetett találni olyan községet, a hol a tűzoltószereket használható állapotban tartották volna. Nem gondolt velük senki. Ha baj volt, bezzeg bánkódtak, tépték a hajukat, de már késő volt. Arra, hogy szomszédaik tűzvész által megtámadott házátsiessen oltani a falusi gazda, gondolni sem akar. Minek? Hogy elégessen a cizmáját? Hogy elpiszkolja vasárnapi fehér ingét? Egy fiatal szolgabíró éjjel 11 órakor, mikor fél község már lángban égett, az ágyak alól és a boglyák alól huzta ki a csendőrség segítségével a parasztokat s kergette őket vizet hordani, fecskendőt nyomni.

Egy nyári délután egy másik községbe a fecskendővel akkor érkezünk, midőn egy sor ház és melléképülete már lángokba állott.

Az egyetlen cselekvő intelligens ember, a jegyző, váltig buzgólkodott, de nem tudott minden háznál rendelkezni és nem is sokat értett a tűzoltászat gyakorlatához. Egy udvaron egy csomó népség kórusban sírt, zokogott a szemlátomást keletkező romok láttára. Tűzkárosult férfiak, asszonyok, leányok vegyest csináltak a bús hangversenyt. Az udvaron bővizű kút volt, kézzel lehetett meríteni. Körülötte egy tuzat cseber, mit a községbeliek raktak oda. Nem volt vezető. Nem használta ezeket senki. Pillanat alatt páronkint beosztottam őket a csebrekhez, fölosztottam a munkát s foglalkozás közben elfeledték a sírást, szürkület előtt pedig a tüzet is csillapítottuk.

Ekkor jött ki az igazgató-tanító, a ki augusztusi vakáció lévén, lefüggönyözött ablakok mögött pihenés közben nyugodtan s a cselekvésre irányuló kötelességérzet minden gondolata nélkül hallgatta a kis falu vészharangját. Csak a tűz lokalizálása után jött ki és nagyon sajnálta, mikép korábban nem tudta, hogy községüket szerencsétlenné, gondoskodott volna ozsonnáról.

A magyar népoktatás rendszerét, a nélkül, hogy sejtelve lett volna, mekkora gúnnyal illette eme szavaival.

Íme, az egész ország előtt nem habozom nyilvánosan hirdetni, hogy abban, mikép a magyar birodalom szegényebb néposztályának vagyonából évente átlag 38 milliót a lángok fölemésztének, része van Magyarországnak a vallás- és közoktatásügyi miniszterének és része van a miniszter ama tanácsosainak is, a kik a tantervekből kirekesztik a tűzoltás gyakorlati oktatását.

Abból a 38 millió évente veszendőbe menő tőkéből, ha 5 milliót évente a tűzoltóság fejlesztésére áldoznánk, a károkat redukálni lehetne 10%-ra.

Szvacsina Géza kir. tanácsos polgármester által e hó 16-án egybehívott anketten az önkéntes tűzoltóság anyagi segítése érdekében elhatározott, hogy a biztosító-intéze-

tek megkerestetnek az iránt, hogy kolozsvári jövedelmük arányában támogassák az egyletet. Két évvel ezelőtt ugyanezt a megkeresést javaslatomra, a közgyűlés elhatározásából a tűzoltó-egylet is intézte a biztosító-társulatokhoz. Tudtom szerint ennek akkor nem volt eredménye. Az »Adrián« kívül egyik intézet sem nyújtott a tűzoltó-egyletnek támogatást. Nagy eredményt ma sem remélek. Ennek okát a biztosító-intézetek túltengésében látom. Annyira elszaporodtak ezek ma már, hogy vidékről alkalmi ügynökeik helytelen fölvételekkel számolnak be, csak hogy valami illetékhez jussanak.

A becsapott szegény gazdákat pedig ezek alapján az intézet némelyike igazságtalanul pöröli s a székelyföldről vagy egyéb távoli vidékről kolozsvári bíróság elé hurcoltatják, így teszi szegényekre nézve még keservesebbé a sokféle teher által valóban keserűvé tett életét.

Kétszeresen szolgálnák a humanizmust s önmaguknak is jó szolgálatot tennének a tűzoltó-egyletek, ha országosan szervezkednének, hogy kebelükben tűzbiztosítási szövetkezetet alakítsanak, melynek a fővárosban lenne a központja és minden városi, vagy községi tűzoltóság ez országos hálózatnak lenne egy szerve.

Ekkor bezeg volna elegendő pénz fecskendőre s minden egyébre. Ma még könnyen keresztülvihetnék az egyletek ezt a tűzbiztosítási szövetkezetet, mert most még minden egyletben kellő számban található a vezetésre képesített intelligencia. Az országos tűzoltó-szövetség kellene, hogy ezt a dolgot a kezébe vegye és megindítsa. A tűzoltó-egylet orsz. tűzbiztosítási szövetkezete egyike lenne az ország legnépszerűbb intézményeinek. Rövid idő alatt oly erős organizmussá fejlődne ez, melyre ha a társaságok rászórnák a pokol minden tűzét, még ezzel sem tudnák elhamvasztani.

Nem ma adok én ennek hangot először. Tavaly ősszel az »Ellenzék« hasábjain ugyanezt már hangoztattam.

A kolozsvári önkéntes tűzoltó-egylet anyagi bajait a kötelező tűzoltóság beállításával vélik elenyészteszethetni. Erre én kénytelen vagyok tagadó választ adni.

A kötelező, vagyis kényszerűtűzoltóság egy faluban vagy egy mezővárosban keresztülvihető, de Kolozsvárt nem. Próbált tettek ezzel a 70-es években és 1887 tájékán is. A szabályrendelet végrehajtásához a nyomtatványokat is mind elkészítették, a végrehajtás alól azonban ki kellett térni s az egész szabályrendelet írott malaszt maradt.

Igazságtalan dolog volna az, hogy Kolozsvárt teljesen vagyon nélküli ifjak, kiknek az érvényesülése elé amugy is száz és százféle egyéb akadály járul, egészséget időt, erőt, ruhát áldozzanak föl a tűzoltás körül csak azért, hogy humánus cselekedeteikért s buzgóságukért értelmetlen és rosszakaratu emberek részéről gáncs, gúny és méltatlan kritika tárgyai legyenek. Vagy pedig ők, kiknek többnyire

semmi elérhetőjük nincs, fizessenek évente 4 forintot, hogy abból bevándorolt, szegény törzspolgárok elkövettyélt vagyonából többszörös háztulajdonossá emelkeközterheink hordozása alól más vidékeken is kibuviriliseink elérhetőit megmentse a város.

Egyéb tekintetben én is hozzájárulok a szakosztalgtegnapi gyűlésének rendjén fölmerült ama propoziczi hogy új tűzrendészeti szabályzat és az új tűzoltósági vezet létesüljön. Kivánom azt, hogy ez teljesen igazsá alapon történjék.

Nevezetesen a városi tűzoltóság költségeihez v csekélységgel az éghető vagyon tulajdonosai járulna. Fizessenek minden kémény után évente 10 krt. Micsűr vagy istálló után 10 krt. Minden utcában az életek közelében lerakott takarmányért, boglyánként boglya által elfoglalt területekért bizonyos mérsékelt szegyet. Ezt a csekély áldozatot nem érezné meg a köség s mégis összegyűlne a tűzoltóság fönntartására szükséges összeg, még pedig a legigazságosabb kivetés ala

Én is jutalmazandónak tartanám az önk. tűzolt a polgárság érdekében teljesített önfeláldozó szolgálata de én nem direkte fizetném őket. Én közvetett úton maznám, gazdagabban annál a pár koronánál, mgyakorlatoknál és tűznél való megjelenési díjakban k tani terveznek. Én az önkéntes tűzoltót, ki egyleti vecskéjével igazolni tudja a gyakorlatok látogatását, mint a tűznél való lelkes közreműködését, elismeré városi pótdadó bizonyos összegének elengedésében réteném. Ezenkívül előnyt nyújtanék neki, ha iparos, tet nélkül a pártállásra, ipari munkák pályázatánál vállalkozókkal szemben egyenlő ajánlattétel esetén.

Továbbá állami vagy városi szolgálatban, állon betöltésénél egyenlő minősítés esetén a kötelességének os teljesítését igazolni tudó önk. tűzoltót mindig elő részesíteném.

Kapjon a tűzoltó államilag segélyezett színház személyére szóló kedvezményes jegyet, a Máv.-tól sz részesüljön utazási kedvezményben, részesüljön ke életbiztosítási előnyökben. Ilyen kedvezmények a köz terhelhetése nélkül más irányban is nyújthatók s e egyrészt a tűzoltó-intézmény katonái s tisztelet és kcsülés talapzatára visszahelyeztetnek, másrészt kötel tudó hivatását átérző katonákban válogathat e hur intézmény.

Mindenekfölött ezzel el lehetne érni azt, hogy millió évi kárt, melyet a magyar birodalom szegé népe évente szenved, redukálhatnók a minimumra.

Ezeknek a figyelembe vételére kérem nemcs kolozsvári önk. tűzoltó-egyletet, Kolozsvár városá kérem a magyarországi tűzoltók orsz. szövetségét is.

Kuszkó Istv

HIVATALOS RÉSZ.

MAGYAR ORSZÁGOS TŰZOLTÓ-SZÖVETSÉG.

Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 8. sz.

Meghívó.

A magyar országos tűzoltó-szövetség országos választmánya 1902. évi június hó 8-án (vasárnapon) délelőtt 10 órakor Budapesten a IV. váczi-utca 62—64. sz. a., ú. n. új-városháza I. emeleti 13. sz. tanácstermében ülést tart, melyre a vármegyei tűzoltó-szövetségek elnökeit, illetve írásbeli meghatalmazással ellátott képviselőit, továbbá a felügyelő-bizottság és az elnökség tagjait tisztelettel meghívjuk.

A választmányi ülés tárgyai:

1. Az elnökség jelentése múlt évi működéséről.
2. Az 1901. évi zárószámadás előterjesztése.
3. A felügyelő-bizottság jelentése az ügy- és kezelésről és a felmentvény megadása.
4. Az elnökség előterjesztése a tagsági díjakkalalékban levő testületekkel szemben követendő egyes testületek törlése és hátralékaik leírása tárgy
5. A Tűzrendészet című könyv szerzői tiszteletnak megállapítása.
6. Elnök javaslata az előadók tiszteletdíja tárgy
7. Határozathozatal a gyakorlati szabályzat III. k tárgyában.

8. Az alapszabályok módosítása iránt beterjesztett iradványok tárgyalása.

9. Az elnökség netaláni egyéb javaslatai.

10. Netaláni indítványok és előterjesztések.

11. Két jegyzőkönyvhitelesítő megválasztása.

*

Egyben van szerencsénk a választmányi ülést megelőző napon, *junius hó 7-én* délután 3 órakor a szövetség ponti irodájában tartandó *elnökségi ülésre* az elnökség tagjait, — az ennek befejezte után esti 7 órakor tartandó *176-szövetségi ig. választmányi ülésre* pedig a segélyszövetség ig. választmányának tagjait tisztelettel meghívni.

Kelt Budapesten, 1902. évi május hó 26-án.

Dr. Óváry Ferencz,
alelnök.

Dr. Szily József,
titkár

országos tűzoltó-szövetség elnökségének jelentése az orsz. választmányhoz.

(1902. évi június hó 8-án tartandó orsz. választmányi ülésre.)

Tisztelt választmány!

Az a mélyrehatóbb, az a fokozottabb tevékenység, mely a szövetségünk életében az 1900. évben az országos rendezési vizsgálatokkal és ezek nyomán egy a hazai rendezészet egészét magában foglaló emlékirat és a tűzvédelmi törvényjavaslat kidolgozásával kezdetét vette, melyre a pihent el a lefolyt 1901. évben sem, de sőt tevékenységünk terét még sikerült meg bővítenünk az által, hogy olyan irányban is fejthettünk ki sikeres működést, a mely irányban a magunk tűzoltói körén kívül eddigelé sikerrel nem működhattunk.

Régi, tűzoltói részről mindjobbán hangoztatott panaszokat képezte az, hogy a tűzrendészet, minden törekvések daczára, a közigazgatás szervezetében helyét elfoglalni nem képes s annak fejlesztése — a hatósági támogatás hiányában — tisztán és kizárólag csak a mindinkább győnlő magán-tevékenység föladatává tétetik s épp ezért nem tudtunk megadva általánosságban a kívánatos fejlődés lehetőségét, de sőt sok helyütt a tűzoltóintézmény terén a fejlődés zaeasés mutatkozik.

És hogy ez így van, hogy a hatóságoknak nemcsak a közérdeke, hanem kevés kivétellel erkölcsi támogatását is nélkülözünk, abban az általánosan rossz anyagi helyzet és a hatósági közegek egyéb adminisztracionális elfoglaltsága miatt lett igen nagy, sőt mondhatnók a legnagyobb szerepet játszza, hogy a mi hatóságainkban a tűzoltóság tulajdonosi hivatása, nemkülömben a hatóságoknak tűzrendészeti feladatai tekintetében nincs meg a kellő tájékozottság, de a hatóságok tájékozatlanság akkora, hogy a már kitört tüzeknél a segítségnyújtástól eltekintve, minden egyéb ténykedést kíméltelennek tartanak.

Arról, hogy a tűzoltás észszerű intézése a különleges ismeretek egész tömegét igényli, melyekre csak hosszas gyakorlattal és tanulással lehet szert tenni, arról, hogy az alapszabályokkal, okos praeventívával a tüzesetek megelőzésének elejét lehetne venni, és végül arról, hogy a tüzesedelmek pusztításaival szemben való sikeres föllépéshez még nem elegendő a tűzoltóság pusztja megalakítása, hanem a kormányrendeletben előirt eszközökkel való fölszerelés, hanem ahhoz a tűzjelzés, a vízszerezés, a készenléti rendszert stb. szervezése tekintetében még sok egyéb és még oly előzetes intézkedésekre van szükség, melyeket a tűzoltóság egymagában, a legkiterjedtebb hatósági támogatás nélkül foganatosítani képtelen, a mi hatóságainknak, a közérdeke, fogalmuk sincs s a szükséges szakismeretek nélkül a tüzesedelmek fogalmuk nem is lehet.

Ennek tudatában valóban nagy mulasztást követtünk el akkor, ha, midőn a *községi közigazgatási tanácsok* szervezésével a jövő községi jegyzőinek közigaz-

gatási kiképzése kezdetét vette, mi is minden lehető meg ne tettünk volna arra nézve, hogy a tűzrendészetnek ezen tanfolyamok keretébe való beillesztésével a tanfolyamok nagyszámu hallgatóinak egyúttal megfelelő tűzoltói kiképzéséről is gondoskodjunk.

Merész lépés volt ez részünkről, nagy terheket vállaltunk azzal magunkra, ám ezt a lépést meg kellett tennünk, s hogy sikerrel tehetjük meg, abban legfőbb érdeme dr. Ruffy Pál orsz. képviselő úrnak, ezen tanfolyamok kormánybiztosának volt, ki valóban ritka ügyszeretettel és lelkesedéssel karolta föl a fölvetett eszmét s törekvéseinket a leghathatósabb támogatással segítette diadalra vinni.

Neki köszönhetjük, hogy a belügyminiszter úr mult évi márczius hó 12-én kelt rendeletével megengedte szövetségünknek, hogy a tűzoltást egyelőre ideiglenesen, átmeneti jelleggel, 24 órában az összes tanfolyamokon taníthassa s ugyancsak az ő támogatásának köszönhető az, hogy a tűzoltói tanfolyamokat márczius hó 24-én nagyrésztben már meg is kezdhették.

Tekintettel a minden kezdettel járó nehézségekre, de különösen azon sajnos tapasztalatokra, melyeket a tűzoltásnak az állami tanítóképzőintézetekben való tanítása körül szereztünk, a melyekben tudvalevőleg a vallás- és közoktatásügyi miniszter úr által egy évtized előtt engedélyezett tűzoltói szaktanítás megfelelő helyi szakérők hiányában — az egy budapesti tanítóképzőt kivéve — mindenütt félbemaradt, nagy súlyt kellett ezúttal fektetnünk arra, hogy a tanítást — habár tetemesen nagyobb áldozatokkal — arra közismerten alkalmas szakérőkkel és egységesen megállapított tanterv szerint végeztessük.

Így nyertek a t. választmány hozzájárulásával előadói megbízást a *budapesti* tanfolyamra Szily József dr. szöv. titkár, Breuer Szilárd és Markusovszky Béla előadók, a *pécsi* tanfolyamra Vida Pál előadó, a *szombathelyi* tanfolyamra Barabás István és Szabó Gyula előadók, a *pozsonyi*, a *debreczeni*, a *marosvásárhelyi* és a *máramaroszi* tanfolyamokra Lohász Gyula előadó, a *nagybecskereki* tanfolyamra Köhler István előadó, a *kolozsvári* tanfolyamra Polcz Rezső felügyelő bizottsági tag, végül a *kassai* tanfolyamra Mihalik Béla kassai parancsnok.

Polcz Rezső és Mihalik Béla a kolozsvári, illetve a kassai önkéntes tűzoltó-testületek tisztikarának közreműködésével teljesen ingyen teljesítették a rájuk bizott föladatot, míg a budapesti tanfolyam előadói óránként 6 korona, az egyéb tanfolyamok előadói pedig egy-egy tanfolyamért az útiköltségekkel egyetemben 200 korona tiszteletdíjban részesültek, mely tiszteletdíj a szövetség pénztárából fizettetett ki az illetőknek. Az e czímen fölmerült kiadások összesen 1709 kor. 20 fillérrel terhelték meg szövetségünk pénztárát.

Bármily nagyok tűnjék is föl azonban az első pillanatra az ekként meghozott áldozat, jól kamatozó tőkebefektetésnek bizonyul akkor, ha az általa elért s ma még eléggé nem is méltányolható eredmények nagyság áttekintjük.

Az ide vonatkozó statisztikai adatokat a következő táblázat tünteti föl:

A tanfolyam	székhelye	hallgatóinak száma	A tűzoltó-tanfolyamon részt vett			Nem vett részt	Látogatási bizonyítványt kapott
			mulasztás nélkül	legfeljebb			
				4 óránál több			
		mulasztással					
		2 órai	4 órai				
Budapest	197	61	45	27	49	15	133
Debreczen	70	43	—	16	11	—	59
Kassa	56	30	19	1	6	—	50
Kolozsvár	54	34	—	9	—	11	43
Máramaroszi . . .	39	32	—	3	3	1	35
Marosvásárhely .	72	51	—	8	7	6	59
Nagybecskerek . .	82	77	—	—	—	5	77
Pécs	60	—	55	1	—	4	56
Pozsony	64	25	—	9	10	20	34
Szombathely . . .	38	—	38	—	—	—	38
Összesen	732	353	157	74	86	62	584

Örömmel konstatáljuk, hogy megbízott előadóink úgy a tanfolyamok igazgatói, nemkülönbén a tanfolyamok székhelyén létező önkéntes tűzoltó-testületek részéről a legkiterjedtebb támogatásban részesültek s a gyakorlati oktatásban több helyütt a helyi tűzoltótisztek is tevékenyen közreműködtek, melyért e helyütt is készséggel mondunk köszönetet.

A szép eredményen fölbuzdulva, a minisztereink és a kormánybiztos urakhoz intézett emlékiratban fejtettük ki a tűzoltó-tanfolyamok állandósítása iránt óhajainkat. Javasoltuk nevezetesen, hogy a tűzoltó-tanfolyamok látogatása tétessék kötelezővé, a tanórák száma emeltessék föl legalább 40-re, az előadókat az elnökség fölterjesztésére nevezze ki a belügyminiszter s részesítse azokat ugyanoly tisztelet-díjban, mint a minőben részesíti a tanfolyamok egyéb előadóit. Ugyanekkor magunkra vállalva egy alkalmas tankönyv megírását, kértük, hogy az a belügyminiszteri tárcza terhére adassék ki, de legalább is e célra bizonyos állami támogatás adassék.

Egyidejűleg intézkedést tettünk a *tankönyv* megírására. Már az 1900. évben a IX. országos tűzoltószaktanfolyam befejeztével fölkértük a tanfolyam előadóit, hogy a tanfolyamon általuk előadott tananyagot a tanfolyamok további sikere érdekében könyvalakban dolgozzák föl. E fölhívásunknak eredménye csak annyiban volt, hogy *Breuer Szilárd* megírta és kiadta a *Tűzoltói Taktikát*, az egyéb előadók azonban fölhívásunkra nem reflektáltak. Ily körülmények közt nem maradt egyéb hátra, mint hogy az egyes tárgyak megírására direkt megbízást adjunk.

Kimondotta az elnökség, hogy a könyv az országos tűzoltószaktanfolyam tantervének megfelelően irandó meg, és pedig úgy, hogy egy-egy óra tananyagára a szükséges ábrákkal együtt körülbelül hat nyomtatott oldal, egészben 216 oldal essék, melyhez még a gyakorlati részre 24 oldal jöhet.

Az egyes részeknek legkésőbb 1901. év végéig leendő megírására a következők nyertek megbízást: Szervezés *Szily József dr.*, fecskendőszerek *Köhler István*, mászószerek *Breuer Szilárd*, tűzoltószerek gondozása és a fecskendők működési zavarai *Lukáts Gyula*, vízszerezés *Szily József dr.*, tűzjelzés *Kállay Imre*, építkezés *Breuer Szilárd*, tűzrendészet *Markusovszky Béla*, taktika *Breuer Szilárd*, míg a gyakorlati rész kidolgozására a gyakorlati szabályzat átdolgozásával megbízottak kértettek föl.

A munka lehető tökéletessé tétele végett *Óváry Ferencz dr.* alelnök elnöklete alatt a megbízott előadók az egész könyvre nézve egyuttal a bírálói tisztséggel és annak sajtó alá rendezésével is megbízottak, s egyuttal kimondatott elvben, hogy a szerzők munkásságukért az országos választmány által megállapítandó méltányos tiszteletdíjban fognak részesülni.

Az egyes munkálatok megbírlása december hó 4-én vette kezdetét, és tíz ülésen keresztül, február hó 13-án nyert befejezést. E közben több nyomda részéről ajánlatot kértünk a mű kinyomatására, s mint legelőnyösebbet házi nyomdánk, a Rózsa Kálmán és neje cég ajánlatát tartottuk elfogadhatónak, s ehhez képest a kormánybiztos úr szóbeli fölhatalmazása alapján ott a megrendelést meg is tettük, és pedig 4000 példányra. A példányszámok meghatározásánál alapul vettük a községi közigazgatási, nemkülönbén az országos tanfolyamok két évi szükségletét, nemkülönbén a szövetség tagtestületeinek szükséges ingyen-példányokat.

Kivánatosnak tartottuk továbbá, hogy a kézikönyv, mint a belügyminiszterium által approbált tankönyv adassék ki, s e célból fölterjesztést intéztünk a belügyminiszteriumhoz az iránt is, hogy erre nézve az engedélyt adja meg.

Valóban örömmel jelenthetjük, hogy a belügyminiszterium az e tanfolyamok mikénti szervezése tárgyában előterjesztett összes javaslatainkat Dr. *Ruffy Pál* kormánybiztos és Dr. *Némethy Károly* min. tanácsos urak kész-

séges támogatása folytán elfogadta, nevezetesen tanítását a községi közigazgatási tanfolyamok tanítását a községi közigazgatási tanfolyamok vette, annak látogatását kötelezővé tette, tanórát 40-ben állapította meg, a Tűzrendészet című tanfolyamokra kézikönyvül engedélyezte, anna 1000 koronával hozzájárult, az előadók díjazását vállalta, s az elnökség javaslatára azokat még pedig: a *budapesti* tanfolyamra *Szily József*, *Breuer Szilárd* és *Markusovszky Béla* előadó, a *Vida Pál* előadót, a *pozsonyira Szabó Gyula*, *szombathelyire Barabás István* előadót, a *máráti* és *marosvásárhelyire Lukáts Gyula* előadót, *rekire Köhler István* előadót, a *kolozsvárirai* felügyelő-bizottsági tagot, a *kassaira Mihalik* parancsnokot, végül a *debreczenire Publig Erő* parancsnokot.

A budapesti, debreczeni, kassai, kolozsvári és szombathelyi tanfolyamokon az előadások 16-án kezdetüket vették, míg egyebütt a tanfolyamok huzamban való tanítással e hóban fognak megkezdődni.

Sajnos, a tankönyv a tanfolyamok kezdésével jelenhetett, egyrészt azért, mert a tankönyv előkészítés későn érkezett meg, másrészt azért, mert *Köhler István* előadó annyira késedelmesen szolgáltatta be kéziratát, hogy azok folytatásának munkája majdnem két hónapra megakadt, napokban lesz ezen 22 ívre terjedő könyv előkészítése. A tanfolyamok igazgatóságaihoz a szükségelt példányok küldve, s a szövetség tagtestületeinek is szétküldve.

Régi, nagy hiányt van hivatva ezen a tanfolyamon, mely a tűzrendészet és tűzoltás egészét felölel, s mely épp azért a szakképzés fejlesztésére is nagy szerepet játszik, véseinknek hatalmas segédeszköze leendő. A tanfolyamok előkészítését végzett munkára, de nem kisebb öröm töltött meg bennünket, hogy *Óváry Ferencz dr.-t*, ki leendő alelnök, s példaadó buzgalmával az egész tanfolyam ügyének előmozdítására nagy mértékben járulhat, megválasztottuk a tanfolyam alelnökévé.

Kevesebb eredményt tudunk felmutatni a szabályzat átdolgozása körül. Az ezzel megkezdett munkánál immáron 16, részben gyakorlati próbákkal egyuttal megkezdte a szabályzatot, de habár úgy is megkezdte, nemkülönbén az összes szerkesztési munkát mikéntjére nézve megállapodásra jutott, a szabályzat rövidesen kiadható legyen, még is van, hogy a szabályzat lehető tökéletes, és mikéntjére nézve kielégítő volta érdekében le kellett mondani az azt a tankönyvbe is bevehessük, s hogy az e tanfolyamokra tekintettel sürgős kiadására.

Maga az elnökség a bizottsági javaslatok alapján mindenekelőtt megállapította az egységes fecskendőszerek egységes felszerelését, utasításokat adott a fecskendők egységes felszerelésére, utasításokat adott a fecskendő és egyben hozzájárult a kocsifecskendő szerelésének előterjesztett javaslatokhoz. Szükségesnek tartottuk, hogy a szabályzat végleges szövegezése előtt megkezdődjék a gyakorlati kipróbálásnak vettessék alá, s e célból a budapesti községi közigazgatási tanfolyam hallgatói részéről a korlási már az új szabályzat szerint történik a tapasztalatok alapján kidolgozandó szerelés megkezdésére a hivatalos lap révén közzététessék, hogy a szabályzat kiadása előtt bárkinek is módjában legyen észlelni.

Mindez természetesen időt igényel, s maradhatott egyéb hátra, mint hogy az új szabályzat sorrendjének megállapításánál egyuttal azt is megkezdjük, hogy ezen versenyek még a régi szabályzat szerinti gyakorlati szabályzat II. kiadása alapján e tanfolyamokra.

A *tűzrendészeti törvény* megalkotása körül az e tanfolyamok megindított mozgalom ed-

vezetett. Az elnökség által kidolgozott törvényjavaslat 100. évi tűzrendészeti vizsgálatok szomorú adataival most is elintézetlenül hever a belügyminiszteriumban, idén törekvésünk, hogy a kormányt valamelyes tevélségre serkentsük, sikertelen maradt. Igéretekben, biztában ismételtelen volt részünk, maga az ügy azonban épessel sem haladt előbbre, s az adott ígérek beszára eddig sor nem került, daczára annak, hogy nyjavaslatunkra a gazdasági egyesületek országos szöge is pártolólág nyilatkozott.

Tudva azt, hogy a tűzrendészet országos rendezésének gyobb akadály a pénzkérdés, *Óváry* Ferencz dr. ök útján mozgalmat indítottunk az iránt, hogy a már jesztésre kész biztosítási törvényjavaslatba pótlólágosan kedések vétessenek föl a tűzbiztosító-társaságoknak tói czélokra leendő megadóztatása, és egy országos ndészeti alap megteremtése tárgyában. A mozgalom nénye valóban elszomorító volt, mert a már minden tes előkészítésen keresztül ment törvényjavaslat, valóleg a biztosító-társaságok ellenmozgalma folytán, újból avándorolt az igazságügyminiszter íróasztalába, s onnan napig sem került elő, daczára annak, hogy az ország- isen ismételtelen megsürgették a javaslat napirendre ét.

Az egyetlen számbavehető, és némileg biztató kor- yzati intézkedés az volt, hogy a belügyminiszter újabban vott bennünket, hogy a tűzrendészetre, de különösen izbiztosító-társaságok megadóztatására vonatkozó kül- törvényhozási anyagot gyűjtsük egybe, s arra nézve, int volnának ezek a mi viszonyaink közt életbeléptet- k, tegyünk javaslatot. Az anyag egybegyűjtése most folyamatban, s javaslatainkat a legközelebbi időben ik beterjeszteni.

Biztató jelenség, hogy a képviselőháznak már egy tekintélyes része vállalkozott az *Óváry* Ferencz dr. által ott meggyőző és lankadatlan akció behatása alatt kvéseink támogatására akkor, a midőn egy e czélből vi márczius hó 6-ára egybehívott értekezleten párt- mbség nélkül 39 képviselő irta alá hamarosan azt a rozati javaslatot, mely a tűzoltó-intézmény általánosí- , a tűzfelügyelő-intézmény meghonosítása, és a biz- ó-társaságok tűzkárdíj-bevételei 3%-ának egy országos endészeti alapba beszolgáltatása és ebből az országos endészeti kiadások fedezése tárgyában törvényjavaslat rjesztésére kívánta a belügyminisztert utasítani.

E határozati javaslat ugyan a belügyminiszter kérel- e nem került a Ház asztalára, nem pedig azért, mert l Kálmán miniszterelnök az abban foglaltaknak még ez en való teljesítését a pártklubban kilátásba helyezte, és ár dr. *Óváry* Ferencznek a képviselőházban ez évi czius hó 11-én tartott újabb beszédére adott válaszá- nem is nyilatkozott meg ugyanekkorra határozott- gal, mégis hinni akarjuk, hogy Magyarország miniszter- ke ezuttal szavának állani fog.

Az 1900. évi tűzrendészeti vizsgálatok egyetlen sovány lményekép megemlíthetjük, hogy a belügyminiszterium újabban fölhitva szövetségünket, hogy újabban meg- andó vizsgálat alapján tegyen jelentést arról, vajjon a da-Hunyadon talált hiányosságok még most is fön- ngnak-e.

A tűzrendészetet érintő általános érdekű intézkedést elügyminiszterium a lefolyt időszakban három ízben tett. vezetésen megújította a tűzoltószereknek hazai gyárakból idő beszerzése tárgyában már korábban kiadott ren- detét, a X. országos tűzoltó-szaktanfolyamot körrendelettel alotta a törvényhatóságok figyelmébe, és végül rendeletet sított ki az iránt, hogy a nem tűzveszélyes benzin- motoros cséplőgépek jövőben a csűrőkben is akadálytalanul ználhatók.

Sajnos, ez utóbbi rendelet kibocsátása előtt nem

hallgatta meg a belügyminiszterium szövetségünket, mert különben ezen rendelet bizonyára nem látott volna nap- világot. Való igaz ugyan, hogy a benzinmotorok kürtője gyújtószikrát nem termel, de a működésben tartásukhoz szükséges benzin nagy mértékben robbanékony voltánál fogva a csűrőkben fölhalmozott tűzveszélyes anyagok köze- pette akkora veszedelmet rejt magában, hogy a benzin raktározására és kezelésére vonatkozó megszorító intéz- kedések nélkül ilyen, veszedelmekre tág tért nyitó ren- deletet kiadni nem lett volna szabad. Épp ezért elnökségi ülésből kifolyólag a belügyminiszteriumhoz intézett föl- terjesztésben kértük a rendeletnek hatályon kívül helye- zését, s egyúttal javaslatot tettünk egy a benzinmotorok kezelését körvonalozó szabályrendelet alkotása iránt.

Az ásványolajok raktározása és szállítása tárgyában kibocsátandó új szabályrendelet megvitatása végett az elmúlt év legelején a belügyminiszteriumban szaktanácskozmány tartatott, azonban a szabályrendelet még máig sem bocsát- tatott ki, nemkülönben nem adatott ki az acetylrendelet sem, melyre pedig már két év előtt a szövetség vélemé- nyezőleg nyilatkozott. Legújabban arra hívtunk föl, hogy a nyers kőolaj és párolt termékeinek tartányhajókban való szállításának föltételei iránt nyilatkozzunk.

A belügyminiszteri intézkedések során meg kell még emlékeznünk arról, hogy a lefolyt X. országos tűzoltó- szaktanfolyamon kiküldött miniszteri biztosként, ezuttal már tizedszer, ismét *Bulyovszky* Aladár miniszteri titkár úr, felügyelő-bizottságunk elnöke szerepelt, és hogy az elmúlt év június havában megtartott berlini nemzetközi tűzoltó-kongresszuson a magyar kormányt — félreértések elkerülése végett konstatáljuk, hogy minden költség nélkül — *Óváry* Ferencz dr. alelnök, *Vermes* Béla szabadkai parancsnok, és *Szily* József dr. szöv. titkár képviselték.

Az állami költségvetésbe szövetségünk segélyezésére immáron már 11 éven át fölvelt 4000 korona *államsegély* az elmúlt évben is ki lett utalványozva részünkre, aggo- dalommal látjuk azonban, hogy az ez évi költségvetésben szövetségünk segélyezésére kifejezetten mi sincs fölvéve, hanem abban csak egy átalány-összeg szerepel közczélu egyesületek segélyezésére. Szövetségünk alelnöke, mint országgyűlési képviselő, ugyan felszólalt abban az irányban, hogy ezen segélyösszeg továbbra is utalványoztassék ki szövetségünk részére, maga a miniszterelnök azonban válaszában erre nem reflektált, s így az összes segélyezések a belügy- miniszter kegyétől tétetvén függővé, megtörténhetik, hogy szövetségünk az eddigi segélyt ez évre már meg sem kapja, avagy csak töredékében kapja meg. Hogy ez az állam- segélyre nagyon is ráutalt szövetségünk háztartásában mekkora zavart idézne elő, és mennyire híjában volna minden méltányosságnak, különösen ez idő szerint, a midőn a tankönyv kiadásával is ezekre rugó terheket vállaltunk magunkra a kormány helyett, azt bővebben fejtegetni itt szükségesnek nem tartjuk, de igenis ki fogjuk fejteni indo- kainkat a kormány színe előtt, midőn az állami költség- vetés törvényerőre emelkedése után az eddigi segély kiutal- ványozását fogjuk kérelmezni.

Hasonló helyzetben van egyébként a budapesti önkén- tes tűzoltó-testület is, mely az eddig élvezett 10.000 korona államsegély birtokában készségesen vállalkozott az orszá- gos tűzoltó-szaktanfolyamok szervezésére, a hivatalos köz- löny szerkesztésére és kiadására, nemkülönben tűzoltó- testületek díjtalan begyakorlására, szóval oly országos föl- adatok teljesítésére, melyek a segély megvonása vagy apasztása esetén egészben vagy részben okvetetlenül a mi vállainkra nehezedenének, mert hisz az orsz. tanfolyamok föntartásával, sőt további fejlesztésével és egy ingyenesen szétküldendő hivatalos szaklap kiadásával járó érdekek sok- kalta nagyobbak, mintsem hogy azok elől kitérni kívána- tos, vagy csak lehetséges is volna.

Különös meglepéssel és lelki örömmel láttuk az

1901. évi július hó 29-től augusztus hó 18-ig megtartott *X. országos tűzoltó-szaktanfolyam* nagy látogatottságát; 50 hallgató vett részt abban az ország minden részéből, és pedig jórészt törvényhatóságok, városok és községek kiküldöttjeiké, a mi örvendetes jele annak, hogy valahára hatóságaink is tudatára jönnek annak, hogy rendezettebb viszonyokat a tűzrendészet terén csakis az arra hivatott egyének szakszerű kiképzése által lehet teremteni.

Hogy a tanfolyam látogatottságát a magunk részéről is lehetőleg előmozdítsuk, a t. választmány hozzájárulásával 2 darab 100—100 koronás *ösztöndíjra* hirdettünk pályázatot, mely pályadíjakat 7 pályázó közül *Kunos Jenő*, áll. polg. isk. tanár, galgóczi és *Szigethy Ödön* tanító, tapolcai parancsnokoknak adományoztuk. Az elemi biztosító-társaság által ugyane célra kitűzött 200 kor. pályadíj 4 egyenlő részletben a monori és ócsai önkéntes tűzoltó-testületek 2—2 kiküldöttjének lett adományozva, míg a budapesti önkéntes tűzoltó-testület a tanfolyamhallgatók közül 40-et részesített ingyen elszállásolásban.

A tanfolyam képesítő vizsgálatain szövetségünket *Barabás István* előadó képviselte, kinek javaslata alapján az ezúttal is fölmutatott szép eredményért kész örömmel fejeztük ki elismerésünket és köszönetünket a budapesti önkéntes tűzoltó-testületnek, nemkülönben a tanfolyam buzgó előadóinak, de hálás szívvel emlékezünk meg *Bulyovszky Aladár* miniszteri biztos úr működéséről is, ki a tanfolyamok sikerének kezdettől fogva egyik leghathatósabb tényezője volt.

Az állami tanítóképző-intézetek közül egyedül a budapestiben tartatott az elmúlt évben is a budapesti önkéntes tűzoltó-testület által rendszeres tanfolyam, míg a vidéki tanítóképzőkben ezen tanfolyamokat új életre keltetni nem sikerült.

A vármegyei tűzoltó-szövetségek közül 4 rendezett az elmúlt évben tanfolyamot és pedig a veszprémi vármegyei szövetség április 22—28-ig, a pozsonyvármegyei június 16—23-ig és a sopronvármegyei, nemkülönben a vasvármegyei szövetségek, melyek két napos járási tanfolyamokkal iparkodtak a megyebeli tűzoltókat a legszükségesebbekre kiképezni.

Ezek közül nagy arányaival különösen kitűnt a veszprémi tanfolyam, melyen a vármegye alispánjának intézkedése folytán a községek költségén 128 hallgató vett részt, míg a pozsonyi tanfolyamon 34 hallgató volt. Az utóbbin tartott altiszti képesítő vizsgálatokon szövetségünket biztosként *Szabó Gyula* előadó képviselte.

Ezeneken kívül a csákvári önkéntes tűzoltó-testület javaslata s a földművelésügyi miniszter intézkedése folytán rendszeres tűzoltótanfolyam tartatott a csákvári földműves iskolában is, melynek képesítő vizsgálatain a földművelésügyi miniszter által kiküldött biztosként *Vida Pál* előadó működött.

Örömmel jelentjük, hogy a pozsonyvármegyei szövetség, eddigi sikerein fölbuzdulva, ez év június hó 22—29. napjaira ismét tervbe vette egy vármegyei tanfolyam rendezését.

A szakképzés terjesztésére irányuló törekvéseink közt megemlítjük, hogy a közös hadügyi és a m. kir. honvédelmi miniszteriumokhoz fölriratot intéztünk az iránt, hogy engedélyt adjanak a közös hadseregbeli és a honvéd katonaság tűzoltói kiképzésére, s épp ez idő szerint tárgyalást folytatunk a budapesti III. sz. csendőrpáncsnoksággal az iránt, hogy a próbaszolgálatra, nemkülönben az altiszti iskolába berendelt csendőröket a legszükségesebb tűzoltói teendőkre kitanítsuk.

Ugyancsak a szakismeretek terjesztésére irányuló intézkedés volt az, hogy a *Breuer Szilárd* által kiadott *Tűzoltói Taktikát* 1300 példányban, példányonként 1 koronáért megvásároltuk s a szövetség tagtestületeinek ingyen szétküldöttük. Korábban beszerzett készletünkből megküldöttük

még azon testületeknek, melyek az utóbbi évekből, *Markusovszky Béla Megelőző Tűzrendészet* József dr. *Csővezetés* című műveit.

Nem tehetünk eleget a budapesti szövetség kérelmének, hogy a *Tűzrendészeti Lapok* *Alma* kiadására vállalkozzunk, mert a községi közigazgatás szervezése s az egyéb feladatok amaggy terheket róttak reánk, melyek mellett a pénzügyi megbillentése nélkül újabb kiadásokra nem vállalkozunk. Ez volt az oka annak, hogy a *rekról* írt műnek a t. választmány által elhatározását is ez évről el kellett halasztanunk.

Tekintettel arra, hogy az országos és egylyamok szervezésével mindinkább érezhető hiár az, hogy a szemléltető tanításhoz szükséges esz nem vagyunk birtokában, elhatároztuk egy *tanszék* fölállítását, eddigelé azonban az egyéb föladatok sége mellett ezen tervünket megvalósítani nem sikerült.

A mily örömmel emlékezünk meg arról, hogy *Ferencz dr.* a tűzoltószerkek jókarban tartását nem ismertető mű megírására 100 korona pályadíjat épp oly sajnálattal jelentjük, hogy a beérkezett 7 bírálatával megbízott előadóink, habár egyenként meg is bírálták, a bírálat eredményének megszőve egyéb sokoldalú kötelezettségeik mellett, melyek országos tanfolyam, a tankönyv szerkesztése, annak nemkülönben a gyakorlati szabályzat átdolgozásáért, eddig elkészülni nem tudtak, remélhető az, hogy a közel jövőben ezen függő kérdés is megoldást nyer.

Az 1900. évi párisi nemzetközi tűzoltó-kongresszusról és versenyekről szóló jelentését kiküldöttünk, *Scoss* az elmúlt év elején beterjesztette. Ennek kapcsán tárgyát képezte az, vajjon szövetségünkkel a *nemzetközi tűzoltó-szövetségbe* belépünk-e, annál is mert ezen szövetség tulajdonképeni szervezete s a feladatok reánk háruló kötelezettségek tekintetében tájékoztatást a szövetség alapszabályai sem nyújtottak.

A múlt évi választmányi ülés azonban elhatározta a belépést, mindazonáltal oly kikötéssel, hogy a 1902. évi tagsági díjon kívül egyéb kötelezettségek ebből a szövetségünkre ne hármojanak s a kiküldetésében a szövetségnek szabad keze maradjon. Mellesleg a választmány ugyanekkor *Óváry Ferencz dr.* a titkárt, *Lukáts Gyula* és *Scoss* előadókat és *Vermes Béla* szabadkai parancsnokot is megvezette.

A f. évi június hó 6—8. napjain Berlinben tartott nemzetközi tűzoltó-kongresszuson s az ezzel egyidőben tartott tűzoltószerkiállításon szövetségünk a fentnevezettek képen volt képviselve, de rajtuk kívül nagy számban meg hazai tűzoltó-testületeink képviselői is, akik a nagyszabású és megtekintésre igazán érdemes tanulmányozása végett. Szükségesnek tartjuk megjegyezni, hogy ezen képviselőkből kifolyólag munkára nézve semmiféle megterhelés nem állott el.

Jelentésünkben az ezen kongresszuson és kettőt tapasztalatokra nem terjeszkedhetvén ki, csak elmondjuk, hogy képviselőinknek a választmányi ülés megnyilvánult óhajnak megfelelőleg nagy nehezen elhárítani rólunk azt az egyébként megtisztelő tiszteletet, hogy a nemzetközi tűzoltó-kongresszus ez évben hazánkban tartassék meg.

Nem csekély föladatot ró reánk a közelgő *gyűlés* rendezése. A munkálatok megkönnyítését célul tűzöttük ki, hogy *Glósz Kálmán dr.* egri elnököt az elnökségi ülésekre meghívjuk s együtt előadókat a helyi viszonyok tanulmányozására kiküldjük.

Az eddig általunk tett intézkedések a közelgő nagygyűlés idejét augusztus hó 14—18. napjait

k meg; kimondottuk, hogy a szövetség tagtestü-
z tartozó tagok részvételi díja 2 korona, a nem
4 korona; az utazási kedvezmények kieszközlését
kra vállaltuk; a mászófal fölállítására az egri testü-
600 korona segélyt engedélyeztünk. Megállapítottuk
nyek sorrendjét és pedig akként, hogy a ponyvába
helyett a tömlő kigurításra, nemkülömben két rend-
előjárásra nézve vettünk föl új versenypontokat,
pedig a testületi versenyekben magukat kitüntetett
tek részére taktikai támadás megoldását vettük
Ez utóbbi verseny képezendi a versenyek legfőbb
s annak nyertese a szövetség nagy díjával lesz
azandó. Ezt követik értékben a hevesvármegyei
ég, az Eger város és az egri nők által följánlott
díjak és a szövetség kisebb díja a testületi mászó-
pre.

tömlőkigurításra Óváry Ferencz dr. alelnök aján-
egy első és egy második díjat, míg a többi egyéni
re szövetségünknek kellend egy-egy első és egy-egy
k díjat kitűzni.

z 1901. év folyamán az elnökség 7 ízben tartott
s pedig február 9-én, márczius 23-án, június 2-án,
ber 14-én, október 12-én, november 9-én, és deczem-
-én, melyeken 125 határozatot hozott.

z elnökségi üléseken kívül volt még 13 bizottsági
s pedig 4 a tankönyvbírálat, 9 pedig a gyakorlati
zat átdolgozása tárgyában, míg márczius 24-én az
s választmány tartotta meg ülését.

folyó évben tartatott 3 elnökségi ülés és pedig
is 24-én, április 19-én és április 26-án, melyeken
ározat hozatott. Ezekon kívül eddig volt még 15
gi ülés és pedig 8 a tankönyvbírálat, 7 a gyakor-
bályzat átdolgozása tárgyában.

z elnökségi üléseken a belügyminiszterium fölhívá-
o esetben adott az elnökség az ezzel megbízott
javaslata tárgyában véleményt, nevezetesen a mult
tétésünkben már megemlítettéken kívül Esztergom
Fehér vármegyéék, Esztergom és Ujbánya szab.
osok, Karánsebes és Torda r. t. városok tűzren-
szabályrendeleteire, Ungvár r. t. városnak a köte-
lőtség szervezése tárgyában alkotott szabályren-
, a bábolnai m. kir. ménesintézeti tűzoltócsapat
ti szabályzatára és végül a fehértemplomi tűzoltó-
építése tárgyában.

zeken kívül véleményt adtunk Imre György alcsuthi
tömlőkötőjére; jó tanácssal, útbaigazítással pedig
és szóban nagy számban láttuk el a mind sürüb-
zánk forduló községi hatóságokat, testületeket és
sokat.

szövetség tagtestületeinek száma a lefolyt évben
szaporodott. E szaporodásból a csanádvármegyei
gre 1 (Csanádpalota), a pozsonyvármegyeire 11
Egyházzelle, Felbár, Alsó-Nyárasd, Nyék-Várkony,
Vezekény, Dévény-Ujfalu, Duna-Szerdahely, Nagy-
Iódos köt., Sikabony köt.), a somogyvármegyeire 5
Gomba, Kéthely, Nemes-Vid, Nemes-Déd), a sopron-
veire 1 (Peresznye), a tolnavármegyeire 1 (Decs), a
egyeire 12 (Miske, Alhó, Barátfalva, Borosgödör,
Iva, Kercza, Kristyán, Magyar-Gencs, Magyarlak,
, Vágod, Város-Hodász), a veszprémvármegyeire
onybél, Borzavár, Nagy-Esztergár, Vanyola, Bakony-
1, Salamon, Pápa-Teszér, Nyögér, Nagy-Dém,
ímót, Kéttornyulak, Dereske, Dáka, Bakony-
esik, még közvetlenül 5 testület (Simonyifalva,
alók, Gernyeszeg, Cibakháza, Tisza-Püspöki) csat-

szövetség tagtestületeinek száma az 1901. évi
er hó 31-én 1331 volt; ezek közül 1073 vár-
szövetség útján csatlakozott, míg a közvetlen tag-
k száma 258.

Az egyes vármegyei szövetségek közül:

a bácsbodrogvármegyei	34,
a barsvármegyei	19,
a budapesti	22,
a csanádvármegyei	1,
a fejérvármegyei	59,
a hajdúvármegyei	16,
a háromszékvármegyei	10,
a hevesvármegyei	117,
a nagyváradai	13,
a pozsonyvármegyei	70,
a somogyvármegyei	19,
a sopronvármegyei	193,
a temesvármegyei	38,
a tolnavármegyei	23,
a torontálvármegyei	67,
a trencsénvármegyei	15,
a vasvármegyei	159,
a veszprémvármegyei	157,
a zalavármegyei	41

testülettel tagja az országos szövetségnek.

A régebben megalakult csanádvármegyei szövetség a
főnt említett egy testületen kívül, ismételt fölhívás daczára,
egyetlen testületet sem jelentett be. Ugyancsak nem jelen-
tett be egyet sem a jóváhagyott alapszabályokkal bíró
brassóvármegyei szövetség sem. Az aradvármegyei, nem-
külömben az elmúlt évben megalakult pestvármegyei szövet-
ségek alapszabályait a belügyminiszterium az azokban
kimondott kötelező csatlakozás miatt máig sem bagyta jóvá.

Az elmúlt évben ismételten fölhívtuk a vármegyei szö-
vetségeket és a tagtestületeket tagsági díjaik befizetésére s
habár a fölhívásnak volt is eredménye, mégis a hátralékok
igen nagy összegre rúgnak. Így 1901. év végéig a köz-
vetlen tagtestületek közül 83 van hátralékban, összesen
4982 korona 40 fillér tagsági díjjal, míg a vármegyei
szövetségek tagjai után a hátralék kitesz 2378 koronát,
vagyis az összes hátralék az 1901. év végéig terjedő kötelezett-
ségek figyelembevételével 7360 korona 40 fillér. A várm-
egyei szövetségek közül a budapesti, a fejér-, pozsony-,
tolna- és a veszprémvármegyei szövetségek az 1901. év
végéig összes tagtestületeik után lefizették a tagsági díja-
kat, a fejér- és veszprémvármegyi szövetségek pedig már
a folyó évre is. Az egyes vármegyei szövetségek a követ-
kező összegekkel vannak hátralékban: a vasvármegyei
180 kor., a bácsbodrogvármegyei 242 kor., a hajdúvár-
megyei 246 kor., a háromszékvármegyei 62 kor., a heves-
vármegyei 356 kor., a nagyváradai 46 kor., a somogy-
vármegyei 2 kor., a sopronvármegyei 12 kor., a temes-
vármegyei 192 kor., a torontálvármegyei 134 kor., a trencsén-
vármegyei 106 kor., a vasvármegyei 218 kor., végül a zala-
vármegyei 582 koronával.

Iktattatott az 1901. évben 1080, a folyó év első négy
havában pedig 397 ügyszer.

Szolgálati érem az elmúlt évben 133 testület részére
lett engedélyezve és pedig 720 V-, 580 X- és 290 XV-éves
szolgálati érem.

Ezekben előadva jelentésünket, kérjük annak szives
tudomásul vételét.

A magyarországi tűzoltó-szövetség elnöksége:

Dr. Óváry Ferencz,
alelnök.

Dr. Szily József,
titkár.

Jegyzőkönyv.

Felvetett Budapesten, a magyar országos tűzoltó-szövetség
elnökségének 1902. évi április hó 19-én délután 3 órakor
a szövetség központi irodájában tartott ülésen.

Elnök: Óváry Ferencz dr. szöv. alelnök.

Jegyző: Szily József dr. szöv. titkár.

Jelen voltak: Barabás István, Breuer Szilárd, Lukács Gyula, Scossa Zoltán, Szabó Gyula, Vida Pál, később Köhler István előadók, Bulyovszky Aladár és Varga Lőrincz felügyelő-bizottsági tagok, Tomcsányi Béla pénztáros, és mint vendég Glósz Kálmán dr. az egri nagygyűlés rendezője.

Elmaradásukat igazolták: Kék Lajos dr. elnök, Ecker Sándor és Markusovszky Béla előadók, Czédler János és Szokoly Ignác felügyelő-bizottsági tagok.

1. Elnök az ülést megnyitván, titkár felolvassa a márczius hó 24-én tartott elnökségi ülés jegyzőkönyvét, melyet az ülés hitelesít.

2. Elnök bejelenti, hogy az április hó 12-ikére kitűzött ülést kénytelen volt a mai napra halasztani azért, hogy a tankönyv nyomtatási munkálataiban az egyéb ügyek előkészítése miatt fönnakadás ne álljon elő. Tudomásul szolgál.

3. Elnök azon jelentését, hogy a biztosító társaságok külön megadóztatására vonatkozólag még mindig nem érkezett be a szükséges külföldi anyag, csakis részben s így ez időszerint még javaslatot nem tehet, az ülés tudomásul veszi.

4. Köhler Istvánnak Kiss Károly által közvetített azon jelentését, hogy fekvő beteg lévén, az ülésen részt nem vehet, az elnökség tudomásul veszi.

5. Scossa Zoltán bejelenti, hogy az ócsai önkéntes tűzoltó-testület belügyminiszteri és hatósági engedéllyel egyik tagja által országsszerte gyűjtést rendez a testület javára és tűzoltószerek beszerzésére. Tekintettel arra, hogy a tűzoltószerek beszerzése községi föladat, mely föladatnak Ócsa községe vagyoni helyzeténél fogva nagyobb nehézség nélkül megtehető, maga a tűzoltóság pedig helyi szolgálatra lévén hivatva, egy ennek dacára rendezett országos gyűjtéssel a tűzoltó intézménynek csak ellenségeket szerez, az elnökség az ócsai önkéntes tűzoltó-testület eljárását helyteleníti, azt a testület parancsnokságának tudomására hozza, egyben elhatározza, hogy a belügyminisztert fölíratban kéri, hogy hasonló esetekben engedélyt országos gyűjtésre ne adjon.

6. Mivel Polcz Rezső előadói megbízásának elfogadásáról és a kolozsvári tanfolyam megkezdéséről mindeztideig jelentést nem tett, az elnökség újból felhívja jelentésének sürgős betérjesztésére.

8. Felhívja az ülés a titkárt, hogy a Tűzrendészet-ből eddig kinyomott íveket a tanfolyam előadói részére küldje meg.

9. Titkár indítványára, beható vita után elhatározta az elnökség, hogy mivel a gyakorlati szabályzat átdolgozásának munkálatai mindeztideig befejezhetők nem voltak, de sőt azok előreláthatólag még hosszabb időt fognak igénybe venni s így az esetben, ha az elnökség ama korábbi határozata, hogy a gyakorlati rész is kivonatossan a tankönyvbe fölvéssék, ennek megjelenését még jobban hátráltatná, — a gyakorlati részt a Tűzrendészet könyvéből kihagyja.

10. A könyvárát az elnökség 2. koronában állapítja meg.

11. Elhatározta az elnökség, hogy a tankönyvet az ez idei tanfolyamok hallgatói részére ingyen adja ki, miért is felkéri az előadókat, hogy a hallgatók számát jelentsék be.

12. Breuer Szilárd indítványára elhatározta az elnökség, hogy az ez évi egri országos tűzoltó-versenyeket még a régi gyakorlati szabályzat szerint fogja megtartani, szerkesztés azonban az egységes fecskendőt írja elő.

13. A versenyek sorrendjének megállapításánál az elnökség mindenekelőtt elhatározta, hogy a versenyeket három főrésztre osztja, u. m. a szerek kezelésére, az egyéni versenyekre és a taktikai támadásra.

Beható eszmecsere után a sorrend a következőkben állapított meg:

A) I. Kocsifecskendő iskola- és gyorsszerelése 2 szívó- és 2 nyomótömlőtekerccsel, közönséges támasztólétrával az I-ső emeletre. (A szerelésben részt vesz 1 tiszt, 1 csővezető és 4 szerelő).

II. Kétkerekű billenő mozdonyfecskendő iskola- és gyorsszerelése 2 szívó- és 2 nyomótömlőtekerccsel, 3-résztű

angol dugólétrával az I. emeletre. (A szerelésben 1 tiszt, 1 csővezető, 2 létrakezelő és 4 szerelő).

III. Előkocsival ellátott négykerekű billenő fecskendő iskola- és gyorsszerelése 4 szívótömlővel, 3 álló kétkerekű motoláról vett nyomótömlővel, 3 rudas gráci díugólétrával a II. emeletre. (A részt vesz 1 tiszt, 1 csővezető, 4 létrakezelő és 4 szerelő).

IV. Iskola- és gyorsmászás 2 drb. egykaru létrával a II. emeletre. (A szerelésben részt vesz 1 tiszt, 1 csővezető, 2 létrakezelő és 2 mászó).

B) V. Gyorsmászás egy drb. egykaru, egy létrával a II. emeletre. (Egy testületből csak egy ember részt vesz).

VI. Kötélen leereszkedés a II. emeletről. (Egy testületből csak 1 ember vehet részt).

VII. Tömlőkigurítás 2 tömlőtekerccsel, 1 kercset az előírás szerint, azonban ugyanazon gurítja ki, erősíti a nyomónyílásra s szabályszerűen visszahúzza. (Egy testületből csak 1 ember vehet részt).

VIII. Mentő-verseny. Jobb oldali kulcsos kötés háromszögletű kendővel. (Egy testületből csak 1 ember és 1 mászó vehet részt).

IX. Mentő-verseny. Fejtető sérülésnél nyomópóllyával. (Egy testületből csak 1 ember és 1 mászó vehet részt).

C) X. Taktikai támadás oly testületek részéről, melyek ezen versenyre jelentkeztek, a versenyek első portjának egyikében tényleg részt is vettek s ez a jury által ezen versenyre bocsáttatnak. A leheletesen természetű terveket a jury állapítja meg alak azokat ugyanakkor borítékban pecsét alá helyezett tekintetében a verseny megkezdése előtt sorhuzat tervet a versenyző testület huzza ki és köte után 5 percczel a támadást megkezdni. A támadás történik s a sugár kiszökellése jelzi a támadás végét. A visszaszerelés adandó jelre történik s befejezték tekintetében, ha az összes használt eszközök rendelkezésbe kerülnek s a csapat eredeti helyét újból elfoglalta.

14. Kimondja az elnökség, hogy a taktikai kitűzendő díj képezi a legnagyobb díjat, ezt ki a II. és az I. sorozatokra kitűzött díjak.

Az egyes díjak beosztása a következők szerint:

Az orsz. tűzoltó-szövetség nagy díja a támadásra.

A hevesvármegyei tűzoltó-szövetség díja a támadásra.

Eger város díja a II. sorozatra.

Az egri nők díja az I. sorozatra.

Az orsz. tűzoltó-szövetség kis díja a IV. sorozatra.

A VI. és VII., nemkülömben a IX. sorozatokra az orsz. tűzoltó-szövetség ad egy első díjat, míg a VIII. sorozatra Dr. Óváry képviselő, szöv. alelnök tűz ki egy első díjat, melyért az elnökség köszönetét nyilvánítja.

15. Dr. Glósz Kálmán kérelmére az elnökség Breuer Szilárdot, hogy a rendelkezésre álló s általában a helyi viszonyok tanulmányozása végett Egerbe menjen s eljárása eredményéről a ülésen jelentést tegyen.

16. A legközelebbi elnökségi ülés áprili 12-én lesz.

17. Varga Lőrincz felügyelőbizottsági tagja hogy Bulyovszky Aladárral együttesen a pénztár sokat megvizsgálta, kéri azonban, intézkedjék az iránt, hogy az elnök is legközelebb jelenjen meg a pénztár tartalmával is megvizsgálva.

Ezzel elnök az ülést esti 1/28 órakor befejezte.

Kmf.

Dr. Óváry Ferencz,
elnök.

Dr. Szilárd,
j

Jegyzőkönyv.

tett Budapesten a magyar országos tűzoltó-szövetség ségének 1902. évi április hó 26-án délután 3 órakor a szövetség központi irodájában tartott ülésén.

Elnök: *Óváry* Ferencz dr. szöv. alelnök.

Jegyző: *Szily* József dr. szöv. titkár.

Jelen voltak: *Breuer* Szilárd, *Ecker* Sándor, *Lukáts* a, *Markusovszky* Béla, *Scossa* Zoltán, *Szabó* Gyula és *ner* Manó előadók. Elmaradásukat igazolták: *Barabás* n, *Köhler* István és *Vida* Pál előadók.

1. Elnök az ülést megnyitván, titkár fölolvassa az s hó 19-én tartott elnökségi ülés jegyzőkönyvét, melyet nökség észrevétel nélkül hitelesít.

2. *Köhler* István a választmányhoz intézett levelében lőadói tisztségtől való fölmentését kéri. Illetékes elinté- véget az országos választmány elé terjesztetik.

4. Titkár bejelenti, hogy *Köhler* István a Tűzrendé- nek általa megírt, a fecskendő és tartozékai című részé- nemkülönbén *Breuer* Szilárd engedélyével az ez által ászószerekről írt részből, sőt állítólag a *Markusovszky* által megírt Tűzrendészet című részből üzleti cél- ugyanazon betűkkel és a szövetség tulajdonát képező ékkel külön lenyomatokat készített, holott erre nézve övetségtől engedélyt sem nem kért, sem nem kapott.

ató tárgyalás után, miközben *Breuer* Szilárd, *Lukáts* la, *Markusovszky* Béla előadók és titkár élénken vitat- hogy az általuk megírt részeknek a szövetség részére átengedésével szerzői tulajdonjogokról le nem mondtak,

ondja az elnökség, hogy *Köhler* István részére a külön- omatok kiadását nem engedélyezi, egyúttal felhívja őt,

y eljárását az elnökség előtt igazolja.

5. *Markusovszky* Béla kérelmére megengedi az elnök- hogy a tűzrendészet és annak kezelése cím alatt la megírt részből 1000 példányig különlenyomatokat

ittessen, kiköti azonban, hogy azok napvilágot csak a yv közreadása után lássanak.

6. *Breuer* Szilárd jelentést tesz egri útjáról. Ennek felelőleg kimondja az elnökség, hogy a versenyek a zárnya udvarán tartandók, a hol is egy 3 ablakosor,

omemeletes mászófal állítandó föl, melynek magassága l emeleti ablak alsó széléig 4.40 m., onnan a II. eme-

g és följebb 3.40—3.40 m. Egyebekben a brassói mászó- méretei irányadók. A mászófal költségeire az elnökség

koronát engedélyez az egri testületnek a szövetség ztárából.

7. A versenyek IV. és V. sorozatát az elnökség olykép oztatja meg, hogy a mászás mindkét sorozatban a har- lík és nem a második emeletig történjék.

8. A versenyekhez szükséges szerek tekintetében a inalmak közlendők az egri testülettel oly felhívással,

atkozzék az iránt, mely szereket hajlandó a versenyek ljaire rendelkezésre bocsátani.

9. *Heyde* Gusztáv tűzbiztos impregnáló anyagának róbálása tekintetében a belügyminiszterium véleményt ve, *Szabó* Gyula és *Breuer* Szilárd javaslatára kimondja

elnökség, hogy az az anyagvizsgálók országos egyesülete l volna kipróbálandó s a próbához a szövetség is meg- andó.

10. A nyers kőolaj és párolt termékeinek tartány- ókban való szállítása feltételeinek megállapítására hivat- l föl a belügyminiszterium által, az elnökség *Breuer*

lárd szakvéleményének megfelelőleg terjeszti a belügy- niszteriumhoz javaslatait.

11. Pénztárost fölhívja az elnökség, hogy a tagsági nátralékok kimutatását terjeszse a legközelebbi ülés elé.

12. Az országos választmány ülését az elnökség f. évi ius hó 8-ának délelőtti 10 órájára, az elnökségi ülést

ig június hó 7-ének délutáni 3 órájára tűzi k.i.

13. Titkár bemutatja az országos választmányhoz

intézendő jelentés tervezetét. A tervezethez az elnökség hozzájárul s utasítja titkárt, hogy azt a hivatalos lapban leendő közzététel előtt elnöklő alelnöknek mutassa be.

14. Titkár azon jelentését, hogy a Konkordia-malom égésénél elpusztult *Szmlkó* József és *Herczeg* János székes- fővárosi tűzoltók február hó 11-én végbement temetésén alelnök utasítása folytán a szövetséget képviselte s annak nevében a ravatalra koszorút helyezett, az elnökség jóvá- hagyólag tudomásul veszi.

15. A segélyzőszövetség igazgató választmányának figyelmét az elnökség fölhívja arra, hogy a tulajdonában levő italmérsi kártalanítási kötvényeket konverzióra még idejében jelentse be.

16. Elnök bemutatja a hajduböszörményi testület parancsnokának a testület volt parancsnoka és a városi hatóság elleni panaszát. Jelenti egyúttal, hogy a maga részéről ez ügyben a vizsgálat megejtése végett a belügy- miniszteriumban jelentést tett, mit is az elnökség meg- nyugvással vesz tudomásul.

17. Titkár fölolvassa a budapesti III. sz. csendőr- kerületi parancsnokság megkeresését az altiszti iskolába és próbaszolgálatra beosztott csendőrök tűzoltói kiképzésének eszközlése végett. Jelenti egyben, hogy e tárgyban már szóbeli megbeszélések is folytak. Az elnökség átiratban értesíti a csendőrparancsnokságot, hogy a szaktanításra hetenkint egyházamban tartandó 3 órában készségesen vállalkozik, egyúttal közli, hogy a községi közigazgatási tanfolyamokra miniszteri jóváhagyással engedélyezett tan- könyv a közeli napokban meg fog jelenni.

18. Pénztáros bemutatja az 1901. év IV. negyedéről készített pénztári kimutatást. E szerint a III. negyed végén a pénztármaradvány volt 5876.28 kor., bevétel 1076.61

korona, kiadatott 3379.11 kor., s így a pénzmaradvány az 1901. év végén 3573.78 korona. Tudomásul vétetik.

19. Az 1901. évről beterjesztett zárószámadást 14.236.86 korona bevétellel, 10.663.08 korona kiadással és 3573.78 korona maradvánnyal az elnökség tudomásul veszi.

20. Pénztáros bemutatja az 1902. év I. negyedéről szóló pénztári kimutatást. E szerint a pénzmaradvány volt 3573.78 kor., a bevétel 1110 kor., a kiadás 2011.42 kor., s így a pénzmaradvány az I. negyed végén 2672.36 kor. Tudomásul vétetik.

21. *Ecker* Sándor azon jelentését, hogy a pozsony- vármegyei szövetség ez évi június hó 22—29-ig fogja meg- tartani III. vármegyei szaktanfolyamát, az elnökség örven- detes tudomásul veszi, felhívja azonban *Eckert*, hogy a tantervet és az előadókat mielőbb jelentse be az elnökséghez.

22. A június hó 8-án tartandó orsz. választmányi ülés napirendjét az elnökség a következőkben állapítja meg:

a) Az elnökség jelentése múlt évi működéséről.

b) Az 1901. évi zárószámadás előterjesztése.

c) A felügyelő bizottság jelentése az ügy- és pénz- kezelésről és a felmentvény megadása.

d) Az elnökség előterjesztése a tagsági díjakkal hátra- lékban levő testületekkel szemben követendő eljárás, egyes testületek törlése és hátralékaik leírása tárgyában.

e) Az elnökség javaslata a Tűzrendészet című tan- könyv szerzői részére megállapítandó tiszteletdíj tárgyában.

f) Elnöki javaslat az előadók tiszteletdíja iránt.

g) Határozathozatal a gyakorlati szabályzat harmadik kiadása tárgyában.

h) Az alapszabályok módosítása iránt beterjesztett indítványok tárgyalása.

i) Az elnökség netaláni egyéb javaslatai.

k) Netaláni indítványok és előterjesztések.

l) Két jegyzőkönyvhitelesítő megválasztása.

Ezzel elnök az ülést esti 7 órakor berekeszti.

Kmf.

Dr. Óváry Ferencz,

elnök.

Dr. Szily József,

jegyző.

Kimutatás

a magyar országos tűzoltó-szövetség pénztárának állásáról az 1902. év I. negyedében.

Bevétel:	Kor. Fill.
1. Mult évi egyenleg	3573 78
2. Tagsági díjak:	
a) Önálló tagtestületektől	876 —
b) Alsövetségben állóktól:	
1. Fejérvárm. szövetség útján	118 —
2. Somogyvm. » »	4 —
3. Vasvárm. » »	86 —
4. Közvetlenül	26 —
Összesen	4683 78

Kiadás:

K

1. Irodai, ügykezelési, postaporto és kézbesítési kiadások	21
2. Tisztviselői tiszteletdíjak és irodakaritási bérek	4
3. Kiküldetések és útiköltség megtérítések	
4. Előadók tiszteletdíja 1901. évre	
5. Lakbér	
6. Tűzrendészeti szakmunka clichéi	
7. Előfizetés szaklapra	
8. Koszorú Szmilko és Herczeg temetésére	
Maradvány, mint egyenleg	21
Összesen	41

Budapesten, 1902. évi április hó 9-én.
Dr. Óváry Ferencz, *Tomcsányi J.*
 alelnök. pénztáros.

ÁLTALÁNOS RÉSZ.

Tűzoltói tanszermuzeum.

A legtöbb intézetben, a hol szakelőadásokat tartanak, létezik egy tanszertár, a melyben az előadottak szemléltetve lesznek bemutatva. Ezen szemléltető előadásnak nagy előnye az, hogy a hallgatóságban az érdeklődést nagyon fokozza az előadott tárgy iránt, azonkívül a hallottak a látottakkal kiegészítve sokkal élesebb képet hagynak az elmékben és ezáltal maradandóbb tudást nyer vele a hallgatóság.

Az egyes tűzoltóságoknak a tanszertára a gyakorlótér, vagy a szertár, a hol az elméleti előadások alkalmával előadottak szemléltetve, illetőleg gyakorlatilag kerülnek előadásra; itt ismeri meg a tűzoltó a fecskendőt, és az egyéb szereket, felszerelési tárgyakat; itt tanulja meg, hogy miként kell azokkal bánni a vész helyén, ha a riadó őt a kötelességére hívja.

A tűzoltóságoknak ezen úgynevezett házi nevelése teljesen kielégítő, különösen akkor, ha több a gyakorlati óra, mint az elméleti, azonban nem felel meg ezen tanítási rendszer magasabb tűzoltói kiképzésnél, értem a tanfolyamok tiszti képzésénél, a mikor az illetőknek az általános tűzoltói ismereteken kívül az összes tűzoltói ismereteket el kell sajátítaniok, kezdve a legelemibb dolgoktól a legmagasabb tűzoltói technikai szaktudásig. Ehhez nem elégséges egy szertár, néhány erre az alkalomra kikölcsönzött szerrel, hanem hogy teljes képet tudjon az előadó a hallgatóságnak bemutatni, szüksége van a szemléltető előadásra. ehhez pedig szükséges egy tanszertár, a hol akár modellekben, akár pedig rajzokban meg legyenek az összes fecskendők, egy fecskendő keresztmetszetben, az összes szelepek és egyéb részei a fecskendőknek külön-külön szétszedve; ott legyenek a létrafajok, az építkezési anyagok, tűzjelzések stb. már azért is, mert tény, hogy egy 1½ óras szemléltető előadással sokkal nagyobb eredményt lehet bemutatni, mint egy 3, sőt 4 óras agyonbeszéléssel.

Külömben pedig a tanszertárnak, különösen a tűzoltóságnál már azért is van célja, mert itt lehetne a különféle újításokat létesíteni és a külföldről hozatott tárgyakkal kísérletezni, szóval ez olyan experimentáló műhely is lehetne, a hová ha valaki belép, okvetlen csak tanulhat és ismereteit bővítheti. Hogy a tiszti tanfolyamokon az előadó föladata egy tanszertár birtokában mennyire meglenne könnyítve, azt úgy hiszem, nem szükséges bővebben fejtegetnem.

Egy ilyen tanszertárnak a felállítása nagy anyagi áldozattal jár, valószínűleg ezért késett az országos tűzoltó-szövetség annak felállításával, habár attól vártuk, sőt kötelessége is lett volna ilyenent már régen létesíteni, annál is

inkább, mivel az országban a tisztképzés az ő köréhez tartozik, vagy legalább is tartoznék.

A mivel azonban az országos tűzoltó-szövetség soká késett, azt megteremtette Budapest székesfővárosi tűzoltósága, mely a külföldi tűzoltóságok tájára létesítette az első hazai tűzoltói tanszermuzeumot azért, hogy a fővárosi tűzoltóság fejlődésének megörökíttessék, részben pedig oktatás céljából.

Ezen tanszermuzeum a központi tűzoltó-laktár (VIII., Kun-utca 2. szám) egy különös e célra szánt nagy teremben állított fel, a hol négy nagy üvegfalú helyiségben csoportosan vannak elhelyezve a különféle tanszermuzeumi tárgyak.

Az első szekrényben ismerteti a fővárosi tűzoltóság szervezeti és tartalmi részét; tartalmazza az első kerületi őrség leírását, a szervezési alkalmával viselt egyenruhát a tanfolyamokkal összehasonlítva, és az összes személyes felszerelési tárgyakat néhány külföldi mintával kiegészítve.

A második szekrényben egyedül a tűzjelzési tárgyakat és pedig a legrégebbi tűzjelzőgéptől a legújabb tűzjelző-telefonig; a házi riasztó- és jelző-csengő minden fajtája, egy teljes távirati berendezés (Mörk-féle), a beszélő-berendezések közül a legrégebbi juttól, a betűjelző mágnes forgantyú-géptől kezdve a legújabb mikro-induktoros telefonig. Van egy vasúti jelzőmű, az összes elemek (Meidinger, L'ecanche stb.), a kódos fém- és hőtüzelzők stb.; a vidéki tűzjelzési berendezések demonstrálására ki van állítva a kéthangu jelző, húzócsengő, piros jelzőlámpa és jelzőzászlók és egy teljesen felszerelt (életnagyságú bábu) toronyőr, ellenőr órával stb. Megjegyzendő, hogy az összes jelzők, telefonok, jelzőgépek egy áramkörbe vannak bekapcsolva, hogy azok mind működésbe is hozhatók.

A harmadik számú szekrény csakis vízszállítási felszereléssel van berendezve. Itt látunk egy teljesen felszerelt működésképes kis (Walser-féle) model mozdony-fecskendőt, azonkívül kézi fecskendőket, extincteurokat a külföldi tűzoltóságoknál alkalmazásban lévő összes típusúakat és csavarokat, tömlőkötőket, szabályozható szóró-lövkőket, gummi és fémszelepeket, állványcsöveket, sugárcsőket stb.

A negyedik szekrényben ki van állítva az összes létrafajok, a gépezetes tololétrától kezdve egész a kézi támasztó létráig, mind tizedrészes nagyságban; a különféle kézi lámpások, u. m. akkumulátoros villanylámpák, benzínlámpák, bányalámpák, chromsavas villanylámpák, Lieb és Magirus-féle biztonsági gyertyalámpások stb., álarcok és sisakok, légszállító készülékek a füstálarok

lkatrészek a gépezetes tolólétrához, ugymint esési, drótkötelek stb. Meg van továbbá a nálunk és dőn használatban levő zárcapcsok változatos gyűjtése.

Részben a szekrényekben, részben pedig a falakon ik a különböző táblázatok és pedig a fecskendő szer-oz tartozó felszerelésekről (olajozó, fakalapács stb.), ési anyagokról (kócz, kender, gummilap, aszbeszt stb.). önféle nagyságu sűrítő gummikarikák, a szerek és lyes felszerelési tárgyak tisztításához szükséges tiszt-efék és anyagok, a távirtdai vonalak építéséhez szük-huzalok, szigetelők, tartók, capcsok stb., a fővárosi etéki hálózat tűzicsap és zárócsap jelzőtáblái. To-az összes tömlőfajok és pedig különféle méretekben, ek javításához szükséges csavarok, hasított szegek, zorítók, agancsok, összekötő záruk, anyacsavaros sze-lőzsvánkos stb. stb.

Egy külön csoportban vannak összehalmozva a meg-tűzrendészet előadásához szükséges építési anyagok lig a Rabitz-féle dróthálós fal, a gypszanyagból álló fal, különféle tűzálló téglák, pala-, cserép-, aszfalt- és yfedő lemezek, aszbeszt lemezek minden vastagság-észben a legnagyobb tűzben kipróbálva; tűzálló üveg-(Siemens-féle dróthálós üveg, a berlini kiállításban ott prizmaüveg), különféle gyszszel és egyéb anya-l gyurt parafafal minták, impregnáló folyadékok fa és tűzmentesítésére, oltó anyagok (Labbé-féle gránát, ior extincteur, Eberhardt-féle oltó víz, Buches-féle oltó b.).

Jgyancsak külön csoportban vannak összeállítva az tűzoltói bontó szerszámok; itt látunk ács- és kézi-, csákányokat, csákllyákat, feszítő vasakat stb.; ugyan-nak elhelyezve a különféle viharfáklyák, tömlőhidak, k, vedrek, tömlőtartó villák, a *Janicsek* Andor tűz-oltó által konstruált sugárcső-irányító. A padlón van jes utcai tűzicsap felszerelve állványcsövel, reá erő-

sített tömlővel és vízvezetéki kulcsal. A falakon vannak a gyakorlatok csoportfényképei, az 1870-es években szol-gált tűzoltói személyzet csoportképei, az 1885. és az 1896. évi kiállítási grafikai képek és térképek, a nevezetesebb tűzesetekről való fényképfelvételek, Budapest régi és leg-újabb térképei stb.

Végül pedig ugyancsak felemlítésre méltó az a szo-moru sarok, a melyben a Konkordia-gőzmalom pusztulása alkalmával visszamaradt ereklyék őriztetnek; ezek közt van a két szerencsétlenül járt tűzoltó baltája és Herczeg János-nak félig elégett sugárcsőve, mely tárgyakat ugyanott lel-ték, a hol a tűzoltók elégett testrészei feküdtek.

Ezzel nagyjában leirtam a tanszertárnak a berende-zését; megjegyzem, hogy az még nem tökéletes és nagyon sok kívánni valót hagy hátra, így többek közt hiányzanak a tetőszékek, gerendakötések, a különféle falak és tetőfedé-sek, kémények, továbbá a színházak, malmok és tűzveszé-lyes gyárak berendezéseinek és vízvezetéki hálózatának váz-latai stb., ezek beszerzése azonban ma már csak idő kér-dése; a földolog az, hogy a kezdet megvan és ez első sorban Szeserbovszky Szaniszló főparancsnoknak köszönhető, a ki ezzel is egy lépéssel előre segítette a hazai tűzoltó-intézményt, mert alkalmat szolgáltatott a vidékről felrán-duló tűzoltó bajtársaknak, de különösen a tanfolyamhall-gatóknak, hogy ezzel is gyarapíthassák tűzoltói ismereteiket, az országos tűzoltó-szövetségnek pedig mintát szolgáltatott, hogy a jövőben — mert az elodázhatatlan miként ren-dezze be a második és pedig az országos tűzoltó tan-szertárt.

Felhívjuk tehát az igen tisztelt vidéki tűzoltótiszt baj-társainkat, hogy ha Budapestre rándulnak, ne mulasszák el ezen tanulságos új intézményt megtekinteni; arról előre is biztosíthatjuk, hogy a fővárosi tűzoltó-főparancsnokság ismert előzékenységénél fogva mindenkor a legszívélyesebb fogadtatásban fognak részesülni és kalauzoltatni.

Kállay Imre.

SZÖVETSÉGEK KÖRÉBŐL.

Érvármegye alispánjának rendeletei.

2. sz.

A vármegyei szövetség elnökségéhez.

községekhez intézett körrendeletemet megfelelő es végett oly kérelemmel küldöm meg, hogy észle-ésetenként hozzám jelentést tenni sziveskedjék, alapján a netáni mulasztások megtorlásáról intéz-ogok.

II. A járási főszolgabirákhhoz.

községekhez intézett körrendeletemet tudomás végett bíró uraknak azzal adom ki, hogy a tűzrendészeti yrendelet 34. §-a nemcsak nekem, hanem a járási bíró uraknak is kötelességévé teszi a tűzoltóintéz-ársadalmi fejlesztését és a községi tűzrendészetet s hatáskörükben is előmozdítani, miért is felhivom bíró urat, hogy jelen körrendeletemnek maga részé-yekezzék érvényt szerezni

III. A községi elüljáróságokhoz.

vármegyei tűzoltószövetség elnökségének időközi ztéseiből és személyes tapasztalatból arról győződ-g, hogy vármegyénk községeiben a tűzoltóintézmény folyólag a tűzrendészet kezelése mindinkább hanyat-ndult. Ugy az elüljáróságok hivatalos föladataiban, özségekben létező tűzoltótestületek társadalmi műkö-

désében nem nyilatkozik meg ma már azon eleven tevé-kenység, mint a minő a lakosság vagyonsbiztonsága érde-kében kívánatos volna s a mily örvendetes mérvben évekkel ezelőtt nyilatkozott.

Megkísérlette a vármegyei tűzoltószövetség elnöksége ezen hanyatlást meggátolni, buzdító felszólításaival az ügy-buzgalom fokozását előmozdítani, jutalmi díjak kitűzésével, vármegyei tűzoltói pénzalap létesítésével s a járási tűz-felügyelők szorgalmazásával. Ámde ez a kívánt sikert nem eredményezte.

Hogy pedig az említett társadalmi közöny s hivatalos elhanyagolás mily káros következményeket von maga után kögazdasági tekintetben, arról az évi tűzkár-statisztika szomorú adatokat szolgáltat, mely körülményre több éven át alispáni évi jelentéseimben én is reámutattam.

Kiterjesztette figyelmét ez irányban a magas kor-mány is, a mennyiben méltányolva a tűzoltóintézmény és tűzrendészet közérdekű fontosságát és a közigazgatási föl-adatához való tartozóságát, a nagym. m. kir. belügy-miniszter 127.693/901. sz. a. tett intézkedésével elrendelte, hogy a községi közig. tanfolyamokon a tűzoltói ismeretek is szakszerűen előadassanak s ezen előadásokon a tanfolyam-hallgatók részt venni s e tantárgyból záróvizsgát tenni kötelesek. Minthogy pedig vármegyénk tűzrendészeti szabály-rendelete a tűzoltói intézmény gondozását első sorban a községi elüljáróságok föladatává teszi, ennél fogva utasítom a községi elüljáróságokat, hogy a mennyiben a községben önkéntes tűzoltó-testület létezik, de annak testületi műkö-dése a kívánalomnak meg nem felel vagy éppen szünetel, alkalmas módon igyekezzenek a testület vezetőségét vagy

más, a községi intelligenciához tartozó befolyásosabb férfiakat megnyerni arra nézve, hogy a netán szunnyadó testületi élet és működés új életre keltessék, a működő tűzoltók szakszerűleg gyakoroltassanak, eszközeik jókarba helyeztesenek, a község pedig adja meg azon anyagi és hatósági támogatást, mely e részben kívánatosnak mutatkozik.

A mennyiben pedig ily önkéntes testületek hiányában a községi köteles tűzoltócsapat újjászervezése vagy mostani létesítése válik szükségessé, kötelezem az elüljáróságot arra, hogy a tűzrendészeti szabályrendeletnek e tekintetben is intézkedő határozmányai szerint haladék nélkül eljárjanak. A tűzrend. szabályrendelet 14. §-a értelmében megejtendő vizsgálatokról felvett s a vármegyei tűzoltószövetség elnökségéhez beterjesztendő jegyzőkönyvben jelen rendeletnek miként történt végrehajtásáról minden esetre jelentés lesz teendő az elnökséghez, mely utóbbi szabályrendeletünk szerint az ellenőrzést gyakorolja.

Mihez tartás végett jelzem, hogy a netáni szükséges szakbeli támogatásra a vármegyei tűzoltószövetség elnöksége készségesen rendelkezésre áll.

Tudatom egyúttal azt is, hogy a tűzoltói szolgálat baleseteiben az országos tűzoltó-segéyalaphól évi 20 fillér befizetés ellenében 1 koronától 2 koronáig terjedő napi kárpótlás rögtöni segélykép, esetleg pedig 1000 koronáig terjedhető nagyobb segély nyerhető. Ez országos segélyalaphoz számos vármegye tűzoltói csatlakozva vannak.

Ezek előadása után figyelmeztetem az elüljáróságot, hogy ha ezen rendelet ellenére valamely mulasztásról, közönyről és hanyagságról tudomást szerzek, nem fogok késni a tűzrend. kormányrendeletben nyert felhatalmazás alapján kellő fenyegetést alkalmazni.

Székesfehérvárott, 1902. márczius hó 29.

Huszár,
alispán.

Veszprémvármegye alispánjának rendeletei.

6436.
X—1902.

I. A járási főszolgabírákhoz.

A vármegyei tűzrendészet minél hathatósabb fejlesztése révén levén csak várható a még mindig túlságos sok tűzkár fokozatos kevesbedése, s ez által a vármegyei közvagyon gyarapodása, megerősítem s jóváhagyással ellátam a járási tűzfelügyelő teendőiről szóló szabályzatot, mely szerint a járási tűzfelügyelők kötelesek a járások területén létező községek tűzrendészeti állapotát évenként legalább egyszer megvizsgálni, s illetve ellenőrizni, tehát úgy a tűzoltóságot, mint a tűzoltó-eszközöket és a tűzrendészeti szabályok végrehajtását, a tapasztalt visszasságok megszüntetését a községi előjáróságnál szorgalmazni, s eredménytelen szorgalmazás esetén a főszolgabíró urak közbenjárását kikérni.

A járási tűzfelügyelők ezen vizsgálatának teljesítésére főleg április, május és június hónapok jelölve ki, s vizsgálatuk a következőkre terjed ki:

1. Az önkéntes és kötelezett tűzoltóságok szervezése, felszerelése és kiképzésére;
2. a tűzoltó-szertárakra;
3. a tűzoltó-eszközök jókarban tartására, s hogy ez miként történjék tanácsadás és útbaigazítás adására;
4. tűzrendészeti szabályok és e tárgyban kiadott rendeletek végrehajtására:
  - a) új házak építésére, régi házak tetőzetének javítására;
  - b) kémények mikénti seprítésére;
  - c) víz készletben tartására.

Hogy a járási tűzfelügyelők ezen kötelezéseiket a közjavára szolgáló módon teljesíthessék, felkérem tek. főszolgabíró urat, hogy tűzrendészeti ügyekben a tűzfelügyelő

szakvéleményét meghallgatni, s őt eljárásában tám. sziveskedjék.

A járási tűzfelügyelők a következők: a veszprémi járásban Blázy Imre veszprémi és Kovács József várpalotai lakosok; az enyingi járásban Gerber Sándor síófoki a devecseri járásban Szikora Béla devecseri lakos; a zirczi járásban Szokoly Ignác pápai és Gerber Sándor lakosok; a zirczi járásban Vécsey József zirczi és József várpalotai lakosok, kik hivatalos eljárásuk l. vörös karszalagot viselnek J. T. F. betűkkel.

Veszprém, 1902. évi április hó 3-án.

6438.
X—1902.

II. A járási tűzfelügyelőkhöz.

A járási tűzfelügyelők teendőiről a vármegyei tűzoltószövetség által megalkotott s jóváhagyással megadott szabályzat 6. §-a szerint kötelesek a járási tűzfelügyelők területükbe beosztott községeket évenként legalább egyszer megvizsgálni, és a lehetőséghez képest kétszer is bejárni, s valamely község tűzoltóságát legalább egyszer megvizsgálni.

Feladatuk megvizsgálni, illetve ellenőrizni a községi önkéntes, mint a kötelezett tűzoltóságokat, ezek szer. felszerelését, kiképzését; a tűzoltó-eszközöket, ezek elhelyezését a tűzoltó-szertárakban, s tűzrendészeti szabályokat, s a kiadott hatósági rendeletek miként történt végrehajtását; feladatuk továbbá a tapasztalt hiányokat és a tűzoltóságok megszüntetési, illetve az esethez képest az önkéntes tűzoltóságok megszüntetését a községi előjáróságnál szorgalmazni, ménytelen szorgalmazás esetén a járási főszolgabíró urak közbenjárását kikérni.

Kötelességük vizsgálataikról a jegyzőkönyvet a főszolgabíró úrnak felvenni, s az egyik példányt a vármegyei tűzoltószövetséghez beterjeszteni, a másik példányt pedig megkérni a vizsgálat teljesítése alkalmával a község házában: ellenőrzési naplóban megjelenésüket igazolni s a me. a község bírójának ügykörükben valami utasítást vagy valamely hiányra, avagy mulasztásra figyelmeztetést, illetve figyelmeztetést vagy útbaigazítást a község házában a községi bíró házában kitett ellenőrzési naplóba bejegyezni, s a járási főszolgabíróhoz is fontosabb esetekben a vizsgálat eredményéről jelentést tenni. Végre hivatalos közben a J. T. F. fekete betűs vörös karszalagot.

A járási tűzfelügyelő urak hazafias és ügyes eljárásukat függvén vármegyénk tűzrendészeti ügyeinek leosztása, önként vállalt nehéz, de humánus kötelem pontos teljesítését várom.

Veszprém, 1902. évi április hó 3-án.

6437.
X—1902.

III. A körjegyzőkhöz és a nagyközségi bírákhoz.

A vármegyei tűzoltó-szövetség és a járási tűzfelügyelők jelentéseiből, de saját tapasztalatomból meggyőződtem meg, hogy vármegyénkben a tűzrendészeti ügyek körül a községi előjáróságok nem járnak el olyan módon, mint ahogy ezt a rendészet ezen fontos ága megkívánja, nyújtanak a tűzrendészeti felügyelőknek segédkezni munkájuk teljesítése közben.

Mint ahogy pedig a vármegyei közvagyon túlságosan még mindig igen nagy mérvben pusztul, minthogy a tűzrendészeti felügyelők vizsgálataikat most fogják teljesíteni, minthogy ezen vizsgálatok alkalmával akárhányszor is meggyőződtem daczára — a községi előjáróságok jelen nem mutatkoznak, minthogy a tűzoltó-eszközök sokszor széjjel a község különböző helyeken feledtek, s feltározva nincsenek, hogy a tűzoltó-összeírások is sokszor csak nehezen, hosszas keresés után voltak feltalálhatók, s hasznosnak találtak el az ideje a tűzfelügyelőnek, a mit igen j.

tők begyakorlására felhasználni, a járási tűzrend-
 ügyelők vizsgálatát megkönnyítendő és hasznosabbá
 utasítom a nagyközségek biráit, és a körjegyzők
 kisközségek biráit is, hogy a járási tűzrendészeti
 ökö által előre kitűzött határnapon otthon, s a vizs-
 t jelen legyenek, a községi tűzrendészeti szabály-
 tet, a községi kötelezett, vagy önkéntes tűzoltóság
 s szolgálati szabályait, a 20—40-éves összeírt községi
 s, és a váltásig-kötelezettek névjegyzékét, a tűzoltó-
 eltárát, a tűzkár lajstromot, a tűzoltóság számadá-
 segélyalapra vonatkozó takarékpénztári betétkönyvet,
 i egy jegyzéket arról, hogy hány lakóház, hány lakos,

hány kút, hány ló- és marhafogat van a községben, a
 kutak mily mélyek, és minő vízbőségük? előre készen-
 létben tartsák, s a tűzrendészeti felügyelőnek rendelkezésére
 bocsássák; a vizsgálathoz jelzett időre a legénységet pon-
 tosan kiállítsák, a tűzoltó-eszközöket a szertár elé kirakas-
 sák, a rendre és fegyelemre felügyeljenek, s a tűzrendészeti
 felügyelőknak mindenben segédkezzenek.

Rendeletem szigorú betartását ellenőriztetni, s az az
 ellen vétőket felelősségre vonni fogom.

Veszprém, 1902. évi április hó 12-én.

Kolossváry József,
 alispán.

HÍREK.

Tűzrendészet. Ez a címe annak a 22-ives vaskos
 ék, melyet az orsz. szövetség elnöksége a belügy-
 erium által a községi közigazgatási tanfolyamok
 a engedélyezett tankönyvül kiadott, s melynek ki-
 a belügyminiszterium maga 1000 korona adományo-
 segített elő. A könyv tartalmazza a tűzoltói elméleti
 ek összeségét, miért is azt tűzoltó bajtársaink figyel-
 legmelegebben ajánljuk. A szakmunkát a közigaz-
 ranfolyamok 800-at meghaladó hallgatói ingyen kap-
 g, de ingyen küldi szét e napokban a szövetség a
 yei szövetségeknek és a szövetség összes tagtestü-
 is 1—1 példányban. Azon testületek, melyek 3,
 mnél több év óta vannak tagsági díjaikkal hátralék-
 könyvet csakis hátralékaik lefizetése után kapják
 A könyv maga 9 főrészre oszlik, melyek mind-
 más-más szerző írta, míg az egészhez Óváry Ferencz
 z. képviselő, szövetségi alelnök irt lelkeshangu elő-
 z egyes részek a következők: *Tűzoltóságok szerve-
 felszerelése.* Irta Szily József dr. *A fecskendő és
 ai.* Irta Köhler István. *Mászó-, mentő-, védő-, bontó-
 gító-eszközök.* Irta Breuer Szilárd. *Tűzoltóságok
 sa és a fecskendő működési zavarai.* Irta Lukács
Vízszállítás. Irta Szily József dr. *Tűzjelzés.* Irta
 Imre. *Az építkezés elemei.* Irta Breuer Szilárd.
*ndészet és annak kezelése, az idevonatkozó rende-
 Irta Markusovszky Béla. Tűzoltás (taktika).* Irta
 Szilárd. *A könyv ára postai küldéssel 2 kor. 20 fillér,
 z országos tűzoltó-szövetség elnökségéhez (Budapest,
 ossuth Lajos-u. 8. sz.) küldendő.*

Lemondások. Mint értesülünk, Kék Lajos dr., az
 s tűzoltó-szövetség elnöke a június hó 8-án tartandó
 s választmányi ülésen, betegségére hivatkozással,
 ását szándékozik bejelenteni. — Ugyanezen ülésen
 gyalva Köhler István előadónak írásban már be-
 ett lemondása.

A budapesti önkéntes mentő-egyesület május hó
 artott évi közgyűlésén Wenczel Lajost, a szabadkai
 s tűzoltó- és mentő-egyesület parancsnokát a leg-
 b kitüntetéssel, a vaséremmel tüntette ki, míg Aczél
 dr. az aranyérmét kapta.

A biztositási törvény megalkotása tárgyában
 Miklós orsz. képv. a képviselőház április 24-én
 ülésén újból fölszólalt, s követelte, hogy a biztositó-
 gok befolyása folytán az igazságügyminiszteriumban
 edt javaslat mielőbb előterjesztessék.

Westphalen hamburgi tűzoltó-parancsnok, a tavalyi
 kongresszus vezetője, ki a kongresszus után
 rumba utazott magyar tűzoltókat oly kitüntető szives-
 fogadta és kalauzolta, április hó 22—23-án a tűz-
 zemény tanulmányozása végett Budapesten volt.
 auz szerepét ezuttal Scserbovszky Szaniszló fő-
 snok, Markusovszky Béla segédtsit és Szily József dr.

szöv. titkár, önk. tűzoltó-parancsnok töltötték be. A vendég
 tiszteletére Scserbovszky főparancsnok az orsz. kaszinóban
 ebédet adott. *Westphalen* a legjobb benyomásokkal távozott
 a magyar fővárosból.

A tűzoltóság barátai a képviselőházban. Azt a
 határozati javaslatot, melyet az Óváry Ferencz dr. kez-
 deményezésére f. évi márczius 6-ára egybehívott képviselői
 értekezleten elfogadtak, s melynek benyújtásától annak
 aláírói csak Széll Kálmán miniszterelnök egyenes kíván-
 ságára, és azon ígéretére állottak el, hogy az abban foglat-
 takat még ez év folyamán meg fogja valósítani, a következő
 orsz. képviselők irták alá: Óváry Ferencz dr. (Nagy-
 Vázsony), Boda Vilmos (Szegzárd), Károlyi Antal dr.
 (Muraszombat), Maróthy László dr. (Kis-Czell), Hadzsy
 János dr. (Új-Verbász), Lindner Gusztáv dr. (Nagy-Szeben),
 Ruffy Pál dr. (Új-Bánya), Barabás Béla (Nagyvárad),
 Lengyel Zoltán (Zilah), Hámory László dr. (Vizakna),
 Kubinyi Géza (Jolsva), Fernbach Péter (Apatin), Blaskovics
 Ferencz (Orczifalva), Pintér Sándor (Szécsény), Radovanovics
 György (Ó-Becse), Wittmann János (Új-Szt.-Anna), Janits
 Imre dr. (Nyitra), Bornemisza Lajos (Héthárs), Tuba János
 (Komárom), Tormay Károly (Szt.-Lőrincz), Boncza Miklós
 (Toroczkó), Pildner Ferencz (Kőhalom), Babó Lajos
 (Battonya), Inkey József báró (Csurgó), Latinovits Géza
 (Bács-Almás), Nessi Pál dr. (Tab), Halász Zsigmond
 (Alsó-Dabas), Issekutz Győző dr. (Erzsébetváros), Stajevics
 János (Mohács), Rónay Ernő (Nagy-Szt.-Miklós), Sággy
 Gyula (Somorja), Fischer Sándor (Téth), Frey Ferencz
 (Esztergom), Münnich Aurél dr. (Igló), Mayer Károly
 (Csákonya), Oberth Károly dr. (Medgyes), Molecz Dani
 (Pozsony), Rónay János (Lovrin).

A Kaiser-jubileums-Stiftung oesterr.-ungar. Asse-
 curanz-Institute zur Unterstützung verunglückter Feuerwehr-
 männer und deren Hinterbliebenen (Wien, IX. Kolingasse 6.)
 most adta ki az 1901. évről szóló jelentését. E szerint az
 1901. évben 93 kérvény érkezett, melyekhez hozzáadva az
 1900. évről visszamaradt 8 kérvényt, összesen 101 kérvény
 került tárgyalás alá. Ezek közül 60 nyert kedvező elinté-
 zést, még pedig akként, hogy 35-en kaptak 100—100 koronás
 állandó jellegű segélyt (stipendiumot), míg 25-en 30—100
 koronás egyszeri segélyezésben részesültek. A 60 segélyezett
 között 5 magyar volt, és pedig: Szidanits Ferencz árvái
 (Budapest), Molnár Karolina (Budapest), Lehóczky Béla
 (Ungvár), Putz Antal (Szent-Endre), kik 100—100, és Steiger
 János (Pecsényéd), ki 60 koronát kapott. Az alap bevétele
 5710 kor. 44 fil., kiadása 5614 kor. 20 fil. volt, mely
 utóbbiból 5200 korona fordított segélyezésre. Az alap
 vagyona az 1901. év végén 138.267 korona 57 fillérre
 rugott. Az alapítvány 28 éves fennállása alatt 1008 esetben
 összesen 91.675 kor. 60 fil. segély osztott ki. Az 1902.
 évben 36 stipendium lesz kiosztva 100 100 korona érték-
 ben, míg 1700 korona egyszeri segélyezésre lesz fordítva.

A kik a stipendiumok egyikére vagy másikára igényt tartanak, kötelesek kérvényeiket *legkésőbb május hó 31-ig* bérmentve a fenti címre beküldeni. A kérvény és mellékletei bélyegmentesek, s a mennyiben nem német nyelven volnának kiállítva, csatolandó azokhoz a német fordítás. A kérvényhez a következő mellékletek csatolandók: a) a tűzoltó-parancsnokság bizonyítványa arról, hogy az illető tűzoltó volt a baleset idejében; b) orvosi bizonyítvány a baleset minőségéről és arról, hogy az tűzoltói szolgálatban következett be; c) községi bizonyítvány arról, hogy a kérvényező a segélyre érdemes, arra rászorul és egyuttal föl-tüntetendő a pontos lakcím is. *Egyszermindenkori segélyek iránti kérvények* a baleset megtörténtét követő 3 hónap alatt bármikor beadhatók, kívánatos azonban, hogy ezek is, melyeknek ugyancsak a fenti mellékletekkel kell ellátva lenniök, *lehetőleg május végéig beterjesztessenek.*

— **Balesetek.** *Farkas Imre bicskei* tűzoltónak április 20-án tűzoltásközben egy szarugerenda hüvelykűjára esett, s azt összezúzta. — *Gubovits Imre kalocsai* fizetett tűzoltó április 29-én kitört tüzesetnél ugrásközben sérvet kapott, mely kizáródott, miért is operáció végett Budapestre kellett őt szállítani. Betegsége tartamára fizetését a kalocsai testületől megkapja. — *Winkler József barcsi* tűzoltónak május 4-én tartott gyakorlat alkalmával egy tömlőcsavarzat arczára esett, és azt megsértette. Mindhárom tűzoltó segélyezése iránt június 8-án tartandó ülésén fog a segélyező-szövetség választmánya intézkedni.

— **Megégett a bölcsőben.** Budapesten egy napszámos pinzelakásában a tűzhelyből kipattanó szikra meggyújtotta az ágyneműt. A kis szobában csak egy kilenc hónapos fiúcska volt, a ki a bölcsőben aludt. Anyja az udvaron járt, a mikor a baj történt. A mire lesietett a pinzébe, már halva találta kis gyermekét, a ki szénné égett.

— **Tűz egy vegyészeti gyárban.** Budapesten a Soroksári-út 52. száma alatt, Heidelberg Tivadar dr. vegyészeti gyártelepén nagy tűz pusztított ápril. 5-én délután. A nagy telep hátsó részén kigyuladt és leégett egy emeletes épület, a melyben a benzolt desztillálják. Az épületben vagy tíz nagy vastartó volt, a melyek gyantával és benzollal voltak telve. Az emeletről a megolvasztott gyantaolaj csöveken jut le a földszintre. Délután félegykor észrevette egy előmunkás, hogy az egyik cső megrepedt s az olaj kiömlik belőle. Az olaj elszálló gázai a következő pillanatban meggyuladtak a forró levegőtől. A munkások egy perc alatt értesültek a veszedelemről s kimenekültek a házból. A következő pillanatban fölrobbantak a nyitott benzoltartók s az egész épület egy tüzláng lett. Csakhamar kivonult gőzszivattyúval a IX., VIII., X. és a központi tűzörség. A rendőrség és három század katonaság elzárta az ötven kisebb épületből álló telepet. A mentők két kocsival vonultak ki. A veszedelem igen nagy volt, mert a pinzében levő hat benzoltartó minden pillanatban fölrobbanhatott volna. Növelte a bajt az is, hogy az égő épülettel szomszédos kis házban nyolczezer kilogram naftalin-szublimáció volt. A tűzoltóság és katonaság homokkal torlaszolta el a pinzét s vastag földréteggel borította be a benzintartókat, s így délután öt órára lokalizálták a veszedelmet, este hét órára pedig egészen eloltották. A kár 73.000 korona. A Heidelberg féle gyár huszonkét éve áll fenn s háromszáz munkást foglalkoztat. Már többször volt benne tűz; legutoljára 1900-ban, a mikor a borax gyártására szolgáló épület égett le.

— **Nagy tűz Bártfán.** Bártfa városát nagy katasztrófa érte. Május 4-én délben kigyuladt a város s majdnem fele leégett. A tűz abban a városrészben támadt, a melyben a szegényebb sorsú nép lakik. A lángok gyorsan csaptak át egyik házról a másikra s elpusztulással fenyegették az egész várost. Az emberek a katasztrófa borzalmaitól rémüldözve, sok helyen azt sem tudták, mihez fogjanak, hol oltsanak, így esett aztán, hogy valami vigyázatlanság következtében átsapott a tűz a főtérre s szinte győzhetetlenek

látszó erővel emésztette, hamvasztotta a há épületeinek fele leégett, mire gátat vetettek pusztult több nyilvános épület is, az új pó hivatal épülete, melyet néhány nappal ezelőt avattak föl, egészen leégett, s az elhamvadt van a járásbiróság s a plébánia is. Félni kigyulad a híres régi városháza, a mely jobb s így jó táplálék lett volna a tűznek, mely értékű levéltárat is megsemmisítette volna. szerencsére a dóm. A veszedelmet fokozta, s az a nagy szél, mely össze-vissza hordta a szűz tüzes csóvát, s az égő házak fölött gomolyg felhőben a sziporkák milliárdja rajzott, kaggetőleg, hogy a hova lehull, ott újra gyújt a látvány, szörnyü a zavar, de estére elfojtó dühöngését. Kített magáért a bártfai tűzoltó az eperjesi is, a mely különvonaton sietett színhelyére. A mentés munkájában a katonák Több száz ház leégett, tömérdek bútor, élelel értékpapir, és takarékbetéti könyv pusztult katasztrófa nem volt híján megindító és borzalnak. Egy öreg asszony a réműlettől szörnyü másik halálosan összeégett; többen megsebes tölgő romok között szörnyü nyomor ütött mindenüket elveszítették. A kár az eddigi szá több mint egy millió korona.

— **Tüzesetek.** *Bártfa* környékén a múlt egy napon öt faluban is volt tűz: *Tárnón, Lénárton, Richwaldon* és *Lófalun*. Lénárt k Amerikából visszatért kívándorló okozta. Összeveszett az apósával s késsel fenyeggett gyújtotta a házát. Ettől lángba borult a s: mire a tüzet el tudták oltani, tizenhat ház és épület földig égett. *Lófalun* község jóformán tel mindössze hat ház maradt épen. Az égett e nyomorban vannak. — *Béga-Szent-György* utca 28 házzal. A tűz onnan keletkezett, a becskerekről Zsombolyára vivő keskenyvágár közel van a falvak házaikhoz építve, hogy a kiröppenő szikrák a házakra esnek. Becské másfél óránnyira van Béga Szent-Györgytől, vitte a tűzoltókat és ezeknek sikerült a nagy a tüzet lokalizálni. Több ember megsebesült. A 200.000 korona. — *Versecz* környékén a *kudr* más erdőszakaszokban egymást éri az erdőéglet kiderítette, hogy a tűz gyújtogatás folytát. Kivált a régibb fenyőültetvények pusztultak letelen. Az erdőhatóság most fokozott ébe őriztetni ezeket a fenyegetett erdőrészeket. — *váraltjai* vasuti állomáson április 17-én a koc kéményéből tolatás közben egy szikra szálló fölgyújtotta a raktáreépületet. A raktáreépület tógok martaléka lett az érkezett áru- és értékű együtt. A tűz reggel 10 óra tájban támadt. A vihar nagy távolságra hordta el a parazsat és ékat. A gyorsan kivonult hátszegi tűzoltók személyzet lokalizálta a tüzet és megakadály többi állomási épület, a melyek nagy veszedel tak, szintén elpusztuljon. A kár meghaladja a ná. — A hontmegyei *Lukanénye* község ápi ház kivételével teljesen leégett. Hatvanöt család Egy asszony a tűzben lelte halálát, a szolgabírnester az oltásnál súlyos égési sebeket szenvedő bírót a balassagyarmati közkórházba szállított magyar pamutipar részvénytársaság *ujpesti* g onóházban a gép dobjától, a mely a sebes hevült, meggyuladt a fonál és csakhamar lán nagy munkateremben levő gyulékony anyag. oltóság, a rákospalotai és a szomszédos gyá másfél óra alatt elfojtották a tüzet. Az épület

a kész áru és a nyersanyag elégett s a gépek megdaktak. A kár kétszáz ezer korona.

Robbanás egy bányában. A Resiczabánya mellett omán községben az osztrák-magyar államvasutársasági nevű szénbányájában minap bányalégrobbanás. Egy hatvan méter vastag szénréteg leomlott. A kárt három kivételével kimentették.

Tűz a londoni Cityben. A londoni Cityben minap tűz pusztított. Fél tizenegy órakeresztül a tűz, két nagy épületet pusztított el. A leégett házakban rúdraktárok vannak. A tűz gyorsan terjedt. A lángok az utcza egyik oldaláról a másikra és végignyalhátzeteteket. Embernek nem esett baja, de a kár, a tűz okozott, két millió font sterling. Az égő romok veszedelmére vannak az egész környéknek. A tűz a szállóban ütött ki, a melynek lakói arra ébredtek, hogy égő üszkők vágódtak az ablakokhoz. A vendégszálló elhagyták a szállót.

Petróleumfűtés angol vasutakon. Az angol Great Railway igazgatósága nagyszámu lokomotívra átállt a petróleumfűtéssel, a melylyel a következők történtek: Gyorsabban értek el nagy, egyenletes hőmérsékletet, mint a szénrel való fűtésnél; a fűtőanyag-igény is kisebb a megállásnál és a lejtőn lefelé való haladásnál, mert egyszerűen kevesebb petróleumot töltenek a kazánba a csekélyebb koromképződés által jobban tisztított vasut környékét megkíméli a füst és szikra röpködés veszedelmétől és csaknem teljesen elkerüli a károkat. A vagonok is tisztábbak maradnak, mint a szénrel fűtésnél. Legközelebb a gőzfecskendőknél is kísérleteznek tenni a petróleumfűtéssel.

Tüzesetek statisztikája. Az 1902. év január havában Magyarországon területén — beleértve Fiumét és kerületét — nem értve bele Horvát-Szlavonországot — 639 tüzeset fordult elő. A károsultak összesen 11176, az okozott kár pedig 3,808,224 korona volt. Az év január havában 506 községben 608 tüzesetnél fordult elő (1902. évi 981,029 koronára kárt szenvedett.) A tüzesetek 316-nak gyújtogatás, 3-nak öngyújtás, 54-nek kárjátéka gyufával, 14-nek világító szerekkel való bányászati, 152-nek hanyagság és gondatlanság, a többi más egyéb volt az oka, míg 146 esetben a tűz oka nem volt. Meghalt vagy halálos sérülést szenvedett 17 ember. Huszezer koronánál nagyobb kárt okozó tüzeset összesen 9 fordult elő: *Nyitra*n, január 12-én (1 egyén 136 206 korona kárral), — *Homok*on (Sopronm.), január 9-én, — *Kakucs*on (Sopronm.), január 26-án, — *Budapest*en, január 24-én (2,600.000 korona kárral, 2 halálessel és 4 nem halálos sérüléssel a Konkordia-gőzmalom égésénél), — *Hanus*-Szepesm., január 8-án, — *Rakamaz*on (Szabolcsm.), január 7-én, — *Jámon* (Krassó-Szörénym.), január 6-án (1 halálos sérüléssel), — *Oroszfalu*n (Háromszékm.), január 20-án (1 egyén 52.000 korona kárral), — végül *Dobré*ken (Szolnok-Dobokam.), január 20-án (1 egyén 52.000 korona kárral).

Február havában 518 községben 636 tüzeset fordult elő. A károsultak összes száma 951, az okozott kár pedig 1,771 korona volt. (A múlt év február havában 478 tüzeset fordult elő, az okozott kár pedig 1,029 korona volt.) A tüzesetek közül 281-nek gyújtogatás, 2-nek kárjátéka gyufával, 5-nek világító szerekkel való bányászati, 150-nek hanyagság, 58-nak más egyéb volt az oka, míg 127-nek a tűz oka kideríthető nem volt. Meghalt, vagy halálos sérülést szenvedett 8, nem halálos sérülést 11 ember. Huszezer koronánál nagyobb kárt okozó tüzeset összesen 10 fordult elő, és pedig: *Palást*on (Hontm.) febr. 28-án, — *Rinczin* (Nógrádm.) febr. 6-án (1 egyén 1,100.000 korona kárral), — *Pozsony*ban febr. 26-án (1 egyén 301.000 kor.

kárral), — *Budapest*en febr. 23-án (2 egyén 49.000 korona kárral és 1 nem halálos sérüléssel), — *Szendrő*ladon (Borsodm.) febr. 21-én (1 egyén 240.000 korona kárral), — *Bótos*on (Torontálm.) febr. 12-én (3 nem halálos sérüléssel), — *Bajes*den (Hunyadm.) febr. 18-án (5 egyén 165.805 korona kárral), végül *Sikló*don (Udvarhelym.) febr. 21-én.

Márczius havában 727 községben 886 tüzeset fordult elő. A károsultak összes száma 1684, az okozott kár pedig 1,502,519 korona volt. (A múlt év márczius havában 675 községben 805 tüzesetnél 1408 egyén 2,044.946 korona kárt szenvedett.) A tüzesetek közül 356-nak gyújtogatás, 6-nak öngyújtás, 3-nak villámcsapás, 64-nek a gyermekek kárjátéka gyufával, 10-nek világító szerekkel való gondatlan bányászati, 190-nek hanyagság és gondatlanság, 64-nek más egyéb volt az oka, míg 197 esetben a tűz oka kideríthető nem volt. Meghalt, vagy halálos sérülést szenvedett 4, nem halálos sérülést 24 ember. Huszezer koronánál nagyobb kárt okozó tüzeset összesen 11 fordult elő, és pedig: *Hibbén* (Liptóm.) márcz. 22-én (41 egyén 58 083 korona kárral), — *Illván* (Trencsénm.) márcz. 20-án (35 egyén 41,261 korona kárral), — *Ujdombovár*on (Tolnam.) márcz. 26-án, — *Csesztreg*en (Zalam.) márcz. 10-én (94 egyén 142.898 korona kárral és 3 nem halálos sérüléssel), — *Szabadkán* márcz. 23-án (1 egyén 34.463 korona kárral), — *Solymos*on (Ungm.) márcz. 14-én, — *Vészton* (Békésm.) márcz. 26-án, — *Temesvár*on márcz. 14-én, — *Brassón* márcz. 26-án, — *Magyar-Régen*ben (Maros-Tordam.) márcz. 29-én (1 egyén 120.000 korona kárral). — és végül *Szászsebes*en (Szebenm.) márcz. 1-én.

— **A Sternberg és Kálmán** cég most adta ki a tűzi fecskendőkről, tűzoltó-szerekről és egyéni felszerelésekről készített árjegyzékét, melynek szép kiállításán, az országos tűzoltó-szövetség szabályzataihoz való alkalmazkodásán és olcsó árain kívül nagy előnye, hogy úgy a tűzoltó-szerek beszerzésére, valamint azok gondozására is hasznos útmutatásokat ad. Az árjegyzéket a Sternberg és Kálmán cég (Budapest, VIII. ker., József-körút 35. sz.) az érdeklődőknek szívesen megküldi.

Felelős szerkesztő:

Dr. SZILY JÓZSEF.

HIRDETÉSEK.

TÜZOLTÓI SZAKKÖNYVEK.

A magyar országos tűzoltó-szövetség elnökségénél, Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca C. sz., a pénz előleges beküldése mellett vagy utánvétellel megrendelhetők a következő tűzoltói szakkönyvek:

Tűzrendészet.	Ara 2 kor. 20 fill.
A tűzoltás szabályai (taktika).	Ara 2 kor.
Megelőző tűzrendészet.	Ara 2 kor.
A csővezetés.	Ara 60 fill.
A Tűzrendészeti Lapok almanachja.	Ara 1 kor.
Szervezeti, egyenruházati, rangjelzési és felszerelési szabályzat.	Ara 1 kor.

Ugyanitt ingyen kaphatók:

Az országos tűzoltó-szövetség és a segélyező-szövetség alapszabályai, a minta alap- és szolgálati szabályzat, az Exercier-Reglement (az egységes gyakorlati szabályzat II. kiadásának német fordítása, magyar vezényszavakkal).

Tűzrendészeti Felügyelő

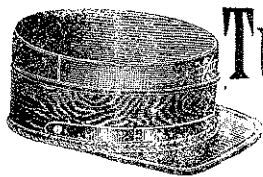
Műszaki tűzoltó-szaklap.

Megjelenik havonta kétszer.

Előfizetési ára egész évre 6 korona.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest,
VII., kerepesi-út 62.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: **Lukáts Gyula.**

Tűzoltó-sapkákat

az Országos Tűzoltó-Szövetség
előírása szerint
a legjobb anyagból azért szállíthatunk

olcsóbban, mint bárki más, mert magunk készítjük.

Kivánatra árjegyzéket vagy mintasapkákat
szívesen küld

RITSCHER ZSIGMOND ÉS FIA
KÖRMEND.

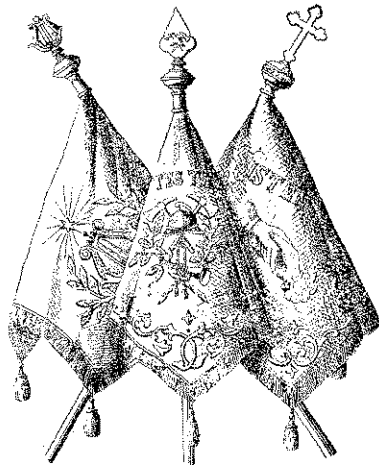
A párisi és római világiállításon arany-
érem és díszoklevéllel kiüntetve.

SZÜTS ÉS TÁRS

tűzoltó, dalárda, egyesületi és társulati zászlók g

—* BUDAPEST, *—

IV., Újvilág-utca 2. sz. Kossuth Lajos-utcai sa

Műintézetün
és művészi k
készít:

zászlókat,
zászlószala
egyleti jeh
kokárdát,
vállszalago

Zászlósz
névvel és dob
látva nagy vá
ban.

Régi zászlók himzésének új szövetre való áttételét el
Egyleti zászlókról képes nagy érzegyzékünket in
bérmentve megküldjük.

Költségvetést, valamint eredeti rajzokat, selyen
mintákat kívánatra szívesen küldünk.

Minden felvilágosítással készséggel szolgálunk levélben, esetleg szent

ALAPITVA 1831.

SPECIAL TÖMLŐ-GY

46 KITŰNTETÉS.

ELSINGER M. J. ÉS I

Raktár BUDAPEST V., Mária Valé

Ajánlják

nyers kender- és len-tömlő

a legmagasabb viznyomásra kipróbál
s nem törnek meg.

Mézgázott kender- és len-tömlő

legjobb gummirozással, pneumatikus uton g

Továbbá

Különlegességek tűzi és vízi vedr

Vizmentes ponyvák,
lótakarók és öltönyök stb.

Minden szolid cég gyártmányainkat

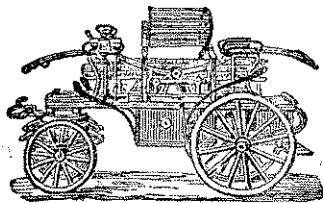
Árjegyzék és minták ingyen és bérmentve

STERNBERG ÉS KÁLMÁN

Budapest,

VIII., József-körút 35. sz.

Fecskendő-, szivattyú-, tűzoltó-
felszerelési gyári raktár.

Teljesen vas-
kocsi szerkezet.

Központi érez-
szelep szerkezet.

Tűzi fecskendőket, tűzoltó egyéni felsze-
reléseket (az orsz. tűzoltó-szöv. szabályai szerint) és
minden szakmába vágó tárgyakat a legjobb
minőségben és kiállításban jutányos árban szállítunk köz-
ségeknek és tűzoltó-testületeknek kedvező
fizetési feltételek mellett.

Kivánatra árjegyzéket és fecskendő-rajzokat bármentve küldünk.

GYÁR:

RAKTÁR:

IV., Magyar-utca 26. sz.

IV., Magyar-utca 18. sz.

SCHUNDA V. JÓZSEF

cs. és kir. udv. száll. és kizár. szabadalm.

hangszergyára és zeneműkereskedése**BUDAPESTEN.**

Kitüntetések: **Ő Felsége a Királytól** ipari érdeméért: a legfelsőbb elismerés, a **Ferencz József-rend** lovagkeresztje, a koronás arany érdemkereszt és az arany érdemkereszt.

A »M. kir. Operaház«, »Nemzeti-«, »Nép« és »Vígsház«
»M. kir. Zeneakadémia«, »Nemzeti Zenede«, »Fővárosi és Önkéntes Tűzoltók« stb. stb. szállítója.

Ajánlja mindennemű saját gyárában készült

részfúvó-, fafúvó-, vonó- és ütőhangszereit,

valamint saját találmányú javított és szabadalmazott

ezimbalmait, pedállal és a nélkül.

Ügyszintén mindennemű valódi olasz és másféle igen tartós **húrokat** és mindenféle **hangszeralkatrészeket**, jótállás mellett azok jóságáért, a csinos és tartós munkáért, valamint különösen a **tiszta hangolásért.**

ZENEMŰKERESKEDÉSEMBEN

raktáron vannak a hazai és külföldi legjobb zeneirodalom összes termékei.

➡ Árjegyzékek kívánatra ingyen küldetnek meg. ➡

Az 1896. évi párisi műiparkiallításon aranyéremmel kitüntetve

RÉTAY és BENEDEK

tűzoltó-, dalárda-, egyesületi és társulati zászlók gyára

BUDAPEST

IV. ker., (Belváros) Váci-utca 59. szám.

Zászlószalagok, egyleti jelvények, kokárdák, válszalagok

nagy választékban.

Zászlószegek,

névvel és dobozzal.

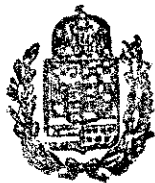
➡ **Saját műhímző-intézet.** ➡

Költségvetések, rajzok és anyagmintákat a legnagyobb készséggel bérmentve küldünk.

Az 1896. évi milleniumi kiállításon „kifünő munka-, kiváló versenyképesség- és nagyban termelésért“ a milleniumi nagy éremmel kitüntetve.

• Tűzoltó egyenruhákat és felszereléseket szigorúan az új szabály szerint készítünk. •

M. kir. udvari szállítók

O cs. és kir. Fensége József főh. udv. száll.

Cs. és kir. ausztr. udvari szállítók.

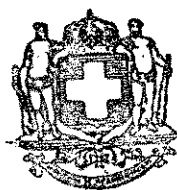
Szerb királyi udvari szállítók.

Perza császári udvari szállítók.

Görög királyi udv. szállítók.

Ő Fensége a görög trónörökös udv. száll.

TILLER MÓR és TÁRSA

császári és királyi udvari szállítók, ő császári és királyi Fensége József főherceg udvari szállítói

Budapestben, IV., Váci-utca 35., XV., Eskü-út 3. számú sarokházban levő

➡ **Magyarország legelső és legnagyobb egyenruha-készítő-intézetét** ➡

a t. tűzoltó-testületek parancsnokainak és tagjainak becses figyelmébe ajánljuk.

Teljes egyenruhák, valamint az egyenruhához szükséges kellékek jutányos árak mellett számíttatnak.

Ajánlunk továbbá **tűzoltói felszerelést, sisakot, zubbonyt, nadrágot, rőzsekéseket, baltákat és sipokat, sapkákat posztóból és bőrből, paszományt, zsinórokat, kardbojtokat, keztyűket, gallérokat** stb. a legdúsabb választékban.

~~~~~ **Üzletünk azelőtt a Károly-kaszárnyában volt.** ~~~~~

Katonai egyenruhák és felszerelési tárgyak. — Vívóeszközök, érmek és rendjelek.

~~~~~ A legszebb tűzoltó-zászlókat készítjük. ~~~~~

Nagyobb megrendelés esetén mértékvetel végett főszabásaink egyikét saját költségünkön kiküldjük.

➡ Árjegyzékek kívánatra díj- és bérmentesen küldetnek. ➡ Sürgőnyezim: Tiller udvari szállítók Budapest.

••• Polgári ruhán viselendő rendjelek és érmek és ezeknek rozettái a legszebb kivitelben nálunk kaphatók. •••

~ Pártoljuk a hazai ipart! ~

Polgári öltönyök és ruhák!

ALAPITTATOTT
1858. évben.

Sürgönyezim:
„Szivattyúgyár Budapest“.

Gyártott fecskendő
száma 14380.

BUDAPESTI SZIVATTYÚ- ÉS GÉPGYÁR RÉSZVÉNY TÁRSASÁG

ezelőtt **WALSER FERENCZ**

BUDAPEST, VI., VÁCZI-ÚT 69.

GYÁRTMÁNYAI:

Tűzfecskendők: gőzfecskendők, mozdonyfecskendők, vízszá-
tók, kocsi-, targonca- és hordozható fecske-
dők, kender- és lentömlők, mézgával bélelt, mézga- és méz-
tekeres-tömlők és tartozékaik. Árjegyzéki füzet: XXVI.

Tüzoltósági eszközök és létrák: személy- és sz-
szállító-kocsik
víz-hordókocsik, szénkocsik, tömlőmotolák, különféle létrák
fáklyák.

Tüzoltósági egyéni felszerelések: sisakok, sapkák, öv-
balták, oldalfegyver-
relk, jelvények. Árjegyzéki füzet: XXVIII.

Szivattyúk: köz-^{üzemi} targonca- és szijhajtásra, hazi, építkezési-, g-
dasági- és legkülönbélebb ipari célokra. Árjegy-
füzet: XXIX.

Gőzszivattyúk és villamos hajtású szivattyúk
különféle kivitelben és nagyságban, mindennemű célokra

Köztisztasági szerek: utcai öntöző-kocsik, utcai s-
rögépek, közúti sárvonógépek,
ekék, kocsik billenő szerkezettel, egyengető úthengerek, pöc-
gödör-tisztító-készülékek bűzmentesen működő légszivattyúval
Wegner szabadalma szerint önműködő szivóval. Árjegyzéki füzet: X

Közegészségügyi szerek: teljes gőzfertőtlenítő telepek, fertőtlen-
készülékek, stabil és szállítható alakban,
tőtlenítő szerkocsik, fertőtlenítő személyszállító-, mentő- és trágyaszállító k-
és kötszer sterilizátorok. Árjegyzéki füzet: III.

Templomharangok összhangzó harangozattal, szabac-
mazott vas- vagy fakoronával, v-
mint jelzőharangok iskolák, kórházak, gyárak, majorok és é-
kezesek számára. **Vas harang-állványok.** Árjegyzéki füzet: X

➔ **ÁRJEGYZÉKEK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.**

TÜZOLTÓ-KÖZLÖNY

A MAGYAR TÜZOLTÓK SZAKLAPJA.

A MAGYAR ORSZÁGOS TÜZOLTÓ-SZÖVETSÉG HIVATALOS ÉRTESSÍTŐJE.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség tagtestületeinek díjtalanul küldetik meg.

Kiadó és laptulajdonos: A Budapesti Önkéntes Tűzoltó Testület.

ZERKESZTŐSÉG és KIADÓ-HIVATAL:

Budapest, IV. kerület, Kossuth Lajos-
utca 8-ik szám.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben és vidéken egész évre 4 kor. 80 fillér, félévre 2 kor. 40 fillér.
A magy. orsz. tűzoltó-szövetség költsékeibe tartozó testületek tagjainak egész
évre csak 2 kor. 40 fillér.

Egyes példánynak ára 40 fillér.

Előfizetések és reklamátiók a kiadóhivatalhoz címzendők

HIRDETÉSEK

a kiadóhivatal által legutányosabb árak
mellett vétetnek fel.

Többszöri hirdetésnél tetemes árenged-
mény.

MEGJELENIK HAVONKINT EGYSZER.

Tartalom: *A magyar tűzoltókhöz.* — Felhívás a XI. országos tűzoltó-szaktanfolyam látogatására. — A XI. országos szaktanfolyam tantárgyainak, tanóráinak és előadójának beosztása. — *Hivatalos rész:* Belügyminiszteri intézkedés a XI. országos tűzoltó-szaktanfolyam tárgyában. — Az egri versenyek sorrendje, feltételei, a használandó szerek leírása és tájékoztatás. — Jegyzőkönyv az 1902. június 7-iki elnökségi ülésről. — Jegyzőkönyv az 1902. június 8-iki országos választmányi ülésről. — *Általános rész:* Dr. Kék Lajos szövetségi elnök lemondó levele. — *Hírek.* — *Hirdetések.*

A magyar tűzoltókhöz.

Végre tehát egy kérdés, a szövetség újjászervezésének kérdése, évek óta az első, mely tűzoltó bajtársaink figyelmét képes volt nemcsak magára vonni, hanem azokat egyuttal megnyilatkozásra is bírni. Már-már azt hittük, hogy az a dermesztő ököny, melylyel tűzoltói téren a legjóravalóbb eszme megfogadtatott, sohse fog fölengedni. Szinte kétségbeesítő volt az a mélységes hallgatás, melybe intézményünk legjobbjai is burkolódtak s melylyel óva intettek nemcsak mindennéven nevezendő megnyilatkozástól a nyilvánosság előtt, hanem az egészet érdeklő tevékenységtől is.

Hiába konditottuk meg a vészharangot akár hányányszor, hiába sürgettük a kormányt, a hatóságokat a legerélyesebb hangon törekvéseink megvalósítására, a tűzrendészet terén oly égetően szükséges cselekvésre, hiába vetettük föl a legfontosabb kérdéseket és hívtuk föl tömörülésre, fokozottabb tevékenységre tűzoltó bajtársainkat, törekvéseinkben, küzdelmeinkben magunkra maradtunk, támogatásra, biztatásra sehol sem találtunk. Pusztában elhangzó szó volt a mi szavunk, mely visszhangot nem keltve nyom nélkül vészett el a semmiségbe s hatást kelteni még azoknál sem tudott, kikhez hang eljutott, mert ezek fülei siketek valának és söndes resignációban összetett kezekkel várták az idők jobbrafordulását.

Annak a szinte csodás ügyszeretnek, annak bámulatos érdeklődésnek és lelkesedésnek, melylyel a mi gyakran operettalakoknak gúnyolt eleink

intézményünk iránt viseltettek s melylyel minden alkalmat fölhasználtak arra, hogy az alapvető munkából részüket egyenkint és összesen, habár többkevesebb, de az intencziók nemessége révén mindig tiszteltetreméltó pózollással, minden kínálkozó alkalmal kivegyék, ma már nyomait alig találjuk.

A régi, közismert alakok nagyjából kidőlték már a mi sorainkból s velük együtt kidőlt a minden áldozatra kész önzetlenség fája is. A korhadt öreg fa tövében, részben a régi gyökérből, új hajtások fakadtak, bokrok, cserjék fejlődtek, melyek minden hajtásán meglátszik a kertész gondozása, de élet-erős, virágot fakasztó, édes gyümölcsöt termő, hús árnyat adó és minden idők viharaival dacolni tudó terebélyes fává lenni nem tudtak. Mintha nem is ugyanabból a talajból származtak volna, mintha más volna az idők járása, a harmat csepegése, az eső hullása is.

Ugyanazt a célt szolgáljuk ma is, a mit eleink szolgáltak, föl vagyunk vertezeve immáron a tapasztalás erejével és a szaktudás fegyvereivel is, és mégis sajnosan kell tapasztalnunk, hogy ügyünk nem fejlődik a jó ügyhöz méltóan. Mi lehet ennek oka? A kormány, a hatóságok és a társadalom sokszor fölpanaszolt közömbössége kétségtelenül nagy akadálya a mi törekvéseinknek, de nem egyedüli akadálya, mint a hogy azt lépten-nyomon hangoztatni halljuk.

A nagyobb, a ma már ugyszólván pótolhatatlan hibát önmagunkban kell keresnünk, kik alkalmi ünnepegeknél igen szívesen tüntetünk tűzoltói mivoltunkkal, jól eső örömmel és megelégedett-

séggel sütkérezünk az ifjabb bajtársaink részéről jövő elismerés napsugarában, talán elsőnek jelenünk meg a vészharang megkondulásakor a tűz helyén is, s mi több, az oroszán bátorságával és erejével küzdünk a vészes elem megfékezésén, ám ezzel aztán vége is a mi tűzoltói működésünknek.

Egyszóval, vannak ünnepnapjaink, melyeken a bajtársi szeretet melegéből és vannak kritikus napjaink, melyeken a meleg munkából alaposan kivesszük részünket, de a beható, tervszerű, állandó munkára szolgáló hétköznapijaink nincsenek.

Pedig a tűzoltó-intézménynek nem ünnepnapokra, de nem is kritikus napokra, hanem hétköznapi napokra van szüksége, olyan hétköznapi napokra, amelyek nappalai s ha kell éjjelei is a munkának, a minden önérdéket nélkülöző becsületes tevékenységnek szentelvek.

Csüggedő környezetére biztatólag, termékenyítőleg, lelkesítőleg csak az hathat, jó példával követőkre csak az találhat, kiben magában is teljes egészében meg van a bizalom, a lelkesedés és az erő az önként magára vállalt köteleességek teljesítésére.

Sajnos, ez a bizalom, ez a lelkesedés, ez az erő épp a vezetésre hivatottakból hiányzik gyakran. Olyanok állnak sűrűn a testületek élén, a kik azt az ügyet, melynek szolgálatára fölesküdték, alapjában nem is ismerik, annál kevésbbé képesek azt érdemileg szolgálni. Mi jót, mi eredményt várhatunk az ilyen vezetéstől? Az ilyen parancsnok nemcsak útjában áll azon becsületes törekvéseknek, melyek a vezetésére bizottak egyikének-másikának szívét dobogtatják?

Vagy mit várhatunk azon parancsnokoktól, kiknek formyszerű kitartásában nem az igaz ügyszeretet és lelkesedés, hanem a szokás hatalmas játssza a döntő szerepet, a kik régtől fogva tűzoltók, ragaszkodnak is a maguk módja szerint az üggyhöz, minden mozdulatukon, minden szavukon, minden tettükön azonban meglátszik, hogy az nekik csak teher, hogy azt nem szívesen, nem örömmel teszik, hanem azzal az unottsággal, azzal a fáradtsággal, melylyel az inyüinkre nem való munkát végezni szoktuk.

Vajjon lehet-e ily körülmények közt jogosan várni, hogy a kormány, a hatóságok, a társadalom közömbösségét megtörjük, midőn a mi magunk közömbösségét sem sikerül az ügyszeretet melegével megtörni, lehet-e józanul várni, hogy intézményünknek a kívánatos fejlődés megadásék, midőn ezen fejlődés elé épp magunk gördítjük közömbösségünkkel, a mélyreható érdeklődés hiányával a legnagyobb akadályokat?

Bizony-bizony itt az ideje, hogy ezen akadályokat ledöntsük, a közömbösség jéghegyeit a lelkesedés lángjaival felolvaszszuk. A nagy munkát, mely reánk vár akkor, ha ügyünket a fejlődés útjára terelni akarjuk, magunkon kezdjük meg. Te-

kintsünk lelkünkbe, s ha látjuk az ügyszeretet szikráját abban, úgy élesszük, szítsuk ezt a rá, hogy a szikra lánggá legyen és tüzének m járja át ereinket, duzzasztja meg keblünket n érzelmekkel, termékenyítse meg agyunkat a bőség fegyvereivel, szerelje föl karjainkat az erejével és mindenk föltött egész valónkat a séséges, igaz szeretet, lelkesedés és kötelesség buzgalmával.

És ha így lesz, ha a magyar tűzoltóság isteni eszme szeretetében valóban képes lesz eg tömörülni, akkor, de csakis akkor várhatjuk a gyar tűzoltó-intézmény felvirágzását.

„BUDAPESTI ÖNKÉNTES TŰZOLTÓ-TESTÜLET.”

Budapest, VIII., Kún-utca 8. szám.

Felhívás a XI. országos tűzoltó-szakfolyam látogatására

A budapesti önkéntes tűzoltó-testület parancsnok a székesfőváros tűzvédelmének szolgálata mellett eg hazai tűzoltó-intézményünk fejlesztését is zászlajára

E végből, a mellett, hogy gyakorlómestereket ki a vidéki tűzoltó-testületek szakszerű elméleti és g lati kiképezetése céljából, az 1890. év óta a n országos tűzoltó-szövetség közbenjöttével minden országos tűzoltó-szaktanfolyamot is rendez Budapest

A megelőző években elért eredmény által bu és a fennálló tűzrendészeti kormányrendelet célza mennél szélesebb körben leendő megvalósítása végi különösen a nagyméltóságú *magy. kir. belügyminisztnak 1890. évi 66.274—V/10.* számú rendeletével nyer tiszteelő *megbizatása* alapján a folyó év nyarán im

XI. országos tűzoltó-szaktanfolyam

tartja meg, alkalmat és módot óhajtván nyújtani e a tűzrendészet és a tűzoltás iránt érdeklődőknek. I lehető legrövidebb idő alatt és aránylag kevés költsi tűzoltói szakmában megfelelő kiképzetetést nyerjenel oltó-testületek szervezéséhez és azok szakszerű veze a megkívántató ismereteket megszerezthessék.

Felkérjük tehát hazánk városait, nagy- és kiskö: a társtestületeket és bajtársainkat s mindazokat, emberbaráti szeretet szolgálatában álló nemes intézm: iránt érdeklődnek, hogy a folyó évi *július hó augusztus hó 13-ig* bezárólag Budapestben tartandó *egyedik országos tűzoltó szaktanfolyamra* minél n számban jelentkezzenek s használják fel az ezen szak való kiképeztetésükre kínálkozó kedvező alkalmat.

Kellő tájékozás céljából a következőket közöl Tanfolyam-hallgató lehet minden 18—40-éves hetetlen előéletű férfi. Mégis tekintettel arra, hogy a tanfolyam elsőrendű célja az, hogy a *tűzoltó-tiszt* betöltésére mindenben alkalmas erőket neveljen, ki az, hogy a tanfolyamra *általános műveltséggel* — le érettségi bizonyítvánnyal, jegyzői vagy tanítói o. *bíró, kellő társadalmi állást betöltő katonaviselt* küldessenek ki.

A tanfolyam ideje:

Kezdődik 1902. évi július hó 24-én és tart be augusztus hó 13-ig.

Képesítő vizsgálatok:

Tartatnak augusztus hó 11-én és 12-én, úgy méleti, mint a gyakorlati részből.

Bizonyítványok:**I. Látogatási igazolvány.**

Ebben fel lesz tüntetve, hogy az illető tanfolyam-
átó a tanfolyam ideje alatt tartott előadásokat és
orlatokat a megállapított tanterv szerint miként láto-
g. (Ez azonban minősítést még nem képez.)

II. Képesítő bizonyítvány.

A tanfolyamot végzett hallgatók képesítő vizsgálatra
kezdhetnek, ennek letétele esetén képesítő bizonyítványt
kapnak, melyben az elméleti, valamint a gyakorlati tan-
anyagon kívül még az is bennfoglaltatik, hogy az illető mily
minősítést nyert.

Négy fokú osztályozás lesz, u. m.: 3 tiszti (jeles, jó
és szégyes) és 1 altiszti.

Jelentkezések, feltételek és kedvezmények:

A részvételben való írásbeli jelentkezés határideje
1902. évi július 14-ike. Az ezen határidőn túl jelentkezők
kezdésére, sem pedig elszállásolási kedvezményre nem
tehetnek igényt.

A jelentkezés a budapesti önk. tűzoltó-testület parancs-
igához (Budapest, VIII., Kún-utca 2.) intézendő.

A jelentkezők a tanfolyam ideje alatt úgy a gyakor-
laton, mint a szolgálatban, a testület szertárából kiosz-
tott egyenruhát tartoznak viselni, beruházásuk és fel-
újításuk céljából július hó 24-én délután kell a buda-
pesti önk. tűzoltó-testület parancsnokságánál személyesen
kezdniük.

A jelentkező tartozik az őt kiküldő hatóság, testület,
bizottság, vagy magánszemélyek által kiállított s kiküldésé-
től bizonyítványát bemutatni.

Úgy az elméleti előadások és gyakorlatok megszakí-
tásánál látogatása, valamint a szolgálatnak terv szerinti
megtartása szigoruan kötelező, mert különben láto-
gatói igazolvány sem adatik ki.

A kik a tanfolyamot végig hallgatják, szakvizsgát
ezen után azonban nem kívánnak, csak látogatási igazolványt
kapnak; ellenben azok, kik az elméleti és gyakorlati szak-
vizsgát leteszik, a látogatási igazolványon kívül képesítő
bizonyítványt is kapnak, mely a nagym. belügyi miniszter-
től a tanfolyamhoz kirendelt miniszteri biztos, valamint
a magyar országos tűzoltó-szövetség kiküldöttjének ellen-
őrzésével és a szakelőadók aláírásával láttatik el.

Tandíjat vagy beiratási díjat senki sem fizet, mivel a
tanfolyam teljesen díjmentes, sőt az eszközök és szerelvé-
s is díjtalanul állanak rendelkezésre.

A tanhallgatók tűzoltószer-gyárak s egyéb gyártele-
megek megtekintése, szakszerű próbákon és kísérleteken
megjelenés, színházak szerkezeteinek és berendezési-
munkájának megismerése által tapasztalataikat gazdagíthatják. Őrszol-
gálat is beosztatnak, hogy így az előforduló tüzesetek
kezelésénél a végző helyére kivonulva, a tényleges szolgál-
tatásban tanulmányozhassák.

Hogy pedig a kevésbé tehetős község vagy testület
kezdésének is lehetővé tegyük a tanfolyam látogatását,
tanfolyamhallgatóknak testületünk költségén leendő cso-
portok elhelyezéséről is gondoskodunk. Az ingyenes elszál-
lásban részesülni óhajtok ebbeli igényüket azonban ez
előtti jelentkezés alkalmával egyidejűleg, tehát legkésőbb
július hó 14-ig tartoznak a parancsnokságnál bejelenteni.
A jelentés sorrendje a díjtalan elszállásolásban való ré-
sülés elsőbbségét biztosítja. Egyúttal gondoskodni fog a
parancsnokság arról is, hogy a tanfolyam hallgatói az ét-
kezésnél is lehetőleg kedvezményben részesüljenek.

Itt említjük föl, hogy a magyar országos tűzoltó-
szövetség a szövetség kötelekébe tartozó tűzoltó-testületek

tagjai részére több, egyenkint 100 koronás alapítványt tűzött
ki. Az ösztöndíjak elnyerésénél az érettségi bizonyítvánnyal,
jegyzői vagy tanítói oklevéllel bíró katonaviselt pályázók
előnyben részesülnek. Az erre vonatkozó bélyegmentes kér-
vények az illetékes tűzoltó-parancsnokság útján legkésőbb
július hó 5-ig nyújtandók be a magyar országos tűzoltó-
szövetség elnökségéhez (Budapest, IV., Kossuth Lajos. utca
8. szám.)

A tanfolyamhallgatók a nagyméltóságú magy. kir.
kereskedelmi miniszter úr 1899. évi május hó 19-én
29.224/VI. szám alatt kelt engedélyével az ide- és vissza-
utazás alkalmával a magyar államvasutak vonalain azon
kedvezményben részesülnek, hogy a magy. kir. államvasutak
igazgatósága által kiállítandó igazolványok alapján a lakó-
helyükhöz legközelebb eső vasuti állomásról Budapestre és
vissza való egyszeri utazás alkalmával a magy. kir. állam-
vasutak tekintetbe jövő vonalain a személy- és vegyes-
vonatok II-ik kocsisztályát III-ad osztályú egész jeggyel
és a III-ik kocsisztályt III-ad osztályú féljeggyel hasz-
nálhatják. E vasuti kedvezményben csak azok részesülhet-
nek, kik legkésőbb július hó 14-ig jelentkeznek.

Tanterv:**I. Elméleti rész:**

(Előadás naponta 7-10-ig.)

1. Tűzoltóságok szervezése és felszerelése.
2. A fecskendő és tartozékai.
3. Mászó-, mentő-, védő-, bontó- és világító esz-
közök.
4. A tűzoltószerkek működési zavarai, és a fecskendő
gondozása.
5. Vízszerezés.
6. Tűzjelzés.
7. Az építkezés elemei.
8. A tűzrendészet és annak kezelése az ide vonat-
kozó rendeletekkel.
9. Tűzoltás (taktika).
10. Első segély baleseteknél.

II. Gyakorlati rész:

(Gyakorlat naponta délután 1/2-5-1/2-8-ig.)

1. Rendgyakorlatok.
2. Szerkek gyakorlati ismertetése.
3. Szivattyú-szerelés.
4. Mászó- és mentőgyakorlatok.
5. Jel-
képes tüztámadás és védelem.

Kelt Budapesten, 1902 évi május hó 17-én.

A „Budapesti önkéntes tűzoltó-testület”
parancsnoksága.

A tekintetes

alispáni
szolgabírói
polgármesteri

 hivatalnak.

Midőn a budapesti önkéntes tűzoltó-testület parancs-
nokságának a XI. országos tűzoltó-szaktanfolyam tárgyában
kibocsátott felhívását a nmélt. m. kir. belügyi miniszter
úrnak e tekintetben f. évi május hóban 55.168/V-c. 1902.
sz. a. kibocsátott körrendeletére hivatkozással t. Czimnek
megküldjük, tisztelettel felkérjük, hogy annak alkalmas
módon leendő, lehetőleg sürgős közhírré tételéről gondos-
kodni, egyúttal odahatni sziveskedjék, hogy ezen, a tűz-
rendészetnek immáron küszöbön álló országos szervezése
szempontjából kiválóan fontos és nagy érdeket szolgáló
tanfolyamra mentől számosabban küldessenek ki a ható-
ságok és testületek részéről.

Szíves tudomásul vétel végett közöljük, hogy a tan-

Az 1902. évi július hó 24-től augusztus hó 13-ig tartandó

XI. országos tűzoltó-szaktanfolyam

elméleti és gyakorlati tantárgyainak és előadóinak

BEOSZTÁSA

Sorszám	Tantárgy	A tanórák		Előadó
		száma	mely napon tartatnak? (július 25. -- augusztus 9.)	
Elméleti rész.				
I.	Tűzoltóságok szervezése és felszerelése	4	28, 30, 4, 7.	Kállay Im
II.	A fecskendő és tartozékai	6	25, 25, 26, 26, 29, 9	Dr. Szily J
III.	Mászó-, mentő-, védő-, bontó- és világító-eszközök	3	25, 26, 31.	Kálmán G
IV.	A tűzoltószerek gondozása és a fecskendő működési zavarai	3	2, 4, 6.	Oszetzky L
V.	Vízszerezés	2	28, 29.	Oleják Kár
VI.	Tűzjelzés	1	4.	Kállay Im
VII.	A tűzrendészet és annak kezelése az idevonatkozó rendeletekkel	8	28, 29, 30, 31, 2, 6, 8, 9.	Dr. Szily J
VIII.	Tűzoltás (taktika)	8	31, 1, 1, 5, 5, 6, 7, 8.	Dr. Szily J
IX.	Első segély baleseteknél és mentés	7	30, 1, 2, 5, 7, 8, 9.	Dr. Balogh I
Összesen:		42		
Gyakorlati rész.				
I.	Rendgyakorlatok	5	25, 26, 28, 29, 31.	Tomcsányi
II.	Fecskendőszerek gyakorlati ismertetése	1	25.	Dr. Szily J
III.	Mászó- és mentőszerek gyakorlati ismertetése	1	26.	Kálmán G
IV.	Fecskendőszerezés	12	25, 28, 29, 29, 30, 30, 31, 1, 1, 2, 4, 4.	Haussegger M Oleják Kár Kállay Im
V.	Mászó- és mentőgyakorlatok	9	26, 28, 30, 31, 1, 2, 2, 4, 5.	Oszetzky I Dr. Balogh Haussegger M
VI.	Támadás és vezénylés	14	5, 5, 6, 6, 6, 7, 7, 7, 8, 8, 8, 9, 9, 9	Dr. Szily J Oszetzky L Dr. Balogh Haussegger M Oleják Kár Kállay Im
Összesen:		42		

Az előadások a VIII. Bezerédy-utcai elemi iskolában, a gyakorlatok pedig a X. Orczy-úti gyakorlótéren. A tanfolyam tartama alatt esetről-esetre meghatározandó időben a székesfővárosi tűzoltóság és az önkéntes testület gyakorlatai, a fővárosi tűzőrségek, a budapesti tűzoltószergyárak, valamint egy színház, egy malom, nagyobb gyárak és a mentőlaktanya fognak megtekintetni. Ezekon kívül lehetőség szerint füstkészülékek, e. tűzoltószerek stb. gyakorlati kipróbálása.

XI. ORSZÁGOS TŰZOLTÓ-SZAKTANFOLYAM

TANÓRAINAK ÉS ELŐADÓINAK BEOSZTÁSA.

1902. Julius—Aug.		Elmélet (délelőtt)			Gyakorlat (délután)		
		7-8	8-9	9-10	$\frac{1}{2}6-\frac{1}{2}6$	$\frac{1}{2}6-\frac{1}{2}7$	$\frac{1}{2}7-\frac{1}{2}8$
25	Péntek	Fecskendőszerek (II-1) Dr. SZILY	Fecskendőszerek (II-2) Dr. SZILY	Mászószerek (III-1) KÁLMÁN	Rendgyakorlat (I-1) TOMCSÁNYI	Fecskendőszerek bemutatása (II-1) Dr. SZILY	Fecskendőszerezés (IV-1) HAUSSEGGER
26	Szombat	Fecskendőszerek (II-3) Dr. SZILY	Fecskendőszerek (II-4) Dr. SZILY	Mászószerek (III-2) KÁLMÁN	Rendgyakorlat (I-2) TOMCSÁNYI	Mászószerek bemutatása (III-1) KÁLMÁN	Mászógyak. (dugólétra) (V-1) OSZETZKY
28	Hétfő	Szervezés (I-1) KÁLLAY	Tűzrendészet (VII-1) Dr. SZILY	Vízszerezés (V-1) OLEJÁK	Rendgyakorlat (I-3) TOMCSÁNYI	Fecskendőszerezés (IV-2) KÁLLAY	Mászógyak. (dugólétra) (V-2) HAUSSEGGER
29	Kedd	Fecskendőszerek (II-5) Dr. SZILY	Tűzrendészet (VII-2) Dr. SZILY	Vízszerezés (V-2) OLEJÁK	Rendgyakorlat (I-4) TOMCSÁNYI	Fecskendőszerezés (IV-3) OLEJÁK	Fecskendőszerezés (IV-4) KÁLLAY
30	Szerda	Szervezés (I-2) KÁLLAY	Tűzrendészet (VII-3) Dr. SZILY	Első segély (IX-1) Dr. BALOGH	Fecskendőszerezés (IV-5) HAUSSEGGER	Fecskendőszerezés (IV-6) OLEJÁK	Mászógyak. (horoglétra) (V-3) OSZETZKY
31	Csütörtök	Tűzrendészet (VII-4) Dr. SZILY	Taktika (VIII-1) Dr. SZILY	Mászószerek (III-3) KÁLMÁN	Rendgyakorlat (I-5) TOMCSÁNYI	Fecskendőszerezés (IV-7) HAUSSEGGER	Mászógyak. (horoglétra) (V-5) Dr. BALOGH
1	Péntek	Taktika (VIII-2) Dr. SZILY	Taktika (VIII-3) Dr. SZILY	Első segély (IX-2) Dr. BALOGH	Fecskendőszerezés (IV-8) OLEJÁK	Fecskendőszerezés (IV-9) KÁLLAY	Mászógyak. (horoglétra) (V-5) HAUSSEGGER
2	Szombat	Szerek gondozása (IV-1) OSZETZKY	Tűzrendészet (VII-5) Dr. SZILY	Első segély (IX-3) Dr. BALOGH	Fecskendőszerezés (IV-10) HAUSSEGGER	Mászógyak. (horoglétra) (V-6) Dr. BALOGH	Mászógyak. (mentőtömlő) (V-7) OSZETZKY
4	Hétfő	Szerek gondozása (IV-2) OSZETZKY	Szervezés (I-3) KÁLLAY	Tűzjelzés (VI-1) KÁLLAY	Fecskendőszerezés (IV-11) KÁLLAY	Fecskendőszerezés (IV-12) OLEJÁK	Mászógy. (kötél leereszkedés) (V-8) HAUSSEGGER
5	Kedd	Taktika (VIII-4) Dr. SZILY	Taktika (VIII-5) Dr. SZILY	Első segély (IX-4) Dr. BALOGH	Mászógy. (ugróponyva) (V-9) Dr. BALOGH	T á m a d á s é s v e z é n y l é s (VI-2)	
6	Szerda	Szerek gondozása (IV-3) OSZETZKY	Taktika (VIII-6) Dr. SZILY	Tűzrendészet (VII-6) Dr. SZILY	T á m a d á s é s v e z é n y l é s (VI-5)		
7	Csütörtök	Taktika (VIII-7) Dr. SZILY	Szervezés (I-4) KÁLLAY	Első segély (X-5) Dr. BALOGH	T á m a d á s é s v e z é n y l é s (VI-8)		
8	Péntek	Taktika (VIII-8) Dr. SZILY	Tűzrendészet (VII-7) Dr. SZILY	Első segély (IX-6) Dr. BALOGH	T á m a d á s é s v e z é n y l é s (VI-11)		
9	Szombat	Első segély (IX-7) Dr. BALOGH	Tűzrendészet (VII-8) Dr. SZILY	Fecskendőszerek (II-6) Dr. SZILY	T á m a d á s é s v e z é n y l é s (VI-14)		
11	Hétfő	S z ó b e l i v i z s g a			G y a k o r l a t i v i z s g a		
12	Kedd	S z ó b e l i v i z s g a			G y a k o r l a t i v i z s g a		

Kelt a budapesti önkéntes tűzoltó-testület parancsnokságának 1902. évi július hó 2-ik napján tartott üléséből.

Bulyovszky Aladár,
miniszteri biztos.

Dr. Szily József,
parancsnok.

Kállay Imre,
titkár.

folym hallgatói utazási kedvezményben részesülnek, azok közül 40 ingyen elszállásolást kaphat, a szövetségünk kötelékébe tartozó önkéntes tűzoltó-testületek tagjai közül többen pedig egyenkint 100 koronás ösztöndíjat kaphatnak, mely utóbbinak elnyerésére a bélyegmentes kérvények az illetékes tűzoltó-parancsnokságok ajánlásával és azok útján közvetlenül és legkésőbb július hó 5-ikéig alulírt szövet-

ség elnökségéhez (Budapest, IV., Kossuth L. terjesztendő be.

Kelt Budapesten, 1902. évi május hó

A magyar országos tűzoltó-szövetség

Dr. Óváry Ferencz, D.
orsz. képviselő, alelnök,

HIVATALOS RÉSZ.

Belügyminiszteri intézkedés a XI. országos tűzoltó-szaktanfolyam tárgyában.

55168. szám.

V—e.

I.

Az országos tűzoltó-szövetség elnökségének
Budapesten.

1902. évi május hó 20-án 467 sz. a. kelt előterjesztésére tisztelettel értesitem az elnökséget, hogy a budapesti önkéntes tűzoltó testület által, Budapesten, 1902. évi július hó 24-től bezárólag augusztus hó 13-ig tartandó XI. országos tűzoltó-szaktanfolyam tárgyában, a törvényhatóságokhoz a másolatban csatolt körrendeletet intéztem; értesitem továbbá, hogy a szaktanfolyamra és képesítő vizsgára miniszteri biztosul Bulyovszky Aladár belügyminiszteri titkárt küldöttem ki.

Budapesten, 1902. évi május hó 22-én.

a miniszter helyett:

Gulner.
államtitkár.

II.

Körrendelet valamennyi vármegyei és városi törvényhatóságnak.

A budapesti önkéntes tűzoltó-testület, a magyar országos tűzoltó-szövetség elnöksége részéről 1902. évi május hó 20-án valamennyi alispáni, polgármesteri és szolgabírói hivatalnak közvetlenül megküldött fölhívás és tanterv szerint, a XI-ik országos tűzoltó-szaktanfolyamot, Budapesten, 1902. évi július hó 24-től bezárólag augusztus hó 13-ig tartja meg.

E szaktanfolyam célja az, hogy a vidéki városoknak, nagy- és kisközségeknek, továbbá a vidéki önkéntes tűzoltó-testületeknek és községi kötelezett tűzoltóságoknak, végül a tűzoltó-ügy iránt érdeklődőknek mód és alkalom nyújtassék arra, hogy kiküldöttjeiket, illetve önmagukat a tűzoltói szakismeretekben elméletileg és gyakorlatilag kiképeztessek; tűzoltóságok szervezésére, begyakorlására és vezetésére alkalmasokká váljanak; s továbbá önképzésükre e téren útmutatást és alapot nyerjenek.

A tanfolyam céljainak előmozdítása végett, a budapesti önkéntes tűzoltó-testület a kevésbé tehetős községek vagy tűzoltóságok kiküldöttei közül negyven tanfolyamhallgatót díjtalan, csoportos elszállásolásban fog részesíteni: a magyar országos tűzoltó-szövetség pedig, a szövetség kötelékébe tartozó tűzoltó-testületek tagjai részére több 100—100 koronás ösztöndíjat tűzött ki.

Végül az 1902. évi július hó 14-ig jelentkező tűzoltó-szaktanfolyam-hallgatók a magyar államvasutak vonalain menetdíj-kedvezményekben részesülnek Budapestig és vissza.

Erről a címet 1901. évi június hó 3-án 58.156 sz. rendeletem*) kapcsán a midőn értesitem, egyuttal fölhívom, hogy a szóban levő, Budapesten tartandó tizenegyedik országos tűzoltó-szaktanfolyamot és az azzal kapcsolatos kedvezményeket az illető közigazgatási hatóságok és tűz-

oltóságok figyelmébe, késedelem nélkül, ha azzal a megjegyzéssel, hogy a jelentkezése gositások iránti kérdézőködések a budapesti tűzoltó-testület parancsnokságához (Budapest, utca 2.) intézendők.

Budapesten, 1902. évi május hó 22-én

A 1

III.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter rendeltetése felügyelőségekhez.

39254. szám.

1901.

A «Magyar országos tűzoltó-szövetség» 1902. évi július hó 24-től — augusztus hó 13-ig tartandó XI. országos tűzoltó-szaktanfolyam tárgyában, a tájékoztató felhívást megfelelő további e királyi tanfelügyelőségnek azzal küldöm meg, hogy az ügynek nemzetgazdasági és humanitáris jellegű egyaránt nagy horderejű fontosságát, való részvételre a vezetése alatt álló tanfolyam határozottan buzdítsa.

Budapesten, 1902. évi június hó 9-én

A miniszter

Dr. N.
miniszter.

MAGYAR ORSZÁGOS TŰZOLTÓ-SZÖVETSÉG
Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 8.

481.

szám.

1902.

Az 1902. évi augusztus hó 16-án tartandó országos tűzoltói verseny sorrendje, feltételei, a használt eszközök leírása és tájékoztató

I. Sorrend.

A versenyek 3 csoportból és 10 sorból állnak és pedig:

A) Testületi versenyek.

I. sorozat. 1. pont: Alacsony nyomó szerkezetű, rúgókkal és rúgózárrakkal felszerelt szivó- és szívótömlővel és tekercscsel. (A szerelésben résztvesz 1 tüzoltó és 4 szerelő.)

2. pont: Gyorsszerelés ugyanazon szerkezetű szivó- és szívótömlővel és 2 nyomótömlő tekercscsel, 2 szivótömlővel és 2 nyomótömlő tekercscsel, 2 szivótömlővel és 2 nyomótömlővel, a mászófal I. és II. osztályú beszállással. (A szerelésben résztvesz 1 vezető, 1 létrakezelő és 4 szerelő.)

II. sorozat. 1. pont: Kétkerekes szivó- és szívótömlő szerkezetű mozdonyfe-

*) Belügyi Közlöny 1901. évf. 176. lapon.

szerezése 2 szívótömlővel és 2 nyomótömlőtekerccsel. A szerelésben résztvesz 1 tiszt, 1 csővezető és 4 szerelő.)

2. pont: Gyorsszerelés ugyanazon kétkerekű moztornyfecskendővel, 2 szívótömlővel és 2 nyomótömlőtekerccsel és 3-részi angol dugólétrával, a mászófal emeleti ablakába beszállással. (A szerelésben résztvesz 1 tiszt, 1 csővezető, 2 létrakezelő és 4 szerelő.)

III. sorozat. 1. pont: Előkocsival ellátott négykerekű billenő-rendszerű, szívónyomó szerkezetű moztornyfecskendő iskolaszerelése 4 szívótömlővel és különálló kétkerekű motóláról vett 2 nyomótömlővel. (A szerelésben résztvesz 1 tiszt, 1 csővezető, 4 szerelő és 2 tömlőszerelő.)

2. pont: Gyorsszerelés ugyanazon négykerekű moztornyfecskendővel, 4 szívótömlővel, különálló kétkerekű motóláról vett 2 nyomótömlővel és 3-részi támrudas gráci dugólétrával, a mászófal II. emeleti ablakába beszállással. A szerelésben résztvesz 1 tiszt, 1 csővezető, 4 létrakezelő, 4 szerelő és 2 tömlőszerelő.)

IV. sorozat. 1. pont: Iskolamászás 3 darab egykaru, egyhorgu létrával, a mászófal III. emeleti ablakáig bezárkapcsolással.

2. pont: Gyorsmászás ugyanazon létrákkal, az összes mászóknak a III. emeleti ablakba való beszállásával és rögtöni visszajövetelével. (Egy testületből csak egy csoport vehet részt, és pedig úgy az iskola-, valamint a gyorsmászásban ugyanazon 3 emberrel.)

B) Egyéni versenyek.

V. sorozat. Gyorsmászás egy darab egykaru, egyhorgu létrával, a mászófal III. emeleti ablakába beszállással és rögtöni visszajövetellel. (Egyéni verseny, melyben egy testület részéről csak egy versenyző vehet részt.)

VI. sorozat. Kötélen leereszkedés a III. emeletről, bezárkapocscsal, egy kötél. (Egyéni verseny, melyben egy testület részéről csak egy versenyző vehet részt.)

VII. sorozat. Tömlőkigurítás 2 tömlőtekerccsel. Mindkét tekerccset előírás szerint, azonban ugyanazon egy ember szereli a nyomónyújtványra, és rögtön vissza is szereli. (Egyéni verseny, melyben egy testület részéről csak egy versenyző vehet részt.)

VIII. sorozat. Mentő verseny. Jobb oldali kulcsfonttörésnél kötés háromszögletű kendővel. (Egy testületből csak egy ember és csak tűzoltó vehet részt.)

IX. sorozat. Mentő verseny. Fejtető-sérülésnél nyomókötés mullpólyával. (Egy testületből csak egy ember és csak tűzoltó vehet részt.)

C) Testületi főverseny.

X. sorozat. Taktikai támadás vízzel, a jury által megállapítandó és zárt borítékban kisorsolandó terv megadásával. (A versenyben csakis a versenyek első három sorozatának egyikében résztvett és a jury által a versenyre bocsátandó testületek vehetnek részt. A sorrendet sorszázás dönti el és föladatát köteles a versenyző testület a jury kihúzását követő 5 perc alatt megkezdni. A támadásban résztvesz I tiszt és 11 ember. A versenyző testület köteles 4 darab 15—15 méteres egységes csavaru nyomótömlőt magával hozni.)

II. Versenyfeltételek.

A versenyek 1902. évi augusztus hó 16-án, délelőtt 12, és délután 3—5 óra közt tartatnak meg Egerben.

Versenyre az országos tűzoltó-szövetség minden tagtestülete jelentkezhetik.

Jelentkezni csakis írásban és pedig az országos tűzoltó-szövetség elnökségénél (Budapest, IV., Kossuth Lajos-tér 8. sz.) lehet.

A jelentkezés végső határideje 1902. évi július hó 20-ika.

A bejelentés alkalmával világosan kitéendő, hogy mely sorozat alatti versenyben kíván részt venni.

Nem egészen határozott, avagy föltételekhez kötött, esetleg későn érkező bejelentés figyelembe nem vétetik.

Versenyre csakis szabályszerűen egyenruházott és fölszerelt tűzoltók bocsáttatnak.

A versenyre való kiállítás alkalmával köteles minden versenyző testület a versenyben résztvevő tagjainak névsorát azok beosztásával együtt a jury elnökének átadni.

Az I., II. és III. sorozatok közül valamely testület legfeljebb két sorozatra, vagyis két fecskendő-alakra jelentkezhetnek, míg a IV., V., VI., VII., VIII. és IX. sorozatokra bármely tagtestület, tehát az is, mely az előző versenyekben részt vett, jelentkezhetik, mindazonáltal oly korlátozással, hogy a IV. versenysorozatra egy testület csakis egy csoportot, az egyéni versenyekre pedig legfeljebb egy tagot jelenthet be. A X. sorozatra csakis a versenyek első három sorozatának valamelyikére jelentkezett testületek jelentkezhetnek, tényleg részt azonban csak azok vehetnek, melyeket a jury az előzetesen megejtett testületi versenyek alapján erre érdemeseknek ítél.

A szerelési eljárásra nézve az országos tűzoltó-szövetség egységes gyakorlati szabályzatának második javított kiadásában foglalt előírás mérvadó, és a versenyzők minden teendőikben ahhoz kötelesek alkalmazkodni. Minden attól való eltérés hibául rovatik föl.

Ugy a szerelésnél, valamint a visszaszerelésnél minden egyes teendő a legnagyobb pontossággal hajtandó végre, a csavarok jól megerősítendő, a tömlővezeték kiigazitandó stb. A teendők pontos végrehajtására nézve a jury tagjai a szerelés, illetve a visszaszerelés befejeztével vizsgálatot tartanak.

A szerelés akkor tekintetik befejezettnek, ha az összes szerelők munkájukkal teljesen elkészültek és a csoport vezetője a »vizet« jelet a kéthangu jelzővel megadta. A X. sorozatban jelzett taktikai támadásnál a szerelés a víz-sugar kiövellésével tekintetik befejezettnek.

A visszaszerelés, mely a IV. sorozat 2. pontja, az V. és VI. sorozat alatti versenyek kivételével csakis a jury utasítására veheti kezdetét, akkor tekintetik befejezettnek, midőn az összes szerelők minden teendőjük pontos elvégzése után a szakaszban kiindulási állásukat újra elfoglalták.

A gyorsszereléséknél, illetve a támadásnál minden külön vezérszó mellőzésével a jelek kéthangu jelzővel és síppal adandók meg.

A szükséges nyomó-legénységről a szövetség elnöksége, illetőleg a rendező-bizottság gondoskodik, de szabadságában áll a versenyző testületnek a legalább 8 emberből álló nyomó-legénységet saját tagjaiból összeállítani.

A versenyhez szükséges szerekről a szövetség elnöksége, illetve a rendező-bizottság gondoskodik, miért is a versenyző testületek szereket magukkal nem hozhatnak; a X. sorozatra jelentkezett testületek azonban kötelesek 4 darab 15—15 méteres, egységes csavaru nyomótömlőt magukkal hozni.

Minden egyes versenysorozatra külön versenydíj állapítatik meg, mely mint első díj elismerő okmány kíséretében adatik ki a nyertesnek, míg második díjként elismerő okmányok adódnak. Az egyéni versenyekre egy-egy első, és egy-egy második versenydíj tüzetik ki, míg harmadik díjként elismerő okmány adatik. A legfőbb díjat az országos tűzoltó-szövetség által a X. sorozatra kitűzött nagy díj alkotja. Ezt követik értékben a hevesvármegyei tűzoltó-szövetség által a III. sorozatra, Eger városa által a II. sorozatra, az Egri Nők által az I. sorozatra, és az országos tűzoltó-szövetség által a IV. sorozatra kitűzött versenydíjak.

Az első díjat nyert testületeknek a versenyben résztvett tagjai külön-külön résztvevési igazolványokat kapnak.

Oly testületeknek, melyek a versenyben résztvettek, azonban díjazásban nem részesültek, a jury javaslatára a szövetség elnöksége a versenyben való részvételükről igazolványt állíthat ki.

Egyebekben a versenyekre nézve az országos tűzoltószövetség általános versenyszabályai, valamint az egységes gyakorlati szabályzat II. kiadása mérvadó.

III. A versenyeken használandó szerlek leírása.

1. A 100 mm. hengerátmérőjű *kocsifecskendő* 4-kerekű, alacsony medenczével és szívónyomó szerkezettel bír; a kocsirúgókra épített és ugy elöl, valamint hátul mindkét oldalt csuklószerűleg mozgó rúgózárakkal van ellátva.

A 4 db szívótömlő, merevítőrudak nélkül, 4 tartóvillában a szívóoldalon van elhelyezve, még pedig úgy, hogy csak az elülső és hátulsó tartóvilla van rúgós zárral lecsukva; a két nyomórúd egymás fölött a nyomóoldalon levő tartóvillákra van rácsavarva.

A nyomótömlők kettős tekercecsekbe rakva kívül fekvő csavarvégekkel, az ülés alatt levő, rúgós szerkezetű tömlőkösarakban vannak elhelyezve. A sugárcső a nyomóoldalon a medence tetején rúgós tartóvillákban van, míg a szűrő a fecskendőtalpra van hátul rácsavarva.

A váltócsappal ellátott szívó nyílás a menetirányra jobboldalt van.

Szerelésnél a kocsirúd kiveendő, a tartószeg az ötödik kerékbe bedugandó, azonban a kerékek nem fordítandók alá.

2. A kéthuzatra berendezett *kétkerekű billenő mozdonyfecskendő* 100 mm. hengerátmérőjű, szívónyomó szerkezetű fecskendő, melynek váltócsappal ellátott szívó nyílása jobboldalt van. A fecskendő maga a kocsikerethez elöl és hátul egy-egy zárócsappal van megerősítve, mely zárócsap akkor nyílik, ha az a kocsirúgós tengelyével egy irányba helyeztetik. A kocsikereten két oldalt 4—4 tartóvillában 2—2 szívótömlő van elhelyezve merevítő rudak nélkül úgy, hogy csak az elülső és hátulsó tartóvilla van rúgós zárral lecsukva, a két nyomórúd a nyomóoldalról levehetőleg egymás fölött a nyomókarokon levő tartóvillákra van rácsavarva. A szűrő a medenczelap hátsó szívóoldali (jobb oldali), az osztó annak baloldali részére, a sugárcsövek pedig a medenczetalp előrésszére vannak állóhelyzetben csavarva. A nyomótömlők kettős tekercecsekben, kívül fekvő csavarvégekkel a medenczetalp előréssze alatt levő szerelődében vannak elhelyezve. A szívótömlők lebillentés előtt nem veendőek le. A fecskendő le- és fölemeléséhez elöl és hátul a medenczetalpon mindkét oldalt egy-egy $\square$ alakú fogantyú van, míg a medenczetalp előrésszén még egy-egy bőrrel bevont láncz is van a 2. számú szerelők által leendő használatra. Maga a fecskendő azonos a négykerekű mozdonyfecskendővel, csak hogy az előkocsitól meg van szabadítva.

3. A *négykerekű, előkocsival ellátott billenő mozdonyfecskendő* szívónyomó szerkezetű fecskendő, melynek váltócsappal ellátott szívó nyílása jobboldalt van. A fecskendő maga a kocsikerethez elöl és hátul egy-egy zárócsappal van megerősítve, mely zárócsap akkor nyílik, ha az a kocsirúgós tengelyével egy irányba helyeztetik.

A kocsikereten két oldalt négy-négy tartóvillában van elhelyezve 2—2 szívótömlő merevítő rudak nélkül úgy, hogy csak az elülső és hátulsó tartóvilla van rúgós zárral lecsukva. A két nyomórúd a nyomóoldalról levehetőleg egymás fölött a nyomókarokon levő tartóvillákra van rácsavarva. A sugárcsövek álló helyzetben a medenczetalp előrésszére, míg a szűrő és osztó a medenczetalp hátsó részére vannak csavarva. A nyomótömlők kívül fekvő csavarvégekkel kettős tekercecsekben az előkocsi ülése alatt levő tömlőkösárban vannak. A fecskendő le- és fölemeléséhez elöl és

hátul a medenczetalpon mindkét oldalt egy-egy $\square$ alakú fogantyú van, míg a medenczetalp előrésszén még egy-egy bőrrel bevont emelő láncz is van a kettős számú szerelők által leendő használatra. A szerelődé a medenczetalp része alatt van.

4. A *nyomótömlők* valamennyi fecskendő alakú, kívül fekvő csavarvégekkel kettős tekercecsekbe vannak csavarva. A tömlők magyar egységes csavarzattal vannak csavarva látva és egyenkint 15 m. hosszúak.

A taktikai támadásban résztvevő testületek, a támadás vízzel történik, négy-négy darab nyomócsatlakozás kötelesek a versenyre magukkal hozni.

5. Az I. sorozat 2. pontja alatt használandó léleközönséges, hengeralakú karokkal és beékelt legömbökkel bíró 5'50 m. hosszú *falusi támasztólétra*.

6. A II. sorozat 2. pontja alatt használandó *dugólétra* 3, egyenkint 2 m. hosszú, összedugható létrából áll.

7. A III. sorozat 2. pontja alatt használandó *gráci dugólétra* összerakva összesen 10 m. hosszú, egyes létrák 3'50 m. szélesek és az egyes részek fölcserélhetők. Az alsó létra alul erősen vasalt hegybe csúszó és 4'30 m., a középső létra és a felső létra egyenkint 3'30 m. hosszúak. A középső létra karjainak közbülső lyukak vannak a támrudak zárócsapjai számára; az alsó létra felső részén vastokok egyáltalán nincsenek.

Az 5'80 m. hosszú támrudak csuklóüzletesen csatlakozással lesznek a középső létra közepén levő lyukakhoz rögzítve.

8. A *horoglétrák* egykaruak, egyhorguak, 4 méter hosszúak és 13'00 kgr. súlyúak.

9. A *mászófal* elől símára gyalult, 3 függélyes létrával bíró III. emeletes épület, melynek hátsó részén egyes haránt ablakoknak megfelelően az ablakok fölé szállásra erkélyszerű folyosó van.

Az ablakok ürbeli szélessége 1'10 m., ürbeli magassága 1'50 méter. Az ablakoknak egymástól való távolsága 1'50 m., míg a két ablaknak a mászófal szélétől való távolsága 1 méter. A mászófal egész szélessége 8'30 méter.

A föld színétől az I. emeleti ablak alsó szélétől a mászófal magassága 4'40 m., innen a II. emeleti, valamint a III. emeleti ablak alsó széléig a magasság egyenkint 2 méter.

IV. Tájékoztató.

A fecskendőszerezési versenyek, hacsak egyes sorozatokra nagyon sokan nem jelentkeznének, a testületekkel külön-külön fognak megtartatni, s ez a vezénylést a versenyző csapat tisztje teljesíti.

Sok versenyző jelentkezése esetén 2, esetleg 3 csapat is bocsátatik egy időben versenyre, s ez esetben általános vezényletet egy a jury által ezzel megparancsnok viszi. Azonban úgy az iskolaszerezésnél mint a gyorsszerezésnél és a támadásnál a nyomócsatlakozásoknak a kellő időben leendő fölvonulása iránt in kell és a »Vízet« jelet a befejezett szerelés után meg kell tenni. Esetben is a versenyző csapat tisztjének kell.

A szerelés a X. sorozatu taktikai támadást kiemelt összes versenyeknél víz nélkül történik.

Az I. sorozat 2. pontja alatti versenyenél a csatlakozás hátára vetett sugárcsővel hatol föl a létrakezelő állított támasztólétrán és beszáll az I. emeleti ablak erkélyre, míg a létrakezelő a létra mellett marad.

A II. sorozat 2. pontja alatti versenyenél a csatlakozás hátára vetett sugárcsővel hatol föl a két létrakezelő fölállított angol dugólétrán, beszáll az I. emeleti ablak erkélyre; őt követi a létra felső végéig az I. sz. 2. sz. létrakezelő a létra mellett marad.

A III. sorozat 2. pontja alatti versenyenél

ezelő által felállított gráci díjólétra a csővezető csak hátára vetett sugárcsővel hatol föl és beszáll az emelet ablakán az erkélyre; őt követi a létra felső vége az I. sz., ezt az alsó létra felső részéig a 3. sz. ezelő, míg a többiek a létra mellett és a támasztónál maradnak.

A IV. sorozat I. pontja alatti versenynél az I. sz. a 2. sz. a II., a 3. sz. az I. emelet ablakánál zárkapcsot be magukat, míg 2. pontjánál a létrák beakasztása az összes mászók felhatolnak a III. emeletre, beszáll annak erkélyére és mindkét lábbal érintvén annak járatát, a 3. sz. létrakezelő nyomban kiszáll és gyorsaságban visszatér. Őt követi a 2. sz., majd az I. sz. ezelő, miközben a létrákat visszaszerelik.

Az V. sorozat alatti versenynél a versenyzők a létráhatolnak a III. emeletre, beszállnak annak erkélyére után mindkét lábbal érintették annak padlóját, nyomvisszatérnek.

A VI. sorozat alatti versenynél a leereszkedés a rendező-bizottság által kipróbált és a III. emeleti ablak részének közepén, az ablak belső párkányán megerősítélen történik. A kötelek a zárkapocsra a versenyzőre rá, azonban az ereszkedés csak adott jelre veszi kezdetét. A leereszkedés sisakban, övvel és baltával történik.

A VII. sorozat alatti versenyhez szükséges tömlőket a rendező bizottság állítja elő. A tömlőtekercecsek kívül fekvő végekkel a fecskendő lábdeszkáján fekszenek; mindkét tekerceszt innen kell a versenyzőnek levenni és előírás szerinti sorrendben a fecskendő nyomónyújtványára szelvénykülömbéssel, hogy a második tömlőt is a versenyző szereli. A versenyző tehát az első tömlőt leveszi, a szelvény végét kiviszi, visszaszalad, az anyagot a nyomónyújtványra csavarja, kiegyenesíti a vezetéket, azután ugyanígy szereli a második tömlőt, minnek szelvényével a külső apacsavarnál megáll. Ugy a szerelés, a szelvény visszaszerelés adandó jelre veszi kezdetét, a visszaszerelés a második tömlővel kezdendő.

A VIII. és IX. sorozat alatti versenyeknél szükséges a verseny szereket a rendező-bizottság szolgáltatja, ugyanaz a módosítást a mentendők kiállításáról is. A verseny adandó jelre veszi kezdetét; az alkalmazott kötetet ugyanacsak a versenyző veszi le adandó jelre. A kötés levétele is a versenyző tárgyat képezi. Orvosok, orvosnövendékek és hiányos mentendők, a kik nem tűzoltók, ezen versenyekben nem vehetnek.

A X. sorozat alatti versenyekben egy-egy testület részéről I. tiszttel és II. emberrel lehet részt venni. A szükséges szereket a rendező-bizottság adja. A zárt versenyekben kapott feladat megoldása kell, hogy az annak megadását követő 5 percz alatt kezdetét vegye, tehát a támasztón a vezénylőnek ez idő alatt a jelet meg kell adnia. Mindenre kiterjedő utasításokat a vezénylőnek hangosan kell érthetőleg megadnia. A legénységnek utasításokat kell mit se szabad végeznie. A támasztás befejeztét a vízkihasználás jelzi. A jury utasítására megadandó jelre azonnal visszaszerelés befejezettnek akkor tekintetik, midőn a támasztásba vett összes eszközök rendbe hozottak. A versenyeknél a kéthangú jelző és a síp alkalmazandók, s a verseny utasításain kívül más szónak — elkerülhetetlenül kivéve — elhangzania nem szabad.

Kelt Budapesten, 1901. évi május hó 22-én.

A magyar országos tűzoltó-szövetség elnöksége:

Óváry Ferencz,
alelnök.

Dr. Szily József,
titkár.

Jegyzőkönyv.

Felvételet Budapest, 1902. évi június 7-én, a magyar országos tűzoltó-szövetség elnökségének ülésében.

Elnök: dr. Óváry Ferencz alelnök, jegyző: dr. Szily József titkár. Jelen voltak: Barabás István, Breuer Szilárd, Ecker Sándor, Lukács Gyula, Markusovszky Béla, Scossa Zoltán, Szabó Gyula, Vida Pál előadók, Szokoly Ignác és Varga Lőrincz felügyelő-bizottsági tagok, továbbá dr. Glósz Kálmán egri és Blázy Imre veszprémi parancsnokok.

1. Elnök megnyitván az ülést, titkár felolvassa dr. Kék Lajos lemondó levelét, melyben hivatkozással megrongált egészségére, az elnöki tisztról lemond. Többek hozzászólása után az elnökség sajnálkozással ad kifejezést elnökének távozása felett s midőn a maga részéről is jegyzőkönyvi elismerést és köszönetet szavaz neki sok évi buzgó ténykedéséért, egyben az országos választmányt is felkérni határozza ennek megtételére, valamint arra is, hogy dr. Kék Lajos arczképét festesse meg a szövetségi iroda részére.

2. Elnök indítványozza, hogy ezen arczkép megfestésével együttesen festessék meg egyuttal Follmann Alajos volt érdemdús alelnök arczképe is. — Indítványa elfogadtatván, ily irányú javaslat az országos választmány elé fog terjesztetni.

3. Titkár jelenti, hogy a budapesti csendőriskolában az oktatást május 31-én megkezdette, de mivel a laktanya nem rendelkezik a kellő taneszközökkel, szükségesnek tartaná ilyenek beszerzését annál is inkább, mert azok azután az országos és közigazgatási tanfolyamoknál is felhasználhatók lennének. Egyben utalványozandók lennének az előadói óradíjak is. — Az elnökség majd minden tagjának hozzászólása után határozatilag kimondja, hogy a csendőrök oktatásának megkezdését helyesli s ezt az országos választmánynak bejelenteni rendeli, javasolván egyben, hogy a) az előadók óránként 6 koronával való honorálására és az egyelőre egy évi tanfolyam költségeire 1000 koronát utalványozzon; b) előadókul a budapesti előadókat kérje fel s részükre a közigazgatási tanfolyamnál érvényes óradíjakat utalványozza; c) utasítsa az előadókat, hogy inkább az elméleti, mint gyakorlati kitanításra szorítkozzanak s végül d) mondja ki, hogy tekintve a tanfolyam előre nem látható eredményét, jelenleg taneszközök beszerzését nem tartja szükségesnek, annál kevésbbé, mert reméli, hogy a budapesti önk. tűzoltó-testület e beszerzéseket eszközölni és e tanfolyam céljaira is átengedni fogja.

4. Titkár felolvassa az 1902. márczius 24-iki ülés jegyzőkönyvét. — Észrevétel nélkül hitelesítettik.

5. Titkár felolvassa az 1902. ápril 26-iki ülés jegyzőkönyvét. — Hitelesítettik azzal, hogy: a 4. pontban Breuer Szilárd neve törlesztésbe hozandó, mivel akkor az ülésen még nem volt jelen; hogy az 5. és 6. pont leírása alkalmával összeírattván, külön-külön tüntetendő ki, minek folytán a jegyzőkönyv pontjainak elhibázott száma kijavítandó lesz és végül, hogy a 22-ik pontban nem Ecker hivatik fel, hanem a pozsonyvármegyei alszövetség.

6. Vida Pál előadó felolvassa a Nyitravármegyei tűzrendészeti szabályrendeletéről e vármegye alispánjának adandó véleményét. — Elfogadtatván, alispánnak megküldetni határozatott.

7. Szabó Gyula felolvassa többrendbeli indítványát, u. m.: 1. alkosson az elnökség egy mintaalapszabály-tervezetet vármegyei szövetségek részére; 2. bizza meg az előadókat országos tűzrendészeti felügyelői teendőikkel és ossza szét köztük a vármegyéket a vármegyei szövetségek megalakítása céljából; 3. győződjék meg évenként egyszer azok ténykedéséről; 4. utasítsa a pénztárnokot, hogy a költségvetésben külön-külön tüntesse fel az irodabéreket, a tisztviselők díjait, az utiköltségeket, a kiküldetési és a szakkönyvekre kiadott költségeket. — Beható vita után határozatott, a) a vármegyei tűzoltó-szövetségek alap-

szabály mintája elkészíttessék; a tervezet megírására felkértek Szabó Gyula előadó; b) az országos tűzrendészeti felügyelők kinevezését az elnökség nem tartja jelenleg időszerűnek, ellenben hajlandó minden vármegyébe, a hol a vármegyei szövetség alakítása ezt kívánatosnak mutatja, az alakítás elősegítésére egy-egy előadót kiküldeni; c) a vármegyei szövetségek ténykedésének ellenőrzését ezuttal mellőzi; d) hogy a költségvetésben az egyes kiadási tételek külön-külön legyenek feltüntetve.

8. A pozsonyvármegyei alszövetség jelentése, mely szerint III. szaktanfolyama a jelentkezők csekély száma miatt nem volt megtartható, — tudomásul szolgál.

9. Vas Lajos Rudolf czibakházai parancsnok jelentése, mely szerint a szakkönyvek alapján az összes tűzoltói nyomtatványokat sajtó alá rendezte és Nagy Elek czeglédi nyomdászban kiadóra is talált. — Tudomásul vétetik és a hivatalos lapban közzététetni rendeltetik.

10. Az országos nemzeti szövetségnek az amerikai magyarok díszszárlajára szóló gyűjtőleve felett az elnökség napirendre tér.

11. Stermann N. nagyszombati gyufagyáros tűzoltó-gyufát kíván gyártani és a szövetségi címfelirat használhatása esetén a jövedelemből 5% ot ajánl fel. — Mielőtt gyáros ily ajánlata elfogadhatnák, a vármegye hatósága megkérdezendő lesz a gyár erkölcsi garanciái tekintetében, a gyáros maga pedig arra nézve, vajjon e gyufa teljesen hazai gyártmány és svéd gyufa minőségű-e?

12. A pest-pilis-solt-kiskúnvármegyei szövetség azon bejelentése, hogy megalakult és működését megkezdette. — Örvendetes tudomásul vétetik.

13. Pénztárnok bemutatja a hátrálékos tagsági díjak kimutatását, mely szerint a hátrálékosok több csoportra oszthatók, u. m. I. olyanokra, a honnan sem a község, sem a testület nem válaszol, tehát a tagok névsorából törölendők lennének; ilyenek: Dicsőszentmárton, Egeres, Foktő, Ipolyság, Kúnhegyes, Lenti, Libetbánya, Sajószentpéter, Soborsin, Szamosujvár, Tallós, Tolcsva, Ungvár, Zalatna, Zsolna, a melyek összesen 1020 kor. 80 fillérel vannak hátrálékban. — 2. Olyanokra, a melyekről a község hivatalosan kimutatta, hogy megszűntek s vagyon sem maradt, tehát szintén törölendők; ilyenek: Balassagyarmat, Bulkesz, Nagymaros, Ruttka, Tövis, Makó, Újmoldova, Zágon, Pilismarót, a melyek összesen 720 K.-val vannak hátrálékban. — 3. Olyanokra, a melyek maguk kérték törlésüket vagyontalanság miatt, vagy a község ajánlotta a törlést, ezeknél csak a tagsági díj lenne törlésbe hozandó, maguk a testületek a névsorban tovább is vezetendők; ilyenek: Baranya-Sellye, Farkasd, Felső-Mindszent, Káposztafalu, Losoncz, Magyar-Lápos, Nagy-Tapolcsány, Radvány, Szepes-Szombat, Tállya, Tiszaföldvár, Turángyár, Turdossin, Abaujszántó, a melyek összesen 684 koronával vannak hátrálékban. Hátrálékos továbbá még, de behajtható a díj Gyergyószentmiklós, Hátszeg, Igló, Kis-Szeben, Kóka, Köpöcsény, Kurtics, Maros-Ludas, Mándok, Nagy-Salló, Oroszvár, Ó Szadova, Pankota, Radvány, Szászvár, Tahitófalu, Böhönye testületeknél; függőben van még Istvánföld. — Megszűnt és törlésbe hozandó volt: Dömös gyár, Derecske, Szepes-Béla, Gács, Acsalag, Barbacs, Beő-Sárkány, Maglóca, Makkos-Hettye, Pelyvás, Német-Polány (mert Magyar-Polányval egyesült), továbbá a győrvármegyei alszövetség kebeléből Csikvánd, Kis-Bajcs, Győr-Szent-Iván, Kis-Barátfalu, Kajár, Dunaszeg-Ladamér-Szent-Pál, Öttevény, Újmalomsok, Zámoly, Vének, — a mosonvármegyei alszövetség keretében Halászi, Boldogasszony, Darnó-Zselyi, Feketerdő, Gáta, Kálnok, Lébény, Lipót, Magyar- és Horvát-Kimle, Moson-Szolnok, Németjártfalu, Pusztasomorja, Püski-Kisbodak-Remete, Tétény, Moson-Újfalu testületei. — Az elnökség pénztárnok javaslatát magáévá teszi és az országos választmányhoz ily irányú előterjesztést tenni határoz. Kivételt csupán Szepes-Szombat testületével tesz, a mely

Egerben versenyezni óhajt és a melyre nézve a kimondja, hogy a hátrálék megfizetésére újolag a versenyre is csak az esetben engedi, ha a lefizette.

14. Titkár jelenti, hogy az egri rendező-bünnepi programot némi eltérésekkel kiadta és díjait is megrendelte. A szövetségi díjak elkészítésben Herpka nem vállalta el. Jelenti továbbá, csak a mentőversenyhez adhatván szerezket, a felhívta szerek kölcsönzésére, de eddig választ nem kapott. — A szövetségi versenydíjak beszerzésére a dr. Óváry Ferenczet, dr. Szily Józsefet és Ma Bélát kéri fel.

15. A budapesti önk. tűzoltó-testület azon, hogy a folyó évben ismét rendez országos tűzoltóversenyt, — az elnökség jóváhagyólag örvendetes tudomásul vétetik.

16. Az elnökségnek az országos választmány által készített *évi jelentése* felolvastatván, — elfogadja, hogy a hevesvármegyei alszövetség azóta beérkezett tagsági díjakat, a hátrálékosok sorából törölendők listáját a közgazgatási társaságtól megkapta.

17. Titkár jelentést tesz a közigazgatási társaságtól; e szerint a máramaros-szigeti még nem kezdve, a nagybecskereki és kolozsvári pedig fel van tüntetve. — Tudomásul szolgál.

18. Ezzel kapcsolatban Lukáts Gyula azon fordul az elnökséghez, hogy a vidékre utazó előadók több napot töltenek úton és tényleges útkiadás nélkül, az óradíjakon felül méltányos pótdíjak kellenek. — Hosszas vita után kimondja az elnökség, hogy a vidékre utazó előadók útköltségeit megtérítenek, a melyek sikerét előmozdított városoknak, gyárosok, segéderőknek köszönőiratot küld, a budapesti társaság felmerülő 240 korona óradíjtöbbletet pedig a pénztárból kiutalványozza és annak megtérítését a belügyminiszternél lépéseket nem tesz.

19. Breuer Szilárd felolvassa az alapszabály módosítására vonatkozó beadványát, egyben bejelent, hogy tekintettel az ebből keletkezett személyeskedésre visszavonja. Minthogy azonban dr. Szily József javaslatot némi eltéréssel fentartja, — az elnökség után határozatilag kimondja, hogy bár az alapszabály módosítását a szövetségnek tartja, a módosításra való tekintetből nem megy bele a módosításába, hanem az országos választmányhoz oly javaslatot terjeszti be, hogy az alapszabályok módosítása a napirendről, ellenben utasítsa a nagygyűlés a módosításra, hogy egy év leforgásán belül az országos választmány módosítása iránt alapos javaslatot terjesztjen a rendkívüli közgyűlés elé.

20. Titkár bemutatja a XX, XXV és XXVI országos választmányi éremek rajzát. — A rajz nem lévén megfajozott rajzok készítenők és terjesztendők az országos választmány elé.

21. A »Tűzrendészet« című könyv szerzője, a melynek rálása kerülve napirendre, — az elnökség e javaslatot nem foglal állást, hanem annak bejelentésével a szerzők szerzői jogait fentartották, a tisztviselők állapítását az országos választmányra bizza.

22. A budapesti XI. országos szaktanfolyam elnöke az évben is ösztöndíjat akarván kitűzni a szövetség javaslattal lép az országos választmány elé, hogy az évi tanfolyamra is két, egyenkint 100 koronás ösztöndíjat alapítson és a további intézkedéssel az elnökségnek a javaslatot terjesztendő.

Több tárgy nem lévén, ezzel az ülés véget ért.

Kmf.

Dr. Óváry Ferencz,
alelnök.

Breuer
h. t.

Jegyzőkönyv.

Ötödik ülést Budapest 1902. június 8-án a magyar országos tűzoltó-szövetség országos választmányának gyűlésében.

Elnök: dr. Óváry Ferencz alelnök, jegyző: dr. Szily őzsef titkár, majd Tomcsányi Béla pénztárnok.

Jelen voltak: Barabás István, Breuer Szilárd, Lukáts Gyula, Scossa Zoltán, Vida Pál előadók, Szokoly Ignác, Varga Lőrincz felügyelő-bizottsági tagok, továbbá: Publignó a hajdúvármegyei szövetség titkára, debreczeni arancsnok; Vermes Béla szabadkai parancsnok, a bácsodrogvármegyei szövetség kiküldöttje; Blázy Imre veszprémi parancsnok, a veszprémvármegyei szövetség főjegyzője; Horeczky Gyula csánigi parancsnok, a vasvármegyei szövetség II. od. titkára; Muszkalay Antal trencsényi parancsnok, a trencsénvármegyei szövetség elnöke; Rónai Albert aposvári alparancsnok, a somogyvármegyei szövetség titkára; Sándor Béla csallóközsomorjai alparancsnok, a ozsonyvármegyei szövetség kiküldöttje; Szabó Gyula a opronvármegyei szövetség alelnöke; dr. Glósz Kálmán gri parancsnok, a hevesvármegyei szövetség elnöke; Mezey fihály a nagyváradi szövetség elnöke; Kühn János nagyecskerekai parancsnok, a torontálvármegyei szövetség kiküldöttje; Ultz Nándor, moóri alparancsnok, a fejérvármegyei szövetség kiküldöttje; Kiss Károly erzsébetfalvi parancsnok, a pestvármegyei szövetség titkárja; Schusztér Károly brassói parancsnok, a brassóvármegyei szövetség elnöke. Elmaradásukat kimentették: Markusovszky Béla, Ecker Sándor és Wagner Manó előadók.

Elnök konstatálja a gyűlés határozatképességét, az ülést megnyitja.

1. Szokoly Ignác napirend előtt felszólalván, kijelenti, hogy elnöklő képviselőházi beszédében érintett és a kötelezett tűzoltóság ellen hozott közigazgatási bírósági ítéletet törvényellenesnek tartja, mert a kihágási törvény 41. §-a kimondja, hogy a ki a tűzoltási rendet megszegi 100 forinttal büntetetik, a ki pedig azt tűz esetén szegi meg, az a 142. §. ellen vét. Az, hogy e bíróság szerint zabályt alkotni nem lehet, absurdum. De ott van az 1886. évi XXIII. t.-cz. 36. §-a is, mely szerint közveszély esetén az előjáróság kirendelhet, tehát kötelezhet is. A váltásdíjra is van törvény, t. i. a rendezett tanácsú városokra az 1886. évi XXII. t.-cz. 132. §-a, mely szerint az állam által igénybe nem vett alapokon adót is vethet ki; a tehát a bíróság a váltásdíjakat nem engedélyezi, adót nem követel. De maga a közigazgatási bíróság is hozott ítéletet 2628/1900. szám alatt, mely szerint az adómentesség nem mentesít a tűzoltói járulék fizetése alól az 1879. évi IX. t.-cz. 142. §-a még a fogatállítás kötelezettségét is kimondja. A közigazgatási bíróság eldöntését illette veszélyesnek tartja az ügyre s azért kérdi, van-e mód arra, hogy az elnöknek ez ellen lépéseket tenni?

Elnök azon válasza után, hogy ő szándékozik az ügyrel az »Otthon«-ban vagy az újságírók egyesülete helyiségében meetinget összehívni az újságírókból, továbbá, hogy a költségvetés tárgyalása előtt összes képviselőtársát összehívni szándékozik a tűzrendészeti törvényjavaslat megalkotása céljából, egyszóval mindent megtenni, hogy a törvény előhajtott törvény és rendelkezés megtörténjék, — a javaslatot úgy az interpelláló mint az országos választmány elnökségének és megnyugvással tudomásul veszi és kimondja a választmány, hogy ez ügyben a belügyminiszteriumhoz a javaslatot terjesztéssel él, egyébként pedig országos mozgalmat indít a tűzrendészeti törvény érdekében.

2. Kiss Károly hivatkozva a »Tűzoltó Közlöny« egyik cikkére, konstatálni kívánja, hogy a választmány ma elfogadott alakokból nem áll.

Dr. Glósz ugyancsak e lapban olvasta, hogy egyik szövetségnél a hivatalos pénzekkel nem számoltak el.

Ily általános gyanúsítást a hivatalos lapban megtűrni nem hajlandó, nevezze meg az illető szövetséget.

Scossa kijelenti, hogy e vád a bácsbodrogmegyei szövetséget illeti, de rendbe hozatott.

Vermes Béla erről, mint a szövetség kiküldöttje, nem tud semmit s javasolja, hogy egymás irányában elnézők legyünk.

Elnök ama kijelentésére, hogy a »Tűzoltó Közlöny« nem hivatalos részében megjelentekért egyedül a szerkesztő felelős, a választmány e tárgy fölött napirendre tér.

3. Az elnökség javaslata dr. Kék Lajos elnök lemondása tárgyában, szintugy a Follmann Alajos arczképének megfestése dolgában olvastatván: egyhangulag elfogadtatott s a kivittel elnök megbízatott.

4. Az elnökség évi jelentése fölolvastatván tekintetvén, első sorban dr. Glósz azt kívánja, hogy az elnökség behatóbban foglalkozzék a szövetség tagjaival és általában a vidékkel. Egyébként a jelentést tudomásul veszi.

Horeczky a jelentést tudomásul veszi, de helyteleníti a csendőrség tűzoltói kiképzését, melynek viszont Szokoly kei védelmére.

Kiss Károly a jelentést nem veszi tudomásul, mert állítólag maga a titkár sem veszi azt komolyan. Az elnökségnek tulajdonítható érdemeket többnyire egyes előadók érdemének ismeri föl. Kifogásolja az elnökségben Köhler István előadó ellen kifejtett eljárást. Ugy tudja, hogy az elnökség sok ügyben hozott határozatot, de végrehajtva alig van néhány s ez szerinte a titkár hibája. Nézete szerint az országos szövetségnek saját, külön értesítőt kellene kiadni; ha nincs pénze, kérjen az államtól; ha pedig nem lehetne külön értesítőt kiadni, helyezze a választmány a »Tűzoltó Közlöny«-t fölügyelet alá; ezt indítványképen javasolja.

Lukáts Gyula kifogásolja, hogy párisi kiküldetéséről szóló jelentése az évi jelentésben említve nincs; ismételve leteszi a választmány asztalára.

Vermes a jelentést tudomásul veszi.

Elnök kijelenti, hogy az elnökség igenis foglalkozik a vidékkel és azt mindenkor kellő erkölcsi támogatásban is részesíti; munkájának pedig igen nagy részét a vidékkel való érintkezés teszi. A határozatok a mennyire lehetséges, végre vannak hajtva; a jegyzőkönyvek vezetése korrekt, a vélemények oly alakban terjesztetnek föl, a mint azt az ügy természete és komolysága megkívánja. A személyes torzsalkodásokat mellőzni kéri.

Kiss Károly rektifikálni kéri a jelentésben a pestvármegyei szövetség és az elemi biztosító társulat ösztöndíjairól szóló passzust és a szakkönyvekről szóló részt, a melyben szerinte tévedések vannak. — Az évi jelentést a választmány tudomásul veszi azzal, hogy e téves pontok rektifikáltassanak.

5. Pénztárnok bemutatja a zárszámadást és annak egyes tételeiről fölvilágosítást ad. — Tudomásul vétetik.

6. Ezzel kapcsolatban Varga Lőrincz felügyelő-bizottsági tag betérjeszti a felügyelő-bizottság jelentését a pénztár és iroda kezeléséről.

Barabás kifogásolja az 1200 korona lakbért azért, mert általánosságban a takarékoság elve lesz hangoztatva s ime erre is oly nagy összeg fordítatik. Indítványozza, hogy a költségvetést kidolgozó albizottság állapítsa meg a tételek szükséges voltát.

Scossa újlag utasítani kívánja a pénztárnokot teendőinek pontos elvégzésére.

Vermes is azt hiszi, hogy 1200 korona fejében kölönb helyiségek kaphatók. Kérdi, nem jött-e még el az ideje, hogy a szövetség vegye át a budapesti önkéntes testület által végzett országos teendőket s ily módon magának biztosítsa a 10,000 korona állami segélyt is. Nézete szerint ma a szövetség azon helyzetben van, hogy előadói mind a

tanfolyamokat, mind a lapkiadást elvégezhetnék s ezért ily irányu indítványt is tesz.

Horeczky kívánja, hogy a kamatok is bejegyeztesenek időközönként a takarékpénztári könyvekbe.

Elnök megjegyzi, hogy a költségvetés megállapítása a nagygyűlés joga; az előkészítést azonban a kívánt módon az elnökség el fogja végezni. A kamatokat a Hazai takarékpénztár nem írja be kivét nélkül. A lakhelyiség az elnökség és titkár együttes bérlete és csak a szabály szerinti időben mondható föl. A budapesti önkéntes testület szubvencziója ellen lépéseket tenni nem tartja helyesnek, mert az ezért eleget tesz. — A választmány elnök kijelentése után a felügyelő-bizottság jelentését tudomásul veszi.

7. Az elnökség jelentését a tagsági díjakkal hátralékosokkal szemben követendő eljárásról a választmány magáévá teszi és a bejelentett törléseket elrendeli. A fizetési fölhívásokat jövőben az elnök is írja alá.

8. »A Tűzrendészet« című könyv szerzőinek tiszteletdíja tárgyában a választmány a megbízatás szerinti oldalszámítás szerint ívenként 50 korona tiszteletdíjat szavaz meg és utalványoz.

9. Elnök az eddig kiutalványozott 600 korona előadói tiszteletdíj helyett azt javasolja, hogy adassék minden ülésen való megjelenés után 5 korona napidíj, a vidékieknek azon fölül négy korona pótlék és a tényleges vasúti fuvar megtérítése (tehát például félárú vasúti jegy, a kinek ily igazolványa van; bérkocsi, villamos vasút, vagy hordárdíj nem számítható föl.)

Glósz dr. szükségesnek tartaná, hogy az előadók részére ingyenes vasúti jegyek kérelmezteszenek — A választmány mindkét indítványt magáévá teszi és határozattá emeli.

10. Titkár referál a gyakorlati szabályzat módosításáról, tiltakozva ama vád ellen, mintha a bizottság nem dolgozott volna.

Kiss Károly csak azt állította, hogy ezen munka eredménytelen volt, mert a tervezet alapja nem helyes. De eltekint ettől s legalább az egri versenyekre kíván külön lenyomatot kiadatni.

Lukáts szerint a tervezet ma itt még nem tárgyalható. — A választmány utasítja a kiküldött bizottságot, hogy a tervezetet a nagygyűlés után ismertesse meg az illető faktorokkal, hogy a kérdés elvileg része végleg megállapítható legyen.

11. Elnök bejelenti, hogy az elnökség javaslata az alapszabályok módosítása tárgyában az, hogy az jelenleg vétessék le a napirendről, ellenben utasítsák az új elnökség egy alapos tervezetnek egy éven belül való bemutatására. — Elfogadtatik.

12. Elnök bejelenti, hogy a budapesti csendőrkerületi parancsnokság megkeresésére megkezdődött a csendőrök tűzoltói oktatása és előterjeszti az elnökségnek erre vonatkozó javaslatát, kérve, hogy az egy évre szükséges költségekre 1000 korona utalványoztassék.

Vermes, Glósz, Barabás, Lukáts hozzászólásai után tudomásul veszi a választmány az elnökségnek a tanfolyam érdekében tett intézkedéseit, megszavazza az 1000 korona költséget s utasítja az előadókat, hogy az oktatást főképp a tűzrendészeti s nem a tűzoltói részre terjeszszék ki.

13. A szakvéleményeknek a »Tűzoltó Közlöny«-ben való közzétételét a választmány a maga részéről is kívánatosnak tartja.

14. Vermes azon indítványát, hogy a budapesti önkéntes testületnek adott 10,000 korona állami segélyt bizottság az országos szövetségnek, a mely birtokában lapot is kiadhat, országos tanfolyamot is rendezhet, Óváry és Mezei nem pártolja, mert nem akarja azt, hogy a szövetség a más segélyt vegye el. Az elnökségnek tartják k

nak javaslatát végett, hogy mikép lehetne a államsegélyt nagyobbítani mások megkárosítása

Barabás egy bizottságnak kéri kiadatni, a egri választmányi ülésre már kész javaslatot mutat — A választmány elfogadja Barabás indítványát öttagu bizottságba kiküldi Vermes Béla elnök Barabás Istvánt, Glósz Kálmánt, Kiss Károlyt Jánost, elvárva a javaslatokat az egri gyűlésig.

15. Glósz dr. szükségesnek tartja a szaklapgatását, esetleg egy külön értesítő kiadását. Miután Gyula a »Tűzrendészeti Felügyelő« támogatását utasítja s szintén hivatalos értesítő kiadása mellett közli, fölhívja a választmány az előbb kiküldött ságot, hogy ez irányban is tegyen az egri gyűlésig

16. A XI. országos szaktanfolyam bejelentés választmány azt jóváhagyólag tudomásul veszi és segély javaslatához képest két drb, egyenként 100 ösztöndíjat szavaz meg s azok kiadásával az bizza meg.

17. Köhler István előadó lemondását előad a választmány nem fogadja el és fölkéri, hogy nagygyűlésig tartsa azt meg.

18. A pestvármegyei szövetség megalakulását azzal, hogy tagdíjakat csak a jövő évtől kezd szedni. — Tudomásul vétetik.

19. Muszkalay azt kéri, hogy a szolgálk kötelezett tűzoltóságok tagjainak is adassanak k Breuer, Mezey pártolja e kérelmet, mivel azo tagjai az országos szövetségnek, a mely ma má az önkéntes testületek, de az összes tűzoltóságcsége kell, hogy legyen. Titkár egyben bejelent nagy gyűléshez a XX, XXV és XXX évi szolgál tárgyában teendő javaslat. A választmány elnökséget, hogy ily irányban tegyen javaslato alapszabályok módosítására, kimondván azt is, den, az országos szövetséghez tartozó szervezett (tehát kötelezett és hivatásos is) tagja kaphatja lati érmeket, a mennyiben az országos szövetségben kötelezettségeiknek eleget tettek.

20. Dr. Szily József titkár írásban adja dását azon támadások folytán, melyek a ma ellene elhangzottak; a teremből azonnal eltávozt

Tomcsányi pénztárnok elfoglalván a titk Mezey első sorban kijelenti, hogy sérelemre ok fönnforogni; Vida Pál bizottság kiküldését javaso titkárt állásának megtartására fölkérje. — A v fölkéri elnököt, Mezeyt és Vidát erre, a kik az a terembe visszajött Szilyt együttesen és egyen nosan az országos választmány színe előtt ler visszavételére kérték, míg Barabás és Kiss K. k hogy bár a szaklapok hasábjain Szily nézetei döttek, de semmiképen nem mondtak e gyűl oly vádakot, a melyek Szily lépését indokoltá t ha pedig tettek, ezennel visszavonják és a mag is állásában való visszamaradásra kéri.

Szily azonban kijelenti, hogy ő ugyan mostan nyújtott elismerést, lemondását azonban mert ugymond a mai gyűlés határozataiban érvényesülését látta, a melyekkel magát nem a

21. A jegyzőkönyv hitelesítésére elnök G dr.-t és Blázy Imrét kéri föl.

Több tárgy nem lévén, a gyűlés véget ért
Kmf.

Dr. Óváry Ferencz,
alelnök.

Breuer
h.

Dr. Glósz Kálmán,

Bl

jegyzőkönyv hitelesítők.

ALTALÁNOS RÉSZ.

Kék Lajos szöv. elnök lemondó levele.

Nagyságos Alelnök Úr! Mélyen tisztelt barátom!

Megrongált egészségemre, de kiválóan azon tényköri-lyre való hivatkozással, miszerint azon missziót, melyre gynevű és minden tűzoltó-bajtársam által rajongásig sze-ve tisztelt elődöm, öngyméltósága gróf Cziráky Béla úr ki-sása és bajtársaim bizalma folytán az elnöki tisztség elfo-lásával magamra vállaltam, betöltve látván, veled már több-en közöltem, hogy e tisztségről lemondani szándékozom.

Most tehát, midőn a folyó évben megtartandó nagy-ülés előkészítése céljából néhány nap múlva a választ-nyi közgyűlés is egybejön, sietek ezen elhatározásomat ed jelen szerény soraimmal ezt hivatalosan és azon zatos kérelemmel bejelenteni, miszerint az elnöki tiszt-ről való ezenneli lemondásomat úgy a tisztelt elnökség-vel, valamint a tisztelt országos választmányok szives omására hozni kegyeskedjél

Elteltek az idősakoktól, hogy ifjúkoromban is zszakításokkal már szolgálatában állottam magasztos u intézményünknek, ezen reám nézve ünnepélyes pilla-pan engedj meg, hogy önmegnyugvással hivatkozzam a szerény szolgálati időtartamra, a melyet 1884. évi lis hó 4-től fogva a mai napig szövetségünk kebelében t tűzoltóbajtárs s különösen pedig 16 éven át egyfolytá-mint az elnökség tagja csekély tehetség és képesség, annál több jóakarattal, ügybuzgósággal és lelkesedéssel igye-em betölteni.

Azon alkotások, melyekben ezen itt hivatkozott idő alatt én is igyekeztem részemem kivenni, vajjon szövets-égünk s intézményünk felvirágztatására fognak-e szolgálni, csak évtizedek tanuskodhatnak, de hogy mindnyájunkat az önzetlen jóakarat vezetett munkálkodásunkban, ezzel az itél-kező bíró bizonyára ma is tisztában van.

Végzetlenül szerettem volna a legközelebbi elnök-ségi, esetleg választmányi közgyűlésre följönni, hogy szere-rett bajtársaimnak eddigelé belém helyezett bizalmukért egy-részt hálás köszönetet mondjak, másrészt, hogy minden jó barától személyesen egy meleg kézszorítással búcsút is vehesek, ámde miután egyrészt a családban beállott vál-tozás ez időszert jobban lekötve tart; másrészt egész-ségemmel is a nyári hónapokban gyengébb lábom állók; ezeknél fogva igen szépen kérek téged, légy kegyes az elnök-ségi ülésen és választmányi közgyűlésen megjelenő kedves bajtársaimnak szives bajtársi üdvözlétemet s irányomban tanusított szeretetük s bizalmukért leghálásabb köszönete-met tolmácsolni.

Végre pedig, miután magasztos intézményünknek továbbra is mindenkor igaz barátja óhajtok maradni, enged-jétek remélenem, hogy központunk gyülekezőhelyén időn-kint benneteket felkereshetek s viszontláthatlak, magamat szives jó indulatodba ajánlva vagyok

Apatinban, 1902. június 1-én

őszinte igaz hived

Dr. Kék Lajos.

HÍREK.

— **József királyi herczeg** Ő Fensége, az alcuthi becses tűzoltóság főparancsnoka múlt hó 15-én várat-lenül megjelent a község házában és riadót fuvatott. Csak-ár ott termett **Libits** Adolf kir. tanácsos és **Ripper** István főparancsnok vezetése alatt a palotai őrség, s alig néhány percz múlva együtt voltak Alcsuth összes tűzoltói, és azután a fenséges főparancsnok a palota-épületen szabásu gyakorlatot tartott.

— **Gróf Széchenyi Ödön** a következő levelet intézte magyar országos tűzoltó-szövetség elnökségéhez: »Kontinápoly, 1902. jul. 6. Mélyen tisztelt Elnökség! Rend-esen nagy örömmel kaptam a Magyar Országos Tűzoltó-szövetség által kiadott Tűzrendészet művét, melylyel enge-remmel a Magyar Országos Tűzoltó Szövetség Elnöksége oly-lyen méltóan meg tisztelt; midőn ezen figyelméért legforróbb köszönetemet és legnagyobb hálámat fejezem ki, azon óhaj-tomnak is adok kifejezést, hogy a »Magyarok Istene«-nek oly nagy szakavatottsággal irt tűzrendészeti mű minél-nyire gyors elterjedése, olvasása és tanulmányozása által a magyar Tűzoltó Intézményt fölvirágoztassa és kedves ha-nyában előforduló tűzveszélyeket mindinkább ritkítsa. Igen nagy figyelemmel olvastam végig ezen jeles művet és meg-nyugtató győződéssel, hogy mindenki, ki azt elolvassa, legjobb-nyire megvédi. Habár a sors által messze földön élek és-és midőm az emberiség javára a romboló tüzelemek ellen, a szíves forró érzületei, gondolataim igen gyakran Önöknél, és kedves magyar bajtársaimnál vannak, és életemnek legnagyobb öröme és boldogsága, ha Önök csekély szemé-remmel megemlékeznek és figyelmökkel megtisztelnek. Mi-nyoraimat zárom, kérem hazafiuüi üdvözlétemet az Elnök, Titkár, Titkár Uraknak, a bizottsági tag Uraknak és azon-nyaknak is átadni, kik a Tűzrendészet könyvét irták. Ma-nyak nagyrabecsülésem és tisztelem kifejezésével tisztelő-ársuk: gr. Széchenyi Ödön basa, altábornagy, Ő Cs. és kir. tábornok, az Szu-lyán hadsegédje, az Ottomán tűzoltóezred és-és az orosz tengerész tűzoltózászlóalj főparancsnoka.«

— **Gróf Cziráky Béla levele.** Régi vágya, régi törek-ve volt a magyar tűzoltóság, hogy gróf Cziráky

Bélát, kinek elnöki működéséhez annyi szép emlék fűzi, az országos szövetség elnöki állásába újból megnyerje. Most, hogy Kék Lajos dr. lemondott elnöki tisztségéről, megbízás folytán Szily József dr., a szövetség volt titkára kérte föl a nemes grófot az elnökség elfogadására. E levélre érkeztek válaszként a következő sorok: »Dénesfa, 1902. június hó 8-án. Igen tisztelt titkár úr! Mai napon vettem e hó 5-én kelt becses levelének kíséretében az elnökség meg-bizásából küldött »Tűzrendészet« című nagybecsű munká-nak egy példányát. Ezen megtisztelő figyelemért ezen igénytelen sorokban kívánok köszönetet mondani. A mi az engemet még inkább megható szándékot illeti, a mely az egykori bajtársaknak nem múló bizalmának újabb meg-nyilvánulásában szándékozik kifejezést adni, legnagyobb sajnálatomra, annak megfelelni már nem tudok. Kizökken-tem ebből a működési téréből, melyhez annyi ügyszeretet kötött s már csak a hadastyánnak föl-föllobogó lelkesedé-sével veszek tudomást azon szép eredményekről, melyeket a szövetségnek érdemes vezetősége és korifeusai a tűzoltó-ügynek tovafejlesztése körül lankadatlan lelkesedéssel és körültekintő szakavatottsággal elérni igyekeznek s melyet, hogy minél több siker koronázzon, forró óhajom! Állásom-ból és elfoglaltsági körömből folyó köteleim is akadályoznak abban, hogy bármily más ügygyel foglalkozhas-sam. Mindezekből kifolyólag arra kérem t. titkár urat, legyen szives megbízóinak tiszteletemnek kifejezése mellett hálás köszönetemet átadni! A régi bajtársnak üdvözlétemel, őszinte tisztelője
gróf Cziráky Béla.

Az országos szövetség új elnökének, kit az egri nagygyűlés lesz hivatta székebe iktatni, **Széchenyi Viktor** gróf, sárpentel (Fejérmegye) birtokos, huszárszázadost szemelte ki a szövetség elnökségé. Mint lapunk zártakor értesülünk, Széchenyi grófot sikerült a jelöltség elfogadá-sára megnyerni.

Felelős szerkesztő:

Dr. SZILY JÓZSEF.

Tűzrendészeti Felügyelő

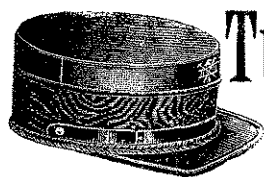
Műszaki tűzoltó-szaklap.

Megjelenik havonta kétszer.

Előfizetési ára egész évre 6 korona.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest,
VII., kerepesi-út 62.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: **Lukáts Gyula.**

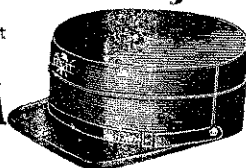
Tűzoltó-sapkákat

az Országos Tűzoltó-Szövetség
előírása szerint
a legjobb anyagból azért szállíthatunk

olcsóbban, mint bárki más, mert magunk készítjük.

Kívánatra árjegyzéket vagy mintasapkákat
szívesen küld

RITSCHER ZSIGMOND ÉS FIA
KÖRMEND.

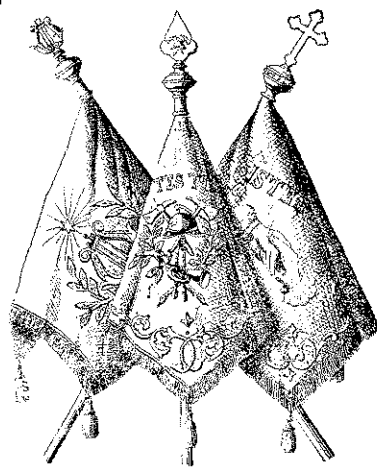
A párisi és római világiállításokon arany-
érem és díszoklevéllel kitüntetve.

SZÜTS ÉS TÁRS

tűzoltó, dalárda, egyesületi és tásulati zászlók gyár

BUDAPEST,

IV., Újvilág-utca 2. sz. Kossuth Lajos-utcai sarok

Műintézetünk
és művészi kiváló
készít:

zászlókat,
zászlószalagot
egyleti jelvényt
kokárdát,
vállszalagot.

Zászlósze

névvel és doboz
látva nagy vála
ban.

Régi zászlók himzésének új szövetre való áttételét elvál
Egyleti zászlókról képes nagy árjegyzékünket ingy
bérmentve megküldjük.

Költségvetést, valamint eredeti rajzokat, selyems
mintákat kívánatra szívesen küldünk.

Minden felvilágosítással készséggel szolgálunk levélben, esetleg személ

ALAPITVA 1831.

SPECIAL TÖMLŐ-GY.

46 KITÜNTETÉS.

ELSINGER M. J. ÉS F

Raktár BUDAPEST V., Mária Valér

Ajánlják

nyers kender- és len-tömlő

a legmagasabb víznyomásra kipróbálv
s nem törnek meg.

Mézgázott kender- és len-tömlő

legjobb gummirozással, pneumatikus uton g

Továbbá

Különlegességek tűzi és vízi vedrő

Vizmentes ponyvák,
lótakarók és öltönyök stb.

Minden szolid cég gyártmányainkat

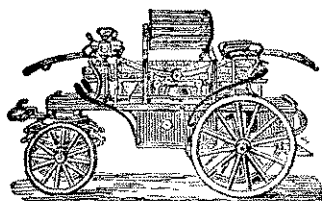
Árjegyzék és minták ingyen és bérmentve

STERNBERG ÉS KÁLMÁN

Budapest,

VIII., József-körút 35. sz.

Fecskendő-, szivattyú-, tűzoltó-
felszerelési gyári raktár.

Teljesen vas-
kocsi szerkezet.

Központi érez-
szelep szerkezet.

Tűzi fecskendőket, tűzoltó egyéni felsze-
reléseket (az orsz. tűzoltó-szöv. szabályai szerint) és
minden e szakmába vágó tárgyakat a legjobb
minőségben és kiállításban jutányos árban szállítunk köz-
ségeknek és tűzoltó-testületeknek kedvező
fizetési feltételek mellett.

Kívánatra árjegyzéket és fecskendő-rajzokat bármintve küldünk.

GYÁR: RAKTÁR:
Magyar-uteza 26. sz. IV., Magyar-uteza 18. sz.

CHUNDA V. JÓZSEF

cs. és kir. udv. száll. és kizár. szabadalm.

hangszergyára és zeneműkereskedése
BUDAPESTEN.

Intézetek: **Ő Felsége a Királytól** ipari érdemekért: **egfelsőbb elismerés, a Ferencz József-rend lovagkeresztje, a koronás arany érdemkereszt és az arany érdemkereszt.**

»M. kir. Operaház«, »Nemzeti-«, »Nép« és »Vigszínház«, »kir. Zeneakadémia«, »Nemzeti Zenede«, »Fővárosi és Önkéntes Tűzoltók« stb. stb. szállítója.

Ajánlja mindennemű saját gyárában készült

zfúvó-, fafúvó-, vonó- és ütőhangszereit,

valamint saját találmányú javított és szabadalmazott

zimbalmait, pedállal és a nélkül.

yszintén mindennemű valódi olasz és másféle igen tartós **irokat** és mindenféle **hangszera katrészeit**, jóállás mellett azok jóságáért, a csinos és tartós nkáért, valamint különösen a **tiszta hangolásért.**

ZENEMŰKERESKEDÉSEMBEN

táron vannak a hazai és külföldi legjobb zeneirodalom összes termékei.

Árjegyzékek kívánatra ingyen küldetnek meg.

Az 1896. évi párisi műparkiállításon aranyéremmel kitüntetve

RÉTAY és BENEDEK

tűzoltó-, dalárda-, egyesületi és társulati zászlók gyára

BUDAPEST

IV. ker., (Belváros) Váczi-utca 59. szám.

Zászlószalagok, egyleti jelvények, kokárdák, vallszalagok

nagy választékban.

Zászlószegek,

névvel és dobozzal.

Saját műhímző-intézet.

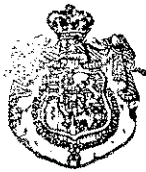
Költségvetések, rajzok és anyagmintákat a legnagyobb készséggel bérmentve küldünk.

Az 1896. évi milleniumi kiállításon „kitünő munka-, kiváló versenyképesség- és nagyban termelésért“ a milleniumi nagy éremmel kitüntetve.

• Tűzoltó egyenruhákat és felszereléseket szigorúan az új szabály szerint készítünk. •

M. kir. udvari szállítók.

Ő cs. és kir. Fensége József főh. udv. száll.

Cs. és kir. ausztr. udvari szállítók.

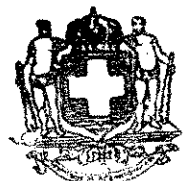
Szereb királyi udvari szállítók.

Perzsa császári udvari szállítók.

Görög királyi udv. szállítók.

Ő Fensége a görög trónörökös udv. száll.

TILLER MÓR és TÁRSA

császári és királyi udvari szállítók, ő császári és királyi Fensége József főherceg udvari szállító

Budapest, IV., Váczi-utca 35., IV., Eskü-út 3. számú sarokházban levő

Magyarország legelső és legnagyobb egyenruha-készítő-intézetét

a t. tűzoltó-testületek parancsnokainak és tagjainak becses figyelmébe ajánljuk.

Teljes egyenruhák, valamint az egyenruhához szükséges kellékek jutányos árak mellett számíttatnak.

Ajánlunk továbbá tűzoltói felszerelést, sisakot, zubbonyt, nadrágot, rőzsekéseket, baltákat és sípokot, sapkákat posztóból és bőrből, paszományt, zsinórokat, kardbojtókat, keztyűket, gallérokat stb. a legdúsabb választékban.

Üzletünk azelőtt a Károly-kaszárnyában volt.

Katonai egyenruhák és felszerelési tárgyak. — Vívóeszközök, érmek és rendjelek.

A legszebb tűzoltó-zászlókat készítjük.

Nagyobb megrendelés esetén mértékvtel vgett főszabásaink egyikét saját költs günkön kiküldjük.

Árjegyzékek kívánatra díj- és bérmentesen küldetnek. Sürgőnyezim: Tiller udvari szállítók Budapest.

• • • Polgári ruhán viselendő rendjelek és érmek és ezeknek rozettái a legszebb kivitelben nálunk kaphatók. • • •

Polgári öltönyök és fehérneműek!

ALAPITTATOTT
1858. évben.

Sürgönyezim:

„Szivattyúgyár Budapest“.

Gyártott fecsk
száma 1438

BUDAPESTI SZIVATTYÚ- ÉS GÉPGYÁR RÉSZVÉNY TÁRS.

ezelőtt **WALSER FERENCZ**

BUDAPEST, VI., VACZI-ÚT 69.

GYÁRTMÁNYAI:

Tűzfecskendők: gőzfecskendők, mozdonyfecskendők, vízszórók, kocsis-, tárgonczas- és hordozható fecskendők, kender- és lentömlők, mézgával bélelt, mézga- és m. tekercs-tömlők és tartozékaik. Árjegyzéki füzet: XXVI.

Tűzoltósági eszközök és létrák: személy- és szállítókoszori víz- és szénkocsik, tömlőmotolák, különféle létrák, fáklyák.

Tűzoltósági egyéni felszerelések: sisakok, sapkák, balták, oldalfegyverek, jelvények stb. Árjegyzéki füzet: XXVIII.

Szivattyúk kézi, járgány- és szíjhajtásra, házi, építkezési-, gazdasági- és legkülönbébb ipari célokra. Árjegyzéki füzet: XXIX.

Gőzszivattyúk és villamos hajtású szivattyúk különféle kivitelben és nagyságban, mindennemű célokra.

Köztisztasági szerek: utcai öntöző-kocsik, utcai szívógépek, közúti sárvonógépek, kocsik billenő szerkezettel, egyengető úthengerek, gödör-tisztító-készülékek büzmentesen működő légszivattyúval. Wegner szabadalma szerint önműködő szivóval. Árjegyzéki füzet: III.

Közegészségügyi szerek: tejes gőzfertőtlenítő tevépek, fertőtlenítő szerkocsik, fertőtlenítő személyszállító-, mentő- és trágyaszállító- és kötszer sterilizátorok. Árjegyzéki füzet: III.

Templomharangok összhangzó harangozattal, szabványos mazott vas- vagy fakoronával, mint jelzőharangok iskolák, kórházak, gyárak, majorok és kezesek számára. **Vas harang-állványok.** Árjegyzéki füzet: III.

➔ **ÁRJEGYZÉKEK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.**

TÜZOLTÓ-KÖZLÖNY

A MAGYAR TÜZOLTÓK SZAKLAPJA.

MAGYAR ORSZÁGOS TÜZOLTÓ-SZÖVETSÉG. HIVATALOS ÉRTESÍTŐJE.

A »Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség« tagtestületeinek díjtalanul küldetik meg.

Kiadó és laptulajdonos: A Budapesti Önkéntes Tűzoltó-Testület.

ESZTŐSÉG és KIADÓ- HIVATAL:

IV. kerület, Kossuth Lajos-
utca 8-ik szám.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben és vidéken egész évre 4 kor. 80 fillér, félévre 2 kor. 40 fillér.
A magy. orsz. tűzoltó-szövetség kötelékébe tartozó testületek tagjainak egész
évre csak 2 kor. 40 fillér.
Egyes példánynak ára 40 fillér.
Előfizetések és reklamatíók a kiadóhivatalhoz czimzendők

HIRDETÉSEK

a kiadóhivatal által legjutányosabb árak
mellett vétetnek fel.

Többszöri hirdetésnél tetemes árenged-
mény.

MEGJELENIK HAVONKINT EGYSZER.

HÍR: Az országos szövetség szervezete. Irta dr. Szily József. — Hivatalos rész: Jegyzőkönyv a július 5-iki elnökségi ülésről. — Jegyzőkönyv a július 15-iki elnökségi ülésről. — Jegyzőkönyv a segélyző szövetség július 7-iki választmányi üléséről. — Jegyzőkönyv a segélyző szövetség július 5-iki üléséről. — Általános rész: Az országos választmány június 8-iki ülése. Irta O. T. — Hírek. — Hirdetések.

Országos szövetség szervezete.

Tűzoltó Közlöny ez évi második és harmadik számaiban »Az országos szövetség szervezete«, nemcsak negyedik számában »A vármegyei szövetségek szervezete« című cikkem alatt közzétett cikksorozatom tűzoltói közéleti szokatlan érdeklődést, sok helyütt pedig valószínűleg meglepetést is keltett egyrészt azért, mert a hivatalos lapjában ilyen, sokak által szövetségeink minősített, s a szövetség mai szervezetét megkérdőjelező cikk közzétételét megengedhetetlennek tartották, másrészt különösen azért, mert annak megítélését félremagyarázva, azokban az elnökségi beszédekben a vidékiek ellen való összeesküvést és a tűzoltóságok jogainak megnyirbálását célzó tevényt látta, mely ellen az előadók tervezett beszédük folytán ez idő szerint érdekeltek ugyan voltak, de a vármegyei szövetségek ülésén, beszédekkel, hírlapi cikkekkel, sőt utazó vigéczek közzétételével is állást foglalt.

A vidék részéről a fővárosiak összeesküvése indított ezen mozgalom indító oka csak az volt, hogy a tervezett *merénylet* meghiusítsa a vidékieknek a szövetség vezetéséből való kiakartását az akciója által megakadályozza, úgy én, a tervezett cikkelyek írója, teljes tisztelettel megengedtem ezen mozgalom előtt, de sőt, ha ezen beszédeknek csakugyan az lett volna a céljuk, hogy a vidéket a szövetség ügyvezetéséből kirekesz-
s azokat kétségtelenül megillető és általam meg-
sorolva respektált és hiven szolgált jogaitól meg-
szárazsák, úgy én lettem volna — fővárosi létemre
első, ki ezen törekvések ellen a leghatározot-
t állást foglaltam és tiltakoztam volna, mint

a hogy tiltakoznom kell a tárgyilagosság szempont-
jából ezuttal az ellen, hogy az általam fölállított
érvekkel nem érveket, hanem személyes hajszát állí-
tottak szembe és intenczióim tisztaságában még
akkor is kételkedtek, a midőn a június hó 7-iki
elnökségi ülésen általam nagyon is kimerítően meg-
adott felvilágosítások mindazokat, a kiknek alkalmuk
volt azokat hallgatni, meggyőzhették bőségesen törek-
véseim önzetlen, minden *merénylettől távol álló*
voltáról. De hagyjuk a rekriminációkat és tartsunk
sorrendet.

Tizenkét év óta élek benn a szövetség adminis-
trációjában s így ha valaki, úgy én ismerhetem
annak minden csínját-binját, ismerhetem a szövet-
ségi szervezet és ügykezelés fény- és árnyoldalait
egyaránt. Hibát, mulasztást követnének el a magam igaz-
ságérzete és a tűzoltói intézmény jól felfogott érdekei
ellen is, ha akkor, a midőn arra alkalom kínálkozik,
a szövetségi ügykezelésnek csak a fényes oldalát
mutatnám be, ellenben agyafurt gondossággal rej-
tegetném annak sötétebb pontjait, csak azért, hogy
a tűzoltó-intézmény életében kisebb-nagyobb szerepet
játszó egyének, vagy akár a magam működését és
annak eredményeit annál nagyobb dicsfényvel övez-
hessem.

Az a velem született s az élet küzdelmei köze-
pette csak megedződött tulajdonság, hogy a magam
legjobb meggyőződésének minden körülmények közt,
még akkor is, ha azzal a saját érdekeimnek ártal-
mára lehetek, kifejezést adjak, az a kötelességérzet,
mely engem minden, de különösen tűzoltói tényke-
désemben vezérelt, az az ügyszeretet, melylyel minden
utamba tornyosuló akadályllyal megküzdve ma is még
ragaszkodom a tűzoltó-intézményhez, melynek

üdvösségeit envéremmel megváltani bármikor kész volnék, ez tette kötelességemmé, hogy rámutassak ama bajokra, melyek intézményünk fejlődését akadályozzák, de egyúttal rámutassak minden melléktekintet nélkül az orvoslás módozataira is.

Lehet, hogy ez sokaknak nem tetszett, lehet, hogy ez bizonyos érdekeket sértett, készségesen koncedálom, hogy a felügyelő bizottságra és a vármegyei szövetségek nagyobb részére alkalmazott lesújtó kritikám sokakat bántott is, ám akkor, a midőn egy mindnyájunk által szeretett, de nem mindnyájunk által egyformán szolgált intézmény újra való lábraállításáról, annak lehető tökéletessé tételéről, tehát fontos közérdekek szolgálatáról van szó, ugy az egyéni érdekeknek, az egyéni törekvéseknek s az ezekkel kapcsolatos kóros ambícióknak a mérlegben helyük nem lehet.

Előre láttam, hogy a közvéleményt magam ellen zúditom, előre tudtam, hogy törekvéseimnek, bármily meggyőző erővel bizonyítsam azok jogos és szükséges voltát, az emberi gyöngeségek nagyságával szemben érvényt szerezni nem leszek képes és mégis előálltam azokkal a nyilvánosság elé, mert benső erő, a meggyőződés ereje késztetett arra, hogy ne hallgassam el azt, a mit elhallgatnom véleményem szerint mulasztás lett volna.

De lássuk csak, mit is mondtam, mit is akartam?

Kimutattam a felügyelő-bizottság szükségtelen, fölösleges voltát és ennek megfelelőleg javasoltam, hogy az a szövetség szervezetéből töröltessék. Hogy a felügyelő-bizottság szükségtelen és fölösleges, azt akceptálták — bár fájó szívvvel — még a felügyelő-bizottság tagjai is, de már a logikus konkluziót az elfogadott tételből levonni s ezt a nem oda való részt a szövetség testéből kiküszöbölni, bátorsága nem volt az elnökségnek.

Kétségbevonhatatlan tények felsorolásával tártam föl a vármegyei szövetségek nagyobb részének életében fennálló áldatlan viszonyokat és azt a káros befolyást, melyet azok élehetlensége ügyünk fejlődésére gyakorol különösen az által, hogy magának az országos szövetségnek szervezete is a vármegyei szövetségek ingatag alapjára van lerakva. És a midőn ezt tettem, nem az volt célom, hogy az egész ingatag alapot félrelökjük, a magyar tűzoltói intézmény épületéből a rendeltetésüknek megfelelő jó köveket is kivessük, hanem igenis az, hogy a hitványát selejtezzük ki s annak helyébe illesszünk olyant, mely a tetejébe rakott épület súlyát kibírja és annak fennállását biztosítja.

Az ostor csapása nem fáj annak, a kit nem ér, nem bánthatja azt, a kinek szánva nem volt, de igenis fáj és kell is, hogy fájjon annak, a kit érint. Ezuttal sokakat érintett s a kiket érintett, azoknak becsületükre vált, hogy nem üres lármával, nem haszontalan védekezéssel, hanem rég nélkülözött józan tevékenység megindításával iparkodtak ránczafolni, a minek örvendetes tanubizonyosága az, hogy a június 8-iki országos választmányi ülésen már egész sorozata képviseltette magát azon vármegyei

szövetségeknek, melyek egynémelyike magáról életjelt sem adott.

A tulajdonképeni ütköző pontot elnökség szervezetének megváltoztatására taim adták Itt is az, a mit az eln választmány egymáshoz való csodál nyára, az elnökségi ügykezelés nehézség aránytalanul nagy drágaságára és egy lyólag a budapesti előadók sűrűbb igény vonatkozólag mondtam, senki részéről lett czáfolva, de sőt annak czáfolata lett kísérelve, de annál élesebb megtáma és gyanusításoknak lettem kitéve azon te hogy az előadók létszámát felényire, vagy káljuk és ebből is négyet budapestiekkel

Nagyon természetesen tartom, hogy a *Tűzoltó Közlöny* harmadik számába cikkely eszmemenetét nem követi s az i föllállított tételhez fűzött kommentárt figy hagyja, ugy kézzel-lábbal tiltakozni fog e ellen, mely valóban alkalmas lenne a főváros tűzoltó-matadorjait, kik a vidé tudja miért, amúgy is bögyükben vannak, igazgatásában a vidékiek rovására favori

Hogy ez a szándék mennyire távo s mennyire csupán a szövetségi adn jobbá és olcsóbbá tétele lebegett sze mennyire nem a vidéki bajtársak jogain bálása, de sőt azok befolyásának nagyo czéлом, mutatják második cikkelyemnek nált passzust követő befejező részei:

»Ez a létszám teljesen elegendő le *nisztrativ* munkára s mivel a tago érintkezhetnek, igen jól be fog válni *ügyek előkészítésében*. Ez volna a szövets tének közpotja, igazgatósága, mely szül bármikor tarthat minden nehézség és költség nélkül ülést a *folyó ügyek elintéze*

Ezen tulajdonképeni igazgatóság fő a választmány, mely az igazgatóságból, s *szövetségek elnökeiből* és a *nagygyűlés tandó 10 tagból* alakulhatna s üléseit tarthatná.

A nagygyűlés mellett volna tehát a s két organuma; egy kisebb, az igazgató nagyobb, a választmány, mely éven tartandó üléseiben vitatná meg a fontosat

Mi van itt javaslatba hozva? A *elintézése*, nemkülömben a *nagyobb ügyel czéljából* alakittassék egy öttagu igazgató olcsóság és czélszerűség szempontjából bármikor, akár hetenkint 2—3-szor és — $\frac{1}{5}$ -öd részben budapestiekből. E föl leges, tehát nem folyó ügyek elintézésére egy választmány, mely az igazgatóság vármegyei szövetségek képviselőiből és a által választandó 10 tagból álljon s e évenként ülést.

Hát t. bajtársaim, ezt félreérten

emagyarázni lehet. Mindent inkább kilehet abból üzni, csak azt az egyet nem, hogy itt a vidék ai vannak megnyirbálva. Éppen *ellenkezőleg*, itt a *megyei szövetségek*, nemkülömben a *nagygyűlés i jogainak restaurálásáról van szó*, s ha jogok rbitásáról valaki panaszkodhatik, úgy egyesegyedül szövetségi *títkár* lehet az, mert a helyett, hogy a öügyeket az eddigi módon önhatalmúlag intézte na el, kénytelen lett volna jövőben ezeket az zgatóság határozatai értelmében megcselekedni.

Nem akarom ezuttal fejtegetni azon adminisz- zionalis nehézségeket, melyek abból állottak elő nultban, hogy sem az elnök, sem az alelnök nem én budapesti lakos, a szövetséget majd egy év- den át egymagam képviseltem, mint a szövetség ára. Nagy, ugyszólván korlátlan hatalom volt kran hónapokon át minden ellenőrzés nélkül eimbe téve, de én ezzel a nekem nyújtott hata- mmal soha vissza nem éltem, vezérszerepre nem yrtam, erkölcsi és anyagi előnyöket soha nem estem, ilyeneket akárhányszor visszautasítottam, t a hogy visszautasítottam minden olyan, bár- nnan jövő befolyást, mely az igazság, a becsületesség, egyenesség és a mi a szövetség ügyvezetésében vancsak a legfontosabb tényezők egyike kell, hogy yen, a *pártatlanság* útjáról letériteni akart.

És ez nem a más, hanem a magam eszméje t, ezt én érett megfontolás, az ügyek beható rlegelése alapján hoztam javaslatba, és ha ezt, t a szövetség títkárja tettem, úgy bizonyára a távolabb állhattam attól a szándéktól, hogy a gam eddigi hatalmi körét, vagy akár a budapesti adóké, kikkel ez ügyet meg sem beszéltem, kiknek át ez akcióra semmiféle befolyásuk sem volt, a ék rovására bővitsem.

Való igaz, hogy az előadók jogainak gyakor- ában azzal, hogy én évente csak négy választ- nyi ülés megtartását hoztam javaslatba az eddigi -8 elnökségi üléssel szemben, némi tekintetben idülés mutatkozik, de hát ez részemről csak egy vetett szám volt; mert a mint eddig is teljes emben nem voltam hive annak a rendszernek, ly az ülések idejét nem a tényleges, hanem előre gállapított terminusokhoz kötötte, akár volt a szükség, akár nem, úgy a jövőben is csak azt enszert tarthatnám helyesnek, hogy a választ- ny annyiszor hívassék évenként össze, a hányszor összehívásnak szükségét a napirendre kerülő tárgyak nészete megkívánja.

Ha azonban az előadók jogai a külső látszatra ve némi csorbulást szenvednek is, éppenséggel a mondható ez a vármegyei szövetségekre, melyek lenlegi rendszer mellett, még ha bennük a készség g is volna erre, nem felelhetnek meg azon tulajdon- eni hivatásuknak, hogy az országos szövetség igazgatásában érdemleges szerepet vigyenek, mert évenként egyszer tartott választmányi üléseken olyásuk teljes érvényesítésére sem eddig nem t, sem a jövőben nem lesz alkalmuk. Egy év

sokkalta hosszabb idő, mintsem hogy a bár szorosan a választmány elé tartozó, de sürgős elintézést és akárhányszor nagy kiadásokat igénylő ügyekben a választmányi ülés egybehívásáig várni lehessen. Ha visszapillantunk az elnökség eddigi működésére, úgy azt látjuk, hogy minden fontosabb, minden nagyobb- szabásu dologban az elnökség intézkedett és pedig vagyegyáltalán a választmány előzetes tudta és hozzá- járulása nélkül, vagy pedig kivételes esetekben a választmány által czélszerűségi szempontból megadott felhatalmazás alapján.

A szervezeti, egyenruházati, rangjelzési és föl- szerelési, a minta alap- és szolgálati szabályzatokat a választmány csak megjelenésük után látta; a tűzrendészeti törvényjavaslat, az ezzel kapcsolatos memorandum fölterjesztése, az országos tűzrendészeti vizsgálatok megejtése, a községi közigazgatási, nem- külömben a csendőrtanfolyamok létesítése, a Tűz- oltói Taktika megszerzése, a Tűzrendészet megalkotása stb. egytől-egyig az elnökség legsajátabb intézkedése volt s habár ezek egyikének-másikának megvalósítása súlyos ezeket kötött le a szövetség vagyonából, a nagyrészt az elnökség tagjaiból álló választmánynak nem jutott azokban egyéb földadat, mint hogy a bevégzett tényekre az »Ament« rámondja.

Az ilyen rendszert jónak, az alapszabályok szellemében levőnek, az ilyen szerepet a választ- mányhoz és az abban képviselőre túlnyomó számban jogosított vármegyei szövetségekre méltónak nem lehet tartani s ha a vármegyei szövetségek nagy részé- nek vezetésében nem nyilvánult meg az ügy iránt való kellő érdeklődés, az a sok között egyik okát bizo- nyára abban is találja, hogy ezen érdeklődés fokozá- sára — az új rendszer életbeléptetése óta kiszorulván az országos szövetség ügyeinek vezetéséből — nem kinálkozott számukra elegendő alkalom. És ha azt akarjuk, hogy a vármegyei szövetségek és az országos szövetség között oly annyira szükséges szervi kapocs mentül szorosabbá legyen, ha azt akarjuk, hogy az országos szövetség törekvéseinek a vármegyei szövet- ségek valóban támogatói, az intézkedések végre- hajtásában hűséges és biztos támaszai legyenek, úgy meg kell adni a módot és lehetőséget arra, hogy ezek befolyásukat az országos szövetség ügy- vezetésében kellőképpen érvényesítsék.

Ez a cél, ez a törekvés indított engem arra, hogy a régi választmány visszaállítását javasoljam s egyuttal azt is javaslatba hozzam, hogy a választ- mányba szabadon beválasztandó 10 tag megválaszt- ásának jogát, vagyis az elnökválasztás mellett a legfőbb jogot az attól megrabolt *nagygyűlésnek* visszaadjam.

De nem folytatom. Csak annyit mondok még, hogy ha ez a vidéki tűzoltóság jogainak csorbitása, ha ez az önkéntes tűzoltó-intézmény ellen irányuló merénylet, úgy bőségesen rászolgáltam azon meg- támadtatásokra, a melyeknek utóbbi időkben éppen *önkéntes* tűzoltó-bajtársaim részéről kitéve voltam.

Dr. Szily József.

HIVATALOS RÉSZ.

Jegyzőkönyv.

Felvételét Budapesten, 1902. július 5-én, a magyar országos tűzoltó-szövetség elnökségének ülésében.

Elnök: Dr. Óváry Ferencz alelnök.

Jegyző: Tomcsányi Béla pénztárnok, majd Breuer Szilárd h. titkár.

Jelen voltak: Barabás István, Lukáts Gyula, Szabó Gyula, később Vidá Pál előadók, Bulyovszky Aladár felügyelő bizottsági tag és dr. Glósz Kálmán egri parancsnok. Elmaradásukat igazolták: Scossa Zoltán, Ecker Sándor, Wagner Manó, Markusovszky Béla előadók, Polcz Rezső felügyelő bizottsági tag, későbbi érkezését Vidá Pál előadó.

1. Elnök megnyitván az ülést, Barabás István előadó a napirend előtt nem tetszésének ad kifejezést a felett, hogy az utolsó ülés és az orsz. választmányi gyűlés jegyzőkönyve nem készült el. Lukáts Gyula csatlakozik előtte szóló nézetéhez azzal, hogy e jegyzőkönyvek elkészítése még dr. Szily József titkár kötelessége lett volna, a kinek leköszönését nem tartja a választmány által adott elégtétel után sem indokoltnak, sem az ügy érdekében lévőknek, mivel az ügymenet hirtelen fennakadását idézte elő.

Elnök bejelenti, hogy ő dr. Szilyt ismételtén kérte lemondásának visszavonására, de eredménytelenül, mert ő, hivatkozással lelki állapotára, dolgozni nem tudván, állását megtartani nem akarta. Ez okból megbízta Tomcsányi pénztárnokot a titkári teendők elvégzésével, de ezen két állást egyidőben egy embernek ellátni képtelenség lévén, így a titkári állást ideiglenesen betölteni kell. A jegyzőkönyvekről azt hitte, hogy azok meg lesznek. Intézkedni fog, hogy azok a legközelebb tartandó ülésig meg legyenek.

A fejezőkönyvi alszövetség dr. Szily titkárnak bizalmát szavazó átiratának felolvasása és többek hozzászólása után elhatározza az elnökség, hogy dr. Szilyt még egyszer küldöttségileg azonnal felkéri a titkári állás megtartására, azzal a megjegyzéssel, hogy dotált állásról lévén szó és az ügy érdekében is kötelessége lenne még az egri nagygyűlésig a titkári teendőket ellátni. E célból elnök az ülést felfüggeszti, hogy a küldöttség dr. Szilyt felkereshesse.

Rövid idő multán elnök az ülést újból megnyitván, bejelenti, hogy dr. Szilyt a küldöttség felkereste, annak összes tagjai egyenként és összesen felkérték állásának megtartására, hangsúlyozva kötelességeit és az ügy érdekét, de dr. Szily József most sem volt hajlandó a titkári állást megtartani, miért is felhívja az elnökséget h. titkár választására.

Lukáts Gyula ez állásra Breuer előadót ajánlja.

Breuer, mielőtt a választás megejtetnék, kéri az elnököt, nyilatkoznék nyíltan e kérdésben, mert a titkárnak, nézete szerint feltétlenül oly egyénnek kell lenni, a ki iránt elnöke bizalommal viseltetik.

Elnök kijelenti, hogy neki régi terve volt, hogy két titkári állás kreáltassék s a másodikra Breuer nyeressék meg. Sajnálja ugyan, hogy dr. Szilyt munkatársai között nélkülöznie kell, de Breuert elfogadja annak és a jelenlegi viszonyok között a kérdés leghelyesebb megoldásának tartja.

Breuer ezek után kijelenti, hogy a titkári teendők elvégzésére vállalkozik, de hangsúlyozza, hogy ezen vállalkozását csak ideiglenesnek, átmenetinek tekinti. Határozatilag kimondja erre az elnökség, hogy:

1-ször: az elnöknek a titkári teendők elvégzése iránt tett intézkedése jóváhagyólag tudomásul vétetik;

2-szor: hogy Breuer Szilárd a titkári teendők elvégzésével megbízatik; mindazon ügyek, a melyek különösen dr. Szily titkárra voltak bízva, öreá átruháztatnak, egyben pedig felkérik, hogy a július 15-én tartandó elnökségi

ülésig a június 7- és 8-iki ülések jegyzőkönyve szitse el;

3-szor: a csendőrök tanfolyamának vezetését hajlandó lévén továbbra is ellátni, kimondja az, hogy őt ezzel még két hónapon át megbizza, fen tekintetben a további intézkedés jogát az új elnök.

4-szer: végül pénztárnokot utasítja, hogy havi titkári honorariumot fizesse ki még dr. Szily J. titkárnak, ezentúlpedig a jelenleg megválasztott h.

2. Miután Breuer elfoglalta a jegyzői helyet, csányi volt h. titkár referál a budapesti orsz. tanfolyamra kitűzött ösztöndíjak pályázatairól s bejelenésbe érkezett összesen 27 kérvény; e 27 kérvényéből azonban csak 14 tagja valamely tagtestületnek, a a kvalifikáció szerinti táblázatot bemutatja. Tárta arra, hogy a kvalifikáció tekintetében is elsőbbséget nyelhetnek, de azért is, mert tüzrendészeti felügyelők sok betöltésére fognak alkalmaztatni, az elnökség ösztöndíjat kiadja Benda László vasvári tanító segédnek Szabó István vaáli okl. jegyző-segédtszéknek.

3. Elnök jelenti, hogy a titkár személyének hírével kapcsolatosan felmerül az iroda helyiségének kérdése is. Kimondja az elnökség, hogy a jelenlegi iroda helyiség bérlete mondassék fel szabályszerint 1903. január 1-ére; titkár pedig addig is intézkedjék az iránt, hogy a központi városbázán, vagy a népszínház környében csöbbsé és megfelelőbb helyiség biztosíttassék.

4. Vidá Pál előadó bejelenti, hogy a csák megyei mivesiskola tűzoltói tanfolyamának vizsgáján a fővizsga miniszter által megbízott biztosi minőségben részt vevő, hogy ott dicséretes eredmény éretett el. Örvendetel tudomásul vétetik.

5. Dr. Óváry Ferencz alelnök átadván az elnökségnek Lukáts Gyula előadónak, a tűzbiztosító-társulat tűzoltói költségekre való hozzájárulásáról szerkesztett jelentés és részletes javaslatát terjeszti be. Indokolja, hogy mindazoknak, a kik a külföldi forrásból a szövetség segítségére voltak, nevezetesen Sz. előadónak, Csermack R., Friedl, Pricken, R. Krameyer, Schultze külföldi bajtársaknak ezeket a könyvi köszönet szavazzassék s a jegyzőkönyvben nekik megküldessék; hogy a könyvek leltárba kerüléséig a hiányzó duplikátumok megszerzettessenek és e költségek megsavazzassék. Az elnökség elnök e javaslat terjedelmében magáévá teszi és a belügyminiszternek alakban felterjeszteni és a hivatalos lapban közzé tenni, a továbbiak iránti intézkedéssel pedig a titkár meg. Dr. Óváry Ferencz alelnöknek végül e valóságos munkálatért s mert elnöki teendői mellett más rendes dolgokat is elvégezni szives volt, jegyzőkönyvetét fejezi ki.

6. Dr. Óváry Ferencz ismét elfoglalván a székét, Szabó Gyula előadó bemutatja a »Tűzoltó« című könyvben leirt szertár és egyszerű leírás Egyelőre irattárba, később bizottságnak tárgy kiadatni rendeltetik.

7. Lukáts Gyula benyújtja a marosvásárhelyi maroszigeti közigazgatási tanfolyamokról szóló Örvendetes tudomásul vétetik.

8. Ugyancsak Lukáts Gyula előadó referál a miniszter felhívására Vajda-Hunyadon tartott fejezőkönyvi eredményéről s minthogy ott most is teljesen hasonló állapotok uralkodnak, a makacs polgármester eljárási lépések megtételét javasolja. Az elnökség a jelenlegi állapotot véve, a belügyminiszterhez felterjeszti Lukáts Gyulának pedig utiköltségeit kiutalványozza. Lukáts Gyula kijelenti, hogy ezen utiköltség megtérítéséről tudomásul vétetik.

9. Vida Pál előadó beterjeszti a Pápa város tűzreneti szabályrendeletének módosításáról szóló jelentését, mely szerint Szokoly Ignác pápai parancsnok, felügyelő tiszti tag kifogását magáévá teszi, nevezetesen kifogás a tanítók felmentését, valamint azt, hogy tűz esetén nyolcz fogat osztatik be a szertárakhoz, de a fogatok zását hajlandó lenne meghagyni.

Lukács Gyula a tanítók felmentését helytelennek a; a fogatkötelezettségre pedig általános törvény lévén, általában senkit sem mentene fel.

Barabás a tanítók felmentését némileg indokoltnak a.

Breuer a fogatosok általános díjazását nem találja esnek s megfelelőbbnek tartja, ha az elsőnek meg-
 10k három fokozatban jutalomban részesülnének, hogy
 ép némi verseny biztosíttassék. Az elnökség elfogadja
 koly és Vida referátumát azzal, hogy a tanárok és tani-
 felmentése a pápai szabályrendeletben kivételesen meg-
 yható lenne ugyan, de elvilegesen elleneznie kell ezek
 entését, mert faluhelyen a legtöbb esetben a tanító az
 adüli egyén, a ki a csapat vezetésére hivatott lehet. A
 tok általános díjazása helyett pedig buzdító jutalom-
 k kiosztását javasolja. Ily módosítással a belügyminisz-
 ez felterjesztetni rendeli.

10. Lukács Gyula a »Tűzoltó-Közlöny« helyett egy hivatalos értesítő kiadását látná szükségesnek, a mely-
 az ily véleményezések igen tanulságos részletei is közét-
 tnének. Elnök javaslatára és mert választmányi hatá-
 t folytán az új elnökség úgy is foglalkozni fog e kér-
 sel, az elnökség ez idő szerint nem ad ki hivatalos
 sitőt, de kimondja, hogy az ülések jegyzőkönyvei lehe-
 g terjedelmesen szerkesztendők.

11. Elnök ama kérdésére, hogy miképen adassék át itkárnak hivatala, kimondja az elnökség, hogy elnökileg
 ndó át.

12. Elnök bejelenti, hogy a szövetség ingóságairól
 12i kimutatás még nem létezik s javasolja, hogy ennek
 észítésére pénztárnok utasíttassék. A szövetség vagyoná-
 pontos leltárnak a jövő ülésig való elkészítésére a jelen-
 3 pénztárnok utasított.

13. Szabó Gyula a gyakorlati szabályzat sürgős elké-
 ését tartja kívánatosnak és ez okból július 14-ére a
 ottságot összehívati kéri.

Lukács nem tartja a dolgot oly gyorsan elvégez-
 0nek.

Barabás azt hiszi, hogy a bizottság nem tud önma-
 van megegyezésre jutni s ez okból két új taggal kiegész-
 endőnek tartja.

Breuer jelenti, hogy az albizottság tervezete annyira
 tt, hogy a nagybizottság elé terjeszthető lenne; de azután
 elnökség van hivatva eldönteni azt, helyes-e a kiindu-
 i alapja a tervezetnek vagy sem. Nyakra főre elintézni
 n lehet, nem szabad.

Elnök csak a nagybizottság elaborátumát tartja el-
 adhatóknak, de az egri nagygyűlés előtt lehetetlennek
 tja bevégezni és nem kívánná tárgyalni; Egerben úgy
 lejár a bizottság mandátuma, ám döntsön a kérdés felett
 után az új elnökség. Szabó Gyula előadó visszavonván
 aslatát, a kérdés a napirendről levétetett.

14. A hevesvármegyei alszövetségnek tagdíjainak a
 ngresszus céljaira leendő átengedése iránti beadványa
 Glósz azon kijelentése után, hogy erre már nem reflek-
 nak, tárgytalanná vált.

15. Helyettes titkár bejelenti, hogy az egri versenyek-
 z szükséges szerek tekintetében intézett átirat folytán a
 dapesti szivattyú és gépgyár r. t. egy mozdonyfecskendőt,
 ltenhofer Frigyes fia egy kocsifecskendőt, Sternberg és
 lmán egy mozdonyfecskendőt, egy kocsifecskendőt, egy
 masztó- és egy angol dugólétra hajlandó kölcsön adni,
 a fuvar költségek és első czég a rongálások megtérítését

is kéri. Köhler Istvántól nem érkezett válasz. Az elnökség
 köszönettel elfogadja a gyárosok ajánlatait, de a még
 hiányzó kétkerekű mozdonyfecskendő, kétkerekű tömlő-
 motola és a gráci tőrudas dugólétra szállítására is őket
 felkérni rendeli.

16. Köhler István jelentése a nagybecskereki közigaz-
 gatási tanfolyamról tudomásul vétetik, egyben a még
 hiányzó kolozsvári jelentés megsürgettetni határoztatik.

17. Az ungvári egyet alparancsnokának levele, mely-
 ben szabályrendeletüknek a parancsnok által való be nem
 tartását jelenti és arra kéri az elnökséget, hogy ennek
 végrehajtása érdekében tegyen lépéseket a belügyminiszte-
 riumban. Kiadatik az elnöknek.

18. A budapesti XI. orsz. szaktanfolyamra szövetségi
 biztos lévén kiküldendő, az elnökség erre Vida Pál előadót
 kéri fel, ki a megbízatást köszönettel elfogadja.

19. Az egri nagybizottság átirata, a melyben a mászó-
 falra megszavazott 600 koronát köszöni meg, tudomásul
 vétetik.

20. Szeged város parancsnoka hajlandó lenne az
 1905. évi nagygyűlést Szegedre meghívni; kéri, mennyi
 az ezzel járó kiadás? Az elnökség e célra 10.000 koronát
 talál szükségesnek, a mely azonban ügyes rendezés mellett
 megtérülhet s ily értelemben a szegedi parancsnokot érte-
 sítettetni rendeli.

21. A belügyminiszter kiadja véleményezés végett az
 aradvármegyei tűzoltó-szövetség alapszabályait, de előre is
 kijelenti, hogy a testületeknek kötelező csatlakozását nem
 hajlandó jóváhagyni. Véleményezés végett kiadatik Barabás
 előadónak.

22. Dr. Glósz egri parancsnok a kezvezményes vasuti
 jegyek sürgetését javasolja. Elnök ama kijelentésére, hogy
 tudomása van azok megtörtént engedélyezéséről, az elnök-
 ség kimondja, hogy az igazolványok mielőbb az egri ren-
 dező bizottságnak megküldendők lesznek s ennek kisürge-
 tésére Lukács Gyula előadót kéri fel, ki arra készséggel
 vállalkozott.

23. Breuer Szilárd h. titkár jelenti, hogy egyes testü-
 leték a versenytől elmaradni akarnak, mert a tömlőknek
 kötelező odavitele a kirándulást még drágábbá teszi; java-
 solja, hogy a szövetség szerezzen be 300 m. tömlőt, bo-
 csássa a versenyzők rendelkezésére és adja azután azokat
 díjképen a verseny-nyerteseknek, lévén a tömlő olyan tárgy,
 melynek minden csapat hasznát venni tudja. Elnök javas-
 latára kimondja az elnökség, hogy a feltételeket most már
 nem módosítja, de azt, hogy tömlők adassanak verseny-
 díjúl, a maga részéről is helyesnek találja és a kiküldött
 bizottság figyelmébe ajánlja.

24. Pénztárnok jelentése szerint a f. év II. negyedé-
 ben a pénztári bevétel volt: maradvány az I. negyedről
 2672 kor. 36 fill., tagdíjak önálló egyletektől 630 kor.,
 alszövetségektől 1622 kor. (s pedig Csanád 8 kor., Heves
 590 kor., Pozsony 68 kor., Veszprém 326 kor.), szákköny-
 vek után 14 kor. 39 fill., összeg 4308 kor. 75 fill. Ezzel
 szemben a kiadás: irodai kiadás 320 kor. 75 fill., tiszt-
 viselők tiszteletdíja, takarítás 493 kor. 32 fill., kiküldetések,
 utiköltségek 645 kor. 82 fill., iroda lakbér 194 kor., iroda
 fűtése 80 kor., »Tűzrendészet« nyomdai számlája 2403 kor.
 20 fill., könyvekre 27 kor. 72 fill., tagdíj visszatérítése
 12 kor., maradvány mint egyenleg 131 kor. 94 fill., ösz-
 szesen 4308 kor. 75 fill. Jelenti továbbá, hogy mintegy
 1300 kor. függő tétel van, a mely ha kiadásba helyeztet-
 nék, tényleg hiány mutatkozik. A tartalékalapból kölcsönt
 venni óhajt. Jelenti végül, hogy Kis-Várdi tartozását rendbe
 hozta. Pénztárnok jelentése tudomásul vétetik azzal, hogy
 a kölcsön vétele és az alapoknak egymásból való kisegítése
 elkerülendő, ellenben az állami segély kiutalványozása sür-
 getendő.

25. Glósz az egri nagygyűlésre a szövetség védnökét
 és a többi magasrangú személyek meghívását kéri, bár

Eger városa is meghívni szándékozik őket. Bár az elnök már is intézkedett a legtöbb honoratior és az összes országgyűlési képviselők meghívásáról, az elnökség a maga részéről is meghivandónak tartja a védnök magas személyét és az intézkedés megtételével elnököt bizza meg.

26. Lukáts Gyula indítványára kimondja az elnökség, hogy a közigazgatási tanfolyamok azon igazgatóinak, a kik azt még nem kapták volna, a »Tűzrendészet« című könyv egy-egy bekötött példánya megküldendő, egyben pedig a köszönő átiratok menesztését is mielőbb elintézendőnek jelzi.

27. Elnök jelenti, hogy dr. Kék lemondásával megürült elnöki székbe meghivandó egyéniséget már több irányban keresett; az államtitkár meghívása elejtendő volt; gróf Cziráky Béla — kinek levelét felolvastatja — nem vállalkozott, ellenben szóba jöhet herczeg Eszterházy Miklós, vagy gróf Széchenyi Imre, a kikkel az érintkezést már is kereste. A napilapokban megjelent ugyan egy hír, hogy gróf Karátsanyi Jenő fog kandidáltatni, de konstatálni kívánja, hogy az elnök személyére nézve egyelőre megállapodás nem létesült. Elnök bejelentése tudomásul vétetvén, felkéretik, hogy ez irányban tovább is eljárni sziveskedjék.

Ezzel az ülés véget ért.

Hitelesítve 1902. július 15.

Kmf.

Dr. Óváry Ferencz,
alelnök.

Breuer Szilárd,
h. titkár.

Jegyzőkönyv.

Felvétel Budapest, 1902. július 15-én, a magyar országos tűzoltó-szövetség elnökségének ülésében.

Elnök: dr. Óváry Ferencz alelnök; jegyző: Breuer Szilárd h. titkár; jelen voltak: Ecker Sándor, Lukáts Gyula, Szabó Gyula, Vida Pál, Markusovszky Béla előadók, Tomcsányi Béla pénztárnok, Bulyovszky Aladár felügyelőbizottsági tag, dr. Glósz Kálmán egri parancsnok és dr. Szily József mint vendég. Elmaradásukat kimentették: Barabás István, Scossa Zoltán és Wagner Manó előadók.

1. Elnök megnyitván az ülést, titkár felolvassa a folyó évi június 7-ikén tartott ülés jegyzőkönyvét. — Észrevétel nélkül hitelesítették.

2. Titkár felolvassa a folyó évi július 5-kén tartott ülés jegyzőkönyvét. — Észrevétel nélkül hitelesítették.

3. Titkár jelenti, hogy két közigazgatási tanfolyam igazgatójának kivételével, a többi kapott »Tűzrendészet« című könyvet s így csak e kettőnek (névszerint Marmarosziget és Marosvásárhelynek) lesz küldendő. — Tudomásul szolgál.

4. Elnök jelenti, hogy a volt elnök, illetve alelnök arcképének festése tárgyában eljárta és bemutatja Linhardt Vilmos festő ajánlatát, a ki a képet három példányban, egyenként 66 koronáért, egy példányban 80 koronáért hajlandó elkészíteni kerettel együtt. Dr. Kék Lajos volt elnök hajlandónak is nyilatkozott a festőhöz való feljövetelre. — Tudomásul vétetvén, a képek elkészítésével Linhardt Vilmos bízatik meg; a miről Kék Lajos dr. és Follmann Lajos urak is értesítendőek lesznek.

5. Ezzel kapcsolatban azt javasolja Vida Pál előadó, hogy gróf Széchenyi Ödön pasa egy csoport-fényképe is szereztessék meg Goszleth fényképészttől. — Elfogadtatván, a kép beszerzésével pénztárnok bízatik meg.

6. Elnök bejelenti, hogy a kedvezményes vasúti jegyek ügyében úgy ő, mint Lukáts Gyula előadó eljárta az illetékes minisztériumnál s ott a leggyorsabb elintézés lett megérve. — Tudomásul szolgál, egyben pedig felkéretik Lukáts Gyula előadó a további sürgetésre, dr. Glósz Kálmán pedig a szükséges igazolvány-mennyiség bejelentésére.

7. Ezzel kapcsolatban dr. Glósz Kálmán azt is kéri, hogy hasonlóképen lenne kedvezményes jegy a déli vasút-

nál, a Kassa-Oderbergi vasútnál és a Dunagőzhajóságnál is kérelmezendő. — Elfogadtatván, az intézkedés megtétele elrendeltetett.

8. Elnök bejelenti, hogy az elmúlt napokban közlése volt gróf Széchenyi Imrével, a ki bár végig még nem ígérte meg, de kilátásba helyezte azt, hogy míg fiatalabb fivére Viktor a katonai pályától szabadul, az elnökséget elvállalná, de azután nagymérvű elfoglaltsága miatt fivérére kívánna átruházni. — Az elnökség örömmel tudomásul veszi az elnök e jelentését és egyhangulag járul alhoz, hogy gróf Széchenyi Imre s illetve fivére Széchenyi Viktor elnöknek megnyerettessék.

9. Titkár felolvassa az 1899., 1900., 1901. évi beszámoló és a nagygyűlés elé terjesztendő jelentést s javasolja, hogy az a meghívóval, napirenddel, zárószóval, pénztári kimutatással, költségvetéssel, a szövetség összes ilyen mű jelentéseivel és két, a tehermentesítő felhívással egy közös füzetbe nyomattassék.

Lukáts bevételni kéri a jelentésbe azt, hogy a marosvásárhelyi és marosvásárhelyi tanfolyamokon is szerelési szabályzat szerint gyakoroltak. Az egységkérdését bővebben kellene indokolni.

Markusovszky Béla az ügy visszaesésének elrövidítési bevezetéssel előzné meg; különösen pedig kérésével a pénztári kimutatás, a közigazgatási tanfolyamok és a »Tűzrendészet« című tankönyv kiadására három oly kimagasló eredményét az elnökség működéséből, a mely egy magában is elég érdemnek. Felemlíteni kívánja azt, hogy a keszthelyi gazdasági tanintézet tanították a tűzoltást. Azt, hogy Szeged hajlandó kongresszust meghívni, nem érintené; úgyszint elhagyatni annak indokolását, hogy miért nem adta az elnökség a »Tűzrendészeti Lapok Almanach«-ját. A választmány helyett két helyen »országos« választmányt javasol. A vármegyei szövetségek sorrendjét pedig akképp ajánlja meg, hogy a legtöbb tagtestülettel bírók álljanak le. Határozatba megy, hogy e módosításokkal a költségvetés és a titkár által javasolt függelékek egy közös füzetben, 1600 példányban kinyomattassék.

10. Pénztárnok bemutatja az ingóságok leltárát. Utasítatik, hogy azt a könyvek kimutatásával is egybevetve.

11. Ugyancsak a pénztárnok előterjeszti a 1900., 1901. és 1902. évi beszámoló terjedő három évi ciklus zárószámadását, melyből a bevétel 31720 korona 74 fillér, a kiadás pedig 31720 korona 88 fillér s így a pénztári maradvány 131 korona 88 fillér. A költségvetés irányzatot meghaladó kiadások indokai a tanfolyamok, orsz. ellenőrzések, a tankönyv kiadásai, kiküldetések nagy kiadásaiban. — Tudomásul vétetvén az évi jelentéssel kinyomtatni határozottatott, míg a leltár-nyomtatás a leltárral nem lesz kinyomtatva, az irásban állandó az elnök rendelkezésére.

12. Titkár felolvassa Köhler István ajánlatát, az egri versenyekhez 2 mozdony-, 2 kocsis és 2 tömlőmotórt, 2 gráci dugólétrát ajánl fel; továbbá a budapesti szivattyú és gépgyár részvénytársaság ajánlatát, a melyben egy tömlőmotórt is felajánl.

Glósz Kálmán legjobban szeretné az összes tömlőmotórt Köhler István gyárostól, de egyben kijelenti, hogy a gyár nem tud fedett helyen elhelyezni.

Markusovszky Béla ennél fogva a gyárosokat felkéri, hogy küldjenek a szerekkel takarókat. — Markusovszky indítványának elfogadásával határozott, hogy a már elfogadott szerek nagy szám tekintetből a budapesti szivattyúgyár motolája, Köhler Istvántól 1 mozdony-fecskendő (lehetőleg 2 a tömlőmotórt és 2 gráci dugólétrát) fogadtatnak.

13. Titkár ama jelentése, hogy a szerek kifizetésére vasúti szállítást biztosító igazolványok kiadására gondoskodott, — tudomásul szolgál.

14. Titkár jelenti, hogy eddigelé a következő jelentések érkeztek be a versenyekre, u. m.: Óbecse a II, V, X. sorozatra; Törökszentmiklós az I, III, IV, V, VII, VIII, IX, X sorozatra; Nyiregyháza a III, IV, V. sorozatra; Gyöngyöspüspöki az I. sorozatra; Szarvas az I, VII, VIII, IX, X. sorozatra. Jelenti továbbá, hogy a versenyprogramban egyes hibák csuszak be, a melyek a közgyűlés meghívójában lettek helyreigazítva, azonfelül az ez irányban kérdezősködőknek levélileg is adatottak a részletek és felvilágosítás. — Tudomásul vétetik.

15. Titkár jelenti, hogy Polcz Rezső, a kolozsvári tanfolyam jelentését beküldte. — Tudomásul vétetik.

16. Elnök bejelenti, hogy a veszprémi vármegyei szövegnek Várpalatán e hó 13-án lezajlott közgyűlésén hirdettetett egy tűzoltói ABC verses könyvecskére, a gyerekek azt megtanulván, a tűzoltás iránti érzék a szívükbe leheessen. A pályadíj 100 korona, a beadási határidő 1903. évi márczius 15-ike. Kéri az elnökséget, annak idején delegáljon pályabírákat a maga keze alá. — Örvendtetes tudomásul szolgál és annak idején az elnökség gondoskodni fog a pályabírák kirendeléséről.

17. Markusovszky Béla sürgeti dr. Óváry Ferencz al-elnököt a szerek gondozására hirdettetett pályázatának elbírását is. — El fog intézteni mielőbb.

18. Markusovszky Béla felhívni kéri Mezey Mihályt, hogy versenygyakorlatok juryjének ismételtelen volt elnöke, az ott gyűjtött tapasztalatok alapján a versenyprogram átdolgozását ígérete szerint eszközölje — Elfo-lyósítják és Mezey Mihály a módosítási javaslat beadására várják a határozatot.

19. Titkár felolvassa gróf Széchenyi Ödön pasa levelét, melyben a neki küldött »Tűzrendészet« című könyvet köszöni.

Ezzel kapcsolatban felolvastatik a budapesti alszövetség ajánlása, melyben az elnökségnek elismerést szavaz a múlt év létrehozásáért.

Ugyancsak ezzel kapcsolatban bejelenti az elnök, hogy a múlt év egy-egy példányát átnyújtotta Széll Kálmán minisztereknek, a két államtitkárnak, dr. Némethy Károly miniszternek, dr. Ruffy Pál min. tanácsosnak, a kik köszönetet fogadottak. — Tudomásul vétetik.

20. Titkár bejelenti, hogy a felső-magyarországi alszövetség ipartársulatának XXVII. győri gyűlésén fel-került beérkezett jegyzőkönyv több, a tűzrendészetbe vágó rész kivételével az is tartalmazza, hogy az ipartársulat dr. Óváry Ferencz alelnököt érdemei elismeréséül díszoklevéllel tüntette ki.

Markusovszky Béla ezzel kapcsolatban figyelmeztet arra, hogy ugyanott kimondották a kéményseprők jogait, hogy iparuknak a kereskedelmi miniszterium hatáskörébe a belügyminiszterium tűzrendészeti osztályába való átvételét fogják kérni s indítványozza, hogy ha erre az ügyre még annak idején reflektálhat, azonosítsa magát az ügyrel s az elnöknek a határozatával s adjon pártoló véleményt. — Tudomásul vétetvén, Markusovszky Béla indítványa értelmében a mozgalom mellett helyeslő álláspont fog elfogadni.

21. Ecker Sándor felolvassa írásbeli indítványát, a melyben az orsz. szövetség aegise és felügyelete alatt működő biztosító szövetkezet lenne létesítendő, hogy az ország minden vidékén befolyó jövedelem a vidéki tűzoltóságok javára fordított legyen; ajánlja az orsz. kölcsönös biztosító-szövetkezet részjegyzési alapon s ismerteti a kivitelt a közgyűlés elé kéri terjeszteni javaslatát.

Lukáts Gyula nem kizárja, hogy ily nagy dolog addig megvalósítható legyen.

Markusovszky Béla nyomtatásban szeretné tanulmányozni.

Elnök kijelenti, hogy ha a mi kezdeményezésünkre indított ama mozgalom, hogy a tűzbiztosító-intézetek

tűzoltói célokra megadóztassanak, eredményre vezetne, akkor ily újabb mozgalomba a szövetség nem mehet bele; de ha a mi javaslatunkat a biztosítótársulatok megdönteni akarnák, akkor Ecker Sándor javaslatát alkalmazhatónak tartja. Minthogy a kivitelt és előkészítést felette bajos, a nagygyűlés előtt nem kívánna vele foglalkozni.

Ecker S. kijelenti, hogy 1892 óta foglalkozik ez eszmével; praxisában látta, hogy a tűzoltó nem egyéb, mint a biztosító-társulatoknak napszámosa, de lealázó modorban; ezért lépett fel indítványával, a melynek keresztülvitelénél az érdekeltségi körbe bevont tűzoltóságok óriási erőt képviselnek. A pénzkezelést a posta-takarékpénztárra bízna, a finanszírozáshoz külföldről lehetne pénzt kapni. A biztosító-társaságok megadóztatásából pedig a testületeknek vajmi kevés fog jutni, mert ezen összeget a tűzrendészet adminisztrálása fogja felemészteni. Az ellen, hogy indítványa a lapokban közzé tétezzék, a nélkül, hogy az elnökség elfogadná egyúttal, tiltakozik saját érdeke miatt.

Vida Pál egyszerűbb megoldását ajánlja a kérdésnek; vegye át a testület az ügynökséget valamely társulattól, szerezzék meg az egész községet, és biztosan lesz 300—400 korona évi jövedelme belőle.

Határozatot, hogy Ecker Sándor indítványa egyelőre irattárba helyeztessék, de az elnökség tartsa e kérdést nyilván s ha a biztosító-társulatok hozzájárulása nem lenne biztosítható, akkor vegye ismét tárgyalás alá az eszmét.

22. Szabó Gyula referál a szolgálati érem-alapszabályok módosításáról és a XX, XXV, XXX-éves érmekre új tervezetet mutat be. E szerint az V, X, XV-éves szolgálati érem maradna az eddigi, azonban hátlapján felirat nélkül, csupán az alapítási évszámmal; a XV-éves érem közep mezeje pedig vörös email lenne. A XX, XXV, XXX-éves szolgálat után keresztet adna, utolsó fokban vörös email koronával díszítve. Ha a korona kifogásoltatnék, sisakdísz alkalmazna oda, bár a szalag minden más éremétől eltérő. Felolvassa az alapszabályok módosított szövegét a hozzáfűzött függelékekkel együtt.

Lukáts Gyula az email törékenységeire figyelmeztet; a kereszt helyett ajánlja a párisi jury-jelvény koszorus érem alakját.

Markusovszky Béla a jogosult tűzoltók sorában a »hivatásos« szót végsőnek hagyná; az »érem« szó helyett »csillag«-ot mondana és alkalmazna a kereszt helyett.

Vida Pál »érdem-jelvény« elnevezést ajánl.

Breuer Szilárd a tűzfelügyelőknek, a kik testületnek tagjai nem lehetnek, is adna szolgálati érmet.

Lukáts Gyula a 6 havi megszakitást elhagyná; mindenki oly érmet kapjon, a mennyi időt leszolgált, habár megszakitásokkal is.

Vida Pál a kizárt tagoknál azonban a kizárás előtti időt nem számítaná többé be büntetésképen. Az érem megtagadása esetén, felebbezési forum megállapítását látná szükségesnek. Az előljárásság által igazoltatni kívánja az illető fedhetetlen előéletét is.

Határozatba megy, hogy az V, X, XV-éves érmek a Szabó Gyula által javasolt kiviteltben készítenek; ellenben a XX, XXV, XXX-éves érmekre új rajz készítésére kéretett fel Szabó Gyula előadó, a mely az ő tervezetének és a párisi jury-érem-összeegyeztetéséből alakulhatna. A szalag az eddigi szalag marad. A XXX-éves érem díszítésére nem korona, hanem sisak alkalmazandó. Elnevezés gyanánt a »szolgálati érem« tartatik meg. Az alapszabályok szövegében a jogosultak sorában a »hivatásos« szó végsőnek tétetik. Jogositva pedig van minden, az országos szövetség kötelekébe tartozó szervezett tűzoltóság tagja, ha a szövetséggel szemben kötelezettségeinek eleget tett. Elejti az elnökség a megszakitatlan szolgálat szükségességét s kimondja, hogy mindenki oly érmet nyerhet el, a mennyi időt tényleg szolgált, bár megszakitásokkal is. A tűzfelügyelőkrol egy külön írt rendel fölvenni, a mely körülírná azt, hogy ezek mikép

nyerhetik el az érmet; minden esetre azonban szolgálati idejüket hatóságilag igazolni tartoznak. Szolgálati érem általában csak működő tűzoltónak adható. Vitás kérdésekben az elnökség végérvényesen dönt, felelősségnek tehát helyt nem ad. A fedhetetlen előélet igazolását az elnökség nem tartja szükségesnek, mert ha valaki egy testületnek tagja, már eo ipso fedhetetlen előéletűnek kell lennie. Kimondja végül az elnökség, hogy bár az érmeke olcsóbban is lesznek előállíthatók, mégis a jelen árakat kívánja fenntartani, mert az érmeke kezelése annyi munkát okoz s fog még többet okozni, hogy e célra egy külön hivatalnok lesz beállítandó és ennek illetményei e többletből lesznek fedezendőek. Egyebekben felkéri Szabó Gyulát, hogy az alapszabályok szövegét az új rajz és az itteni megállapodásoknak megfelelően dolgozza át és az egri gyűlésen mutassa be.

23. Pénztárnok bemutatja az 1902, 1903, 1904, 1905 évekre kiterjedő 3 évi ciklus költségvetését, a mely szerint a bevétel 38 731 korona 94 fillér, a kiadás ellenben 2000 koronával több, sőt, ha az államszegély nem emeltetnék fel, akkor ezen deficit még nagyobb leend és az új elnökségnek teendője lesz azután a kiadásokat megfelelően redukálni.

A költségvetés elfogadtatván, a nagy gyűléshez felterjesztetni és az évijelentés kapcsán kinyomatni rendeltetik.

24. Titkár felolvassa Köhler István két randbeli levelét, a melyben a »Tűzrendészet« könyv után készített két lenyomat engedélyezése fejében a cliché-költségek $\frac{1}{3}$ árát felajánlja; azon clichéket, a melyek árjegyzékébe valók, megtartani óhajtja, a fényképfelvételekért ellenben nem számít fel díjat; irói honorariumát pedig kiadni kéri. Markusovszky Béla a lenyomatok engedélyezését megadhatónak tartja.

Határozottatott, hogy Köhler István hívassék fel a cliché-számla, a cliché-jegyzék és a lenyomatok tervezetének bemutatására, az elnök és titkár pedig felhatalmaztatott, hogy ezek mérlegelése és felülbírálása után döntsön Köhler István ajánlatának elfogadása vagy el nem fogadása és a lenyomatok engedélyezése fölött, megjegyeztetvén, hogy ha ez utóbbiaknál nem cseleztetik a szövetség czimének reklámczélokra való fölhasználása, a lenyomatok készítése ellen kifogás nem emelendő. Az irói honorarium kiadása ellen akadály nem merülvén fel, pénztárnok annak kiadására utasittatik.

Több tárgy nem lévén, az ülés véget ért.

Kmft.

Dr. Óváry Ferencz,
elnök.

Breuer Szilárd,
h. titkár.

Jegyzőkönyv.

Felvételett Budapest, 1902. június 7-én a magyarországi tűzoltó testületek segélyező-szövetségének igazgató-választmányi ülésében.

Elnök: Szabó Gyula alelnök, jegyző: dr. Szily József titkár.

Jelen voltak: Vida Pál és dr. Óváry Ferencz igazgató-választmányi tagok.

1. Elnök megnyitván az ülést, titkár felolvassa a márczius 24-iki ülés jegyzőkönyvét. Észrevétel nélkül hitelesítettik.

2. Farkas Imre, bicskei tűzoltónak uja tűznél össze-

zúzódván, 14 napig volt beteg. Az első magyar biztosító-társaság alapjából fizetendő 28 kor. segélyesztendő fel.

3. Czirják Nándor, 28 éven át volt löcse özvegyének segélyezés iránti kérvénye. Az első általános biztosító-társaság alapjából fizetendő 200 kor. segélyre terjesztetik fel.

4. Makrai Sándor békési tűzoltó, tűznél lá villával megsúrván, az első magyar általános társaság alapítványából fizetendő napi két korona terjesztendő fel s egyben felhivandó, hogy az orv. bizonyítványt pótlólag mutassa be.

5. Winkler József barcsi tűzoltó kérvénye, k latnál zúzóást szenvedett. A szükséges okmányok besztésére felhivatik.

6. Héber János és Kittelmann Pál kismarton kérvénye egyelőre új orvosi bizonyítvánnyal fels s addig függőben hagyatni határozottatott.

7. Gubovics Mihály kalocsai tűzoltó kérv tűznél lágvéksérvet kapott, egyelőre függőben hag bejelentő testület azonban értesítettik, hogy a ké intézéséig adjon a sérültnek saját hatáskörébe segélyt.

Több tárgy nem lévén, ezzel az ülés véget

Kmft.

Szabó Gyula,
alelnök.

Dr. Szily
titkár

Jegyzőkönyv.

Felvételett Budapest, 1902. július 5-én a magyar tűzoltó-testületek segélyező-szövetségének igazgató választmányi ülésében.

Elnök: Szabó Gyula alelnök, jegyző: Breuer h. titkár.

Jelen voltak: Buljovszky Aladár, dr. Óváry és Vida Pál választmányi tagok,

Elnök megnyitván az ülést, h. titkár beérkezett kérvényeket u. m.

1. Bognár Mihály, mohácsi tűzoltó gyako kocsikerék által zúzóást szenvedvén, 17 napig beteg. A segélyező-szövetség alapjából részére napi 2 kor. 34 kor. segély utalványoztatik.

2. Csanádi József kunszentmártoni tűzoltó való kivonulás közben a küllök közé került, láb sérült; orvosi jelentés szerint valószínűleg 14. betegeskedni. Végbizonyítvány bemutatására utasítottatik.

3. Héber János kismartonai tűzoltó, tűznél szenvedett és 3 hétig betegeskedett; Kittelmann F csak kismartonai tűzoltó, tűznél csonthártyagyulad és 5 hétig betegeskedett. Mindkettőnek napi 2 kor. Héber Jánosnak 42 kor., Kittelmann Pálnak 7 segély fog kéretni a magyar ált. biztosító-társaság alapjából.

Több tárgy nem lévén, ezzel az ülés véget

Kmft.

Szabó Gyula,
alelnök.

Breuer
h. titkár

ÁLTALÁNOS RÉSZ.

Az orsz. választmány június 8-iki ülése.

Támaszkodva arra a nagy érdeklődésre, melylyel az ország tűzoltósága a június hó 8-án megtartott orsz. választmányi ülésen történtek iránt viselkedik, különösen mióta kiszivárgott a híre annak, hogy az ottani események behatása alatt a szövetségnek tizenkét év óta titkárja, dr.

Szily József ezen állásáról leköszönt, és tudva a közzétett jegyzőkönyvek mindig csak halvány képe a tárgyalás menetének, szükségesnek tartom lapot sőt e tekintetben külön referadában is tájékoztatni.

Hogy a választmányi ülésen nagy dolgok történni, azt már az előző napon megtartott elnöki hangulatából sejteni lehetett. Ütköző pontul itt

csak a csendőrök tűzoltói kiképzésére vonatkozó javaslatot, mely ellen *Barabás* István szállt síkra a nála szokott erőteljes argumentálással, melylyel azonban talán — azt hisszük — elvette kissé a súlyt akkor, midőn főérvül azt hozta föl, hogy ha a csendőr a tűzoltói ismeretekben is ki lesz képezve, úgy az a tűznél, midőn hivatását sutba vetve, tűzoltóparancsnok akar majd lenni és a hivatott parancsnoknak a nyakára fog ülni.

Nagy taktikus, *Szokoly* Ignác szállt síkra *Barabás* érvelése ellen, kimutatva *Barabás* indokainak tarthatatlanságát s rámutatva *Barabás* félelmének jogosulatlan voltára, de, habár az elnökkel együtt többen is keltek a javaslat védelmére, az az elnökség bonczasztaláról csak megmaradt törzse, keze, lába azonban lemaradt róla. Hogy pedig a választástól ne fájjon szegénynek a feje, a választmányban meg az a fejet is leszédtek, a csonka törzshöz varrtak azonban egy zsebet is, abba egy esztendei elemőzsiára beleadtak 1000 koronát és ezzel útnak bocsátották, mondván: *„Munkád, dolgozzál karjaid erejével, végezd dolgodat okosan, nehogy eszedbe jusson a neked adott pénzt elkölteni, a költségteidet a budapesti önkéntes tűzoltó-testület kasszájából szerezd be, hogy megvethessük valahára az országos tűzoltó-társaság régi vajudó tanszermuzeumának alapját.*

Jó szerencséje a sok bölcseséggel meghozott határozatnak, hogy a minden lében kanál titkár az elnökség által meghívott operáczióján jelen nem lehetett; mire ő megkezdte, már csak a beállott halált konstatálhatta.

Ezt a távollétet ugyancsak sietve használta föl *Szabó* Gyula az ő nagyszámu javaslatának előterjesztésére, az elnökség egyes tagjai pedig arra, hogy lidércnyomás alól szabadult kebleik érzelmeinek a távollevő *merénylő* ellen jelezést adjanak.

Az alapszabályok módosítása tárgyában *Breuer* Szi-
dál által beterjesztett javaslatra, a napirend legfőbb pontjára, már sor sem került, mert *Breuer*, a szelet érezve, a javaslatát még felolvasása előtt visszavonta, az időközben megérkezett titkár azonban, nehogy a lapunkban közzétett napirendi tervzete csak amugy polgári módon, »ágyban, párnák között« haljon meg, a visszavont javaslatot megragadta és bizonyos eltérésekkel föntartotta.

Az a tűz, melylyel dr. *Szily* széles körökben megindított keltett propoziczióit a gyanúsítások ellen védelmezte, az az erő, melylyel szándékainak becsületes és a szövetség érdekében levő voltuk mellett argumentált, az a beszéd, melylyel majd egy órán át tartó beszéde alatt meggyőztette, hogy az ő javaslataiban csakis a saját külön érdekének megnyirbálását vette az ügy érdekében tervbe, midőnben a választmány és a nagygyűlésnél jogok csorbításáról szó sem lehet, mert ezeket ellenkezőleg régi jogaikba visszahelyezni, — érveivel és szónoki képességeivel meggyőztette, hogy a kimagasló eseménye volt az elnökségi ülésnek, melynek hatása előtt a javaslat ellenzői sem zárkozhatottak el.

Megindult azonban a szóvita.

Szabó Gyula, a javaslatellenes mozgalomnak a sopronvármegyei szövetség körirata révén megindítója, a sopronvármegyei szövetség nevében tiltakozott mindennemű módosítás ellen. *Szokoly* Ignác már nem foglalt el ilyen álláspontot. Azon kezdte, hogy agyondicsérte *Szilyt*, midőn azonban ismerve *Szokoly* taktikáját, nagyon is gyana-
dva fogadta a tűzoltó méltánylást. Hogy föltevésében ne alkalmozzék, arról csakhamar gondoskodott *Szokoly*. »Nem szabad«, ugymond, »doktor Szily, jól tudja, hogy milyen nagy szükségre milyen medicina kell. Ez egyszer azonban vény az ostyája, körörszűl lát rajta, nagyon keserű ez az ostyáság, nem is kér belőle« stb. Ilyen tónusban folytatva a szóvitatást, jutott arra a konklúzióra, hogy sok idő kell az alapszabályok módosításához s azért most vegyük le a napirendről.

Nosza kapott ezen *Vida* Pál, a ki kijelentve azt, hogy habár *Szily* fölvilágosításai nagy mértékben megnyugtatólag hatottak rá, mégis mivel nem lát garanciát arra, hogy a propozicziók a gyakorlati életben be fognak válni, *Szokoly* javaslatát fogadja el.

Ehhez azután csatlakoztak az összes jelenlevők, még *Lukács* Gyula is, a kiről pedig mindenki tudja, hogy a szövetség szervezetében a legradikálisabb változtatásnak zászlóvivője, mert ő neki nem országos szövetség, hanem tűzoltó-társaság egyesülete kell.

*

A másnapi választmányi ülést eddigelé nem ismert érdeklődés közepette nyitotta meg *Óváry* alelnök. 15 vármegyei szövetség képviselője jelent meg azon — a mire eddig még nagygyűléseken sem volt eset, — az inkriminált cikkek, a soproni körlevél és hetekkel azelőtt megindított bizonyos szenvedélyes akciók behatása alatt.

Sietett is *Kiss* Károly, *Köhler* István, akarom mondani: a pestvármegyei szövetség képviselője fölhasználni az alkalmat annak kijelentésére, hogy a »Tűzoltó-Közlöny« ama vádjá, miszerint a vármegyei szövetségek képviselőit gyakran hirtelenében összefogdosott ismeretlen alakok foglalnak helyet a választmányi üléseken, ez egyszer nem áll.

Kiss Károly állításának alapos voltát ezúttal még a titkár sem kísérelte meg megczáfolni. De nem is volt arra szükség. Ráczáfolt arra csakhamar *Vermes* Béla, a bacs-bodrogvármegyei szövetség meghatalmazott képviselője, ki-
nek mint ezen vármegyei szövetség legrégebb választmányi tagjának s ezúttal képviselőjének halvány sejtelme sem volt arról a gazdálkodásról, mely éveken keresztül Zomborban folyt, melyet minden, az orránál tovább látni tudó ember látott, melyről mindenki tudott s melyről a nyilvánosság előtt — a szövetség megnevezése nélkül, pusztán állításainak bizonyítására — a »Tűzoltó Közlöny« rántotta le a leplet az évi 4. számában.

Az ügyet *Glósz* dr. tette szóvá, s nehogy az ő vármegyéjét fogják gyanuba, követelte a megbélyegzett vármegye megnevezését. *Scossa* Zoltán persze ráismert, hogy itt a saját megyéje szövetsége részesült megrovási kalandban, kijelentette azonban, hogy a jelenlegi alispán-elnök a közelmúltban mindent rendbe hozott már s azért kéri, utasítsák a hivatalos lapot, hogy állításait szíjva vissza. *Vermes* Béla természetesen nagyon csodálkozott *Scossa* kijelentésein, ő erről eddig egy kukkot se tudott, nem is hiheti, hogy ez a Bácskára vonatkozhatik; elítéli a cikket, de elítéli egyúttal *Scossa* felszólalását is, melynek alapja nem lehet, pedig neki — saját szavai szerint — csak kellene tudnia, mi történt Bácskában, mert hisz ő képviseli ma ezt a szövetséget. Ebben az egy utolsó állításban mi is szívesen adunk igazat *Vermes* Bélának.

E pikáns és a napirendet megelőző felszólalás előtt volt még egy napirend előtti felszólalás, ennek azonban már volt magja is, meg veleje is. *Szokoly* Ignác bizonyította nagy törvényismerettel és paragrafusok czítálásával, hogy a m. kir. közigazgatási bíróságnak *Óváry* által a képviselőházban is szóvá tett azon ítélete, melylyel kimondotta, hogy a tűzrendészeti kormányrendelet és az annak alapján alkotott szabályrendeleteknek a tűzoltói szolgálati kötelezettséget megállapító része törvényellenes és semmis, s melynek, közbevetőleg megjegyezve, két év előtt ugyanazon legfőbb közigazgatási bíróság éppen az ellenkezőjét mondta ki egyik ítéletében, — a leghatározottabban törvényellenes s azért kérdi az elnököt, mit szándékozik ez ellen tenni?

Óváry dr. maga is törvényellenesnek tartja a közigazgatási bíróság ítéletét, ezt azonban mint törvény szerinti megfelelőbbé tehető ítéletet csakis új törvény által lehet semmivé tenni. Ilyen törvény alkotásán évek óta fáradozik s ez év őszén képviselők és hírlapírók bevonásával az

egész vonalon meg fogja indítani újból az akciót, mely hogy sikerre vezethessen, kéri bajtársainak támogatását.

Az elnök határozott kijelentéseit az egész választmány megnyugvással vette tudomásul, Szily indítványára azonban kimondotta azt is, hogy az őszi mozgalmat be nem várva, a közigazgatási bíróság törvényellenes és a tűzoltóintézményt gyökereiben megtámadó ítélete ellen fölrattal fordul a belügyminiszteriumhoz.

Ilyen mozgalmas előzmények után tért rá a választmány a napirendre, melynek során első sorban Kék Lajos dr. szöv. elnök írásban bejelentett lemondását vették sajnálattal tudomásul és érdemeit jegyzőkönyvbe iktatva határozták el a visszalépett elnök és a szövetség régi, érdemes alelnöke, Follmann Alajos arczképeinek megfestését.

Ezután következett az évi jelentés, melyet a választmány fölolvasttnak vett, pedig kár volt föl nem olvasatni, mert így Vermes Béla sem került volna az ülés későbbi folyamán abba a ferde helyzetbe, melyben kénytelen volt ismételt tárgyhöz szólásai után kijelenteni, hogy az évi jelentést — *nem is olvasta s nem is tudja mi van benne.* Hogy ennek daczára sűrűn élt a fölszólalás jogával a jövődönnek két év óta *önjelölt alelnöke*, arról bizony legkevesebbet tehet ő maga.

Az évi jelentést különben Glósz dr. kezdte ki. Szerinte a mennyire örvendetes tevékenységet fejtett ki az elnökség *fölfelé, lefelé* annál gyengébbet produkált. Mi sem történt a vármegyei szövetségek megalakítására, a züllő testületek, pl. Kolozsvár lábraállítására. Nem tett semmit az elnökség a vidéki tanfolyamok érdekében, a közönséggel való érintkezés hideg, nincs abban egy csepp melegség sem, mert különben nem jelenhetnének meg olyan vezérezikkek, mint a milyenek a »Tűzoltó Közlöny« ben közrebocsáttattak. Ha annyit tudunk áldozni, a »Taktika«-nak a testületek számára való megszerzésére, miért nem tudunk áldozni az egyetlen tűzoltói szaklapra, a Lukáts Gyula szaklapjára, melynek segítélyezését ezúttal javaslatba is hozza.

Horeczky Gyula tudomásul veszi az évi jelentést, a csendőrök kiképzése tárgyában azonban aggályai vannak. Most is elbizott a csendőr, milyen lesz még ezután? És ha csendőr tűzoltó lesz, ki fog rendet tartani?

Szokoly Ignác nem osztja a fölhozott aggályokat, üdvösnek tartja a csendőrség kiképzését. A csendőröknek szorosan elő van írva, mit kell tenniök tűzvésznel. Nem fél attól, hogy ott, a hol rendszeres tűzoltóság van, beleszóljon a csendőr a tűzoltás technikai részébe, mert nem meri a maga dolgát elmulasztani, tudja, hogy drágán fizetné meg. Nagy szolgálatokat tehet a csendőr, ha ott, a hol nincs tűzoltóság, a fejevesztett tömegnek szakszerű utasításokat adhat, ha akkor, a midőn a fecskendő működésében zavar áll elő és senki azon segíteni nem tud, maga segíthet. És ha ott, a hol tűzoltóság van, tehnikai téren is tud a csendőr jó tanácsot adni, azt sem tekintheti bajnak, mert a jó tanácsot, bárhonnán jöjjön is, csak köszönettel fogadhatjuk. Az sem megvetendő eredménye volna a kiképzésnek, hogyha a csendőr szolgálatából kilép, apostoli hivatást teljesíthet tűzoltói téren, mert ezek fogják megteremteni, begyakorolni faluhelyen a tűzoltóságot.

Kiss Károly még tudomásul sem veszi az évi jelentést, melyet maga a titkár is komédiának tekint. Két hasábon ír a községi közigazgatási tanfolyamok szervezéséről, pedig ezt Lukáts teremtette meg. A másik, a mit kifogásol, a szakkönyv kérdése. Mult év őszén kimondta az elnökség, hogy a könyvnek január 15-ére készen kell lenni, pedig csak a mult hó végén jelent meg. Persze a késedelemért Köhler Istvánt tölják előtérbe, pedig ő volt az első, a ki a vázlatot először bemutatta. Újat kellett neki teremteni, nem úgy, mint a »Vízszerezés« szerzőjének. Nem tudja miért fekszik Köhler annyira a titkár gyomrában, pedig senki annyit nem dolgozott tűzoltói téren, mint Köhler. Ott van a gyakorlati szabályzat kérdése. A bizottság késett

itt is, és nem Köhler, ki az egységes fecskendőt a rendelkezésre bocsátotta. A »Tűzrendészet«-ben m is kellett volna ennek jelennie, de lefújták. Rég lehetnének, de az emberek veszekednek. Ennek ped szabad történnie. Kéri a választmányt, hogy más ságot küldjön ki, mert a helyzet tarthatatlan. Az c tanfolyamon mindenki máskép tanít s így volt a igazgatási tanfolyamon is. A tűzrendészeti törvény szik. A benzinmótoros cséplőgépek tárgyában hozozat még most sincs fölterjesztve. A mit az e határoz, azt a titkár nem hajta végre. A »Megelő: rendészet« című munkát határozat értelmében szé volna küldeni a tagtestületekhez s mégis hirdetik kapható. A pestvármegyei szövetség a X. ország: folyamra 200 korona ösztöndíjat osztott ki a jele megnevezett négy egyén részére s mégis ez elva gatva, mert az van mondva, hogy azt az elemi biztosító: adta, pedig az csak száz koronát adott egy a jelentésb nem nevezett egyén számára. K: mikus, a midőn a jele írja, hogy az egri nagygyűlés rendezése nem csekély: adott, pedig a mi munka ebben eddig volt, azt r egriek végezték. Kifogásolja, hogy a jelentésben ni tüntetve számszerűleg, hány izben adatott fölvi: hatóságoknak és testületeknek. Azt sem tudja, miké nek az előadói javaslatok a belügyminiszteriumhoz jesztve. Kívánja, hogy jövőben ezek a hivatalos részletesen legyenek ismertetve. Fölolvassa a jele az államsegélyre vonatkozó részét. Nem akar a b: önkéntes testület belülegeibe avatkozni, de hiszi, h az elveszti az államsegélyt, kapna többet az o: szövetség, melyből kitellenének a budapestiek által viselt költségek. Ha a vas- és pozsonyvármegyei s: gek adhatnak ki hivatalos lapot, adhat illet ki az gos szövetség is, miért is indítványozza, hogy az o: szövetség tisztán a hivatalos közleményekre, egy los lapot adjon ki, mely közölné az összes előadó ményeket, a szövetséget érdeklő ügyeket; ha pe egyelőre körösztül nem vihető, ugy helyeztessék a oltó Közlöny« hivatalos felügyelet alá s mivel meg: amugy sincs időhöz kötve, az elnökségi ülés esetré vizsgálja meg, nincs-e benne támadás az elnöksé: vármegyei szövetségek ellee.

Lukáts Gyula kifogásolja, hogy a mig a Scossa Zoltán párisi beszámolójáról megemlékezik, meg sem említi, pedig ő annak idején bejelentette azt lapjában közzétette; 20 lappéldányban letes. vonatkozó jelentését

Vermes Béla nem akar személyeskedni, nen senkit sem vádolni. Van, a ki nagy áldozatokk: gozik, minek azt keseríteni. Látja, hogy vannak tétek, a melyek az ügyre károsak. Apró csipkedése nak a jegyzőkönyvben, pl. jelen volt »később Köh ván.« Az illet ki kellene hagyni. A ki igaz tűzo tartson össze, ne nézzük le egymást. Levettük gyermekcipőket, összeszoktunk, békülünk. Adjon a helyet a nagrobbnak. Tudomásul veszi az évi jelen: ne veszekedjünk, hagyjuk el a klikkpolitikát.

Óváry Ferencz dr. alelnök összegezve a fölszo: kat, konstatalja, hogy két indítvány van téve, c csendőrképzésre, másik a szakkönyvre; ezek min: napirendre kerül. Igaz, hogy egymást támogatnunk de kell, hogy az eszméket is tisztázzuk és erre, al kell keresni.

Köszönettel veszi Glósz drnak az elnökség: való eredményes munkásságáért megadott elismerés: jelenti, hogy a vármegyei szövetségek alakításának s: mazása mindig gondját képezte az elnökségnek, tett multban, tette az elmult évben is. A vármegyei tanfo: létesítésében is része volt az elnökségnek, ha nem is de erkölcsi támogatással. Hideg az érintkezés? Nin

valaki vidékről ne jönne személyesen a központi irodába; 10—12 levél, fölvilágosítás megy a közönséggel érintkezésben. A szaklapok segítése nem az elnökség, hanem a választmány földadata. Az elnökség amúgy is nagyon kénytelen tullepni hatáskörén, s ez aggodalmakat okozhat neki. A ki kívánja, tehet erre nézve itt indítványozni. A csendőrkérdés később tárgyalatni fog. Tegnap 10 órakor végződött az elég izgalmas elnökségi ülés, mely csoda, ha a titkár a »komédia« szóval elszólta magát, mert azért a ki azt mondja, hogy a titkár működése komédia, az lehet igaz barátja az ügynek. A közigazgatási tanácsok létesítésében Lukácsnak nagy érdemei vannak, mint Ruffy barátja penditette meg először az esztergomi indította meg a mozgalmat, de már az ezzel járó munkát a legszűkebb elnökség végezte.

A »Megelőző Tüzrendészet« és a »Csövezetés« a hatáskörük megfelelőleg igenis szétküldtetek, s az előbbeniből csak adt még 20 példány. A pestvármegyei szövetség ösztönözéséről nincs szó az évi jelentésben, mert az az elnökségnek nem volt jelentve. Ugyanez az eset Lukács párisi jelentésében is, mely eddig beadva nem lett, csak most adatott meg. Ezekről tehát beszámolni sem lehetett. A jegyzőkönyvek közül két egyenlő példányban lesznek kiállítva, s azok közül egy példány mindig alá lesz írva, de sőt az utóbbi években is lesznek az ülésen olvasva. Az egri nagygyűlés óta fog is még róni az elnökségre munkát. A vélemények fölterjesztése abban az alakban történik, a melyre a javaslatos, s azért némelykor az előadói javaslatokon a javaslatosok nem ütköző módosítások is tételnek. Maga is javaslatosnak tartja, s fog is odahatni, hogy ezek közérdekű kérdéseit a hivatalos lapban közzétesse. A jelentésnek az elnökségre vonatkozó részét nagyon is fontosnak tartja, mert az, hogy azt megkapjuk-e, ez idén kérdéses. A jegyzőkönyvnek azon kitétele, hogy »később Köhler« meg van írva, hogy Köhler beteg, s az ülés folyamán később mégis megjelent. A közönség közöttünk ellentétes vélemények, de csak személyi szabadságra nem szabad, hogy vezessenek. Kéri a jelenlévők tudomásul venni.

Kiss Károly még egyszer kéri, hogy a jelentésnek Köhlerre vonatkozó részei töröltessenek, a pestvármegyei szövetség ösztönzőjára vonatkozó része pedig rektifikáltassék.

Az utóbbi rektifikációhoz a választmány hozzájárult, s a jelentésben azonban az évi jelentést tudomásul vette.

A ki azonban azt hitte, hogy ezzel a megindult csatának, a mely időnkint háborúnak is beillt, vége van, az alaposan megcsalatozott.

A zárószámadások előterjesztése után Sossa Zoltán javasolta, hogy a pénztáros nem részletezte azokban kellő mennyi fordítatik a kiadásokból az egyes tisztvilelők kiadására, mennyi a lakbérre, pedig erre a pénztáros tegyújtatást kapott.

A pénztárost az elnök vette védelmébe, mert az elnök határozata csak a jövő költségvetésben kívánta meg a részletezését. Egyébként a fölvilágosításokat a pénztáros nyomban megadta, s így Varga Lőrinc is felolvasta a felügyelő bizottság jelentését.

Barabás István szólalt föl ezután. Azt mondják, úgy kell takarékoskodni. Hát mért nem takarékoskodunk a lakbérrel? Ez fölösleges, mert ingyen kapunk helyiséget. Egyre nagyobb terheket vállalunk az elnökség minden megfontolás nélkül; pl. tegnap csendőrkérdés már korlátokat kellett emelni. Nem szabad a terhekkel a szövetséget a fizetésképtelenségig juttatni. A költségvetést készítő albizottságot, dolgozon ki a szabályzatot, hogy kicsoda tételekre mit szabad, s mire mit szabad költségeket adni.

Scossa saját tapasztalataiból tudja, de az elnökség is

tudja, hogy még a pénztárosi teendők is, a naplózást kivéve, a titkár vállaira nehezednek. Több ízben utasítottuk már a pénztárost, hogy teendőit végezze, ma sem történik, s azért újból kell erre őt a legszigorubbant utasítani.

Vermes Béla nem ismeri a dolgot, de azt tudja, hogy 1200 koronáért külföldi és bővebb helyiséget lehetne kapni. Ott a hely szűk, meleg, nem csoda, ha az emberek nem higgadtak. Nem-e jött el valjon az ideje, hogy a budapestiek 10.000 koronáját mi kapjuk meg, mert úgy sem a budapestiek dolgoznak, s a mit eddig mégis végeztek, azt mi is elvégezhetnénk. A tanfolyamok, a hivatalos lap kérdése az országos szövetség ügye kell hogy legyen; ennek patronátusa alatt kell azokat csinálni. Ha abba a helyzetbe jutott a szövetség, hogy ezeket átveheti, vegye át, csinálja meg maga. Indítványozza, tegyen a szövetség lépéseket, hogy a budapestiek államsegélyét a maga részére megszerezze.

Elnök Barabásnak azt ajánlja, hogy ohajait a költségvetés tárgyalásnál iparkodjék érvényesíteni. Az irodahelyiség az elnökségnek és titkárnak közös bérlete, melyet ma föl sem lehetne ez évre már mondani, de melyre nézve azonban a szükség szerint lehet intézkedni. A budapesti testület államsegélyének megkaparítására ő nem vállalkozik, ez eljárást a szövetséghez méltónak nem tartja, egyébként a választmány határozhat tetszése szerint. Kijelenti, hogy a mit a budapesti önkéntes testület magára vállalt, annak lelkiismeretes becsületességgel mindig meg is felelt.

A zárószámadásokat és a felügyelő bizottság jelentését a választmány tudomásul vette, mire az elnök az ülést egy negyed órára felfüggesztette.

Az ülés újabb megnyitása után a tagsági díjhátralékok dolgában intézkedett a választmány, majd az elnök javaslatára a »Tüzrendészet« szerzőinek állapította meg »megbízás szerinti«, tehát nem tényleges nyomtatott ivenkinti szerzői tiszteletdíját 50 koronában.

Az előadók eddigi 600 korona tiszteletdíj átalánya helyett jövőben ülésenkint 5 korona tiszteletdíjat, ezenkívül a vidékről jövő előadóknak 4 korona élelmezési díjat, és a vasuton vagy hajón utazás uti kész kiadásait állapította meg a választmány, egyúttal Glósz dr. indítványára a szövetség újból kéri a kereskedelmi minisztertől ingyenes vagy legalább kedvezményes utazást.

Majd Szily dr. titkár, jelentést téve a gyakorlati szabályzat munkálatairól, tiltakozott Kiss ama vádjá ellen, mintha a bizottság nem dolgozott volna, hisz Kiss maga is jelen volt néhány bizottsági ülésen, láthatta, hogy mily nehéz ez a munka, s mennyi megfontolást igényel.

Kiss Károly nem mondta, hogy a bizottság nem dolgozott, csak eredményt nem tud fölmutatni. Az új tervezet nem jó, csak a régit kell módosítani. A szereléshez szükséges 10 embert soknak tartja, s ha ehhez még nyomólegénységül 8 embert hozzáveszünk, sok testület lesz vidéken, hol ennyi ember ki sem kerül, mert nem mindegyik testületnek lehet annyi tagja, talán 50 is, mint a budapestinek. El tudja azt végezni 5 ember is, ha ugyan tudja. Helyes volt, hogy a versenyek előtt nem publikálták a tervezetet, de kívánja, hogy legalább a régiből adjunk az egri versenyekre külön lenyomatot.

Lukács Gyula nem fog személyeskedni. Kissnek van tudomása arról, mit és hogyan tárgyaltunk, mindent gyakorlatilag kipróbáltunk. A cél az volt, hogy egyszerű, könnyű legyen. Külömben is a szabályzat megbírálása nincs napirenden, azzal a bizottságnak még lesz dolga.

A választmány a tett intézkedéseket jóváhagyta, s utasította a bizottságot, hogy a nagygyűlés után folytassa munkáját.

Az alapszabályok módosítását az elnökség javaslatára szó nélkül levették napirendről.

A csendőrk kiképzése tárgyában elnök ismertette a tegnapi ülés javaslatát.

Vermes Béla addig, míg a budapestiek 10.000 koroná-

*) A lakbér csak 794 kor. Szerk.

ját meg nem kaparíthatja, nem járul hozzá a javaslatához, s e kijelentést élénk helyesléssel fogadta *Barabás* István.

Glósz dr. szerint a közönség még ma is ellenségeskedik a tűzoltósággal. Ha a puskás csendőröket fogjuk kiképezni, úgy a paraszt ebben is praepotenciát fog látni, és még vére is kerülhet. De nem is képzeli, hogy a csendőr letegyje a tűznél puskáját és csövet ragadjon. Ha a megelőző tűzrendészet követelményeire megtanítjuk, ez jó, de tovább menni nem lehet. A katonaság kiképzését czélszerűnek tartja, de a csendőrséget technikai dologra kiképezni nem szabad.

Lukáts Gyula, tekintettel arra, hogy a csendőrnek utasítása szerint a tűzoltószereket is kell ellenőriznie, szükségesnek tartja, hogy azok szerkezetét, gondozásának és a hibák elhárításának módját ismerje. Nem kíván magas kiképzést adni, csak alapképzést.

Barabás István állott föl most szólásra. Mielőtt, úgymond, a csendőrképzés a szövetség elé került volna, a csendőr-ujszágban vita indult meg erről, s ő már akkor rámutatott arra, hogy ez nem lesz jó. A közigazgatási tanfolyamokon, a tanítóképzőkben parancsnokokat akarunk nevelni, ez helyes, de a csendőröknél ezt tenni nem szabad. Még a bábák kiképzését is örömmel üdvözölné, mert mentül többen értenek a dologhoz, annál jobb. Ha több tűzoltóság jön egy tűznél össze, mindig a helyi parancsnok vezényel, mert ez ismerheti legjobban a helyi viszonyokat, bizonyára jobban, mint a tizedik vármegyéből oda került csendőr. Az összes szereket háromnegyed részben még azok sem ismerik, a kik Budapesten tisztékké lesznek kiképezve. Az a csendőr, a ki valamit hallott a tűzoltásról, nem lehet hivatva szerepelni. A katonaságtól kaphatunk mi elég képezett emhert, nem szorulunk a csendőrségre. De ha már beleúszott az elnökség, ez elhamarkodott határozatot csak úgy tegyük magunkévá, hogy utasítsuk az előadót, jól olvassa el a csendőr-utasítás szakaszait, melyek szerint a csendőrnek nincs joga a tűzoltás technikai részébe avatkozni. Ha jut idő, mutassuk be a fecskendőt, de óvakodjunk attól, hogy azt a gondolatot keltsük a csendőrben, hogy ő most már parancsnok. Csak ketten járnak mindig együtt, tűz esetén azt se tudják, mihez kezdjenek. Az előadó csakis az utasítások határai közt maradjon a kiképzésben.

Lukáts Gyula: Az előtte szóló ráhivatkozott, midőn az országos tanfolyamról szólt. Kijelenti, hogy itt minden fecskendő-szerkezet be lesz mutatva, s ha ennek daczára vannak, a kik hazamenve még se tudják, arról az előadók bizonyára nem tehetnek.

Az elnökség javaslatát a válaszmány azzal fogadja el, hogy a kiképzés súlya a megelőző tűzrendészetre, a vízszerezésre és az utasításokra fektetessék.

Az előadói szakvéleményeknek a »Tűzoltó Közlöny«-ben leendő közzétételét a válaszmány elhatározta.

Napirendre ezután *Vermes* Bélának amaz indítványa került, hogy a budapesti önkéntes testület 10.000 koronás államsegélyét a maga számára szerezze meg az országos szövetség.

Elnököt nem viszi rá a lelkiismerete arra, hogy a másét elvegye. Ugyis kell kérnünk a 4000 koronát, kérjünk többet de ne a másét vegyük el.

Rónay-ban azt a gondolatot ébreszti a budapestiek államsegélye, mintha az országos szövetség ennek a gyámsága alatt állna. Álljunk valahára talpra, nem vagyunk kiskorúak. Adjuk ki mi a lapot, küldjünk ki mi gyakorlómestereket és ne fogadjuk a további gyámságot.

Mezey Mihály, habár *Vermes* indokait nagyobbbrészt osztja is, így rövidesen nem hozna ez ügyben határozatot. Tudja, hogy a budapesti önkéntes tűzoltó-testület rendkívüli szolgálatokat végzett az ország tűzoltó-ügyének és pedig önként, minden felhívás és kényszer nélkül. A szövetség szempontjából fontosnak tartja, hogy ezen föladatokat magunkra vállaljuk, de hogy milyen közegekkel fogjuk

azokat elvégeztetni, azt nagyon meg kell fonpesti testületnek megadott államsegély nemc feladatok teljesítésére, hanem a testület főn szolgál. És ha elismeri ezen testületnek a mi érdemeit, kell, hogy fennállásának a jövőben a lehetőségét. Az önkéntes tűzoltó-infézményt roshan sem helyettesítheti a hivatásos tűzkevesébe a vidéken, s azért főnn kell azt tartais, a fővárosban is. A budapesti önkéntes tesattól a szándéktól, hogy fölöttünk gyámkodást hanem czélja csak az, hogy országos törekvéslában nekünk segítségünkre legyen. Adjuk ki az elnökségnek akkorra, amidőn elérkezik anna és lehetősége, hogy magunkra vegyük a buda által végzett föladatokat, addig is azonban l hogy annak a segélye is megmaradjon. nagyobb segélyezése iránt azonban puhatolódmanynál.

Vermes Béla nem a budapestiek iránt szemből kifolyólag állt elő javaslatával, de a el kell ismernie, hogy rossz cím alatt kapja mi kiskorúságunk jele, hogy a mit nekünk ke azt más végzi. A legelső a lap kérdése. A b testületnek van lapja, nekünk nincs. Ez a test intézmény, gondoskodjék annak fenntartásárá. Nem tudja megérteni továbbá, miért nem al magunk égise alatt egységessé tenni a kiképzés e tárgyokban az elnökség s az egri nagygy kész tervet. Azt se bánja, ne vegyük hát el budapestiektől a segélyt, csak a czímet változ és az egész összeget kepjük meg mi. A hi vonatkozólag rögtön kér intézkedést, mert ho, ahhoz, hogy a szerkesztő dirigáljon a szöve visszaélés a budapesti testület részéről, mely országos tanfolyamok rendezésénél most is szövetségi előadókra.

Elnök ismételve ajánlja, hogy a szövetség maga részére nagyobb segélyt, de a másét *Mezey* javaslatát pártolja azzal a külömbség közeli határidőre tekintettel ne az egri nagygy jesztessék a javaslat, mert ez kivihetetlen.

Scossa Zoltán is pártolja *Mezey* javaslatát, Béla újból ajánlja, hogy kérjük a budapestiek kormánytól, még pedig azzal az indoklással, h azok által végzett föladatokat ezután magunk fo

Barabás István becsüli az ország első kívánja annak további segélyezését és azért h mezzük, hogy ügykörünk bővítésére nekünk na adassék, ne is említsük a budapesti testülete hogy ennek a testületnek segélyére a jövőben utalva, ám ha az országos tanfolyam rendezéssel joggal kérhetjük az eddigi államsegély fölem azonban az elnökségnek sok dolga van, biz előkészítés teendőivel a válaszmány egy külö mely terjeszse javaslatát az egri válaszmá. Ezzel a módosítással fogadja el *Vermes* javas

Elnök összegezte ezután a vitában föll mire a válaszmány *Barabás* indítványa értel rozott s a bizottságba *Vermes* Béla elnöklete al *Glósz* dr., *Kisst* és *Kühnt* küldötte ki.

Glósz Kálmán dr. újból javaslatba hozza segélyezését. Az ingyen stétküldött Tűzoltó K konkurrencziát csinál az egyéb szaklapoknak, másután megszűnnek. A Tűzoltó Közlönyből lehet, mert szakcikkeket alig közöl. Legyen ez és kizárólag csak a hivatalos közleményekre s ha ez nem lehet, úgy adjunk subvencziót az egy különösen a *Lukáts* lapjának, *Lukáts* Gyula az ban kijelentette, hogy ő a subvenczióra nem re *Glósz* dr. javaslatát is kiadták az imént kiküldött l

A XI. országos tanfolyamra, nemkülömben a két-100 koronás ösztöndíjra vonatkozó elnökségi javaslat rövidesen elfogadta a választmány.

Következett Köhler István előadó lemondásának beütése, a lemondást azonban a választmány Vermes ványára nem fogadta el, hanem fölkérte őt tisztének egri nagygyűlésig leendő megtartására. Érdekes és mző, hogy a kik az elnökségben — mely egyértelműleg a határozatát — a lemondás elfogadását kívánták, tal ugyancsak egyértelmű hallgatással nyilatkoztak meg k ellenkezője mellett.

A pestvármegyei szövetség megalakulásának bejelentésén, melynél a titkár és Kiss Károly között volt egy szóvita, Muszkalay Antal állott föl szólásra, azt indítván, hogy az éremszabályok akként módosítsassanak, ezután ne csak az önkéntes, hanem a kötelezett tűz- is kaphassanak szolgálati érmekeket.

Lukács Gyula maga is jogosnak tartja ezt a törek- , mert ha mindig szedünk tagsági díjakat, nyujtsunk is t valamit.

Titkár ismertetvén a XXV. éves érem alapítása iránt, g tett intézkedéseket, ellene nyilatkozik annak, hogy ne az önkéntes, hanem a kötelezett tűzoltók is kaphassák gálati érmekeket, mert ez esetben azok minden erkölcsi küket elveszítenék.

Muszkalay nem helyesli a titkár rideg álláspontját, ja meg az érmet minden tűzoltó kitüntetésképp, még g a szövetség, vagy a testület ajándékkakép.

Breuer Szilárd a hivatásos és egyéb tűzoltóságok nára is kéri az érmekeket kiadatni, mert az országos etség ma már nem tekintheti magát kizárólag az ön- tes testületek szövetségének.

A választmány erre kimondta, hogy a szolgálati érmet ben minden, a szövetség kötelékébe tartozó szervezett ltóság tagja kaphatja s utasítja az elnökséget, hogy az szabályosnak ily értelemben leendő módosítása iránt en javaslatot

A hosszú tanácskozásba belefáradt választmány már adozni kezdett, midőn a székéből fölállott szövetségi ár az elnöknek egy iratot nyujtott át s az ülésteremből mban távozott. Az irat dr. Szily József szövetségi titkár- ez állásáról való lemondását tartalmazta s nagy meg- tétést keltett a választmány tagjai között Föl is állt mban Vida Pál és indítványozta, hogy a lemondást a stzmány ne fogadja el.

Mezey Mihály megtoldotta még Vida indítványát azzal, y küldjön ki a választmány az elnök vezetése alatt mban egy bizottságot, mely fölkérje Szilyt lemondásának zavételére.

Óváry alelnök örömmel vezeti a bizottságot Szilyhez, eztartás végett azonban közli a választmányynyal, hogy bár ezúttal a nagygyűlés előtti kényszerhelyzet nem adja

meg neki a szabad cselekvés lehetőségét, a jövőben Köhler Istvánnal együttesen az elnökségben nem kíván meg- maradni.

Muszkalay elismeri, hogy az ügyek kellő ismerete híján tette meg Köhlerre vonatkozó indítványát, de bár- mennyire sajnálná is, ha az újabb válságok elé vinné a szövetséget, kijelenti, hogy a választmány határozatával azonosítja magát.

Barabás szerint az elnök elhatározása csak félreérté- sen alapulhat. Tudomása van arról, hogy Köhler beteg volt s e miatt nem felelhetett meg kötelezettségeinek, és ezért nem is kívánja adott becsületszavát szigoruan meg- itélni.

Óváry alelnök újból kijelenti, hogy enuncziációját nem mostanra, hanem csak a jövőre vonatkozólag mon- dotta, egyúttal örömmel látja az ülésterembe visszatérni Szilyt, kivel közölve a választmány határozatát, fölkéri, hogy állását továbbra is tartsa meg.

Dr. Szily köszönetet mond a választmány határoza- táért, a most utólag megadott elismerésért, melynek azon- ban az ülés egész folyama alatt az ő személye, működése és az általa képviselt intézmények ellen irányzott tervszerű támadások után, melyeknek célja más, mint az ő elkese- ritése, nem lehetett, teljes értéket tulajdonítani nem tud. A lefolyt tizenkét év alatt dolgozott annyit, hogy most már minden önvád nélkül állhat félre az útból. Kijelenti, hogy lemondására nemcsak az birta, hogy az ülésen meg nem érdemelt megtámadtatásokban részesült, hanem az is, hogy az ülésen hozott egynémely határozatban oly irányzatok érvényesülését látta, a melyekkel magát nem azonosíthatja, s ezért lemondását föntartja.

Óváry alelnök még egy kérést intéz Szilyhez. Oly férfit, mint Szily, ki annyit dolgozott, kit annyi szeretet kötött a szövetséghez, ki annyi szolgálatot tett a magyar tűzoltóintézménynek, lehetlen, hogy oly hirtelen, ennyire váratlanul távozhassék körünkből. Kéri, vonja vissza le- mondását. Szily dr. azonban hajthatatlan maradt. Ugy érzi magát, ugymond, mint az a haldokló, ki mielőtt előre meg- ásott sírjába lépne, visszapillant még egyszer élete útjára; látja, nagy utat tett, érzi, megtette kötelességét, nem hiába élt, s a haláltól nem félve, megnyugodva tér sírjába. Ő is ugy érzi, hogy eleget dolgozott, emberi kötelességét meg- tette, nyugodtan áll félre, hogy helyet engedjen másnak s valahára önönmagára is gondoljon.

Megkísértették még a békéltetést Mezey Mihály, Ba- rabás István, Vida Pál, de sőt Kiss Károly is a leglojális- sabb nyilatkozattal kívánta jóvá tenni támadásait, azonban sikertelenül, s végül is titkár nélkül oszlatta föl az elnök 2 óra után az ülést, mely hogy így végződött, talán a leg- kellemetlenebbül azokat érintette, kik akaratlanul is vak eszközökül engedték magukat fölhasználtatni a nagy terv- szerűséggel megállapított haditerv kivitelében. Ö. T.

HÍREK.

— Az egri országos nagygyűlésre az országos szövetség szétküldötte meghívóját, közölve abban egyúttal az lepségeik sorozatát. A meghívó mellett az összes tagtes- teknek megküldött külön füzetben közölve van a nagy- lés napirendje, az elnökség 1899—1902. évekről szóló ntése, különböző pénztári kimutatások és zárószámadá- , nemkülömben az 1902—1905. évekre szóló költség- ési tervezet s végül egy fölhívás vármegyei szövetségek kítására. Ezt követi a füzetben a segélyző-szövetség ghívója az aug. 17-iki közgyűlésre, a három évről szóló asztmányi jelentés, zárószámadások és költségelőirány- javaslatok s legvégül fölhívás a segélyző szövetséghez tlakozás iránt. A füzethez csatolva van a két meghatal- zási űrlap is.

— Két érdekes bemutatás készül Egerben, melyekre már ezúttal fölhívjuk olvasóink figyelmét. A gyöngyösi testület ugyanis augusztus 15-én délelőtt 10 órakor az egriek díszgyakorlata után bemutatja a Kossuth-téren a székellyhídi kapitányvíz-rendszer gyakorlati alkalmazását, míg a budapesti önkéntes tűzoltó-testület augusztus 16-án délután, a versenyek végeztével bemutatja az új gyakorlati szabályzat szerinti gyakorlatokat. Megjegyezzük, hogy a szabályzat még nincs megállapítva az országos szövetség által s csakis a kiküldött bizottság megállapodásait kívánja a testület tanulság okaért bemutatni.

Felelős szerkesztő :

Dr. SZILY JÓZSEF.

Tűzrendészeti Felügyelő

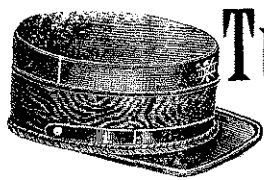
Műszaki tűzoltó-szaklap.

Megjelenik havonta kétszer.

Előfizetési ára egész évre 6 korona.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest,
VII., kerepesi-út 62.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: Lukáts Gyula.

Tűzoltó-sapkákat

az Országos Tűzoltó-Szövetség előírása szerint

a legjobb anyagból azért szállíthatunk

olcsóbban, mint bárki más,

mert magunk készítjük.

Kívánatra árjegyzéket vagy mintasapkákat szívesen küld

RITSCHER ZSIGMOND ÉS FIA
KÖRMEND.

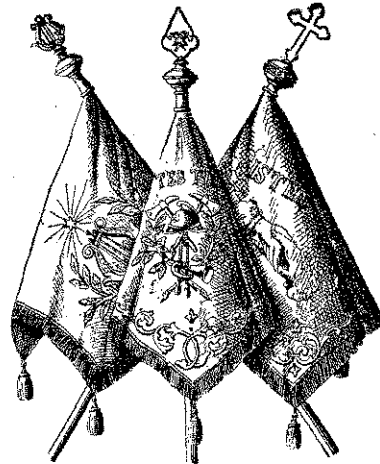
A párisi és római világiállításon arany-
érem és díszoklevéllel kitüntetve.

SZÜTS ÉS TÁRS

tűzoltó, dalárda, egyesületi és tásulati zászlók gyá

BUDAPEST,

IV., Újvilág-utca 2. sz. Kossuth Lajos-utcai saro

Műintézetünk és művészi kivi készít:

zászlókat,
zászlószalag
egyleti jelvé
kokárdát,
vállszalagot.

Zászlósze
névvel és doboz látva nagy vála ban.

Régi zászlók himzésének új szövetre való áttételét elvál
Egyleti zászlókról képes nagy árjegyzékünket ingy
bérmentve megküldjük.

Költségvetést, valamint eredeti rajzokat, selyems
mintákat kívánatra szívesen küldünk.

Minden felvilágosítással készséggel szolgálunk levélben, esetleg személy

ALAPITVA 1831.

SPECIAL TÖMLŐ-GYÁ

46 KITÜNTETÉS.

ELSINGER M. J. ÉS F

Raktár BUDAPEST V., Mária Valéria

Ajánlják

nyers kender- és len-tömlői

a legmagasabb víznyomásra kipróbálva s nem törnek meg.

Mézgázott kender- és len-töm

legjobb gummirozással, pneumatikus uton gyá

Továbbá

Különlegességek tűzi és vízi vedrek

Vizmentes ponyvák,

lótakarók és öltönyök stb.

Minden szolid cég gyártmányainkat ta

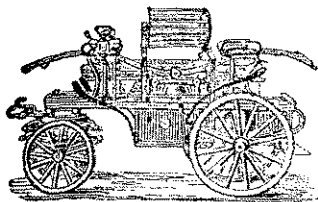
Árjegyzék és minták ingyen és bérmentve.

STERNBERG ÉS KÁLMÁN

Budapest,

VIII., József-körút 35. sz.

Fecskendő-, szivattyú-, tűzoltó-
felszerelési gyári raktár.

Teljesen vas-
kocsi szerkezet.

Központi érez-
szelep szerkezet.

Tűzi fecskendőket, tűzoltó egyéni felsze-
reléseket (az orsz. tűzoltó-szöv. szabályai szerint) és
minden szakmába vágó tárgyakat a legjobb
minőségben és kiállításban jutányos árban szállítunk köz-
ségeknek és tűzoltó-testületeknek kedvező
fizetési feltételek mellett.

Kívánatra árjegyzéket és fecskendő-rajzokat bármentve küldünk.

GYÁR: IV., Magyar-utca 26. sz. RAKTÁR: IV., Magyar-utca 18. sz.

SCHUNDA V. JÓZSEF

cs. és kir. udv. száll. és kizár. szabadalm.

hangszergyára és zeneműkereskedése BUDAPESTEN.

Kitüntetések: **Ó Felsége a Királytól** ipari érdemekért: a legfelsőbb elismerés, a **Ferencz József-rend** lovagkeresztje, a koronás arany érdemkereszt és az arany érdemkereszt.

A »M. kir. Operaház«, »Nemzeti-«, »Nép« és »Vígsház«, »M. kir. Zeneakadémia«, »Nemzeti Zenede«, »Fővárosi és Önkéntes Tűzoltók« stb. stb. szállítója.

Ajánlja mindennemű saját gyárában készült **részfúvó-, fafúvó-, vonó- és ütőhangszereit,**

valamint saját találmányú javított és szabadalmazott **ezimbalmait, pedállal és a nélkül.**

Ügyszintén mindennemű valódi olasz és másféle igen tartós **húrokat** és mindenféle **hangszera kiegészítőit,** jótállás mellett azok jószágáért, a csinos és tartós munkáért, valamint különösen a **tiszta hangoláért.**

ZENEMŰKERESKEDÉSEMBEN

raktáron vannak a hazai és külföldi legjobb zeneirodalom összes termékei.

➔ Árjegyzékek kívánatra ingyen küldetnek meg. ➔

Az 1896. évi párisi műparkiállításon aranyéremmel kitüntetve

RÉTAY ÉS BENEDEK

tűzoltó-, dalárda-, egyesületi és társulati zászlók gyára

BUDAPEST

IV. ker., (Belváros) Váci-utca 59. szám.

Zászlószalagok, egyleti jelvények, kokárdák, válszalagok

nagy választékban.

Zászlószegek,

névvel és dobozzal.

➔ Saját műhímző-intézet. ➔

Költségvetések, rajzok és anyagmintákat a legnagyobb készséggel bérmentve küldünk.

Az 1896. évi milleniumi kiállításon „kitünő munka-, kiváló versenyképesség- és nagyban termelésért“ a milleniumi nagy éremmel kitüntetve.

• Tűzoltó egyenruhákat és felszereléseket szigorúan az új szabály szerint készítünk. •

M. kir. udvari szállítók.

Ó cs. és kir. Fensége József főh. udv. száll.

Cs. és kir. ausztr. udvari szállítók.

Szerb királyi udvari szállítók.

Perzsa császári udvari szállítók.

Görög királyi udv. szállítók.

Ó Fensége a görög trónörökös udv. száll.

TILLER MÓR ÉS TÁRSA

császári és királyi udvari szállítók, Ó császári és királyi Fensége József főherceg udvari szállító

Budapest, IV., Váci-utca 35., IV., Eskü-út 3. számú sarokházban levő

➔ Magyarország legelső és legnagyobb egyenruha-készítő-intézetét ➔

a t. tűzoltó-testületek parancsnokainak és tagjainak becses figyelmébe ajánljuk.

Teljes egyenruhák, valamint az egyenruhához szükséges kellékek jutányos árak mellett számíttatnak. Ajánlunk továbbá tűzoltói felszerelést, sisakot, zubbonyt, nadrágot, rőzsekéseket, baltákat és sípokat, sapkákat posztóból és bőrből, paszományt, zsinórokat, kardbojtokat, keztyűket, gallérokat stb. a legdúsabb választékban.

Üzletünk azelőtt a Károly-kaszárnyában volt.

Katonai egyenruhák és felszerelési tárgyak. — Vívóeszközök, érmek és rendjelek.

A legszebb tűzoltó-zászlókat készítjük.

Nagyobb megrendelés esetén mértékvetel vgett főszabásaink egyikét saját költs günkön kiküldjük.

➔ Árjegyzékek kívánatra díj- és bérmentesen küldetnek. ➔ Sürgőnyezim: Tiller udvari szállítók Budapest.

Polgári öltönyök és fehérneműk!

••• Polgári ruhán viselendő rendjelek és érmek és ezeknek rozettái a legszebb kivitelben nálunk kaphatók. •••

ALAPITTATOTT
1858. évben.

Sürgönyozím:

„Szivattyúgyár Budapest“.

Gyártott fecske
száma 1438

BUDAPESTI SZIVATTYÚ- ÉS GÉPGYÁR RÉSZVÉNY TÁRSASÁG

ezelőtt **WALSER FERENCZ**

BUDAPEST, VI., VACZI-ÚT 69.

GYÁRTMÁNYAI:

Tűzfecskendők: gőzfecskendők, mozdonyfecskendők, vízszórók, kocsis-, targonca- és hordozható fecskendők, kender- és lentömlők, mézgával bélelt, mézga- és métekeres-tömlők és tartozékaik. Árjegyzéki füzet: XXVI.

Tűzoltósági eszközök és létrák: személy- és szállító-kocsik, víz-hordókocsik, szénkocsik, tömlőmotolák, különféle létrálék, fáklyák.

Tűzoltósági egyéni felszerelések: sisakok, sapkák, öltönyök, balták, oldalfegyverek, jelvények stb. Árjegyzéki füzet: XXVIII.

Szivattyúk: kézi, járgány- és szíjhajtásra, házi, építkezési-, ipari- és közlekedési- és legkülönbözőbb ipari célokra. Árjegyzéki füzet: XXIX.

Gőzszivattyúk és villamos hajtású szivattyúk különféle kivitelben és nagyságban, mindennemű célokra.

Köztisztasági szerek: utcai öntöző-kocsik, utcai szívógépek, közúti sárvonógépek, kocsik billenő szerkezettel, egyengető úthengerek, pöngödőr-tisztító-készülékek bűzmentesen működő légszivattyúval. Wegner szabadalma szerint önműködő szivóval. Árjegyzéki füzet:

Közegészségügyi szerek: tejes gőzfertőtlenítő teáepék, fertőtlenítő készülékek, stabil és szállítható alakban. Fertőtlenítő szerkocsik, fertőtlenítő személyszállító-, mentő- és trágyszállító kocsik és kötszer sterilizátorok. Árjegyzéki füzet: III.

Templomharangok összhangzó harangozattal, szabványos, mazott vas- vagy fakoronával, valamint jelzőharangok iskolák, kórházak, gyárak, majorok és ékezesek számára. **Vas harang-állványok.** Árjegyzéki füzet: 2.

➔ **ÁRJEGYZÉKEK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.**

TÜZOLTÓ-KÖZLÖNY

A MAGYAR TÜZOLTÓK SZAKLAPJA.

MAGYAR ORSZÁGOS TÜZOLTÓ-SZÖVETSÉG. HIVATALOS ÉRTESÍTŐJE.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség tagtestületeinek díjtalanul küldetik meg.

Kiadó és laptulajdonos: A Budapesti Önkéntes Tűzoltó-Testület.

KESZTŐSÉG és KIADÓ-
HIVATAL:

st. IV. kerület, Kossuth Lajos-
utca 8-ik szám.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben és vidéken egész évre 4 kor. 80 fillér, félévre 2 kor. 40 fillér.
A magy. orsz. tűzoltó-szövetség kötelekebe tartozó testületek tagjainak egész
évre csak 2 kor. 40 fillér.
Egyes példánynak ára 40 fillér.
Előfizetések és reclamatiók a kiadóhivatalhoz czímzendők.

HIRDETÉSEK

a kiadóhivatal által legjutányosabb árak
mellett vétetnek fel.
Többszöri hirdetésnél tetemes árenged-
mény.

MEGJELENIK HAVONKINT EGYSZER.

Alom: A budapesti önkéntes tűzoltó-testület és az országos tűzoltó-szövetség. Irta dr. Szily József. — **Hivatalos rész:** A felügyelő-bizottság jelentése. — Jegyzőkönyv a segélyző szövetség július 15-iki üléséről. — A biztosító-társaságok megadóztatása tárgyában készült szövetségi javaslat. Dr. Óvári Ferencztől. — **Általános rész:** A XI. országos tűzoltói szaktanfolyam. — Bizalmi nyilatkozatok dr. Szily Józsefnek. — **Szövetségek köréből:** A veszprémmegyei szövetség választmányi ülése. — A torontálmegyei szövetség közgyűlése. — **Hirek.** — Szerkesztői üzenetek. — **Hirdetések.**

Budapesti önkéntes tűzoltó-testület és az országos tűzoltó-szövetség.

Azon megtámadtatások, melyeknek a budapesti önkéntes tűzoltó-testület a szövetség országos választmányának részéről, annak június 8-iki ülésében kitéve, hogy melyek minden méltányosságot nélkülöző módon voltak engem, mint ezen testület parancsnokának, arra késztetett, hogy az országos szövetségben az országos titkári állásomról lemondjak, s ezen lemondásomhoz úgy a választmányi, valamint a szövetség elnökségi ülésnek hozzám intézett kérelmeire ragaszkodjam, továbbá az a körülmény, hogy a lemondásom indító okait meg nem értve, sokan a lemondásomat, de különösen a lemondáshoz való hajlandóságot a legélesebben elítélik, s azt a lemondásomnál is kevéssé a magyar tűzoltó-intézmény iránti felelősségnek tüntetik föl, kötelességemmé teszik, hogy a budapesti önkéntes tűzoltó-testület működését igaz világításban való feltüntetésére, de a lemondásom álláspontjának igazolására is taglalás alá vessem azt a viszonyt, mely a budapesti önkéntes tűzoltó-testület és az országos tűzoltó-szövetség között áll.

Annál a körülménynél fogva, hogy a szövetség székhelye Budapesten van s azt hiszem, másutt nem lehet, a dolog természetével járó czélszerűségi szempontok szükségessé teszik, hogy e két, egymással szembeállított szervezet között a legszorosabb viszony legyen. Hogy a szövetségben mennyire respektálták, mutatja az, hogy az 1896. évi fennállott szövetségi alap-

szabályok az elnök és alelnök személyére nézve megkivánták, hogy azok egyike Budapesten állandó lakos legyen, a titkár és pénztárosra nézve pedig imperative kimondták, hogy azok csakis a budapesti önkéntes tűzoltó-testület tagjaiból választhatók.

Az alapszabályoknak 1895-ben eszközölt megváltoztatása alkalmával, — az akkori viszonyokra tekintettel — az elnök és alelnök személyére vonatkozó megszorítás ki lett hagyva, de sőt — éppen az én kezdeményezésemre és indokolásomra — a titkár és pénztáros személyére tett megszorítás is akként lett módosítva, hogy azok lehetőleg a főváros és székvárosban, esetleg a közel vidéken működő tűzoltók sorából választandók. Ezzel tehát megszűnt a budapesti önkéntes testület azon negyedszázados privilégiuma, hogy a szövetségnek csakis ő szolgáltatassa a munkás kezeket, mert ezzel meg lett adva — ismétlem, éppen az én kezdeményezésemre — az a lehetőség, hogy a szövetség tisztviselői karában mások, esetleg még vidéki tűzoltók tudása is érvényesülhessen.

Hogy ezen indítványt éppen én, a budapesti önkéntes testület akkori főparancsnok-helyettese tettem meg, arra a mellett, hogy igazságérzetem minden privilégium osztogatást, még ha az nekem is szólna is, perhorreszkál, egyuttal az is szolgáltatott okot, hogy a budapesti önkéntes tűzoltó-testület ellen a vidék részéről mindinkább növekvő, szerintem semmivel sem indokolható féltékenykedésnek még a képzelt alapját is el akartam ezzel vonni. Ha nem ez, hanem az a cél lebegett volna szemem előtt, hogy a titkári állással a szövetség vezeté-

sében nekem biztosított befolyást, mely azon körülménynél fogva, hogy az elnökök egyike sem volt budapesti lakos, tehát a szövetség igazgatásában állandóan részt sem vehetett, amugy is elég nagy volt, még növeljem, ugy bizonyára indítványommal elő nem állottam, vagy ha elő is állottam, nem szorgalmaztam volna a bizottság éppen vidéki tagjai részéről jövő ellenzéssel szemben annak érvényre juttatását.

És vajjon, ha a budapesti önkéntes tűzoltó-testületet nem az igaz önzetlenség, hanem a saját hatalmi befolyása öregbitésének czélja vezérelte volna, elképzelhető-e, hogy az ellen minden rendelkezésre álló erővel állást nem foglalt volna; vagy pedig állásfoglalásának sikertelensége esetén meg ne vádolt volna engem azzal, hogy a testület jól felfogott érdekei ellen cselekedtem? Pedig mindezt nem tette meg ez a testület, nem még akkor sem, a midőn egyesek sértett ambícióból eredő izgatásai révén ugyancsak erős áramlattal kellett az egyenruházati és rangjelzési szabályzat keresztülvitele érdekében megküzdenem. Igaz ugyan, hogy eredményt ez ügyben csak a vörös sapka árán tudtam elérni, de hát a vörös sapka szemetsértő volta épp elegendő a szövetség egyes vezérférfiainál arra, hogy a testület minden egyéb jó szolgálatai iránt vakokká legyenek.

Pedig tessék elhinni, uraim, hogy ez vakság, ez az emberi gyöngeségek legnagyobb gyöngeségére, az irigységre visszavezethető elfogultság, ha idővel meg nem szűnik, sokkalta jobban fogja sújtani a szövetséget, sokkalta jobban a magyar tűzoltó-intézményt, mint a budapesti önkéntes tűzoltó-testületet, mely elvégre a szövetség támogatása nélkül is, majd csak megfelel valahogy helyi hivatásának, de miként és mily óriási nehézségekkel, de különösen mekkora anyagi áldozatokkal lenne képes a szövetség megfelelni ezen testület támogatása nélkül csak az országos szaktanfolyamok fenntartásával előálló feladatoknak?

De lássuk csak, mivel is szolgált rá ez a sokat megvádolt tetület a junius 8-iki választmányi ülés támadásaira?

A szövetség alakításakor ez a testület adta a szövetség élére elnökül *Széchenyi* Ödön grófot, a magyar tűzoltó-intézmény megalapítóját és ennek minden alapvető munkában hű társát *Follmann* Alajost, ki 23 éven keresztül viselte az alelnöki tisztelet s kinek csak távozása után 9 évvel később adta meg épp azon választmányi ülésen a szövetség azt az elismerést, melyre úgyszeretete és lelkiismeretes szolgálatai révén már oly régen rászolgált.

A budapesti önkéntes tűzoltó-testület volt házánkban a szakirodalomnak megalapítója, a szakképzésnek megteremtője és buzgó apostola. 24 év óta kiadója a »Tűzoltó Közlöny«-nek, melyet minden ellenszolgáltatás nélkül ingyen küld meg az orsz. szövetség összes tagtestületeinek és a törvényhatóságoknak.

Megszámálhatatlan azon tűzoltó száma, melyek szervezésénél közreműködött százra rúg azok száma, melyeket heteker saját költségén kiképeztetett, kiküldött mesterei útján.

A 70-es évek végén éveken át ingyen ki a tűzoltás mesterségében a tornatanfolyó jövő tanítókat.

Az 1890. évben, minden külső belpolitikai nélkül, tisztán saját kezdeményezéséből és jószereplésével szervezte az országos tűzoltó-szaktanfolyó. azóta a belügyminiszteriumtól nyert megbízást épp most tartja a XI. országos tanfolyar.

Ugyancsak 1890. óta állandó tűzoltótartó tart fenn a budapesti m. kir. állami tanfolyarban.

Az 1885. évben megíratta az első magyar tűzoltói szakkönyvet, »A szaktanfolyó az 1891. és 1892. években pályadíjat nyert tűzoltói szakkönyvekre, s ezek eredményeként kiadta »A tűz és annak oltásának elméleti és gyakorlati vezetése« és a »Vízszerezés« című munkáját. jutalmazta a »Mászószerek«-ről írt, később az országos tűzoltó-intézmény által megszerzett, de mai napig ki nem adott művet.

Hatezer koronányi tekintélyes összegű nagyobb alapítója lett a magyarországi önkéntes testületek segélyező-szövetségének.

Mekkora szolgálatakat tett az itt fölkiírtak kivül a magyar tűzoltó-intézménynek az országos folytonos ébrentartására, az úgyszeretete és a szakképzés fejlesztése szükségességének tudatba átvitelére irányuló agitatorius törekvése minden önös érdek nélkülözhető szakadékokat a közvéleménységével, szolgálatra mindenkor készen álló szaktanácsaival, különösen abban a két meghaladó időszakban, midőn a szövetség ügyeinek zilált volta miatt minden beható megbeszélés intézkedésre még képtelen volt, azt állapítani már alig lehet.

A tény, a mit elvitatni nem lehet, az országos fővárosi hivatásos tűzoltóság folytonos működését mellett mindinkább szűkülő helyi feladatok, mindinkább szaporodólag országos földrajzi teljesített, még pedig nemcsak olyanokat, amelyek egyesek ügybuzgalma és önfeláldozása is kellett volna, hanem olyanokat is, melyek hajtatásához nagyon számottevő anyagi áldozatokra kellett. És ez áldozatokat a budapesti tűzoltó-testület tisztán és kizárólag egy részét saját jószántából hozta meg. Nem kért arra sem a kormány, sem a szövetség, hogy csak nem is kérte.

Midőn a kormány a 70-es években a közvéleménységet első ízben utalványozta a testületet azt kizárólag azért adta, hogy ezen testület állását biztosítsa, azt erősbbitse, mert a jövőre hogy a gyermekéveit élő magyar tűzoltó-

ődésére egy az ország szívében fönnálló, föl-
táinak megfelelni képes önkéntes tűzoltó-testület
nállása csak a legjobb kihatással lehet. Ez volt
ormány valódi célja az állami segély kiutal-
yozásánál és ez a cél kellene, hogy ma is
esse a kormányt, mely nagyon jól tudhatja, hogy
önkéntes tűzoltó-testületnek Budapesten való
gdőlése végzetes kihatással lehet az egész
szágban az önkéntes tűzoltó-intézményre nézve.

Másfél évtizeden keresztül utalványozta a kor-
ny az államsegélyt azon czímen, hogy a testület
űzkárbiztosítás alól elvont állami épületek tűz-
elméről gondoskodik s mindössze csak azt kötötte
y ki feltételül, hogy a testület évente két tűz-
onak kiképzéséről gondoskodjék.

Midőn aztán a testület, ismétlem, saját iniciati-
vából, az 1890. évben az országos szaktanfolya-
kat szervezte s azoknak további tartására egyenes
gbizást kapott a belügyminiszteriumtól, az állam-
ély adományozásának indokául is az elavult
i indokok helyett, a szaktanfolyam fenntartása
ett és ez szerepel ma is főindokul.

Mekkora lelkiismeretességgel, mennyi ügybuz-
ommal és főleg mekkora önként magára vállalt
ozatkészséggel felelt meg a budapesti önkéntes
oltó-testület ezen országos érdekű feladatok telje-
se körül, arról tanubizonyságot tehet az egész
szág tűzoltósága, mint a hogy tanubizonyságot
arról évtizedeken keresztül maga az országos
őző-szövetség is, melynek lehetetlen volt nem
mie azt, hogy a budapesti testület hatáskörének
n fokozatos bővülése alapján nem egyuttal a
ület hatalmi körének bővítését, hanem a magyar
oltó-intézmény felvirágoztatását célozza, tehát
a cél, melyet épp maga az országos szövetség
ött ki maga elé.

Évtizedeken keresztül nézte, látta, sőt közö-
el fogadta is ezt az országos szövetség, de az,
y a budapesti önkéntes tűzoltó-testület által
zett országos feladatok egyikét vagy másikat
gára vegye, egyáltalán eszébe sem jutott. Egyetlen
itel volt néhány év előtt az, a midőn a »Tűzoltó
löny«-ben napvilágot látott személyeskedő cik-
nek behatása alatt a választmány egyes tagjai
felvetetett a kérdés, vajjon nem volna-e itt az
e egy külön hivatalos értesítő kiadásának? Ám
érdésre is csakhamar megadta a választ a
nság, mely azt diktálta a választmánynak, hogy
or, a midőn ingyen áll rendelkezésére hivatalos
különösen fontos érdekek nélkül az eredmény-
l arányba nem jöhető áldozatokat hozni nem
ad. Nem is lett belőle semmi. Nehogy azonban
hivatalos lapot ingyen adó budapesti önkéntes
oltó-testület szárazon kerüljön ki a dologból s
ogy ráfoghassák a választmánynya, hogy a szak-
ó pontosságát nem méltányolja kellőkép, szub-
cziót szavazott meg a haldoklás napjait élő
izrendészeti Lapok«-nak, de sőt a következő

évben a haldokló végsőhajának, az »Almanach«-nak
is. Ám a végsőhaj az aether-injekció daczára is
elhalt, de hogy egészen nem halt meg, de sőt a
jelen viszonyok közt, midőn a választmányban egy
külön hivatalos értesítő kiadásának és a szaksajtó
támogatásának kérdése ugy látszik egész komolyan
felmerült, kilátás lehet arra, hogy újabb injekció
hatása alatt újból életre kél.

Tíz országos szaktanfolyamnak kellett elmulnia,
de sőt a II-ik is nyélbe lett ütve, a míg az országos
szövetség tudatára ébredt annak, hogy hiszen ezen
tanfolyamokat tulajdonképen neki kellene rendezni,
hivatalos lapot neki kellene kiadnia. És midőn ennek
tudatára ébredt, azon módon teljes erővel indította
meg az akciót a budapesti önkéntes tűzoltó-testület
ellen. És miért? Egyszerűen azért, mert ezen testület
parancsnoka, a »Tűzoltó Közlöny« szerkesztője és
egyuttal a szövetség titkárja, eléggé merész volt a szö-
vetség jelenlegi szervezetének megváltoztatását javas-
latba hozni és e mellett keserű igazságokat mondani.

Hát vajjon a szaksajtónak nem-e kötelessége,
hogy életbevágó dolgokban javaslatokat tegyen,
véleményt koczkáztasson? Vajjon csak az lehet
főadata egy szakközlönynek, még ha egyik rovata
hivatalos célokra szolgál is, hogy azt, a mi jó,
vagy rossz, egyaránt dicsérje? Vajjon nekem, kinek
mint a szövetség titkárjának bőven volt alkalmam
megfigyeléseket tennem, tapasztalatokat gyűjtenem,
csak az lehet hivatásom, hogy a megszokott egyfor-
maságban, járomba fogva öröljem le életemet, a magam
eszméinek, a magam gondolatainak és a magam leg-
jobb meggyőződésének pedig kifejezést ne adhassak?

Nem, tisztelt Uraim, erre én kapható nem
vagyok. Az én életemnek szerencséje és szeren-
csétlensége egyaránt a szókimondás volt és attól
az emberi jogomtól, hogy az én meggyőződésemnek
mindig őszinte kifejezést adjak, megfosztani ma-
gamat nem hagyom s attól a lelkiismereti köteles-
ségtől, hogy az igazságot magáért az igazságért
hirdessem, magamat eltérítettetni nem engedem.

Az a tárgyilagos kritika, melyet én minden
személyi motivum nélkül alkalmaztam, azok a senki
által kétségbe nem vonható érvek, melyeket én
állításaim igazolására és javaslataim megindokolá-
sára a legjobb intencziókkal felhoztam, nem olyan
elbánást érdemeltek, mint a minőben részem volt
nekem és a vezetésem alatt álló budapesti önkéntes
tűzoltó-testületnek, mely ezen megtámadtatásokra
mindenkor készséges szolgálataival nem szolgált rá.

Uraim! Gratulálok önöknek a sikerhez, mert
a mit önök el akartak érni, azt elérték! Azt az erős
sziklát, mely gyakran ólomsúlylyal nehezedett mel-
leikre, mely eddig mentül jobban ütötték, annál
jobban hányta magából a szikrát, mely annyi önös
érdeket szolgáló törekvésnek útjában állott, azt
sikerült önöknek útjokból elhárítani. A szikla ma
gurul le a hegyről, gyenge legény útjába ne álljon.

Dr. Szily József.

HIVATALOS RÉSZ.

A felügyelő-bizottság jelentése.

Mélyen tisztelt országos választmány és nagygyűlés!

A magyar országos tűzoltó-szövetség pénztárait és pénzkezelését, értékpapirjait, számadási adatait, valamint a szövetség ügykezelését a mai nap átvizsgálván, jelentésünket alábbiakban teszszük meg:

I.

A szövetség folyó pénztára 8351 kor. 79 fill. bevételt és 8233 kor. 24 fill. kiadást mutatván, a pénztári főössleg 118 kor. 55 fillér.

A tartalék-alap vagyona 25,433 kor. 19 fillér. Az érem-pénztár 3901 kor. 71 fillér bevétellel és 2361 kor. 93 fillér kiadással záratván le, a pénztár maradéka 1540 korona 28 fillér. A Szidanits-árvák alapja 1220 korona József főherceg- és Széchényi-képek bevétele 88 korona 24 fillér. Szakkönyvek eladásából bevétel 117 kor. 24 fillér. Összesen: 28.517 kor. 51 fill. készletet mutat.

A szövetség pénztárában találatott a tartalék-alap és egyes bevételekkel együtt:

a) A tartalék-alap födözetére a pesti első hazai takarékpénztár 82565/f. sz. könyvében 4747 kor. 19 fill., a 80489/c. sz. könyvében 6113 kor. 06 fill., a 91607/c. sz. könyvében 5797 kor. 89 fill., a 99318/c. sz. könyvében 3157 kor. 72 fill., összesen: 25.433 kor. 19 fill. betét szolgál.

b) A folyó pénztári bevételi és kiadási eredmény összesen 3084 kor. 32 fillért mutat, mely födözve van a következő tételekkel: A Szidanits-árvák nevére a pesti hazaitakarékpénztárba betett 120 kor. Ugyane célra 229795/f. sz. könyvben 1100 kor. A folyó pénztár javára a 27533/c. sz. könyvben 368 kor. 37 fill. Készpénzben 1495 kor. 95 fill. Összesen: 28.517 kor. 51 fillér.

II.

A segélyző-szövetség vagyona értékpapirban 33.400 kor., takarékbetétben és készpénzben 13.388 kor. 78 fill., vagyis összesen 46.788 kor. 78 fillért teszen.

A segélyző-szövetség 33.400 kor. értékpapirjai: 5 drb 1000 koronás járadék-kötvényben szelvényekkel 5000 kor., 20 drb 500 koronás járadék-kötvényben szelvényekkel 10.000 kor., 48 drb 200 koronás járadék-kötvényben szelvényekkel 9600 kor., 1 drb 100 koronás járadék-kötvényben 100 kor., 6 drb 1000 koronás 4% os koronajáradék 6000 kor., 5 drb 500 koronás 4%-os koronajáradék 2500 kor., 2 drb 100 koronás 4%-os koronajáradék 200 kor., összesen: 33.400 kor. van elhelyezve. Továbbá a 13.388 kor. 78 fill. készpénz födözve van:

A pesti hazai első takarékpénztár 2275/l. sz. betéti könyvében 1346 kor. 84 fill., a 6012/c/2. sz. betéti könyvében 950 kor. 23 fill., a 348/c/2. sz. betéti könyvében 7358 kor. 40 fill., a 23622/c/2. sz. betéti könyvében 2920 kor. betétekben, mely teszen 12,575 kor. 47 fillért és készpénzben 813 kor. 31 fillért, összesen: 13.388 kor. 78 fillért.

Ennek alapján a pénztárnoknak a fölmentvényt a főnhagyandók főnhagyása mellett megadni javasoljuk.

Az ügykezelést kielégítőnek találtuk.

Budapest, 1902. augusztus 4-én.

Bulyovszky Aladár,
felügy. biz. elnök.

Varga Lőrincz,
felügy. biz. tag.

Polcz Rezső,
felügy. biz. jegyző.

Szokoló Ignác,
felügy. biz. tag.

Jegyzőkönyv.

*Felvételett Budapesten, a magyarországi tűzoltó-te.
segélyző-szövetsége igazgató-választmányának 1902. év
július 15-én esti 8 órákor tartott ülésén.*

Elnök: Szabó Gyula alelnök. Jegyző: Dr. Szily József titkár.

Jelen voltak: Dr. Óváry Ferencz, Bulyovszky és Ecker Sándor választmányi tagok, Tomcsányi pénztáros és Breuer Szilárd helyettes titkár.

1. Elnöklő alelnök az ülést megnyitván, titkár vassa a június 7-iki és július 5-iki ülések jegyzőkönyveket a választmány észrevétel nélkül hitelesít.

2. Az augusztus hó 17-én délután 5 órákor E. megtartandó közgyűlés napirendjét a választmány állapítja.

3. A meghívóval kapcsolatosan szétküldendő belső buzdító fölhívást a választmány elfogadja.

4. Titkárt utasítja a választmány az évi jelentés készítésére s annak a meghívóval együttesen leendő tételére.

5. Csanády József kunszentmártoni szakaszparancsnok 21 napi munkaképtelensége után 42 koronával leendő segélyezésére iránt a választmány előterjesztést tesz az általános biztosító társasághoz.

6. Gubovits Mihály kalocsai tűzoltó 62 napi munkaképtelensége után 100 koronával leendő segélyezésére iránt a választmány az első magyar általános biztosító társaságnak.

7. Makrai Sándor békési és Winkler József tűzoltók megsürgetett okmányai eddig be nem érkező kérvényük nem tárgyalható.

Ülés vége esti 1/29 órákor.

Kmf.

Szabó Gyula,
alelnök.

Dr. Szily József,
titkár.

A biztosító-társaságok megadóztatásában kért szövetségi javaslatok.

Nagyméltóságú m. kir. Belügyminiszterium!

135.965—1901/V. c. sz. következő leírata: A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetségnek Budapesten. Minthogy az ország területén működő biztosító-társasági vállalatok a tűzoltói intézmény fenntartásához fejlesztéséhez bevételeik hányadában hozzájárulásra kötelezettek, esetleg a biztosító magánvállalatokról szóló törvényjavaslat keretében történhetnék meg: felkérlek az elnökséget, hogy mielőbb nyilatkozzék arra nézve, vajon a hazai viszonyok figyelembe vételével mily különös intézkedések volnának esetleg a törvényjavaslatba felveendő módokkal a bocsássa rendelkezésemre az eme kérdésre vonatkozóan ott meglevő külföldi törvényhozási anyagot a belügyminiszter megbízásából: Bölcs s. k., osztálytanácsos.

Van szerencsénk a következő munkákat, melyek az ezen törvényhozási anyag foglaltatik, tisztelettel rekviráljuk a bocsájtani:

1. Handbuch des bayerischen Feuerlösch und RettungsweSENS — von Ludwig Jung 1884.

2. Landes Feuerlöschordnung für das Königreich Württemberg vom 5-ten Juni 1885.

3. Normalien Sammlung für die Mitglieder der Feuerlöschbandes, der mährisch-schlesischen freiwilligen Feuerlöschkorpsen 1886.

4. Gesetz die Landes Feuerlöschordnung betreffend 29. März 1890.
  5. Geschichte des bayerischen Landes Feuerwehrcorps 1868—1898.
  6. Handbuch für die bayerischen Landes Feuerwehrcorps 1898.
  7. Statistik des Feuerlöschwesens im Grossherzogtum Hessen 1900.
  8. Internationaler Feuerwehrekongress Berlin 1901.
- Mindezen és egyéb osztrák, schweizi, angol és frankofon államok is felhasználta azokat az javaslatokat, melyeket a tűzrendészeti törvényjavaslat alkalmán a belügyminiszter úrnak benyújtottunk.

A szomszéd Ausztria majd minden tartományában tűzrendészeti törvények és biztosítási alaptörvények vannak, melyek szerint a biztosító-társaságok összes bevételeik 1%-át kötelesek az országos tűzrendészeti alapba befizetni.

Morvaországban a tűzrendészeti törvény már 1875. február 5-én, Schlesiában 1875. évi február 2-án megalkotott; a biztosítási alaptörvény Schlesiában 1882. évi november 6-án, Morvaországban 1882. évi december 16-án alkottatott meg.

Ezen biztosítási alaptörvények szerint Morvaországban az országos tűzrendészeti alapra fizetendő 10%-on felül a tűzkár-díj bruttó bevételeinek 1%-a, mely azonban kormányrendelettel 2%-ra is felemelhető; Schlesiában pedig az országos tűzrendészeti alapra fizetendő 2%-on felül a tartományi tűzrendészeti költségei fedezésére és a szerencsétlenül járt tűzoltók, vagy hátrahagyott családtagjaik felsegélyezésére beszoigáltatandó a biztosító-társaságok által.

Bajorországban az 1875. évi április 3-án és 1890. évi július 5-én hozott biztosítási törvények szerint a biztosító-társaságok bruttó jövedelmük 3%, illetve 5%-ra felemelhető; a tűzoltás előmozdítására és a szerencsétlenül járt tűzoltók, vagy családtagjaik segélyezésére a központi állampénztárba beszoigáltatni. A biztosítási díjak e miatt feljebb nem emelhetők.

Württembergben a tűzrendészeti törvény 1885. évi július 7-én alkottatott meg, melynek 21. §-a szerint a központi állampénztártól a községi tűzoltópénztár külön kezelendő; a 22. §-a szerint az épületeket tűzkár ellen biztosító társaságok bruttó bevételeik 3%-át, egyéb társaságok tiszta jövedelmük 1%-át kötelesek a központi állampénztárba beszoigáltatni a tűzrendészeti javítására és a tűzoltók segélyezésére. Mindkét százalék királyi rendelettel duplájára, tehát 6% és 2%-ra felemelhető és a praemiumokat a biztosítók számára a biztosító-társaságoknak emelni nem szabad.

Hessen nagyhercegségben a tűzrendészeti törvény 1890. évi március 29-én alkottatott meg; e szerint a tűzoltók parancsnokok 10 márká erejéig rendbüntetésekkel büntethetők, vagy 50 márkáig terjedhet a váltásdíjat fizetni. A 23. §-a statuálja az országos tűzoltópénztárt, melybe az országos tűzbiztosító-intézet az előző évi tűzbiztosítási járulékok 1%-át, a magán biztosító-társaságok pedig bruttó jövedelmük 1%-át kötelesek beszoigáltatni. Ezen járulékok a biztosító-társaságok által át nem háríthatók.

Szászországban a nyilvános, mint a magán tűzkár-biztosító-intézetek a bruttó díjbevételek 1%-ától 8%-áig terjedő mértékben vannak járulékok fizetésére törvény által kötelezve.

Schweizben 1885 óta törvény hatalmazza fel a kantontörvényeket arra, hogy a tűzrendészeti és tűzoltási kiadások teljes fedezésére a biztosító-társaságoktól mérsékelt járulékokat szedhessenek.

Angliában a tűzrendészeti összes költségeit felében a községek, felében a biztosító-társaságok viselik.

Poroszországban törvény nincs, de adott ki a belügyminiszter 1898. évi december 28-án egy rendeletet, megjelent a Ministerialblatt nro 1. 1899-ben, mely a tűzrendészeti igazgatás felőleli; igen érdekes dolgozata van az 1902. évi január 9-ikén Berlinben megtartott poroszországi tűzoltó-szövetségi közgyűlésnek is, mely a törvény alkotását a biztosító-társaságok megadóztatásával egyidejűleg sürgeti.

Érdekes jelenség, hogy a porosz kir. Kammergericht 1901. évi május 23-án ítélettel kimondotta, hogy mindenemű kötelező tűzrendőri rendeletek Poroszországban érvénytelenek s csak jóakarattól függ azok végrehajtása.

Az utolsó *internacionális tűzoltó-kongresszus*, melyen minden európai állam köztársasága, tűzoltósága és biztosító-társaságai képviselve voltak, Berlinben 1901. évi június 14-én tartott meg, mely kongresszus második napján, június 17-én igen beható tanácskozás után egyhangú határozat hozott, hogy a tűzvédelem előmozdítására szükséges országos tűzvédelmi pénztárak felállítása s ezekhez a legajánlatosabb, hogy a pénzt a biztosító-társaságok, melyeknek érdekében fokoztatik a tűzvédelem, szolgáltatásák.

Legfontosabb elégtételt szolgáltatott tehát a berlini *internacionális tűzoltó-kongresszus* a magyar országos tűzoltó-szövetségnek, mely évek óta harcol a mellett, hogy az országos tűzvédelem fokozása az állampénztár és a községek amugy is nagyon megterhelt pénztárai igénybevétele nélkül, csakis a biztosító-társaságok megadóztatása útján lehetséges.

Nem kell tartani attól, hogy a biztosító-társaságok ezen adót visszahárítják a biztosítókra, mert külföldi példájára ettől ugyanazon törvénnyel, mely őket a tűzvédelem fokozására megadóztatja, el lehet tiltani; de meg kell tartani, hogy a kötelező állami tűzkár-biztosítás behozatala fenyegetésével, mint biztos megtorlási eszközzel vissza lehet őket az áthárítástól tartani.

Mi sem járulhatna biztosabban a tűzkár-biztosító-társaságok tiszta jövedelmének fokozásához, mint igazságos megadóztatás a tűzvédelmi eszközök gyarapítására, a megelőző tűzrendészeti fejlesztésre és hatályos ellenőrzés gyakorlására.

Ha országos és vármegyei tűzfelügyelői állások szerveztetnek, s a jól megválasztott és kinevezett tűzfelügyelők a községeket kitanítják a célszerű tűzvédelemre, ha tanácsosak szolgálnak a tűzvédelmi eszközök beszerzésénél, ha vízszegény helyeken vízvezetékek létesítetnek, alkalmas tűzoltóeszközök beszereztetnek, szertárak építetnek, a tűzoltó-testületek begyakoroltatnak, tűzoltótanfolyamok rendeztetnek s mindez szigorú ellenőrzés alatt tartatik, lehetetlen, hogy a tűzkárok jelentékenyen ne apadjanak s így maguk a biztosító-társaságok többszörösen megtakarítják a kevesebb kár-díj-fizetéssel a megadóztatási összeget, melynél dúsabb kamatozás és hasznosabb befektetés egyáltalán el nem érhető.

A tűzoltóintézmény tökéletesítéséből a legnagyobb hasznot a tűzkár-biztosító-intézetek élvezik, a mennyiben a tűzkárok ez úton elérhető apasztása ezen biztosító-intézetek jövedelmességét emeli; felette kívánatos tehát, hogy a tűzbiztosítással foglalkozó intézetek a tűzoltási intézmények tökéletesítéséből huzzott hasznuk bizonyos csekély részét a tűzoltási kiadások fedezésére átengedjék.

Németország, Schweiz és Ausztria példája minden elméleti okoskodásnál meggyőzőbben igazolja, hogy a biztosító-intézeteknek a tűzoltási kiadások fedezésére való bevonása mennyire képes előmozdítani a tűzoltóintézmény fejlesztését, a nélkül, hogy a biztosító-társaságok létezőleg a legcsekélyebb mértékben is veszélyeztetné.

A statisztika adatai kétségtelenül teszik, hogy ezen állításaink a valónak mindenben megfelelnek. A biztosító-társaságok vagyona, dacára a nagy károkozásoknak, melyeket évenként kifizetnek, évről-évre gyarapodik.

1899. évben 7100 millió koronányi érték volt bizto-

sítva hazánkban s ez után befolyt 25 millió koronányi biztosítási díj. 1900. évben 7196 millió koronányi érték volt biztosítva s ez után befolyt 25.419 millió koronányi biztosítási díj, melyből csak 14,810 000 koronányi kárösszeg fizettetett ki.

1900. és 1901. években a budapesti értékpiacon összes részvényei 135 millió korona árfolyamvesztéséget szenvedtek s csupán 4 részvénytársaság van, mely árfolyamnyereséget mutat fel, s ezek között az első magyar általános biztosító-társaság 13 millió korona nyereséggel.

A kivándorlás mind veszélyesebb mértéket ölt hazánkban, a szocializmus, az új eszmék mind erősebben lépnek fel a fennálló társadalmi rend ellen; Budapest fő- és székváros és hazánk 49 törvényhatósága egybehangzóan orvos-szerűen ajánlja ezen és egyéb bajok ellen a hazai tűzvédelem költségeinek legalább részben a községek vállairól levételét s a tűzvédelem erősödéséből nagy hasznot élvező biztosító-társaságokra való áthárítását, s midőn ez ellen a hazafiasan érző jobb biztosító-társaságok nem is tiltakoznak, sőt önként maguktól a berlini internacionális kongresszuson azt el is fogadták, a belügyminiszteriumnak meg kell ragadni az initiatívát, hogy a magyar országgyűlés képviselőháza 1900. évi november hóban a kérvényi bizottság előterjesztésére hozott egyhangu határozata értelmében a tűzbiztosító-intézetek az országos tűzvédelem költségeihez aránylagos hozzájárulásra köteleztessenek.

A hozzájárulási arány a bruttó tűzkár díjbevétel 2%-ában volna megállapítandó, a mi évenként körülbelül fél millió koronát tenne ki, melyből 6 országos tűzfelügyelő 48.000 koronányi, a 63 vármegyei tűzfelügyelő

252.000 koronányi fizetése és uti átalánysazon kívül maradvány 25%-a, vagyis 50.000 korona évenkénti országos tűzoltó-szövetség segélypénztára javára, korona pedig tűzoltóeszközök beszerzésére és vízvezeték építésére volna fordítható.

Mindezek után tiszteletteljes véleményünket a közökben terjesztjük elő:

A biztosító-társaságokról az igazságügyminiszteriumban készített törvényjavaslatba két szakasz volna felveendő az egyik, hogy a tűzvédelem fejlesztésére és szerencsés járt tűzoltók és hátrahagyott családtagjaik segélyezésére országos tűzrendészeti alap létesíttessék; a második pedig ezen alapba köteleztessenek az ország határában működő biztosító-társulatok tűzkárdij bruttó bevételeiknek a nélkül, hogy ezt a biztosítókra visszaháríthatnák, naptári évet lezáró mérleg alapján a következő évi első elsejéig befizetni, ebből a 6 országos és 63 vármegyei tűzfelügyelő fizetése és uti átalánya, a megmaradó összeg 1/4 rész a magyar országos tűzoltó-szövetség kebelébe kerülendő segélyező-szövetség pénztárába szerencsétlen járt tűzoltók és hátramaradott családtagjaik segélyezésére, a többi rész pedig a magyar orsz. tűzoltó-szövetség és az országos tűzrendészeti alapot kezelő s ellenőrző bizottság véleményének meghallgatása után vízszegény szegény községek vízvezetékkel és szegény községeknek tűzoltóeszközökkel ellátására fordítandó.

Budapesten, 1902. június 7.

Tisztelettel
Dr. Óvári Ferenc
szövetségi alelnök

ÁLTALÁNOS RÉSZ.

A XI. országos tűzoltói szaktanfolyam.

A budapesti önkéntes tűzoltó-testület parancsnokságának ez évben első ízben követett azon taktikája, hogy a tanfolyamra vonatkozó fölhívásait, a nehézkes hivatalos apparátus mellőzésével, közvetlenül küldte meg a törvényhatóságok, városok és járások részére, alkalmas volt arra, hogy a hatóságok figyelmét ezen tanfolyamokra az eddiginél erőteljesebben ráirányítsa. Egyik-másik törvényhatóság még azt is megtette, hogy összes községei számára kért külön fölhívásokat.

Az általános érdeklődés jeléül lehetett venni azt is, hogy a tanfolyamra 64 hallgató jelentkezett írásban. Az országos tűzoltó-szövetség által hirdetett ösztöndíjakra 27 pályázati kérvény érkezett be, nagyjából részben hatósági ajánlással. Sajnos, az elnökség és a választmány ez idén is fölötte szűk maroknál mérte az ösztöndíjat, mert most is csak 2 drb 100—100 koronás ösztöndíjat engedélyezett s azokat jul. 5-iki ülésében Szabó István vaáli járási irnok és tűzr. felügyelőnek és Benda László vasvári tanítónak adományozta, míg a többi 25 kérvényt kénytelen volt elutasítani.

Milyen következményeket vont maga után ezen elutasítás, mutatja az, hogy a 27 ösztöndíjra pályázó közül magára a tanfolyamra csak 7 hallgató jelent meg, ezek közül 2 az orsz. szövetség, 1 (Bocskár Ferencz) a tolna-vármegyei szövetség 100 koronás ösztöndíjával, 2—2 pedig a testület és község támogatásával, míg a többi 20 pályázó a tanfolyamról elmaradását bejelenteni sem tartotta érdemesnek, a mi a tanfolyamot rendező budapesti testületnek tetemes anyagi károsodásával járt.

A tömeges jelentkezésre való tekintettel ugyanis a testület 40 helyett 50 egyén számára rendezett be ingyen szállást, a rendelkezésre álló 2 pár fogat helyett pedig 4 pár fogat beállításáról gondoskodott, hogy a tanfolyamhallgatóknak a gyakorlótérre, a tanulmányi kirándulásokhoz

és tüzesetekhez való egységes kivonulását lehetővé tegye. Ez utóbbi intézkedés egymaga 27 korona napi túlléptérterhelte meg a testületet a tanfolyam egész tartama alatt.

Az előkészítés munkájában nehézséget okozott az adók kérdése is. A testület parancsnokságán kikötött összes előadók, névszerint Breuer Szilárd, Markó Béla és Lukáts Gyula ezúttal a nekik följajlott tisztséget nem fogadták el s kivülök az előadók Köhler István is kimaradt. Így a tanfolyam rendezésén és kizárólag a budapesti önkéntes tűzoltó-testület kárának vállaira nehezült.

De habár a június 8-iki orsz. választmány ismételt hangoztatva lett, hogy a budapesti tűzoltó-testület idegen erők közreműködése nélkül nem volna képes tanfolyamot rendezni, habár a testület ismert »jóakarója« országot járó útjaiban váltig állította, hogy a június 8-iki orsz. választmányi ülésen történt tanfolyam nem lesz megtartva, mert a belügyminiszterium annak megtartását be fogja tiltani, s azé a tanfolyam rendezésére jelentkezett, ne is utazzék Budapestre, mert úgy fog oda utazni, tanfolyam nem lesz, — a tanfolyam rendezésére meg volt, mert meg kellett lennie, s hogy a tanfolyam előadói úgy szaktudás, valamint lelkiismeretes kötelesség tudás tekintetében föladatuk magaslátán állottak meg, hatja a tanfolyam eredménye.

A tanfolyamból az oroszlanrészét dr. Szilárd parancsnok vette ki. Kivüle mint előadók Osztetzer alparancsnok, dr. Balogh Dezső, Kálmán Géza, Ger Menyhért és Oleják Károly szakaszparancsnok, Lay Imre titkár és Tomcsányi Béla őrpáncsnok voltak.

A tanfolyamra összesen 32 hallgató jelent meg, mindvégig helyt is állt. A polgári foglalkozást illetően köztük 1 gymnáziumi tanár, 9 tanító, 3 jegyző, 3 tisztviselő, 1 joghallgató, 6 hivatalnok, 1 tanuló, 2 fizetett tűzoltó és 1 rendőr. Katonaviselt egyén

Folyó szám	N é v	L a k ó h e l y		Életkor	Vallás	Polgári foglalkozás	Tűzoltói	Katonai	Ki küldötte ki?	Hány éve tűzoltó	Elszállásolás	A tűzoltó tisztí vizsga eredménye (minősítés)
		r a n g j a										
		község	vármegye									
1	Aranyossy Benő	Budapest	Pest	21	r. k.	joghallgató	—	—	önként	—	—	jó
2	Bartsch Gyula	Bártfa	Sáros	27	ág. ev.	rendőr-biztos	jegyző	—	kötelezett tűzoltó-testület	11	igen	"
3	Dr. Beke Lajos	Szolnok	J.-N.-K.-Szolnok	34	r. k.	gimnáziumi tanár	—	—	önként	—	"	"
4	Benda László	Vasvár	Vas	21	"	tanító	segédtszt	—	önkéntes tűzoltó-testület	2	"	"
5	Bocskár Ferencz	Öcsény	Tolna	32	ref.	okleveles tanító	parancsnok	—	Tolna vármegyei szövetség	6	"	"
6	Bohn György	Székely-Keve	Temes	23	r. k.	állami tanító	alparancsn.	honvéd gyal.	község	—	"	"
7	Brenner Tivadar	Kéménd	Esztergom	26	"	okleveles tanító	—	póttartalékos	előjáróság	—	"	"
8	Bucsek Gyula	Léva	Bars	32	"	városi rendőr	őrparancsnok	ágyukezelő	város	5	"	elégséges
9	Budinszky Sándor	Körmöcbánya	"	29	ág. ev.	városi hivatalnok	—	—	önkéntes tűzoltó-testület	—	"	jó
10	Haissig Sándor	Kassa	Abauj-Torna	28	r. k.	könyvelő	—	önkéntes őrmester	" " "	—	"	"
11	Hunwald Ernő	Mező-Örményes	Kolozs	26	izrael.	okleveles jegyző	—	—	község	—	—	elégséges
12	Jakab István	Léva	Bars	32	r. k.	czipész	tűzoltó	—	város	14	igen	"
13	Jancsó Kázmér	Szolnok	J.-N.-K.-Szolnok	27	"	kataszteri nyilvántartó	szakasz-par.	—	testület	5	"	jó
14	Jeszenszky Frigyes	Szarvas	Békés	33	ág. ev.	okleveles községi jegyző	—	gyal. tartal. hadn.	"	—	"	jeles
15	Kazy Pál	Jászberény	J.-N.-K.-Szolnok	48	r. k.	rendőr-biztos	hiv. tűz.-par.	utász altiszt	tanács	22	"	jó
16	Kiss István	Losonc	Nógrád	29	ref.	városi tűzoltó	városi tűzoltó	—	város	2	"	altiszt
17	Kneif József	Vága	Pozsony	28	r. k.	okleveles tanító	—	póttartalékos	önként	—	"	jeles
18	Knopf Miklós	Nagy-Kikinda	Torontál	34	"	bádogos	csővezető	—	testület	14	"	altiszt
19	Lechner Antal	Kudsír	Hunyad	28	"	vasgyári altiszt	őrparancsnok	gyal. szakaszvezető	m. kir. vasgyár igazgatója	1	—	jó
20	Mihály Gyula	Kun-Szt.-Márton	J.-N.-K.-Szolnok	25	"	népiskolai tanító	titkár	póttartalékos	önkéntes tűzoltó-testület	5	igen	"
21	Osztheimer Adám	Bikity	Bács-Bodrog	21	"	tanító	—	—	község	—	—	elégséges
22	Resch Mihály	Magyar-Óvár	Moson	36	"	esztergályos	h.-parancsnok	főutász	testület	12	igen	"
23	Semsey Géza	Kassa	Abauj-Torna	29	"	városi tisztviselő	—	tart. önk. gyal.	önkéntes tűzoltó-testület	—	"	jó
24	Selmeczy István	Nagy-Enyed	Alsó-Fehér	26	ref.	kádármester	őrparancsnok	gyal. szakaszvezető	testület és város	10	"	elégséges
25	Schmidt Sándor	Budapest	Pest	20	r. k.	okleveles tanító	—	—	önként	—	—	jó
26	Schulz Ferencz	Pécs	Baranya	29	"	rendőrkapitány	parancsnok	tartalékos hadnagy	tanács	—	—	jeles
27	Szabó István	Vaál	Fejér	34	"	járásírnok	jár. tűzf.	—	vármegyei tűzoltó-szövetség	—	igen	elégséges
28	Szűts Béla	Debreczen	Hajdu	18	ref.	tanuló	csővezető	—	önkéntes tűzoltó-testület	1/2	"	jó
29	Tomas Antal	Nagy-Szt.-Miklós	Torontál	40	r. k.	vízszabályozási társ. tisztv.	parancsnok	gyal. őrmester	" " "	3	"	"
30	Török Tivadar	Krompach	Szepes	26	"	okleveles községi jegyző	"	tart. gyal. hadnagy	Krompach (Bányaváros)	3 hó	"	jeles
31	Veszenty József	Losonc	Nógrád	28	"	városi tűzoltó	tűzoltó	gyal. szakaszvezető	polgármester	2	"	elégséges
32	Weninger Kálmán	Jászberény	J.-N.-K.-Szolnok	30	"	okleveles tanító	szivattyús	—	önként	1/2	"	jó

ezek közül 3 tartalékos hadnagy és 3 póttartalékos. A hallgatók legfiatalabbja 18, legidősebbje 48-éves volt.

A jelentkezés és beruházás július 24-én tartatott meg s ugyanez este volt az ismerkedő vacsora is, melyen részt vett *Bulyovszky* Aladár miniszteri biztos az összes előadókkal.

A tanfolyamot a Bezerédy utcai iskolában július 25-én reggel 7 órakor nyitotta meg szép beszéd kíséretében *Bulyovszky* Aladár miniszteri biztos, míg az előadások sorát dr. *Szily* József parancsnok kezdte meg. Az előadások naponta délelőtti 7—10-ig, a gyakorlatok pedig a Orczyúti gyakorlótéren délután $\frac{1}{2}$ 5— $\frac{1}{2}$ 8-ig tartattak.

A közbeeső időben tanulmányi kirándulások voltak. Így jul. 26-án reggel 6 órakor a székesfővárosi tűzoltóság által az elevátoron megtartott gyakorlatot és az elevátor berendezését, jul. 31-én 10 órakor a Ganz-féle waggongyárat, aug. 4-én a budapesti szivattyú- és gépgyárat, aug. 6-án a m. kir. operaháznál végzett gyakorlatot és a szinpad berendezését, majd pedig a hengermalmot, aug. 8-án a mentőpalotát, az V. ker. tűzörséget és *Köhler* István gyárat tekintették meg a hallgatók egyes előadók kalauzólása mellett. Közben a központi tűzörség berendezése, a székesfővárosi tűzoltóság muzeuma, a hivatásos és önkéntes tűzoltóság gyakorlatai szemléltettek meg, melyeknek során a hivatásos tűzoltóság főparancsnoksága tanulságos gyakorlati kísérletekkel mutatta be a különböző légzőkészülékek hasznavehetőségét.

A hallgatók közül naponta 4-en rendes éjjeli őrszolgálatra is beosztottak, ezenkívül közülök 2 napos ügyeleti szolgálatot is végzett. A Bezerédy-utcai iskolában 50 egyénre berendezett szállást 26 hallgató vette igénybe s a főügyeleti szolgálatot fölöttük állandóan 1 tiszt gyakorolta.

Tüzhöz mindössze 3 izben vonultak ki a hallgatók, ezek is azonban lényegtelen voltaknál fogva kevés alkalmat nyújtottak a szerzett új ismeretek gyakorlati alkalmazására.

A vizsga aug. 11- és 12-én tartatott meg és pedig délelőtt $\frac{1}{2}$ 8— $\frac{1}{2}$ 1-ig az elméleti, délután 4— $\frac{1}{2}$ 8-ig a gyakorlati. A vizsgákon mint miniszteri biztos *Bulyovszky* Aladár elnökölt, míg a magyar országos tűzoltó szövetség képviselőjében *Vida* Pál szöv. előadó vett részt.

A vizsga eredménye általában jó volt, a mennyiben a tiszt vizsgát jelesen 4, jól 18, elégségesen 8 hallgató állotta ki, míg 2 hallgató altiszti képesítést nyert.

Az előadások szorosán az országos tűzoltó-szövetség által a közelmúltban kiadott »Tűzrendészet« tananyagának megfelelőleg tartattak, míg a gyakorlati oktatás az új gyakorlati szabályzat tervezetének megfelelőleg eszközöltetett.

Hogy a gyakorlati oktatás megkönnyíthessék, a testület parancsnoksága az orsz. tűzoltó-szövetség által kiküldött bizottság megállapodásainak megfelelőleg az összes tűzoltó szerekre kiterjedő szerelési szabályzatot osztott ki, nemkülönben a kürt- és sípjelzésre vonatkozó tudnivalókat is kiadta.

A testület tulajdonát képező szereken kívül a gyakorlati oktatás céljaira a *Sternberg és Kálmán* cég szivessé géből egy mély és egy magas medenczéjű kocsifecskendő és egy kétkerekű mozdonyfecskendő szolgált, míg az elméleti oktatáshoz, de különösen a szerek ismertetéséhez szükséges összes anyagokat és eszközöket a testület ezúttal beszerelte, és ezzel megvetette az állandó tanszermuzeum alapját.

Bizalmi nyilatkozatok dr. Szily Józsefnek.

A sopronvármegyei tűzoltó-szövetség dr. *Szily* Józsefnek, lapunk ez évi 2. és 3. számaiban közzétett és a szövetség szervezetének megváltoztatására irányuló javaslatai ellen április 22-én tartott választmányi ülésén állást foglalt s állásfoglalásának támogatására körirattal kérte föl a vár-

megyei szövetségeket, az orsz. szövetséghez pedig fordult. Ez akció eredménye az volt, hogy az elválasztmány az alapszabályoknak titkár által terjesztését a napirendről levette ugyan, de a választmány ülésén dr. *Szily* József egész működése oly éles megítélésben részesült hogy azok hatása alatt *Szily* szövetség titkári állásáról az ülés berekesztése mondott.

A nem várt lemondás nagy konsternációt váltott ki választmányban, de különösen azok körében, kik titkári minőségében tizenkét év óta kifejtett fáradságos munkáját ismerik s azt kellőképen méltatni tudják.

A választmány a lemondást nem is fogadta el egyetemlegesen fölkérte további maradásra, azonban telenül, mert *Szily* hajthatatlanul megmaradt mellett, még akkor is, a midőn a július 5-iki elnöki ezt a kérelmet előtte megismételte; miért is az elnökségi ülés a titkári állás helyettesítésére *Breuer* előadót, a székesfővárosi hivatásos tűzoltóság I. sz. jét kérte föl.

Időközben a *fejérvármegyei* tűzoltó-szövetség kezű beadványt intézte az orsz. szövetség elnökéhez »Értesültünk arról, hogy az orsz. tűzoltó-szövetség elnöke, dr. *Szily* József úr ezen állásáról lemondott. Minthogy részünkről egyelőre azon feltevésben állunk, hogy e lemondás talán félreértésből származik, indoka semmi esetre sem a szöv. titkár működése elégtelenség; ugyanezért tehát — mielőtt más nyilatkozhatnánk ez ügyben — dr. *Szily* József irányában való teljes bizalmunk és személyéhez való ragaszkodásunk kijelentése mellett az iránt kért tekintetes Elnökséget, miszerint e hó 5-én tartandó választmányi ülésen az iránti indítványt elutasítva, az iránti indítványt terjesztette: »Minthogy a magyar országos tűzoltó-szövetség titkára, dr. *Szily* József ezen állásáról lemondott, ért támadások miatt lemondott, minthogy pedig szerint hazánkban az önk. tűzoltóság eszméjének legbővebb előharczója, így az ő félreállása kimondhatatlanul káros volna magára a tűzoltóintézményre; ennél fogva a vármegei tűzoltó-szövetség közgyűlése, miszerint dr. *Szily* József, a magy. orsz. tűzoltó-szövetség titkára, a budapesti önkéntes tűzoltó-testület parancsnoka, a *Közlöny* szerkesztője ezen minőségében a tűzoltórendészet emelésére elévülhetetlen érdemeket szerzett, emez érdemeit a közgyűlés jegyzőkönyvében örökösül s ítélje el az ellene jogosulatlanul indított támadástól, kérje fel egyidejűleg, hogy hazánk tűzoltóügyénél a közgyűlés céljából mindezen állásaiban megmaradjon, s kérésükre s erről őt, valamint a budapesti önkéntes tűzoltó-testületet átiratban értesítse; ezen határozatot az összes vármegyei tűzoltó szövetségekkel, azokat megkérve, hogy még az egr. közgyűlés előtt tartandó választmányi közgyűléseikben tárgyalni s hozandó határozatukat az egr. közgyűlés elé terjesztetni sziveskedjenek, határozatról a m. orsz. tűzoltó-szövetséget is értesítve, hogy a közgyűlés a felolvasott indítványt egész terjedelmében elfogadja, dr. *Szily* József titkár ellen indított támadást elítéli, elévülhetetlen érdemeit jelen jegyzőkönyvben örökíti, neki bizalmat szavaz s jelen közgyűlési határozat az eddig viselt titkári állásának újbóli viselésére, az összes vármegyei tűzoltó-szövetségeket azon kért

Majd dr. *Óváry* Ferencz, az orsz. szövetség elnöke, mint a veszprémmegyei szövetség elnöke, ezen indítványt terjesztette: »Minthogy a magyar országos tűzoltó-szövetség titkára, dr. *Szily* József ezen állásáról lemondott, ért támadások miatt lemondott, minthogy pedig szerint hazánkban az önk. tűzoltóság eszméjének legbővebb előharczója, így az ő félreállása kimondhatatlanul káros volna magára a tűzoltóintézményre; ennél fogva a vármegei tűzoltó-szövetség közgyűlése, miszerint dr. *Szily* József, a magy. orsz. tűzoltó-szövetség titkára, a budapesti önkéntes tűzoltó-testület parancsnoka, a *Közlöny* szerkesztője ezen minőségében a tűzoltórendészet emelésére elévülhetetlen érdemeket szerzett, emez érdemeit a közgyűlés jegyzőkönyvében örökösül s ítélje el az ellene jogosulatlanul indított támadástól, kérje fel egyidejűleg, hogy hazánk tűzoltóügyénél a közgyűlés céljából mindezen állásaiban megmaradjon, s kérésükre s erről őt, valamint a budapesti önkéntes tűzoltó-testületet átiratban értesítse; ezen határozatot az összes vármegyei tűzoltó szövetségekkel, azokat megkérve, hogy még az egr. közgyűlés előtt tartandó választmányi közgyűléseikben tárgyalni s hozandó határozatukat az egr. közgyűlés elé terjesztetni sziveskedjenek, határozatról a m. orsz. tűzoltó-szövetséget is értesítve, hogy a közgyűlés a felolvasott indítványt egész terjedelmében elfogadja, dr. *Szily* József titkár ellen indított támadást elítéli, elévülhetetlen érdemeit jelen jegyzőkönyvben örökíti, neki bizalmat szavaz s jelen közgyűlési határozat az eddig viselt titkári állásának újbóli viselésére, az összes vármegyei tűzoltó-szövetségeket azon kért

án értesíteni rendeli, hogy még az egri kongresszus előtt választmányi vagy közgyűlést tartsanak, melyen dr. Szily Józsefnek bizalmat szavazzanak s őt titkári állásának újbóli felállítására kérik fel.»

A veszprémvármegyei szövetség körlevelére most egy- másuttal nyilatkoznak meg a vármegyei szövetségek.

A **somogyvármegyei szövetség** július 19-én tartott közgyűlési üléseben az ügyvezető elnök indítványára a következőket határozta: »A somogyvármegyei tűzoltó-szövetség dr. Szily József, orsz. szöv. titkár irányában magyar tűzoltóság körül szerzett nagy érdemeiért, annak ömlesztése körül kifejtett önzetlen, lankadatlan, eredményes, egy ember erejét felülhaladó kiváló munkásságáért tiszteletét és őszinte bizalmát fejezi ki, s pótolhatlan veszteségnek tartaná az orsz. szöv. titkári állásától való megváltását, mely utóbbi körülménynek minden rendelkezésre bízható módon való meghiusítását az orsz. Elnökség legelőször figyelmébe ajánlja. *Szabados*, szöv. ü. v. alelnök, *Andy*, szöv. h. titkár.«

A **fejérvármegyei szövetség** július 20-án Vaálon tartott közgyűlése a következő sürgőnyt küldte dr. Szily Józsefnek: »A fejérvármegyei tűzoltó-szövetség mai közgyűlése bizalmának és ragaszkodásának nyilvánítása mellett aggodat határozatilag ez úton is kéri, hogy az országos tűzoltó-szövetség titkári állását továbbra is megtartani szíveskedjék. *Burchard*, alelnök, *Vida*, titkár.«

A **sopronvármegyei szövetség** a következő beadványt tette az országos szövetséghez:

»Mély sajnálattal vettük tudomásul, hogy dr. Szily József úr, az országos tűzoltó-szövetség titkára f. év június 18-án tiszteről az országos választmányi ülésen leköszönt.

Vármegyei szövetségünk megbizásából azon tiszteletteljes kéréssel járulunk a tekintetes Elnökséghez, hogy en a magyar tűzoltóságra pótolhatatlan veszteséget min lehet módon elhárítani igyekezzék és dr. Szily József at, ki elévülhetetlen érdemeivel nevét a magyar tűzoltó-g történetébe arany betűkkel írta be, a ki 12 éven át ténnek rendes foglalkozásától ment minden pillanatát a magyar országos tűzoltó-szövetség érdekeinek áldozta föl, kinek nemes ügyünk virágzó fejlődését nagyrésztben szöndhetjük, a kinek ügybuzgósága, megbecsülhetetlen érdemei, fáradhatatlan buzgalma, önfeláldozó szorgalma és kiismeretessége örökké példányképpül fognak szolgálni, a év augusztus hó 14—18-án Egerben megtartandó XV. országos tűzoltó-szövetségi nagygyűlés alkalmával ügyünk- k újból megnyerni törekedjék. Sopron, 1902. jul. 22-én. *Sch Frigyes*, szöv. elnök. *Szabó Gyula*, szöv. alelnök, a tár helyettese.«

A **brassóvármegyei szövetség** így ír:

»Nagy sajnálattal vettünk tudomást arról, hogy országos szövetségünk igen tisztelt hű és lelkiismeretes

titkára, dr. Szily József úr indíttatva érezte magát a szövetség titkári állásáról lemondani. Teljesen elismervén a szövetség érdekében tett kitűnő szolgálatait, a midőn páratlan szorgalommal és lelkiismeretességgel mindenkor a szövetség érdekét képviselte és egész erejét annak javára fordította, kérjük a szövetség tek. választmányát, adjon dr. Szily úr iránti teljes elismerésünknek és bizalmunknak kifejezést, kérvén ötöt, hogy kitűnő erejét és tehetőségét jövőre se vonja meg a szövetségtől. Kérjük ezt az óhajunkat az egri kongresszuson is a tek. közgyűlésnek, azt melegen ajánlva, tudomására hozni. Egyben azon reménységünknek adunk kifejezést, miszerint dr. Szily József úr az országos szövetség érdekeit minden más érdeknek elébe helyezvén, első sorban azokat fogja szolgálni. Brassó, 1902. évi július hó 30-án. Brassómezei tűzoltó-szövetség: *Schuster Károly*, elnök, *Pfaff György*, titkár.«

Az **aradvármegyei szövetség** *Asbóth Gyula* elnök indítványára ezt határozta:

»Az »Aradmegyei Tűzoltó-Szövetség« kiküldött és alulírott tagjai által az 1902. augusztus 3-án felvett jegyzőkönyv harmadik pontja így hangzik: Panker Viktor úr indítványára tudomásul veszik a veszprémmegyei tűzoltó-szövetség átiratát és mint egy leendő szövetkezet kiküldött és jelen volt tagjai egyhangulag bizalmat szavaznak dr. Szily József titkár úrnak és óhajtják, hogy állásában megmaradjon és erről átiratban értesítik a magyarországi tűzoltó-szövetség és a veszprémmegyei tűzoltó-szövetséget. Kérjük ezen elhatározásunkat jelen átirattal illetékes helyen tudomásra hozni. Kelt Aradon, 1902. augusztus 3-án. *Asbóth Gyula*, elnök, *Mihájlóvits Gyula*, szakparancsnok, *Dolcsák Mihály*, *Kinczig Ferencz*, *Panker Viktor*, *Román Vilmos*, *Lenki Péter*, *Endreffy István*, *Grill Károly*.

A **hajdúvármegyei szövetség** ezt írja:

»A legnagyobb sajnálattal vettük tudomásul azon körülményt, hogy Dr. Szily József a Magyar Országos Tűzoltó Szövetség érdemes titkára ezen állásáról lemondott s azt újra magára vállalni nem óhajtja.

Debreczen szab. kir. város és Hajdúvármegye tűzoltó-szövetsége meglévén győződve arról, hogy Dr. Szily József évek hosszú során át a tűzoltóügy fejlődése érdekében önzetlen és önfeláldozó munkát teljesített s az ő távozása által a magyar tűzoltóügy pótolhatatlan veszteséget szenvedne. Ezen ügyben megtartott szövetségközgyűlés Dr. Szily József úrnak bizalmat szavazott, a mely körülményt a Tekintetes Elnökségnek azon kéréssel hozzuk tudomásul, miszerint odahatni kegyeskedjék, hogy Dr. Szily József a magyar tűzoltóság érdekében az országos szövetségi titkári állást ismét elfoglalni szíveskedjék. Debreczen szab. kir. város és Hajdúvármegye tűzoltó-szövetsége. Debreczen, 1902. augusztus hó 4-én. *Szükszay Gyula*, elnök, *Publig Ernő*, titkár.«

SZÖVETSÉGEK KÖRÉBŐL.

veszprémvármegyei szövetség választmányi ülése.

Jegyzőkönyv. Felvétel a veszprémvármegyei tűzoltó-szövetség választmányának, Veszprémben, 1902. évi május hó 22-én tartott üléséről.

Jelen voltak: Dr. Óváry Ferencz ügyvezető elnök, Szeglethy György alelnök, Blázy Imre főjegyző, Dr. Csomasz la, Köves Béla, Dr. Réthy Ede, Szücs Ákos és Weisz k választmányi tagok.

1. Ügyvezető elnök üdvözlőlvén az egybegyűlt választmányi tagokat, jelenti, hogy ezen ülés most már második hivatott össze; ennél fogva tekintet nélkül a megjelent választmányi tagok számára — határoz t képes; egy-

uttal felolvassa a f. évi közgyűlés elé terjesztendő jelentés tervezetét s a jelen ülésről felveendő jegyzőkönyv hitelesítésére Szeglethy György és Köves Béla urakat megbizni javasolja; a választmány a felolvasott jelentést elfogadja, s a közgyűlés elé terjesztetni rendeli; egyúttal ezen jegyzőkönyv hitelesítésére Szeglethy György és Köves Béla urakat felkérte.

2. Olvastatott a mult választmányi ülésről felvett jegyzőkönyv: észrevétel nélkül hitelesített.

3. Ügyvezető elnök felkéri a választmányt, hogy a számadások megvizsgálására három tagu számvizsgáló bizottságot küldjön ki: a pénztári számadások megvizsgálására felkérte: Köves Béla, Dr. Réthy Ede és Szücs Ákos.

4. Főjegyző előterjeszti az 1903. évi költségvetési előirányzatot, mely szerint

encz utal arra, hogy az ország 32 tűzoltó-szövetségének csak négy főispán áll és így nincs ok arra, hogy May Jenő ne választassék meg újra elnökké, miért is bírja, kiváló érdemeire és rátermettségére való tekintettel, y újra elnökké választassék.

Általános nagy éljenzés, elnök kijelenti, hogy Rónay ő újabb három évre a megyei tűzoltó-szövetség elnöke.

Rónay Jenő az érte ment küldöttséggel bevonulva, glálja az elnöki széket, örömtelten köszöni a beléhelyez bízalmat s kijelenti, hogy most, mikor működésében ivatalos tekintély nimbusa nem kíséri, fokozott tevékeny et fog kifejteni az eddig is szeretettel ápoltt tűzoltóügy ekében.

Dr. Vinczehidy Ernő eddigi II. alelnök kéri, hogy választatásától a közgyűlés eltekinteni sziveskedjék, t eddigi tapasztalat szerint állásában semmi tevékeny et nem fejtett ki s helyét tevékenyebb erőnek óhajtja ggedni. Indítványozza, hogy helyére Demkó Ferencz isztassék.

Ezek után I. alelnökké dr. Dellimanics Lajos alispán, alelnökké Demkó Ferencz egyhangulag megválasztattak.

A közgyűlés dr. Vinczehidy távozása fölött sajnálását, eddigi működéséért pedig köszönetét fejezi ki.

Szövetségi lelkészé újólag Szabó Ferencz apátplébá-, országgyűlési képviselő választatott meg egyhangulag.

Szövetségi ügyészé pedig dr. Vég Lajos A pénzsi állás kerülvén betöltésre, Franz J. L. határozottan lenti, hogy a jövőben semmi szín alatt el nem fogadja éntárosi állást s ajánlja, hogy az elnök közelében ok közül választassék a pénztáros.

Ehhez képest Árpás Gyula kiszombori plébános választatott egyhangulag pénztárossá.

A közgyűlés egyben Franz J. L. úrnak sok évi buzgó és fáradhatatlan működéséért meleg köszönetet mond.

Ellenőrré választatott Stolcz Adolf nagyikindai választmányi tag.

A szertár felügyelői állásra ideiglenesen — miután a régi alapszabályok szerint ez az állás is betöltendő, — Kühn János nagybecskereki tűzoltó-parancsnok választatott meg.

Folytatólag I. titkár Strosz Béla, II. titkár Pflock Nándor lett.

Elnök javasolja, hogy mondatnék ki határozatilag, mikép a most megejtett választás csak két évre, illetve az új alapszabályok leérkezéig szól, mert a most leköszönt tisztikar hallgatólag tovább működött, semmint három évig, a melyre megválasztva lön.

Az indítvány határozattá emeltetik. Szóba hoztván a legközelebbi gyűlés helye, határozatilag kimondatik, hogy az ismét Nagybecskereken lesz megtartandó.

Ezek után az elnök a jegyzőkönyv hitelesítésére dr. Grandjean József és Kühn János tagokat kéri föl és az űlést berekeszti.

Kmft.

Jegyzette:

Strosz Béla s. k.,
szöv. titkár.

Rónay s. k.,
szöv. elnök.

Dr. Grandjean József s. k.,
Kühn János s. k.,
hitelesítők.

HÍREK.

— **Dr. Óváry Ferencz meghívója.** Dr. Óváry Ferencz, a képviselő, az országos szövetség alelnöke az egri gyűlés alkalmából a következő meghívót küldötte szét országos képviselőkhöz: »Tisztelt képviselőtársam! nagy országos tűzoltó-szövetség XV-ik nagygyűlésén 1902. évi augusztus hó 16. és 17. napjain tartja országos tűzoltó-versenyekkel kapcsolatban. Az országos tűzrendészet ügyének fejlesztése képezvén a nagygyűlés fontosabb tárgyát, azon érdeklődésnél fogva, melylyel általán közügyeink, főképp pedig a rendészet eme legnagyobb és éppen azért népünknek a legtöbb kárt okozó ága iránt viseltetni méltóztatol, bátorit fel arra, y ezen nagygyűlésünkre bajtársi szeretettel meghívjalak. Egriek, ősi szokásukhoz híven, őszinte vendégszeretettel fogadjanak bennünket. Hazaifas kötelességet teljesíténél, szöztűnk megjelenél s az ügy érdekében közvetlen sztatatból ismernéd meg a magyar tűzoltóság bajait s tűzrendészet hiányait, hogy az 1903. évi országos költségvetés tárgyalásakor közvetlen forrásból merített tapasztalatot érvényesíthetnéd hazánk üdvére és boldogulására, ves megjelenésed esetén elhatározásodat kegyes volnál szpremben, vagy dr. Glósz Kálmán egri tűzoltó-parancsnok Egerben lehetőleg e hó végéig tudatni. Veszprém, 2. július hó 10. Kitűnő tisztelettel készséges bajtársad Óváry Ferencz, országgyűlési képviselő.«

— **Potsa József** v. b. t. tanácsos, a háromszékváryei tűzoltó-szövetség elnöke, minap ülte meg Sepsitgyörgyön főispáni működésének 25-ik évfordulóját.

— **A siófoki testület** elnökének Rosos István esperes ánosnak Ő Felsége a muraközi javadalmas apátságot nányta.

— **Kiss Károly halála.** Még ifju ember volt, alig egy éve forgolódott tűzoltói téren s máris sokan ismerték. A lelkesedés, melylyel tanulni, ismereteit gyarapítani és z javára értékesíteni törekedett, az a hév és kitartás, mely-

lyel mindezt végezte, csakhamar fölhívta a szakkörök figyelmét az erzsébetfalvai testület alparancsnokára, kiről fölületes megfigyelője is joggal várhatta, hogy még országos nagy dolgok végzésére leszen hivatva mint a jövő embere. Az országos tanfolyamot az 1901. évben végezte Budapesten, főmunkatársa volt az »Élet és Vagyon« című lapotársunknak s ebbeli minőségében sűrűn utazgatott az országban, hogy különösen nagyobb tüzesetek után a helyszínen tanulmányokat tegyen. Sokat fáradozott a pestvármegyei szövetség létesítésén, mely hogy a közelmúltban megalakult, tisztán az ő érdeme. Titkára is lett a szövetségnek, mely a kezdet kezdetén, félsz, nagyon meg fogja sínyleni Kiss korai halálát, mely 30-éves korában, egész váratlanul érte. Kiss egyébként mint mérnök, a fővárosnál szolgált, lakása azonban a szomszédos Erzsébetfalván volt. Itt érte őt az a veszedelmes betegség, mely daczára a budapesti Rókus-kórházban végzett operációnak, július 21-én halálát okozta. Temetése a Rókus-kórház halottasházából július 24-én volt. Végső tisztességén Budapest és Pestvármegye majdnem összes tűzoltó-testületetei részint testületig, részint képviselőik útján megjelentek, hogy kegyelettel áldozzanak az ifju emlékének, ki hogy idő előtt kidőlt sorainkból, ma még meg sem állapítható nagy vesztessége a magyar tűzoltó-intézménynek.

— **Az alsó- és felső-nyárasdi testület** f. évi június hó 15-én délután 4 órakor tartotta meg tisztújító közgyűlését a tagok rendkívüli érdeklődése mellett. A közgyűlést dr. Németh Dezső egyesületi elnök, járási főszolgabíró nyitotta meg és beszámolt a tisztikar 3 évi megbízatási idejéről. Majd báró Starnfeld Aladár parancsnok terjesztette elő a múlt évi számadást, melyet a közgyűlés elfogadott. Elhatározta a közgyűlés, hogy az egyleti pénztár javára augusztus hó 3 án táncmulatságot rendez; a kivittellel a tisztikar lett megbízva. Végül a tisztikar lett 3 évi időtartamra megválasztva. Miután dr. Németh Dezső

sokoldalú rendkívüli elfoglaltságára való tekintettel már nem volt hajlandó az elnöki tisztséget újból elvállalni, ennél fogva az ő indítványára báró *Starnfeld* Aladár eddigi parancsnok lett egyhangúlag elnökké megválasztva. *Király* János egyesületi jegyző indítványára dr. *Németh* Dezső járási főszolgabírónak a nyárasdi tűzoltó-egyesület újból történt megalakítása körül és 4 évi elnöki minőségben szerzett érdemei jegyzőkönyvbe foglaltattak és ugyanő ezek elismerésül az egyesület díszelnökévé választattak meg. Alelnök újból *Nagy* Mihály alsó nyárasdi bíró lett. Parancsnoknak egyhangúlag *Gragger* Dezső uradalmi intéző választott. Este fátyásmenet volt az elnök és parancsnok tiszteletére.

— **Veszprémmegye alispánja** a vármegye tűzrendészeti állapotáról a következő jelentést terjesztette a törvényhatósági közgyűlés elé: »Vármegyénk tűzrendészeti viszonyai, bár lassan, de fokozatosan évről-évre javulnak s ámbár a tüzesetek szaporodtak, a tűzkár mégis jelentékenyen apadt. A tűzoltóságok nemcsak számban, de kiképzésben és felszerelésben is örvedetesen gyarapodtak, számuk ez idő szerint, a rendezett tanácsú városokat is ideértve, 183, és pedig önkéntes tűzoltó-egylet van 43, kötelezett tűzoltóság van 140 s a tűzoltásra kötelezettek a vármegye összes községeiben összeírva vannak. Törvényhatóságilag jóváhagyott tűzrendészeti szabályrendelete van 171 községnek, alap- és szolgálati szabályzata 167 községnek, szivónyomó szerkezetű fecskendője van 143 községnek, csupán nyomó szerkezetű fecskendője van 34 községnek, régi szerkezetű gépje van 3 községnek, nincs fecskendője 3 községnek. Megfelelő jó szertára van 145 községnek s az előirt községi tűzoltóeszközök meg vannak 134 községnek; segélyalapja 27 községnek van. A tüzesetek száma volt 178; oka volt 24 esetben gyújtogatás, 20 esetben gondatlanság, 25 esetben gyermekeknek gyufával való játszása, 5 esetben öngyulladás, 5 esetben kéménytűz, 5 esetben villám, a többi ismeretlen. Tűzkár volt 772.462 korona, melyből megtérült biztosítás folytán 364.272 kor., meg nem térült közvagyon 408 193 korona.«

Hangverseny tűzkárosultak javára. Ez év április végén *Veszprém-Varsányban* nagy tűz pusztított, mely 42 családot tett hajléktalanná. A szerencsétlenek fölsegítésére minap *Fenyvessy* Ferencz főispán védnöksége alatt hangversenyt rendeztek, melynek 1011 korona 25 fillér tiszta jövedelmét a károsultak közt kiosztották.

— **Veszedelemes mulatság.** A *perjamosi* diákság a minap nyári mulatságot rendezett az erdőben. E közben nagy vihar támadt, mely elől az egész társaság a közeli mész-égetőbe menekült. Egyszerre az orkán ereje elragadta a tetőzetet, az alatta lévő mészport a levegőbe fújta, s elárasztotta azzal az alatta állókat, kiken a szakadó záporban megoltott mész egytől-egyig égési sebeket okozott.

— **Gyújtogató gyermekek.** *Létánfalván* (Szepes m.) egy istállóban gyújtóval játszott több gyermek. A játékból nagy veszedelem keletkezett, mert egy eldobott égő gyújtó fölgyújtotta az istállót s csakhamar még két lakóház lett a tűz martalékává. Az istállóban pusztult el az egyik gyermek és az egész marhaállomány.

— **Robbanás a korcsmában.** Erzsébetfalván a Búrokhoz címzett korcsmában nagy szerencsétlenséget okozott a világító acetylén-gáz robbanása. Ráth korcsmáros meg akarta tölteni az acetylén-készüléket s elkövette azt a vigyázatlanyságot, hogy egy fiatal embert engedett a készülék közelébe, a ki égő szivart tartott a kezében. A szivar tűzétől meggyulladt a gáz s ágyuszóhoz hasonló dörgéssel fölrobbant. A korcsmában igen sokan voltak s valamennyien megsebesültek. Súlyos a sérülése a vendéglősnének, a kinek a ruhája tüzet fogott és életveszélyes égett sebeket szenvedett. A vendéglőben izzé-porrá zúzódt mind, de a terem nem gyuladt ki, úgy hogy a kivonult tűzoltóság-nak nem akadt dolga.

— **Tűz a templomban.** A temesvár-gyárváros náriss templomban, a melyet tavaly szenteltek föl végén az oldaloltárnál feldőlt egy gyertya s lánggyújtotta az oltár fadisztését. Kis hijja, hogy az e korona költséggel épült templom teljesen el nem maradt. A tüzet úgy vették észre, hogy véletlen idegen nyitotta ki a templomot, hogy megnézzé a berendezést. A tüzet hamarosan elfojtották, de az oltár felszerelése teljesen elégett.

— **Elégett expressz-vonat.** A newyork-csikagi állomás, Trebeins közelében (Ohio államban) egy szénvagonatnak elszabadult egy kocsija s ennek a kocsi kocsin rohant az expressz-szalovonat. A kisiklott kocsi mellett volt egy gázzsároló rezervoár is, mely az ütközésnél robbant s egyszerre lángbaborította a kocsikat. A közöl heten elégték s a többiek is mind többélt megsebesültek.

— **Lángbaborult ravatal.** Erzsébetfalván minap a temető munkás feleségét. E közben történt, temetésrendező véletlenül földöntötte az áldozó, mely egy pillanat alatt meggyújtotta a szemfő, halott ruháját. Az égő ravatalt hamarosan eloltott, halott egészen megégett s megsebesült az özvegyen férj is.

— **Elégett vagyona romjai közt.** Borzalmas s Grunbaum: Márkus kereskedőt, a kinek Sátoralja-virágzó fűszerüzlete volt. Hajnalban kigyulladt a virágzó Grunbaum, a mikor a lakást elzáró üvegajtón ártott vette a bajt, berohant a boltba, hogy készpénzét élt veit megmentse s a belülről keresztvasakkal elzárt ajtót kinyissa. Kivülről az emberek csákánnyal felelt az ajtót, de nem boldogultak vele. E közben a nyira elharapódzott, hogy Grunbaum nem tudott kimenekülni. Megfulladt a nagy füstben s mire a tüzet eloltották, holttestét guggoló helyzetben, összeégve találták az ajtó előtt.

— **Virágkorzó és zászlószentelés.** A kassai tűzoltó- és mentőegyesület javára nagyszabású virágkorzót rendeztek a múlt hóban, melynek jövedelme 5000 volt. Ugyancsak múlt hó végén szentelték föl a testület új zászlóját is. A virágkorzón és zászlószentelésen egyaránt részt vett Kassa város színe-java, a n tanubizonyosága annak a közmegebecsülésnek, mely minden tekintetben föladata magaslatán álló testület.

— **Robbanás az erzsébetfalvi gyújtógyárban.** Náriss szerencsétlenség történt június közepén az erzsébetfalvi és Rosenstrausz-féle gyújtó-gyárban. Abban a teremben hol a falpálczikákat bekenik a gyújtó-anyaggal, vagy munkás és munkásnő dolgozott. Egy munkás lábantott egy szál gyújtót, a mitől explodált a teremben lévő robbanó-anyag, a mely egy egész katla töltött. A robbanás ereje irtózatoss volt; szétvált a terem s egy munkást megölt. három munkásleány életveszélyesen megsebesített. Hat ember jelentékte kapott.

— **A benzin áldozata.** Tragikus sors érte Debré az egyik czukrászolt pénztárosnőjét. Fehér keztyűvel zinnel tisztogatta és az égő gyertyához tartotta. Közel jutott a lánghoz a benzin is, a mely fölrobbant szerencsétlen leányt annyira összeégette, hogy ne belehalt sebeibe.

— **Tűzoltói ügykezelési nyomtatványok.** A tűzoltó leték ügykezelésében nagy hiány volt eddig, hogy leték alkalmas mintáknak nem igen tudtak birtokká. *Vass* Lajos Rudolf czibakházai parancsnok e hiányt teni akarva, nagy gondossággal egész sorozatát össze az ügykezelési nyomtatványoknak, kezdve könyvektől a nyilatkozatokig. A nyomtatványok *Nagy* Elek *czeglédi* könyvnyomdász vállalkozott, kelt áron azok bármelyike nála megrendelhető.

— **Tüzesetek statisztikája.** A folyó év *április* havában Magyarország területén — beleértve Fiumét és kerületét — m érteve bele Horvát-Szlavonországot — 884 község-122 tüzeset fordult elő. A károsultak összes száma az okozott kár pedig 2,401.200 korona volt. (A múlt év havában 879 községben 1076 tüzesetnél 2312.2431.784 korona kárt szenvedett.) A tüzesetek közül 12-nek öngyújtás, 3-nak villámcsapás, 1-nak a gyermekek játéka gyufával, 18-nak világító szerekkel, 1-nak gondatlan bánásmód, 276-nak hanyagság és gonyság, 84-nak más egyéb volt az oka, míg 241 esetben az oka kideríthető nem volt. Meghalt vagy halálos sérülendevett 6, nem halálos sérülést 39 ember. Huszezeránál nagyobb kárt okozó tüzeset összesen 21 fordult elő, és pedig: *Honton* (Hontm.) ápr. 23-án, — *Csécseyen* (Sopronm.) ápr. 22-én (2 nem halálos sérüléssel), — *Agya* (Sopronm.) ápr. 10-én, — *Nagydorogon* (Tolnam.) ápr. 30-án, — *Bársonyoson* (Veszprémm.) ápr. 8-án, — *Érém-Varsányon* ápr. 12-én (2 nem halálos sérüléssel), *aksán* (Zalam.) ápr. 20-án, — *Tiszaroffon* (J.-N.-K.-okm.) ápr. 5-én, — *Budapesten* ápr. 5-én (1 egyén 100 kor. kárral) és ápr. 26-án, — *Felsőlánczón* (Abauj-am.) ápr. 9-én, — *Lenártón* (Sárosm.) ápr. 12-én (2 halálos sérüléssel), — *Lófalun* (Sárosm.) ápr. 14-én (1 egyén 83.550 kor. kárral és 1 nem halálos sérüléssel), *Magyarsáron* (Sárosm.) ápr. 20-án (3 egyén 51.674 kor. kárral), — *Sztárán* (Zemplénm.) ápr. 24-én (1 nem halálos sérüléssel), — *Vracsevgájón* (Temesm.) ápr. 5-én (1 egyén 100 kor. kárral), — *Bégaszentgyörgyön* (Torontálm.) ápr. 11-én, — *Czintoson* (Alsó-Fehérm.) ápr. 25-én, — *Gyóalfalun* (Csikm.) ápr. 21-én (198 egyén 360.662 kor. kárral), — *Szárarapatakon* (Háromszékm.) ápr. 7-én, — *Magyarszék Kolozsvárt* ápr. 8-án. — Miként alakultak a viszonyok az 1891. évtől fogva a tüzesetek száma és az okozott kár értéke tekintetében, mutatja a következő táblázatos adatok:

— *Bárfán* (Sárosm.) máj. 4-én (237 egyén 630.541 kor. kárral, 2 halálos és 8 nem halálos sérüléssel), — végül *Magyarlétán* (Torda-Aranyosm.) máj. 5-én (1 nem halálos sérüléssel). Miként alakultak a viszonyok az 1891. évtől fogva a tüzesetek száma és az okozott kár értéke tekintetében, mutatja az alábbi táblázat:

Év	Tüzesetek száma		Okozott kár értéke ezer koronákban	
	a) Május	b) Január—május	Tüzesetek száma	Okozott kár értéke ezer koronákban
Átlag 1891—1895	829	1417	3590	4383
1896	813	1954	3381	7330
1897	565	948	3613	5470
1898	1104	2444	5511	11066
1899	768	1207	5479	14376
1900	1012	2357	4694	11156
Átlag 1896—1900	852	1782	4548	9880
1901	1102	2777	4153	9035
1902	708	1917	4122	12166

Szerkesztői üzenet.

Borbély János, Kalota-Szent-Király. Nem ismerjük azt a községi szabályrendeletet, melylyel az ottani községi köteles tűzoltóság szervezve lett. A dolog természetéből folyik, hogy egy kötelezett tűzoltóság önkormányzati jogokat nem gyakorolhat, tehát választásokat sem ejtethet meg. Az eddig fennálló vármegyei szabályrendeletek szerint a községi köteles tűzoltóság parancsnokát a községi képviselő-testületnek áll jogában megválasztani, s ugyanaz meg is vonhatja a megválasztottól a megbízást, hacsak a szabályrendelet másként nem intézkedik. Tessék tehát a községi, esetleg a kolozsvármegyei tűzrendészeti szabályrendeletet megtekinteni, miként intézkednek ezek? A mennyiben az általunk jelzett eljárástól eltérő eljárást ezek nem állapítanak meg, úgy ismételjük, a községi képviselő-testületnek joga van községi tűzoltóparancsnokká mást megválasztani, eljárása azonban melegebbé lehet akkor, ha az a törvényszerű formások melőzésével történt, avagy, ha ön saját személyére nézve az eljárást valamely okból sérelmesnek találja. Az kétségtelen, hogy mostanában erre nézve semmiféle kormányrendelet meg nem jelent, de sőt Kolozsvármegyenek tűzrendészeti szabályrendelete is csak 1889-ből való.

Felelős szerkesztő:

Dr. SZILY JÓZSEF.

HIRDETÉSEK.

TÜZOLTÓI SZAKKÖNYVEK.

A magyar országos tűzoltó-szövetség elnökségénél, Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 8. sz., a pénz előleges beküldése mellett vagy utánvétellel megrendelhetők a következő tűzoltói szakkönyvek:

Tűzrendészet.	Ára 2 kor. 20 fill.
A tűzoltás szabályai (taktika).	Ára 2 kor.
Megelőző tűzrendészet.	Ára 2 kor.
A csővezetés.	Ára 60 fill.
A Tűzrendészeti Lapok almanachja.	Ára 1 kor.
Szervezeti, egyenruházati, rangjelzési és felszerelési szabályzat.	Ára 1 kor.

Ugyanitt ingyen kaphatók:

Az országos tűzoltó-szövetség és a segélyező-szövetség alapszabályai, a minta alap- és szolgálati szabályzat, az Exercier-Reglement (az egységes gyakorlati szabályzat II. kiadásának német fordítása, magyar vezényszavakkal).

A folyó év *május* havában — 610 községben tüzeset fordult elő. A károsultak összes száma 1518, az okozott kár pedig 1,917.211 korona volt. (A múlt év május havában 890 községben 1102 tüzesetnél 2475 egyén 7.264 korona kárt szenvedett.) A tüzesetek közül 248-nyak öngyújtás, 21-nek öngyújtás, 26-nak villámcsapás, 1-nak a gyermekek játéka gyufával, 6-nak világító szerekkel, 1-nak gondatlan bánásmód, 157-nek hanyagság és gonyság, 46-nak más egyéb volt az oka, míg 151 esetben az oka kideríthető nem volt. Meghalt, vagy halálos sérülendevett 5, nem halálos sérülést 37 ember. Huszezeránál nagyobb kárt okozó tüzeset összesen 11 fordult elő, és pedig: *Nagymányán* (Barsm.) máj. 2-án, — *Székelyvárt* (Trencsénm.) máj. 4-én, — *Lózsón* (Sopronm.) máj. 28-án, — *Nován* (Zalam.) május 4-én (11 nem halálos sérüléssel), — *Szalkszentmártonban* (Pestm.) máj. 8-án, — *Óbuda* (Pestm.) máj. 7-én (1 egyén 200.000 kor. kárral), — *Podheringen* (Beregm.) máj. 26-án (46 egyén 53.217 kor. kárral), — *Hejőcsabán* (Borsodm.) máj. 10-én (1 egyén 100 kor. kárral), — *Alsószalókon* (Sárosm.) máj. 8-án,

Tűzrendészeti Felügyelő

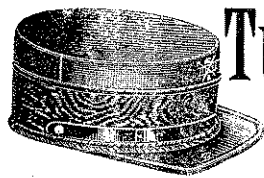
Műszaki tűzoltó-szaklap.

Megjelenik havonta kétszer.

Előfizetési ára egész évre 6 korona.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest,
VII., kerepesi-út 62.

Felelős szerkesztő-és lapfőigazgató: **Lukáts Gyula.**

Tűzoltó-sapkákat

az Országos Tűzoltó-Szövetség
előírása szerint

a legjobb anyagból azért szállíthatunk

olcsóbban, mint bárki más, mert magunk készítjük.

Kivánatra árjegyzéket vagy mintasapkákat
szívesen küld

RITSCHER ZSIGMOND ÉS FIA
KÖRMEND.

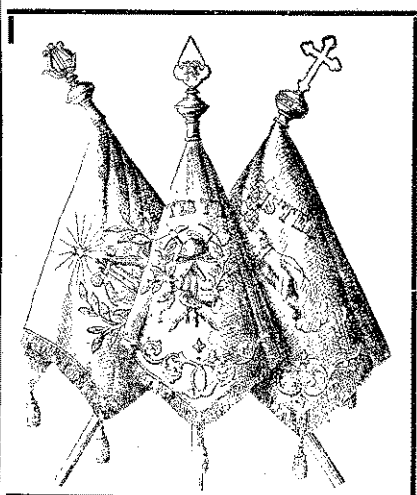
A párisi és római világiállításon arany-
érem és díszoklevéllel kitüntetve.

SZÜTS ÉS TÁRS

tűzoltó, dalárda, egyesületi és tásulati zászlók g

—|* BUDAPEST, *|—

IV., Újvilág-utca 2. sz. Kossuth Lajos-utcai sa

Műintézetűn
és művészi k
készít:

zászlókat,
zászlószala
egyleti jel
kokárdát,
vállszalago

Zászlósz
névvel és dob
látva nagy vá
ban.

Régi zászlók himzésének új szövetre való áttételét elv
Egyleti zászlókról képes nagy árjegyzékünket in
bérmentve megküldjük.

Költségvetést, valamint eredeti rajzokat, selyem
mintákat kivánatra szívesen küldünk.

Minden felvilágosítással készséggel szolgálunk levélben, esetleg szem

ALAPITVA 1831.

SPECIÁL TÖMLŐ-GY

46 KITÜNTETÉS.

ELSINGER M. J. ÉS F

Raktár BUDAPEST V., Mária Valé

Ajánlják

nyers kender- és len-tömlő

a legmagasabb víznyomásra kipróbál
s nem törnek meg.

Mézgázott kender- és len-tömlő

legjobb gummirozással, pneumatikus uton g

Továbbá

Különlegességek tűzi és vízi vedr

Vizmentes ponyvák,
lótakarók és öltönyök stb.

Minden szolid cég gyártmányainkat

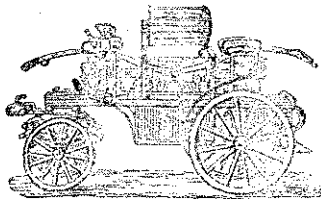
Árjegyzék és minták ingyen és bérmentve

STERNBERG ÉS KÁLMÁN

Budapest,

VIII., József-körút 35. sz.

Fecskendő-, szivattyú-, tűzoltó-
felszerelési gyári raktár.

Teljesen vas-
kocsi szerkezet.

Központi érez-
szelep szerkezet.

Tűzi fecskendőket, tűzoltó egyéni felsze-
reléseket (az orsz. tűzoltó-szöv. szabályai szerint) és
minden e szakmába vágó tárgyakat a legjobb
minőségben és kiállításban jutányos árban szállítunk köz-
ségeknek és tűzoltó-testületeknek kedvező
fizetési feltételek mellett.

Kivánatra árjegyzéket és fecskendő-rajzokat bármintve küldünk.

GYÁR: RAKTÁR:
IV., Magyar-utca 26. sz. IV., Magyar-utca 18. sz.

SCHUNDA V. JÓZSEF

cs. és kir. udv. száll. és kizár. szabadalm.

hangszergyára és zeneműkereskedése

BUDAPESTEN.

Kitüntetések: **Ő Felsége a Királytól** ipari érdemekért: a legfelsőbb elismerés, a **Ferencz József-rend lovagkeresztje**, a koronás arany érdemkereszt és az arany érdemkereszt.

A »M. kir. Operaház«, »Nemzeti« »Nép« és »Végszínház«, »M. kir. Zeneakadémia«, »Nemzeti Zenede«, »Fővárosi és Önkéntes Tűzoltók« stb. stb. szállítója.

Ajánlja mindennemű saját gyárában készült rézfúvó-, fafúvó-, vonó- és ütőhangszereit,

valamint saját találmányú javított és szabadalmazott

ezimbalmait, pedállal és a nélkül.

Úgyszintén mindennemű valódi olasz és másféle igen tartós **húrokat** és mindenféle **hangszeralkatrészeket**, jóállás mellett azok jóságáért, a csinos és tartós munkáért, valamint különösen a **tiszta hangolásért.**

ZENEMŰKERESKEDÉSEMBEN

raktáron vannak a hazai és külföldi legjobb zeneirodalom összes termékei.

Árjegyzékek kívánatra ingyen küldetnek meg.

Az 1896. évi párisi műiparkiallítás aranyéremmel kitüntetve

RÉTAY ÉS BENEDEK

tűzoltó-, dalárda-, egyesületi és társulati zászlók gyára

BUDAPEST

IV. ker., (Belváros) Váci-utca 59. szám.

Zászlószalagok, egyleti jelvények, kokárdák, válszalagok nagy választékban.

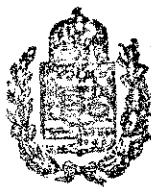
Zászlószegek, névvel és dobozzal.

Saját műhímző-intézet.

Költségvetések, rajzok és anyagmintákat a legnagyobb készséggel bérmentve küldünk.

Az 1896. évi millenniumi kiállításon „kiváló munka-, kiváló versenyképesség- és nagyban termelését“ a millenniumi nagy éremmel kitüntetve.

• Tűzoltó egyenruhákat és felszereléseket szigorúan az új szabály szerint készítünk. •

M. kir. udvari szállítók.

Ő cs. és kir. Fensége József főh. udv. száll.

Cs. és kir. ausztr. udvari s. állítók.

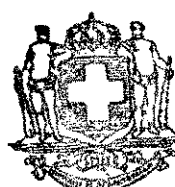
Szerb királyi udvari szállítók.

Perza császári udvari szállítók.

Görög királyi udv. szállítók.

Ő Fensége a görög trónörökös udv. száll.

TILLER MÓR ÉS TÁRSA

császári és királyi udvari szállítók, ő császári és királyi Fensége József főherceg udvari szállítói

Budapestben, IV., Váci-utca 35., IV., Eskü-út 3. számú sarokházban levő

Magyarország legelső és legnagyobb egyenruha-készítő-intézetét

a t. tűzoltó-testületek parancsnokainak és tagjainak becses figyelmébe ajánljuk.

Teljes egyenruhák, valamint az egyenruhához szükséges kellékek jutányos árak mellett számíttatnak.

Ajánlunk továbbá tűzoltói felszerelést, sisakot, zubbonyt, nadrágot, rőzsekéceket, baltákat és sípokát, sapkákat posztóból és bőrből, paszományt, zsimórokat, kardbojtokat, keztyűket, gallérokat stb. a legdúsabb választékban.

Üzletünk azelőtt a Károly-kaszárnyában volt.

Katonai egyenruhák és felszerelési tárgyak. — Vívóeszközök, érmek és rendjelek.

A legszebb tűzoltó-zászlókat készítjük.

Nagyobb megrendelés esetén mértékével végezt fűszabászatunk egyiket saját költségünkön kiküldjük.

Árjegyzékek kívánatra díj- és bérmentesen küldetnek. Sürgőnyezim: Tiller udvari szállítók Budapest.

Polgári öltönyök és fehérneműek!

• • • Polgári ruhán viselendő rendjelek és érmek és ezeknek rozettái a legszebb kivitelben nálunk kaphatók. • • •

ALAPITTATOTT
1858. évben.

Sürgönyezim:
„Szivattyúgyár Budapest“.

Gyártott fecskendő
száma 14380.

BUDAPESTI SZIVATTYÚ- ÉS GÉPGYÁR RÉSZVÉNY TÁRSASÁ

ezelőtt **WALSER FERENCZ**

BUDAPEST, VI., VÁCZI-ÚT 69.

GYÁRTMÁNYAI:

Tűzfecskendők: gőzfecskendők, mozdonyfecskendők, vízszállító-
tók, kocsis-, targonca- és hordozható fecskendők, kender- és lentömlők, mézgával bélelt, mézga- és mézga-
tekeres-tömlők és tartozékaik. Árjegyzéki füzet: XXVI.

Tűzoltósági eszközök és létrák: személy- és szer-
szállító-kocsik, víz-hordókocsik, szénkocsik, tömlőmotolák, különféle létrák és fáklyák.

Tűzoltósági egyéni felszerelések: sisakok, sapkák, övel-
balták, oldalfegyverek, jelvények stb. Árjegyzéki füzet: XXVIII.

Szivattyúk: kézi, járgány- és szíjhajtásra, házi, építkezési-, gaz-
dasági- és legkülönbébb ipari célokra. Árjegyzéki füzet: XXIX.

Gőszivattyúk és villamos hajtású szivattyúk
különféle kivitelben és nagyságban, mindennemű célokra.

Köztisztasági szerek: utcai öntöző-kocsik, utcai seprő-
gépek, közúti sárvonógépek, hécék, kocsik billenő szerkezettel, egyengető úthengerek, pöcze-
gödör-tisztító-készülékek büzmentesen működő légszivattyúval és Wegner szabadalma szerint önműködő szivóval. Árjegyzéki füzet: XXI.

Közegészségügyi szerek: teljes gőzfertőtlenítő telepek, fertőtlenítő-
készülékek, stabil és szállítható alakban, fertőtlenítő szerkocsik, fertőtlenítő személyszállító-, mentő- és trágyaszállító kocsik és kötszer sterilizátorok. Árjegyzéki füzet: III.

Templomharangok összhangzó harangozattal, szabadalmazott vas- vagy fakoronával, valamint jelzőharangok iskolák, kórházak, gyárak, majorok és építkezések számára. **Vas harang-állványok.** Árjegyzéki füzet: XXX.

➔ **ÁRJEGYZÉKEK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.** ➔

TÜZOLTÓ-KÖZLÖNY

A MAGYAR TÜZOLTÓK SZAKLAPJA.

»MAGYAR ORSZÁGOS TÜZOLTÓ-SZÖVETSÉG« HIVATALOS ÉRTESEITŐJE.

A »Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség« tagtestületeinek díjtalanul küldetik meg.

Kiadó és laptulajdonos: A Budapesti Önkéntes Tűzoltó-Testület.

KESZTŐSÉG és KIADÓ- HIVATAL:

IV. kerület, Kossuth Lajos-
utca 8-ik szám.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben és vidéken egész évre 4 kor. 80 fillér, félévre 2 kor. 40 fillér.
A magy. orsz. tűzoltó-szövetség kötelekébe tartozó testületek tagjainak egész
évre csak 2 kor. 40 fillér.
Egyes példánynak ára 40 fillér.
Előfizetések és reklamátiók a kiadóhivatalhoz czímzendők.

HIRDETÉSEK

a kiadóhivatal által legutányosabb árak
mellett vétetnek fel.
Többszöri hirdetésnél tetemes árenged-
mény.

MEGJELENIK HAVONKINT EGYSZER.

Tartalom: *Nagygyűlés után.* Irta: Dunántúli. — *Hivatalos rész:* Jegyzőkönyv az 1902. aug. 5-iki elnökségi ülésről. — Jegyzőkönyv az 1902. aug. 14-iki elnökségi ülésről. — Jegyzőkönyv az 1902. aug. 14-iki orsz. választmányi ülésről. — *Általános rész:* Az egri nagygyűlés. — *Szövetségek köréből:* A veszprémvármegyei szövetség közgyűlése. — *Hírek.* — *Hirdetések.*

Nagygyűlés után.

Most, hogy lezajlottak az egri napok, a XV. országos tűzoltói nagygyűlés napjai, talán nem lesz egyes visszapillantást vetni azokra, nehogy s nélkül menjenek azok feledésbe.

Szokatlan nagy érdeklődés nyilvánult meg ezen gyűlés iránt, a mit igazol az, hogy — a mire eset nem volt — 178 tagtestület volt a nagygyűlésen szavazati joggal képviselve. Valóban örvenik kellene ezen, ha nem tudnók, hogy ezen szabású érdeklődésre nem annyira az ügyre, mint inkább azzal mindenkor ellentétes érdekek istápolása szolgáltatott okot.

Egy, a nyersségig menő őszinteségénél fogva szemében szálla férfit az ügyvezetésből kitűntni, egy másik, alkalmilag hangzatos frázisokkal és még hangzatosabb ígéretekkel dobálózó, indig saját üzleti érdekeit szolgáló férfit, ki titlan könnyelműséggel és taktikai hibával égette maga mögött a menekülés útját, az előadók a visszaerőszakolni, és végül — ha csak lehet — főkéntes szolgálatait a legfőbb tisztség adományozásával honorálni, ez volt az u. n. *reform*nak tulajdonképeni célja és főtörekvése.

Hogy ezen célok szolgálata mennyiben egyeztessen össze az országos szövetség célzataival, hogy mennyiben azok megvalósíthatók lettek volna annyi kár háramolt volna azokból a szövetség, az a »reformpárt« vezetői előtt mellékes lehetett, mert különben hónapok óta rendszeren előkészített küzdelmükkel, a józan ész híre, nem mentek volna el addig a határig, a határon túl nem következhetett be más, mint

a mi be is következett, t. i. a legdicstelenebb bukás az egyikre, a krokodilkönnyeket sem méltányoló szárnalmas mosoly a másikra, s méltó elégtétel annak, kit, mint önző törekvéseik legszilárdabb gátját, eddigelé teljesen szokatlan eszközökkel és minden módon útjukból eltávolítani akartak.

És hogy ebből az egyenlőtlen fegyverekkel folyó küzdelemből, melyben ágyu dörgött, puska ropogott, szurony villogott és kard csattogott a gyanúsítás fegyvereivel az egyik oldalon, míg mindezekkel szemben a másik oldalon a jó ügy érdekei mellett az örök igazság hüvelybe dugott lángpallósán kívül egyéb fegyver nem volt, mégis nem az önző magánérdek, hanem maga a közérdek kerülhetett ki győztesnek, az egyik soha nem muló dicsősége marad az egri nagygyűlésnek, de dicsősége marad azoknak is, kik az alapostolok törekvéseinek föl nem ültek, vagy elég erkölcsi erővel birtak arra, hogy midőn saját szemeik előtt bujt ki a szög a zsákból, az önző célok támogatásától a döntő pillanatban elállottak.

És ez jó volt így. Ezt a küzdelmet meg kellett egyszer vivni, már csak azért is, hogy ország-világ előtt dokumentáltassék, hogy a magyar tűzoltóság áll azon az erkölcsi alapon, mely szükséges ahhoz, hogy jogosulatlan egyéni törekvések a jogos közérdek rovására ne érvényesülhessenek.

Több oldalról kifogás tárgyát képezte az, hogy a nagygyűlés napirendjére újból fölvétettek azok a javaslatok, melyek már a brassói nagygyűlésen is szerepeltek, s a tűzrendészet országos fejlesztésére a Kuzskó-Ecker-féle biztosító-szövetkezeti tervrezen kívül maga az elnökség semmi javaslatba.

Véleményünk szerint ezt hibául csak azok róhatják föl az elnökségnek, akik hibát minden áron keresni akarnak. Azok a törekvések, melyeknek *Óvári Ferencz dr.*, a szövetség közbeccsülésnek örvendő alelnöke a javaslatok előterjesztésénél oly szép szavakban és mindannyiunkat hálára kötelező ügyszeretettel adott kifejezést, igaz, hogy nem új törekvések, hanem régi törekvései az egész magyar tűzoltóságnak, ám ez a körülmény azok értékéből mit sem von le, de sőt azoknak súlyt kölcsönös, s az országos szövetség magához és az ügyszög méltóan csakis akkor cselekszik, ha mindaddig, a míg csak egy is azok közül meg nem valósul, egy pillanatra sem szünik meg azok jogos, és az ország érdekében levő voltát mentül erélyesebben hangoztatni.

Sajnos, hogy erre a folytonos hangoztatásra oly nagy szükség van nálunk, s ennek daczára is a kormány közömbössége miatt, csak alig egy-egy lépéssel vihetjük előre ügyünket, mely pedig nem a magunk saját külön ügye, hanem az egész országnak életbevágó érdeke, melyet híven, becsülettel, legjobb tehetsége szerint szolgálni minden hazafinak legszentebb kötelessége.

Mi tűzoltók kétségtelenül sokat tehetünk e téren, kivált akkor, ha szem elől nem tévesztjük az összetartásban rejlő hatalmas erőt. Ám valódi eredményt elérnünk csak akkor lesz lehetséges, ha törekvéseinknek azoktól eddig távolálló nagy nevű férfiak támogatását sikerül megnyerni, vagy legalább is azok érdeklődését felkölteni.

Igaz örömmel konstatáljuk, hogy ebben az

irányban a nagygyűlés a legfényesebb eredménykalkodott. Az újonnan megválasztott elnök *Széchényi Viktor* grófnak, a legnagyobb magyar tűzoltó közeli rokonának elnöki tisztségre való megnyerése már egyenlő eredmény, melynek a magyar tűzoltó-intézmény fejlődésére messze kiható voltát, hisszük és reméljük, már a legközelebbi jövő fényesen leigazolni.

Fényes név, kimagasló lelki és szellemi adottságok, lekötelező és megnyerő szeretetreméltó katonai nevelés, előkelő összeköttetések, és a tetterőtől duzzadó mélységes ügyszeretet, ként és együttvéve oly tulajdonságok, melyek az országos intézmény élén csak a legszebb nyelkekkel kecsegtethetnek, különösen oly férfiak működése mellett, mint a minők *Óvári László*, *Ruffy Pál*, *Hadzsy János*, *Hellebronth Géza* képviselők, s az elnökségnek és felügyelőbizottságnak nagyobbbrészt rég kipróbált, viharezett és megpróbáltatott tagok.

És ha mindezek mellett megemlékszünk az adott viszonyok közt legszerencsésebb példák dásáról, mely a titkári-állásnak *Szily József*, *Breuer Szilárd*dal, a tűzoltó-intézménynek elnöki évtizedet meghaladó idő óta legmunkásabb és legvaló betöltésével állt elő, úgy bátran adhatunk biztató jezést abbeli reményünknek, hogy az országos szövetség jövője nemcsak munkában, de eredményben, sikerekben is gazdag lesz.

Adja Isten, hogy úgy legyen.

Dunai

HIVATALOS RÉSZ.

Jegyzőkönyv.

Felvételett Budapisten, a magyar országos tűzoltó-szövetség elnökségének 1902 augusztus 5-én tartott ülésében.

Elnök: *Dr. Óvári Ferencz* alelnök.

Jegyző: *Breuer Szilárd* h. titkár.

Jelenvoltak: *Tomcsányi Béla* pénztárnok; *Barabás István*, *Ecker Sándor*, *Köhler István*, *Lukáts Gyula*, *Markusovszky Béla*, *Scossa Zoltán*, *Szabó Gyula*, későbbben *Vida Pál* előadók; *Polcz Rezső* felügyelő bizottsági tag és *Dr. Szily József* budapesti önk. parancsnok, mint vendég.

1. Elnök megnyitván az ülést, *Köhler István* napirend előtt szót kér; megköszöni az elnökségnek az irányában tanusított magatartását, midőn őt kebelében továbbra is megtartotta, bocsánatot kér, ha betegeskedése miatt nem tett eleget elvállalt kötelezettségének és kéri az elnökséget, hogy továbbra is tartsa meg őt jóindulatában. — Tudomásul vétetik.

2. *Lukáts Gyula* ugyancsak napirend előtt kérdést intéz a titkárhoz, hogy mikép lehetett egy ülés napirendjére 6 szabályrendeletet kitűzni? — Elnök ama kijelentése, hogy a napirendre mind az vétetik, a mi elintézve, készen van, — tudomásul szolgál.

3. Titkár bejelenti, hogy *Vida Pál* előadó kimentette késői megjelenését, *dr. Glósz Kálmán* egri parancsnok pedig elmaradását. — Tudomásul szolgál.

4. *Breuer Szilárd* h. titkár referál a belügyminiszter

által véleményezés végett leküldött baranyai tűzrendészeti szabályrendeletéről. Ezen szabályrendelés hiányosságban jónak mondható, de nagy hiánya az, hogy a kötelezett tűzoltóság szervezése nincs benne rögzítve; a kötelezettek összeírása, a megváltási díj megállapítása, a szükséges létszám megállapítása, a kötelezett parancsnok kinevezése, a fogat-kötelezettség kimondása, annak megváltási módja és alapja, a fogatok szolgálati tisztségstb. mind oly kérdés, mely részletesen megállapításra lenne leoltandó. A kihordott hamu vízzel lenne leoltandó. A jegyzőkönyv anyagokról szóló §-ban hivatkozás történik a vonatkozó miniszteri rendeletekre. A kéményseprők kötelességük a kéményen észlelt hiányok bejelentésére; a kéményseprők égetés szeles időben eltiltandó. A cséplés engedélyezése a tűzoltó-parancsnok véleményétől teendő, mint a gőzgéppel való cséplés engedélye is telepengedélyezési eljárásához a tűzoltóparancsnok engedélyező és mint a többi bizottsági tag, megfelelő díjban is részesítendő. Minden községnek önkormányzatával sággal kellvén birni, a kötelezett csapat megváltási díj mellett is szervezendő, de ekkor 24 gyakorlatot csak négyet tart évenként és tartalék-szolgálatot tartani sorozási évszám a 20—40 éves korban állapítandó az éjjeli őrséget a tűzoltóság állítsa legalább négy tag létszámában. A jogtalan egyenruhaviselés bírságát a törvényben legyen megállapítva. Körülírandó lenne, hogy a tűzoltói alap miként alakul és kezeletik és a paran-

lap kezelésébe kellő betekintés engedtessek. A tűzről
mszéd község telefonon vagy lovas-küldöncz által
endő. Tűznél vezényltre egyedül jogosított csak a
parancsnok lehet; tűzörtséget a tűzoltóság köteles
i. A tűzvizsgálati jegyzőkönyv pedig nem az 1870.,
az 1894. évi miniszteri rendelet értelmében szerkesz-
— Elfogadtatik Barabás István előadó azon hozzá-
val, hogy a tűzörtség kiegészítésére, munkaerő gya-
nem tűzoltók is kirendelthessenek. A belügyminisz-
ilyképen felterjesztetni határozatott.

5. Breuer Szilárd h. titkár referál a pozsonyvár-
i tűzrendészeti szabályrendeletéről, a melyet első ízben
véleményünk alapján a vármegye módosított, törülvén
rendészeti felügyelők intézményét és a gőzgéppel való
re vonatkozó passzust. A belügyminiszter a vélemény-
st megsürgette és a késedelem indokolására hívja fel
ökséget. A szabályrendelet általában jónak mondható ;
módosítások itt-amott szükségesek, u. m. hogy tűz-
zeti biztosnak ne előjárósági tag, hanem tűzoltó-
csnok küldessék ki, az alispánnak pedig adassék meg
ilyenek kiküldésére. A kéményseprő köteleztessek a
nényen észlelt hiányok bejelentésére. A kőolaj nagyobb
viségben való tartása csak külön raktárhelyiségre
koztható ; a gyulékonyasági fok pedig nem legfeljebb
k ; hanem legalább 21 fok. A disznóperzselés távol-
50 méter legyen ; a gőzgéppel való cséplés pedig
enül hatósági engedélyhez kötendő, ott vízkészlet
dó, nagyobb szélben pedig a gép munkája beszü-
d. Az éjjeli őrséget a tűzoltóság állítsa legalább 4
A tömlőkapsokhoz egységes csavarra szóló áttéti
ok szükségesek. Az előjáróság a szereknek $\frac{1}{4}$ éven-
vizgálatára is kötelezendő. Minden községnek önálló
óságát kell birni, s így a kötelezett csapat még önk.
mellett is szervezendő, s ha az önk. egylet feloszlik,
gálat nem a szomszéd községre bízandó, hanem a
zett csapatra ; a kötelezett csapat szervezéséről a
g szabályrendeletet alkosson ; a kötelezettség alól
azok mentendők fel, kiket feltétlenül fel kell menteni.

6. Breuer Szilárd h. titkár referál az alispán által
véleményezés végett beküldött aradvármegyei tűzrendészeti
lyrendeletéről. Általánosságban ez is megfelelő. Éjjeli
ól egyik §. sem gondoskodik. A kéményseprő köte-
d a kéményen észlelt hiányok bejelentésére. A nagyobb
eumkészletet csak előzetes engedély mellett lehessen
ni. A nyomtatás távolsága a belterületen 10 méter, a rözse,
rakására szintén 10 méterben állapítandó meg. A
nyzás csűrőkben teljesen betiltandó. A cséplőhelyen
szlet és veder tartandó. Létra minden házban legyen.
llő vízforrások előteremtéséről a község tartozik gon-
odni. A hatósági bizottság a szerek megvizsgálására is
ezendő. A kötelezett csapat önk. egylet mellett is szer-
dó a 20—40 éves lakosok közül s csak azokat mentésék

fel, kiket okvetlenül fel kell menteni. Megállapítandó a
megváltási díj alapja ; a kötelezettek névsora a parancs-
nokkal is közlendő ; a csapat szervezete olyan legyen,
mint az az országos tűzoltó-szövetség szervezési szabályza-
tában körül iratott ; a gyakorlatok száma 24, illetve tartá-
lékos csapatnál 4-ben állapítandó meg ; az éjjeli őrség lét-
száma legalább 4 főnyi legyen ; az önk. parancsnok legyen
együttal a kötelezett csapat parancsnoka is ; ha az önk.
egylet megfelel, a kötelezett csapat nem oszlatandó fel,
hanem tartalékcsoporttá alakul át ; a szükséges létszám
megállapításánál a vármegyei szövetség meghallgatandó. A
fogatkötelezettség szintén kimondandó lenne, valamint meg
kellene állapítani a megváltás, beosztás, jutalmazás módjait
is a község által azon szerek szerzendők be, a melyeket
a kormányrendelet elő ír : azok gondozásáról a község
legyen köteles gondoskodni. Tűznél a vezénylő csak a
helyi parancsnok lehet. A tűzvizsgáló bizottságba a rendőrség
vezetője és a kéményseprő is beveendő és e bizottság a
szerek megfelelő voltát is tegye kérdés tárgyává. — Elfo-
gadtatik azzal, hogy a létszám megállapításánál elsősorban
a tűzrendészeti felügyelő véleménye hallgattassék meg. Az
alispánnak megküldetni határozatott.

7. Breuer Szilárd helyettes titkár referál a belügymi-
niszter által véleményezés végett leküldött somogyvár-
megyei tűzrendészeti szabályrendeletéről, melynek 7. §-át
Kadarkút község oda módosítottatni kívánja, hogy a gőzgéppel
való cséplés nádas tetőtől ne 200, hanem 100 méter, cserépte-
tőtől ne 100, hanem 50 méter távolban engedtessek meg.
A vármegye e módosítást nem pártolta. Az elnökség enge-
délyezhetőnek tartja, de csak nappali és nem szeles időben ;
a 100 méter távol egyáltalában minden gyulékony tárgyra,
az 50 méter minden útra is nyerjen vonatkoztatást. A
cséplőhelyen legyen vízkészlet, veder ; a munka befejeztével
pedig a tűz teljesen eloltandó. — Elfogadtatván, felterjesz-
tetni határozatott.

8. Breuer Szilárd h. titkár referál az alispán által
véleményezés végett kiadott s már 5 ízben megsürgetett
Baranya-Szt-Lőrincz községi tűzoltási szabályrendeletéről, a
mely inkább a tűzoltóság tanácskozási ügyrendjének, mint
tűzrendészeti szabályrendeletnek mondható. Az általános
tűzoltói kötelezettség nincs benne kimondva ; a csapat ser-
vezete rossz, tehát az orsz. szövetségi előírás szerint lenne
megállapítandó, épügy a rangjelzés. Megállapítandó továbbá,
hogy kik mentetnek fel ? mi a megváltási díj alapja ? ki
által állapítatik meg a szükséges csapat-létszám ? kimon-
dandó a fogatkötelezettség, azok megváltása, beosztása,
jutalmazása. A szerek gondozása, szertár létesítése a község
dolga ; a fecskendőben állandóan vizet tartani nem szabad.
A szabályrendelet készítésénél általában az új vármegyei
tűzrendészeti szabályrendelet lesz alapul veendő. — Elfo-
gadtatván, az alispánnal közöltetni határozatott.

9. Barabás István előadó referál a belügyminiszter
által véleményezés végett leküldött aradvármegyei tűzoltó-
szövetség alapszabályairól, a melyek egy ízben már vélemé-
nyeztettek. Minthogy a miniszter az egyenruházat leírásá-
nak az alapszabályokba való bevitelétől eltekint, de viszont
egész határozottan kijelenti, hogy a testületek kötelező
csatlakozását nem mondja ki : az alapszabályok erre vonat-
kozó 7 §-a akként lenne fogalmazandó, hogy »a szövetsé-
ségnek tagja minden szervezett tűzoltóság, mely belépését
az elnökségnél írásban bejelenti«. — Elfogadtatván, felterjesz-
tetni határozatott.

10. Szabó Gyula előadó bemutatja az általa kidol-
gozott vármegyei tűzoltó-szövetségi alapszabály-mintát és
községi tűzrendészeti szabályrendelet-mintát. — Lukáts
Gyula és elnök hozzászólása után kimondja az elnökség,
hogy Bulyovszky Aladár felügyelő bizottsági tagot felhívja
az általa ígért tűzrendészeti szabályrendelet-mintáknak 30
napon belül való bemutatására ; a tervezeteket sokszoro-
sítva megküldi az elnökségi tagoknak és a nagygyűlés

után tárgyalás alá veszi úgy Szabó Gyulának most beterjesztett mintáit, mint a már régebben Szabó és Lukáts által beterjesztett, valamint a Bulyovszky által netán beterjesztendő tervezeteket is.

11. Szabó Gyula előadó bemutatja az általa újabban módosított szolgálati érem-rajzokat és alapszabályokat. Újabb terve szerint az ötéves bronz, a tízéves ezüst, a 15-éves ezüst, középen kék email mezővel, a 20-éves hasonló, de babérkoszorúval körülvéve, a 25-éves piros email mezővel, a 30-éves hasonló, de babérkoszorúval; ára: 90 fillér, 3.50 kor., 4 kor., 5.25 kor., 5.25 kor., és 5.50 kor.; a szalagára 30 fillér. — Scossa Zoltán más alakú szalagot szeretne alkalmazni. Lukáts Gyula a testületek részletezése helyett egyszerűen azt mondáná: »minden szervezett tűzoltóság«. Barabás nem tartja elégségesnek e körülírást. Breuer elégségesnek találja, mert a szövetség alapszabályai is csak így írják körül a tagságot. Barabás kérdi, hogy mikép van ellenőrizve az érmekek tényleges értéke? Lukáts kérdi, van-e kimutatás arról, hogy az érmekek visszaváltása után mi haszna maradt a szövetségnek? Breuer bejelenti, hogy az érem értéke nem ellenőrizhető, de a maradék ki van mutatva és az érmekek fennállása óta 1540.28 fillért tesz ki; a lényeg azonban az, hogy a jövőben annyi haszon maradjon, hogy a kezelés költségeit fedezze. Lukáts azt ajánlja, hogy a szövetség készíttessen vésetet, a verés költsége akkor leszál néhány fillérré. Köhler az érem hátlapjára a szövetség címerét tenné, mert akkor utánozni nem lesz szabad; a minták készítésére felhívna az iparművészeti múzeumot is. Lukáts szerint legolcsóbb a kőrmöczbányai pénzverde. Elnök a 30-éves érmet 20 koronás nagyságában aranyból veretné. Markusovszky az érmekek sorrendjét megváltoztatná; kimondani kéri továbbá, hogy olyanok részére, a kik nem tagjai valamely testületnek, a közvetlen politikai hatóságuk, egyébként pedig csak testületük kérhessen szolgálati érmet, de egyes személy a maga részére ne kérhessen ilyent. — Az elnökség az alapszabályok megbeszélése után határozatilag kimondja, hogy: 1. az érmekekről vésetet készített és az érmekek vezetését maga végzeteti; 2. az érmekek árát lehetőleg olykép állapítja meg, hogy a kezelés költségei fedezést találjanak; 3. az iparművészeti múzeumot érem- és szalag-tervezet és ajánlat beadására felkérni fogja; 4. az érem hátlapján a szövetség címerét alkalmazza; 5. a 30-éves érmet 20 koronás nagyságban aranyból vereti; 6. a jogosultakat a »szervezett tűzoltóságok« tagjai gyűjtőkifejezéssel jelzi; 7. a külföldön eltöltött szolgálati időt beszámítja annak, a ki magyar állampolgár; 8. érmet senki magának nem kérhet; hanem csak a testülete, illetve közvetlen politikai hatósága útján; a tűzrendészeti felügyelőknak tehát ez utóbbi igazolja szolgálati éveit és szerzi be az érmet is; 9. a javaslatot ily irányban terjeszti az országos választmány elé azzal, hogy a kivétel az elnökségre lenne bízandó. Végül Szabó Gyulának a tervezet kidolgozásáért köszönetet szavaz.

12. Helyettes titkár felolvassa az 1902. július 15-én tartott ülés jegyzőkönyvét. — Észrevétel nélkül hitelesítettik.

13. Elnök jelenti, hogy gróf Széchényi Viktor kész az elnöki állást elfogadni és egész munkaerejét ajánlotta fel a szövetségnek. Energikus, munkás embernek ismerte meg s azt hiszi, hogy már jobb választást nem tehetünk volna. Felkéri az elnökséget, hogy minden tagja egyenként is hasson oda, hogy gróf Széchényi Viktor elnökké megválasszassék. — Örömmel tudomásul vétetvén, az elnökség elnöknek közbenjárásáért köszönetet mond.

14. Elnök bejelenti, hogy az országgyűlési képviselők közül dr. Hadzsy, Hellebronth, Szederkényi, Ruffy, Nessay, Károlyi A., Benes László és Luby Géza jelentették be a kongresszuson való megjelenésüket. — Tudomásul szolgál.

15. Breuer Szilárd helyettes titkár jelenti, hogy a horoglétrákra és a tömlőkre beérkezett ajánlatok szerint a budapesti szivattyúgyárnál a beszerzés 398.80 koronát, tenne ki; Sternberg és Kálmán czégnél 325. kor.; Seltenhofer Fr.

fainál 307.40 kor.; Köhler Istvánnál 292 koronán; azonban nem három, hanem kilencz horoglétrára véség. — A kilencz darab horoglétra és nyolcz darab méter hosszú tömlők (csavarokkal) Egerbe való szá Köhler István gyáros bizatik meg.

16. Breuer Szilárd helyettes titkár jelenti, versenyek I. sorozatára (kocsifecskendő) jelentkezett Szent-Miklós, Szarvas, Gyöngyös-Püspöki, Salgótarján, Zombor, Veszprém. A II. sorozatra (két kerekű mőbecse, Mezőtárkány, Törökkanizsa, Zombor, Szeged, Gyöngyös. A III. sorozatra (négy kerekű mozdony) Szent-Miklós, Nyiregyháza, Óbecse, Törökkanizsa, Szeged, Veszprém, Heves, Gyöngyös. A IV. sorozatra (mászás három horoglétrával): Török-Szent-Miklós, Nyiregyháza, Szarvas, Óbecse, Mezőtárkány, Zombor, Gyöngyös, Vác. Az V. sorozatra (mászás egy horoglétrával): Török-Szent-Miklós, Nyiregyháza, Szarvas, Mezőtárkány, Zombor, Szeged, Gyöngyös, Vác. A VI. sorozatra (kötél-ereszkedés): Török-Szent-Miklós, Nyiregyháza, Szarvas, Óbecse, Mezőtárkány, Zombor, Szeged, Gyöngyös, Vác. A VII. sorozatra (tömlőfektetés): Török-Szent-Miklós, Nyiregyháza, Szarvas, Óbecse, Mezőtárkány, Zombor, Szeged, Veszprém, Gyöngyös. A VIII. sorozatra (kötés kulcsonttőrésnél): Török-Szent-Miklós, Nyiregyháza, Szarvas, Szeged, Veszprém, Gyöngyös. A IX. sorozatra (fejtetőkötés): Török-Szent-Miklós, Nyiregyháza, Szarvas, Szeged, Gyöngyös. A X. sorozatra (reflektál): Török-Szent-Miklós, Nyiregyháza, Szarvas, Mezőtárkány, Törökkanizsa, Zombor, Szeged, Heves, Gyöngyös. — Pásztó állítólag július 9-én Egerbe küldte jelentését s most a jelentkezésének elismerését Tudomásul vétetik azzal, hogy Pásztóra vonatkozólag a jelentkezés bekívánandó és a mennyiben tényesen korán jelentkezett, a jegyzékbe felveendő lesz.

17. Breuer Szilárd helyettes titkár jelenti, hogy vasuti kedvezmények valamennyi vasut és a Dunagőztársaság által is megadattak, az igazolványok csak néhány nap múlva lesznek kaphatók, me napokban nyert kérvényünk elintézt. — Tudomásul vétetik.

18. Tomcsányi Béla pénztárnok kérdést intéz az elnökség tagok honoráriuma az új éremtervezetben adandó-e már most is, avagy csak a következő gyűléstől kezdve? — Határozatilag kimondja az elnökség, hogy az új megállapodás csak a nagygyűlés utáni nagygyűlésben.

19. Markusovszky Béla előadó referál az egeri díjakról és a következőket javasolja. A legmagas versenydíj lenne a 120 m. tömlő és egy fecskendővel ingaóra két gyertyatartóval, összesen 390 koronát felirata lenne: »Az egeri XV. nagygyűlés, az országos nagy díja.« A három horoglétrával való versenydíj lenne hat horoglétra, II. díja három horoglétra, horoglétrával való mászás I. díja egy ezüstpohár (48 kor.), II. díja egy ezüst cigarettatárcza (30 kor.), kötélereszkekedés I. díja egy dohányzó készlet (45 kor.), II. díja egy szivartárcza ezüst sarokkal (18 kor.). A kötési díja egy likőrkészlet (85 kor.), a fejtetőkötés díja (30 kor.), Dr. Óvári Ferencz díjai a tömlőkötés két díszes óra. A díjak felirata olyan, mint a fenti versenydíjaké és a díj fokozatának megjelölésével 10% engedményt is ad. — Elfogadattván, a megadott feliratok bevételeivel és a tárgyaknak Egerbe küldetésével Markusovszky Béla előadó bizatik meg.

20. Markusovszky Béla előadó a versenydíjak vonatkozásában azt javasolja, hogy: a) a versenydíjakat legyen elzárva, a melyen belül csupán a jury által választmány tagjai és a versenyzők tartózkodhatnak; b) hogy az elnökség tagjai ily minőségüket feltűntetvén nyel láttassanak el; c) hogy a mászófal emelvénye mögött oly erős korlátok alkalmaztassanak, hogy a lezuhanást teljesen lehetetlenné teszik. — M

tvány elfogadtatik, ép úgy Köhler Istvánnak amaz alata is, hogy az elnökség részére 34 darab fehér gomb-ényt »elnökség« felirattal és a jury részére 15 darabot »ry« felirattal ingyen szállítani fog.

21. Markusovszky Béla előadó kérdést intéz az iránt, hon a kongresszuson tartandó felolvasásra jelentkezettek? — Jelentkezés eddig nem érkezvén be, az elnökség éri Markusovszky Béla előadót egy felolvasás tartására, al, hogy a tárgyat jelentse be az elnökségnek, mit Markusovszky Béla készséggel elvállal.

22. Breuer Szilárd helyettes titkár bejelenti, hogy az jelentés fenmaradt példányai Egerbe lennének szállítandók, elnökség tagjai pedig csoportosan bejelentendők. — Hazatérve kimondja az elnökség, hogy az évi jelentés fenadott példányai a nagygyűlésen való szétosztás céljából rbe szállíttassanak, az elnökség csoportosan bejelenték és a szintén bejelentendő szövetségi iratok uti költségei előadókéval együttesen a szövetségi pénztár által fedezenek.

23. Polcz Rezső felügyelő-bizottsági tag felolvassa a tárvizsgálatról felvett jelentését. — Tudomásul vétetik. Ezzel az ülés elnök által este $\frac{1}{2}$ 8 órakor bezárattott.

Kmf.

Dr. Óvári Ferencz,
alelnök.

Breuer Szilárd,
helyettes titkár.

Jegyzőkönyv.

Étetett Egerben, 1902. augusztus 14-én a magyar országos tűzoltó-szövetség elnökségének ülésében.

Elnök: dr. Óvári Ferencz alelnök; jegyző: Breuer Szilárd h. titkár. Jelen voltak: Tomcsányi Béla pénztárnok, Barabás István, Ecker Sándor, Lukáts Gyula, Szabó Gyula, Vida Pál, Köhler István, Scossa Zoltán előadók; Bulyovszky László, Czedler János, Polcz Rezső, Szokoly Ignác, Varga János, Polcz Rezső, Szokoly Ignác, Varga János, Polcz Rezső felügyelő-bizottsági tagok; Mezey Mihály, dr. Szily József, Kühn János, Vermes Béla, dr. Glósz Kálmán városi elnök, Elmaradásukat kimentették: Wagner Manó és Markusovszky Béla előadók.

1. Elnök megnyitván az ülést, üdvözlöi a megjelenteket és egyben bejelenti, hogy gróf Széchényi Viktor távlag azon óhaját közölte vele, hogy személyesen is részt vegyen a nagygyűlésen, valamint bejelenti azt is, hogy a sár-szt.-mihályi és a zsarnóczai községi tűzoltóságok elnököt tiszteletbeli parancsnokukká választották meg. — Tudomásul szolgál.

2. Helyettes titkár felolvassa az 1902. aug. 5-iki városi községi ülés jegyzőkönyvét. — Hitelesítettik.

3. Breuer Szilárd h. titkár bejelenti, hogy a múlt ülés bizottságától utána járván a dolognak, konstataulta, hogy a nagygyűlés csakugyan idejekorán jelentkezett az egri rendezőbizottságnál a versenyekre, de jelentkezését időközben visszavonta. Mezey Mihály nagyváradai parancsnok a versenyek módosítása tervezetének beküldésére felhivatván, a melyek keresztülvitele iránt elnök rendeletére már megkezdett, így két időmérőt is megrendelt, a melyeknek a győztes koronát kitevő árát utalványoztatni kéri. Mezey Mihály a felolvasást teljes terjedelmében felolvassa, majd a versenyek és a díjtárgyak átvételével az ezáltal megnevezendő díj megbizni javasolja. — H. titkár jelentése tudomásul vétetik, a két időmérő költsége utalványoztatik, a versenyek és díjak átvételére a most megnevezendő jury titkár fel.

4. A verseny-jury tagjainak megállapítása már most szükségesnek, hogy az az iránti javaslat az elnökség választmány elé terjeszthető legyen: elnök javaslatára a verseny elnökéül Mezey Mihály, jegyzőjéül Szabó Gyula, helyettes elnökéül dr. Kállay Zoltán hevesvármegyei fő-

ispán, Majzik Viktor alispán, Jankovics Dezső egri polgármester; tagjaiul az egri tűzoltó-testület részéről dr. Glósz Kálmán, Mlínkó István és dr. Pásztor Bertalan, továbbá Barabás István, Markusovszky Béla, Lukáts Gyula, Scossa Zoltán, Vida Pál előadók, Polcz Rezső, dr. Szily József, Mihalik Béla, Simigh Rezső, Publig Ernő parancsnokok fognak az orsz. választmánynál javaslatba hozatni, a jury jegyzőjének pedig az összes e tárgyra vonatkozó ügyiratok már ez alkalommal adatnak át, a jury elnöke pedig felkéretik, hogy a jury jegyzőkönyvét már a díjak kiosztása alkalmával teljesen elkészítve mutassa be.

5. Dr. Glósz Kálmán egri parancsnok arra kér engedélyt, hogy az egri tűzoltó-testület két mászója versenyen kívül részt vehessen a mászógyakorlati részben. — Vida Pál és Barabás István előadók hozzászólása után az elnökség a juryhoz az egri testület e kérelmét pártolólólag a figyelmébe ajánlja az esetre, ha a versenyekre kitűzött idő rövidsége akadályul nem szolgálna.

6. Helyettes titkár bejelenti, hogy felolvasásra egyedül Markusovszky Béla előadó jelentkezett, ki a »Megelőző tűzrendészet mai állásáról« kíván aug. 15-én d. u. 4 órakor felolvasást tartani. — Tudomásul vétetvén, a felolvasás körüli intézkedésre dr. Glósz Kálmán egri parancsnok kéri fel.

7. Helyettes titkár bejelenti, hogy az 1905-ben tartandó kongresszusra egyedül Szeged város tanácsától érkezett be szabályszerű meghívó; az »Eger« című alkalmi lapban olvasta ugyan, hogy Tankóczy szatmári parancsnok szintén megbízást kapott volna városától arra, hogy a kongresszust Szatmárra meghívja, de arról hivatalos értesítés eddig nem érkezett. — Szeged város meghívója a nagygyűlés elé pártolólólag beterjesztetni határozatott.

8. A budapesti alszövetség a választmányhoz intézett beadványában szükségesnek jelzi, hogy a berlini kongresszus tapasztalatai a »Tűzrendészeti Lapok Almanach«-jában közrebocsáttassanak és e mű kiadásának pártolására 300 korona segély engedélyezését, illetve a műnek példányonként 50 fillér árban a tagtestületek részére való megrendelését kérelmezi. — Elnök javaslatára határozatba megy, hogy az orsz. választmányhoz oly irányu előterjesztés teendő, a mely szerint a kérelem elintézése az új elnökségre lenne bízandó, mert azt most érdemileg tárgyalni sem lehet akkor, a midőn a jövő évek költségvetésének egyensúlya az állami segély felemelésétől van függővé téve.

9. Helyettes titkár bejelenti, hogy Stermann M. nagy szombati gyufagyáros ajánlata tárgyában beérkezett a gyáros és a nagyszombati rendőrkapitány kedvező válasza, a melyek szerint a cég megbízhatósága kétségen kívüli, a gyártmánya pedig a hazánkban nem kapható chlorsavas kali kivételével hazai gyártmányoknak tekintendő.

Köhler István és Barabás István előadók az ajánlat elfogadását javasolják. Polcz Rezső felügyelő bizottsági tag hivatkozik az Emke hasonló ügyére, a mely ennek évenként 5000 korona jövedelmet hajt; de mielőtt a szerződést a céggel megkötne, a helyszínén az iparhatóság, vagy a pozsonyvármegyei szövetség útján szerezne közvetlen meggyőződést arról, vajjon a gyártmány teljesen és tényleg hazai-e? — Határozatilag kimondja az elnökség, hogy Stermann M. gyáros ajánlatát pártolólólag terjeszti az orsz. választmány elé az al, hogy a szerződés megkötése előtt a gyártmány hazai volta iránt közvetlen helyszíni meggyőződés lenne szerzendő.

10. Helyettes titkár bejelenti, hogy a szolgálati érem tárgyában két újabb indítvány érkezett, u. m. Takács Lajos somogy-berzencei rajvezető azt javasolja, hogy az érmen József főherczeg Ő Fensége domborművü arczképe alkalmaztassék, Blázy Imre veszprémi parancsnok pedig egy új rajzot mutatott be, mely egy babérkoszorúval és tűzoltó-jelvényekkel körített, sisakkal tetőzött, ótágu zománcozott csillagot ábrázol.

Elnök ezt kiegészítőleg bejelenti, hogy az iparművészeti muzeum szakerője tulajdonképen az a Herpka, a ki az érmekeket ez idő szerint is készíti és így annak újbóli megkeresése esedik. Az alapszabályok értelmében az orsz. választmány véglegesen dönthet e kérdésben és már a mult ülésben is főelvül azt állította fel, hogy szolgálati érmet minden szervezett tagtestület kaphasson.

Szabó Gyula azt javasolja, hogy az V—XV. éves érem maradjon meg eddigi alakjában, a XX—XXX. évre pedig állapítsák meg egy új alak, a melynek részletei az új elnökség által lennének meghatározandók záros határidő alatt.

Szokoly Ignác felügyelő bizottsági tag akceptálja ugyan azt, hogy az orsz. választmány határozzon ez ügyben véglegesen, de a záros határidőt ez év végéig a nagygyűlés által iratná elő, még pedig egész praecis dátum szerint, nehogy az ügy elodázható legyen. — Oly javaslattal terjesztetik az orsz. választmány elé, hogy az eddigi megállapodásoknak megfelelően az éremszabályok módosításával és az érem alakjának megállapításával az elnökség bizasék meg azzal, hogy ez ügy a f. év végéig teljes befejezést és elintézetést kell hogy nyerjen.

11. Helyettes titkár bemutatja a brassóvármegyei szövetségnek — a mely azonban az orsz. szövetséghez nem tartozónak tekintendő, — német nyelvű indítványát, melyet a biztosító-társulatok hozzájárulása, a tűzoltóságok ügyeinek portómentessége és az állami szubvenczió felemelése tárgyában a nagygyűlés elé terjeszteni kér.

Scossa Zoltán előadó tárgyalás és válasz nélkül viszszaadni javasolja. Szokoly Ignác, Barabás István, Polcz Rezső és Szabó Gyula hozzászólása után kimondja az elnökség, hogy az indítványt tárgyalás alá nem terjeszti s válasz nélkül a brassóvármegyei szövetségnek visszaküldi azzal, hogy csatlakozzék mielőbb az orsz. szövetséghez, beadványait pedig intézze ehhez magyar nyelven.

12. Elnök bejelenti, hogy a veszprémvármegyei szövetség körlevélben hívta fel a társszövetségeket, hogy a leköszönt titkárnak, dr. Szily Józsefnek szavazzanak bizalmat és kérjék fel az orsz. választmányt arra, hogy Szily József újbóli megnyerése iránt tegye meg a szükséges lépéseket. E körlevélhez csatlakozott és beadványt intézett ide a fejer-, sopron-, somogy-, arad-, brassó-, temes-, hajdúvármegyei szövetség, míg Zala-, Pozsony-, Barsvármegye szövetségei kiterő választ adtak.

Barabás István bejelenti, hogy bár eddig átirata nem érkezett be a vasvármegyei szövetségnek, de szóval bejelenti, hogy e szövetség is csatlakozik veszprémvármegye szövetségének kívánságához.

Vida Pál azt indítványozza, kérje fel az elnökség az orsz. választmányt, hogy e bizalmi nyilatkozatok után mondja ki, miszerint maga is kívánatosnak tartja Szily József megnyerését, a kivel szemben teljes bizalommal viseltetett eddig is. — Elfogadjatik.

13. Helyettes titkár bejelenti, hogy a »Tűzrendészet« című könyv kiadásához engedélyezett 1000 korona belügyminiszteri segély kiutalványoztatott és bevételeztetett. Vida Pál ezzel kapcsolatban kérdi, vajjon a rendes évi segély kiutalványoztatott-e már? — Elnök ama kijelentése után, hogy az állami segély az eddigi összegben utalványoztatni javasoltatott az ügyosztály által, de a belügyminiszter e javaslatot még nem írta alá, tudomásul vétetik.

14. Vida Pál előadó röviden jelentést tesz a most befejezett XI. országos szaktanfolyamról, a melyen 32 hallgató vett részt, a kik nagyrészt az intelligenssbb osztályhoz tartoztak. Írásbeli jelentését az idő rövidsége miatt később fogja bemutatni. — Tudomásul szolgál.

15. Dr. Szily József az első csendőr-tanfolyamról be-terjesztett jelentése, mely szerint a tanfolyamon 130 csendőr vett részt, a költségek 150 koronát tesznek ki, a tett tapasztalatok szerint pedig a tanfolyam eredményes csak úgy

lehet, ha a tűzoltói részszel is kiegészítették. — Tudóvételik, a 150 korona költség kiutalványoztatik, a 1 intézkedés pedig az új elnökségre bízatik.

16. Ezzel kapcsolatban Barabás István előadja az elnökség figyelmét a »Tűzoltó-Közlöny« leg számára, a melyben a hivatalos jegyzőkönyv után e trikus cikkben e tanfolyam költségeiről szólván, a választmány nevétségessé tétetik. Kérdi, kívánja-e az ség ilyen támadásokkal szemben a kellő lépéseke tenni?

Elnök szerint az elnökség csak a hivatalos szavatolhat; a másutt megjelent csipkedés az elnök moly tanácskozásának tárgyát nem képezheti.

Barabás István elnök felvilágosítását tudomású de kívánatosnak tartja, hogy az elnökség a hivatalc ben ily insznuacziók ellen tiltakozzék, utasítsa azt ért a hivatalos lap keretében ilyesmit tűrni nem.

Elnök nem polemizálna e cikkel, mert sokkal felette állónak tekinti az elnökséget, semhogy ilyesm hetné; napirendre térést javasol.

Polcz Rezső nem osztja elnök nézetét; nevet tétetni az elnökséget az egész ország színe előtt, ne bad engedni; szerinte nyilatkozatot kell beküldeni a és ha az ezt nem közli, a járásbiróság útján k kényszeríteni és más lapban is közzétenni azt. — Az ség Polcz Rezső indítványát elfogadja és az ily érte megállapított eljárás keresztülvitelét elrendeli.

17. Helyettes titkár bemutatja az osztrák szövetség meghívóját a VII. salzburgi nagygyűlés Vida Pál hozzászólása után kimondja az elnökség, meghívót tudomásul veszi, de a gyűlésen nem kép magát.

18. Helyettes titkár bemutatja a m. kir. k statisztikai hivatal előfizetési felhívását az új »Hely tár«-ra és kéri annak megrendelését. — A 7 koroná való megrendeléssel pénztárnok bízatik meg.

19. Helyettes titkár felolvassa a junius 8-iki mányi gyűlés által az állami szubvenczió felemelés hivatalos értesítő kiadása tárgyában kiküldött bizott érkezett javaslatát, a mely szerint a) az állami sz czióknak 10,000 koronával való felemelése azonnal k b) egy hivatalos értesítő rögtöni megindítása elhatár a »Tűzoltó-Közlöny«-től pedig a hivatalos lap cím vonandó lenne.

Polcz Rezső mindaddig, míg a szubvenczió fel nem éretett el, a kiadások elrendelésébe sem men a javaslat második részét tehát az elsőtől tenné f

Elnök szükségesnek látta volna, ha a javas sorban köszönetet mondott volna a budapesti önk. testületnek azon sok szolgálatért, melyet eddig az nak oly dolgokkal tett, melyeket az orsz. szövetség végzett; csak azután lehet áttérni a dolog érdem maga is elérkezettnek látja az időt, a midőn a sz ez országos dolgokat maga végezheti, de ez sok kerülend s ha a szubvencziót nem emeli fel az á költségekre nem lesz fedezet. A hivatalos értesítő k helyesli, de nem hiszi, hogy annak szerkesztését a elvégezhetné és ezért ő maga is elfogadja Polcz R a szukcessziv kivitelre vonatkozó javaslatát.

Vida Pál a most lezajlott tanfolyamra való l zással is csatlakozik elnöknek a budapesti önk. testülettel szemben kifejtett elismerő szavaihoz, eg a javaslatához hozzájárul. — Határozatilag kimor elnökség, hogy a bizottság javaslatát azzal terjeszti választmány elé, hogy az csak szukcesszive lenne ke viendő, a szerint, a mint a költségfedezet e munká rendelkezésre álland.

20. Helyettes titkár bemutatja Ecker Sándor jelentését, a mely szerint ő a Foncier főügynökség elválván, ügynöki jutalékából 5%-ot a nála biztosító

goknak ajánlt fel, hogy így azokat biztos évi jövedelem-
zuttassa.

Polcz Rezső kívánatosnak tartaná, ha Ecker az éven-
t kiosztásra kerülő összegekről kimutatást juttatna az
ököshöz, hogy az eredmény megfigyelhető legyen. —
elnökség a bejelentést tudomásul veszi s Ecker Sán-
rnak az ügy érdekében kifejtett ténykedéseért köszönetet
elismerést szavaz.

21. Helyettes titkár bejelenti, hogy Ecker Sándor elő-
ó azon indítványát, a melyet egy kölcsönös tűzbiztosító
vetkezett létesítése tárgyában tett, most, miután Kuzskó
ván kolozsvári hírlapíró e témát nyilvánosságra hozta,
tartja és a nagygyűlés elé terjeszteni kéri azon külömb-
zettel, hogy az orsz. kölcsönös biztosító-intézet átvétele
snék, mivel az más biztosító-társulat által már átvé-
ett.

Vida Pál még nem látja elérkezettnek az időt ily
gymérvű dolog keresztyűvitelére, de egyébként is a közel
őben oly nagy munkák várnak az elnökségre, hogy ezzel
göbirközni úgy sem tudna; finanziahis szempontból is
ának aggályai s azért javasolja, hogy tartassék fenn az
ököshöz már régebben e tárgyban hozott határozata.

Ecker Sándor azt kéri, hogy javasolja az elnökség a
gygyűlésnek egy bizottság kiküldését, a mely e kérdést
ulmányozná és azután alapos javaslattal léphetne fel.

Barabás István, Szabó Gyula, Scossa Zoltán csatlak-
znak Vida Pál nézetéhez, mire az elnökség kimondja,
gy ez ügyben régebbi határozatát fentartja s az indít-
nyat ily véleményezéssel terjeszti az orsz. választmány elé.

22. Scossa Zoltán előadó az elnökségnek ez utolsó
ésén kötelességének tartja, hogy dr. Óvári Ferencz alel-
nöknek az ügy érdekében kifejtett munkásságáért és tevé-
ységeért jegyzőkönyvi köszönet szavazását javasolja. —
elnökség Scossa Zoltán javaslatát magáévá teszi s dr.
ári Ferencz alelnöknek jegyzőkönyvi köszönetet és elis-
rést szavaz.

Több tárgy nem lévén, elnök az ülést bezárja.

Kmft.

Dr. Óvári Ferencz,
alelnök.

Breuer Szilárd,
titkár

Jegyzőkönyv.

lvételt Egerben 1902. augusztus 14-én a magyar országos
tűzoltószövetség országos választmányának gyűlésében.

Elnök: dr. Óvári Ferencz, alelnök; jegyző: Breuer
ilárd, h. titkár.

Jelen voltak: Tomcsányi Béla, pénztárnok; Barabás
ván, Ecker Sándor, Lukáts Gyula, Köhler István, Scossa
ltán, Szabó Gyula, Vida Pál előadók; Bulyovszky Aladár,
lcz Rezső, Varga Lőrincz, Szokoly Ignác, Czédler János
ügyelő bizottsági tagok. Tovább Mezey Mihály a nagy-
rad-vidéki szövetség elnöke, dr. Szily József a budapesti
övetség elnöke, Reményi Samu a somogyvármegyei szö-
tség elnöke, dr. Glósz Kálmán a hevesvármegyei szövetség
nöke, Publíg Ernő a hajdúvármegyei szövetség titkára,
ázy Imre a veszprémmegyei szövetség főjegyzője,
mig Rezső a pestvármegyei szövetség kiküldöttje, Vermes
ála a bácsbódrogvármegyei szövetség kiküldöttje, Kühn
nos a torontálvármegyei szövetség kiküldöttje. A sopron-
rmegyei szövetség megbízottja: Szabó Gyula alelnök;
barsvármegyei szövetség megbízottja: Lukáts Gyula; a
jérvármegyei szövetség megbízottja: Vida Pál; a vasvá-
egyei szövetség megbízottja: Barabás István; a temes-
rmegyei szövetség megbízottja: Varga Lőrincz. Elmara-
usukat igazolták: Wagner Manó és Markusovszky Béla
adók. Azonkívül jelen volt több; tűzoltóparancsnok mint
ndég.

1. Elnök megnyitván a gyűlést, üdvözlí a megjelen-

teket, felkéri a jegyzőkönyvvezetésére h. titkárt és konsta-
tálja a gyűlés határozatképességét, majd áttérve a napi-
rendre, előterjeszti az elnökségnek a versenygyakorlatok
juryjének megalakítására vonatkozó javaslatát. — A választ-
mány az elnökség ez előterjesztését teljes egészében magáévá
teszi, a versenyekre vonatkozó ügyiratoknak a jury jegy-
zőjének való átadását elrendeli, egyben pedig felkéri a jury
jelenlevő elnökét, hogy a jury megalakulása iránt mielőbb
intézkedjék, valamint az iránt is, hogy a jury jegyzőkönyve
a díjak kiosztásakor teljesen lezárva az elnökségnek át-
adható legyen. Az elnökség javaslata szerint megválasz-
tatott a jury tiszteletbeli elnökévé dr. Kállay Zoltán főispán,
Majzik Viktor alispán és Jankovich Dezső polgármester,
ügyvezető elnökké: Mezey Mihály (Nagyvárad), jegyzővé:
Szabó Gyula (Kismarton), tagjává: dr. Glósz Kálmán,
Minkó István, dr. Pásztor Bertalan (Eger), Barabás István
(Vasvár), dr. Szily József és Markusovszky Béla (Budapest),
Lukáts Gyula (Zsarnóca), Polcz Rezső (Kolozsvár), Simig
Rezső (Kalocsa), Vida Pál (Székesfehérvár), Mihalik Béla
(Kassa), Publíg Ernő (Debreczen), Scossa Zoltán (Szabadka).

2. Az igazoló bizottság tagjaivá elnök javaslatára —
megválasztottak Polcz Rezső elnöklete alatt Reményi Samu
és Szokoly Ignác.

3. A jegyzőkönyv hitelesítésére — felkérte Mezey
Mihály és dr. Glósz Kálmán.

4. Szeged városának átirata, a melyben a kongresszust
1905-re Szeged városába meghívja, — pártolólág terjesztetik
a nagygyűlés elé.

5. Elnök betérjeszti az állami szubvenció felemelése
és a hivatalos értesítő kiadása tárgyában kiküldött bizoitság
javaslatát és az elnökségnek erre vonatkozó előterjesztését,
a mely szerint a budapesti önkéntes tűzoltó-testületnek
eddig az ország érdekében kifejtett ténykedéseért köszönetet
mond, a neki eddig átengedett jogokat most már magának
a szövetségnek tartja fenn s ez okból az állami szubven-
ciónak 10,000 koronával való felemelését kéri javasolja,
mig ellenben a hivatalos értesítő kiadása, országos szak-
tanfolyam tartása iránt csak akkor intézkedne az új elnök-
ség, ha a szubvenció felemelésével a szükséges költség-
fedezet meg lesz.

Vermes Béla hozzájárul az elnökség előterjesztéséhez,
mert egyedül az országos szövetség lehet hivatott ily országos
ügyek vezetésére és elintézésére; ő nem kívánja a buda-
pesti önkéntes tűzoltó-testületet szubvenciójától megfosz-
tani, de mert az intézmény segélyezése leghatásosabb, ha
a központ, a szövetség segélyeztetik, szükségesnek tartja a
szubvenció felemelését kéri. Kérdi azonban, hogy mi lesz
addig, a mig a szubvenció kérdése megoldásra jut? A dif-
ferenciák szerinte személyes kicsinységek és elsimíthatók.
A »Tűzoltó Közlöny« a hivatalos lap, de a hivatalos rész
mellett egyuttal a szövetség érdekeivel szemben egy ember
magánérdekeit védi és tolja előtérbe, annak érdekeit szol-
gálja. Azt kívánja, hogy ha hivatalos lap, ugy a szövetség
rendelkezzék is vele és felette. Ha a budapesti önkéntes
tűzoltó-testületnek köszönetet mondunk, tulajdonképen Szily
Józsefnek mondunk köszönetet, holott az mint titkár a legna-
gyobb munka közepette cserben hagyta a szövetséget. Ő egy
teljesen a szövetség rendelkezésére álló lapot kíván; de ha
már a választmány a hivatalos értesítőt csak a szubvenció
felemelése után tartja kiadhatónak, akkor indítványozza,
hogy a bizottsági javaslat teljes terjedelmében közzétéssék
a »Tűzoltó Közlöny«-ben.

Szily József Vermes e pótindítványát elfogadja és mint
a »Tűzoltó Közlöny« szerkesztője igéri, hogy közzé is teszi,
de viszont fentartja magának, hogy a lap más helyén e
tárgyhoz hozzászólhasson.

Lukáts Gyula tiltakozik az ellen, hogy a hivatalos
lapban egy más rovat címe alatt a hivatalos közlemé-
nyeket megtámadni, persiflálni lehessen.

Reményi Samu a személyeskedés mellőzését szeretné

látni; egyébként elfogadja az elnökség előterjesztését, mely szerint a szubvenció felemelése esetén külön hivatalos értesítő adassék ki. — A választmány az elnökség előterjesztését teljes egészében és Vermes Béla indítványával kiegészítve elfogadja és utasítja az elnökséget, hogy ily értelemben tegye meg mielőbb a szükséges lépéseket.

6. Helyettes titkár beterjeszti a budapesti szövetség kérelmét, a melyben az »Almanach« kiadására 300 korona segílyt, illetve példányonként 50 fillérrel számított előfizetést kér és az elnökségnek erre vonatkozó javaslatát.

Lukáts Gyula nem kíván az Almanach tartalmára reflektálni, de ha hivatalos értesítő kiadására nincs költség, akkor az Almanach költségéhez sem járulhat hozzá. — Határozatilag kimondja a választmány, hogy az »Almanach« segélyezéséhez, illetve megrendeléséhez ez időszert költségfedezet hiányában nem járulhat hozzá.

7. Helyettes titkár beterjeszti Stermann M. nagyszombati gyufagyáros ajánlatára vonatkozó elnökségi előterjesztést.

Polcz Rezső ezt kiegészíti azzal, hogy az Emke szerződésében nem netto, hanem brutto 5% van kikötve és általában ezen szerződés lenne mintául veendő. — A választmány elfogadja az elnökség előterjesztését s elrendeli, hogy a gyártmány hazai voltáról beszerzett közvetlen meggyőzés után a szerződés az Emke szerződésének mintájára kötéssék meg az ajánlatot tevő gyárossal.

8. Helyettes titkár referál a szolgálati érem-ügy jelenlegi állásáról és az elnökség idevonatkozó javaslatáról, a mely szerint az elnökség lenne megbízandó az éremszabályok átdolgozásával és a XX—XXV—XXX-éves érmek alakjának megállapításával s határidőül a folyó év vége lenne kitűzendő.

Dr. Szily József kérde, vajjon az ügy a nagygyűlés elé terjesztetik-e?

Elnök ama válasza után, hogy tudomásvétel végett be fog terjesztetni, dr. Szily József kijelenti, hogy az érem-alapszabályok módosítása a nagygyűlés elé tartozik már csak azért is, mert a napirendre ki van tűzve, de egyébként is, mert a nagygyűlés határozta el azok módosítását is.

Lukáts Gyula szerint az érem-alapszabályok tulajdonképpen csak a többi szabályok kategóriájába tartoznak s így az országos választmány illetékes e kérdésben határozni.

Szokoly Ignác a nagygyűlés elé vinné, mert az alapszabályok 17. §-ban »alapszabályok« szó áll, és mert lényeges jogkiterjesztésről van szó.

Barabás István az alapszabály stílusából ezt nem olvassa ki; a nagygyűlés pedig meg is tagadhatja a tudomásvételét a választmány bejelentésének; de mindenképpen azt javasolja, hogy az ügy itt is tárgyalassék.

Breuer Szilárd kimutatja, hogy Szokoly Ignác felfogása az alapszabályok stílusát illetőleg téves, mert a többes szám ragja már az alapszabályok címlapján is olvasható, de meg az alapszabályok intencziója szerint is, csak a szövetségnek szervezeti alapszabályai lehetnek a nagygyűlésnek fentartva. Az országos választmány június 8-án e tárgyban hozott határozata tehát helyes és végleges; de tudomásvétel végett lehet az ügyet a nagygyűlés elé vinni, bár annak a választmány által való tárgyalatása helyesebb és egyszerűbb.

Dr. Szily József nem szeretné a nagygyűlés jogait csorbítva látni; a brassói nagygyűlés utasítása szerint pedig kell a nagygyűlésnek jelentést tenni ez ügyről. Ő ellene van annak, hogy más mint önkéntes tűzoltó is kapjon szolgálati érmet; ugyszintén nem találja czélszerűnek a zománczott érmeket, az arany-érmet pedig éppen az ügyre káros hatásának jelenti ki, mert a költsége oly nagy, hogy az a testületeket finanszáliter tönkre teend, nem lévén vagyonuk ily drága érem beszerzésére.

Szabó Gyula az emailt védelmébe veszi, de az aranyat ő is drágának találja.

Dr. Glósz Kálmán nem tartja ezeket a részletek választmány elé valóknak; bizassék meg az elnökség megállapításával.

Lukáts Gyula minden tagtestületet jogosítottna az éremre, mert ha a tagdíjat elfogadjuk tőle, ak joga is azonos; a két szabályzatot össze kell egyeztetni e tekintetben csakis a szövetség szervezeti alapszabályok kiindulási alapul. Ő is helyesebbnek tartja a tárgyalását a választmányban, mert a nagygyűléseket detett ferde nézetek esetleg sok, nem önkéntes tűzoltók kilépését eredményezhetik.

Szokoly Ignác a kötelezett tűzoltóknak nem érmet, mert egyrészt kötelezettség alatt állanak, másrészt mert nem lát garanciát náluk a tekintetben, hogy csak az kapjon, a ki tényleg rászolgált. A hivatásos oltóknak azonban kiadná az érmet.

Szabó Gyula nem osztja Szokoly nézetét, mert ugyan, hogy a kötelezettek kényszer útján iratnak de szolgálatukban ők is tanusíthatnak oly ambíciót csak az önkéntes tűzoltók s akkor miért ne kapjan is érmet?!

Lukáts Gyula úgy látja, hogy Szokoly nem is kötelezett tűzoltók szolgálatát; de hol a garancia önkénteseknél, hisz azok sem jönnek gyakorlatra, ha fizet a parancsnok sört, bort!?

Reményi Samu indítványozza, hogy bizza a választmány az elnökséget az érem alakjának megállapításával; a XXX-éves aranyérem költségeitől nem testületeket, mert vajmi kevés 30-éves tűzoltó szokott a kötelezett tűzoltóknak nem adna érmet, mert na részt csak papíron léteznek.

Barabás István szerint az érmek eredetileg az önkéntes tűzoltók fejlesztésére alapítottak, de jutalmazni is lehet vele és akkor legfeljebb a jutalom minőségéről lehet szó, de az önkéntes tűzoltóságok közötti választás nem tartaná fenn. Ha hivatásos tűzoltó kaphat akkor a kötelezett is kaphatja, mert mindkettő kényszer alatt áll; de ő bármelyiknek adná hosszabb szolgálatának elismeréséül, mert mindegyiknek érdeme az ügy körül; fogadjuk valamennyit egyformán keblünkre; mindenesetre kívánatosnak tartja, hogy a v. many egységesen lépjen a nagygyűlés elé.

Vida Pál az érmeket érdem szerint adná és ha igazolványhoz kötné azok kiadását.

Szabó Gyula feleslegesnek tartja a hatósági indítványt, mert az új szabályzat-tervezetben ki lesz mondva, hogy az elnökség az érmek kiadását meg is tagadhatja ezen eljárását még igazolni sem köteles, úgy, hogy a visszavételnek már az elnökség veheti elejét.

Barabás István az érem kiadását nemcsak a szövetségnek kötné, hanem bizonyos érdemekhez is, úgy, hogy egyuttal kitüntetés számba menne.

Elnök felvilágosításul megjegyzi, hogy a szövetség érem csak jelvény lehet a szolgálati idő jelzésére, de a jelvényt a szövetség nem adhat, már csak azért sem, mert elbírálni sem tudná azt érdem szerint.

Mezey Mihály felkéri dr. Szilyt, hogy kifogásait lépjen a nagygyűlés elé, mert e kérdés ott már eldöntött, midőn az alapszabályok módosításakor kaptuk a választmánytól, hogy a szövetség tagja lehet hazánk minden tüztoltósága. E kérdés tárgyalása most visszahozták a nagygyűlésre. Ha az önkéntes tűzoltói intézmény szükséges is, de a tűzoltás jövője szempontjából csak a tűzoltó által elrendelt tűzoltóság képezheti az intézmény alapját, ennek előbb-utóbb be kell következnie. Ő az érmet nem tartja helyesnek az alapszabályok által elismert tagnak adna ki, mert lenne helyes a különböző elemeket összeveszteni, mert az alapszabályok mindannyinak ugyanazonos jogokat biztosítanak és mert az érem csak jelvény, mely az önkéntes tűzoltót sem alacsonyítja le, ha kötelezett társa is

mellett van, hogy az érem-szabályok módosítása a nagylés elé vitessék, de teljesen kidolgozott tervezettel.

Dr. Szily József fentartja előbbeni kijelentését és a gyűlésen a kötelezettek ellen felszólalni fog; a fizetett hivatásos tűzoltóknak megadja az érmet, de a köteleknek, a ki 20 évig kényszerítve van ott lenni, nem adja; véleménye mellett azonban agitálni nem fog.

Elnök szavazásra bocsátván az elnökségnek azonslatát, mely szerint a szolgálati érem-szabályzat odaositandó lenne, hogy XX, XXV, XXX-éves érmeke isiltassanak; hogy szolgálati éremre a szövetség kötelé-e tartozó minden szervezett tűzoltóság tagjai jogosítottakenek; hogy ez elvileges pontok figyelembe vételével aó év végéig eszközlendő kivitellel az elnökség bizaték meg. — A választmány nagy többséggel elfogadja ly alakban a nagygyűlésnek bejelenteni rendeli.

9. A csendőr-tanfolyamra vonatkozó elnökségi jelen— a választmány tudomásul veszi és további intéz—ssel az új elnökséget bizza meg.

10. Ecker Sándor azon indítványát illetőleg, a melyint az országos szövetség aegvise alatt kölcsönös tűz—osító-szövetkezet létesíttessék, — a választmány magáévái az elnökség javaslatát s azt azzal terjeszti a nagy—lés elé, hogy az ez időszert tekintsen el ily szövet—t alakításától mind addig, mig a biztosító-társulatoknak izoltás költségeihez való hozzájárulásának kérdése elint nem nyert.

11. A veszprémmegyei szövetség által kezdeményezett és még hét más szövetség által magáévá tett s dr. Szily József volt titkár egyéniségével szemben megnyilatkozott elismerő feliratokat — a választmány tudomásul veszi és dr. Szily Józsefet, érdemeinek elismerése mellett, további ténykedésre félkéri.

12. Bulyovszky Aladár, a felügyelőbizottság elnöke felolvassa e bizottság jelentését a pénztár és iroda kezeléséről. E szerint a folyó pénztár 8351 kor. 79 fill. bevételt és 8233 kor. 24 fill. kiadást, tehát 118 kor. 55 fill. maradékot mutat; a tartalékalap 25433 kor. 19 fill.; az érem-pénztár 3901 kor. 71 fill. bevételt, 2361 kor. 93 fill. kiadást s így 1540 kor. 28 fill. maradékot mutat; a Szidanits árvák alapja 1220 kor.; a József főherceg és Széchényi képek bevétele 88 kor. 24 fill.; szakkönyvek eladásából befolyt 117 kor. 25 fill. s így a szövetségi pénztár állása összegben 28517 kor. 51 fill. értékekben és készpénzben. Az ügykezelés kielégítőnek találtatott. — Tudomásul vétetvén, pénztárnoknak a felmentvény megadatott. Több tárgy nem lévén, elnök az ülést berekeszti.

Kmf.

Dr. Óvári Ferencz,
alelnök.

Breuer Szilárd,
h. titkár.

Jegyzőkönyv hitelesítők:

Mezey Mihály.

Dr. Glósz Kálmán.

ÁLTALÁNOS RÉSZ.

Az egri nagygyűlés.

I. nap: Aug. 14.

Az aug. 14—18. napjaira kitűzött egri XV. országos ltói nagygyűlésre bejelentett ezernyi tűzoltó tekintélye— része aug. 14-én a Budapestről reggel 7 40-kor induló atall utazott Egerbe. E vonattal utazott Óvári Ferencz alelnök vezetése alatt az egész elnökség s a tűzoltók a állomásról állomásra egyre szaporodott, úgy hogy b már állóhelyre is alig lehetett szert tenni.

Füzesabonyban, hol az egri viczinálisra át kellett szál— Kőszter József dr. elnök és Glósz Kálmán dr. pa—snok vezetése alatt küldöttség várta a vendégeket, kiket yrtler dr. elnök üdvözölt mélységes ügyszeretetre valló s beszéddel, melyre Óvári dr. alelnök válaszolt.

A viczinális a vendégek sokaságára való tekintettel nagy késedelemmel indult és még nagyobb késede—nel érkezett, mert a szokatlan teher miatt minduntalan kellett állapodnia lélegzetvétel végett.

Az 1 órai késedelemmel érkező vonatot temérdek er fogadta Egerben, hol az állomáson az egri testület e öltözött tagjai álltak Mlinkó alparancsnok veze—rel.

Az üdvözlő beszédet itt Eger város nevében Janko—Dezso polgármester, a hevesvármegyei tűzoltó-szövetség ben pedig annak elnöke, Majzik Viktor alispán mondta, a szíves fogadásért Óvári dr. mondott köszönetet, megkezdődött a körülbelül 500 főnyi vendégseregnek osroba való bevonulása.

A bevonulás részint kocsikon, részint a szabadkai, kkanizsai és mezőtárkányi tűzoltó-zenekarok hangjai ett csapatosan történt. A város végén — a borkiáll— tekintettel — hordókból összeállított hatalmas diadal— állott. A fellobogózott házak előtt Eger város apraja—ja állott sorfalat s lelkes éljenzéssel fogadta vendégeit, a nagy számmal alkalmazott vezetők szállásoltak el. Már délután 4 óraker ülésre jöttek össze az elnökség

tagjai Óvári dr. elnöklése alatt a városháza disztermében. Mindjárt az ülés megnyitása után nagy örömet keltett az alelnök azon jelentése, hogy a nagygyűlés napjára Egerbe érkezik Széchényi Viktor gróf, a szövetség elnökjelöltje, kit a sárszentmihályi és zsarnóczai községi tűzoltóságok máris tiszteletbeli parancsnokukká választottak.

A folyó ügyek elintézése után, melyekről a lapunk hivatalos részében közölt jegyzőkönyvek hű képet nyujtana—nak, nagyobb mozgalmat keltett a brassóvármegyei tűzoltó—szövetségnek a nagygyűlés elé szánt német nyelvű bead—ványa, melyet azonban az elnökség tárgyalás nélkül vissza—utasított.

Habár azok közé számítjuk magunkat, kikről pozsonyi német laptársunk mint túlzó sovínisztákról mindig a legelitelőbben és csipkedésekkel telve nyilatkozik meg, mégis ez esetben az elnökség ezen állásfoglalását megokoltnak nem tarthatjuk, nem pedig azért, mert eltekintve attól, hogy a jót, bárhonnan jöjjön is, mindig csak köszönettel kell fogadni, az alapszabályok 17. §-a maga világosan kimondja, hogy: »... a tanácskozás nyelve magyar, de ennek nem tudása feljogosít más élő nyelven is szólni.« Hogy az indítvány beadója, Schuster Károly brassói parancsnok a magyar nyelvet nagyon is tökéletlenül bírja, azt mindannyian tudjuk, s hogy annak német nyelven való beterjesztésével minden tüntető szándék távol állt tőle, azt is elhíhetjük, mert hisz ha tüntetni akart volna, előállhattott volna tendenciózus indítványokkal is.

Már más szempont alá kell vennünk véleményünk szerint a t a körülményt, hogy a brassói kiküldöttek »Kronstadt (Brassó)« felirásu jelvényekkel jelentek meg Egerben, mert a helységnevekről szóló törvény életbeléptetése óta a Kronstadt jelzést más, mint tüntető szándékkal viselni nem lehet.

A vármegyei szövetségek többsége részéről fölterjesztett és Szily József dr. volt titkárt érintő bizalmi feliratokat az elnökség ellenvélemény nélkül magáévá tette.

Kitört azonban a hamu alatt lappangó tűz a csendőrtanfolyamról szóló jelentés tárgyalásánál. Barabás István

panaszosan emlékezett meg arról a megrovási kalandról, melyben a *Tűzoltó-Közlöny* ez évi 6. számában a június 8-iki orsz. választmányi ülésről szóló referációjában Ö. T. aláírással megjelent cikkely az elnökséget, de különösen a választmányt részesítette. Föl is olvasta az inkriminált passzust (T.-K. 101. lap, 2. bekezdés), egyben tiltakozott az ellen, hogy a szövetség hivatalos lapja ilyen módon akarja neveltségessé tenni a választmányt.

A protestációhoz *Polcz Rezső* is hozzájárult, míg *Óvári* alelnök abból kiindulva, hogy a *Tűzoltó-Közlönynek* csak a »Hivatalos rész« címe alatt megjelenő része tekinthető hivatalos lapnak, egyéb része pedig nem, a napirendre térést javasolta s ilyen értelemben határozott az elnökség is.

Ezután következett a jun. 8-iki vál. ülésből kiküldött bizottság javaslata az államsegély fölemelése és egy külön hivatalos lap kiadása tárgyában. A nagyobb szubvenció kérelmezéséhez az elnökség hozzájárult, a külön hivatalos lap kiadását pedig akkorra halasztotta, a midőn az államsegély fölemelése ezt lehetővé fogja tenni.

Az elnökségi ülést követőleg este 6 órakor megtartott választmányi ülés mindenekelőtt a jurt, majd pedig az igazoló bizottságot választotta meg. Majd tárgyalás alá vette a szubvenció emelésére és a hivatalos lap kiadására vonatkozó bizottsági javaslatot és az elnökség erre vonatkozó határozatát. *Vermes Béla* teljes erővel szállt síkra a bizottsági javaslat mellett, de főképp *Szily dr.* ellen, erőfeszítésének azonban eredménye nem lett, mert a választmány az elnökség javaslatát tette magáévá. Nehogy azonban szárazon hordhassa el irháját *Szily*, követelte, hogy a bizottsági javaslat egész terjedelmében tétessék közzé a *Tűzoltó-Közlöny* hivatalos részében, a mire *Szily*, mint a lap szerkesztője, közbámulatra készségesen vállalkozott; bombaként hatott azonban az a kijelentése, hogy fentartja magának a jogot arra, hogy a javaslathoz más rovat alatt hozzászólhasson. Ez ellen természetesen a választmány egyes tagjai protestáltak, eredménye azonban nem lett ennek sem.

Közben költségfedezet híján elvervén a port az »Almanach«-on, a szolgálati érmek kérdése került napirendre. Az elnökség a XX, XXV, XXX éves szolgálati érmek alapítása mellett egyúttal azt is javasolta, hogy a szolgálati érmeket ezután ne csak az önkéntes, hanem minden szervezet, tehát a hivatásos, fizetett és kötelezett tűzoltóságok tagjai is kaphassák. A vita a körül forgott kezdetben, hogy vajjon a nagygyűlés elé terjesztessék-e tárgyalás végett az ügy, avagy a választmány végérvényesen határozhat abban s csak az eredmény jelentessék be tudomásvétel végett a nagygyűlésnek. *Szokolý* és *Szily* azonban nem engedtek a nagygyűlés jogaiból s a választmány ki is mondta, hogy a kérdést a nagygyűlés elé terjeszti.

Szily dr. csak az önkéntes tűzoltók részére akarja jövőben is adományozni a szolgálati érmeket; kifogásolja a zománc alkalmazását, mert az könnyen repedez és lepatogzik, és drágálja a tervezett aranyérmeket.

Szokolý az önkénteseken kívül csak a hivatásosoknak kíván érmeket adni, míg a választmány többi tagjai az elnökség javaslatát tették magukévá és azt is emelték határozattá.

Ecker—Kuszkónak egy tűzbiztosító szövetkezet létesítése iránt beterjesztett javaslatát a választmány nem tette magáévá, ellenben hozzájárult *Szily* volt titkár iránti bizalmi nyilatkozatokhoz és érdemeinek elismerése mellett maga is fölkérte őt további ténykedésre.

Ezzel a napirend legkényesebb része is sima elintézést nyerve, a felügyelő bizottság jelentése alapján a fölmentvényt a választmány az elnökségnek megadta, mire az ülés véget ért.

A segélyző szövetség ezután következő választmányi ülése csak alig pár percet vett igénybe, úgy hogy 8 órára,

az ismerkedő estély idejére, az ülések is nyertek.

Az ismerkedés három vendéglő helyiségeibe tűzve, de talán éppen ezért, nem volt meg egyik az a bensőség, a mely hasonló alkalmakkor a napszakok legjobb bevezetője szokott lenni. A legtöbben a vendéglőben voltak, de itt is volt a legnagyobb detlenek száma, részint azért, mert ételhez, italhoz juthattak, részint pedig azért, mert habár a szebb nótákat a szabadkai banda fujta, a nagy vendégsereg pinczérsereg — húzta.

Az ismerkedő estélynek azonban mégis volt a jelentősége. Egyik az, hogy másnap reggelre a város melléről részben eltűnt a »Kronstadt (Brassó)« részben pedig a »Kronstadt« behajtásával csak a »(Brassó)« maradt meg. A másik az volt, hogy a zenekar tagjai által osztogatva megjelent nyomtatott új elnökség névsora, élén — *Vermes Bélával*. Mi a hatása ennek a névsornak, legjobban illusztrálja másnapra már pénzért sem lehetett belőle egy szót sem kapni.

II. nap: Aug. 15.

Augusztus 15-ike az egiiek napja volt. Már járták a zenekarok a várost, fujva az ébresztőt: eleveneknek és — holtaknak, mert a borkiállítás alatt állítólag ilyenek is akadtak. A gyülekező 8 óra tűzoltó-laktányán volt s onnan vonultak föl az utcákra a tülekek jelzőtáblák alatt a főszékesegyházba, hol a püspök mondta nagy segédlettel az ünnepi beszédet.

A mise végeztével a Kossuth Lajos-térre vonultak a csapatok, hogy szemtanúi legyenek az egi önkéntes oltó- és mentő-egyesület *diszgyakorlatának*.

Minő volt ez a diszgyakorlat, mely egy támasztás és mentési gyakorlatokból állott, azt a rendelkezés álló tér szűke miatt részletesen nem ismertethetjük a támadás az emberek mozgékonyaságával, gyakorlattal, az egyik vezetőt kivéve, ki egyre a kocsit, a szakértő nézőre is kedvező benyomást keltetett, ugyanezt azonban a támadás taktikai részéről mondhatjuk. Az egy teljesen elhibázott dolog volt, a mentésére nem szolgálhat az, hogy miként fű hallottuk, a testület fennállása, tehát negyedszázad haladó idő óta minden diszgyakorlat mindig ugyanolyan objektumon s mindig azonos taktikával lett végrehajtva. Hajdanában az ilyenek még megjárhatták, a laikusok előtt lehetnek még ma is tetszetősek, de e gyűlés alkalmával már meg lehet kívánni, hogy tekintetben tökéletes dolog legyen produkálva.

El vagyunk készülve arra, hogy őszintén véleményünk fájó sebet fog ütni a mi szives hátsón, egi bajtársainkon, de hát elvégre is nekünk a szaksajtó munkásainak, inkább lehet hivatásunk rászamta, mint azt céltalanul takargatni. Olyan korolt legénységgel, mint a minő az egi, mindezt nehézség nélkül lehetett volna a feladatot megoldani a vezetőségnek kellett volna lemondani arról a dologról, melyet a járt csapáson haladás nyújthat. bizony egy kis higgadt gondolkodás, vagy egy ilyen hozzáértő bajtárs megkérdezése esetén el lehetett volna rülni azt, hogy lesújtó kritikát gyakoroljunk fölött.

Miként végezték a gyakorlat után a *mentők* begyakorló orvos-bajtárs fölügyelete alatt, az elnyújtás bemutatását, arról talán jobb volna beszélni, mert itt azt láttuk, mit hogyan nem szabad csinálni, elvégre ez is lehet tanulságos dolog, de már mégis jót tettük volna azt látni, mit hogyan kell csinálni. rengeteg ambícióval, de annál kevesebb szaktudással kimélettel végezték dolgukat s mindezt gyönyörködtetéssel.

nemcsak a nagyközönség, hanem maga a tanítómes-
Ennek a buzgó munkásságnak — látva egy ifju
mény fejlődését, — kellő távolságból bizonyára ma-
is örvendeztünk volna, de közel tekintve az egészet,
atunknak adhatunk kifejezést a fölött a fölületesség
melylyel a csapat orvos-mestere a tanítás és be-
rlás munkáját végezte.

Valóságos lelkiörömmel láttuk azonban a gyakorlatok
tével a *székelyhídi kapitányvizés rendszernek* gyakor-
mutatását. A *gyöngyösi testület*, mely egyébként is az
g legjobban szervezett tűzoltóságai közé tartozik, való-
hasznos szolgálatot tett az ügynek, a midőn a szé-
ídi testület által egy évtized előtt föltalált s mind-
kellőképen nem méltányolt vízszervezési rendszernek
szág minden részéből egybegyült tűzoltói előtt való
tatására vállalkozott s ezzel beigazolta annak két-
vonhatatlanul használható és üdvös voltát, különösen
hol a kutak mélysége vagy csekély víztartalma miatt
esetén a vízszervezés nehézségeibe vagy éppenséggel
tlenségbe ütköznek.

Ha ily helyeken a tűzrendészeti szabályrendeletekben
kapitányvizet korhadó nyitott edény helyett petróleum-
ban tartandó minden háztulajdonos s tűzriadó esetén
ára elé gurítaná ki, hogy azt az arra haladó, e czélra
lt gyűjtő-kocsik fölszedhetnék és a tűz helyére szál-
k, egyetlen gyűjtő-kocsin is több vizet lehetne nehéz-
élnél teremteni, mint a mennyit egy fecskendő föl-
álni képes volna. Hogy ez így van, azt dokumentálta
ngyösi testület gyakorlata s szeretjük hinni, hogy a
olt ezernyi tűzoltónak ez a bemutatás hasznos tanul-
szolgálat.

E bemutatást az egri testület *diszközgyűlése* követte.
gyűlés egyetlen tárgya a szolgálati érdemek kiosztása,
rsóló eseménye pedig az az *igazán* szép, lelkes és
itő beszéd volt, melyet az érdemek kiosztása alkalmából
er József dr., a testület elnöke tartott.

Délután 4 órakor tartotta meg *Markusovszky* Béla
s az egyetlen *szakelőadást* a városháza dísztermében
izrendészet mai állása hazánkban és a világ polgárol-
llamaiban» czímmel. A párját ritkító előadóképesség-
író bajtárs mindvégig nagy érdeklődéssel találkozó
ását nagy számu közönség hallgatta végig, s annak
ztével jól megérdemelt lelkes éljenekben részesítette.
A felolvasást a *jury* alakuló ülése követte, majd pe-
z érsekkertben népmulatság volt, melyből a tűzoltók
netőleg kivették részüket. A mulatságot a sötétség
ával tűzijáték fejezte be.

Esti 8 órakor a lyceum és főszékesegyház előtti sétá-
szerenádót adott a híres egri dalkör. Katonazenel-
fölváltva, szebbnél-szebb darabokat adott elő, végte-
nyönyörűségére az egybegyült tengernyi népnek. A
r fénypontja a »török ima«, *Pogátschnigg* Guidónak,
ri karnagynak szerzeménye volt, melyet ezúttal elő-
adott elő az egri dalkör.

III. nap: aug. 16.

Az egész nap a versenyeknek volt szánva s az egész
e czélra igénybe is lett véve elannyira, hogy ha a
a 1/2—3-ig tartó déli pihenőre nem ennyit, hanem
valamivel is többet áldozott volna, úgy a versenyek
zhetők sem lettek volna e napon, mert így is esti
árt az idő, midőn véget értek.

A katonai laktanyában reggel 8-kor kezdődött verse-
t nagy közönség nézte végig. Ott volt ugyyszólván a
egész intelligenciája s különösen a híres szép egri nők,
méltán lehettek kíváncsiak arra, melyik testület fogja
ai az egri nők díját: Dobó Katiczát. Ők voltak a leglelke-
tapsolói a szép gyakorlatoknak és buzdítói a nagy
ben csüggedőknek.

Miként folytak le a versenyek, arról lapunk legköze-
lebbi számában külön cikkelyben számolunk be olvasó-
inknak. Itt a történeti hűség kedvéért megemlítjük, hogy
a versenyek végeztével a budapesti önkéntes tűzoltó-testület
csapatja bemutatta az új gyakorlati szabályzat-tervezetet
és hogy este a színházban díszelőadás volt a Dobó-szobor
javára.

IV. nap: aug. 17.

Ez volt a nagygyűlés napja. Az igazoló-bizottság is, a
jury is már reggel hét órakor akcióba lépett; az első
azért, hogy a testületek meghatalmazással ellátott képvise-
lőit az igazoltak sorába fölvegye, a másik meg azért, hogy
a tegnap lefolyt versenyek eredményét összegezve, a díjak
odaitélése tárgyában határozzon.

Az igazolás ezúttal nagy munkát adott, mert a tes-
tületek képviselői szokatlan érdeklődést tanúsítottak az idei
nagygyűlés iránt. A közismert ellenzéki vármegyék nagy
apparátussal vonultak föl, úgy hogy délelőtt 9 óráig, a
nagygyűlés megnyitásáig 178 testület képviselőjét igazolták.

Hevesvármegye egymaga 44 szavazattal volt képvil-
selve, Torontál 26 szavazattal, Bácsbodrog 20-szal, Pozsony
14-gyel, Temes 8-czal, Budapest székesfőváros és Nógrád
5-tel, Pest 4-gyel, Bars, Csongrád, Fejér, Hajdu, J.-N.-K.-
Szolnok, Sopron és Szepes 3-mal, Arad, Békés, Torda-
Aranyos és Veszprém 2-vel, Fiume város, Baranya, Bihar,
Brassó, Csanád, Gömör, Győr, Hont, Kolozs, Komárom,
Krassó-Szörény, Máramaros, Maros-Torda, Sáros, Somogy,
Szabolcs, Szatmár, Szolnok-Doboka, Tolna, Vas, Zala,
Zemplén 1-gyel, míg Abauj-Torna, Alsó-Fehér, Árva, Bereg,
Besztercze-Naszód, Borsod Csik, Esztergom, Fogaras,
Hunyad, Kisküküllő, Liptó, Moson, Nagy-Küküllő, Nyitra,
Szeben, Szilágy, Trencsén, Turóc, Udvarhely, Ugocsa, Ung
és Zólyomvármegyék, tehát összesen 24 vármegye egyálta-
lán nem volt képviselve.

Magát a nagygyűlést a városháza zsúfolásig megtelt
dísztermében *Kállay* Zoltán főispán, a rendező-bizottság
védnöke nyitotta meg, őszinte tiszteletét és becsülését nyil-
vánítva a tűzoltó-intézmény irányában, melyért *Óvári* dr.
elnök mondott köszönetet, egyúttal a nagygyűlést megnyi-
tottnak nyilvánította.

Ezután *Majzik* Viktor Hevesvármegye törvényhatósága,
Jankovits Dezső, polpármester pedig Eger városa nevében
üdvözölték a nagygyűlést.

Dr. *Óvári* Ferencz megnyitó beszédében visszapillant-
tást vetve a magyar tűzoltó-intézmény 32-éves multjára,
hangsúlyozza, hogy az intézmény kizárólag társadalmi ala-
pon épült föl. Két évtizednek kellett elmúlnia addig, míg
az első kormányzati intézkedés megtétezt. Az azóta lefolyt
14 év beigazolta, hogy a tűzrendészeti kormányrendelet
nem váltotta be a hozzáfűzött reményeket. Az 1900. évben
eszközölt tűzrendészeti vizsgálatokból kiderült, hogy nagyon
is sok még e téren a tennivaló, a mit igazol egyébként az évi
36 millió koronányi tűzkár is. A szétküldött évi jelentés
minderről a valódiságnak megfelelően emlékezik meg, nem
takargat semmit, hanem az egész vonalon rámutat a létező
bajokra. A hatósági támogatás megszerzése volt a brassói
nagygyűlés célja. Ám e célzt elérnünk eddig nem sikerült,
mert a közigazgatási hatóságok egyéb föladataik mellett a
szükséges szakértelem híján nem foglalkoztak a tűzrendé-
szettel s azért törvényt kíván a szövetség nagy reform-
munkálataival alkotatni. Maga az elnökség lelke sugallata
szerint mindent megtett a lefolyt 3 év alatt, a mi csak az
adott viszonyok közt lehető volt. Hogy a tűzrendészet a
közigazgatási tanfolyamok rendes tárgyai közé fölvétezt,
már magában véve is oly nagy eredmény, melyet figyel-
men kívül hagyni nem szabad. A tűzrendészet költségei-
nek fedezésére javaslatba hoztuk a tűzbiztosító társaságok-
nak tűzoltói célokra való megadóztatását. A mi öntelál-
dozó munkánkából ezek húzzák a hasznot, illő tehát, hogy

áldozzanak is e célra, melyből az országos és vármegyei tűzrendészeti felügyelet költségeit fedezni, országos segélyalapot teremteni, tűzoltóságokat segíelyezni és községek vízszerszói viszonyait javítani lehet. Odaadtuk, — úgy mond — a kulcsot a kormány kezébe, megnyitottuk a kaput s rámutattunk arra, mint lehet a községek és polgárok megterhelése nélkül a szükséges pénzalapot megteremteni. Örömmel és bajtársi szeretettel üdvözli a nagygyűlést.

Az igazoló-bizottság jelentése. a jegyzőkönyvhitelesítők kijelölése és a szavazatszedő-bizottság megalakítása után az évi jelentés tárgyalása következett. A jelentéshez, melyet a nagygyűlés fölolvastattnak vett, elsőnek *Vermes Béla* szólt s tiltakozott az ellen, hogy az elnökség az évi jelentést a volt titkár érdekében kortesczélokra használta föl, a midőn kívánatosnak jelezte, hogy a volt titkár a titkári állásra újból megnyeressék.

Kuszkó István elismerést szavaz *Óvárinak*, ki saját költségén utazta be az országot, hogy tapasztalatokat gyűjtsön. A szövetség titkára mindnyájunkért dolgozott, nem csoda, ha kimerült a munkában, mert lehetetlenség mellett megszűnik a köteleesség. Sajnálattal tapasztalja, hogy intenzív munkásság nincs a szövetségben. Csak a szabad időket áldozzuk az ügynek s így nem csoda, ha haladás nem igen van. 16 év óta majdnem ugyanazon tárgyak szerepelnek a közgyűlések napirendjén. Energikus, erőteljes szervezetnek kell a központnak lenni, olyanoknak, mely ne érlelje az ideákat évtizedekig, hanem valósítsa azokat meg 2—3 hónap alatt. Javasolja, hogy a szolgálati érmek mellett a tűzoltásban magukat kitüntetett egyéneknek a védnök által aláírt okmányokat adjon a szövetség; a közigazgatási tanfolyamokra fordított költségeket kérjük vissza a belügyminisztertől; a titkárnak szerezzünk állandó szabadjegyet, az elnökség tagjainak pedig kedvezményes jegyeket; és végül hogy titkárukat egész embert lehessen megnyerni és mással egyáltalán ne foglalkozhassék, adjunk a titkárnak 5000 korona fizetést.

Reményi Samunak a volt elnököt, *Kék Lajos* drt méltató felszólalása után *Kállay Imre* tett még egy utolsó kísérletet az Almanach föltámasztására, kísérlete azonban a financiális szempontok miatt ezúttal is megdőlt.

Óvári elnök a vitát lezárva, első sorban *Vermesnek* válaszol. *Vermes* korteskedéssel vádolta őt. A mit tett, azért felel. Igenis korteskedett a szövetség volt titkára, *Szily* érdekében. Nyíltan, lelkiismerete szavára hallgatva tette ezt, úgy érzi, nincs oka ezért pirulni. A becsületes munkát meg kell becsülnünk, mert ha ezt nem tesszük, nem várhatunk senkitől tiszteletet. A kit érdemtellenül bántanak, azt nekünk kötelességünk megvédeni, ezt kívánja az ügy érdeke. A volt titkár ismert szakértelmével és egész lelkesedésével szolgálta az ügyet s többet dolgozott, mint a mennyit fizetett egész ember dolgozni képes lett volna. Az első közigazgatási tanfolyam költségeit magunkra kellett vállalni, hogy a továbbiak alapját megvessük. Az állam nem adhat mindent. A gyakorlati szabályzat kiadása annyira sürgős és akkora költséget fog igényelni, hogy ez idő szerint más munka kiadására a szövetség nem vállalkozhatik. Az évi jelentést elfogadottnak nyilvánítja.

A zárószámadások és a költségelőirányzat elfogadása után h. titkár előterjesztette a választmány javaslatát a szolgálati érmek tárgyában.

Szokoló Ignác a kötelezett tűzoltóknak szolgálati érmet nem kíván adni. *Pauer János* kifogásolja a használt érmek kiadását, egyben kívánja, hogy a szövetség ingyen adja az érmet, mely véleményéhez csatlakozott *Réthy Ferencz* is, ki azonban csak az önkéntes tűzoltók számára adna érmet továbbra is.

A kötelezett tűzoltók érdekében szólaltak föl ezután még *Apáthy Vilmos*, *Vermes Béla*, *Maczky Valér* dr. és *Barabás István*, míg *Jobbágy Károly*, *Szily József* dr. és

Majzik Viktor alispán, a hevesvármegyei szövetség a kötelezetteknek érmetet adni nem kívánnak.

Elnök felvilágosításai után a nagygyűlés határ kimondta, hogy XX, XXV és XXX éves szolgálati alapításához hozzájárul, azok adományozásánál a szolgálatosságától eltekint s azokat a kötelezettek jövőben minden szervezett tűzoltóság tagjainak nyozza. A határozat ellen *Breuer Szilárd* h. titkár ügyminiszterhez főlebbez.

A választmánynak a tűzrendészet javítását javaslatait a nagygyűlés elnök előterjesztései alapján adta, ellenben a kölcsönös biztosító-szövetkezet léteinek eszméjét magáévá nem tette.

Az alapszabálymódosítási tervet előterjeszté elnökségnek egy évi határidő lett adva s az 1905. megtartandó XVI. nagygyűlés helyéül *Szeged* lett kinevezve.

Ezután következett a tisztújítás, melynek vezéralnok *Rösch Frigyes* kérte föl korelnökül.

Elnökké a nagygyűlés általános lelkesedéssel *nyí Viktor* grófit választotta, kit, midőn az érte megrögzöttség által meghiva a terembe lépett, szünni nem hagyó zajos éljenzéssel fogadott a nagygyűlés, melyhez az elnök elhagyása után a következő beszédet intézte:

»Tisztelt Nagygyűlés! Legyen szabad az országos szövetség által történt megválasztásomat a leghőbb megköszönni. Annál is inkább van nagy okozatomért meleg köszönetet mondani, miután eddig pályán nem szerepelvén, az elnökségre sem szerezhettem érdemeket, s ezért ezt oly előlegnek tartom, melyet nekem kell kiérdemelnem.

Őszintén megvallva, midőn szóvá tették előtt elnökség elfogadásának kérdését, kételyeim támadtak nem vakmerőség-e nálamnál érdemekben gazdagabb szorítani le ezzel a cselekvés teréről, de másrészt kecseskedőt is láttam ez állás elfoglalásában, mely nem szerető, vonzott s melyről tudtam, hogy ily ügyet szolgálva, azzal hazámnak, nemzetemnek szolgálnak.

Ezért nem haboztam tovább és a megtisztított köszönettel elfogadtam. Tudom, hogy ez a diszes állás kötelességeket ró rám és őszintén megvallva, bizonyos fokig félve nézek a jövő elé, s igérni csak egyet tudok, hogy jóakarattal, ügybuzgalomban nem lesz hiány az igérem, hogy teljes erővel fogom szolgálni ügyünket egyszersmind a nemzet ügye.

Belátom és méltányolom a tűzoltóügy teljes erejét; mert van-e fontosabb feladat a nemzeti védelménél, van-e hasznosabb, nemesebb és magasabb mint felebarátainknak, polgártársainknak önzetlenül, életünk árán is segítségére sietni?

Midőn ezen magasztos ügy szolgálatába állok, az országos tűzoltó-szövetség elnökségének tagjait, a szövetségnek minden egyes tagját, hogy hivatalos kötelességeim teljesítésében jóindulatu támogatásukban segítsenek, annál is inkább, mert ily fontos magasztos ügynél mindenkinek részt kell venni a munkában, mert kevesen vagyunk, nagyon kevesen. Ezért mondom nagy Széchenyi is, hogy: »Magyarországon még a leggyilkosnak is meg kellene kegyelmézni.« Itt mindenki dupla veszteség és minden kár dupla kár.

Midőn az elnöki tisztet elfoglalom, kellemes lehetne a segítséget teljesítenem, mikor a mindnyájunk által igen helyettes elnök úrnak, *Óvári Ferencz* drnak fáradt munkásságáért és lankadatlan buzgalmaért a tűzoltó nevében e helyütt is köszönetet mondok, és kérem a nagygyűlést, hogy azt jegyzőkönyvileg is örökítsen. Az alelnök urat pedig kérem, hogy tudását és ügyességét a jövőre se vonja meg a szövetségtől.

Az éljenzéssel fogadott beszéd után, mely egyenesen megnyerte a szíveket, alelnökké a nagygyűlés egyhangosan megválasztotta *nyí Viktor* grófot.

Óvári Ferencz drt választotta meg, ki a következő kban mondott köszönetet:

»Méltóságos Gróf Elnök Úr! Tisztelt Nagygyűlés! Van a közpályán működő férfinak alig lehet kedvelismerése, nagyobb öröme, mint ha azok részéről, k érdekében szívesen és buzgalommal dolgozott, elisszel találkozik Immáron harmadizben van szerencsém ó bajtársaim becsülését, szeretetét és közbizalmát rni. Megválasztottak a szövetség alelnökévé még egyeltakozásom ellenére is már.

De a mai nap kétszeres ünnep nekem, mert én azt n, hogy *Széchenyi* Viktor grófban, a mi nagy Szécheivadékában megnyertük azt a férfit, a ki ígérete n, melyet itt ünnepélyesen tett, a mi ügyünket, az z tűzrendészetének ügyét előbbre fogja vinni.

Hálásan köszönöm tehát bajtársaim a bizalmat, a szteltetést! Elfogadom, hogy három évig ismét dolssam, úgy, a mint Isten tudnom engedti, a tűzoltótségnak hsznára, javára!»

Ezután a felügyelő bizottság tagjaivá alelnök javasgyhangulag megválasztattak: *Bulyovszky* Aladár, *sy* János dr., *Hellebronth* Géza, *Polcz* Rezső és *Ruffy* r.

Még a versenydíjak osztattak ki és a nagygyűlés azzal órakor véget ért.

Egy órakor volt a Korona-vendéglőben a bankett, n vagy 150-en vettek részt. Az ebéd végeztével 4 r tartotta az országos választmány már az új elnök

vezetése alatt választó ülését, melyen a szövetség *titkárjává Vermes* Béla szavazata ellenében egyhangulag a volt titkár, *Szily* József dr., pénztárnokává pedig *Breuer* Szilárd választatott. Kimondta a választmány, hogy a titkári teendőket mindkét megválasztott tisztviselő egyaránt fogja végezni, egyforma jog- és hatáskörrel, mégis oly külömbséggel, hogy egyik közülök a pénztár kezelésével is meg lesz bizva. Tiszteletdíjukat a választmány egyenkint 1200 koronában állapította meg.

Előadókká ezután a választmány a következőket választotta: *Barabás* István (Vasvár), *Glósz* Kálmán dr. (Eger, új), *Lukáts* Gyula (Budapest), *Markusovszky* Béla (Budapest), *Publig* Ernő (Debreczen, új), *Scossa* Zoltán (Szabadka), *Szabó* Gyula (Kismarton), *Szokoly* Ignác (Pápa, új, volt felügyelő biz. tag), *Varga* Lőrincz (Temesvár, új, volt felügyelő biz. tag) és *Vida* Pál (Székesfejevárvár).

Még a *segélyző szövetség* tartott rövid közgyűlést délután 5 órakor, melyen *elnökké* ugyancsak *Széchenyi* Viktor grófot, *alelnökké* újból *Szabó* Gyulát, *titkár*ra *Breuer* Szilárdot, *pénztárossá* *Szily* József drt, *választmányi tagokká* *Bulyovszky* Aladárt, *Szokoly* Ignácot és *Vida* Pált választották s azzal a XV. országos tűzoltói nagygyűlés véget ért, de véget ért remélhetőleg az az áldatlan harcz is, mely a nagygyűlést megelőzte s mely mindenre lehet alkalmas, csak arra nem, a mire a magyar tűzoltóságnak legelőtőbb szüksége van, i. i. a *békés egyetértésre és az egyesült erővel való munkálkodásra*.

SZÖVETSÉGEK KÖRÉBŐL.

szepremvármegyei szövetség közgyűlése.

Ökönyv, fölvételét a veszprémmegyei tűzoltó-szövetség Várpalotán, 1902. évi július hó 13-án tartott rendes évi közgyűléséről.

Jelen voltak: Dr. Óvári Ferencz ügyvezető elnök (ig), Gróf Zichy Vladimír választmányi tag (Várpalota), ssy Imre (Siófok), Blázy Imre (Veszprém), Gerber r (Csajágh), Holly Antal (B.-M.-Szombathely), Hor-Gyula (Vilonya), Jőfejű Lajos (Gyirót), Köves Béla (Vázsony), Kránitz József (Herend), Kiss József (Suúr), ambert György (Ólaszfalu), Láng Ádám (Vámos), sy István (Szent-Kir.-Szabadja), Nyitrai István (Óskü), éthy Ede (Bánd), Vinkler István (N.-Hidegkut), Véssey (Bakonybél) igazolt képviselők és igen sok érdeklődő. r. Dr. Óvári Ferencz ügyvezető elnök üdvözli a tagidetek jelenlevő képviselőit s miután az alapszabályok a értelmében 20 tagtestületnél több képviselő van ennél fogva a közgyűlés határozatképes, azt megnyitc nyilváníja; a jegyzőkönyv vezetésével Blázy Imre zót, annak hitelesítésével Köves Béla és Kránitz József képviselőket kéri megbízatni, mihez a közgyűlés árukt.

r. Óvári Ferencz ügyvezető elnök felolvassa a szövetség 1901. évi működéséről szóló jelentését, mely szerint: ltóságok száma 183-ra szaporodott, ezek között 43 es és 140 kötelezett. Törvényhatóságilag jóváhagyott i tűzrendészeti szabályrendelete van 174 községnek, is szolgálati-szabályzata 168 tűzoltóságnak. A többi gyás alatt van.

1 *devecseri* járásnak 45 községe közül 35-nek van nyomó, négynek nyomó, kettőnek régi, és négynek en fecskendője; 26-nak van 60—60 m. nyomó-; 21-nek van lajtos-kocsija, 27-nek két vagy több ötnék teljes felszerelése, 33-nak többé-kevésbbé hiányos, semmi. Segélyalap sehol sincs.

z *enyingi* járás 15 községe közül 14-nek van szívó-

nyomó fecskendője, egynek csupán nyomó, 13-nak van 60—60 m. tömlője, kettőnek hiányos; 15 községnek van lajtos-kocsija, 14-nek 2—2 létrája, négynek van teljes felszerelése, 11-nek hiányos, hétnek van segélyalapja.

A *pápai* járás 51 községe közül 34-nek van szívónyomó fecskendője, 30-nak 60—60 m. nyomótömlője, 25-nek van lajtos kocsija, 22-nek 2—2 létrája, kettőben 1—1 létra, háromban egy sincs, 20 községben van teljes felszerelés, 31-ben hiányos; 21 tűzoltóságnak van segélyalapja.

A *veszprémi* járás 36 községe közül 31-ben van szívónyomó, négynek nyomó, egynek semmilyen fecskendője, 24-nek van lajtos kocsija, 24-nek van 2—2 létrája, 26-nak 60—60 m. nyomótömlője, 13-nak van teljes felszerelése, 13-nak van segélyalapja.

A *zirczi* járásban 18 községnek van szívónyomó, 15 nek csak nyomó, kettőnek régi szerkezetű, egynek a szomszéd községgel közös fecskendője, 23-nak van 60—60 m. nyomótömlője, 28-nak van lajtos-kocsija, 24-nek 2—2 létrája, hétnek teljes felszerelése, 28 nak hiányos, kettőnek semmi; ötnék van segélyalapja.

Szertár nincs Herenden, Vörösberényben, Bakony-Tamásiban, Békáson, Döbröntén, Iharkuton, Nagy-Gannán, Alsó- és Közép-Isztkázon, Kis-Szölösön és Halimbán.

Meg nem felelő szertára van: Alsó-Görzsöny, Bakony-ság, Borsosgyőr, Gergeli, Koppány, Külső-Vath, Mihályháza, Nagy-Tevel, Nyárad, Noráp, Nyögér, Pápa-Teszér, Pórszalók, Szent-Iván, Takácsi, Tapolcazó, Vaszar, Vinár, Márkó, Bánd, Csósz, Pölöske, B.-Sz.-László, Románd, Réde és Péterd községnek.

Tűzesetek száma az elmúlt évben 178 volt; és pedig: a devecseri járásban 45, az enyingiben 17, a pápaiban 42, a veszprémiben 50 és a zircziben 24.

A tűz oka volt: 24 esetben gyújtogatás, 20 gondatlanság, gyermekeknek tűzzel való játéka 25, öngyújtás 11, villámcsapás öt, mozdony vagy kémény szikra négy, robbanás egy, ismeretlen 92. Elpusztult 403 lakóház, 726 melléképület 464.782 kor., ingók 307 663 kor. értékben; összes kár: 772.445 korona.

Biztosítva volt 329.524 kor. érték, de a szegény földművesek nem mindenütt biztosítottak.

Az elnökség ügyforgalma a következő volt: 1901. január 1-től 1901. december 31-ig érkezett: törvényhatósági bizottságtól 11 darab, alispántól 190, szolgabíráktól 4, jegyzőktől 104, elöljáróságoktól 259, országos tűzoltó-szövetségtől négy, vidéki szövetségtől három, tűzrend. felügyelőktől 23, tagtestületektől három, magán felektől három, magyar királyi honvéd állomás parancsnokságtól egy, magyar királyi postatakarékpénztártól egy, saját hivatalból kiadatott 112 darab; összesen 738 darab. Véleményt adtunk 198 esetben. — Tudomásul vétetett.

3. A pénztári számadások megvizsgálására kiküldött számvizsgáló bizottság képviselőjében Dr. Réthy Ede v. b. elnök jelenti, hogy Szücs Ákos v. b. tag szabadságon lévén, a számvizsgálatnál nem vehetett részt: a pénztár állapotáról a következőket jelenti:

I. A m. kir. postatakarékpénztárban kezelt vagyon állapota:

1900. évi pénztári maradvány 1400 kor. 26 fill. 1901. évi kiadás: Orsz. szöv. tagdíj 284 korona. Chekk boríték és űrlapokért 4 kor. 30 fill. A zirczi és várpalotai tűzrendészeti felügyelőknek 200 kor. A veszprémi m. kir. állami parancsnokságnak 51 kor. 12 fill. Nyomatványokért 285 kor. 32 fill. Községeknek és egyeseknek jutalomdíjára 170 kor. Összes kiadás 994 kor. 74 fill. s így az 1901. évvégi maradvány: 405 kor. 52 fill.

II. A szövetség pénztárosa által kezelt vagyon állapota:

Tagsági díjakból befolyt 3516 kor., 1900. évi pénztári maradvány 150 kor. 52 fill., 1901. évi takarékpénztári kamat 35 kor. 71 fillér. Összes bevétel 3702 kor. 23 fill. 6 járási tűzrendészeti felügyelőnek úti költségre 684 kor. 20 fill. Iroda bére 1901—1902. évre 280 kor. Jutalmakra 200 kor. Tanfolyam költségeire 62 kor. 60 fill. Lithographia munkákért 34 kor. 22 fill. Teleki községnek visszatérítés 72 kor. Összes kiadás 1333 kor. 02 fill. s így az 1901. év végén a pénztári maradvány: 2369 kor. 21 fill.

A számadások 5102 kor. 40 fillér bevétellel és 2327 kor. 76 fill. kiadással és 2774 kor. 73 fill. pénztári maradvánnyal a szokásos óvások fentartása mellett, helyeseknek találatván, Jenőfi Ferencz pénztárosnak a felmentvény megadatott.

4. Blázy Imre főjegyző előterjeszti a választmány által 1903. évre összeállított költségvetési előirányzatot, mely szerint a bevétel; 180 tagtestület évi tagsági díja 2160 kor.; a kiadás: 1) 180 tagtestület országos szövetség tagsági díja fejében évenként fizetendő 2—2 kor. = 360 korona., 2) 8 járási tűzrendészeti felügyelőnek úti átalánya 1200 kor., 3) postaköltség és iroda-szükségletre 200 kor., 4) irodahelyiség bére, világítása és fűtése 140 kor., 5) Egerben tartandó XV. orsz. kongresszuson való képviselgetés költségeire 60 kor., 6) segélyezésre és jutalmakra 500 korona. Összesen 2460 kor. Mutatkozik 300 kor. hiány, mely a 2369 kor. 21 fill. pénzkészletben találja fedezetét, s így a költségvetés 2160 kor. bevétellel és 2460 kor. kiadással jóváhagyatott.

5. Gerber Sándor, enyingi járási türendészeti felügyelő előterjeszti járása községeinek tűzrendészeti állapotára vonatkozó jelentését, mely szerint az enyingi járás községei már rendben vannak, mert hiány már sehol sincs. — Örvendetes tudomásul vétetett.

Blázy Imre, veszprémi ker. tűzrendészeti felügyelő jelenti, hogy Vámos, Faész, Városlőd és Úrkút tűzoltósága jutalmat érdemel, Rátóton a tűzoltóság megalakult, Szent-Gálon és Mencshelyen a tűzoltóságnál visszaesés észlelhető, hiányok több községben vannak. — A jelentés tudomásul vétetik és utasítatik az elnökség, hogy keresse meg a vármegyei közigazgatási hatóságot, hogy a hiányok pótlására a községeket újból utasítsa.

V. Kovács József, várpalotai ker. tűzrendészeti fel-

ügyelő jelenti, hogy Papkeszi, Vilonya, Suúr, Csatkamarton és Ács-Teszér jutalmat érdemelnek, a hiányok külön statisztikai kimutatásban jelenti be. — A tudomásul vétetik és utasítatik az elnökség, hogy meg a vármegyei közigazgatási hatóságot, hogy a pótlására a községeket újból utasítsa.

Véssey József zirczi kerületi tűzrendészeti felügyelő jelenti, hogy Olaszfalu és Zircz jutalmazásra és a tűzoltóság sok helyen csak papiroson létezik és a parancsnokok azt sem tudják, hogy ők parancsnokok. A hiányok külön statisztikai kimutatásban terjeszti be. — A tudomásul vétetett és utasított az elnökség, hogy meg a vármegyei közigazgatási hatóságot, hogy a hiányok pótlására a tűzoltóságnak végleges szervezésére begyakoroltatására és a tűzoltószereknek beszerzésére utasítsa.

Olvasztatott Szikora Béla Jevcseri járási tűzrendészeti felügyelő jelentése, mely szerint közbejött betegség miatt csak 27 községet vizsgálhatott meg és ez okból jelenhetett meg a jelen közgyűlésre. Ajka-Rendek, Alacsony és Adorjánháza község tűzoltósága dicséretes munkát végzett ezen járásnak még több községében ezeket külön statisztikai kimutatásban terjeszti be. Szikora Béla betegsége felett a közgyűlés sajnálatos munkássága felett elismerését fejezi ki, a hiányok pótlására vonatkozó jelentés beterjesztésére a kért engedélyezi.

Gerber Sándor ugodi kerületi ideiglenes tűzrendészeti felügyelő felolvassa jelentését, mely szerint Lovás községének tűzoltósága dicséretet érdemel; egyúttal indítványozza, hogy a hiányok pótlására a szertáraknak célzatos zárásuk el, hogy annak kulcsához könnyen hozzáférni lehessen és hogy a tűzoltószerrendés engedjék egyesek által széthordatni. — A jelentés tudomásul vétetvén, utasítatik az elnökség, hogy keresse meg a vármegyei közigazgatási hatóságot, hogy a községi hiányok pótlására, a szertáraknak célzatos zárására és a tűzoltószereknek a szertárban való elhelyezésére utasítsa.

Elnök bejelenti, hogy Szokoly Ignác sem jelen nem jelent meg, sem jelentését nem küldte be, s hiányozza, hogy hívassék fel Szokoly Ignác, hogy záros határidő alatt terjeszse be az elnökséghez.

Gróf Zichy Vladimír ezen indítványt azzal támogatja, hogy köteleztessék Szokoly annak megindokolására, hogy miért nem nyújtotta be jelentését a rendes közgyűlésre és a jelentés be nem nyújtása okánál felhívatik.

6. Gróf Zichy Vladimír kérdést intéz az iránt, hogy a tűzrendészeti szabályrendeletbe van-e minden községbe és ha nem tartatik be, történik-e intézkedés annak iránt? b) hogy a tűzrendészeti felügyelők bírnak-e a községekkel arról, hogy a tűzoltószerrendés nem használatlan nosok által? c) hogy a hol van tűzoltóság, van-e szertár, hogy feladatának képes legyen megfelelni.

Dr. Óvári Ferencz ügyvezető elnök válaszában közli, hogy a közgyűlésben terjeszti elő: Köszönettel veszi, hogy ez a közgyűlés hozzá intéztettek, melyekre készségesen várták a járási tűzrendészeti felügyelők feladata, hogy a vármegyei, valamint a községi tűzrendészeti szabály végrehajtását ellenőrizzék, a mint hogy ellenőrzés mennyiben ezeknek be nem tartására vonatkozó bejelentetnek, azoknak szigorú betartására az illetékes elöljáróságai a vármegyei közigazgatási hatóságot utasítatnak. Ha a járási tűzrendészeti felügyelők alkalmával tudomást szereznek arról, hogy a tűzoltóságok magánosok széthordják és használják, azt bejelenti az elnökség felterjeszti a jelentést további intézkedésre a vármegyei közigazgatási hatósághoz, azonban

nek magánosok általi használatát folyton ellenőrizni len. A tűzoltók létszáma a község férőkapacitásához aránytalanul állapítatik meg; a hol a férőkapacitás száma nagy, ott a tűzoltók száma még csekélyebb s ezen segítem lehet. — A válasz tudomásul vétetett.

7. Dr. Óvári Ferencz felhívja a tűzrendészeti felügyelőket, hogy tegyenek jelentést, mely tűzoltóságokat találnak az országban méltóknak?

A jelentés megtörténvén, a segélyalaphól Adorjánháza, Császár, Ajka-Rendek, Bakonybél, Csatka, Csesznek, Csécsény, Faész, Lázi, Lovász-Patona, Nagy-Alásony, Olasz-Péremarton, Papkeszi, Sikátor, Urkut, Vámos, Városliget, Árpálotta és Zircz községek tűzoltósága egyenként 1000 forinttal jutalmaztatni; továbbá a választmányi előterjesztésére Szalay István öcsi lakos 20 kor., Máyer Márton öcsi lakos 10 kor., Beregszász Lajos nagyvázsonyi öcsi lakos 10 kor., Balogh István varsányi lakos, továbbá Poós István Bolla József és Balogh Józsefné egyenként 10—10 forinttal jutalmaztatni, illetve segélyeztetni rendeltetett, ezek részben huzamos ideig gyógyuló égési sebeket szenvedtek, részben önfeláldozó munka által tüntek ki a község alkalmával. — Utasították az elnökség, hogy a jövő évben ezen célra felvett összeget az illető község tűzoltóságainak, a sérülteknek és magukat kitételeknek küldje meg.

8. Blázy Imre, veszprémi tűzoltóparancsnok, a veszprémi önkéntes tűzoltótestület képviselőjében előterjeszti, tekintettel arra, miszerint a veszprémi vármegyei tűzoltótestület megalakítása iránti mozgalom a veszprémi önkéntes tűzoltótestületből indult ki, maga a vármegyei szövetség pedig a jövő 1903. évben működésének tizedik évét ünnepli, ennél fogva a veszprémi önkéntes tűzoltótestület parancsnokjának város polgármesterével, Szeglethy György szögőz alelnökkel egyetértve, a jövő évi rendes és jubiláris ülést meg tartása céljából a szövetséget Veszprémbe hívja és kéri a közgyűlést, hogy meghívását elfogadni a közgyűlés helyéül Veszprémet kijelölni sziveskedjék.

A veszprémi önkéntes tűzoltótestületnek meghívása mellett fogadtatván, a jövő évi rendes közgyűlés a Veszprém város, idejéül 1903. év június havának 15. napját megelőző vaárnapja tűzetik ki.

9. Dr. Óvári Ferencz ügyvezető elnök bejelenti, hogy a magyar országos tűzoltószövetség rendes közgyűlését Egerben fogja meg tartani, s minthogy ő fog az országos szövetség közgyűlésén elnökölni, ajánlja, hogy a veszprémi vármegyei tűzoltószövetséget valaki más képviselje; a részéről ezen kiküldetésre Blázy Imre főjegyzőt ajánlja.

A közgyűlés a veszprémi vármegyei tűzoltószövetség a f. évi augusztus hó 14—17. napjain Egerben tartandó országos tűzoltó-kongresszuson való képviselőjével Blázy Imre főjegyzőt bizza meg s részére ezen célra a jövő évben felvett összeget kiutalványozza.

10. Olvastatott a veszprémi vármegyei tűzoltószövetség elnökének a következő indítványa: Minthogy a magyar országos tűzoltószövetség titkára, dr. Szily József ezen a közgyűlésen az őt ért támadások miatt lemondott, minthogy az ő ez idő szerint hazánkban az önkéntes tűzoltóságok legbuzgóbb előharcosa, így az ő félreállása nélkül lehetetlen csapás volna magára a tűzoltói intézményre, így fogva mondja ki a vármegyei tűzoltószövetség közgyűlése, miszerint dr. Szily József, a m. orsz. tűzoltószövetség titkára és a budapesti önkéntes tűzoltó-testület parancsnoka a »Tűzoltó-Közlöny« szerkesztője, ezen minőségében a tűzrendészet emelésére elvülhetetlen érdemeket szerzett; mindezen érdemeket a közgyűlés jegyzőkönyvében is megemlíti s ítélt el az ellene jogosulatlanul indított támadásokat s kéri fel egyidejűleg, hogy hazánk tűzoltóságainak felvirágoztatása céljából mindezen állásaiban megmaradjon s sziveskedjék s erről őt, valamint a budapesti önkéntes tűzoltó-testületet átiratban értesítse; ezen határozatot

közölje az összes vármegyei tűzoltószövetségekkel, azokat kéri föl, hogy még az egri közgyűlés előtt tartandó választmányi vagy közgyűléseikben tárgyalni s hozandó határozataikat az egri közgyűlés elé terjesztetni sziveskedjenek, a hozandó határozatról a m. orsz. tűzoltószövetséget is értesítsék. — A közgyűlés a fölolvastott indítványt egész terjedelmében elfogadja, dr. Szily József titkár ellen indított támadásokat elítéli, elvülhetetlen érdemeit jelen jegyzőkönyvben megörökíti, neki bizalmat szavaz s jelen közgyűlésből felkéri az eddig viselt titkári állásának újbóli viselésére; miről az összes vármegyei tűzoltószövetségeket azon kérelme kapcsán értesíteni rendeli, hogy még az egri kongresszus előtt választmányi vagy közgyűlést tartsanak, melyen dr. Szily Józsefnek bizalmat szavazzanak s őt titkári állásának újbóli viselésére kéri föl.

11. Blázy Imre, veszprémi ker. tűzrendészeti felügyelő indítványozza, hogy tekintettel arra, miszerint a szövetségi alapszabályok II. fej. 23. és 24. §§. c. pontjának értelmében minden járásra két tűzrendészeti felügyelő választandó, továbbá tekintettel arra, miszerint Veszprémvármegye alispánja a tűzrendészeti felügyelők teendőit szabályozta és így a tűzrendészeti felügyelőknek több időt kell szentelniök egy-egy község megvizsgálására és a kiképzetlennek talált tűzoltóságnak beoktatására, ennél fogva minden járás részére két tűzfelügyelő választandó és miután tüzetesebb vizsgálat következtében több időre van szükségük, ennél fogva részükre az eddig élvezett 100 korona helyett 150 korona szavazzassék meg. — Az indítvány méltánylással fogadtatván, a közgyűlés a veszprémi, pápai és zirczi járások részére 2—2 tűzfelügyelőnek választását és részükre úti átalányképet egyenként 150 koronát megállapítani rendeli: míg a devecseri járás, melyet Szikora Béla, saját polgári állásánál fogva hivatalból köteles bejárni, és az enyingi járást, mely csak 15 községből áll, érintetlenül hagyja, de a tűzfelügyelők úti átalányát itt is 150 koronára felemeli.

12. Dr. Réthy Ede, választmányi tag indítványozza, hogy a magyar tűzoltók védnökének, Öcs. és kir. fenségségének, József főhercegnek, továbbá Fenyvessy Ferencz főispánnak és Kolossváry József alispánnak üdvözlő távirat küldessék. — József kir. herceg Öcs. fenségségének a vármegyei tűzoltószövetség mély hódolata táviratilag kifejezteszti rendeltetett. Üdvözlő táviratok Fenyvessy Ferencz főispánnak és Kolossváry József alispánnak küldettek.

13. Dr. Óvári Ferencz ügyvezető elnök, úgy a saját, mint tisztársai nevében, a zirczi közgyűlésen reá ruházott tisztségről lemondván, megköszöni a beléje helyezett bizalmat s kéri a közgyűlést, hogy az új tisztségviselők választása idejére elnököt válasszon. — A közgyűlés a választások vezetésére egyhangulag gróf Zichy Vladimirt választja elnöknek, ki az elnöki széket elfoglalván, dr. Óvári Ferencz ügyvezető-elnöknek, a magyar országos tűzoltó-intézmény körül szerzett kiváló érdemeit elősorolván, őt újbóli megválasztásra ajánlja, mire a közgyűlés dr. Óvári Ferencz eddigi ügyvezető-elnököt újból és egyhangulag megválasztja, ki az elnöki széket ismét elfoglalván, a beléje helyezett bizalmat megköszöni és a többi tisztségviselők választását vezeti.

A választás egyhangulag történt. Legelsőbbben kijelentett, hogy a közigazgatási elnök: Kolossváry József alispán; ezután megválasztottak alelnökké Szeglethy György, Veszprém város polgármestere, főjegyzővé Blázy Imre polg. isk. rendes tanár, jegyzővé Komjáthy László ügyvédjelölt, pénztárossá Jenőffy Ferencz.

Tűzrendészeti felügyelőkké a devecseri járásba Szikora Béla, az enyingibe Gerber Sándor, a veszprémi járás várpalotai kerületébe Blázy Imre, veszprémi kerületébe Kránitz József, a zirczi járás zirczi kerületébe V. Kovács József, b.-m.-szombathelyi kerületébe Véssey József, a pápai járás pápai kerületébe Szokoly Ignác, ugodi kerületébe Hidy Zsigmond.

A községeknek tűzrendészeti kerületekbe való beosztásával az elnökség bízott meg.

Továbbá a 16 tagu választmányba egyhangulag be- választott: B. Bárdossy Imre Siófok, Bikky Sándor Pápa, Dr. Csomasz Béla Veszprém, Entzmann Lipót Réde, Fischer Károly Kenese, Kányai József Enying, Dr. Kemény Pál Zircz, Keller János Veszprém, Kerényi Endre Veszprém, Köves Béla Veszprém, Pápay Gyula Veszprém, Pásztory Imre Gyepes, Dr. Réthy Ede Veszprém, Szücs Ákos Veszprém, Veisz Elek Veszprém, Gróf Zichy Vladimír Várpalota.

14. Gerber Sándor felolvassa a »Különös tüzesetek« című értekezését, melyben leírja, hogy nem mindig a gyújtogatás, gondatlanság, a gyermekek vagy villámcsapás okozzák a tűzvészt, hanem az üveglencse, vagy ehhez hasonló tulajdonsággal bíró üveg, továbbá az oltott mézhez jutott víz is okozott már számtalanszor nagy tüzi vesze-

delmet s ezen okokat megtörtént példákkal is i totta be.

Az érdekes felolvasás nagy figyelemmel hallgat a jelenlevő tűzoltóknak nagy okulására szolgált. A ságos felolvasásért Gerber Sándornak jegyzőköny merés és köszönet szavaztatott.

Több tárgy nem volt, indítvány be nem adatott. megköszöni a tagesületet jelenlevő képviselőinek megjelenését s a közgyűlést azon óhajjal rekeszti be a vármegyei tűzrendészet javítását célzó törekvé mielőbb siker koronázza.

Kmf.

Dr. Óvári Ferencz,
ügyvezető elnök.

Blázy I.
főjegyz

Hitelesítettett:

Köves Béla.

Kránitz Jö

HÍREK.

— **Jóváhagyott alapszabályok.** A belügyminiszterium jóváhagyta a tassi önkéntes tűzoltó-testület alapszabályait 10.450/1902., a jászberényiét 26.236/1902., a berzovaiét 33.986/1902., a fehérgyarmatiét 102.003/1900., a nagykun kovcságét 104.115/1900., a tapsonyiét 104.764/1900., a bács bresztováciét 38.719/1902., a pécsiét 46.545/1902., a monoraiét 58.095/1902., az alsó-ilosvaiét 61.009/1902., a kismácsdiét 80.981/1902., a selmecbányaiét 89.118/1902. szám alatt. Ugyancsak jóváhagyta Makó r. t. városnak az ásványolajok és robbanó anyagok tartása és kezelése tárgyában alkotott szabályrendeletét 15.888. szám alatt.

— **A veszprémi önk. tűzoltó-testület** f. évi augusztus hó 10-én megtartott rendes közgyűlésén Szily József drt, a budapesti önk. tűzoltó-testület parancsnokát »a tűzoltóság és a tűzrendészet érdekében kifejtett működésére, s e téren országszerte elismert érdemeire tekintettel« tiszteletbeli tagjává választotta, s erről őt e hó 2-án jegyzőkönyvi kivonaton értesítette.

— **A debreczeni önk. tűzoltó-testület** szeptember 28-án ünnepli meg 25-éves fennállását, a midőn is délelőtt 9 óraker a városháza nagy termében díszközgyűlést, 10 óraker nagy gyakorlatot, és déli 1/2 2 óraker társasbédet rendez. A jelentkezések e hó 25-ig küldendők be a parancsnoksághoz.

— **A kormány szűkkeblősége.** Ismételten tett már kísérletet a szövetség elnöksége az iránt, hogy az elnökség és választmány tagjai részére az ülésekre utazásokhoz vasuti kedvezményeket kapjon, azonban mindig eredmény nélkül. F. évi jul. 31-én újból adott be az elnökség kérvényt a kereskedelmi miniszteriumhoz, s annak támogatására a belügyminiszteriumot is felkérte. A kérelmet a kereskedelmi miniszterium ezuttal is elutasította.

— **Hajduböszörményi állapotok.** Az 1887-ben alakult hajduböszörményi önk. tűzoltó-testület az 1892. évben 500, az 1893. évben 600, az 1894—1897. években 1000—1000 korona segélyt kapott a várostól, melyet a testület akkori parancsnoka Pápay Károly városi tisztviselő vett föl hűségesen. De hogy a pénzkezelése nem volt oly hűséges, igazolja az, hogy sem a testület előtt, sem pedig a város előtt sohasem számolt el a gondjaira bízott összegekkel. Ezt látva a város, az 1898. évtől kezdve beszüntette a segély utalványozását. Pápayt azóta a testület az 1901. évben kibuktatta tisztségéből, elszámolásra azonban máig sem tudta birni. Kérvénnyel fordult a városhoz, kérvénnyel Hajdúvármegye főispánjához, azonban még válaszra sem érdemesítették. A testület pedig, mely ekként minden jövedelmi forrástól elesett, egyre züllik, s félő, hogy a 26 ezer lakosu város előbb-utóbb minden védelem nélkül marad. Az egészségtelen állapotokról az orsz. tűzoltó-szö-

vetség elnöksége tudomást szerezve, mult hóban fő fordult a belügyminiszteriumhoz s ott a legszigorublgátal foganatosisát kérte.

— **Államsegély.** A belügyminiszterium, miké előző években is, a magyar országos tűzoltó-szövetség részére 4000, a budapesti önkéntes tűzoltó-testület pedig 10.000 kor. államsegélyt engedélyezett. — U emlíjük, hogy az orsz. szövetség elnöksége az E megtartott választmányi ülés határozata értelméb államsegélynek 10.000 koronával leendő fölemelése a belügyminiszteriumhoz föliratot intézett. A föliratot legközelebb egész terjedelmében közölni fogjuk.

— **Széchenyi Viktor gróf üdvözlése.** Széchenyi grófhhoz, az orsz. szövetség ujonnan megválasztott kéhez Széll Kálmán miniszterelnök a következő tá intézte: »Az országos tűzoltó-szövetség elnöké megválasztatása alkalmából melegen üdvözlöm Méltós és sietek biztosítani, hogy a magyar tűzoltó-ügy a ben is érdeklődésem tárgyát fogja képezni. Széll.«

— **A felügyelő-bizottság új tagjai.** Az egri nagy tudvalevőleg Bulyorszky Aladár és Polcz Rezső, a felügyelő-bizottság régi tagjai mellé megválasztotta a kul: Hadzsy János dr., Hellebronth Géza és Ruff dr. országgyűlési képviselőket. Ezek közül Hadzsy dr. rég ismert s egyik legderekabb tagja a tűzoltó-intézetnek. Alapítója és parancsnoka a bács-topolyai önk. tűzoltó-testületnek, mely az ő vezetésének köszönheti a diadalokat, melyeket a szabadkai, kolozsvári, budapesti és brassói versenyeken szerzett. Polgári foglalkozó orvos, kit nagy tudománya, páriját ritkító prakszisa, kép humánus bánásmódja a délvidék legkeresettebb orvost, kit naponta százával keresnek föl a messze vidék jövő betegek. Ugy is, mint szakavatott tűzoltó, s u mint országgyűlési képviselő hasznos vezérő tagja a szövetségünknek. — Hellebronth Géza a nagyfügedi országgyűlési képviselője nem aktiv tűzoltó, de nemes és jó ügynek lelkes szövivője, ki Óvári Ferenc szövetségi alelnökhöz egyebek közt a következőket »Midőn ezen meg nem érdemelt díszes bizalmi állás szönettel elfogadom, ígérem, hogy tölem telhetőleg kodni fogok a nemes eszme, a tűzoltó-ügy érdekeinek mozdítására.« — Ruffy Pál dr. miniszteri tanácsos, országgyűlési képviselő, régebben Barsvármegye alispánja s ilyen, a barsvármegyei tűzoltó-szövetség elnöke volt. I közizgatási talentum s azért kormánybiztosi minőség ő reá volt bizva a községi közizgatási tanfolyamok, különben az állami gyermekmenedékelyek szervezésében Ily minőségében szerzett nagy érdemeiért kapta a miniszteri tanácsosi címet. Mit tett ő a tűzoltásnak a

amok keretébe való beillesztése körül, arról az utolsó ben már ismételt volt alkalmunk megemlékezni, s bizton tudjuk, hogy az ő megválasztása nagy nyertés a mi ügyünknek, a miről tanuskodnak egyébként *ny* Viktor grófhhoz intézett következő sorai is: »Mély s Gróf Elnök Úr! Mély hálaérzettel vettem a f. hó tartott országos tűzoltói nagygyűlés rendelkezését, által engemet az orsz. tűzoltó-szövetség felügyelő ágába megválasztani méltóztatott. Midőn bejelenteni csés vagyok, hogy a fölötte kitüntető bizalmat elfogad kedves kötelességem lesz, hogy erre az előlegezett nra teljes erőmmel érdemessé legyek és a szövetség as munkájában osztrályrészemet elnyerhessem. Fogadja ágos Gróf Elnök Úr mély tiszteletem nyilvánítását, el vagyok Budapest, 1902. aug. 30. alázas szol- *Ruffy Pál.*»

— **A szövetségi pénztár átadása** aug. 26-án történt Az átadást *Óvári Ferencz dr.* alelnök foganatosította. A pénztár kezelését *Tomcsányi Béla* volt pénztáros kezeiből *József dr.* titkár vette át.

— **Az erzsébetfalvai testület** augusztus 31-én a segély-alap javára jól sikerült, tűzijátékkal egybe- nyári mulatságot rendezett.

— **A »Tűzrendészet« méltatása.** A budapesti tűzoltó-tesk szövetsége legutóbbi közgyűlésén köszönetet mondva országos szövetség elnökségének a közigazgatási tan- nok számára írt és a szövetség tagtestületeinek ingyen üldött »Tűzrendészet« című könyvért, az országos tséghez intézett fölratában a következőket írja:

E szakkönyv révén, a mely a tűzoltói tudás elmé- a maga egészében fölöleli, általános közszükséglet rég várt kielégítést. A »Tűzrendészet« című mun- a szakirodalom már egymagában is igen értékes l gazdagodott. Ha pedig, a mint az kilátásba van zve, a könyvnek második része, a kidolgozás alatt gyakorlati szabályzat is napvilágot lát majd: meg- ödésünk szerint oly szakmunkának jutnak hazai tűz- ágaink birtokába, mely a mellett, hogy kimeríthetetlen gyanánt leszen használható igen sokáig, arra is alkal- hogy eddig kissé elmaradva volt szakirodalmunkat a rn kulturális haladás színvonalára egy csapással föl- ni segítsen. Az a körülmény, hogy Lukáts Gyula elő- ír kivételével, a könyv többi írói mind a mi alszövet- ik kötelékébe tartoznak, külön is képezheti ugyan teségünket; de mert e hasznavehető szakerők hiába c eddig rendelkezésre és mert nyilvánvaló, hogy e mű országos szövetség elnökségének belátása, energiája, a at szükségén kívül a jövő érdekét is szem előtt tartó idatos elhatározása s ez alapon meghozott áldozat- ségének köszönheti egyedül létrejövetelét: mindezt tudva érezve, jól eső örömmel ragadjuk meg az alkalmat hogy az országos szövetség elnökségét és különösen i Ferencz dr. urat, a mai elnökség érdemes alelnökét, rszakalkotó munka kibocsátása alkalmából, szívünk : melegével üdvözljük.« — **A »Tűzrendészet«** ára korona, bérmentes postai küldéssel 2 korona 20 fillér, az országos tűzoltó-szövetséghez (Budapest, IV., uth Lajos-u. 8.) küldendő.

— **Tűzesetek statisztikája.** A folyó év *junius* havá- Magyarországi területén — beleértve Fiumét és kerü- és nem értve bele Horvát-Szlavonországot, — 639 égben 788 tűzeset fordult elő. A károsultak összes száma , az okozott kár pedig 1,302.843 korona volt. (A múlt imius havában 686 községben 836 tűzesetnél 2183 egyén 7.995 korona kárt okozott.) A tűzesetek közül 256-nak togatás, 8-nak öngyújtás, 42-nek villámcsapás, 76-nak ermekek játéka gyufával, 8-nak világító szerekkel való atlan bánásmód, 131-nek hanyagság és gondatlanság, ek más egyéb volt az oka, míg 219 esetben a tűz oka rithető nem volt. Meghalt, vagy halálos sérülést szenvedt

2, nem halálos sérülést 30 ember. Húszezer koronánál nagyobb kárt okozó tűzeset összesen 4 fordult elő, és pedig : *Ópalánkán* (Bácsm.) jun. 6-án, (1 egyén 50.000 kor. kárral), — *Budapesten* jun. 7-én (3 egyén 220.593 kor. kárral), — *Aszálón* (Abauj-Tornam.) jun. 2-án, — és *Soborsinban* (Aradm.) jun. 4-én (1 egyén 50.000 kor. kárral). — Miként alakultak a viszonyok az 1891. évtől fogva a tűzesetek száma és az okozott kár értéke tekintetében, mutatja az alábbi táblázat.

Év	Tűzesetek száma		Okozott kár értéke ezer korona- nokban	
	a) Junius	b) Január—junius	Tűzesetek száma	Okozott kár értéke ezer koro- nokban
Átlag 1891—1895	689	754	4979	5137
1896	807	2336	4188	9666
1897	788	2424	4401	7894
1898	975	3048	6550	14114
1899	847	2749	6326	17125
1900	996	1874	5690	13030
Átlag 1896—1900	883	2486	5431	12366
1901	836	1938	4989	10973
1902	788	1303	4910	13469

Julius havában 860 községben 1140 tűzeset fordult elő. A károsultak összes száma 2270, az okozott kár pedig 1,912.503 korona volt. (A múlt év *julius* havában 1007 községben 1332 tűzesetnél 2921 egyén 2,648.994 korona kárt szenvedett). A tűzesetek közül 332-nek gyújtogatás, 10-nek öngyújtás, 109-nek villámcsapás, 114-nek gyermekek játéka gyufával, 7-nek világító szerekkel való gondatlan bánásmód, 219-nek hanyagság és gondatlanság, 90-nek más egyéb volt az oka, míg 259 esetben a tűz oka kide- ríthető nem volt. Meghalt, vagy halálos sérülést szenvedett 5, nem halálos sérülést 36 ember. Húszezer koronánál nagyobb kárt okozó tűzeset összesen 19 fordult elő, és pedig : *Egyháznagyrszegen* (Nyitram.) jul. 31-én, — *Kismá- csédon* (Pozsonym.) jul. 7-én (egy nem halálos sérüléssel), — *Trencsénben* jul. 5-én (1 egyén 55 000 kor. kárral), — *Szenteleken* (Vasm.) jul. 10-én, — *Vasváron* (Veszprémm.) jul. 3-án, — *Szentgálon* (Veszprémm.) jul. 10-én, — *Borza- váron* (Veszprémm.) jul. 29-én, — *Pécstűzfalun* (Sárosm.) jul. 7-én, — *Iglón* (Szepesm.) jul. 24-én, — *Vésztőn* (Békésm.) jul. 30-án, — *Kristyoron* (Biharm.) jul. 29-én, — *Szabolkán* (Szabolcsm.) jul. 3-án, — *Balsán* (Szabolcsm.) jul. 28-án, — *Ittyón* (Aradm.) jul. 25-én (1 egyén 61.000 kor. kárral), — *Nagybecskereken* (Torontálm.) jul. 9-én (1 egyén 97.000 kor. kárral és 3 nem halálos sebesüléssel a vármegyei székház égésénél), — *Perjámoson* (Torontálm.) jul. 28-án, — *Gyulaféhevárott* (Alsóféhérm.) jul. 29-én, — *Kudzsiron* (Hunyadm.) jul. 29-én — és végül *Petrozsényben* (Hunyadm.) jul. 16-án. — Miként alakultak a viszonyok az 1891. évtől fogva a tűzesetek száma és az okozott kár értéke tekintetében, mutatja az alábbi táblázat.

Év	Tűzesetek száma		Okozott kár értéke ezer koro- nokban	
	a) Julius	b) Január—julius	Tűzesetek száma	Okozott kár értéke ezer koro- nokban
Átlag 1891—1895	1044	1802	5323	6939
1896	955	2614	5143	12280
1897	1063	2638	5464	10532
1898	1212	3963	7762	18077
1899	1157	2016	7483	19141
1900	1440	4852	7130	17882
Átlag 1896—1900	1165	3217	6596	15583
1901	1332	2649	6242	16118
1902	1140	1913	6050	15332

Felelős szerkesztő :

Dr. SZILY JÓZSEF.

Tűzrendészeti Felügyelő

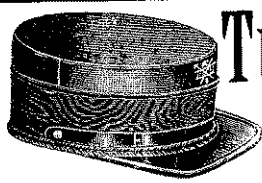
Műszaki tűzoltó-szaklap.

Megjelenik havonta kétszer.

Előfizetési ára egész évre 6 korona.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest,
VII., kerepesi-út 62.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: **Lukáts Gyula.**

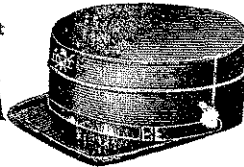
Tűzoltó-sapkákat

az Országos Tűzoltó-Szövetség
előírása szerint
a legjobb anyagból azért szállíthatunk

olcsóbban, mint bárki más, mert magunk készítjük.

Kivánatra árjegyzéket vagy mintasapkákat
szívesen küld

RITSCHER ZSIGMOND ÉS FIA
KÖRMEND.

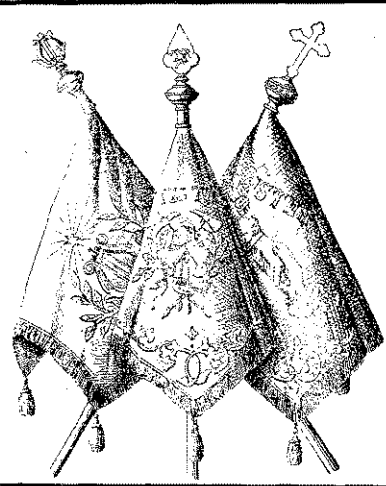
A párisi és római világiállításon arany-
érem és díszoklevéllel kitüntetve.

SZÜTS ÉS TÁRS

tűzoltó, dalárda, egyesületi és fásulati zászlók

—* BUDAPEST, *—

IV., Újvilág-utca 2. sz. Kossuth Lajos-utcai sa

Műintézetű
és művészi k
készít:

zászlókat,
zászlószalag
egyleti jel
kokárdát,
vállszalag

Zászlósz
névvel és dok
látva nagy v
ban.

Régi zászlók himzésének új szövetre való áttételét el
Egyleti zászlókról képes nagy árjegyzékünket i
bérmentve megküldjük.

Költségvetést, valamint eredeti rajzokat, selye
mintákat kívánatra szívesen küldünk.

Minden felvilágosítással készséggel szolgálunk levélben, esetleg szem

ALAPITVA 1831.

SPECIÁL TÖMLŐ-GY

46 KITŰNTETÉS.

ELSINGER M. J. ÉS

Raktár BUDAPEST V., Mária Val

Ajánlják

nyers kender- és len-tömlő

a legmagasabb víznyomásra kipróbá
s nem törnek meg.

Mézgázott kender- és len-tömlő

legjobb gummirozással, pneumatikus uton

Továbbá

Különlegességek tűzi és vízi véd

Vizmentes ponyvák,
lótakarók és öltönyök stb.

Minden szolid cég gyártmányainkat

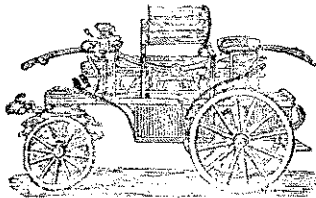
Árjegyzék és minták ingyen és bérment

STERNBERG ÉS KÁLMÁN

Budapest,

VIII., József-körút 35. sz.

Fecskendő-, szivattyú-, tűzoltó-
felszerelési gyári raktár.

Teljesen vas-
kocsi szerkezet.

Központi érez-
szelep szerkezet.

Tűzi fecskendőket, tűzoltó egyéni felsze-
reléseket (az orsz. tűzoltó-szöv. szabályai szerint) és
minden e szakmába vágó tárgyakat a legjobb
minőségben és kiállításban jutányos árban szállítunk köz-
ségeknek és tűzoltó-testületeknek kedvező
fizetési feltételek mellett.

Kivánatra árjegyzéket és fecskendő-rajzokat bármentve küldünk.

GYÁR: RAKTÁR:
Magyar-uteza 26. sz. IV., Magyar-uteza 18. sz.

CHUNDA V. JÓZSEF

cs. és kir. udv. száll. és kizár. szabadalm.

hangszergyára és zeneműkereskedése
BUDAPESTEN.

Üntetések: **Ő Felsége a Királytól** ipari érdemekért: legfelsőbb elismerés, a **Ferenz József-rend** lovagkeresztje, a koronás arany érdemkereszt és az arany érdemkereszt.
»M. kir. Operaház«, »Nemzeti-«, »Nép« és »Vigszínház«, l. kir. Zeneakadémia«, »Nemzeti Zenede«, »Fővárosi és Önkéntes Tűzoltók« stb. stb. szállítója.

~~~~~ Ajánlja mindennemű saját gyárában készült ~~~~~
zfúvó-, fafúvó-, vonó- és ütőhangszereit,
valamint saját találmányú javított és szabadalmazott
zimbalmait, pedállal és a nélkül.

~~~~~ szintén mindennemű valódi olasz és másféle igen tartós
úrokat és mindenféle **hangszeralkatrészet**,
jótállás mellett azok jóságáért, a csinos és tartós
inkáért, valamint különösen a **tiszta hangolásért.**

ZENEMŰKERESKEDÉMBEN

~~~~~ taron vannak a hazai és külföldi legjobb zeneirodalom
összes termékei.

~~~~~ Árjegyzékek kívánatra ingyen küldetnek meg. ~~~~~

Az 1896. évi párisi műiparkiallításon aranyéremmel kitüntetve

RÉTAY ÉS BENEDEK

tűzoltó-, dalárda-, egyesületi
és társulati zászlók gyára

BUDAPEST

IV. ker., (Belváros) Váci-utcza 59. szám.

Zászlószalagok, egyleti jelvények,
kokárdák, válszalagok

nagy választékban.

Zászlószegek,

névvel és dobozzal.

~~~~~ Saját műhímző-intézet. ~~~~~

Költségvetések, rajzok és anyagmintákat a leg-
nagyobb készséggel bérmentve küldünk.

Az 1896. évi milleniumi kiállításon „kitünő munka-, kiváló versenyképesség-
és nagyban termelését“ a milleniumi nagy éremmel kitüntetve.

• Tűzoltó egyenruhákat és felszereléseket szigorúan az új szabály szerint készítünk. •

M. kir. udvari
szállítók.

Ő cs. és kir. Fensége
József főh. udv. száll.

Cs. és kir. ausztr.
udvari szállítók.

Szerb királyi udvari
szállítók.

Perzsa császári
udvari szállítók.

Görög királyi udv.
szállítók.

Ő Fensége a görög
trónörökös udv. száll.

TILLER MÓR ÉS TÁRSA

császári és királyi udvari szállítók, ő császári és királyi Fensége József főherceg udvari szállító

Budapest, IV., Váci-utcza 35., IV., Eskü-út 3. számú sarokházban levő

Magyarország legelső és legnagyobb egyenruha-készítő-intézetét

a t. tűzoltó-testületek parancsnokainak és tagjainak becses figyelmébe ajánljuk.

Teljes egyenruhák, valamint az egyenruhához szükséges kellékek jutányos árak mellett számíttatnak.

Ajánlunk továbbá **tűzoltói felszerelést, sisakot, zubbonyt, nadrágot, rőzsekéseket, baltá-
kat és sipokat, sapkákat** posztóból és bőrből, **paszományt, zsinórokat, kardbojtokat, kez-
tyüket, gallérokat** stb a legdúsabb választékban.

~~~~~ Üzletünk azelőtt a **Károly-kaszárnyában** volt. ~~~~~

Katonai egyenruhák és felszerelési tárgyak. — Vívóeszközök, érmek és rendjelek.

~~~~~ A legszebb tűzoltó-zászlókat készítjük. ~~~~~

Nagyobb megrendelés esetén mértékvetel végett fűszabászaink egyikét saját költségünkön kiküldjük.

~~~~~ Árjegyzékek kívánatra díj- és bérmentesen küldetnek. ~~~~~ Sürgőnyezim: Tiller udvari szállítók Budapest.

• • • Polgári ruhán viselendő rendjelek és érmek és ezeknek rozettái a legszebb kivitelben nálunk kaphatók. • • •

Polgári öltönyök és fehérneműk!

ALAPITTATOTT
1858. évben.

Sürgönyezim:
„Szivattyúgyár Budapest“.

Gyártott fecskenc
száma 14380.

BUDAPESTI SZIVATTYÚ- ÉS GÉPGYÁR RÉSZVÉNY TÁRSASÁG

ezelőtt **WALSER FERENCZ**

BUDAPEST, VI., VÁCZI-ÚT 69.

GYÁRTMÁNYAI:

Tűzfecskendők: gőzfecskendők, mozdonyfecskendők, vízszállítók, kocsis-, targonca- és hordozható fecskendők, kender- és lentömlők, mézgával bélelt, mézga- és mézga-tekeres-tömlők és tartozékaik. Árjegyzéki füzet: XXVI.

Tüzoltósági eszközök és létrák: személy- és szállító-kocsik, víz-hordókocsik, szénkocsik, tömlőmotolák, különféle létrák fáklyák.

Tüzoltósági egyéni felszerelések: sisakok, sapkák, övök, balták, oldalfejverők, jelvények stb. Árjegyzéki füzet: XXVIII.

Szivattyúk: kézi, járgány- és szíjhajtásra, házi, építkezési-, gazdasági- és legkülönbözőbb ipari célokra. Árjegyzéki füzet: XXIX.

Gőzszivattyúk és villamos hajtású szivattyúk különféle kivitelben és nagyságban, mindennemű célokra.

Köztisztasági szerek: utcai öntöző-kocsik, utcai szétrögépek, közúti sárvonógépek, hordókocsok, kocsik billenő szerkezettel, egyengető úthengerek, pocsközdör-tisztító-készülékek büzmentesen működő légszivattyúval. Wegner szabadalma szerint önműködő szivóval. Árjegyzéki füzet: XXVII.

Közegészségügyi szerek: teljes gőzfertőtlenítő telepek, fertőtlenítő készülékek, stabil és szállítható alakban, fertőtlenítő szerkocsik, fertőtlenítő személyszállító-, mentő- és trágyaszállító kocsik és kötszer sterilizátorok. Árjegyzéki füzet: III.

Templomharangok összhangzó harangozattal, szabadalmazott vas- vagy fakoronával, valamint jelzőharangok iskolák, kórházak, gyárak, majorok és építkezések számára. **Vas harang-állványok.** Árjegyzéki füzet: XXV.

➔ **ÁRJEGYZÉKEK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.** ➔

TÜZOLTÓ-KÖZLÖNY

A MAGYAR TÜZOLTÓK SZAKLAPJA.

MAGYAR ORSZÁGOS TÜZOLTÓ-SZÖVETSÉG. HIVATALOS ÉRTESEITŐJE.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség tagtestületeinek díjtalanul küldetik meg.

Kiadó és laptulajdonos: A Budapesti Önkéntes Tűzoltó-Testület.

ESZTŐSÉG és KIADÓ-
HIVATAL:

IV. kerület, Kossuth Lajos-
utca 8-ik szám.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben és vidéken egész évre 4 kor. 80 fillér, félévre 2 kor. 40 fillér.
A magy. orsz. tűzoltó-szövetség kötelékébe tartozó testületek tagjainak egész
évre csak 2 kor. 40 fillér.
Egyes példánynak ára 40 fillér.
Előfizetések és reklamátók a kiadóhivatalhoz czimzendők

HIRDETÉSEK

a kiadóhivatal által legjutányosabb árak
mellett vétetnek fel.
Többszöri hirdetésnél tetemes árenged-
mény.

MEGJELENIK HAVONKINT EGYSZER.

III: Hivatalos rész: Az 1902. augusztus 17-iki egri XV. országos tűzoltói nagygyűlés jegyzőkönyve. — Jegyzőkönyv az 1902. augusztus 17-iki országos választmányi ülésről. — Jegyzőkönyv a segélyző-szövetség 1902. augusztus 14-iki igazgató választmányi üléséről. A segélyző-szövetség 1902. augusztus 17-iki egri közgyűlésének jegyzőkönyve. — **Általános rész:** Az egri országos tűzoltói versenyek Szövetségek köréből: A sopronvármegyei szövetség választmányi ülése. — *Hírek. — Hirdetések.*

HIVATALOS RÉSZ.

Jegyzőkönyv

t a magyar országos tűzoltó-szövetségnek 1902. évi szűs 17-én Egerben tartott XV. nagygyűlésén.

ök: dr. Óvári Ferencz alelnök, későbbben: gróf i Viktor elnök. Jegyző: Breuer Szilárd h. titkár. i tagok: Tomcsányi Béla pénztárnok; Barabás Ecker Sándor, Lukáts Gyula, Köhler István, Szabó cossa Zoltán, Vida Pál előadók. Felügyelő bizottk: Bulyovszky Aladár, Polcz Rezső, Varga Lőedler János, Szokoly Ignác. A vármegyei szövetökségei: Rösch Frigyes (Sopronvármegye), Lukáts ársvármegye), Mezey Mihály (Nagyváradvidéki), os (Torontálvármegye), Barabás István (Vasvár-Blázy Imre (Veszprémvármegye), Simig Rezső nege), Vermes Béla (Bácsbodrogvármegye), Remumu (Somogyvármegye), Marton Lajos (Csanád-), dr. Szily József (Budapest főváros), Majzik Vikesvármegye), Ronchetti Oszkár (Nyitrvármegye), rné (Hajdúvármegye), Schuster Károly (Brassó-), Vida Pál (Fejérvármegye), Varga Lőrincz (Tegeye).

gtestületek képviselőiben: Reményi Samu (Csurgó), Kálmán (Eger), Köhler István (Budapest, Köhler-ezey Mihály (Nagyvárad), Bertalan Imre (Zombor), (Székesfejérvár), Lukáts Gyula (Zsarnócza), Breuer eletnek), Markusovszky Béla (Garam-Szt-Kereszt), zsó (Kalocsa), Gáspár Dezső (Csantavér), Sümegi agy-Tállya), Neubrand János (Budapest, jutagyár), stván (Bessenyőtelek), Szentgyörgyi Dénes (Maros-), Blázy Imre (Veszprém), gróf Zichy Viktor gnes-forrás), Horeczky Gyula (Csánig), Jászberés (Mezőtárkány), Kuzkó István (Kolozsvár), dr. ula (Nyiregyháza), Gurka Márton (Apatin), Szabó agy-Iván), Ecker Sándor (Nagy-Légh), Ultz Nán-), Kováts József (Szegedvárosi), dr. Szily József t önk.), Harcz Lajos (Szeged önk.), Bücher Jakab

(Kiskún-Dorozsma), Morvay Sötér (Debreczen), Szabó Gyula (Kismarton), Vanyek Alajos (Markaz), Marosi Izidor (Bekölcz), Grohmann Henrik (Gutor), Halama Bertalan (Pásztó), Pásztó László (Inaszó), Sebestyén István (Héviz), Friedl György (Putnok), id. Wernecker Ferencz (Tarnabod), Antalffy Pál (Tisza-Szóllós), Bernátsky Alfréd (Temes-Rékás), br. Clauer Elek (Pozsony), Frühauf Károly (Fehértemplom), Grosz Lambert (Szarvas), Csepreghy Gyula (Bükk-Szt-Erzsébet), Bernátsky Géza (Versecz), Margitay Péter (Mohács), Réthy Béla (Szolnok), Drexler Adolf (Temesvár, gyárváros), Varga Lőrincz (Temes-Kubin), Lillia Zsigmond (Eperjes), Maczky Emil (Heves), Cselényi István (Átány), Tankóczy Gyula (Szatmár-Németi), dr. Vass János (Hasznos), dr. Hibay György (Recsk), Tóth Lajos (Nagy-Kőrös), Vitéz Károly (Brassó), Salamon Antal (Iván), ifj. Braun Károly (Kis-Füzes), Keresztes János (Budapest, Ehrlich-gyár), Opreán Aurél (Török-Kanizsa), Krenkó József (Aszód), Marossy Sándor (Aldebrő), Valkó Ambrus (Pólya), Panker Viktor (Arad), Kozmári Dezső (Gyöngyös), Major János (Győr), Poós Nándor (Detta), Bulyovszky Aladár (Eberhardt), Fürst Ignác (Mohol), Pilisi József (Petrovác), Formantl Ágoston (Doborgaz), Venczel Lajos (Szabadka), Dobra Dénes (Czibakháza), Izsák Gyula (Darány), Székely János (Eger-Szalók), Vincze Béla (Torda), Schiwetz Lipót (Igló), Papp József (Kerecsend), Puschmann Gyula (Salgó-tarján, gyár), Szabó Sándor (Tarna-Méra), Kolacsokovszky János (Mátfa-Szajla), Löw Gyula (Basahida), Márton Lajos (Battonya), Dudás Lajos (Török-Szt-Miklós), Brettner Ernő (Nagykikinda), Celligoi Venczel (Fiume), Bernecker Ferencz (Eger-Bakta), Ormossy Károly (Lőcse), Ritókh István (Kaba), Pauer János (Selmeczványa), Király Endre (Püspökladány), Budavalcsev Dezső (T. Almás), Jancsics Lukács (Dolova), Nagy Ferencz (Bóka), Kühn János (Nagykomlós), Mészáros Ferencz (Nagybecskerek), Lőjkov Milán (Oppova), Noppek János (Kis-Tószeg), Fajner Gusztáv (Perjámos), Winter József (Zsombolya), Knopsz Miklós (Tomasevác), Tardin János (Tógyér), Gaál István (Módos), Kaszás Sán-

dor (Kécsa), Ramadanszky Honor (Nagy-Tószeg), Nasztadin Milos (Ferdinándfalva), Spang Gusztáv (Csente), Varga Márton (Grabác), Csőreghy Károly (Homolicz), Csordás Ferencz (Sárafalva), Berninger Ferencz (Écska), Mauler József (Komárom), Zsilinszky Sándor (Baglyasalja), Minczér József (Gyöngyös-Pata), Palzmann Aladár (Béga-Szt-György), Vermes Béla (Bajsa), Kopunovics Károly (Bács), Petonszky József (Bezdan), Táfal Zsigmond (Kula), Mamusich Antal (Martonos), Arangelovics István (Ó-Moravicza), Milkovics György (Német-Palánka), Pertics Péter (Szonta), dr. Mamusich Bódog (Priglevicza-Szt-Iván), Deák András (Karánsébes), Osztrogonác Ferencz (Óbecse), Csányi István (Vác), Zwipp Rezső (Török-Becse), Endreffy István (Magyar-Pécska), Fehér János (Temes-Gyarmata), Szalay László (Tarna-Zsadány), Hevesi Jakab (Szunyogd), dr. Köszler József (Erdőtelek), Réthy Ferencz (Budapest, gazdasági gépgyár), Popovics György (Ó-Kanizsa), Papp János (Salgótarján), dr. Hadzsy János (Topolya), dr. Matzky Valér (Felsőtárkány), Zwornik István (Klekk), Lengyel Andor (Baja), Szokoly Ignác (Pápa), Janosits Károly (Bátaszék), Katona Imre (Orosháza), dr. Pásztor Bertalan (Poroszló), Apáthy Vilmos (Gölniczbánya), Schneider Frigyes (Sopron), Podhradszky Antal (Nagy-Szécheny), Elek János (Kompolt), Glósz Sándor (Boczonád), Huszár János (Somorja), Dicenti Ernő (Deés), Vojics Endre (Detk), Buzás Dezső (Domoszló), Megvan Imre (Eger-Csehi), Szedmak Mihály (Erk), Puchlin Lajos (Feldebrő), Maros József (Felnémet), Molnár János (Gyöngyös-Püspöki), Hanák Gyula (Kápolna), Perger Ignác (Pétervásár), Bartha Mátyás (Szarvaskő), Herczeg János (Tisza-Igar), Duskay Dezső (Tarna Szt-Miklós), Vedlik Sándor (Tarna-Órs), Makkay János (Heves-Vezekény), dr. Balogh Dezső (Bélvatta), Celligoi Nándor (Felső-Csölle), Kállay Imre (Hidas), Klein Gyula (Ujvidék), Müller Vilmos (Jóka), Végh Ferencz (Nagy-, Kis-, Csukár-Paka), Jobbágy Károly (Misérd), Szalay Sándor (Torda), Frank Károly (Bácsfa), Barabás István (Vasvár), Bartha János (Máramarossziget).

1. Dr. Kállay Zoltán, Hevesvármegye főispánja, a kongresszus rendező bizottságának védnöke, üdvözlővén a kongresszusra megjelenteket, sikert és eredményt kíván a kongresszus munkálataihoz és azt megnyitja.

Dr. Óvári Ferencz alelnök köszönetet mond a kongresszus védnökeinek ily minőségben kifejtett ténykedésükért.

Majzik Viktor, Hevesvármegye alispánja és a hevesvármegyei szövetség elnöke, a vármegye nevében üdvözlő a nagygyűlés tagjait.

Jankovics Dezső, egri polgármester, Eger városa nevében üdvözlővén a kongresszust, megköszöni, hogy Egert választotta a szövetség a XV. kongresszus székhelyéül s kívánja, hogy kellemes emlékekkel távozzék a kongresszus minden tagja, a tárgyalásokat pedig bajtársi szellem lengje át.

Dr. Óvári Ferencz alelnök visszapillantást vetve a szövetség 30 éves múltjára, áttér az elnökségnek a lefolyt három év alatti működésére, a melyről az a szétküldött évi jelentésben számolt be. Hivatkozik arra, hogy az elnökség a lefolyt idő alatt tűzrendészeti törvényjavaslatot dolgozott ki, szervezte a közigazgatási tanfolyam tűzoltói részét és konstatálja, hogy már ez magában véve is eredménynek mondható. Hátra lenne még a tűzrendészeti kérdés pénzügyi rendezése s e tekintetben is megtörtént a felterjesztés a tűzbiztosító-társaságoknak a tűzoltóságok javára való megadóztatása tárgyában. Ha az elérték, akkor gondoskodva lesz a tűzrendészeti felügyelők intézményének, az országos segélyalapnak fentartásáról és még azonfelül marad egy nagy összeg a tűzoltóságok segélyezésére, vízvezetékek létesítésére. Erre kell tehát a jövőben irányítani minden tevékenységünket. Örömmel üdvözlő a nagygyűlést és megnyitja.

2. Polcz Rezső az igazoló bizottság jelentése, a mely szerint a bizottság a megbetegedett Ignác helyett Blázy Imrével egészítette ki magától testületi képviselők száma pedig 178; egybíróság jegyzőkönyvét bemutatja. — Tudomásul vette konstatálja a gyűlés határozatképességét.

3. Jegyzőkönyvhiteljesítőkül megválasztattak vaslatára: Simig Rezső, Kovács József, Blázy Imre Ferencz s felkérték a jegyzőkönyvnek 8 napra hiteljesítésére.

4. A szavazatszedő bizottságba elnök javaslatára választottak: Rösch Frigyes, Lukáts Gyula, Vidnyánszky Zoltán.

5. Napirenden lévén az elnökség évi jelentés nagygyűlés felolvasottnak tekinti.

Vermes Béla az évi jelentést tudomásul kifogásolja benne azon mondatot, mely Szily József volt titkár visszahívását kívánatosnak mondja. — Áldár h. titkár 1½ hó alatt feldolgozta a restitució minden rendben ment, miért lenne kívánatos a visszahívása? Kívánja, hogy a jövőben az évi használtassék fel kortesczélokra.

Kuszkó István az évi jelentést tudomásul Óvári Ferencz alelnöknek ténykedéseért köszönetet mond. Vermes nézetét nem osztja, mert a sok munka mellett nem győzi és lehetetlenség mellett megszűnik a munka. Ugy látja, hogy az elnökség munkájában nincs hiány, az elnökség csak szabad idejében dolgozik máris azon baj keletkezett, hogy restantiák vannak a gresszusokon a tárgyak ismétlődnek; teljes, folytonos szervezetet kíván. Indítványozza továbbá, hogy magukat kitüntető tűzoltókat jutalmazza a szövetség főherceg védnök által is aláírt emléklevelek kiadásával. Igazgatási tanfolyam költségeinek megtérítését a kormánytól. Kérjünk a titkárnak állandó vasúti jegyet, a többi elnökségi tagoknak pedig kedvezményes jegyeket. A titkár legyen a szövetségnek mindig rendelkezésére álló egyén, a kinek ez okból évi 5000 forintot fizetést adna.

Reményi Samu indítványozza, hogy a szövetség vegye sajnálattal tudomásul dr. Kék Lajos elnök sájtát és szavazzon neki sok évi ténykedéseért elismerésül.

Kállay Imre köszönetet szavaz az elnökségnek, hogy a párizsi nemzetközi kongresszuson a hazai szövetség képviseltetését lehetővé tette. De Berlinben is hasonló zsinál még érdekesebb kongresszus és kiállítás, kiküldve nem lett senki; ez okból szükségesnek tartja ezen kiállítás és kongresszus a hazai szaklapokba közzétessék és azt indítványozza, hogy adja ki a szövetség költségén Markusovszky Bélának ezzel foglalkozó tanulmányát és küldje azt meg ingyen minden tag részére.

Elnök a vitát lezárván, első sorban választotta Vermes B. alelnököt; a választmány köteletségének teljesítését megtenni a becsületos munka elismerése fejében. Nem volt nekünk kell azt egymásnak elnézni; szembe nem követett el. Kuszkó István felszólalására azt mondta, hogy egy teljesen a szövetségnek élő hivatalnokot megfelelő javadalmazás is kell, ezt pedig a szövetség legi vagyoni helyzete nem engedi meg, az alkalmatlan azonban lelkesedéssel és szakismerettel pótolta jelenlétüket. Az első közigazgatási tanfolyam költségeit fizette a szövetség, mert örülni kellett, hogy megvalósult elvállalás mellett is egyáltalában sikerült azt eredmény azonban az, hogy a második évben a költségvetés rendszeresítve lett és a kormány fedezte költségeit kedvezményeket már ismételve kértünk az előadottak de mindig elutasító választ kaptunk. Kállay Imre válaszul, hogy az elnökség első kiadandó közzétessék »gyakorló szabályt« jelentette ki s minthogy ez a szabályt segei nagyon lesznek, nem lesz a szövetség eredménytelen helyzetben — kivált ha az állami szubventió nem

nék fel, — hogy még más könyvek kiadására is vállalkozhatnák. Egyébként ellenkező felszólalás nem történvén, az elnökség évi jelentését elfogadottnak jelenti ki.

6. *Pénztárnok* felolvassa a pénztári zárszámadásokat, *Polcz Rezső* felügyelő bizottsági tag pedig ezzel kapcsolatosan a felügyelő bizottság jelentését a pénztár állásáról.

Horeczky Gyula tudomásul veszi a jelentést, de kívánatosnak tartja, hogy a felügyelő bizottság jelentése szintén kinyomattassék az évi jelentéssel kapcsolatban. — A pénztári zárszámadások tudomásul vétetvén, a felügyelő-bizottság jelentése és *Horeczky Gyula* indítványa elfogadottnak, az elnökségnek a felmentvény megadatik.

7. *Pénztárnok* ismerteti az 1902—1905. évi költségvetést, mely felolvasottnak tekintetik.

Kuszkó István a költségvetésbe felvételni kéri a titkári fizetést oly összeggel, a mint azt az évi jelentés kapcsán indítványozta volt.

Elnök első sorban javasolja, hogy a tagdíj az eddigi összegekben állapíttassék meg; másodsorban kéri a költségvetésnek változatlan elfogadását, azért, mert ily nagy tétel beállítására az elnökség fedezetet nem tud kimutatni. — A nagygyűlés elfogadja a beterjesztett költségvetést eredeti alakjában és egyben kimondja, hogy az évi tagsági díjak az eddigi összegben a következő három évre is fentartatnak.

8. *Breuer Szilárd* h. titkár referál a szolgálati érem ügyében beterjesztett orsz. választmányi javaslatról, mely szerint az éremszabályzat akként lenne módosítandó, hogy XX, XXV, XXX éves szolgálatra is kiterjesztetnék; a szolgálati érem minden szervezett tagtestületnek kiadatnék; a kivittel pedig az elnökség bizatnék meg. Felolvassa e javaslat terjedelmes indokolását, különösen kiemelve azt, hogy az alapszabályok értelmében az orsz. választmány végérvényesen dönthet ez ügyben és hogy minden tagnak egyforma jogai lévén, a kedvezményekben is egyformán részesítendők. Kéri a választmány javaslatának jóváhagyó tudomásul vételét.

Szokolay Ignác nem tartja helyesnek, hogy a kötelezettek is kapjanak szolgálati érmeket, mely a tagsággal semmiféle összefüggésben nincs; az ügyet a nagygyűlés elé tartozónak véli, mert a brassói nagygyűlés rendeletéből kell vele foglalkozni. Igaz, hogy az érem nem érdemérem, csak jelvény, de azért mégis jutalom a hosszú szolgálatért, melyet csak az önkéntes, hivatásos és fizetett tűzoltóknak adna, de a kötelezetteknek nem.

Pauer János elfogadja a választmány javaslatát, de kéri az elnökséget, hogy kopott, ócska érmeket ne adjon ki és hogy a szövetség adja saját költségén, tehát ingyen az érmeket.

Apáthy Vilmos konstatálni kívánja, hogy bármily kívánatos az önk. intézmény fentartása, mégis a jövő tűzoltósága a kötelezett tűzoltóság. A kötelezettek kizárni már csak azért sem lehet, mert ha kivezenylik őket, éppen úgy teljesítik a szolgálatot díjtalanul és ambícióval, mint az önkéntesek s ha a tűzoltóság címe kötelezett is, de lényegében mégis csak önkéntes; mindenütt formális önkéntes egyesület nem lehet szervezni és fentartani a helyi viszonyok miatt. De mert a kötelezett is önzetlen munkát díjtalanul végez, kapjon ő is szolgálati érmeket.

Jobbágy Károly a kötelezett tűzoltóknak nem hajlandó érmeket adni.

Dr. Szily József elismeri, hogy a kötelezett tűzoltóknál is van kötelezőségérzet, elfogadja őket bajtársakul, de az érmeket oly jutalomnak tekinti, mely első sorban az önk. tűzoltókat illeti meg.

Vermes Béla konstatálni kívánja, hogy másnak is lehetnek érdemei, mint az önkénteseknek és a polgártársaknak ezeket is kell elismerni és jutalmazni; elfogadja a választmány javaslatát.

Réthy Ferencz nem fogadja el a választmány javas-

latat, de maga is kívánja, hogy a szövetség adja az érmeket ingyen a tagtestületeknek.

Apáthy Vilmos újlag felkéri a nagygyűlést, hogy ne zárja ki a kötelezett tűzoltókat az érem élvezetétől.

Matzky Valér fogalomzavart lát; ha valaki fizetve lesz s elvégzi munkáját rendesen, az szerinte mindig érdem; szabad akarattal tette az ítlező s az már magában is érdem. Külömbiséget a tűzoltók között nem tenne s mindegyiknek megadná az érmet egyformán.

Barabás István bár az érmet önkéntes tűzoltók részére alapítottak tudja, mégis úgy találja, hogy nem szabad a velünk együtt dolgozó kötelezett tűzoltókat mellőznünk; ellenkezőleg éppen azt javasolja, hogy mi önkéntesek ajánljuk fel nekik az érmeket és mutassuk meg, hogy velők szemben mint igazi bajtársak viseltetünk.

Majzik Viktor szintén megadja minden tűzoltónak az érmet, csak azon községeknek nem, a hol önk. tűzoltóság nincs és a kötelezettek is kényszer útján kell megalakítani.

Elnök lezárván a vitát, első sorban *Réthy F.* és *Pauer J.* felszólalóknak válaszol, kijelentvén, hogy az éremköltség a múlt évben is 3961 koronát tevén ki, még felemelt állami subventió mellett sem lesz a szövetség azon helyzetben, hogy az érmeket ingyen adhassa, különösen azért nem, mert a XX—XXX éves érmek a költségeket még tetemesen emelni fogják. Egyébként a kérdést szavazás alá bocsátja. A szavazás megejtetvén, kimondja határozatilag, hogy a nagygyűlés a XX, XXV, XXX éves érmek behozatalát elrendeli; szolgálati érmeket a kötelezett tűzoltóknak nem, de a hivatásos, fizetett tűzoltóknak igenis ad; hogy az éremjogosultság megállapításánál a szolgálat folytonosságától eltekint; a kivittel pedig az elnökség bizatik meg.

9. Ezzel kapcsolatban bejelenti *Breuer Szilárd* h. titkár, hogy úgy is mint a szövetség titkár-előadója, úgy is mint egy kötelezett tűzoltóság parancsnoka és képviselője ezen határozatot a belügyminiszterhez megfelelőbezi, mert alapszabályellenesnek tartja és mert az egyesületi jog ejlenére egyes tagtestületek jogainak megsértését látja benne fennforogni. — Tudomásul vétetik.

10. *Elnök* beterjeszti a választmány javaslatait a tűzrendészet fejlesztése érdekében teendőkre vonatkozólag.

Reményi Samu arra kéri az elnökséget, hogy a teendő felterjesztésekben kiterjeszkedjek arra is, hogy a várnegyei és társai felügyelőknél a fuvarköltések megtérítésének.

Kuszkó István a nagygyűlés figyelmébe ajánlja *Ecker Sándor* indítványát, a mely szerint az orsz. szövetség aegise alatt orsz. kölcsönös tűzbiztosító szervezetet létesíttessék. Javasolja, hogy küldjön ki a nagygyűlés egy bizottságot *Polcz Rezső* elnöklete alatt és *Ecker Sándor* közreműködésével, mely e javaslatot záros határidő alatt előkészítené s rendkívüli nagygyűlés elé terjesztené. Inkább a kötelező állami tűzbiztosítás elejtését javasolná, mint *Ecker* ez indítványát.

Pauer János a biztosítás révén befolyt összegek kezelését decentralizálná és az illető községeknek külön-külön kiadná, nem pedig országos alapba gyűjtené.

Horeczky Gyula a szervezeteti eszme hive, de nézete az, hogy a tűzbiztosítás szervezeteti úton nem oldható meg. Ellene van, mert a szövetséget nem lehet ily bizonytalan kimenetelű, kockázatos dologba belevinni.

Reményi Samu elismeri *Ecker* és *Kuszkó* újszereztét, de az már túlbuzgóság. Szerinte a tűzoltói ténykedés és a biztosítási ügynök eljárása egymással össze nem egyeztethető. Alaptörke nélkül a kérdés meg sem oldható. Elfogadja a választmány javaslatát.

Réthy Béla benyújtja társainak írásbeli javaslatát, mely szerint *Ecker* indítványa a napirendről levéttessék.

Kuszkó István zárszavá után *elnök* elrendelvén a szavazást: a nagygyűlés nagy többséggel elveti *Ecker Sándor* indítványát, ellenben elfogadja a választmány javaslatait, a melyek szerint a belügyminiszterhez felterjesztés teendő:

a) a tűzrendészeti kormányrendelet szigorú végrehajtása, b) tűzrendészeti törvény alkotása, c) a belügyminiszteriumban külön tűzrendészeti osztálynak szakértők bevonásával leendő összeállítása, d) az országos, vármegyei és járási tűzrendészeti felügyelői intézmény szervezése, e) a vármegyei szövetségek megalakítása, f) a szervezeti, egyenruházati, rangjelzési és felszerelési szabályzatnak általánosan kötelezővé tétele, g) a tűzoltószereknek beszerzése és jókarban tartására szükséges összegeknek a községek által leendő fedezése, h) az orsz. szövetség fokozottabb állami segélyezése, i) végül a tűzkárbiztosító társulatoknak a tűzrendészeti költségekhez való hozzájárulása tárgyában.

11. *Helyettes titkár* betérjeszti az alapszabályok módosítására beérkezett, dr. Szily József által kezdeményezett javaslatot, azzal, hogy az elnökség utasítandó lenne az alapszabálymódosítási tervetnek egy éven belül rendkívüli nagygyűlés elé való betérjesztésére. — Elfogadtatik és az elnökség ily irányban való intézkedésre felhivatik.

12. *Titkár* felolvassa Szeged és Szatmár városok átiratait, a melyekben a XVI. kongresszust meghívják.

Tankóczy Gyula Szatmár mellett, *Marton* Lajos Szeged mellett szólal fel, Szeged után azonban legyen a XVII. kongresszus Szatmárt. *Matzky* Valér azon meghívót fogadná el, a mely korábban beadatott. — A nagygyűlés elfogadja Szeged város meghívóját és egyben kimondja, hogy a menyiben Szatmár városa meghívóját 1908-ra is fentartaná, a XVII. kongresszusnak Szatmárt való megtartását kilátásba helyezi, egyben pedig *Vida* Pál indítványára Szatmár városának a meghívásért köszönetet szavaz.

13. *Elnök* bejelenti, hogy *József főherczeg Ő Fensége*, *Szell Kálmán* miniszterelnök, dr. *Kék Lajos* volt elnök, a nagyszombati, bánhegyesi, zsarnóczai és veszprémi tűzoltóságok levélileg, illetve táviratilag üdvözölték a nagygyűlést. — Tudomásul vétetvén, elhatároztatott, hogy *József főherczeg Ő Fensége* és *Szell Kálmán* miniszterelnök táviratilag üdvözöltessék és utóbbinak köszönet szavaztatik azon ígéretkért, melyeket levelében az ügy érdekében kilátásba helyezett.

14. *Elnök* ily minőségéből a tisztikarral együtt lemondván, korelnökül *Rösch* Frigyeset ajánlja. A megválasztott korelnök elfoglalván az elnöki széket, dr. *Óvári Ferencz* elnökül gróf *Széchényi* Viktort ajánlja. — A nagygyűlés egyhangulag és nagy lelkesedéssel megválasztja elnökké gróf *Széchényi* Viktort és egyben kiküld egy *Mezey Mihály*, *Vermes Béla*, *Majzik Viktor* és *Matzky Valér*ből álló küldöttséget, mely az újonnan megválasztott elnököt a nagygyűlésre meghívja. Addig is a gyűlés felfüggesztetett.

Gróf *Széchényi* Viktor elnök a terembe belépven, *Rösch* Frigyes korelnök üdvözli és az elnöki szék elfoglalására felkéri.

Gróf *Széchényi* Viktor az elnöki széket elfoglalván, lendületes beszédben megköszöni a belé helyezett bizalmat, kijelenti, hogy az elnöki állást örömmel elfogadja; igéri, hogy iparkodni fog a belé helyezett bizalomnak megfelelni s kéri az elnökség és szövetség támogatását e munkájában. Az elnöki széket elfoglalja és dr. *Óvári Ferencz* alelnöknek fáradhatatlan buzgalmaért jegyzőkönyvi köszönetet kér szavazni, a mi egyhangulag elfogadtatott.

15. *Elnök* felhívására alelnökké egyhangulag dr. *Óvári Ferencz* választatott meg, a ki megválasztatását megköszöni és elfogadja.

16. A felügyelő bizottság tagjaivá alelnök javaslatára egyhangulag megválasztattak: *Ruffy* Pál, dr. *Hadasy* János, *Hellebronth* Géza, *Bulyovszky* Aladár, *Polcz* Rezső.

17. *Mezey* Mihály, a versenyjury elnöke, betérjeszti a jury jegyzőkönyvét és felolvassa a díjat nyertek névjegyzékét, üdvözölvén és további kitartásra buzdítván őket. — Tudomásul vétetvén, elnök felhívja az illető testületeket a versenydíjak átvételére. A jury ítélete szerint díjat nyertek, illetve kitüntetésre ajánlottak a következők: Az I. verseny-

csoportban az egri nők díját a veszprémi önk. testület ka elismerő oklevelet a salgótarjáni tűzoltóság nyert; a versenycsoportban Eger város díját a mezőtárkányi testület nyert; a szegedi és törökkanizsai oltóságok nyertek; a III. versenycsoportban a heves megyei szövetség díját a gyöngyösi, az országos szövetség díját, egy óraművet, a szegedi, az orsz. szövetségé 120 m. tömlőt, a törökkanizsai testület nyert; a IV. versenycsoportban az orsz. szövetség díját, 6 horoglétrát, a 1. egyházai, 3 horoglétrát a vácsi tűzoltóság nyerte; a versenycsoportban az orsz. szövetség I. díját *Csong János* (Szeged), a II. díjat *Mácza Endre* (Nyiregyh.) nyerte el; a VI. versenycsoportban az orsz. szövetség díját *Müller Ignác* (Vác), a II. díjat *Hóss Károly* (Zbor), elismerő oklevelet *Csongrádi János* (Szeged) nyert; a VII. versenycsoportban dr. *Óvári Ferencz* I. díjat nyerte el; elismerő oklevelet kap *Vargányi János* (Gyöngyös); a VIII. versenycsoportban az orsz. szövetség díját *Váradi Kálmán* (Szeged) nyerte el; a IX. versenycsoportban az orsz. szövetség díját *Soltész Sándor* (Gyöngyös) nyerte el; elismerő oklevelet kap *Kenyeres Benedek* (Tószentmiklós); a X. versenycsoportban abszolút eredményt értett el s így ennek díjai a többi versenycsoportot használtattak fel.

18. *Elnök* javaslatára a nagygyűlés Eger városának szíves és vendégszerető fogadtatásért jegyzőkönyvi köszönetet szavaz.

Több tárgy nem lévén, elnök a gyűlést berekeszt.

Dr. Óvári Ferencz,

alelnök

Breuer Szilár,

h. titkár.

Jegyzőkönywhitelesítők:

Simig Rezső.

Blázy Imre.

Kováts József

Réthy Ferenc.

Jegyzőkönyv.

Felvétetett Egerben, a magyar országos tűzoltó-szövetség országos választmányának 1902. évi augusztus hó 1. délután 4 órakor tartott ülésén.

Elnök: gróf *Széchényi Viktor*, szöv. elnök.

Jegyző: dr. *Szily József*.

Jelen voltak: dr. *Óvári Ferencz*, szöv. alelnök, *P. Rezső* felügyelő bizottsági tag, továbbá az egyes vármegyei tűzoltó-szövetségek részéről a következők: *Vermes J.* (Bács-Bodrogm.), *Lukáts Gyula* (Barsm.), dr. *Szily J.* (Budapest), *Vida Pál* (Fejérm.) *Publig Ernő* (Hajdu dr. *Glósz Kálmán* (Hevesm.), *Mezey Mihály* (nagyváker.), *Simig Rezső* (Pestm.), *Reményi Samu* (Somogy Szabó Gyula (Sopronm.), *Varga Lőrincz* (Temes Barabás István (Vasm.) és *Blázy Imre* (Veszprémm.).

Elnök az gyűlés határozatképességét megállapítva a jegyzőkönyv vezetésére fölkéri dr. *Szily Józsefet*, ar hitelesítésére pedig dr. *Óvári Ferencz* alelnököt és *P. Rezső* felügyelő-bizottsági tagot és ezzel a gyűlést megnyitja.

1. Dr. *Óvári Ferencz* alelnök a tisztújítás mezejéről javasolja, hogy a választmány, tekintettel a titteendő halmozott voltára, melyeket egy ember elvégzésére tapasztalat szerint a legnagyobb erőfeszítéssel sem kár, két titkári állást szervezzen, még pedig egyenlő és hatáskörrel, mégis oly különbséggel, hogy az egyik kezelje egyuttal a pénztárt is, a másik pedig gyakorolja ellenőrzést. Így a kérdés a kívánalmaknak megfelelő személyzet és költségszaporulat nélkül megoldható lenne. Ez nehézségbe annál kevésbé ütköznék, mert a nagygyűlés amugy is elhatározta a mai napon az alapszabályok módosítását; az általa javasolt intézkedés azonban megelőzőleg a mai napon volna foganatosítandó.

Vermes Béla a hatásköri összeütközések elkerülése végett már ma kíván a teendők szabatos megosztása iránt intézkedni.

Vida Pál elégnék tartaná azt az intézkedést, mely eddig is meg volt, hogy t. i. a pénztáros kötelezve volt a titkárnak teendőiben segítségére lenni.

Dr. Glósz Kálmán a Vida által javasolt megoldást kielégítőnek nem tartja, s azért utasítani kéri az elnökséget, hogy a teendők felosztása tekintetében már most intézkedjék.

A választmány alelnök indítványát egyhangulag magáévá teszi.

2. Dr. Óvári Ferencz alelnök javasolja, hogy titkárrá a szövetségnek 12 éven át volt titkára dr. Szily József választassék meg.

Ezzel szemben Vermes Béla titkáru Breuer Szilárdot, pénztárosul pedig dr. Szily Józsefet ajánlja.

Barabás István a régi titkárnak kívánja az elsőséget adni, mert ugyis az fogja kezelni a pénztárt.

Elnök a szavazást elrendelvé, titkárrá Vermes Béla szavazata ellenében dr. Szily József, pénztárossá pedig Breuer Szilárd választatott egyhangulag.

3. Dr. Óvári Ferencz alelnök javaslatára előadókká a következők választottak meg egyhangulag: Barabás István (Vasvár), dr. Glósz Kálmán (Eger), Lukáts Gyula (Budapest), Markusovszky Béla (Budapest), Publíg Ernő (Debreczen), Scossa Zoltán (Szabadka), Szabó Gyula (Kismarton), Szokoly Ignác (Pápa), Varga Lőrincz (Temesvár) és Vida Pál (Székesfehérvár).

4. A pénztárt a választmány elnöki intézkedéssel kívánja átadatni.

5. Dr. Óvári Ferencz alelnök javasolja, hogy a titkár eddigi 1200 kor. és a pénztáros eddigi 800 kor., összesen 2000 kor. tiszteletdíja a két megválasztott tisztviselő között egyformán osztassék föl; a választmány azonban Lukáts Gyula indítványára mindkét tisztviselő számára egyformán 1200—1200 korona tiszteletdíjat állapít meg.

6. Dr. Óvári Ferencz alelnök a maga és tisztársai nevében szíve mélyéből üdvözli az elnököt új működésének kezdetén és kéri, hogy további tevékenységében is azon érdeklődés és ügyszeretet vezérelje, mely őt ezuttal közénk hozta, mire az elnök a választmány zajos éljenzése közben rekesztette be a gyűlést.

Kmf.

Gróf Széchenyi Viktor,
elnök.Dr. Szily József,
jegyző.

Jegyzőkönyv.

Felvételet Egerben, a magyarországi tűzoltó-testületek segélyző-szövetsége igazgató-választmányának 1902. évi augusztus hó 14-én esti 8 órakor tartott ülésén.

Elnök: Szabó Gyula alelnök.

Jegyző: dr. Szily József titkár.

Jelen voltak: dr. Óvári Ferencz, Bulyovszky Aladár és Vida Pál választmányi tagok és Tomcsányi Béla pénztáros.

1. Elnök az ülést megnyitva, titkár jelentést tesz a közgyűlést megelőzőleg tett intézkedésekről, mit is a választmány jóváhagyólag vesz tudomásul.

2. A nyomtatásban szétküldött jelentést, évi zárószámadásokat a választmány tudomásul veszi, azokat elfogadja, s az 1902—1903. évekre készített költségvetési tervzettel együttesen pártolólággal terjeszti a közgyűlés elé.

Kmf.

Szabó Gyula,
elnök.Dr. Szily József,
jegyző.

Jegyzőkönyv.

Felvételet Egerben, a magyarországi tűzoltó-testületek segélyző-szövetségének 1902. évi augusztus hó 17-én délután 5 órakor tartott közgyűlésén.

Elnök: Szabó Gyula alelnök, majd gróf Széchenyi Viktor elnök.

Jegyző: dr. Szily József.

Jelen voltak a következő testületi képviselők: dr. Szily József (Budapest önk.), Lukáts Gyula (Fehéregyháza), Keresztes János (Feketeváros), Simig Rezső (Kalocsa), Mezey Mihály (Kishöflány), Szabó Gyula (Kismarton), Vida Pál (Moha, Ágnes-forrás), dr. Óvári Ferencz (Nagyvázsony), Breuer Szilárd (Oszlop), Szokoly Ignác (Pápa), Reményi Samu (Somogy-Csurgó), Varga Lőrincz (Szentgyörgy), Publíg Ernő (Szentmargita), Barabás István (Vasvár) és Blázy Imre (Veszprém).

1. Szabó Gyula alelnök a határozatképességet megállapítván, a közgyűlést megnyitja.

2. A jegyzőkönyv hitelesítésére az elnök Breuer Szilárdot és Lukáts Gyulát kéri föl.

3. Az évi jelentést a közgyűlés fölolvastottnak véve tudomásul veszi.

4. Az 1899, 1900 és 1901. évekről szerkesztett és a felügyelő bizottság által felülvizsgált zárószámadásokat a közgyűlés tudomásul veszi és a felmentvényt megadja.

5. Az 1902. évre szóló költségvetést 5850 kor. 87 fillér, az 1903. évre szóló költségvetést pedig 5943 kor. 62 fillér bevétellel és ugyanannyi kiadással a közgyűlés megállapítja.

6. Szabó Gyula alelnök a maga és tisztársai nevében megbízatása lejártával tisztségéről lemond. — A közgyűlés az elnöki tisztségre egyhangulag gróf Széchenyi Viktort, a magyar országos tűzoltószövetség elnökét választja meg, ki közönetet mondva a belé helyezett bizalomért, elfoglalja az elnöki széket.

Ennek utána a közgyűlés alelnökké Szabó Gyulát, igazgatóválasztmányi tagokká Budapest részéről Bulyovszky Aladárt, a vidék részéről Vida Pált és Szokoly Ignácot, titkárrá Breuer Szilárdot, pénztárossá pedig dr. Szily Józsefet választja meg egyhangulag.

7. Reményi Samu kifogásolja, hogy az esetben, ha az első magyar általános biztosító-társaság alapítványából lesz a segély utalványozva, az mindig késedelmesen történik csak meg.

Simig Rezső saját tapasztalatai alapján konstatálja, hogy a választmány mindig idejekorán intézkedik a segélyezések dolgában, a mihez elnök még hozzáfűzi, hogy szükség esetén a választmány előleget is utalványoz a segélyre szorulóknak.

A választ Reményi Samu és a közgyűlés megnyugvással veszi tudomásul.

8. Breuer Szilárd kívánatosnak tartaná a segélyző-szövetségnek az országos tűzoltószövetségbe való beolvastását, illetve azzal való szorosabb kapcsolatba hozatalát, miért is javasolja, utasítsa a közgyűlés a választmányt, hogy e kérdést tegye tanulmány tárgyává.

Dr. Óvári Ferencz, Szokoly Ignác és Barabás István felszólalása után utasítja a közgyűlés a választmányt, hogy a fölvetett kérdést tegye tanulmány tárgyává, az egyesülés módzataira nézve pedig terjeszzen javaslatot a közgyűlés elé.

Ezzel a napirend kimerítettén, elnök a közgyűlést berekeszti.

Kmf.

Gróf Széchenyi Viktor,
elnök.Dr. Szily József,
jegyző.

ÁLTALÁNOS RÉSZ.

Az egri országos tűzoltói versenyek.

Az egri nagygyűlésnek egyik legkimagaslóbb eseménye az augusztus 16-án megtartott országos versenyek voltak.

Tekintettel arra az élenk érdeklődésre, melylyel a versenyek általában találkoztak s melylyel különösen a jury ítélete után az egyes versenyző testületek által elkövetett hibákat taglalták, célszerűnek, de tanulságosnak is tartjuk, hogy olvasóink elé tárjuk a versenyek egész lefolyását s referádánk kapcsán a versenyzők által elkövetett minden hibáról számot adjunk.

A versenyre 14 testület jelentkezett, névszerint: *Gyöngyös, Gyöngyöspüspöki, Heves, Mezőtárkány, Nyíregyháza, Obecse, Salgótarján, Szarvas, Szeged, Törökkanizsa, Török-Szent-Miklós, Vác, Veszprém* és *Zombor*; a versenyzők száma az egyes versenysorozatoknál a következőleg oszlott meg: a kocsifecskendőre hat, a kétkerekű mozdonyra hét, a négykerekű mozdonyra kilenc, a három darab horoglétrára kilenc, az egy darab horoglétrára kilenc, a kötélereszkezdésre hét, a tömlőgurításra hét, a kulcsonttörésre hat, a fejtetőkötésre öt versenyző jutott, s 10 testület jelentkezett a taktikai támadásra, melyre azonban a jury már csak három testületet bocsátott.

A jury elnökévé a választmány *Mezey Mihályt* (Nagyvárad), jegyzőjévé *Szabó Gyulát* (Kismarton) választotta. Tiszteletbeli elnökök lettek: *Kállay Zoltán* főispán, *Majzik Viktor* alispán és *Jankovits Dezső* polgármester. A jury agjai lettek: *Barabás István* (Vasvár), *Lukáts Gyula* (Budapest), *Markusovszky Béla* (Budapest), *Polcz Rezső* (Kölcsvár), *Publig Ernő* (Debreczen), *Rösch Frigyes* (Sopron), *Scossa Zoltán* (Szabadka), *Simig Rezső* (Kalocsa), dr. *Szily József* (Budapest), *Vida Pál* (Székes-Fejérvár), továbbá az egri testület részéről dr. *Glósz Kálmán*, *Mlinkó István* és *Süsmeghy Árpád*.

A részletteendők tekintetében a jury tagjai a következő beosztást nyerték: a versenynél használandó szerek és a mászófal megvizsgálásával dr. *Szily*, *Lukáts* és *Scossa*, a támadási terv kidolgozásával dr. *Szily*, *Lukáts* és *Markusovszky*, a versenyek általános felügyeletével, dr. *Szily*, *Lukáts*, *Scossa* és *Mlinkó*, az időméréssel *Publig* és *Süsmeghy*, a szívóoldal felügyeletével *Rösch*, *Simig* és *Markusovszky*, a nyomóoldal felügyeletével *Polcz*, *Barabás*, *Vida* és dr. *Glósz*, a mentőversenyek felügyeletével dr. *Szily* és dr. *Glósz* bizattak meg.

I. sor. Kocsifecskendő-versenyek.

A kocsifecskendő-versenyekhez a *Köhler István* által kiállított kocsifecskendő vétetett igénybe, mert habár ennek nyomórudjai rúgós és nem csavaros zárral voltak ellátva, egyébként az előírásnak leginkább megfeleltek. A *Seltenhofer*-féle fecskendőnél elül és hátul középen volt egy-egy, az előírásnak meg nem felelő olyan rúgózár, melynek kezelése különleges gyakorlatot igényelt, míg a *Sternberg* és *Kálmán*-féle fecskendő rúgózárát a rúgók sülyedése következtében egyáltalán nem voltak csukhatók s így a két utóbbi cég által előállított fecskendőt a versenyekhez használni nem lehetett.

Mivel *Zombor* a versenytől elállott, a kocsifecskendő-versenyekben csak öt testület, névszerint: *Veszprém*, *Szarvas*, *Salgótarján*, *Gyöngyöspüspöki* és *Török-Szent-Miklós* vett részt.

a) Kocsifecskendő iskolaszerelése.

Veszprém. Felvonuláskor nem állottak föl pontosan a nyomókarok vonalában. Vezénylet: Két szívótömlővel és két szállítótömlővel, irány... A tömlőkidobás nem jó volt, mert a tekercseknél az anyacsavarok kívül, az apacsavarok belül voltak, ez azonban a jury hibájával rovandó föl. A

nyomorúd elül a tömlő kidobása előtt, hátul pedig a tömlő kidobása után lett föltéve. A vízjel nem jelzővel megadva. Visszaszerelésnél a szűrő szemben állva lett csavarva, a nyomótömlők tekercsbe-rakása balról történt s a szerelők azokat a fecskendőnél hátuk mögött rakták a földre. A jobb hámvas fordítva lett visszatéve. Visszavonulásnál nem mentek egészen a szakaszig, mert a hámvas állítás több mint öt lépésnyire történt a fecskendő mögött. (Első díjat nyert.)

Szarvas. A felállítás a nyomókaroktól igen távol történt az egész szerelés alatt. Mindkét tekercset a N_1 rúdszegre rakta. A szívóoldali szerelők rézsut álltak meg a tömlő mellett. Visszaszerelésnél előbb a nyomó-rudakat szerelték vissza a szívótömlőre, majd a szívótömlőt N_2 csak figyelmeztetésre csavarta szét. A tekercs balról lett összecsavarva. S_2 csak figyelmeztetésre csukta a szívótömlőtartó zárját, S_1 is csak figyelmeztetésre tette vissza a hámvasat.

Salgótarján. A szakaszfelállítás rossz. Vezénylet: jobbra! A nyomókaroktól távol állnak. A szívótömlők egyenesen a hámvas mellett állnak. A hámvas hosszában, a nyomórudak pedig ferdén lettek lerakva a szívótömlőre. A szívótömlőt kétten csavarták föl s utána S_2 a fecskendőnek hátul fordítva állott föl, S_1 pedig egyenesen a fecskendő felé. A hámvas kifelé fordulva állt meg a tömlő mellett. Visszaszerelésnél előbb a nyomórudak lettek szerelve, azután a tömlők. A hámvas csavarta le a második tömlőt s lazán rakta tekercsbe a saját tömlőjét. Mindkét N balról állva csinálta a tekercsbe-rakást. A felezést rosszul végezték, mert az apacsavar hosszán szabadon maradt. N_1 már »kettő«-re akarta a hámvasat visszatenni. Mindkét tekercset N_1 rakta vissza a kocsirúdszegre. S_1 tette vissza s a szívóoldaliak távol álltak a nyomókaroktól. (Elismerő okmányt kapott).

Gyöngyöspüspöki. Távol állnak a nyomókaroktól a kocsirúd ferdén lett a kocsialá dobva. S_1 vitte ki a második szívótömlőt s az első szívótömlőt kétten szerelték. A második tekercs nagyon közel lett kidobva. S_1 távol állt föl a szívótömlőtől, S_2 pedig rézsut. N_1 rézsut a fecskendő mellett állt és nem a tömlő végén állt föl. Visszaszerelésnél előbb a nyomórudakat szerelték vissza. S_2 a szűrőt szétcsavarta, hogy a szelep is kiesett. A második nyomótömlőt kétten csavarták össze. A tekercsbe rakás balról történt. A felezés rossz volt, az apacsavarok hosszán szabadon maradt. S_1 vitte a második szívótömlőt vissza. A szívótömlőt rosszul tették vissza, apa apával került össze, a mit észrevéve, a tömlőt ugyan megfordították, az apacsavar azonban ekkor a tömlőre feküdt reá.

Török-Szent-Miklós. A szakaszfelállítás a fecskendő mögött rossz volt. N Szerelők a nyomórudakat maguk mögé helyezték külön-külön a földre. S szerelők a harmadik és negyedik szívótömlőt nem rakták le. Visszaszerelésnél előbb a szívótömlők lettek szétcsavarva, azután lett csukva a szűrő. A nyomórudakat N szerelők megint külön-külön maguk mögé tették a földre. S_1 fordítva tette vissza a hámvasat, a rúdszeg helyét nem találta és a szívótömlőt anyát anyára téve rakta vissza.

b) Kocsifecskendő gyorszerelése.

Veszprém. S_2 a szívótömlőt a földön húzta meg a hámvasat. Parancsnok a vízjelet késedelmesen adta meg. S_2 a hámvasat szembenállva akarta lecsavarni, de ezt csak az S_1 segíty volt képes. (Nehezen járt a szűrő csavarja.) A rúdszeg a csövezető tette bele. S_1 fordítva tette helyére a hámvasat. Szerelés 63 mp., (leggyorsabb) visszaszerelés 94 mp. (első díjat nyert).

Szarvas. A kocsirudat C a nyomóoldaltól kezdve rakta le. Létra nagyon rosszul lett fölállítva. S_2 ferdén állt a szűrő. A hámvasak könyökzárát kinyitatták, de a hámvasat maguk nem lettek levéve. Előbb a nyomórudakat lettek szerelve, azután a tömlők, még pedig balról. Min

n egymásra kerültek a csavarok s a tekercsek el dobhattak a kocsira. Szerelés 66 mp., visszaszerelés

Igótárján. A nyomótömlőket N_1 , a nyomórudakat $\frac{1}{2}$ rakta le. A hámvasakat és rúdszeget is egyedül relte. A szűrőt ketten csavarták föl és ketten is k le. Előbb az első nyomótömlő lett a nyílásról va, azután a rud k visszaszerelve, s csak végül a ömlők. A rúdszeget és a baloldali hámvasat a C vissza. A visszaszerelés lépésben történt. A szívóél két anyacsavar került egymásra. Szerelés 74 mp., szerelés 86 mp. (leggyorsabb). (Elismerő okmányt

vöngyöspüspöki. A levett nyomórudakat mindjárt szerelték, s csak azután vették le a nyomótömlőket. nyomótömlő közel lett kidobva. S_2 a szűrőnél a ló felé fordulva állt. Vízjelet a parancsnok későn visszaszerelésnél a 2-ik tömlőt N_1 csavarta le, mi- N_2 tartotta az első tömlőt. A rúdszeget és hámvas C szerelte vissza, de a hámvasak csuklózárait jította le. S_2 a szívótömlőt nehezen tudta a tartóba S_1 fordítva akarta a szívótömlőt visszatenni. A 3-ik nőt apacsavara apacsavarra került. A nyomólegényedelmesen vonult vissza. Szerelés 82 mp., vissza- 108 mp.

örök-Szent-Miklós. A parancsnok nagyon elől állt fel. nyomótömlő közel lett kidobva. Szűrőt S_1 csavarta / késedelemmel a szívótömlőre. A baloldali hámvas nem lett. S_1 a rugózárat nem húzta meg. Vissza- nél előbb lett lecsavarva a 2-ik szívótömlő, s csak a szűrő. S_2 a szűrőt nem tudta lecsavarni (szerke- a volt), azután ketten próbálták, miközben S_2 jobbra sal akarta lecsavarni. Szerelés 85 mp., visszaszerelés

Kétkerekű mozdonyfecskendő-versenyek.

versenyhez a *Sternberg és Kálmán* cég kétkerekű yfecskendője lett használva, mely a leírástól csak tért el, hogy osztóval nem volt felszerelve. A három- ngol dugólétrát ugyancsak a *Sternberg és Kálmán* olgáltatta.

versenyben 7 testület, névszerint Mezőtárkány, Óbecse, Törökkanizsa, Gyöngyös, Zombor és Szeged tűz- ai vettek részt.

Kétkerekű mozdonyfecskendő iskolaszerelése.

Mezőtárkány. A nyomókarokhoz mindannyian közel N_1 a lánczot a földre, S_1 pedig a medenczébe rakta. itva rakta le szívótömlőjét. N_2 közel dobta ki a ömlőt. Visszaszerelésnél S_2 jobbra forgatással akarta it levenni. Az egyik szívótömlő apacsavara ráfeküdt ta levő tömlőre. Az elülső zárat N_1 csukta. S_1 a a medenczetalpon hagyta. A csapat katonai moz- yal tünt föl. (Első díjat nyert.)

Óbecse. S_2 rosszul fedezett. A kocsi kevésbé lett előre- A tömlők szerelése után N_1 be akarta várni N_2 -t gyütt menjenek vissza a nyomórúdak szereléséhez, a gyözte bevárni, s azért rövid lépésben visszaindult, a fecskendőhöz utól is érte N_2 . Visszaszerelésnél -re a kocsit is hátratólták. A szerelés úgy ment, az egész csapatot dróton rángatták volna.

Heves. Főllállítás a fecskendő mögött nagyon jobbra . S_1 a lánczot a medenczetalpra, N_1 a medenczébe N_2 a tömlőgurításnál bevárta N_1 -et, együtt mentek ekkor gurította ki a maga tömlőjét, melyet ketten akak föl az első tömlőre. N_2 ezután kivitte tömlőjét, várta, míg visszajött, együtt mentek vissza, egyszerre ék el a nyomórudakat s azután egymás mellett a végezték a tömlővezeték kiigazítását. A saját nyomó-

legénység felvonultatásánál a »rendek jobbra át« vezényszó el lett hagyva, vízjel szóval adatott meg. Parancsnok kér- dést intézet a jury elnökéhez, vajjon a visszaszerelésre a jelet jelzővel adja-e meg? Visszaszerelésnél előbb a 2-ik szívótömlő, azután a szűrő és végül az első szívótömlő lett lecsavarva, a szívótömlők helyükre téve, és végül a szűrő helyére csavarva és a váltó becsukva. N_1 teljesen fordítva rakta a tekercsbe a tömlőt úgy, hogy nem az anyacsavar, hanem az apacsavar került kívül, s ez 1 méterrel ért túl a belső anyacsavaron. A fecskendőnek a targonczára fektetése oly hirtelen erővel történt, hogy C kiejtette kezéből a targoncza rúdját.

Törökkanizsa. S_2 rosszul fedez. A nyomórudakat és szívótömlőket fej fölé tartva viszik. A nyomótömlők tekercsbe rakása balról történt, a csavarok egymásra kerültek. S_1 bal kézzel csukta a mozdony zárat. (Elismerő okmányt kapott.)

Gyöngyös. A főllálás rossz, nagyon balra van. N_2 rosszul fedez. A kocsit ferdén húzták előre. A 2-ik nyomó- tömlőt ketten csavarták az elsőre. A saját nyomólegény- ségből az elülső rúdhoz hárman, a hátulsohoz öten vonultak föl. Visszaszerelésnél a 2-ik nyomótömlőt ketten csavarták le. A tekercseket ugyan jobbról állva, de visszajáról rakják össze úgy, hogy nem az anya-, hanem az apacsavarok maradnak kívül. C már »kettő«-re jött a rudat emelni.

Zombor. Parancsnok teljesen berekedve adja a vezény- szót: »Két szívó-, két nyomótömlővel, irány egyenes!« N_2 a tömlő kidobása előtt nagyon méregette a távolságot. N_1 az anyacsavart vitte ki. Visszaszerelésnél S_1 előbb a szívónyílásról csavarta le a szívótömlőt, melyet lent tartott, míg S_2 azt fej fölé emelve vitte a tartóhoz. A lánczok a nyomókarokra vetve maradtak. Vezényszó: »Sorba vissza indulj!«

Szeged. A felállítás után nevek jelzésével csinálta meg újból a beosztást a parancsnok. N_2 közel dobta ki a második tömlőt. N_1 várakozva, lassan csavarta föl a nyomórudat, hogy N_1 gyel egyszerre készüljön el. Visszaszerelésnél S_1 előbb a szívónyílásról csavarta le a szívótömlőt. N_2 tekercsei- nek csavarai egymásra kerültek. C már »kettő«-re jött a rúdhoz, de azután visszament. (Elismerő okmányt kapott).

b) Kétkerekű mozdonyfecskendő gyorszerelése.

Mezőtárkány. Felállítás a fecskendő mögött nagyon jobbra történt. A létra összedugása szabadon történt, föl- állítása ferde volt. Visszaszerelésnél a nyomótömlők rosszul feleztettek, az apacsavarok szabadon maradtak. Az elülső mozdonyzárat N_1 csukta. Szerelés 54 mp., visszaszerelés 75 mp (leggyorsabb). (Első díjat nyert).

Óbecse. N_2 közel dobta ki tömlőjét. C jobb vállon vitte a létrán a sugárcsővet (a vezeték balról jött). N_1 csukta elül a mozdonyzárat. Szerelés 65 mp., visszaszerelés 92 mp.

Heves. A dugólétrát szabadon dugták össze. N_2 közel dobta ki tömlőjét. C jobb vállára fektetve húzta a tömlőt, melyre így csavarta rá a sugárcsővet. A beszállást az ablakra fellépve eszközölte. »Víz állj« helyett »vizet« jelzést adott a vezénylő. Visszaszerelésnél C jobb vállon hozta le a sugárcsővet, melyet ketten csavartak le a tömlőről. A nyomórudakat a szívóoldaliak szerelték vissza. N_2 apacsavara hosszan szabadon lógott a tekercsből. A lánczokat a nyomókarokra vetve hagyták. A szerelők baltái teljesen fából vannak. Szerelés 66 mp., visszaszerelés 105 mp.

Törökkanizsa. S_1 csak egy kezét használta a szívó- tömlőnek a szívónyílásra csavarásánál. C jobb vállon vitte a sugárcsővet s nagyon ugrálva haladt föl a létrán. N_2 a létrán vállon tartotta a tömlőt. Visszaszerelésnél C jobb vállon hozta a sugárcsővet, a létrákat hanyagul dobálták egymásra, a nyomótömlők apacsavarai szabadon maradtak. Az egyik lánczot a karra, a másikat a medenczébe vetették.

Szerelés 58 mp., visszaszerelés 85 mp. (Elismerő oklevelet kapott.)

Gyöngyös Főállítást nagyon balra történt. *C* elejtette a kocsiírudat. A létrafőállítást nehézkesen történt, félre dült. *C* jobb vállon vitte a sugárcsövet s az ablakra lépve ugrással szállt be. A tömlőkiigazítás hiányos volt. Visszaszerelésnél *C* jobb vállon hozta le a sugárcsövet. N_2 a tömlő tekerésbe rakásánál a csavarokat a földön húzta. Mindketten jobbról állva, de fordítva rakták össze a tekeréseket s így az apacsavarok maradtak kívül. A szerelők óriási erőfeszítéssel dolgoztak, melylyel a gyorsaságbeli eredmény nem állott arányban. Szerelés 61 mp., visszaszerelés 90 mp.

Zombor. A háztól messze állva, szabadon dugták össze a létrákat. *C* jobb vállon vitte a sugárcsövet s az ablakra lépve ugrással szállt be s ott csavarta csak rá a tömlőre a sugárcsövet. Az egyik tömlőcsavar ütődött volt s az összecsavarás nagy nehézségekkel járt. Parancsnok vízjelet nem adott. Visszaszerelésnél *C* jobb vállon hozta a sugárcsövet. A lánczok egymást keresztezve a medenczébe és oldalt a talpra lettek vetve. Szerelés 66 mp., visszaszerelés 97 mp.

Szeged. *C* nagyon késett a sugárcső lecsavarásával s azt jobb vállra vetve vitte a létrán. A szívótömlőtartó hátsó rúgós zárja az előbbi szerelés folyamán annyira elgörbült, hogy a szívótömlőket nem lehetett kivenni, miért is a jury a versenyt letűjta s csak miután a rúgós-zár helyre lett igazítva, kezdték a versenyt elülről.

A létra erős rézsut állásban lett összeillesztve s úgy is maradt. *C* jobb vállon vitte a sugárcsövet. A nyomótömlő kiigazítása nem volt. Visszaszerelésnél S_1 előbb a szívónyílásról csavarta le a tömlőt, majd a tartóba rakáskor az anyacsavart előre húzta az apacsavar karimájára. Szerelés 49 mp. (leggyorsabb), visszaszerelés 82 mp. (Elismerő okmányt kapott).

III. sor. Négykerekű mozdonyfecskendő-versenyek.

A *budapesti szivattyú- és gépgyár* mozdonyfecskendőjén a szívótömlőtartón az előírt rúgós-zárak helyett különleges kezelést igénylő »rolló«-szerű szíjzárak lévén, mivel a versenyző testületek közül csak kettő gyakorolt ezzel, a jury a fecskendőt versenyre el nem fogadhatta.

A *Sternberg* és *Kálmán* cég által szállított fecskendő támvasát gyakorlat közben letörték s így a versenyre előállítható nem volt.

A *Köhler* István által előállított fecskendő az előírástól annyiban tért el, hogy a szűrő a medenczetalpra nem volt rácsavarva, hanem arra egyszerűen alkalmazható rúgós készülékkel volt rögzítve. Mivel a versenyzők mindegyike ismerte ennek kezelését, a jury e fecskendőt állította ki a versenyekhez, míg az ugyanitt használt háromrészi gráci dugólétrát a *Sternberg* és *Kálmán* cég szállította.

A jelentkezett kilencz testület közül *Zombor* visszalépve, a versenyben csak nyolcz testület, névszerint *Veszprém*, *Nyiregyháza*, *Szeged*, *Óbecse*, *Heves*, *Törökkanizsa*, *Török-szentmiklós* és *Gyöngyös* vett részt.

a) Négykerekű mozdonyfecskendő iskolaszerelése.

Veszprém. A szűrőt ketten csavarták előbb rá, azután hátulról kezdve csavarták össze a szívótömlőket. Munkájukkal a szívóoldali szerelők fölötté későn végeztek. Visszaszerelésnél S_2 fordítva állt a szűrőhöz; valamennyi szívótömlőt S_2 csavarta le, míg S_1 tartott. Az első szívótömlő lecsavarásánál S_1 habozik. S_2 fordítva akarja visszatenni a szívótömlőt. A mozdonyzárak csukása nehézkesen megy, N_1 végezte, mialatt S_1 a nyomókart igazította meg.

Nyiregyháza. Vezénylet: »Három! Irány...« A tömlővezeteket húzták a földön. Az első nyomótömlőt N_3 igazította ki. S_1 és S_2 fordítva álltak a szívótömlők mellett.

Visszaszerelésnél N_4 behozta az apacsavart. »kettő« és »három« előtt is mindenkor mond szerelni«. (Elismerő okmányt kapott)

Szeged. A nyomókart iszonyu erővel rántc felső tömlőt S_2 emelte ki. Az összes tömlőket S_1 tartja. A motolára a tömlőt lazán göngyölte sodik díjat kapott.)

Óbecse. Nagyon apró léptekkel vonulnak fő oldali szerelők igen közel állnak. A kocsi kevésbé húzva, úgy, hogy a kerék és a nyomókar közti lépésnyi távolság maradt. N_1 sisakja a lefektetés A tömlőt az egyik vállon, a másik pedig oldalt ki. Visszaszerelésnél S_1 előbb a szívónyílásról tömlőt, azután az egész vezetéket szétcsavartál azután rakták vissza a tömlőket. »Kettő«-re vissz a kocsi, s »három«-ra csak fölbillentették.

Heves. N_2 a szívóoldalról előre, N_1 a nyolc hátra tette a nyomórúdat. S_1 és S_2 egyenesen a felé fordulva álltak. Visszaszerelésnél N_2 kezelte rúdját, N_1 nagy lassúsággal csavarta föl a n tömlőt. N_1 a szívóoldalra tette az előlő nyomókocsi beigazítása nehézkesen ment. A szűrőt r vissza helyére, a váltót nem csukták be.

Törökkanizsa. N_1 a nyomónyílásnál éles hagyta a tömlőt s a nyomónyílásnál állva marcsővezető sípjelére ledobta a földre a csavart. Vélésnél S_1 bal kézzel csukta a mozdonyzárakat. (díjat kapott.)

Törökszentmiklós. S_1 az apacsavart vitte nyíláshoz. A motola nagyon közel állt a fecsk. Visszaszerelésnél előbb szétcsavarták az összes szívó s S_2 csak azután vette le a szűrőt, melyet azutá készülékre rá tett ugyan, bele azonban nem n mozdonyzárakat nehézkesen csukták, a mozdony leesett. A lánczokat a medenczén fekvé hagyták.

Gyöngyös. A lánczokat a medenczébe rakták kifektették az összes szívótömlőket és a szűrőt azután csavarták azokat össze, miközben S_1 csak S_2 pedig csavart. (Első díjat nyert.)

b) Négykerekű mozdonyfecskendő gyorszere

Veszprém. A létra alátámasztása egyenetlen, hárman vannak rajta. *C* jobb vállon vitte a sugárcsövet balról jött). A tömlő a létrán meg volt törve. Visszas *C* alatt majdnem kifordult a létra a rossz alá miatt. A lánczokat S_2 és N_2 csak lazán fogták tetésnél és felállításnál egyaránt és pedig külső ki Szerelés 105 mp., visszaszerelés 122 mp.

Nyiregyháza. A felső létrát S_1 vitte ki. A nagyon ferde, alátámasztás egyenetlen. S_1 arca a tömlővezeték mögött állt a szívónyílásnál, S_2 szűrő előtt arcczal hátrafelé. A létra visszaszerel egyik támrúd kiesett, mert a csuklós-zár fölfelé lefelé volt fordítva. Szerelés 74 mp. (leggyorsabb szerelés 87 mp. (Elismerő okmányt kapott.)

Szeged. A felsőlétrát L_1 vitte ki. *C* jobb vállon vitte a sugárcsövet a létrán. A létra lefektetésénél a támlig tartják a létrát. Szerelés 96 mp., visszaszerelés (Második díjat kapott.)

Óbecse. Az alsó létraszeg nem lett betéve, visszaszerelésnél a felsőlétrák kiemelődtek tokj létrák hanyagul rakattak le. Szerelés 86 mp., viss 108 mp.

Heves. A létrákat a támrudasok illesztett *C* jobb vállon vitte a létrán a sugárcsövet. Vélésnél a támrudasok tulságosan szétmentek. Szerelés visszaszerelés 97 mp.

Törökkanizsa. *C* fölfelé jobb vállon, lefelé t vitte a sugárcsövet. Szerelés 95 mp., visszaszerelés (Harmadik díjat kapott.)

Törökszentmiklós. A lánczot a nyomókarra tették. Erelés 98 mp., visszaszerelés 113 mp.

Gyöngyös. Az egyik támrúdkezelő elesett. C a sugárövet jobb vállon vitte. Létrákat hanyagul rakták össze. Erelés 77 mp., visszaszerelés 76 mp. (leggyorsabb). (Első at nyert.)

IV. sor. Mászás három horoglétrával.

A versenyben kilencz testület névszerint, *Törökszentmiklós, Szarvas, Szege*d, *Zombor, Mezőtárkány, Gyöngyös, Nyiregyháza, Vác* és *Óbecse* vett részt és pedig hármas csoportokban. A versenyekhez az országos szövetség által versenydíjjal vásárolt kilencz horoglétra lett használva.

a) Iskolamászás három horoglétrával.

Törökszentmiklós. L_1 igen gyorsan mászik s ez az a, hogy L_2 és L_3 vele nem volt képes lépést tartani. *Szarvas.* Nem tartanak lépést, zárkapcsolás késedel-

s. L_3 oldalállása hibás.

*Szege*d. Nem tart lépést.

Zombor. L_1 előbb akasztotta be létráját, mintsem a többiek odatámasztották volna. L_1 a második fokon állt, emián emelte a létrát és bizonytalanul eresztette le is.

Mezőtárkány. Zárkapcsot beosztáskor nem nyitották ki. nem fej fölött fordította be a horgot s mindig a második fokra akart lépni. L_2 vezényszó előtt indult. Egy létrán egyszerre két ember volt.

Gyöngyös. Szabályszerűen végezte dolgát.

Nyiregyháza. L_3 a második fokra akart föllépni. Létrákat hanyagul rakták le. (Első díjat nyert.)

Vác. A ház előtt fekvő létrákat figyelmeztetésre sem engedték ki. L_1 rosszul adta le a felső létrát. (Második at nyert.)

Óbecse. L_3 ferdén tartotta a háznál a létrát.

b) Gyorsmászás három horoglétrával.

Törökszentmiklós. Emelés közben az I. és III. létra egymágra összeakadt. L_1 rosszul szállt be az ablakon. Kötél csökötél nélkül másztak. Kész 112 mp. alatt.

Szarvas. Kötél, csökötél és tömlökötél nélkül másztak. Kész 97 mp. alatt.

*Szege*d. Kész 96 mp. alatt.

Zombor. Csökötél nélkül másztak. Kész 95 mp. alatt.

Óbecse. Kész 94 mp. alatt. Jobb láb a padlót nem érintette.

Gyöngyös. Kész 96 mp. alatt.

Mezőtárkány. L_3 a jobb lábát beszállásnál nem húzta az ablakon. Kész 91 mp. alatt. (Leggyorsabb).

Nyiregyháza. Kész 95 mp. alatt. (Első díjat nyert.)

Vác. Kész 102 mp. alatt. (Második díjat nyert.)

V. sor. Mászás egy horoglétrával.

A jelentkezett 9 testület közül *Mezőtárkány* visszahagyása folytán csak 8 testület, névszerint *Gyöngyös, Vác, Szarvas, Török-Szent-Miklós, Zombor, Nyiregyháza, Szege*d *Salgótarján* vett részt a versenyben, melyhez ugyanazon horoglétrák használtattak.

Gyöngyös (*Gubics Ferencz*). Nyeregülésben maradt az ablakban. Kész 96 mp. alatt.

Vác (*Paczolt Ferencz*). Bukdácsolva mászott, és végig csak a II. emeletig. Hanyagul tette le a létrát. Kész 97 mp. alatt.

Szarvas (*Wéber Frigyes*). Kötél nélkül mászott. Kész 98 mp. alatt.

Török-Szent-Miklós (*Ladányi István*). Jobb lábbal lépett be az ablakon. Kész 77 mp. alatt.

Zombor (*Halász Gyula*). Kész 110 mp. alatt.

Nyiregyháza (*Mácsa Endre*) Kiszállásnál az I. fokra lépett. Kész 73 mp. alatt. (Második díjat nyert.)

*Szege*d (*Csongrádi János*). Oldalt fordítva emeli a létrát. Kész 66 mp. alatt (leggyorsabb). (Első díjat nyert.)

Salgótarján (*Ádám Endre*). Kész 102 mp. alatt.

Ugyanekkor a jury engedelmével versenyen kívül másztak az egri testület részéről *Szabó Géza*, ki 85 mp. alatt, és *Kontér Flórián*, ki 91 mp. alatt készült el földatával.

VI. sor. Kötélen ereszkedés.

E versenyben részt vett mind a 7 jelentkezett testület és pedig *Vác* (*Müller Ignác*, első díjat nyert), *Szege*d (*Csongrádi János*, elismerő okmányt kapott), *Zombor* (*Hóós Károly*, második díjat nyert), *Nyiregyháza* (*Dudics József*, a földre érve erősen neki ütődött), *Török-Szent-Miklós* (*Kugler Ádám*), *Gyöngyös* (*Schimiczek Alajos*, nem volt biztos a zárkapocs kezelésében) és *Mezőtárkány* (*Katona Sándor*, a II. em. ablakon bement a lába).

VII. sor. Tömlőgurítás.

A tömlőgurításban mind a 7 jelentkező testület részt vett.

Zombor (*Sztrilich István*). Az apacsavart úgy dobta ki, pár lépést szaladt, aztán lépést ment, s általában nehézkösen mozgott. Balról állva csavarta össze a tekercset. Kész 250 mp. alatt.

Török-Szent-Miklós (*Sztupka Béla*). Az anyacsavart a nyomónyílásra csavarta, s csak azután vitte ki az apacsavart. A második tömlőt hasonlóképen szerelte. Balról állva csinálta a tekercset. Kész 221 mp. alatt.

*Szege*d (*Anna József*). Lazán rakta tekercsbe a tömlőt, csavarok egymásra jöttek. Kész 210 mp. alatt. (Második díjat nyert.)

Mezőtárkány (*Kovács B. József*). A második tekercset az első tömlő kiigazítása közben vitte ki. Visszaszerelésnél behozta az apacsavart, csavarta le azt az első tömlőről, s csak azután rakta tekercsbe. Az első tömlővel hasonlóképen járt el. Kész 157 mp. alatt.

Gyöngyös (*Vargányi János*). Lépésben dolgozott. A tömlő végén arcczal kifelé állt föl. A csavarok a tekercsben egymásra kerültek. Kész 216 mp. alatt. (Elismerő oklevelet kapott).

Veszprém (*Winkler István*). A vezeték végén arcczal befelé állt. Csavarok a tekercsben egymásra kerültek. Kész 206 mp. alatt. (Első díjat nyert.)

Szarvas (*Frank János*). A külső apacsavart behozta, s csak akkor csavarta le a 2-ik tömlőt. Csavarok a tekercsben egymásra kerültek. Kész 139 mp. alatt. (Leggyorsabb).

VIII. Mentőverseny. Kulcsontörés.

Nyiregyháza visszalépésével 5 versenyző maradt.

Gyöngyös (*Balogh József*). A kezét nem emelte vállra, s a kendőből a kéz feje kinn maradt.

Török-Szent-Miklós (*Kenyeres Benedek*). A kezét nem emelte vállra.

Veszprém (*Lukácsy István*). Levetette a beteg kabátját. Baloldali kulcsontörést vett kezelés alá. Az egész keze-fejét kinn hagyta a kendőből.

*Szege*d (*Váradai Kálmán*). Első díjat nyert jó kötésével.

Szarvas (*Becsák Lajos*). Kézfejet egészben kinn hagyta a kendőből.

IX. Mentőverseny. Fejtetőkötés.

Nyiregyháza visszalépésével 4 versenyző maradt.

*Szege*d (*Imri József*). A kötésbe a szemet is befogalta, de áll alá nem vezette. A laza kötés nem volt nyomókötés, s pillanat alatt leemelhető volt.

Szarvas (Podani Mihály). Valamivel szorosabb kötést csinált, áll alá nem vezette, nyomókötés nem volt s könnyen le lehetett venni.

Török-Szent-Miklós (Kenyeres Benedek). A pólját kiejtette a kezéből, kinyílt. A kötés nem volt teljes nyomókötés. (Elismerő okmányt kapott).

Gyöngyös (Soltész Sándor). Az áll alá is vezetett kötés jó nyomókötés volt. (Első díjat nyert).

X. sor. Taktikai támadás.

A taktikai támadásra, melynek tervét dr. *Szily József, Lukáts Gyula és Markusovszky Béla* állapították meg közvetlenül ezen verseny előtt, s melynek tervét a jury is elfogadta, csak három testület, névszerint *Gyöngyös, Törökkanizsa és Mezőtárkány* lett bocsátva.

A támadási föladat, melyet egy azt megvilágító tervrajz kapcsán a jury elnöke borítékban adott át a versenyt megelőzőleg a laktanyán kívül különített s csak adott jelre fölvonult csapat parancsnokának, kinek a terv átvételét követő 5 percz alatt a támadást meg kellett kezdenie, a következő volt:

»A III. emeletes, három ablakos épület (mászófal) II. emeletének szélén tűz támadt, mely átharapódzott a fából készült lépcsőházra. Utóbbi teljesen lángban áll és fenyegeti a III. emeletet.

A II. emeletnek a lépcsőház melletti lakosztályában egy ember bennszorult s a másik szélső ablakból segítségért kiabál.

A támadás befejeztével a versenyző testület parancsnoka jelentkezik a jury elnökénél, a kitől a további utasításokat kapja.

Rendelkezésre álló szerek: a) egy drb 120 mm. hengerátmérőjű, előkocsival ellátott billenő mozdonyfecskendő, 120 méter, motolára szerelt tömlővel és osztóvillával; b) szerkocsi, angol és gráci dugólétrákkal és 3 drb horoglétrával; c) a vízszerezés kútból történik, melyet lajtos kocsi alkot.

Sorshúzás folytán a versenyt *Törökkanizsa* kezdte meg. A fecskendőt a tér közepén a pusztá földre szereltette 2 drb szívótömlővel. Mikor a szereléssel elkészültek, odahuzatta a távol álló lajtos kocsit; úgy odaállítani azonban, hogy a tömlő beleérhetett volna, nem tudták, s hozzászabaváló kísérletezések után végre a fecskendőt huzták a lajthoz. A gráci dugólétrát a középső ablakos II. emeletéhez állították a parancsnok utasítására s ezen át vezették a tömlőt föl. A szélső ablakban álló veszélyeztetett ember megmentésével senki nem törődött s a vissza szerelés is a nélkül történt meg, hogy a mentésre a legcsekélyebb kísérlet is tétetett volna. A visszaszerelés után a létraszerelők a lefektetett létra mellett arcczal a ház felé fordulva megmaradtak, a nélkül, hogy arról a vezénylő tudomást szerzett volna. Csak az elvoulásra való utasítás megadása után vette észre a vezénylő a mászók hiányát, a midőn is azokat csapatjához rendelte.

Gyöngyös a fecskendőt a tér szélén, azonban nem a lajt mellé szerelte s a lajtot csak később húzta a fecskendő mellé. Egyik mászó egy horoglétrával kötél nélkül fölhatolt a II. emeletre a mentendőhöz s biztatta is a mentendőt, hogy menjen le a létrán, de az sehogys sem akart a nyaktörő útra vállalkozni, így hát a mentő is odaállt melléje és ott is maradt télenül a támadás befejezteig, a nélkül, hogy akár ő maga, akár más a mentésre további kísérletet tett volna. A gráci dugólétrát az égő ablakhoz állították s a vezetékkel fölhatoló csővezető vízzel adása nélkül egyszerűen beugrott az ablakon a tűzbe.

*Mezőtárkány*nak megadta a jury az engedélyt arra, hogy a támadáshoz a kocsifecskendőt használja. A fecskendőt a vezénylő utasítása nélkül szerelték a lajthoz. A mászók három részű angol dugólétrát támasztottak a tűzzel

ellenkező ablakos I. emeleti ablakába s az egyiknél az angol dugólétráról szerelt egy horoglétrát a mentendőhöz a II. emeletre, hova azután sugárcsővel, de tömlő nélkül fölhatolt. Itt a mentendő derekát kötéllel kötötte s a mentendő így mászott le a horoglétrán az I. emeletig. Itt az angol dugólétrán a másik mászó bezárkapcs állott s helyéből akkor sem mozdult, midőn látta, hogy a mentendő a legnagyobb nehézségekkel képes miatta a létrára átszállni, hogy valahára földet érjen. A mentés története után, a helyett, hogy a lelógó kötéllel felvonná a tömlőt, a II. emeleten levő mászó a horoglétrán lejutott az I. emeletig, az ide felvitt tömlőt átvette és átvitte a II. emeletig, hogy a sugárral működést ott, a tűz még nem is volt, megkezdje, a mi, ha valósággal történt volna a működés, aligha sikerülhetett volna, a nyomónyilvánál, valamint az ablakban is a legelőtörese volt a tömlőnek.

A szerelések gyorsaságára nézve a következő táblázat kimutatás adhat tájékoztató fölvilágosítást:

Versenyző testület	Kocsi-fecskendő			Kétkerekű mozdony			Négykerekű mozdony			Gyors-mászó	
	gyorszerelése	visszaszerelése	egész szerelése	gyorszerelése	visszaszerelése	egész szerelése	gyorszerelése	visszaszerelése	egész szerelése	3 horoglétrával	1 horoglétrával
	másodperczeben										
Gyöngyös	—	—	—	61	90	151	77	76	153	96	96
Gyöngyöspüspöki	82	108	190	—	—	—	—	—	—	—	—
Heves	—	—	—	66	105	171	93	97	190	—	—
Mezőtárkány	—	—	—	54	75	129	—	—	—	91	—
Nyiregyháza	—	—	—	—	—	—	74	87	161	95	73
Ó.Becse	—	—	—	65	92	157	86	108	194	94	—
Salgótarján	74	86	160	—	—	—	—	—	—	—	102
Szarvas	66	97	163	—	—	—	—	—	—	97	85
Szeged	—	—	—	49	82	131	96	90	186	96	66
Törökkanizsa	—	—	—	58	85	143	95	95	190	—	—
Törökszentmiklós	85	112	197	—	—	—	98	113	211	112	77
Vác	—	—	—	—	—	—	—	—	—	102	80
Veszprém	63	94	167	—	—	—	105	122	227	—	—
Zombor	—	—	—	66	97	163	—	—	—	95	110

Esti 1/2 óra volt, midőn ekként a reggel 8 óráig déli 1 1/2 órai szünetet kivéve, egész napon át tartó verseny befejezést nyertek. Fáradtság, kimerültség vett mindeneken, a kik jelen voltak s így nem csoda, ha a gyakorlati szabályzatnak a budapesti önkéntes tűzoltótestület által való gyakorlati bemutatása, mely az elnök által idejekorán lett a versenyek végére programmba álléppenséggel nem találkozott a kívánatos érdeklődéssel, hogy a testület érdeklődők hiányában a fecskendőszere befejeztével kénytelen volt a bemutatás folytatását állani.

Döntő tanácskozását a jury aug. 17-én reggel 7 órakor tartotta meg. Ennek folyamán mindenekelőtt kitért arra, hogy a X. sorozatra, vagyis a taktikai támadás kitűzött fődíjat, mint ilyent nem adja ki, nem zárkózik azonban el az elől, hogy a díjat megosztva, egyéb taktikai versenyek díjainak szaporítására felhasználja.

A díjazások tekintetében a jury következőképpen határozott: *I. sor. kocsifecskendőverseny*nél első díjként az első díjat: Dobó Katicza bronzszobrát kapta a veszprémi második díjként elismerő okmányt a *salgótarjáni* testület.

*II. sor. kétkerekű mozdonyfecskendőverseny*nél díjként Eger város díjat: ezüst serleget kapott a *mezőtárkányi*, második és harmadik díjként elismerő okmányt a *szegedi és törökkanizsai* testületek.

*III. sor. négykerekű mozdonyfecskendőverseny*nél díjként a hevesvármegyei szövetség díjat: tűzoltói b

pott a *gyöngyösi*, második díjként az orsz. tűz-ség díját: egy fecskendőt ábrázoló ingaórát két óval a *szegedi* és az orsz. szövetség díját: 120 m. lőt 8 pár egységes csavarral a *törökkaniizai* és díjként elismerő oklevelet a *nyiregyházi* tes-

*sor. horoglétraverseny*nél első díjként az orsz. díját: 6 darab horoglétrát a *nyiregyházi*, másod-
t 3 darab horoglétrát a *váci* testület nyert.

*or. gyorsmászás*nál első díjként az orsz. szövetez-
üst poharat *Csongrádi János* (Szeged), második
üst cigarettatárczát *Mácsa Endre* (Nyiregyháza)

*sor. kötélén ereszkedés*nél első díjként az orsz. díját: dohányzó-készletet kapott *Müller Ignác*
második díjként szivartárczát *Hóss Károly* (Zom-
nadik díjként elismerő oklevelet *Csongrádi János*

*sor. tömlőszerelés*nél dr. *Óvári Ferencz* szöv. dományából első díjként zsebórát *Winkler István*
1), második díjként zsebórát *Annau József* (Sze-
madik díjként elismerő oklevelet *Vargányi János*
s) kapott.

VIII. *sor. mentőversenyben kulcsonttörés*nél első díj-
ként az orsz. szövetség díját: likórállványt *Várady Kálmán*
(Szeged) nyerte. Elismerő okmány nem adatott ki.

IX. *sor. mentőversenyben fjetetősérülés*nél első díjként
az orsz. szövetség díját: zsebórát nyerte *Soltész Sándor*
(Gyöngyös), második díjként elismerő oklevelet *Kenyeres*
Benedek (Török-Szt-Miklós).

A díjakat a jurynak *Mezey Mihály* elnök által kihir-
detett ítélete alapján az augusztus hó 17-én megtartott XV.
országos tűzoltói nagygyűlésen a szövetség újonan választott
elnöke, *Széchenyi Viktor* gróf osztotta ki, míg az elismerő okmányok,
melyet a díjat nyert testületeknek a versenyben részt vett tagjai is kapnak, legközelebb fognak a szövetség
elnöksége által az érdekelteknek megküldetni.

Ez volt az V. országos tűzoltói verseny, mely hogy
akként folyt le, mint a hogy tudósításunk közli, leginkább
igazolja egy új gyakorlati szabályzatnak szükségességét, de
igazolja egyúttal annak szükségességét is, hogy tűzoltó-
parancsnokaink a gyakorlati szabályzat előírása szerint való
iskola- és gyorszerelések mellett jövőben ne feledkezzenek
meg a rendszeres támadási gyakorlatokról sem, mert ilyen-
nek nélkül a szükséges taktikai készségekre sem maguk,
sem csapatjuk nem tehet szert.

SZÖVETSÉGEK KÖRÉBŐL.

Sopron vármegyei szövetség választmányi ülése.

nyv. fölvétetett Sopron vármegye és Sopron városa
tületei szövetségének Sopronban, 1902. évi április
hó 22-én tartott választmányi üléséről.

n voltak: Rösch Frigyes szöv. elnök, Szabó Gyula
Dr. Ajkay Béla titkár, Hillebrand János pénztáros,
Démy Sándor, Kund Frigyes, Bálint Árpád, Békeffy
ersich István, Kiss Jenő, Haban József és Németh
lasztmányi tagok.

olmaradásukat igazolták: Feuchtinger György és
zsef választmányi tagok.

ök szívélyesen üdvözlő a szép számban megjelent
anyi tagokat s az ülést megnyitja.

napirend előtt elnök bemutatja Dr. Simon Elemér
anyi tagnak a szövetségi elnökséghez intézett követ-
letét:

intetes Elnök úr! Új hivatásom, mely szülő-vár-
ból állandóan távol tart, már két év óta akadályozott
szövetség választmányi ülésein való részvételben.
el ezen körülményre, legnagyobb sajnálatomra
etem arra késztet, hogy a szövetség választmányi
l lemondjak. Fájó szívvel válok e testülettől,
küzdemeiben kilencz esztendő óta fiatalságom egész
észtvettem s a melyben oly sok jóakarót és barátot
Fogadja mélyen tisztelt Elnök úr eddigi páratlan
táért hálás köszönetemet s a midőn kérem, hogy
omat a mélyen tisztelt választmánynak becses
ra hozni méltóztassék, az uraknak egy egyenkint,
reségükben bajtársi üdvözlöletemet jelentve, vagyok
etes Elnök urnak igaz és hálás hiva: Dr. Simon

választmány Dr. Simon Elemérnek, a választmány
veken át volt ügybuzgó és lelkes tagjának fenti
át legmélyebb sajnálattal veszi tudomásul, a baj-
retet melegétől áthatott levelét egész terjedelmében
nyybe vétetni rendeli s a lemondása felett érzett
ajáldalmát vele jegyzőkönyvi kivonatban közöltetni
l.

I. Ezek után a napirend során elnök következő jelentést
terjeszti a választmány elé:

»Mélyen tisztelt választmány!

A legutóbbi, múlt évi november hó 23-án tartott
választmányi ülés óta a tűzoltóügy terén semmi oly rend-
kívüli esemény nem merült fel, mely figyelmünket nagyobb
mértékben felkeltethetné.

A folyó év márczius hó 11-iki képviselőházi ülésben
Dr. Óvári Ferencz, az országos tűzoltó szövetségnek tűz-
oltó körökben kiválóan nagyra becsült alelnöke, erélyesen
sikra szállott a tűzoltóügy érdekében s lelkes beszéde min-
den oldalról élénk tetszéssel fogadtatott, mindazonáltal
sajnos, csak ígéreteket nyert a jövőre nézve, úgy hogy a
várva várt országos tűzrendészeti törvény valószínűleg még
jó sokáig fog magára váratni.

Az 1888. évi 53888. számú belügyminiszteri rendelet
2. §-a köteleességévé teszi a községeknek, hogy a helyi
viszonyokhoz mért tűzrendőri szabályrendeletet alkossanak;
a mi vármegyei hatóságaink 1889-ben a szabályrendeletet
kidolgozták, mindazonáltal az egyes községekben ez irányban
igen kevés történt.

Hiszem még Sopron szabad királyi városnak sincs
mindeztideig tűzrendészeti szabályrendelete, jóllehet a tűzoltó-
testület számos beadványban nemcsak utalt a hivatkozott
miniszteri rendeletre, hanem meg is okolta ilyenmő szabály-
rendeletnek égető szükséges voltát, hogy azon rendszabá-
lyoknak, melyek a tűzveszély lehető elhárítása tekintetében
célra vezetőnek ismertettek, érvényt lehessen szerezni.

Ezen irányban a szövetségi választmánynak volna
kötelessége azon kérést intézni az alispáni hivatalhoz, mi-
szerint hívja fel a vármegye összes községeit ily szabály-
rendeleteknek mielőbbi kidolgozására. Sopron szabad királyi
város törvényhatósága pedig fölhívandó volna, hogy a már
kidolgozott tűzrendőri szabályrendeletet vegye tárgyalás
alá s megerősítés végett terjeszse föl a belügyminiszteriumhoz.

Múlt évi december hó 23-ikán az alispáni hivatal
megküldötte véleményadás végett szövetségi elnöknek a
császárfalvi kötelezett tűzoltóság alapszabály-tervezetét.
Mint már előző esetekben is, elnök kénytelen volt utalni
arra, hogy kötelezett tűzoltóság részére teljesen elegendő

a vármegyei törvényhatóság által jóváhagyott községi szabályrendelet, mert soha sem szabad szem elől téveszteni, hogy az önkéntes és kötelező tűzoltóság közti szervezeti különbségnek érvényre kell jutnia.

Folyó évi január hó 10-ikén az alispáni hivatal véleményezés végett megküldötte szövetségi elnöknek a szövati önkéntes tűzoltó-testület alapszabály-tervezetét. Minden esetre igen örömdetes tény, hogy Szováton az önkéntes tűzoltó-testület megalakult s a bemutatott alapszabályok elégségesek volnának, ha községi szabályrendelettről volna szó, ámde az önkéntes tűzoltó-testületek alapszabályaihoz a belügyminiszterium jóváhagyása föltétlenül megkívántatik, ehhez pedig szükséges, hogy az alapszabályokban az egyenruházatra és rangjelzésre vonatkozó határozatok is fel legyenek véve, a mi pedig a tervezetből hiányzik.

Folyó évi márczius hó 31-én az alispáni hivatal a kópházi önkéntes tűzoltó-testület alapszabály-tervezetét küldötte meg szövetségi elnöknek véleményadás végett. A tervezet csak egyes pontokban tér el a minta tervezettől, de ezek az eltérések oly lényegesek, hogy elnök indítatva érezte magát ezen eltéréseket a választmányi ülésen tanácskozás tárgyává tenni.

Folyó évi április hó 6-ikán beérkezett a rétfalui tűzoltó-testület számadása, melynél különösen figyelemre méltó az ott meghonosított u. n. házforint a tűzoltó-testület pénztára javára, mint kétségtelen tanubizonyosága annak, hogy a hol meg van az akarat, ott meglehet találnia formát is, melyben a tűzoltóságot anyagilag támogatni lehet.

Folyó évi április hó 6-ikán a csávai tűzoltó-testület parancsnoksága azon kéressel fordult a szövetségi elnökhöz, hogy küldjön neki utasítást a tűzoltó-gyakorlatokra nézve. Tekintve, hogy az országos tűzoltó-szövetség választmányja legközelebb egy új gyakorlati szabályzatot bocsát ki, a megkeresés ez ideig nem lett elintézve, megkellvén várni az országos választmánynak erre vonatkozó határozatát.

A belügyminiszterium megbízásából legutóbb egy vezérfonál lett kidolgozva a tűzoltó szaktanfolyamokra vonatkozólag. A munka nem sokára ki lesz nyomtatva s a szövetség kötelékébe tartozó minden egyes tűzoltó-testületnek egy példányban meg fog küldetni. Remélhető, hogy a vezérfonalat a tűzrendészeti felügyelők csak jól fogják használni s az nagy mértékben hozzá fog járulni ahhoz, hogy a tűzrendészeti vizsgálatoknál egyöntetű eljárás követhessék.

A legutóbbi választmányi ülés kimondotta, hogy a folyó évi rendes szövetségi közgyűlés szeptember hóban tartassék meg, mivel hogy ez időre az összes tűzrendészeti felügyelők befejezhetik vizsgálataikat és jelentéseiket beküldhetik. A szövetségi alapszabályok 7. §-a ugyan az mondja, hogy: a közgyűlést az év első felében s azon években, melyekben az országos tűzoltó szövetség közgyűlése tartatik azt megelőzőleg három hónappal kell megtartani s ennek folytán, mivel az idei országos tűzoltó-szövetségi közgyűlés Egerben augusztus hó 14 - 17. napjain fog megtartani, a vármegyei szövetségi közgyűlést május hó közepén kellene tartani, a mi azonban a felhozott okoknál fogva nem volna czélszerű, azért a legközelebbi közgyűlésen alapszabály-változtatást kell javasolni.

A folyó évben Egerben tartandó tűzoltó-kongresszus sok tekintetben igen érdekesnek ígérkezik, azért a választmány feladata megfontolás tárgyává tenni, hogy szövetségünk mint ilyen, ezen kongresszuson képviseltesse-e magát.

A kismartoni járás tűzoltó-testületein kívül eddig csak négy tűzoltó-testület fizette be tagsági járulékát az 1902. évre s így nem marad egyéb hátra, mint megkeresni az alispáni hivatalt, hogy a tagsági járulékok befizetése iránt intézkedni sziveskedjék.

A tűzjelentések minden határozataink daczára igen rendetlenül folynak be s azokat pontos statisztikai kimutatás készítésére fölhasználni lehetetlen s mindaddig, míg a helyes és kimerítő statisztika iránti érzék ki nem fejlődik, való-

ságos pénz- és időpazarlás a jelentések beküldéséig. Frigyes, szövetségi elnök.

A választmány eme jelentést egész te helyeslőleg tudomásul veszi, szövetségi elnöknek ügy minden mozzanatára kiterjedő figyelmeért s buzgalmaért meleg köszönetét és elismerését a jelentés egyes pontjára nézve pedig a következőket hozza:

1. A választmány Dr. Óvári Ferencznek, tűzoltó-szövetség alelnökének, a tűzoltóügy érdeklélkes beszédért jegyzőkönyvileg köszönetet szavaz.

2. A választmány megkeresi Sopron város hatóságát a tűzrendészeti szabályrendelet megalkotása iránt.

3. A választmány a kópházi önkéntes tűzoltó alapszabály-tervezetében azon intézkedést, mely tagok kötelezettsége öt évre van korlátozva, s a tűzoltói intézmény természetével ellenkezőt, nem kéri, hogy a tagsági minősítés pontjai közül a fedhetőségi ki van hagyva, kifogásolja. Nem helyeselheti a határozatot, azt sem, hogy a testület a tűzoltói segélyalap megalakítására nem hajlandó.

4. Elnök azon jelentése, hogy legközelebbi gyakorlati szabályzat fog megjelenni, helyeslő tudomásul veszi.

5. A választmány a tűzoltó szaktanfolyamok új vezérfonalat örömmel üdvözli és kímélően az összes választmányi tagoknak, különösen a rendészeti felügyelőknek s általában mindazoknak, akik a Tűzoltó Közlönyt hivatalból kapják, megjelenésükért dékalanul megköszöndö.

6. A választmány igen kívánatosnak jelöli, hogy a rendészeti szemléknél egyöntetű eljárás fogana, ennek elérése végett kívánja, hogy a tűzrendészeti felügyelők évenként egyszer Sopronban elméleti és gyakorlati oktatás végett összejöjjenek. Az összejövétel ngyűlést közvetlenül megelőző választmányi ülésen tárgyalandó meg.

7. Tekintve, hogy legközelebb új gyakorlati szabályzat fog megjelenni, a régi gyakorlati szabályzatnak számban meglevő példányai ingyen szétosztandók.

8. A választmány teljes mértékben magáénak elnöki jelentésben felhozott indokokat s a folyó évi szövetségi közgyűlés határnapját folyó év szeptember 7-ikére kitűzi.

A közgyűlés helyéül Ágfalva jelöltetik ki.

Együttal kimondja a választmány, hogy a szövetség alapszabály 7. §-át közgyűlési határozattal ideiglenesen változtatni javasolja, addig is, míg az alapszabály gyökeres megváltoztatása keresztülvihető lesz.

9. A választmány a f. évi országos tűzoltó közgyűlésre vármegyei szövetségünk képviselőit Frigyes szöv. elnököt küldi ki, azon hozzáadott költségei a szöv. pénztárból meg fognak neki térítve, mennyiben pedig szöv. elnök a közgyűlésen való részvételben akadályozva lenne, a választmány a szövetség elnöke Szabó Gyula alelnököt kéri föl.

10. A választmány elnöki jelentésből sajnálattal a tagsági díjjárulékok rendetlen befolyásáról és a közgyűlés intéz az alispáni hivatalhoz, miszerint azok beharóztatásáért sürgősen intézkedjék.

11. A választmány sajnálattal veszi tudomásul a jelentések beküldése körül sokszoros sürgetés, hogy még mindig észlelhető pontatlanságot s határozatlanságot, mondja, hogy megkeresi az alispáni hivatalt, hogy utasítsa a fősolgabírókat, tegyék kötelességévé a tagsági díjjárulékok befizetését, hogy mikor a tűzjelentéseket a fősolgabírói hivatalhoz küldik, ugyanakkor a választmány megállapítandó s a solgabírói hivatalok útján a tagsági díjjárulékok megküldendő kis tabellás kimutatást is küldjenek a solgabírói hivatalhoz a tűzoltó-szövetség elnökének.

Lelebrandt János pénztáros a szövetségi pénztár vonatkozólag a következő jelentést terjeszti a nyelvé: Pénztármaradvány 1901. június 30-án 15 fill., bevétel 1620 kor., összesen 3068 kor. adás 946 kor. 93 fill. s így a pénztármaradvány 22 fill. A jelentés öröndetes tudomásul szolgál. Démy Sándor tűzfelügyelő jelenti, hogy Lépes-Rákoson nincs tűzoltóság.

Választmány az alispáni hivatalt megkeresni határgy a nevezett községekben kényszertűzoltóság iránt intézkedni sziveskedjék.

Démy Sándor tűzrendészeti felügyelő miután az erdomegyei szöv. közgyűlés az ő kerületében, Ágfalván tartatni, azon kéréssel járul a választmány elé, hogy Gyula szöv. alelnök kéressék fel, miszerint a város tűzoltó-testületeit a szöv. közgyűlés alkalmat adó versenygyakorlatokban, mint az előző évekétént, képezze ki. A választmány a kérelemnek helyesen, a kiképzés fogatosítására Szabó Gyula szöv. felkéri, ki ki is jelenti, hogy a megbízatásnak tenni.

Tárgyalás alá vétetett a »Tűzoltó Közlöny« f. é. számában közölt »Az országos szövetség« című cikk, mely az országos tűzoltó-szövetséget kívánja megalapítani és pedig oly módon, hogy az elnökség tiz

előadó tagját felére óhajtja redukálni, még pedig olyaténképen, hogy ezen öt előadóból legalább négy választassék a fővárosból s csak egy a közeli vidékről, Budapest tőzsomszédságából, holott az eddigi szabályzat szerint a tiz előadóból öt a fővárosból, öt pedig vidékről választandó.

A választmány határozottan tiltakozik ezen javaslat ellen, mely a vidéki tűzoltóságok jogait érzékenyen csorbitja, sőt tekintve, hogy az országos szövetséget nem a főváros alkotja, hanem az országban levő 2000 tűzoltó-testület, melynek a fővárosi csak egy parányi kis kiegészítő része, a maga részéről azt javasolja, hogy a tiz előadóból jövőre csak kettő választassék a fővárosból s nyolcz a vidékről.

A választmány elhatározta, hogy eme sérelmes vezércikkre sajtó útján válaszol s a válasznak a szövetség választmánya nevében leendő megírásával Szabó Gyula szöv. alelnököt bizza meg.

Végül elhatározza a választmány, hogy e tárgyban álláspontjának tüzetes kifejtése végett, jegyzőkönyvi kivonat alakjában fölterjesztést intéz az országos tűzoltó-szövetség elnökségéhez azon kérelemmel, hogy ha az országos választmány által esetleg alapszabály-módosítás tárgyalatnék, ebbeli véleményünket tárgyalásra kitűzni sziveskedjék.

Kmft.

Rösch Frigyes,
elnök.

Dr. Ajkay Béla,
titkár.

HÍREK.

Állami adományok. Ő Felsége a király az erdomegyei nyugatmagyarországi hadgyakorlatok alkalmasági önkéntes tűzoltó-testületnek 600, a nyitáig 400 koronát adományozott.

Pécsi Zsolnay-gyár tűzoltósága szeptember hó óta fennállásának 15 évét. Az ünnep reggel 8 órakor a kápolnájában misével kezdődött, mely után a parancsnok megkoszorúzta az alapító Zsolnay József urat. A koszorúzás után, melynél az önk. testület s teljes számban jelen volt, élén Reeh György parancsnok, tb. parancsnokkal, Schultz Ferencz rendőrpaparrancsnokkal és Rueprecht Nándor fecskendőparancsnokkal a gyári tűzoltóság a mászóparancsnok nagy gyakorlatot rendezett, mely után Zsolnay József úr tulajdonos kitarásra buzdító beszéd kíséretében a város alapítványt tett az elhalt gyári tűzoltók özvegyeinek segítésére. A szolgálati érdemek kiosztásánál a parancsnok elismeréssel, majd pedig a gyártulajdonos elismeréssel megemlékezett a gyári és önkéntes tűzoltóság után az új sörgyárban rendkívül látogatott mut, este 8-kor pedig táncmulatság. Itt említjük meg a Zsolnay-gyár tűzoltósága a Pécs város területén előforduló tüzesetekhez is mindenkor kivonul s a működésével mindenkor hasznos tényezője volt a városnak, melynek elég gyenge lábón álló tűzvédelmének. A közelmúltban történt kiterjesztése mellett a újraszervezésére is a kellő lépések már megtétettek.

Időbölt tűzoltó. A szent-gothárdi önk. testület a múlt évben fennállásának 30 éves jubileumát. A múlt év között volt a szomszédos Stájerban fekvő Feldingnek egy csapata, melynek egyik tagja hogy, a csapatjától, úgy, hogy az indulás előtt került elő. Nehogy pedig nyoma veszthessék a csapatról, kidoboltatták, hogy az a községi lakosok között a keresett tűzoltó alszik, jelentkezék haláluk közlése a községi előljáráságnál.

Gabonamagtár. A nagypécselyi tűzoltóság Fejes József parancsnok kezdeményezésére egy gabonamagtárt megalapítani oly célzattal, hogy annak jövedelméből

a tűzoltó és mentő eszközöket beszerezzék. A terv maga új, de követésre méltó.

— **Szerencsétlenül járt vadász-társaság** Az arad-vármegyei Kurtakér községben végzetes szerencsétlenség ért egy vadász-társaságot. A miközben töltést csináltak, fölrobbant a puszkapor s mindnyájukat megsebesítette. Halmazsán Ambrus több társával együtt kibérelt a község határában egy nagy darab vadászterületet. A vadászok minap délután összegyűltek Halmazsán lakásán, hogy töltést gyártsanak a másznapi vadászatra. Pipaszó mellett vígan folyt a munka s nem gondoltak arra, hogy az asztalon fölhalmozott nagy csomó puszkapor tüzet is foghat. A könnyelműség meghozta a szerencsétlenséget. Munkaközben egyszerre csak óriási dördülés reszkettette meg a levegőt, a puszkapor fölrobbant, a szoba gerendázata meggyuladt, a társaság öt tagját pedig földredobta a puszkapor. A tűz csakhamar átterjedt a tetőzetre és lángbaborult a lakóház. A falu népe csakhamar ott termett a veszedelem helyén, a súlyosan sérült gazdákat, a kik közül kettő haldoklik, kivitték a lángoló házból s hozzáláttak az oltáshoz. A robbanás áldozatait a borosjenői kórházban ápolják.

— **Megégett radnai bucsusok.** Egy mácsai bucsujáró karaván, a melyben negyven ember vett részt, szerencsétlenül járt, a mikor a mária-radnai kisasszony napi bucsura zarándokolt. A szénási határban álló nagy pajtában telepedtek le éjszakára. Éjfél után, a mikor a fáradt bucsujárók a legmélyebben aludtak, egyszerre nagy recsegésre és füstszagra ébredtek. A pajtát ugyanis a szabadban tanyázó román pástorok közül valaki fölgyújtotta. A megrémült bucsujárók ijedten menekültek a szabadba, miközben egymást letaposták. Az égő tető egy része beszakadt és hat asszonyt és három gyermeket maga alá temetett. Néhány férfi visszarohant a pajtába és a benszorultakat nagynehezen kivonszolta, de akkorra öten súlyos sérülést szenvedtek s azok közül kettő még aznap meghalt. A nyomozást a csendőrség megindította, de a gyujtogatók még nem kerültek kézre.

Felelős szerkesztő:

Dr. SZILY JÓZSEF.

Tűzrendészeti Felügyelő

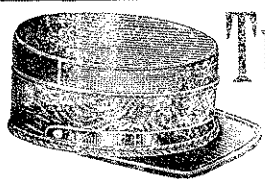
Műszaki tűzoltó-szaklap.

Megjelenik havonta kétszer.

Előfizetési ára egész évre 6 korona.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII., kerepesi-út 62.

Felölős szerkesztő és laptulajdonos: Lukács Gyula.

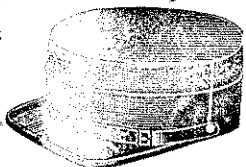
Tűzoltó-sapkákat

az Országos Tűzoltó-Szövetség előírása szerint a legjobb anyagból arórt szállíthatunk

olcsóbban, mint bárki másé, mert magunk készítjük.

Kivánatra árjegyzéket vagy mintasapkákat szívesen küld

RITSCHER ZSIGMOND és FIA
KÖRMEND.

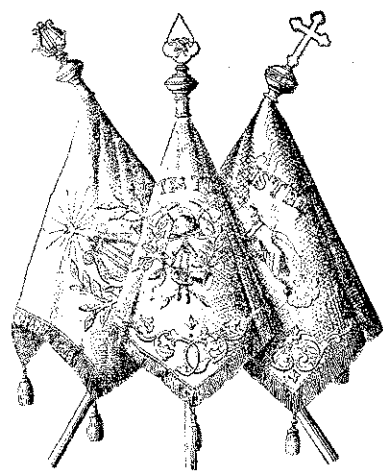

A párisi és római világiállításon arany-érem és díszoklevéllel kitüntetve.

SZÜTS és TÁR

tűzoltó, dalárda, egyesületi és tásulati zászlók

BUDAPEST, IV., Újvilág-utca 2. sz. Kossuth Lajos-utcai

Műintézet és művész készít:

zászlókat
zászlósze
egyleti j
kokárdát
vállszala

Zászló: névvel és d látva nagy ba

Régi zászlók himzésének új szövetre való áttételét

Egyleti zászlókról képes nagy árjegyzékünket bérmentve megküldjük.

Költségvetést, valamint eredeti rajzokat, mely mintákat kivánatra szívesen küldünk

Minden felvilágosítással készséggel szolgálunk levélben, esetleg

ALAPITVA 1831.

SPECIAL TÖMLŐ-G

46 KITÜNTETÉS.

ELSINGER M. J. és

Raktár BUDAPEST V., Mária

Ajánlják

nyers kender- és len-tör

a legmagasabb víznyomásra kipró s nem törnek meg.

Mézgázott kender- és len legjobb gummirozással, pneumatikus ut

Továbbá

Különlegességek tűzi és vízi v

Vizmentes ponyvák, lótakarók és öltönyök st

Minden szolid cég gyártmányaink

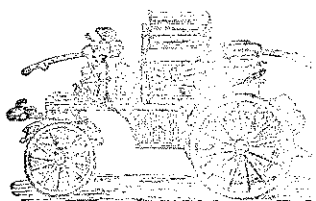
Arjegyzék és minták ingyen és bérment

STERNBERG és KÁLMÁN

Budapest,

VIII., József-körút 35. sz.

Fecskendő-, szivattyú-, tűzoltó-felszerelési gyári raktár.

Teljesen vas-kocsi szerkezet.

Központi érez-szelep szerkezet.

Tűzi fecskendőket, tűzoltó egyéni felszereléseket (az orsz. tűzoltó-szöv. szabályai szerint) és minden szakmába vágó tárgyakat a legjobb minőségben kiállításban jutányos árban szállítunk községeknek és tűzoltó-testületeknek kedvező fizetési feltételek mellett.

Kivánatra árjegyzéket és fecskendő-rajzokat bármintve küldünk.

GYÁR: RAKTAR:
 IV., Magyar-utca 26. sz. IV., Magyar-utca 18. sz.

SCHUNDA V. JÓZSEF

cs. és kir. udv. száll. és kizár. szabadalm.

hangszergyára és zeneműkereskedése

BUDAPESTEN.

Kitüntetések: Ő Felsége a Királytól ipari érdemekért: a legfelsőbb elismerés, a Ferencz József-rend lovagkeresztje, a koronás arany érdemkereszt és az arany érdemkereszt.
 A »M. kir. Operaház«, »Nemzeti-«, »Nép-« és »Vígsház«, »M. kir. Zeneakadémia«, »Nemzeti Zenede«, »Fővárosi és Önkéntes Tűzoltók« stb. stb. szállítója.

~~~~~ Ajánlja mindennemű saját gyárában készült ~~~~~
 rézfúvó-, fafúvó-, vonó- és ütőhangszereit,

valamint saját találmányú javított és szabadalmazott

czimbalmaikat, pedállal és a nélkül.

Ügyszintén mindennemű valódi olasz és másféle igen tartós **húrokat** és mindenféle **hangszeralkatrészeket**, jótállás mellett azok jóságáért, a csinos és tartós munkáért, valamint különösen a **tiszta hangolásért.**

ZENEMŰKERESKEDÉEMBEN

raktáron vannak a hazai és külföldi legjobb zeneirodalom összes termékei.

☛ Árjegyzékek kívánatra ingyen küldetnek meg. ☛

Az 1896. évi párisi műiparképzésen aranyéremmel kitüntetve

RÉTAY ÉS BENEDEK

tűzoltó-, dalárda-, egyesületi és társulati zászlók gyára

BUDAPEST

IV. ker., (Belváros) Váczi-utca 59. szám.

Zászlószalagok, egyleti jelvények, kokárdák, vállszalagok nagy választékban.

Zászlószegek, névvel és dobozzal.

☛ Saját műhímező-intézet. ☛

Költségvetések, rajzok és anyagmintákat a legnagyobb készséggel bérmentve küldünk.

Az 1896. évi milániumi kiállításon „kittünő munka-, kiváló versenyképesség- és nagyban termelését“ a milániumi nagy érmmel kitüntetve.

• Tűzoltó egyenruhákat és felszereléseket szigorúan az új szabály szerint készítünk. •

M. kir. udvari szállítók.

Ő cs. és kir. Fensége József főh. udv. száll.

Cs. és kir. ausztr. udvari szállítók.

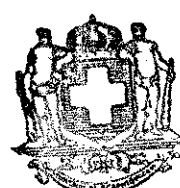
Szereb királvi udvari szállítók.

Perzsa császári udvari szállítók.

Görög királvi udv. szállítók.

Ő Fensége a görög trónörökös udv. száll.

TILLER MÓR ÉS TÁRSA

császári és királvi udvari szállítók, ő császári és királvi Fensége József főherceg udvari szállítók

Budapestben, IV., Váczi-utca 35., IV., Eskü-út 3. számú sarokházban levő

☛ Magyarország legelső és legnagyobb egyenruha-készítő-intézetét ☛

a t. tűzoltó-testületek parancsnokainak és tagjainak becses figyelmébe ajánljuk.

Teljes egyenruhák, valamint az egyenruhához szükséges kellékek jutányos árak mellett számíttatnak. Ajánlunk továbbá tűzoltói felszerelést, sisakot, zubbonyt, nadrágot, rőzsekéseket, baltákat és sípokat, sapkákat posztóból és bőrből, paszományt, zsinórokat, kardbojtokat, keztyűket, gallérokat stb a legdúsabb választékban.

~~~~~ Üzletünk azelőtt a Károly-kaszárnyában volt. ~~~~~

Katonai egyenruhák és felszerelési tárgyak. — Vívóeszközök, érmek és rendjelek.

~~~~~ A legszebb tűzoltó-zászlókat készítjük. ~~~~~

Nagyobb megrendelés esetén mértékvetel végett fűszabászatunk egyikét saját költségünkön kiküldjük.

☛ Árjegyzékek kívánatra díj- és bérmentesen küldetnek. ☛ Sürgőnyezim: Tiller udvari szállítók Budapest.

• • • Polgári ruhán viselendő rendjelek és érmek és ezeknek rozettái a legszebb kivitelben nálunk kaphatók. • • •

Partoljunk a hazai ipart!

Polgári öltönyök és fehérneműk!

ALAPITTATOTT
1858. évben.

Sürgönyezim:

„Szivattyúgyár Budapest“.

Gyártott fecskendők
száma 14380.

BUDAPESTI SZIVATTYÚ- ÉS GÉPGYÁR RÉSZVÉNY TÁRSASÁG

ezelőtt **WALSER FERENCZ**

BUDAPEST, VI., VÁCZI-ÚT 69.

GYÁRTMÁNYAI:

Tűzfecskendők: gőzfecskendők, mozdonyfecskendők, vízszállító, kocsis-, targonca- és hordozható fecskendők, kender- és lentömlők, mézgával bélelt, mézga- és mézga-tekercs-tömlők és tartozékaik. Árjegyzéki füzet: XXVI.

Tüzoltósági eszközök és létrák: személy- és szer-
szállító kocsik,
víz hordókocsik, szénkocsik, tömlőmotolák, különféle létrák és fáklyák.

Tüzoltósági egyéni felszerelések: sisakok, sapkák, övek,
balták, oldal fegyverek, jelvények stb. Árjegyzéki füzet: XXVIII.

Szivattyúk: kézi, jargány- és s: íjhajtásra, házi, építkezési-, gazdasági- és legkülönbébb ipari célokra. Árjegyzéki füzet: XXIX.

Gőzszivattyúk és villamos hajtású szivattyúk:
különféle kivitelben és nagyságban, mindennemű célokra.

Köztisztasági szerek: utcai öntöző-kocsik, utcai seprőgépek, közúti sárvonógépek, hóekék, kocsik billenő szerkezettel, egyengető úthengerek, pöczegödör-tisztító-készülékek bűzmentesen működő légszivattyúval és Wegner szabadalma szerint önműködő szivóval. Árjegyzéki füzet: XXII.

Közegészségügyi szerek: teljes gőzfertőtlenítő telepek, fertőtlenítő készülékek, stabil és szállítható alakban, fertőtlenítő szerkocsik, fertőtlenítő személyszállító-, mentő- és trágyaszállító kocsik és kötszer sterilizátorok. Árjegyzéki füzet: III.

Templomharangok összhangzó harangozattal, szabadalmazott vas- vagy fakoronával, valamint jelzőharangok iskolák, kórházak, gyárak, majorok és építkezések számára. **Vas harang-állványok.** Árjegyzéki füzet: XXX.

➡ **ÁRJEGYZÉKEK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.** ➡

TÜZOLTÓ-KÖZLÖNY

A MAGYAR TÜZOLTÓK SZAKLAPJA.

A MAGYAR ORSZÁGOS TÜZOLTÓ-SZÖVETSÉG HIVATALOS ÉRTESSÍTŐJE.

A »Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség« tagtestületeinek díjtalanul küldetik meg.

Fiadó és laptulajdonos: A Budapesti Önkéntes Tűzoltó-Testület.

RESZTŐSÉG és KIADÓ-
HIVATAL:

st. IV. kerület, Kossuth Lajos-
utca 8-ik szám.

ELOFIZETÉSI ÁR:

Helyben és vidéken egész évre 4 kor. 80 fillér, félévre 2 kor. 40 fillér.
A magy. orsz. tűzoltó-szövetség kötelekébe tartozó testületek tagjainak egész
évre csak 2 kor. 40 fillér.

Egyes példánynak ára 40 fillér.

Előfizetések és reklamiók a kiadóhivatalhoz czímzendők.

HIRDETÉSEK

a kiadóhivatal által legjutányosabb árak
mellett vétetnek fel.

Többszöri hirdetésnél tetemes árendeg-
mény.

MEGJELENIK HAVONKINT EGYSZER.

Alom: A hivatalos lap kérdése. Irta: Dr. Szily József. — Hivatalos rész: Nyilatkozat. — Javaslat. — Jegyzőkönyv az 1902. szeptem-
ber 13-iki elnökségi ülésről — Jegyzőkönyv az 1902. okt. 18-iki elnökségi ülésről. — A segélyző-szövetség 1902. szeptember 13-iki igaz-
gató választmányi ülésének jegyzőkönyve. — A segélyző-szövetség 1902. okt. 18-iki ig. választmányi ülésének jegyzőkönyve. — Pénztári
kimutatás az 1902. év III. negyedéről. — A mentő-intézmény szervezése. Dr. Glósz Kálmántól. — Általános rész: Nyilatkozat. Javaslat.
Dr. Szily Józseftől. — Tűzvédelem — tűzbiztosítás. Ecker Sándortól. — Szövetségek köréből: A sopronvármegyei szövetség közgyűlése. —
Hívek. — Hirdetések.

A hivatalos lap kérdése.

Valóban bámulatos az a kitartás, melylyel kik a külön hivatalos lap kiadásának kérdését június 8-iki választmányi ülésen felszínre hozták, továbbra is felszínen tartani iparkodnak és ezen elképzelhető módon kierőszakolni akarják, a hivatalos jelleg a Tűzoltó Közlönytől elvéve, az országos szövetség külön hivatalos értesítőkészítésére vállalkozzék.

Régi törekvése ez már hazai szaklapjaink kiadásánál, a kiknek sehogy sem tetszett az, hogy a budapesti önkéntes tűzoltó-testület áldozatosságából immáron két évtizedet meghaladó idő óta készíti egy szaklap, mely ingyen küldetvén meg az országos szövetség összes tagtestületeinek és az összes vármegyei szövetségnek, minden egyéb magánvállalatot megillető és így előfizetésekre támaszkodó szaklap kiadását ugyszólván lehetetlenné teszi.

Ám ezzel az igazi okkal előállani s a szövetség kiadásának a hivatalos lap kiadásával majdan nagyobb megterhelését a magánvállalatok proszírásával megindokolni — különösen az Almassimételt hiábavaló kísérletei után — kívának nem tetszett, s azért várni, lesni kellett az okot, a melybe kapaszkodva a külön hivatalos lap kiadásának kérdését hangzatosabb érvekkel támogatva lehetett föltálatni.

Ilyen kedvező alkalomnak kínálkozott a Tűzoltó Közlöny ez évi 2., 3. és 4. számában az országos szövetség szervezetét és a vármegyei szövetségeket tárgyaló, szokatlanul erősen ellenzéki

czikksorozata s az ennek nyomán, különösen a vármegyei szövetségek körében föltámadó reakció, melynek tüzet az elnökségnek egyik volt gyáros tagja, a saját reklámlapja érdekeit szem előtt tartva, utazgatásai közben ugyancsak erősen szította, hogy a június 8-iki választmányi ülésre kellőképen előkészítse a hangulatot.

Minő ferde irányban lett ez a hangulat praeparálva, jellemzően dokumentálják az ülésen elhangzott egyes beszédek, melyek féltetéve minden tárgyilagosságot, megfélemedkezve minden igazságosságról, szemet hunyva minden eddig tett szolgálat előtt, a legféltelenebb támadást intézték a budapesti önkéntes tűzoltó-testület ellen és ellenem, mint ennek parancsnoka, e lapok szerkesztője és a szövetség titkárja ellen, csak azért, hogy engem elkeserítve, útjokból eltávolíthassanak és bizonyos egyéni érdekek érvényesülésére szabad tér nyiljék előttük.

Sajnos, e törekvéseknek a választmány többsége, az elnök békéltető szavai dacára, felült. Hiába jelentette ki ismételtén az elnök, hogy a Tűzoltó Közlönynek csak a »hivatalos rész« címe alatti része a szövetség hivatalos lapja, ellenben a lapnak minden egyéb része nem hivatalos jellegű, s épp azért mindaz, a mi az egyéb rovatok alatt közölve van, hivatalos közleménynek nem, hanem csak tisztán és kizárólag a czikkíró, vagy a felelős szerkesztő magánvéleményének tekintendő: a port rajtam, ha már közvetlenül nem lehetett, legalább közvetve, hegyezett élű határozatokkal el kellett verni.

A csendőrtanfolyamot szerencsésen agyonsegélyezték; egy külön hivatalos értesítő kiadásának

szükségességét kimondták, elhatározták, hogy az országos tűzoltó szaktanfolyamokat jövőben nem a budapesti önkéntes tűzoltó-testület, melynek erre egyenes belügyminiszteri megbízása van, hanem maga a szövetség fogja megtartani; kimondták, hogy a budapesti önkéntes tűzoltó-testület által eddig élvezett 10.000 korona államsegélyt a szövetség számára megszerzik, s e célból a szövetség 4000 korona eddigi államsegélyének 10.000 koronával való fölemelése iránt a belügyminiszteriumhoz fölterjesztést intéznek. És végül, miután az ellenem irányuló hangulat titkos rúgójának, Köhler Istvánnak rehabilitációja nélkül a tervszerűen előkészített hajsza eredménye csonka maradt volna, a nagygyűlés által választott szövetségi elnök, Kék Lajos dr. lemondásának elfogadása után, a választmány által előadónak megválasztott és elnökségi ülésen nyilvánosan és ünnepélyesen adott becsületszavának meg nem tartása miatt az elnökség egyhangu határozatával lemondásra birt Köhler Istvánnak lemondását nem fogadta el, hanem az elnök azon kijelentése daczára, hogy az előzmények után a nevezett előadóval továbbra együtt tárgyalni nem kíván, mert az adott becsületszó megtartását ő mindenek fölé helyezi, a választmány mégis érdemesnek tartotta arra, hogy további maradásra felkérje.

A bizottság az egri választmányi ülésen terjesztette elő javaslatát (a javaslatot a választmányi ülés határozata folytán mai számunk hivatalos részében közöljük), s azt a választmányi ülés magáévá is tette, kimondta azonban, hogy a hivatalos értesítő kiadására vonatkozó részében csak akkor hajtassék végre, ha a kért magasabb szubvencziót a kormány megadja.

Hogy ez a határozat egynémelyeknek nem tetszett, azt úgy hiszem, szükségtelen lesz bővebben taglalnom, s azért nem is lehet csodálkozni azon, hogy a mi magyarnyelvű lapjaink tele tődővel fujtak bele utóbb a harsonába s pereátot kiáltván lapunkra, a hírlapirodalomban merően szokatlan reakcionárius és a szabadsajtó munkásaihoz méltatlan módon hirdetik világgá, hogy csakis az ő lapjuknak van joguk vélemény nyilvánítására, ellenben nekünk, a saját legjobb meggyőződésünk kifejezésére jussunk nincs. Ők írhatnak, a mit akarnak; kritikát gyakorolhatnak minden fölött szabadon, ellenben nekünk, azért, mert lapunk egyik részében hivatalos jelleggel van felruházva, a szövetség által kiszolgáltató hivatalos közleményeken kívül más közölni, avagy véleményt nyilvánítani nem szabad, kritikát gyakorolni pedig halálbüntetés terhe alatt tilos.

Hát tisztelt lapjaink, tessék tudomásul venni, hogy mi nem ijedünk meg ettől a halálbüntetéstől sem. A hogy mi ellenőrző kötelességünket teljesítettük a múltban, úgy teljesíteni fogjuk a jövőben is mindaddig, a míg ez a halálbüntetés végre nem lesz hajtva rajtunk. A Tűzoltó Közlönytől a hiva-

talos jelleget el lehet venni bármikor, ha a szövetség illetékes tényezőinek tetszik, de a szólás, a véleménynyilvánítás jogát tőlünk senki el nem veheti s mi azzal legjobb meggyőződésünk szerint minden önös érdek szolgálata nélkül a közérdekében minden kínálkozó alkalommal fogunk.

A míg azonban készségesen elismerjük a szövetségnek azt a jogát, hogy egy külön hivatalos kiadása tárgyában önállóan intézkedhetik, sajnálkozással regisztrálhatjuk, hogy a külön lapnak az egri választmányi ülés által államsegély fölemelésének megtörténtéig félügye a f. hó 16-án megtartott elnökségi ülés úgy látszik a mi lapjaink ködkürtje bővebb hatású megfélemlítő hatása alatt, újból felkerült, a kérdés azonban határozathozatala az országos tanfolyamok kérdésével együtt közelebbi elnökségi ülés napirendjére tüzetet.

Hogy sajnálkozással emlékezünk meg annak oka éppenséggel nem az a tudat, hogy a legközelebbi ülés a mi bőrünkre fog tárgyat esetleg határozni is, hanem egyesegyedül az az elnökség minden kényszerítő ok nélkül az ügyben készül időelőtti határozatot hozni, a mi maga a választmány már jogérvényesen, tehát elnökségre is kötelezőleg állást foglalt.

A választmány ugyanis Egerben egy hivatalos értesítő kiadását elvből elhatározta, monda azonban egyúttal azt is, hogy a hivatalos lapot kiadni csak akkor fogja, ha a kormány fölemelt szubvencziót megkapja. Ezt a határozat elnökségnek megváltoztatni jogában nincs, feljebb csakis maga a választmány változtathat meg, véleményünk szerint az is csak akkor különleges kényszerítő körülmények azt szülhetnének s azért már jogi szempontból is elemeznünk kell azon terv ellen, hogy az elnökség kérdésben önhatalmulag döntő határozatot hoz. A magasabb fórum határozatai ellen való állásfoglalás anarkiát jelentene az ügyvezetésnek pedig egy a közérdek szolgálatában erkölcsi testületnél, mint a minőség a szövetségnek kapnia nem szabad, mert az könnyen megaláthatná magát.

De tiltakoznunk kell pénzügyi szempontból a tervezet ellen, mert a külön hivatalos lap folyó hó 16-iki elnökségi ülésen már ismét a tervezet szerint való kiadása évente 3000 koronával terhelné meg a szövetség pénztárára tekintélyes összeg ez, melyet szerintünk midőn a nagygyűlés az évi 8000 koronára kétszeres szubvenczió reményében is e célra évente 1000 koronát engedélyezett a költségvetés a nagy részében ma is a tagtestületek járuléka által főtartott szövetségnek magára vállalnia kell.

Ismételjük tehát, hogy az elnökség szabályok egyenes sérelme nélkül a vál-

zatát meg nem változtathatja, arra csakis a választmány lehet jogosult, ám a választ-
nak is akkor, a midőn korábbi határozatának
áltoztatásával az államsegély fölemelésének
ása nélkül a külön hivatalos értesítő kiadására

magát rászánná, föltétlenül kötelessége lesz ügyelni
arra, hogy a lap kiadásának költségei a nagygyűlés
által engedélyezett összeget túl ne haladják, mert
külömben a nagygyűlés amugy is csorba jogait
tennök illuzóriusakká.
Dr. Szily József.

HIVATALOS RÉSZ.

MAGYAR ORSZÁGOS TÜZOLTÓ-SZÖVETSÉG.

Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 8. sz.

Nyilatkozat.

A magyar országos tűzoltó szövetség választmánya aug. 14-iki ülésének határozata alapján ezen szövet-
nöksége a »Tűzoltó-Közlöny« folyó évi 6. számának
oldalán »Az orsz. vál. VI/8. ülése« cím alatt Ö. T.
el megjelent cikkelyben a következő foglaltakat:
dolgozzál karjaid erejével, végezd dolgodat okosan,
hogy eszedbe jusson a neked adott pénzt elkölteni,
zleteidet a budapesti önkéntes tűzoltótötestület kasszájából
be, hogy megvethessük valahára az országos szö-
rég vajudó tanszermúzeumának alapját«, a melylyel
ó az elnökségnek azt imputálja, mintha a csendőr-
am költségeit a budapesti önk. tűzoltótötestület által
á fedeztetni, — *visszautasítja*, mert a mily örömmel
széggel fogadja az igazságos kritikát, épügy elítéli az
an és alaptalan gyanusítást. — Mely határozatát a
tő-Közlöny«-ben közzététetni rendeli.

Budapest, 1902. november 7-én.

Szilárd,
titkár.

Dr. Óvári Ferencz,
alelnök.

Javaslat.

magyar országos tűzoltó-szövetség tekin-
országos választmányának Budapesten.

folyó évi június 8-án tartott választmányi ülésen
megbízatást nyertük, hogy kellően indokolt javaslatot
zünk be az országos választmánynak Egerben tar-
tgyüléséhez: a) az állami subventiónak 10.000 koro-
náló felemelése iránt teendő intézkedések, b) egy az
szövetség által kiadandó hivatalos »Értesítő« tárgyá-
n szerencsénk ezen megbízatásnak eleget teendő,
unkat a következőkben előterjeszteni.

magy. orsz. tűzoltó-szövetség, mint a belügyminisz-
szakközzege, évente számtalan esetben szakvéleményt
atóságoknak oly ügyekben, a midőn egyrészt hely-
anulmányokat kell végezni, másrészt az elnökség
a véleményezés megtárgyalásához egybehívni. Az
g évenként legalább egy szakkönyvet szokott meg-
sajtó alá rendezni és a tűzoltó-testületeknek ingyen
leni. Minden három évben a nagygyűlés alkalmával
gyakorlatokat rendez a csapatoknak gyakorlásra való
sa céljából és arra értékes versenydíjakat tűz ki. Az
aktanfolyamra évenként két ösztöndíjat tűz ki, hogy
itók számát szaporítsa. A csendőrök próba évfolya-
a közigazgatási tanfolyamoknál szaktanfolyamokat
lát el előadókkal, tananyaggal és az előadóknak
éget térít meg, s mindezt teszi azon csekély állami
ió mellett, melyben ma részesül, holott mind meg-
elsorolt teendő tulajdonképen a tűzrendészetet kezelő
az állam teendője, kötelessége lenne.

De a szövetség alapszabályai kötelezik azt egy hiva-
talog szakklap kiadására is. S az orsz. szövetség azonfelül,
mint a hazai tűzoltóságok centrális foruma, csak egyedül
lehet hivatva egy országos szaktanfolyamnak rendezésére,
az ott megszerzendő tisztí kvalifikáció osztogatására addig,
amíg a teendő a belügyminiszterium, mint legfőbb tűz-
rendészeti hatóság, maga nem kívánja gyakorolni, elvégezni.

Az országos választmány f. évi június 8-iki ülésében
mindezeket elvileg elhatározta és a legközelebbi jövőben
keresztül vinni óhajtja. Ehhez azonban a jelenlegi állami
subventió kevés, mert a tagtestületek által befizettetni szo-
kott tagdíjak — csekélységük dacára — csak lanyhán
folyanak be és egyáltalában nem szolgálhatnak biztos finan-
ciális alapul oly dolgoknak, a melyek kellő pénzalap nél-
kül egyáltalában nem hajthatók végre, vagy, országos érde-
küek lévén, legalább is nem tehetők függökké oly jövedelmi
forrásoktól, melyek bármiknek, csak nem biztosaknak mond-
hatók.

Mi sem természetesebb, mint az, hogy mindezen dol-
goknak egységesen, egyöntetűen kell elvégeztetniök azon
szakközeg által, a mely az országban mint első, mint leg-
felsőbb van elismerve, azaz az orsz. tűzoltó-szövetség által.
S minthogy ennek a kellő anyagi tehetsége ehhez nincs
meg, az egyedüli mód e tehetség megadásához az, hogy az
elnökség felterjesztést intézzen haladéktalanul még az állami
költségvetés összeállítására előtt a belügyminiszterhez, a
melyben fenti indokok felsorolása mellett és részletes költ-
ségelőirányzat bemutatásával kérje a jelenlegi 4000 korona
subventiónak 10.000 koronával való felemelését az állami
költségvetésnek jótékonyági kiadások címe alatt engedé-
lyezni szokott rovat terhére.

A budapesti önk. mentő-egyesület, a mely pedig csu-
pán a fővárost szolgálja, évi 10.000 korona állami szub-
ventiót kap; annál inkább kérhet az országos érdekeket
szolgáló orsz. tűzoltó-szövetség ily közczélok megvalósítá-
sára 14.000 koronát akkor, a midőn ezt a hatóság helyett
teszi és a hatóságot megkiméli a nagy munkától és való-
színűleg kétszerte nagyobb kiadásoktól is. Meg vagyunk
rőla győződve, hogy a miniszter méltányolva a felhozott
indokokat és a szövetség kitűzött célját, eddigi komoly és
eredményteljes működését, a kért subventióemelést meg-
adni fogja.

A mi a hivatalos »Értesítő« kiadását illeti, annak
kérdését már annyira éretnek tartjuk és kivitele oly cse-
kely nehézségekbe, áldozatokba ütközik, hogy csakis a klikk-
szerű conservatismus foglalhat még állást e lap kiadása
ellen. Évek tapasztalata mutatta, hogy a szövetség nem
felelhet sem a lap tartalmáért, sem annak pontos megjele-
néseért, ha nem maga adja azt ki és nem maga gyakorol
felügyeletet annak szerkesztése felett. Nem tűrheti a szö-
vetség azt, hogy azon lapban, mely a »hivatalos« címet
viseli, a szövetség dolgai ferde világításban legyenek fel-
tüntetve és a szövetség méltóságával sehogy sem egyez-
tethető össze, hogy egyik tagtestületének kegyelmére legyen
bizva akkor, a midőn egy értesítő kiadása alapszabályai
által előirt kötelessége egyrészt, de másrészt maga a köz-
vélemény is lépten-nyomon követeli az elnökségi vélemé-
nyezések stb. részletes és pontos időben való közlését.

S tisztelt választmány, min mulik tulajdonképen ez értesítő külön kiadása? Azon, hogy az elnökség nem akar állást foglalni oly lappal szemben, mely ismételten rászolgált arra, hogy ne viselhesse a »hivatalos« címét! Ez pedig nem ok és nem akadály!

A lap kiadása nem kerülhet sokba, mert: 1. akkor jelenik meg, a mikor szükséges és oly terjedelemben, a minőt a közlemények fontossága előír; de még ezen összegből is levonásba hozható sok postai, nyomdai és lithographiai kiadás, mely ma külön adatik ki, de azután az értesítő tartalma gyanánt külön kiadást többé nem fog képezni; 2. mert a lap szerkesztése csak az iroda által végeztethető, külön kiadást vagy egyáltalában nem okoz, vagy csak lényegtelen mérvben.

A lap tartalma lenne: meghívók, napirendek, jelentések, véleményezések, jegyzőkönyvek, vármegyei szövetségek dolgai, pénztári kimutatások, a hátralékosok és tagdíjat fizetők kimutatása, felhívások, hivatalos apróságok és tudnivalók; segélyezések; éremkiszolgáltatások stb.

A lap ingyenes postai expedíciója szintén kérelmezendő lenne.

Mindezeket összefoglalva, legjobb véleményünk szerinti javaslatunk a következő:

1. Utasítsa az orsz. választmány az elnökséget, hogy azonnal a nagygyűlés lezajlása után intézzen a belügyi kormányhoz indokolt felterjesztést az állami subventciónak 14.000 koronára való felemelése iránt.

2. Utasítsa az orsz. választmány az elnökséget, hogy a »Hivatalos Értesítő« kiadása iránt tegye meg a szükséges lépéseket azonnal a nagygyűlés után s olyképen, hogy a lap mielőbb megjelenhessen; a »Tűzoltó-Közlöny« kiadóját pedig értesítse arról, hogy a »hivatalos szaklap« címet tovább ne viselje.

Eger, 1902. aug. 2-án.

Vermes Béla, dr. Glósz Kálmán, Barabás István,
Kühn János.

Jegyzőkönyv.

Felvételett Budapesten, a magyar országos tűzoltószövetség elnökségének 1902. szeptember 13-án tartott ülésében.

Elnök: dr. Óvári Ferencz alelnök; jegyző: Breuer Szilárd titkár. Jelen voltak: Barabás István, Lukáts Gyula, Glósz Kálmán dr., Markusovszky Béla, Publig Ernő, Scossa Zoltán, Szabó Gyula, Szokoly Ignác, Varga Lőrincz, Vida Pál előadók, dr. Szily József titkár, dr. Hadzsy János és Bulyovszky Aladár felügyelőbizottsági tagok és Köhler István.

1. Alelnök elsősorban üdvözlö az új elnökséget és felkéri annak minden egyes tagját a buzgó közreműködésre, majd kimentti elnököt távolléte miatt és az ülést megnyitja.

2. Elnök bejelenti, hogy Ruffy Pál és Hellebronth Géza írásban, a többi megválasztottak szóbelileg elfogadták a felügyelőbizottsági tagságot. — Örvendetes tudomásul vétetik.

3. Elnök bejelenti, hogy Schuster Károly brassói parancsnok levelet intézett hozzá, melyben az egrí kongresszus alkalmával egyes napilapokban megjelent ama szenzációs vádakkal szemben, mintha a brassóiak mellől erőszakkal távolították volna el a német feliratos szalagokat, az elnökséget nyilatkozat közzétételére hívta fel, mert a brassói parancsnok levele szerint önként vették le mellükről a kettős elnevezést, s ő 25 éve hűséges tagja a szövetségnek és a tűzoltó-intézménynek s ennek keretében a bajtársiasságnak. Ezen levélhez Schuster egy ottani német lapban közzétett nyilatkozatát is melléklí. — Elnöklő javasolja, hogy az elnökség adjon ki a fenti értelmében nyilatkozatot, a brassói együletet pedig hívja föl az egyedül törvényes »brassói« cím használatára.

Hadzsy János dr. ez utóbbi figyelmeztetést elhagyóként örömmel veszi tudomásul azt, hogy a brassóiak önként vették le a német szalagot.

Scossa Zoltán nem adna helyet a brassóiak felhívásának, mert ők csak nem régen német beadványt tüntettek az általuk jól birt magyar nyelv ellen.

Lukáts Gyula konstatálja, hogy e hír már a szaklapokban is látott napvilágot a magyarságot sértő megjegyzésekkel; egyébként a nyilatkozás szükséges brassóiakat illeti, nem az elnökséget, a mely az esczafolására nem lehet illetékes.

Vida Pál elfogadja elnök javaslatát, de a német lezést szintén kikérendőnek tartja.

Barabás István csupán tudomásul venné a br levelét és nyilatkozatát, mert az esetről az elnök hivatalos tudomása nincsen.

Szokoly Ignác napirendre térne fölötte, mert ehhez mellékelt nyilatkozat is a leghevesebb tüntetés a ráság ellen.

Szily József dr. is tüntetést lát benne; a nyilatkozat ellenzi, mert az esetről hivatalos tudomásunk nincsen brassóiak még ma sem csatlakoztak a szövetséghez, két testülettel, ne nyilatkozzanak tehát, hanem r ki hazafiságukat a csatlakozás tétével.

Markusovszky Béla csatlakozik Barabás nézetéhez.

Hadzsy János dr. azt hiszi, hogy nem a ma védelméről van szó, hanem arról, hogy bennünkre támadás vádja ne érjen; nekünk kell hirdetni, hogy a szak nem történt s hogy az jegyüttes működést is váratosnak tartjuk; a »Kronstadt« névről másképp lehet beszélni. — Az elnökség határozatilag kijelenti, hogy mivel az incidensről hivatalos és közvetlen tudomás nincsen, nyilatkozat közzétételét sem látja a magának szükségesnek; a brassói parancsnoknak nyilatkozatában örvendetes tudomásul veszi.

4. Breuer Szilárd titkár fölolvassa József felfelirátát, a melyben a »Tűzrendészet« könyv küldéseért köszönetet mond és azt elfogadja. — Örvendetes tudomásul szolgál.

5. Szeged város tanácsának átirata, a melyben a kongresszus rendezését elvállalja, tudomásul vétetik.

6. A belügyminiszter leirata, melynek kapcsán küldi az 1903-ban Londonban tartandó intern. tűzoltókiállítás programját, tudomásul vétetik s a gyárosok figyelmébe ajánlatni határozottat az a nemzetközi tűzoltószövetséghez kérdés intézendő: vajjon a londoni vagy szentpétervári kongresszus tekintetében hivatalosnak?

7. Breuer Szilárd bejelenti, hogy a kerületi miniszter elutasította az elnökséget azon kérelmére, hogy tagjai részére vasuti kedvezményes jegy engedélyeztetésére.

Elnök ama megjegyzése után, hogy a belügyminiszter még csak nem is pártolta kérelmünket, és Kálmán indítványára kimondja az elnökség, hogy az év elmúltával újlag kérelmezni fogja a kedvezményes jegyeket tagjai számára.

8. Elnök szükségesnek látván, hogy első újjáalakítással az elnökség formázerint is megalakuljon a kebeléből mind amaz állandó bizottságokat, a múlt ülésszakban működésüket be nem fejezték, hanem a gyakorló szabályzat kidolgozásával megbízottak kiküldésére hívja fel az elnökséget.

Barabás István nincs megalapozva e bizottság kijelentésével, mert nem látja működésének eredményét; vajjon a lithografizott levonat e bizottságtól elegendő-e?

Szily József dr. kijelenti, hogy a kérdéses bizottság megállapodási alapján a XI. orsz. szaktudományi bizottság rövid kivonat.

Lukáts Gyula szerint a szabályzat részletei között vannak ugyan, de stylizálva nincsenek; m

ban revízió alá kell még venni, mert az azóta eszközgyakorlati kipróbálás több hiányt tüntetett fel.

Vida Pál kéri, hogy a XI. orsz. szaktanfolyamról jelentése kapcsán beterjesztett észrevételei adassanak bizottságnak, a melyet utasítandónak tart, hogy elamát mutassa be 1903. január 1-ig. — Az elnökség kiküldi a gyakorlószabályzat kidolgozására mindazon ókat, a kik eddig — vagyis Breuer Szilárd, Lukáts Gyula, Szabó Gyula, dr. Szily József és Scossa Zoltán elő — is tagjai voltak a bizottságnak; *Vida Pál* előterését kiadja ezen bizottságnak figyelembevétel végett, a mely pedig utasítja a bizottságot, hogy elaboratumát legelőbb a folyó év végéig mutassa be.

9. Az egységes csavar ügyében kiküldendő bizottságha elnökség dr. Szily József, Lukáts Gyula és Breuer Szilárd ségi tagokat delegálja.

10. Az Óvári-féle pályázatra beérkezett pályaművek irására az elnökség nem tartja szükségesnek új bizottsíkküldését, hanem e tárgyat egyik legközelebbi ülés endjére tűzi és felkéri dr. Szily József titkárt a bírálat esztésére.

11. *Breuer Szilárd* titkár jelenti, hogy Linhardt Vilfestő beküldötte dr. Kék Lajos arczképét s azt bemu. — Az elnökség felhivandónak tartja Linhardtot a látható karczolások eltüntetésére, a vállsinórok és pótlólagos befestésére, mely munka eszközlése után a t járó 80 korona kiutalványoztatik.

12. *Breuer Szilárd* titkár bemutatja a budapesti szí- és gépgyár 53 korona 36 filléres és a Sternberg & in cégnek 104 korona 70 filléres számláját, a mely eszszerek szállítása fejében vált esedékessé.

Dr. *Szily József* kifogást emel e számlák kifizetése mert az első cég gépe nem felelt meg az egységes mak, az utóbbi cég egyik szere eltört, másik szerészállt a rúgó s így e szereket használatba venni nem t, azaz a gyárosok nem feleltek meg a feltételeknek. *Lukáts Gyula* kifizetendőnek tartja a számlákat, mert eket a gyárban kellett volna átvenni, sőt kijelenti, rendes átvétel egyáltalában nem volt, jegyzőkönyv s és a jurynek bemutatva nem lett, a gyárost tehát ség nem terheli s a számlákat kifizetni kell akár meg-a szer, akár nem.

Breuer Szilárd ez esetből folyólag is szükségesnek versenyszabályzat revideálását s azt javaslatképen nyozza is. — Az elnökség kiutalványozza a két összegét, egyben elhatározza a versenyszabályzat ílását és ennek elkészítésére Breuer Szilárd titkárt l.

3. *Breuer Szilárd* titkár jelenti, hogy a visszamaradt díjak közül utólag átvette az ezüst cigarettatárczát Endre nyiregyházai mászó, a nyiregyházai testület yert 6 darab horoglétra és a törökkanizsai testület yert 120 méter tömlő azonban még Egerben van s ügyben intézkedést kér. — Az elnökség záros határ-tti nyilatkozatra hívja fel nevezett két testületet és szí függővé a további elhatározását.

4. *Markusovszky Béla* azon indítványát, hogy az ig szavazzon jegyzőkönyvi köszönetet az egri nőkger városának és a hevesvármegyei alszövetségnek mert a versenyekre értékes díjakat tűztek ki, az el- egyhangulag magáévá teszi.

5. Elnök bejelenti, hogy a pénztár elnökileg átada- Szily József titkárnak és bemutatja az erről felvett önyvet. — Tudomásul vétetik.

6. Dr. *Szily József* titkár javasolja, hogy az egyes elő- tiköltségei állapíttassanak meg egyszersmindenkorra egyben, hogy azoknak esetről-esetre való felszámítása essék.

Szokoly Ignác a vasuti állomáshoz vivő kocsí díját osszszámíttatni kívánja, mert oly helyen, a hol az

állomás messze van, ez tetemes kiadást okoz. — Határo- zatba megy, hogy az országos választmány határozata értel- mében Budapesten kocsidíj nem számítható fel, ellenben a vidéken tényleg kiadott bérkocsidíj felszámítandó. Ennek megfelelően megállapított: *Vida Pál* útiköltsége 7 kor. 20 fillérben, *Scossa Zoltáné* 13 kor. 40 fillérben, *Publig Ernőé* 16 kor. 40 fillérben, *Varga Lőrinczé* 20 koronában, dr. *Glósz Kálmáné* 20 kor. 40 fillérben, *Szabó Gyuláé* 20 kor. 68 fillérben, *Barabás Istváné* 42 koronában, *Szokoly Ignácé* 26 koronában; a pénztárt kezelő titkár pedig fel- hatalmaztatott arra, hogy ezen összegeket további utal- ványozás nélkül fizesse ki az ülésre megjelent előadóknak.

17. *Breuer Szilárd* titkár bejelenti, hogy a jury jegyző- könyve szerint a verseny III. sorozatában három testület jeleztek egyformán első díjat nyertnek, holott tudomása szerint csupán a gyöngyösi testület mondatott első díjat nyertnek, a másik kettő pedig csak azért kapott díjat, mert a X. sorozat díja ide használtatott fel. Ha mind a három testület marad első díjas, akkor az oklevelek száma tete- mesen szaporodik. Egyébként is jelzi, hogy a jury nem respektálta az elnökség határozatait. Kér intézkedést.

Dr. *Szily József* szintén felszólal az ellen, hogy három testület kapjon egyformán első díjakat ugyanazon sorozat- ban, mert a jury szerinte ezt nem is mondotta ki. — Elnök javaslatára kimondja az elnökség, hogy a jury határozatán nem változthat s egyben elrendeli, hogy a diplomák a szükséges számban kinyomattassanak és kiadassanak.

18. *Breuer Szilárd* titkár intézkedést kér a budapesti csendőrtanfolyam folytatása és előadó kirendelése tárgyában. — Az elnökség a tanfolyamnak egy kurzus alatti vezetésé- vel *Markusovszky Béla* előadót bizza meg ugyanazon módo- zatok mellett, a mint az az előző kurzusnál eszközöl- tetett.

19. *Vida Pál* jelentése a XI. orsz. szaktanfolyamról tudomásul vétetik és a budapesti önkéntes tűzoltó-testület- nek a tanfolyam érdekében kifejtett áldozatkészségeért és teljesített szolgálataiért jegyzőkönyvi köszönet szavaztatik.

20. *Scossa Zoltán* beterjeszti a csanádvármegyei szö- vetségnek *Battonyán* tartott tanfolyamáról szóló jelentését s ennek kapcsán javasolja, hogy ne engedje az elnökség egy 7 napos tanfolyamnak vidéken való tartását, a tanfo- lyam vezetésére pedig okvetlenül delegáltassék egy központi előadó, mert a vidéki oktatók nagyobb része nincs tájé- kozva a tananyagot illetőleg.

Szily József és *Barabás István* mellékesnek találják a tanfolyam tartamát; mert ha az rövidebb, a tananyagot redukálni lehet a legszükségesebbekre a beküldött tanterv- ben. — Határozatilag kimondatott, hogy a vidéki tanfolya- mokra ezután mindenkor delegál az elnökség az országos szövetség költségre egy vezető oktatót, a kinek költségei esetről-esetre lesznek utalványozandók, a tanfolyamok tan- terveit pedig ezentúl szigorubb elbírálás alá veendő.

21. *Breuer Szilárd* titkár bejelenti, hogy *Filkorn Alajos* szept. 14-én d. e. 8 órakor fogja oltóvizét gyakorlatilag be- mutatni, kéri azonban a kísérlet költségeinek a szövetség által való fedezését. — Az elnökség utalványozza a kísérlet költségeit, a szükséges fát és petroleumot; egyben pedig felhívja az elnökség tagjait, hogy e kísérletnél minél szá- mosabban jelenjenek meg.

22. *Breuer Szilárd* titkár beterjeszti *Bojtos Sándor* ruttkai parancsnok levelét, melyben azt jelenti, hogy szept. 21-ére a turóczvármegyei testületek vármegyei szövetség alakítása céljából Turócz-Szent-Mártonban összejönnek és kéri az elnökséget, hogy delegálna egy előadót ezen alakuló gyűlésükre. — Az elnökség kiküldi ezen gyűlésre *Lukáts Gyula* előadót, írásbeli jelentés tételének kötelezettsége mel- lett és egyben utalványozza e kiküldetés költségeit is.

23. *Breuer Szilárd* titkár bemutatja a debreczeni tes- tület kérvényét, melyben 6 hivatásos tűzoltó részére is kér szolgálati érmeiket. — A nagygyűlés határozata értelmében

akadály nem forogván fenn, az elnökség az érnek kiadását elrendeli.

24. *Breuer Szilárd* titkár beterjeszti a szolgálati érem szabályzatának új szövegezését és egyben javasolja, hogy az érem alakja és fokozatai akkép állapíttassanak meg, hogy az V- és X-éves bronzból, a XV- és XX-éves ezüsből, a XXV, XXX-éves csillagos email legyen, és a X, XX, XXX-éves a többtől abban különbözzék, hogy sisakkal legyen tetőzve Szabó Gyula barna bronzot ajánl, Scossa Zoltán pedig azt javasolja, hogy a szalag háromszögletes legyen. — Az elnökség elfogadja úgy Breuer, mint Szabó Gyula és Scossa Zoltán javaslatait, majd pontról-pontra tárgyalván a szabályzatot, azt Szokoly Ignác ama módosításaival fogadja el, hogy az érem kizárás esetén is megvonható legyen és hogy a nem az országos szövetség által kiadott érnek közigazgatási úton elkoboztassanak. Ezekkel kiegészítve a szabályzat a belügyministeriumhoz, a beérkezett felelőssel együtt, felterjesztetni határozottatott.

25. *Breuer Szilárd* titkár hivatkozással a nagygyűlés ama határozatára, hogy az alapszabályok módosítási terve egy év alatt elkészítendő, kérde, mily irányelveket kíván az elnökség e tekintetben keresztülvinni?

Dr. *Glósz Kálmán* a mostani szervezetet fenntartandónak tartja, csupán a két titkárra vonatkozó t módosítaná.

Lukáts Gyula tovább menne; különösen jobban precizirozná az elnökség, a bizottságok, a titkár hatáskörét.

Dr. *Szily József* a mai szervezetet helytelennek tartja, mert mindkét fórumban ugyanazon egyének döntenek; a nagygyűlésnek több jogot adna, mert ez a legmagasabb fórum, különösen választói jogokat adna neki; a választmányt kiegészítené 12 választott taggal s azután jöjjön össze a választmány sűrűbben, akár 2 havonként, a választott tagok az orsz. szövetség költségén; az elnökség helyett alakíttassék egy kisebb számú központi igazgatóság, mely minden ügy megbeszélésére hetenként összejöhet; a felügyelő bizottságot feleslegesnek tartja, mert az ellenőrzést a választmány kiküldött útján is gyakorolhatja; tervezetet kívánatra írásban is hajlandó benyújtani.

Markusovszky Béla szintén kívánatosnak tartja a nagygyűlés jogainak kiterjesztését és a titkár hatáskörének körülírását, de az alapszervezet módosítását nem tartja sürgősnek, mert hogy ez nem felelt meg, annak oka egyedül az, hogy a vármegyei szövetségek még nem alakultak meg — Az elnökség az alapszabályok módosítását szükségesnek látván, kimondja, hogy e módosításnál az elnökség és felügyelő bizottságot jelenlegi szervezetében fenntartani, a nagygyűlés jogait kiterjeszteni, a titkár jogkörét szorosabban körülírni és azonfelül a többi kisebbszerű korrekciót is keresztülvinni kívánja, a tervezetnek ezek figyelembe vételével leendő elkészítésével Breuer Szilárd titkárt bizza meg. Szokoly Ignác indítványára a titkár tervezete 50 példányban kinyomatni és az elnökségi tagoknak megküldetni határozottatott és csak az elnökség által letárgyalt tervezet fog azután nyilvánosságra hozatni.

26. A Szabó Gyula által kidolgozott vármegyei szövetségi alapszabály-tervezetet Breuer Szilárd egyelőre nem tartja tárgyalhatónak, míg az orsz. szövetség alapszabály-tervezete el nem készült; kéri tehát ennek a napirendről való levételét s egyben jelenti, hogy Bulyovszky Aladár felügyelőbizottsági tag a tűzrendészeti szabályrendelet-tervezetet még nem mutatta be.

Bulyovszky Aladár bejelenti, hogy ő a tárgyat tanulmányozta és a legjobb szabályrendeleteket összegyűjtötte, de kérde, vajjon a tűzrendészeti törvényjavaslat beadása után kívánatosnak tartja-e még az elnökség ily szabályrendelet-tervezet elkészítését? Ő csak vármegyei törvényhatóság részére készítene tervezetet, mert a városokban, községekben a helyi viszonyok különbözősége aligha tenné lehetővé egységes elvek felállítását. Alapul a vas- és sopronvármegyei szabályrendeleteket venné, a zólyomvármegyeiből a cséplésre vonatkozó passzusokkal kiegészítve, lamint Sopronvármegye tűzrendészeti felügyeleti zatával is. A tervezet elkészítését határidőre nem most sem ígéri. — Az elnökség Bulyovszky Aladár tését tudomásul veszi és a szabályrendelet kérdésé tumának benyújtásáig függőben tartja; a vármegye ségi alapszabály-tervezet tárgyalását pedig akkorra ha az orsz. szövetség alapszabály-tervezete elkész zial összegegyeztethető lesz.

27. Jászberényi Miklós mezőtárkányi parancs javaslatot terjeszti az elnökség elé, tenne felter ministeriumhoz az iránt, hogy a póttartalékosok tessenek a katonai 3 évnél megfelelően ottho szolgálat teljesítésére; ez úton évenként 44,00 nyernénk hazánkban. — Elnök javaslatára kimor nökség, hogy mivel a 44,000 főből egy községre fő esik, de egyébként is a kérdés ez időszertint ki — a javaslatot irattárba helyezi s erről indítván tesíteni rendeli.

28. A jövő elnökségi ülés hatánapjául az október 11-ikét jelöli ki.

29. A jegyzőkönyv hitelesítésére Szabó Gyula Pál küldetnek ki.

Ezzel az ülés elnök által berekesztetett.

	Kmf.	
<i>Dr. Óvári Ferencz,</i>		<i>Breuer</i>
alelnök.		tit
	Hitelesítjük:	
<i>Vida Pál.</i>		<i>Szabó</i>

Jegyzőkönyv.

Felvételett Budapestben 1902. október 18-án a n szdgos tűzoltószövetség elnökségének ülésén

Elnök: gróf *Széchenyi Viktor*. Jegyző: *Breuer Szilárd* titkár. Jelen voltak: dr. *Óvári Ferencz* alelnök, *Felügyelő bizottsági tag*, dr. *Szily József* titkár, *István, Lukáts Gyula, Markusovszky Béla, Pál, dr. Glósz Kálmán, Scossa Zoltán, Szabó Gyula, Ignác, Varga Lőrincz, Vida Pál* előadók és *Kócsy* mint vendég. Elmaradását igazolta: dr. *Hadzsy Gyula* felügyelő bizottsági tag.

1. Elnök az ülést megnyitván, dr. *Glósz* napirend előtt szót kér és hivatkozván arra, hogy kongresszuson az ott jelen volt hallgatóság a *Markusovszky Béla* által tartott szakfelolvasás kinyomatását ki az elnökséget, hogy e kívánságot teljesítendő, nyújtson ki e felolvasást és küldje meg az összes tagtételre.

Dr. *Óvári Ferencz* alelnök tudván azt, hogy az olvasás éppen most jelent meg az »Élet és vag szaklapban, azt indítványozza, hogy készíttessék lenyomat, a mely azután a »Tűzoltó-Közlöny« képen lenne szétküldendő. — Az elnökség maga alelnök javaslatát, elhatározza, hogy *Markusovszky Béla* felolvasását külön lenyomatban a hivatalos értesítők a tagtestületeknek megküldi.

2. Az 1902. szeptember 13-iki ülés jegyzőkönyv olvastatván: hitelesítették.

3. *Breuer Szilárd* titkár jelenti, hogy a katonai tanfolyam kezdetét vevén, szükségesnek látja miniszter a tűzoltói szaktanfolyam rendezésére retessék és javasolja, hogy ezen tanfolyam teljesítésére módon, a mult évi tanterv szerint és ugyanazokkal rendeztessék és ezek kinevezésére a miniszter terjesztés intéztessék.

Dr. *Óvári Ferencz* alelnök a maga részéről tartandónak tartja a mult évi tantervet, de a katonai tanfolyamra a szövetségi előadók sorából előadót delegálni.

Markusovszky Béla Publig Ernőt hozza javaslatba; ben pedig azt kívánja, hogy a fővárosban okvetlenül szükséges segédelőadók, maga az elnökség kérje fel e teendők tására és részesítse őket megfelelő honoráriumban is.

Lukáts Gyula ellenzi a segédoktatók hivatalból való alkalmazását, mert ilyenek a vidéken sehol sem voltak, öltés pedig csakis a szövetséget terhelhetné. — Az ökség erre határozatilag kimondja, hogy a közigazgatási folyam tűzoltói tanfolyamának újbóli rendezése iránt a igyminiszterhez felterjesztést intéz, abban a mult évi endet fentartja, előadókul pedig javaslatba hozza: a apesti tanfolyamra dr. *Szily József*, *Breuer Szilárd* és *Markusovszky Béla* előadókat; a marosvásárhelyi és maros-szigeti tanfolyamokra *Lukáts Gyula* előadót; a debreni és nagybecskerei tanfolyamokra *Publig Ernő* előadót; zombathelyi tanfolyamra *Barabás István* előadót; a si tanfolyamra *Vida Pál* előadót; a kolozsvári tanamra *Polcz Rezső* felügyelő bizottsági tagot; a kassai olyamra *Mihálik Béla* ottani parancsnokot; míg ellen- Markusovszky Béla előadónak a segédoktatókra vonat- s javaslatát elveti.

4. *Breuer Szilárd* titkár jelenti, hogy szeptember 14-én ejtetett az összehasonlító oltópróba a Filkorn-féle oltó- aggal, a mely alkalommal azon tapasztalatra jöttek a oltottak, hogy az anyag oltóhatása igen kevésbé nagyobb, t a tiszta vízé, azonban határozottan mutakozó előnye zzel szemben az, hogy az oltóanyaggal eloltott farészek al nehezebben tudnak újból meggyuladni, vagyis a lizálás vele tökéletesebb, mint tiszta vízzel. Tekin- l arra, hogy hazai találmány, a mely hatás tekintetében öbbi mögött sem áll, a külföldi anyagokkal szemben lattal látná el akkor, ha valaki oltóanyag iránt egy- ában érdeklődnek.

Dr. *Szily József* konstatálja, hogy az anyag drága, szítve tartandó s hogy oltóhatása más anyagok oltó- sa mögött áll.

Lukáts Gyula azért ajánlaná a Filkorn-féle oltóanya- mert hazai és mert végeredményében egyik oltóanyag n, mint a másik.

Elnök nem tartja a szövetség hivatásának, hogy más ljon, mint a minnek a jóságáról meggyőződve van; fel- a kérdés, vajjon nem lenne-e célszerű a határozatot öben tartani addig, míg az anyag tartósságát illetőleg bb adatokkal nem rendelkezünk.

Dr. *Óvári Ferencz* az oltóanyag főkellékének tartja, o olcsó és soká eltartható legyen; ez utóbbi kitapsz- a miatt szintén függőben tartaná a határozatot, egyéb- a miniszter az iránt tesz kérdést, vajjon körrendeleti- ehet-e az anyagot ajánlani? Minthogy erre ma még etet adni nem lehet, csak az eddig tapasztaltakról volna tés teendő.

Breuer Szilárd ily általánosságban semmitéle oltó- got nem hozna ajánlatba, mert minden oltóanyag drága, zzel szemben pedig előnye kevés; a jelen anyagot nem a más anyag elébe, de a külföldiekkel szemben ezt hazait, inkább ajánlaná. A kérdés elintézését nem ha- ná el.

Dr. *Óvári Ferencz* elmondaná a próba eredményét, nyállást, az oltóanyagból pedig megfelelő mennyiséget bálhatásra eltétetni óhajtana; de a körrendeletileg való lást nem tartja javasolhatónak.

Barabás István szerint a miniszter azt kívánja, hogy ltoanyagról mai állapotában adjunk véleményt; mint- pedig az anyag tartósságával maga a feltaláló sincs teljesen tisztában, az ő érdeke a kísérletek folytatása; ellett van, hogy az ügy már most véleményeztessék, pedig a körrendeleti ajánlás ellenzésével. — *Elnök* határozatilag kimondja, hogy az ügy elintézendő azzal, az oltóanyagnak körrendeletileg való ajánlása a mi- ernek nem hozatik javaslatba.

5. *Lukáts Gyula* előadó jelentést tesz a Túróczvár- megyei alszövetségnek Túrócz-Szt-Mártonban, 16 (testület részvétele mellett tartott alakuló közgyűléséről, a melyen a vármegyei alszövetség megalakulása kimondatott. — Örven- detes tudomásul szolgál.

6. Dr. *Óvári Ferencz* örömmel üdvözli e mozgalma- kat és egyben az elnökség tudomására hozza, hogy elnök úr ő méltósága késznek nyilatkozott, a mennyiben az ügy érdekében kívánatosnak mutatkozik, az alakuló gyűléseken alelnökkel együtt megjelenni s személyesen odahatni, hogy a vármegyei szövetségek megalakuljanak. — Örvedetes tudomásul szolgál.

7. Dr. *Glósz Kálmán* bejelenti, hogy tudomására jött, miszerint Szabolcsvármegyében is megindult a mozgalom vár- megyei szövetség alakítása iránt; kéri az elnökséget, hogy tegyen illetékes helyen kérdést ez iránt és a mennyiben a hír valónak bizonyulna, adja meg ott is a kellő útbaigazításokat. — Az elnökség dr. Glósz Kálmán javaslatát egyhangulag elfogadja.

8. *Breuer Szilárd* titkár bejelenti, hogy a deési testü- let megtette a lépéseket a szolnok-dobokavármegyei alszö- vetség megalakítására és hogy november 9-én Deésett lesz az alakuló közgyűlésük. — Örvedetes tudomásul szolgál s egyben elhatározza az elnökség, hogy a deési testület érte- sítessék arról, hogy az elnökség kívánatra egyik előadóját hajlandó az alakuláshoz leküldeni.

9. Dr. *Szily József* titkár kéri az Egerbe kiküldve volt tisztviselők útiköltségeinek és az eddigi szokás szerinti kilencz koronásapidíjaik kiutalványozását, valamint a jelen esetben először kiküldve volt irnokapidíjainak megállapítását. *Vida Pál* az irnok részére napi öt korona megállapítását javasolja. *Breuer Szilárd* titkár bejelenti, hogy neki csupán 30 korona útiköltsége volt s ígyapidíjakat nem számít és nem fogad el. — Az elnökség kiutalvá- nyozza a tisztviselők útiköltségeit ésapidíjait, egyben pe- dig az irnok részére utóbbi napi öt koronában állapítja meg.

10. *Breuer Szilárd* titkár fölolvassa a nyiregyházi önkéntes tűzoltó-testület átiratát, melyben az Egerben nyert hat drb. horoglétrát a segélyző-szövetségnek ajánlja föl oly czélból, hogy azt a nyiregyházi testület ajándékképpen két szabolcsvármegyei testületnek adományozza; s egyben azt javasolja, hogy hívassék föl a nyiregyházi testület e két vármegyei testület megnevezésére, avagy hogy adja beleegyezését ahhoz, hogy a létrák eladatván, a befolyt összeg osztassék ki a két testület között, vagy csatoltat- hassék a segélyző-szövetség alapjaihoz. — Az elnökség a titkár javaslatát egyhangulag elfogadja.

11. *Breuer Szilárd* titkár bejelenti, hogy a szabad-, illetve kedvezményes vasúti jegyek iránt beadott kérvény elutasításáról a belügyminiszter is leiratot küldött. — Tu- domásul szolgál.

12. *Markusovszky Béla* előadó jelenti, hogy a csendőr- tanfolyam tárgyában eljárván, ott azt tudta meg, hogy a tanfolyam eszméje dr. *Kovács Aladár*, budapesti mentő- igazgatótól eredt s így, mivel nem a miniszterium által lett kezdeményezve, csak Budapesten tartatott meg. A tavalyi tanfolyamot céltévesztettnek tartja; a volt előadó: dr. *Szily József* azért nem javasolta folytatását, mert az elnökség nem engedte meg a gyakorlati rész keresztülvite- lét; a csendőrség pedig kevesebb órában s egyszerűbb elő- adásban több tűzrendészetnek előadását kívánná; ő a maga részéről szükségesnek tartja a tűzrendészet és a szerek gondozásának oktatását és azt javasolja, írjon föl az elnök- ség a miniszterhez, hogy a csendőroktatókat rendelje be valamennyi kerületből egy háromnapos tanfolyamra, a hol kellő kitanításban részesülvén, a legénység oktatását otthon maguk végezhetnék; másodsorban adjon ki az elnökség egy a csendőrök szolgálatához alkalmazott tankönyvecskét, a melynek megírására ő is késznek nyilatkozik; végül pe- dig kéri fölmentését a multkor nyert előadói megbízás alól,

mert a tanfolyam megtartását egyik fél sem tartja az eddigi módozatok mellett kívánatosnak.

Barabás István annak idején is, most is ellene van a csendőrök oktatásának; ő a minisztert csupán arra kérné, hogy utasítsa a csendőröket szolgálati utasításuk idevonatkozó részének pontos betartására.

Breuer Szilárd titkár fölhívja az elnökség figyelmét arra, hogy a költségvetésből, valószínűleg elnézésből, ki maradt a tanfolyamokra fölvenni tervezett tétel.

Polcz Rezső szükségesnek tartja a csendőrnek a tűzrendészetben és a szerek kezelésében való kioktatását és azért ő is egy tankönyv megírását pártolja, de kérdés és felelet alakjában tenné.

Dr. Glósz Kálmán kétségbevonja a csendőr ellenőrzési jogát, lévén az a közigazgatási hatóság teendője; a csendőr kiképzésnél tehát a határt túllépni nem kívánná.

Szokoly Ignác a kihágási törvény alapján látja az ellenőrzési jogot a csendőrnek megadva s ha ő ellenőrzi azt, hogy pl. az oltószerek meg- és jó karban vannak-e, akkor ahhoz érteni is kell; a kiképzése tehát szükséges.

Lukáts Gyula azért pártolta a tanfolyamot, mert azt hitte, hogy az a miniszter által kezdeményezett; a csendőr kiképzését szükségesnek tartja, de tisztán gyakorlati irányban.

Dr. Óvári Ferencz szerint Veszprémmegyében a vármegye hatósága kérte föl a csendőrkerületi parancsnokságot a tűzoltószerek és házi tűzoltó-eszközök ellenőrzésére; a csendőrök kitanítását tehát szükségesnek látja és elfogadja Markusovszky Béla javaslatát az oktatók tanfolyamára vonatkozólag, tankönyv megírását azonban korainak tartja.

Dr. Szily József Markusovszky Béla előadónak a mult tanfolyamról tett megjegyzéseire felel s kijelenti, hogy helyesebbnek s több eredményt biztosítónak tartja azt, ha tűzoltó tanítja a csapatot, mint egy csendőr-oktató; a tanfolyam folytatását javasolja, de a tantervet nem szorítaná meg; a javasolt háromnapos tanfolyam pedig mindenképen elégtelen s azért e helyett kétheti tanfolyamot javasolna.

Barabás István először a tankönyvet iratná meg és csak azután kérné az oktatók berendelését. — Ezzel szemben határozatilag kimondja az elnökség, hogy a belügyminiszterhez fölterjesztést intéz a csendőr-oktatóknak egy heti tanfolyamra való berendelése iránt és a mennyiben ily tanfolyam megtartása a miniszterium által elrendeltetnék, gondoskodni fog arról is, hogy megfelelő tankönyv megírattassék; a mult évihez hasonló tanfolyam tartásától, illetve annak folytatásától azonban ez idő szerint eltekint.

13. *Breuer Szilárd* titkár bejelenti, hogy Linhardt festő Follmann Alajos arczképét is szállította és hogy Follmann Alajos levélben köszönte meg e kitüntetését, valamint a neki megküldött »Tűzrendészet« című könyvet. Ezzel kapcsolatban alelnök jelenti, hogy dr. Kék Lajos egyik elnökségi ülésre személyesen fog eljönni, hogy köszönetét személyesen is tolmácsolja. — Tudomásul vétetvén, Linhardt festőnek a két kép ára fejében 160 korona kiutalványoztatik.

14. *Breuer Szilárd* titkár bejelenti, hogy Német-Boly, Budapest-jutagyár és Liptó-Szt-Miklós oly tagjai részére kér érmekeket, a kik szolgálatukat megszakították volt; s minthogy ez az első eset, kér intézkedést. — Minthogy az egri nagygyűlés a szolgálat folytonosságát elejtendőnek mondotta ki, s ez felebbezéssel senki által sem támadtatott meg, az elnökség e határozat alapján az érmekeket kiadni rendeli.

15. *Breuer Szilárd* titkár bejelenti, hogy a földmivelési miniszterium a tűzoltóságokat a gazdasági munkás- és cselédpénztárba való belépésre kívánja felhívni és ez okból egyik hivatalnok útján a hazai tűzoltóságok névsorát kérte; hogy ő e névsor összeállításába már belekezdett és egyben bemutatja az e pénztárt ismertető füzetet. —

Tudomásul vétetik és a névsor a miniszteriumhoz detni rendeltetik.

16. *Breuer Szilárd* titkár bejelenti, hogy tudott, miszerint a földmivelési miniszter minden évben két szokott vásárolni a népkönyvtárak részére, a tűzrendészet tárgyaló könyv azonban még nincs a könyvtárakban, igen kívánatos lenne annak ottléte. Indítványozza, keresessék meg a miniszter a »Tűzrendészet« címűnek ily célra való beszerzésére, mert ha a könyv népies modorban megírva, de ma az egyedüli magyar könyv, mely a tűzrendészet összes részeit tárgyalja alább a tűzrendészetet kezelő intelligensebb egyének hozzá juthatni. A könyvet a miniszter felülbíráltatja megfelelő, készpénzért veszi meg.

Dr. Glósz Kálmán e magasabb színvonalon álló művet inkább megtartaná, hanem a helyett iratna egy művet és azt ajánlandá a népkönyvtárba.

Lukáts Gyula figyelmeztet, hogy a szerzők »Tűzrendészet« további kiadására fentartatott.

Dr. Óvári Ferencz és *dr. Szily József* előadják, ha e könyv beszereztetnék a népkönyvtárakba s azért a felajánlás mellett vannak. — Az elnökség jelentését tudomásul veszi és a »Tűzrendészet« című népkönyvtárakba való megszerzés céljából a földmivelési miniszteriumnak ajánlja.

17. *Breuer Szilárd* titkár bejelenti, hogy dr. Lajos, a XI. orsz. szaktanfolyam volt hallgatója a beadványt intézett a belügyminiszterhez, a melyben előadókat igazságtalan és szabályellenes eljárással, mely beadványt a miniszter véleményezés végett ideadta. — Az elnökség alelnök indítványára kiadja e beadványt *dr. Szily József*nek, mint a budapesti önk. tűzoltó parancsnokának, ellenészrevételeinek, — *Vida Pál*nak pedig, mint e tanfolyamra a szövetség képviselőjeként kiküldött biztosnak, véleményének mielőbbi beteljesítéséért, fentartván az ügy tárgyalását akkorra, e jelentések beérkezendék.

18. *Dr. Szily József* titkár előterjeszti vélelő módosítandó veszprémmegyei tűzrendészeti szabályokról, melyet a vármegyei szövetség tett ide át véleményezés végett. Annak idején a szövetség a belterületen javasolta a kazlak tartását és a gőzgéppel való csapárvármegye azonban kivihetetlennek mondotta s így hagyva. Most két megyebizottsági tag kéri az erről szóló 10. §-nak határozatlan rendelkezését módosításra a távolság precíz előírását, illetve a belterületi tilmondását. Előadó szükségesnek látná azonban a rendelet egyéb hiányainak pótlását is s így észre következők: Szalma, takarmány a gyulékony tető 20 méter, cserepes tetőktől 10 méter távolban tartható belterületen a gőzgéppel való cséplés tilos, csak ott kivételt tenni, a hol az épületektől 40 m. tér van a cséplőhelyet; a tűzoltói kötelezettség kerestülvitel praecizirozva; a nyilvántartás mikéntje nincs elválságdíj kivetésének alapja nincs megállapítva, kimondva, hogy ezekről esetleg a községi szabályzatoknak kell intézkedni; a tűzrendészeti ügy vezető megbízott lakos, hanem a tűzoltóparancsnok legelső építkezési szabályzat ne mellözze a tűzbiztonság tényeit; a tűzoltószerek beszerzését illetőleg köteendő kis- és nagyközségek között s ez utóbbiak a javaslat szerint több szert szerezzenek be; az 5. fejelesleges, elhagyandó lenne; a házakban nem 6 m. hanem a ház magasságának megfelelő létra kell kapitányviz csak fagymentes időben lehet készletben házban egy zárt lámpa is legyen; a hamu csak zárt gödörben tartható; a tűzoltóparancsnok csak egyén lehessen; a 31. §. törölendő, mert nem előny több szomszédos község közös együletet alakítani mindeniknek önálló tűzoltósággal kell bírnai; a 1

tőség ne évenként 2, hanem 24 gyakorlatot tartson; a »rábizonyul« szó helyett »mulasztott« teendő; »parancsnok« helyett »parancsnok« használandó; a karom igénybevétele a kihágási törvénnyel összhangban; »szakszerű tűzoltóság« helyett »tűzoltóság« használandó; az újabb törvény rendelkezése szerint a pénzg többé nem illeti meg a segélyalapot; az évi tűzészeti vizsgálat nincs elrendelve; őrségtartásról sincs szó, holott legalább nyáron lenne két főnyi őrség; a tűzrendészeti felügyelet sincs említve, sem az, a vármegyei szövetség a vármegyei hatóságnak szak-
ge.

Szokoly Ignác a kivételesen magas házakhoz szükséges létrát a község által tartja beszerzendőnek, míg ellenben a többi házakban az ereszig felérő létra lenne tartandó. Breuer Szilárd az éjjeli őrség létszámát 4 főben állapítja meg. — Az elnökség dr. Szily József javaslatát elutasítja, az éjjeli őrség létszámát azonban 50 főn tűzoltóságnál 2 főben, 50 főnél nagyobb csapatoknál 4 főben állapítja meg és ily észrevételekkel határozza meg a szabályrendeletet.

19. Breuer Szilárd titkár beterjeszti a belügyminiszter véleményezés végett leküldött és Zalavármegye által megküldött »Szolgálati utasítás kötelezett tűzoltók részére« utasításról és az ellene beadott 3 felebbezésről rendelők körjegyzője felebbezést jelentett be az ellen, hogy a jegyző legyen első sorban a tűzoltóparancsnok és az ő helyett a bírót kívánja ezen teendővel megbízni; hogy azonban a bíró inkább rendészeti ügyek vezetése van hivatva tűz esetén, de meg a jegyző műveltségével is alkalmasabb, a felebbezés elutasítandó lenne. A körjegyzője a tűzoltóság szervezése alól kíván felmenteni, mert községei, bár szerek vannak, de szétszórta; minthogy azonban a szerek kezeléséhez és a tűzoltósághoz még a szétszórta községekben is kell tűzoltóság, a felebbezés elutasítandó lenne. Szentpéterúr körjegyzője a szerek beszerzése alól mentené fel, mert elég szerek vannak; minthogy azonban az, hogy sem szerek, sem megfelelő szerek nincsenek, felmentést nem, de mulasztást, a mely megtorlandó, igenis meg kell követelni ezen felebbezés is elutasítandó lenne. Egyébként az utasítás is némi módosításokra szorul; nevezetesen a tűzoltóság szervezete, tagozása, a tisztok elnevezése, az országos szövetség szabályzata értelmében lenne megállapítandó; a síp és kürtjelek az országos szövetség szabályzatából lennének átveendőek; a hordókban víz csak fagymentes időben tartható fűtött víz nélkül; tűznél a fővezényletet csak a helyi parancsnok vezetheti; a pénzbüntetést csak a főszolgabíró szabályozhatja; az éjjeli őrség létszáma pedig legalább négy főre lenne megállapítandó. — Az elnökség titkár javaslatára teszi azzal, hogy oly tűzoltóságnál, melynek ma az 50 főt nem éri el, az éjjeli őrség létszáma 20 főre legyen állapítassék meg.

20. Dr. Szily József titkár beterjeszti véleményét a Dr. Óvári Ferencz elnök által hirdetett pályázatra beérkezett pályaművekről, a melyek közül több tartalmi szempontból azért is, mert nem jellege alatt, hanem aláírva van megjelölve, figyelembe vehető nem volt. Van azonban közöttük nagyobb és jobb tartalmu mű is, de azon főkövetelménynek, hogy népiesen legyenek megírva, egyik sem felel meg a mindazonáltal dicséretre érdemeseknek jelzi, bár szerkesztési hibák is vannak bennök, de mert átdolgozásra mégis használhatók lennének. Ő díjazásra és kiadásra is ajánl, ha azonban Dr. Óvári Ferencz a díjat nem kívánja kiadni, akkor a »Munka nemesít« és »Hölgyek« jellegű pályaművek között osztaná meg a díjat. Dr. Óvári Ferencz első sorban köszönetet mond a pályázatoknak a végzett munkáért; elfogadja dr. Szily azon javaslatát, hogy a pályadíj e két pályaműnek felezve ki-

adassék, sőt újabb 100 korona pályadíjat tűz ki a műveik átdolgozására.

Dr. Szily József általános pályázat kiírását javasolja. Elnök jegyzőkönyvi köszönet mondását javasolja Dr. Óvári Ferencznek ezen újabb pályadíj kitűzéséért s azt ajánlja, hogy a két legjobb mű szerzője hivattassék fel a szükséges pályázatra.

Breuer Szilárd csatlakozik ily szűkebb pályázat kiírásához, mert ha a mostani díj kiadatik, nem lehet értelme egy új általános pályázat kiírásának.

Szabó Gyula, Markusovszky Béla és Dr. Óvári Ferencz is ugyan ily értelemben nyilatkoznak, utóbbi oly hozzáadással, hogy a pályadíj csak feltétlenül jó és kinyomatható műnek fog kiadatik. — Az elnökség jegyzőkönyvi köszönetet szavaz Dr. Óvári Ferencznek az újabb pályadíj kitűzéséért és kimondja, hogy a két legjobb mű szerzője között megosztja a pályadíjat, a művek átdolgozására köztük újabb szűk pályázatot hirdet, határidejéül 1903. február 1-ét állapítja meg, a pályadíjat azonban csak abszolút becsü műnek javasolja kiadandónak. A jelígy levélkéket felbontatván, a jutalmazott művek szerzői gyanánt Blázy Imre (Veszprém) és Oláh Miklós (Szarvas) tüntek ki.

21. Breuer Szilárd titkár jelenti, hogy a miniszter e napokban adta ki az acetylenre vonatkozó szabályrendeletet, melyben az elnökség által tett megjegyzések legtöbbjének helyt is adott. — Tudomásul vétetik.

22. Breuer Szilárd titkár jelenti, hogy a hazai biztosító társulatok a tűzoltóság útján valamilyen mozgalmat szándékoznak indítani, mert az általuk kibocsájtandó körlevelekhez a tűzoltóságok névsorát kérelmezik. — Tudomásul szolgál.

23. Breuer Szilárd titkár jelenti, hogy a nyilvántartóban talált oly 1—4 év óta fekvő ügyiratokat, a melyek szerint megküldött gyakorlószabályzatok után 1—2 korona követelése lenne a szövetségnek, de hogy azok ismételt sürgetés dacára nem folytak be: tekintettel arra, hogy az összeg felülte csekély és tulajdonképen az ügy előmozdítását szolgálta a megküldött könyv, ezen összegek törlesztését javasolja. — Az elnökség elfogadja a titkár javaslatát és Gyékényes 1 kor. 10 fill., Guta 1 kor., Parajd 2 kor. 26 fill., Zsupanek 1 kor., Tallos 1 kor. 10 fill., Zsadány 1 kor., Szilvács 2 kor., Sárospatak 1 kor. 10 fill. könyvtartozását törlesztésbe hozni rendeli.

24. Breuer Szilárd titkár bemutatja a tolnavármegyei szövetség elkészve érkezett feliratát, a melyben Dr. Szily József titkárnak bizalmat szavaz. — Tudomásul vétetik.

25. Breuer Szilárd titkár bemutatja a reá bizott alapszabálymódosítási tervezet szövegét, a melyet a nyert utasítás értelmében dolgozott ki. Főszólyt fektetett a két titkár hatáskörének részletezésére, továbbá az országos választmánynak a szövetségekkel nem bíró vármegyék képviselőivel való kiegészítésére, a tagok jogainak és kötelezeteinek határozott körülírására és a pontok rendszerbe szedésére; a nagygyűlés választási jogkörének szélesítése ugyan szintén kimondatott és ő a tervezetben az előadók választását oda is tette át, de a maga részéről nem tartja ezt helyesnek, mivel éppen a régebbi gyakorlat igazolta, hogy a nagygyűlésen ilyen dolgok nem intézhetők el az ügy érdekének megfelelően. Szükségesnek tartaná még a segélyező-szövetségnek az országos szövetséggel való szorosabb kapcsolatot hozását, valamint az irnok hatáskörének körülírását, de ezt, mint új dolgot, a nyomtatott tervezetbe nem vette be.

Elnök konstatálja, hogy az országos szövetség nem foglalja magában az összes hazai tűzoltóságokat és ennek okát abban látja, hogy a szövetség nem nyújt elég előnyt tagjainak; szükségesnek látja a közönyt megtörni azáltal, hogy úgy a testületek, mint az egyes tűzoltók részére több kedvezményt biztosítanak; ilyen kedvezményt lát a betegsegélyező-intézményben (osztrák Sterbe-Cassa), mely a hátra-

maradottakat fentartójuk halála esetén segélyezi még akkor is, ha nem tűzoltói szolgálat okozta halálát; megszűnik azonban az ellátás jogosultsága, Mihelyt az illető megszűnik tűzoltó lenni; tehát a tagokat érdekük köti az intézményhez, a hozzájárulás mérve pedig igen csekély lehet. Kéri az elnökséget, adja ki ez eszmét tanulmányozás és javaslat-tétel végett egy bizottságnak.

Másik javaslata pedig az volna, hogy szervezzük a tűzoltóság keretében a mentői intézményt; mert általánosan tudva van, hogy nálunk csak addig érdeklődnek a tűzoltóság iránt, míg valamely tüzeset a kedélyeket izgalomban tartja; szükséges lenne tehát, hogy a tűzoltóság többször dokumentálja tevékenységét a közönség előtt; ily célra a legalkalmasabbnak találná a mentő-szakaszoknak szervezését, a melyeket a körorvos oktathatna be; ezen orvos tagja lenne aztán a testületi választmányának, a vármegyei orvos a vármegyei szövetség választmányának, míg az országos választmányban egy magasabb rangú katonatorvos szerepelne mint az egész intézménynek főnöke. Ezáltal népszerűvé, kedvelté lehetne tenni az intézményt, nagyobb városokban pedig lekötni a tűzoltó-testület részére azon erkölcsi és anyagi támogatást, mely elveszne reá nézve, ha ugyanott külön mentő-egylet szerveztetnék. Kéri mindkét javaslatának a bizottság általi tárgyaltatását és a menyében szükséges, az alapszabályokban való kifejezésre juttatását.

Dr. Glósz Kálmán úgy tudja, hogy évekkal ezelőtt már tettünk javaslatot a belügyminiszterhez a mentő-intézménynek szervezése tárgyában, de eredménye nem lett és azért köszönetet mond elnöknek az eszme fölvetéséért.

Lukáts Gyula a vármegyei szövetségek útján nem hiszi a célt elérhetni, mert azokban érdeklődés az ügy iránt nincs s rendszeren egy ember munkásságában nyilvánulnak; helyettük inkább a járási szövetségeket venné a szervezet alapjául; mert ott egyesek hamarabb és több eredményt tudnának elérni, mint egész vármegyékben.

Barabás István szerint a járás nem földrajzi fogalom, hanem csupán a vármegyének egy alkotórésze s minthogy minden személyhez van kötve, az ő meggyőződése az, hogy egy egész vármegyében inkább található arra való egyén, mint egy járásban.

Dr. Szily József a legtöbb vármegyei szövetséget ugyan nem találja életrevalónak, mégis nem megszüntetni, hanem fejleszteni kell azokat; ha a vármegyékben hatósági tűzrendészeti felügyetők lennének, akkor nem volna szükség szövetségekre, de a vármegyei szövetségek érdeme az, hogy ők létesítették az első tűzrendészeti felügyelőket, a kik ma már eredményes munkát is végeznek a hatóság helyett; a míg az egész soron hivatalos apparatus nem lesz, addig a vármegyei szövetségekre szükség van; sőt ma már a felügyelőintézmény adja a lökést a szövetség létesítésére; a kérdést pedig csakis vármegyei szövetségek útján hiszi megoldhatónak. — Az elnökség határozatilag kimondja, hogy elnök kétféle indítványát tárgyalni fogja, neki az eszme fölvetéséért köszönetet szavaz, a titkár által beterjesztett alapszabálymódosítási tervezetet általánosságban a részles tárgyalás alapjául elfogadja és azt a f. é. november 15-én tartandó ülés napirendjére tűzi.

26. Lukáts Gyula hivatkozva a július 15-iki ülés határozatára, kéri az iroda bérletét a mai üléstől fölmondani, mert sem az ülésterem, sem az iroda helyisége nem felel meg a kívánalmaknak; az egyik szűk, sötét, léghuzamos, a másik még alkalmatlanabb; a lakás nem fekszik központilag, nehezen közelíthető meg és bére oly nagy, hogy ezen összegért bárhol megfelelőbb helyiség lenne kapható.

Polcz Rezső ok nélkül nem változtatna irodát.

Scossa Zoltán konstatálja, hogy annak idején az elnökség elfogadta a jelenlegi lakást, mint megfelelőt, a mely

szerinte a központban is van, azon kívül az ügyelőnyét látja abban, hogy az egyik titkár lakás ott van.

Breuer Szilárd titkár jelenti, hogy az irodabérlés mondása tényleg határozatilag kimondatott, minek fölött ő a központi városházán és másutt is tudakozódott után, de mivel az első helyen üres s így ingyenes ség nincs, másutt az elnökség tényleges fölmondása nem járhatott el. A mennyiben az elnökség a lakást mondani kíváná, annak most november 1-én kellene történni, hogy más lakás május 1-re kivehető legyen.

Szokolay Ignác attól fél, hogy a nagyobb lakás nagyobb költséget fog okozni, a melyhez még a tal nagyobb költségei is járulnának.

Breuer Szilárd megjegyzi, hogy a takarítás költségek esnek, mert a lakáshoz tartozó mellékhelyiségekben a tűzoltó családja vehető albérlésbe, a ki a lakás fejé takarítást készséggel ellátja.

Vida Pál a lakást megtartaná, mert dr. Szily is maradt titkárnak.

Barabás István csak az esetben változtatna ha határozott megtakarítás éretnék el vele.

Markusovszky Béla a jelenlegi iroda egyedüli e abban látja, hogy Szily titkár lakása is itt van; azonban hátránya oly sok, hogy ezen egy elönyt telerontja, nagyobb lakás fölvetését még azért is kíván tartaná, hogy a vidékről feljövők ott olcsó és jó lálást is kaphassanak.

Elnök a vitát bezárván, a kérdést szavazás alá bocsátja, melynek eredményeképpen az elnökség két szótöbtt hozott határozata gyanánt kimondja, hogy az iroda az idő szerint nem mondatik föl.

Ezzel az ülés este 1/2 8 kor véget ért.

Kmf.

Gróf Széchenyi Viktor,
elnök.

Breuer Szilárd,
titkár.

Jegyzőkönyv.

Felvételet Budapestben a magyarországi tűzoltó-te-segélyző szövetségének 1902. szeptember 13-án tartott igazgató-választmányi ülésében.

Elnök: Szabó Gyula alelnök; jegyző: Breuer Szilárd titkár.

Jelen voltak: dr. Óvári Ferencz, Bulyovszky Vida Pál igazgató-választmányi tagok, dr. Szily pénztáros és Szokolay Ignác.

1. Az 1901. július 15-én tartott igazgató-választmányi ülés jegyzőkönyve felolvastatván, hitelesítettik.

2. Özv. Sándor Miklósné (Komárom) segélykérvénye tárgyalatván, dr. Óvári Ferencz javaslatára belügyminiszteriumhoz felterjesztetni határozott, ily célokra rendelkezésre álló valamely alaphoz való szavazás céljából, mivel a segélyzőszövetség alapszabályai szerint nevezettnek ezen szövetség alapjából segély adható.

3. Karbuczky Andor, somogyicsurgói tűzoltógyártómester, 30-éves, egy gyermek atyja) folyó évi augusztus 23-án tűznél a mellcsonton és a vállfelkaron tompa szenvedén, 14 napig munkaképtelen volt. — A magyar általános biztosító-társaság alapítványából fi 28 kor. segélyre felterjesztetni határozott.

4. Reich János, marczali csövezető (székfőnök, két gyermek atyja) folyó évi augusztus 20-án éjjeli arcán és kezén égési sebeket szenvedett és 14

kaképtelen volt. — Ugyancsak az első magyar általános biztosító-társaság alapítványának terhére fizetendő or. segélyre fog felterjesztetni.

5. Horváth János, somogyberzenczei tűzoltó (pintérez, 35-éves, nős) folyó évi augusztus hó 3-án gyakorl. jobb keze újjain zúzódást szenvedett és 20 napig munkaképtelen volt. — A segélyző pénztárból részére 32 kor. utalványoztatik.

6. Prevladics József, bakonyszentiváni tűzoltó (földm. napszámos, 22 éves, nőtlen) folyó évi augusztus hó 1-tüznél bal kezén égési sebeket szenvedett és 10 napig gyógykezeltetett. — Az első magyar általános biztosító-társasághoz 16 kor. segély utalványozása végett felterjesztetik.

7. Fábrián József, szilasbalhási tűzoltó (cipésmester) folyó évi augusztus hó 31-én éjjeli tüznél a lábára esett sértől jobb lábának hüvelykujján zúzódást szenvedett és 10 napig munkaképtelen volt. — Az első magyar általános biztosító-társaság alapítványának terhére fizetendő or. segélyre hozatik javaslatba.

8. Spang Márton, törökkanizsai szertárnok (borbély, gyermek atyja) tüzhöz való kivonuulás alkalmából a tüz ejtett géptől három újján zúzódást szenvedett és 10 napig munkaképtelen volt. — Az első magyar általános biztosító-társasághoz 28 kor. segélyre felterjesztetni határozott.

9. Ardtner Ferencz, sopronszentgyörgyi mászó (kősegéd, 22-éves, nőtlen) folyó évi szeptember hó 1-én bal lába a fecskendő kereke alá jutván, zúzódást szenvedett, mely nyolcz nap alatt gyógyult. — Az első magyar általános biztosító-társaságnál 12 kor. segélyre hozatik javaslatba, de mivel a testület által beterjesztett orban nem szerepel, sem utólag be nem jelentetett, a ezért ez irányban adandó felvilágosítás adására és igazolhatat fel.

10. A barcsi együletnek már régebben hiányosan bejelentett bejelentéséhez újabb sürgetés daczára sem érkezvén hiányzó okmányok: az ügy tovább is függőben tartatároztatott.

Kmf.

Szabó Gyula,
alelnök.

Breuer Szilárd,
titkár.

Jegyzőkönyv.

Eljárt Budapest 1902. október 18-án a magyarországi tűzoltó-testületek segélyző-szövetsége igazgató választmányának ülésében.

Jelen vannak: gróf Széchényi Viktor elnök, Szabó Gyula alelnök, Breuer Szilárd titkár, Vida Pál választmányi elnök, Szokoly Ignác.

1. Elnök az ülést megnyitván, titkár bejelenti, hogy az I. Szt.-György testülete kimentette abbéli mulasztását, Karácson Ferencz kilépett tag helyett Ardtner Ferencz új tag bejelentve s kéri e mulasztást nem a sérült terhére — Tudomásul vétetvén, Ardtner Ferencz a jegyzőkönyvet bejegyeztetni és segély iránti felterjesztése elintéztetároztatott.

2. Hatházi András tűzoltó-kocsist (Berettyó-Ujfalu) folyó évi november 22-én lőtisztítás közben lova arczon rugta, melytől 12 napig gyógykezeltetett. — Tekintettel arra, hogy a kocsis létére a tagok sorából annak idején nem töröltetett, így segély iránti kérelme a testületnek jogosnak tartandó, a választmány részére a segélyző-szövetség pénztárból 12 korona segélyt szavaz meg.

3. Winkler József tűzoltó (Barcs) május 13-án gyakorl. tüznél felaggatása közben arczán zúzódást szenvedett, melytől 10 napig gyógykezeltetett. Miután a kocsis okmányok pótlólag beküldettek, a választmány részére a segélyző-szövetség pénztára terhére, 16 korona segély utalványoztatik.

4. Koch Miklós (Perjámos) tűzoltó folyó évi július 28-án tüznél ballabán zúzódást szenvedett és 12 napig munkaképtelen volt. Bár a baleset bejelentése az alapszabályok értelmében elkésztetten küldetett be: a választmány meglátványozásból mégis 30 korona segély kiutalványozása iránt az I-ső magyar általános biztosító-társulat alapítványához felterjesztést tenni határozza.

5. Gubis Ferencz szivattyús (Gyöngyös) folyó évi augusztus 23-án tüznél bal lábujján zúzódást szenvedett, mely 18 nap alatt gyógyult meg. — A választmány elhatározza, hogy nevezettnek 35 korona segély kiutalványozását hozza javaslatba az első magyar általános biztosító-társulat alapítványánál.

6. Szabó Gyula alelnök konstatálja, hogy az első magyar általános biztosító-társulat alapítványából kiutalványozott segélyösszegek többnyire 3—4 hónap mulva jutnak csak a sérült kezébe, holott éppen az lenne kívánatos, hogy még a gyógykezelés alatt jusson az illető némi segélyhez. Ennek folytán indítványozza, hogy keressék meg az első magyar általános biztosító-társulat igazgatósága az iránt, hogy a segély kiutalványozását intézné el minél gyorsabban, avagy ha a késedelem oka nem az intézetben lenne keresendő, tegyen lépéseket az iránt, hogy a segélyezés a ministeriumban nyerjen gyorsabb elintéztést. — A választmány Szabó Gyula indítványát elfogadja és az első magyar általános biztosító-társaság igazgatóságát ily értelemben megkeresi határozza.

Több tárgy nem lévén, elnök az ülést berekeszti.

Kmf.

Széchényi Viktor gróf,
elnök.

Breuer Szilárd,
titkár.

Kimutatás

a magyar országos tűzoltó-szövetség pénztárának állásáról az 1902. év III. negyedében.

Bevétel:

Kor. Fill.

1. Maradvány a II. évnegyedről		131	94
2. Tagsági díjakból:			
a) Önálló tagtestületektől	1038	—	
b) Alsószövetségben állóktól, és pedig:			
Bácsbodrogvárm. szöv. útján	138	—	
Barsvárm. » »	72	—	
Budapesti » »	44	—	
Csanádvárm. » »	6	—	
Hajdúvárm. » »	20	—	
Nagyvárad	72	—	
Pozsonyvárm. » »	30	—	
Somogyvárm. » »	2	—	
Sopronvárm. » »	278	—	
Temesvárm. » »	66	—	
Tolnavárm. » »	46	—	
Torontálvárm. » »	268	—	
Trencsénvárm. » »	14	—	2094
3. Belügyminiszteri segély a Tűzrendészet kiadásához		1000	—
4. Államsegély az 1902. évre		4000	—
5. Szakkönyvek és egyéb kiadványok eladásából		258	41
	Osszesen	7484	35

Kiadás:

Kor. Fill.

1. Irodai, ügykezelési, postaporto és kézbesítési kiadások	146	55
2. Tisztviselők tiszteletdíja jun. szept. hónapokra	940	—
3. Felügyelők útiköltségei	32	—
4. Előadók útiköltségei	646	80
5. Felügyelők 1901. évi tiszteletdíja	200	—
6. Előadók tiszteletdíja a IX/13. eln. ülésen	82	—

		Kor. Fill.	
7. Irodahelyiség lakbére a III. negyedre . . .	194	—	
8. » takarítási díja jun.-szept. hónapokra	80	—	
9. Irodahelyiség villamvilágítása az I. félévre	74	20	
10. A Tűzrendészet szerzői tiszteletdíjai . . .	675	—	
11. Két ösztöndíj a XI. országos tanfolyamra .	200	—	
12. Beszerzések	67	91	
13. Az egri nagygyűlés és versenyek rendezésére:			
a) mászófal felállítására	600	—	
b) vasuti igazolványokra	32	—	
c) versenydíjakra	399	70	
d) szerek szállítására	158	12	1189 88
14. Tanfolyamokra:			
a) a budapesti közigazg. tanfolyamra	475	80	
b) a budapesti csendőrtanfolyamra .	150	—	625 80
15. Átmeneti kiadások:			
a) túlfizetett tagsági díj visszatérítése a nagyváradai szövetségnek	40	—	
b) téves bevétel kiadásba helyezése	70	40	70
16. Filkorn-féle oltófolyadék kipróbálása . . .	10	—	
17. Maradvány mint egyenleg	2279	51	
	Összesen	7484	35

Kelt Budapesten, 1902. évi október hó 1-én.

Széchenyi Viktor gróf,
elnök.

Dr. Szily József,
titkár-pénztáros

A mentő-intézmény szervezése.

(Dr. Glósz Kálmán előadónak az 1902. nov. 16-iki elnökségi ülés elé terjesztett javaslata.)

Tekintetes Elnökség!

Az 1296/1902. számú felhívásra, elnök úr ömeltóságának indítványára, mely szerint a tűzoltóságok keretében mentő-intézmények szerveztesenek, van szerencsém a következő véleményes javaslatot beterjeszteni.

Az 1876: XIV-ik közegészségügyi törvény a mellett, hogy Európaszerte a legtökéletesebbnek tartatik, azon nagy hibában szenved, hogy végre nem hajtható. Az a zseniális agy, mely kigondolta, nem számolt viszonyainkkal, intelligenciáinkkal, népszokásainkkal, életmódunkkal, és éppen e miatt a törvény legszebb intézkedései évtizedeken át csak papíron maradtak.

A többek között éppen így papíron maradt a mentőügy is, daczára a törvényszakasz (39. §.) nagy érzelmeiktől áthatott intencziójának, mely szerint »Rögtöni balesetek, valamint gyanítható tetszhalál alkalmával a segélynyújtás mindenkinek, ki ehhez tettel vagy tanácsosál járulni képes, kötelességében áll.«

Minden gátló körülmények között azonban, melyek a törvény végrehajtását halasztották, különösen egy van előtérben: az ügyre ma is ólomsúlylyal nehezdedő pénzkérdés. És midőn már évtizedek múltán, a törvény magas szelleméhez átalakult közfelfogás mellett sem tudott a mentőügy életre kelni, segítségre jött áldókezével és bőkezűségével a társadalom. Így alakult meg 1886-ban az első »Temesvári önk. mentő-társulat«, majd 1887-ben a »Budapesti önk. mentő-egyesület«. A példa nem igen vonzott, mert csak öt év múlva alakult meg a kolozsvári (1892-ben), és csak tíz év múlva (1897-ben) a szabadkai és egri egyesület. Míg a három első önálló szervezetű, addig a szabadkai és egri egyesületek a tűzoltóságok keretében létesültek.

Röviddel a szabadkai egyesület megalakítása után, a Szabadkán tartott mentő-vándorgyűlésen foglalkoztak első ízben azon eszmével, vajjon nem volna-e célszerű a mentő-intézményeket a tűzoltóság keretében meghonosítani. Minden valószínűség szerint ezen gyűlésnek róható fel a belügyminiszter 1899. február hó 30-án 9355. sz. a. kelt kör-

rendelete, mely a hatóságokat jelentésre hívja fel a mentőügy akkori állásáról. A jelentések bizonynyal nem kielégítőek; mert még azon évben országos értekezlet tartott egybe 1899. november hó 19-ére. (M. kir. be. 1899. 114.403. sz.) Az anketten, melyet Széll Károly mint belügyminiszter nyitott meg s melyen a tüzetvédezők: Dr. Kék Lajos, Dr. Óvári Ferencz, Dr. János, Dr. Szily József, Vermes Béla, Rösch Ferenc, Venczel Lajos stb. s csekély személyem is résztvettek. Kresz Géza határozati javaslata fogadtatott el, nevezetesen: 1. hogy az ország népesebb városaiban mentő-intézmények álltassanak fel; 2. hogy a mentési művelet a tűzoltóságokra bizassék, illetve ez intézménnyel kapcsolatos feladatokra vezessék; végre 3. hogy a mentő-samaritánus szervezet szigoruabban fogantossittassék és hathatósabbban ellátsassék. Ezen határozati javaslat eredményeképpen a belügyminiszter 1900. 15.966. számmal rendeletet bocsátott, melyből idézem a következő szakaszokat: »A mentőügy pedig a helyi társadalom bevonásával önálló mentő-intézmény vagy a tűzoltóság kebelében mentőosztály nem volt létesíthető, ezen ügynek kellő megvalósítására a törvényhatóság a rendőrséget használja fel.« »A szervezett tűzoltóságok személyzete elég értelmes és fegyelmezett arra, hogy szakszerű betanítás után, az orvos érkezéig az első nyujthassa.«

A kormány tehát három alternatívát jelez: 1. a mentő-intézmény 1. vagy önállóan, 2. vagy a tűzoltóság keretében és végül 3. ha a két első módon nem, a rendőrség által létesüljön.

A kormány ezen rendelete nem volt hatás nélküli eredményesnek még sem mondható. Kitűnik ez Dr. Károly, a budapesti mentő-egylet parancsnokának beszámolójából (A mentő-intézmény országos szervezésének jeleiről állása hazánkban, 1901.), melyben hazánk 133 városából olvashatunk adatokat.

Ezek szerint:

1. megfelelő mentő-intézmény van	7
2. részben megfelelő	35
3. kezdetleges	47
4. alakulóban	4
5. nincs intézmény	40

Az ország 89 nagyobb városában, a hol mentő-intézmény van, ha kezdetleges is,

1. önálló szervezetű	3
2. a tűzoltósággal kapcsolatos	35
3. a rendőrség kezében van	50

Felszerelésük pedig a következő:

1. mentőkocsija van	11	városnak	nincs
2. hordágya van	58	»	»
3. mentőszekrénye van	53	»	»

Ezen az ügy történelmére vonatkozó s a mentő-intézmény jelenlegi állását jellemző adatok felsorolása a megvitatandó kérdések a következők:

1. A mentőügy szerveztessek-e a tűzoltóságok keretében? s ha igen,

2. milyen legyen a szervezés módja?

Habár a mentőügy elsősorban állami feladat, de ilyen a hatóságok kötelességei közé tartozik, a tüzetvédelem megszületésétől számított évtizedek azon meggyőződés teremtették meg, hogy bizony az a társadalom támogatás nélkül meg nem oldható. Ha a múltban történtek is tanácsadók lettek arra, hogy a véletlen szerencsétlenségeknél s a társadalmi baleseteknél a hatóság a rögtöni segédletet adhassa általa kiképzett embereivel, az ügynek támogatást adni nem tudott; mert míg egyrészt nagy áldozatokat követelt, másrészt nem volt arra alkalmas anyagi anyagnyal, melyre az ügyet lelkiismerettel reábizni lehetett volna. Kik voltak a mentők? Senkik, vagy csak a rendőrség kevés intelligenciával s még kevesebb ügyességgel. Bar a rendőrség az utóbbi időben javult is int-

an, még is sem a multban, sem a jelenben nem az, a mentésügy kérdését munkájával megoldhassa. A nek öre bizonyos köteleességszerű munkákkal terhelt, ki a külső körülmények kényszere alatt áll, bármit elekszik, sokszor értelem, sokszor benső érzés nélkül. Időrre minden kötelessége, s ez ekből — úgy vélem — mentésügyre nem alkalmas. Ha alkalmas volna, úgy a mentésügy régen megoldott kérdés volna.

Mint minden ügy a világon, úgy a mentésügy is csak oldható meg, ha annak szolgálatában önként vállalkozó emberek. Ily önként vállalkozó önálló intézmények alapítása és fejlődése azonban csak ott lehet, hol minden alkalmas eszköz megvan. Így alakulhatott meg az önkéntes mentésintézmény Temesváron, Budapesten, Kolozsvárott a dalom filléreiből orvosok és orvosnövendékek munkájával. Ily áldozatkészséggel és ily önkéntes ideális munkanyaggal azonban másutt, még nagyobb városokban találkoznak.

Hol keressük tehát a megoldást ezek után? Sehol, mint egy jótékony-intézmény keretében, a tűzoltóintézményben.

A tűzoltó-intézmény ma szerves egész, országos szervezés, mely egyesületi alapon önként vállalkozó, nemes, lelkes, önfeláldozó egyénekből alkotott. Az eszmék szolgálatában állanak, homogén a mentés eszméi. Önfeláldozó munkájával menti a vagyont, de hánymentis embertársainak életét is?

Mert tűzveszélykor, árvízveszedelemnél, robbanásoknál, ges szerencsétlenségeknél, midőn dolgozik, elmosódik a mentés minémiségének. Szóval számtalan oly körülménnyel találkozik a tűzoltó munkálkodásában, mikor nagyobb dolgot cselekedhet: emberéletet menthet.

Alapelvül elfogadhatjuk tehát, hogy a mentésügy a városok keretében megoldható.

Szükségtelen talán e kérdést tovább megvitatni. Elvégre vitatták már ezt az 1899 iki országos értekezleten. A miniszter 1900. 15.966. számú rendeletének is az alaphangja, hogy a mentésügy a tűzoltóság keretében oldható.

Ezzel kapcsolatban azon kérdés döntendő el, vajjon a tűzoltóság e munkát magára vállalja-e? Véleményem szerint, igen. Ha a két intézmény alapeszméje egy testvér, a két intézmény szolgálatában álló egyének önfeláldozó szíve egy és ugyanaz, úgy a megalkotás munkája is az önkéntes erkölcsi és anyagi áldozatot követel. Egy meglévő tűzoltó-intézmény keretében minden nagyobb áldozatok árán, mintegy beleilleszhető a mentés intézménye. Ezért a tűzoltóknak el kell vállalniuk, mert a tűzoltóságból csak erkölcsi haszna lehet.

Kérdés ezek után az lesz, hogy mily vezérelvek alapján oldozzuk a mentés ügyét a tűzoltóság keretében? Véleményem szerint akként, hogy az ne a tűzoltóügy rovására oldozzuk, vagyis, hogy a mentő-intézmény a tűzoltó intézmény mintegy kiegészítő része legyen.

E kérdés körülben már 1900. év január hó 20-án alatt volt egy öt tagú bizottság előtt, melynek elnöke Dr. Gyula, tagjai pedig Vida Pál, Breuer Szilárd és Dr. József urak voltak; megállapodásaikat a február hó 1-én tartott elnökségi ülés magáévá tette és azokat a belügyminiszterhez fel is terjesztette. Az akkori vezérelvek figyelembevételével a mentőügy szervezése következőképen történjen:

I. Szervezés. Beosztás.

1. Önkéntes egyletnél.

Minden önkéntes egyletben mentőszakasz alakul. A mentőszakasz áll: 1. mentő-alparancsnok, ki rendeltetésre orvos legyen; 2. mentő-szakaszparancsnok, ki szintén orvos legyen; 3. mentő-őrparancsnok; 4. mentő-rajvezető

a hány mentő-raj van; 5. 2—3 mentő-raj; egy raj négy emberből áll.

Ha egy egyletben a tagok száma nem engedné meg egy ily rendes szakasz összeállítását, úgy ott 1 vagy 2 raj alakuljon, 1 őrparancsnok és 1—1 rajvezető vezetése alatt. De a szakasz, illetve alparancsnok mindenkor orvos legyen.

A mentőcsapat tagjai lennének: a tűzoltók soraiból jelentkezők; ott a hol gyárak vannak, a gyári alkalmazottak. Kik már a mentésben jártasak; ott a hol kórház van, a kórházi ápolók; községekben pedig olyan kiszolgált hadkötelesek, kik egészségügyi csapatoknál szolgáltak.

2. Hivatásos, fizetett és kötelezett tűzoltóságoknál.

Ugyanezen szervezés és beosztás legyen.

II. Felszerelés.

Általános elvül kimondanám, hogy minden egylet olyan felszerelést szerezzen be, a milyen a helyi viszonyoknak megfelel. A szerek milyenségét és mennyiségét viszonyítanám a lakosság számához és foglalkozásához. A több lélekszámú község vagy városban több a szerencsétlenség is. A hegyi vagy erdőlakta vidékeken pl. több a zúzóadás, csonttörés és a fegyver által okozott sérülés; a síklakók gazdasági életében is másnemű szerencsétlenségekkel és balesetekkel találkozunk.

Azon szerek, melyek beszerzendők, a következők:

1. Mentőkocsi, 2. hordozható ágy, 3. mentőszekrény, 4. mérőszekrény.

Nagyobb városokban és községekben, különösen a hol gyárak vannak, meg kellene kívánni a mentőkocsit, a kereskedelmi miniszter 1899 76.271. számú rendeletében előírt nagyobb mentőszekrényt és a mérőszekrényt.

Kisebb városokban: 1—2 hordozható ágyat és a fenti miniszteri rendeletben előírt kisebb mentőszekrényt.

Ezeket kívül borvidékeken mentőtömlőt, mentősisakot.

III. Oktatás.

A mentőszakasz tagjai elsősorban a tűzoltói teendőiben oktatandók ki, és csak azután a mentésre. Az oktató mindenkor orvos legyen és pedig vagy a tűzoltó-egylet orvosa, vagy az illető községi vagy járásorvos, kik a törvény szerint amugy is kötelesek ily oktatásokat adni.

Hogy pedig kellő szakértelemmel bíró orvosok legyenek, kik a mentésügy szolgálatában eredményesen munkálkodhassanak és az oktatást célszerűen megadják, szükséges volna a mentésügy intenzívebb tanítása úgy elméletileg, mint gyakorlatilag az orvosegyetemeken a közegészségtannal kapcsolatban.

A tudás lévén minden téren a világosság terjesztője, szükséges volna, ha az első segély minden iskolában orvosok által taníttatnék.

Felnőttek között szabad előadásokkal lehetne terjesztetni az ismereteket; az irodalmat pedig kezdve az ábéczés könyvtől, népszerű ismertető-könyvecskékkel kellene ellátni.

IV. Központi szervezés.

Bár a mentésügy kezdése, annak berendezése a helyi viszonyoktól függő, mégis bizonyos tekintetekben általános vezérelvek szerint kell a szervezést megadni.

Ennek kivitele csakis központilag lehetséges. Ha a mentés ügyét országosan akarjuk szervezni, első sorban annak egy központot kell teremteni. Egy magot, egy csírat kell elültetni, hogy az gondos művelés mellett terebélyes fává nőhessen. E központ kétféle módon lehetséges. 1. Önállóan, a budapesti önkéntes mentő-egyesület útján. 2. Függetlenként, a már meglévő országos tűzoltó-szövetségben magában.

Véleményem szerint, ha elfogadjuk alapelvül a mentésügynek a tűzoltóság keretében való megvalósítását, úgy

a központnak feltétlenül a szövetségi központban kell lenni. E központban a tűzoltóság keretében levő mentő-egyesületek ipso facto benn foglalhatnák. S a mint, teszem fel, a tűzoltó-szövetségben önálló hivatásos tűzoltóságok is beléptek, az ügy érdekében abba be fog lépni az a néhány önálló mentő-egyesület is.

A tűzoltó-szövetség országos szervezete tehát alakilag semmit és lényegileg csupán csak abban fog változni, hogy munkarendjében a mentésügy is szerepelni fog.

V. A szervezés egyéb körülményei.

Ha figyelembe vesszük ma a tűzoltóság azon általános baját, hogy mindenféle anyagi zavarokkal küzd, s e mellett a bajtársak száma nap-nap után kevesebb és kevesebb, úgy első sorban is az a kérdés merül fel: 1. vajjon e válságos időkben megterheljük-e az egyleteket e nemes munkakörrel, 2. vajjon ily válságos viszonyok között nem-e fog az a tűzoltó-intézményre hátrányokkal járni?

Már rövid fontolgatás után is azt kell mondanom, hogy nem.

A tűzoltóügy mai sanyaru helyzete nem visszaesés, hanem a körülmények okozta sajátságos átmenet. Mert ma, ha e tekintetben párhuzamot húzunk más jótékony intézmények beléletével, azonos helyzeteket találunk. A mai szociális kérdések felszínén tartása, azoknak megoldhatlan

problémái mintegy megbénítva tartják a társadalom gondolatmenetét, a jótékonyág iránt fogékony lelkét. Innen a közöny, az egykedvűség, mivel ma lépten-nyomon tiszteletünk.

Ma, e válságos átmeneti időszakban minden kitűnő ember éppen olyan hős, mint az, ki a kezdet nehézségei között küzdve a tűzoltóságot megteremtette; minden egyetlen lelkes csapat, mint azelőtt.

Bármily nehéz viszonyok is a maiak, a mentés ügyében meg kell oldani. Emberéletről van szó, most, mikor az élet becsesebb, mint bármikor volt. Az ügy iránti lelkesedés meg lesz tűzoltó-testületeinknél; egy fog hiányozni, a pénz. E tekintetben azonban joggal segítségünkre hívhatjuk a közterheket. És azt hiszem, minden város, még a legszegényebb község is meghozza az áldozatokat. Vérmes rejtőnyekkel azonban ne legyünk; a mentésügy országos szervezése éppen olyan nehéz lesz, mint volt és most is lesz a tűzoltóügyé. De ha bármi kis eredménnyel zárjuk az évi munkakönyvünket, annak mindenkor meglesz az értéke súlya.

Előadottak alapján tisztelettel véleményezem, hogy az ő méltósága gr. Széchényi Viktor elnök úrnak indítványát, mely szerint a mentésügy munkáját a tűzoltók maguk vállallják, elfogadni s a gyakorlatban kivinni méltóztatásukra.

Dr. Glósz Kálmán
előadó.

ÁLTALÁNOS RÉSZ.

Nyilatkozat. Javaslat.

E címek alatt mai számunk hivatalos részének élén közöljük az egri választmányi ülés határozatából azt a *nyilatkozatot*, melyet a szövetség választmánya lapunk ez évi 6. számának általános részében Ö. T. aláírásával eljuttatott közlemény egyik passzusára tesz, továbbá azt a *javaslatot*, melyet ugyanakkor a június 8-iki választmányi ülésről kiküldött bizottság terjesztett a választmány elé.

Mindkét közleménynek kötelességszerű készséggel adunk helyet, annál is inkább, mert habár a budapesti önkéntes tűzoltó-testület által főtartott lap költségeihez a szövetség soha egy fillérrel sem járult hozzá, mégis véleményünk szerint a szövetség annak hivatalos része fölött szabadon rendelkezhetik, de viszont e lapok szerkesztőségének teljes joga az egyéb, nem hivatalos részek fölött rendelkezni s abban azt közölni, a mit jónak lát.

Mindkettőnek meg van a lapunk ellen irányuló éle. Az egyik merev visszautasítása egyik közleményünknek, míg a másik rosszindulatú tendencióival a legmoverebebb negációja azoknak az országos szövetség által is eddig elismert szolgálatoknak, melyeket a budapesti önkéntes tűzoltó-testület fennállása óta a legönzettelenebbül tett az ország tűzrendészetének.

Senki tőlünk azért zokon nem veheti, ha kevésbé a magunk álláspontjának védelmére, mint inkább az igazság érdekében szavunkat mi is fölemeljük. Lássuk csak mit is mondott Ö. T. az inkriminált közleményben?

A 101. oldal második bekezdésében a csendőrtanfolyam sorsáról irván, ezeket mondja: »A javaslat az elnökség bonczasztaláról csak megnyomorítva kerülhetett a választmány elé. Megmaradt a törzse, keze-lába azonban lemaradt róla. Hogy pedig a csonkítástól ne fájjon szegénynek a feje, a választmányban még a fejet is leszédték, a csonka törzshöz varrtak azonban egy zsebet is, abba egy esztendei elemőzsiára beleraktak 1000 koronát és ezzel útnak bocsátották, mondva: *Menj, dolgozzál karjaid erejével, végezd dolgodat okosan*, de nehogy eszedbe jusson a neked adott

pénzt elkölteni, szükségleteidet a budapesti önkéntes tűzoltó-testület kasszájából szerezd be, hogy megvethessük valahányszor az országos szövetség rég vajúdó *tanszermuzeumának* alapjait.

Ez a képletes leírás egészben véve sokat mondott semmivel sem mondott többet, mint a mennyi az akkor az azóta történetek által csak megerősített tényeknek megfogalmazása.

A budapesti csendőrkerületi parancsnokság úgy megkereste a szövetséget arra, hogy a csendőröknek, kik hivatalos eljárásukban a tűzoltói szakismeretekre sok segítségük van, s kik ezen szakismeretek birtokában sokat járhatnak a községek elhanyagolt tűzrendészetén, különösen a tanfolyamokat adjon.

A csendőrkerületi parancsnoksággal folytatott tárgyalások nyomán a tanfolyamok rendszeresítése lett javaslatunkhozva s az elnökség ahhoz hozzá is járult s csak azt mondta ki, hogy nagyobb súly fektetessék az elméleti, mint a gyakorlati részre, egyben kimondta, hogy a taneszközök beszerzését nem tartja szükségesnek, annál kevésbé, nem reméli, hogy a budapesti önkéntes tűzoltó-testület e szerzéseket eszközölni és e tanfolyam céljaira is alkalmazni fogja.

Maga a választmány még ennél is tovább ment, kimondta, hogy a tanfolyamon csakis a szorosán tűzrendészeti ismereteket tanítását engedélyezi, ellenben a tűzoltás tanítását nem, nehogy a csendőr valahogy a tűzoltónál is különb tűzoltó legyen, egyuttal pedig egy évi költségre 1000 koronát engedélyezett, kimondta azonban, hogy taneszközöket vásárolni nem szabad, azt adjanak a budapestiek.

Hát vajjon lehet-e erre mást mondani, mint hogy javaslatnak levették kezét, lábát, még a fejét is. Megengedték, hogy a tanfolyam megtartassék, de hogy a tanfolyamnak sikere is legyen, azt már eleve lehetetlenné tették. Adtak pénzt is rája, de előre látható volt, hogy ezt a pénzt erre a célra felhasználni nem lehet. Bizony-bizony Ö. T. nagyon igaza volt, mikor a megcsonkított tervezet bocsátása alkalmával a lábatlan, kezetlen, fejetlen nyakú réknak azt mondta: *Menj, dolgozzál karjaid erejével, végezd dolgodat okosan* stb.

Az 1000 koronából a két hónapig tartó első tanfolyam emésztett 150 koronát, de már a többire nem kerülhetett. Az első előadó a tanfolyamnak a megszabott határokat való fentartását lehetetlennek mondta s további haszonan munkára még csak vállalkozni sem akart, a második előadóra kiküldött előadó szívesen fogadta ugyan a megbízást, a kivétel előtt azonban jobbnak látta a visszautasítást s körmondfont módon indokolta meg előterjesztését a tanfolyam lefűvését.

Le is futja az elnökség ezután a halvaszűlött tanfolyamot. Igaz, hogy veszendőbe ment ekként a posztó, legalább megmaradt a pénz, a mi a szövetség mai korszakában elvégre mégis csak némi vigasztalásul szolgálhat a szegény igazat mondó, bevért fejű Ö. T.-nek.

A fejbeverést különben, mely nem az első, hihetőleg nem is az utolsó, majd csak kiheveri valahogyan Ö. T., hogy fogja kiheverni a budapesti önkéntes tűzoltó-tület azt a mérhetetlen csapást, mely azzal éri, ha az országos célokra saját jószántából eddig évenként áldozott 100 koronát a jövőben kiadnia nem sikerül, azt elképzelni nem tudjuk.

A mi már most *Vermes Béla* és társai »javaslatát« ti, arra nagyon kevés szót fogunk vesztegetni.

A hivatalos lap kérdésével más helyütt foglalkozunk máshol, de nem hagyhatjuk szó nélkül azt a szemfényvesztést, melylyel a javaslatot tevők javaslataikat megindozták.

Szerintük a hivatalos lap kiadása »oly csekély nehézségekbe, áldozatokba ütközik, hogy csakis a klikkszerű konservativismus foglalhat még állást e lap kiadása ellen... a lap kiadása nem kerülhet sokba, ... de még ezen összegből is levonásba hozható sok postai, nyomdai és lithographiai kiadás, mely ma külön adatik ki, de azután az egész tartalma gyanánt külön kiadást többé nem fog engedni... A szövetség méltóságával sehogysem egyeztető össze, hogy egyik tagtestületének kegyelmére legyen van stb... Az országos szövetség azonfelül, mint hazai országok centrális foruma, csak egyedül lehet hivatva az országos szaktanfolyamnak rendezésére, az ott megrendendő tisztai qualificatio osztogatására addig, a míg a földön a belügyminiszterium, mint legfőbb tűzrendészeti hatóság, maga nem kívánja gyakorolni, elvégezni.»

Mibe fog kerülni a hivatalos lap kiadása, arról már legutóbbi elnökségi ülésen kaptunk felvilágosítást. Hát nézzetesen az a 3000—3500 korona évenkénti kiadás, melyből mellékesen megjegyyezve, a meghívók nyomtatásának szétküldése költségeinek megtakarítása révén vagy 1000 korona meg fog térülni, »csekély áldozat«, midőn látjuk, hogy a június 30-án 131 korona 94 fillért kitevő zmaradvány mellett van a szövetségnek még egy 433 korona 19 fillért kitevő tartalékalapja is, melyet eddig miért őrzött a »klikkszerű konservativismus« oly győztesen, az persze a javaslatot tevőknek és nekik nem fér a fejükbe.

Pedig hogy minő jó szolgálásokat tett az a »klikkszerű konservativismus« azzal, hogy a szövetséget eddig nem vállalkozásokba belemenni nem engedte, mennyire un elörelátással járt el, a midőn tüzes sárkányokkal vette az étvágyat ingerlő tartalékalapot, azt csak azok látják, a kik tudják, hogy habár az év második felében 5240 korona államsegély és 2144 korona tagsági díj került be a szövetség pénztárába, az újabban folyó gazdálkodás mellett nemcsak a folyó pénztár teljes készlete lett felhasználva, hanem immáron a tartalékalapból is 1154 koronát fillér lett igénybe véve.

Jó lesz ezt tudomásul venni azoknak, kik minden nélkül bele akarják a szövetséget vinni oly akciókba, melyek lehet, hogy a szövetség méltóságát egyesek szemében emelni fogják, de a melyek végeredményükben a szövetséget az esetben, ha az államsegélynek az óhajtott

arányokban való fölemelése hamarosan be nem következik, előbb-utóbb az anyagi tönk szélére juttatják.

A szövetség méltóságának eddig egy csöppet sem ártott az, hogy egyik tagtestületnek az ügy iránti jó indulatából évente oly tetemes közvetett segítségben részesült. Ez a segítség oly kevés praepotenciával, annyi diskréczióval és igaz önzetlenséggel lett adva, és mindig olyan őszinte örömmel fogadva, hogy valóban csak a rosszakarat tüntetheti föl azt olyan »kegyelem«-nek, melynek elfogadása a szövetség méltóságával összeegyeztethető nem volna.

De hát elvégre is a szövetség dolga, elfogadja-e továbbra is, a mit eddig mindig szívesen elfogadott. Mi csak kötelességet kívántunk teljesíteni akkor, a midőn teljes nyíltsággal reámutattunk a helyzet olyannyira fejtetettségére állított voltára.

Végül még csak egy megjegyzést az országos tanfolyamok dolgát illetőleg.

Az országos szövetség, mint a hazai tűzoltóságok centrális foruma lehet ugyan hivatva és elismerjük, van is hivatva arra, hogy országos tanfolyamokat rendezzen és tisztai qualificációkat osztogasson, de ezen elvi jogosultsággal csak akkor élhet, ha arra a belügyminiszter fölhatalmazza.

Ma a dolog úgy áll, hogy ezen tanfolyamok rendezésére a belügyminisztertől az 1890. évben nyert megbízása alapján egyedül csak a budapesti önkéntes tűzoltó-testületnek van jogosultsága. A míg ezt a jogosultságot és egyenes megbízatást maga a belügyminiszter el nem veszi és azt a szövetségre rá nem ruházza, addig a szövetség mondhatja ugyan azt, hogy a tanfolyamokat ő óhajtáná rendezni, fölíráttal is fordulhat a belügyminiszterhez, kérve azt, hogy a budapesti önkéntes tűzoltó-testületnek 12 évvel ezelőtt adományozott jogot ruházza reá, de a budapesti testületet a tanfolyamok rendezésére illetéktelennek nem mondhatja, hacsak a legsúlyosabb kritikát maga ellen kihívni nem akarja.

Mennyire volna ez érdekében a szövetségnek s mily eljárás inaugurálása volna a jelen viszonyok közt a magyar tűzoltó-intézmény érdekében a legkívánatosabb, annak elbírálását ezek elmondása után a szövetség elnökségére bizzuk és még csak azt vagyunk bátrak az elnökség szíves figyelmébe ajánlani, hogy a fölemelt szubvenczióval is deficittel záródó költségvetésben tanfolyamok rendezésére egyetlen fillér sincs fölvéve. *Dr. Szily József.*

Tűzvédelem — tűzbiztosítás!

Már többször volt alkalmam a m. t. közönség figyelmét arra felhívni, hogy: »Segíts magadon és az isten is megsegít«, mert a közjólétet és közérdeket nem nagyhangzúsú szép szavakkal akarom szolgálni, hanem — a mennyiben csekély erőmből kitelik — tettel.

A világ forgása meg nem áll, hanem egyaránt minden téren óriási lépésekkel halad előre!

A tűzoltó-intézmény is kismérvű kezdetlegességből ma már óriási fáva alakult, a tűzoltás és tűzrendészet mestersége — ha úgy szabad magam kifejezni — tudományyá fejlődött.

De a mily örövendetes e haladás, épp oly sajnálattal kell jeleznem — kivált a vidéken — az anyagi erőnek hátramaradottságát.

A közönség bizonyos része — leginkább a szegényebb sorsúak — örömmel és készségesen csatlakozik a tűzoltó-intézmény zászlaja alá, hogy önzetlen munkájával — felekezettel és nemzetiességgel — felebarátja vagyónát és családját, saját egészségének, idejének, ruházatának, sőt többször életének kockázatásával megmentse.

A kormányrendelet ugyan kimondja, hogy a tűzoltói és tűzrendészeti kiadásokat a község pénztára viselni tarto-

zik, de nem intézkedik senki, hogy ez végre is hajtsák, s így rendelkeznek ez elég jó és szép is, csak hogy mit használnak, ha a községnek mint községnek nincsen miből adni s legjobb esetben községi pótlék alakjában örvendeztetik meg a lakosságot. A tűzoltóparancsnok hasztalanul panaszkodik — kér, pénzt még sem kap; s ha még is valamiképp a képviselőtestület nagylelkűen 10 koronát a községi költségvetésbe felvenni enged, a tűzoltóságnak még sem kap pénzt, mert erre nem jut. Vannak községek, melyekben a 10 korona segélyt a tűzoltóság már 8—10 év óta nem kapta, s ez mint jóreménybeli hátralék vezetettik tovább. Ha azonban az illető parancsnok a szereket kellő készenlétben és jókarban kívánja tartani, neki kell a *sajátjából* olaj, kocsikenőcs s a többire pénzt adni.

Hogy ezután ily állapotok sem az intézménynek, sem a tűzvédelemnek előnyére nem szolgálnak, ez csakis kétségtelen és a testületek egymásutáni feloszlását vonják maguk után.

Az országos tűzoltószövetség kívánt ezen bajon segíteni s ezért tűzrendészeti törvényjavaslatot terjesztett a magas kormány elé; de hogy mily sajnálatos eredménnyel, bizonyítja az, hogy azóta már 3—4 év eltelt a nélkül, hogy valami is történt volna. Természetes, hogy a magán és közvagyon pusztulása nem oly égető és nem is szükséges ilyenekkel tüzetesen és bővebben foglalkozni, hisz marad még mindig elég adóalap — ágyúkra.

Az országos szövetség a tűzbiztosító társulatoknak 3%-kal való megadóztatását kérelmezte, azon kikötéssel, hogy ez a biztosító felekre kivethető ne legyen. Ez is jó volna, ha már meg volna! Csak hogy ez is egyoldalú, mert a mikor talán ez a központi és közigazgatási apparátus (szakosztály, felügyelők, előadók s a többi) költségei fedezésére elég volna, az egyes testületeknek azonban édes-kevés jutna; továbbá mert a társadalmi útra utaltattunk, a melyen nem remélhető jobbulás, miután sem a közönség, de még kevésbbé a biztosító társulatok nem hajlandók a kellő segélyt megadni; végre, mert a községek csak legfeljebb új pótládókivetés által tudnák a segélyt nyújtani, terjesztettem az országos elnökség elé oly indítványt, mely az egyes testületek felsegélyezését célozta. De sajnos, mert mint sok másban, hogy a magyar ember egyetérteni nem tud, itt is úgy történt, hogy tév- és önzési felfogások domináltak s az egri XV. közgyűlésen a hallgatóság és nem a jogosított képviselők által szavaztatott le indítványom, némely biztosítási ügynök influálása és felszólalása folytán.

De mindennek daczára az üdvös iránti munkában s kivált *járásunk* érdekében nem lankadok, mert, mint már folyó évi június hóban a körjegyzők, elüljáróságok s tűzoltó-testületekhez intézett körlevelemben tudomásra adtam, mind azon tűzbiztosítások után, melyek közvetve vagy közvetlenül nálam kötettek, az illető község pénztárának tűzoltói

célokra a díjnak 5%-át évenként a saját jutalékjáránomból küldöm meg.

Ezen csekélynek látszó 5%, hozzávetőleges számítás szerint, csak járásunkban kitesz 20.000 koronát évenként minden ügynök irásában kötelező nyilatkozatot ad arra, hogy úgy cselekszik, mint a hogy előbb kijelentette, hogy ezt mindegyik meg is tegye, a biztosító közönség erre kényszerítheti, miután ehhez joga van, kivált a mikor járásunkban az évi átlagos kárösszeg alig éri 3%-ot. De honnan lett ez a kedvező kárárány? A mi járás tűzrendészeti felügyelőségét átvettem 1890-ben, átlagos kárösszeg volt 60%, most már csak 3—5% idézte e kedvező arányt pedig az, hogy minden község a tűzoltóság rendszeresített, a tűzrendészet helyes melterelve s kezelve lett.

Nem magától és nem egykönnyen lett ez így, nagyon sok ellenzék, a mit részben nem is csodállok, a magyar embert még arra is kényszeríteni kell, a mi saját hasznára szolgál.

Hogy teljessé tegyem működésemet, vállaltam biztosítási ügynökséget s saját jutalékomból felajánlottam 5% a befolyandó díj után számítva, a tűzoltóságoknak: *kivált hogy minden ügynök így cselékedjék.*

Ha tehát a biztosító közönség, *gazdag és szegényaránt*, ajánlatomat jól meggondolja, *okvetlenül* mindkinek követelnie kell, hogy minden ügynök adja meg 5%-ot, és szolgálja évenként az illető község elüljáróságának, értesítvén a főszolgabírói hivatalt kimutatás alakjában, hogy melyik községnek mennyit küldött. Ez által a kárterhei kevesbednek, minden lakó magamagának tesz szolgálatot, a nélkül, hogy több díjat kellene fizetnie, a tűzoltóság nem lesz többé alamizsnát kérő koldusforma, lesz többé fizetetlen napszámosa a tűzbiztosító társulatoknak, s végre a mi a fő, fokozódottan fejlesztett intézmény és a védelem.

Megengedem, hogy sokan fognak indítványomért holni és haragudni — kivált az *önzők* — csak hogy ilyenekre, úgy mint a lapokbani megtámadatásokra fektethetek súlyt, a mikor *önzelen s közérdekű* dolgokra szó, mert ez a valóságos társadalmi útoni segélyezés, pedig a nagyhangzású üres frázis és szó.

Jólehet, hogy tüfellenzöznek fognak mondani ványomért, de ha a közönség jól felfogja, hogy mihez jussa és joga, egy cseppet sem fellengző, hanem reális s czélszerű. Csak nem szabad elzárkózottnak éretni nek lenni.

Somorján, 1902. év október hó 6-án,

Ecker Sándor.

Posz ny vármegye felső-csallóközi járás rendészeti felügyelője és a „Fonciére” biztosító-intézet felső-csallóközi járási főügynök.

SZÖVETSÉGEK KÖRÉBŐL.

A sopronvármegyei szövetség közgyűlése.

Jegyzőkönyv, fölvételezett Sopronvármegye és Sopron városa tűzoltó-testületei szövetségének 1902. évi szeptember hó 7-én Ágfalván tartott XVII. évi rendes közgyűléséről.

Jelen voltak: Rösch Frigyes szövetségi elnök, Szabó Gyula alelnök, Dr. Ajkay Béla titkár, Hillebrandt János pénztáros; továbbá Démy Sándor, Bálint Árpád, Hackl József, Hábán József és Lukácsy József választmányi tagok.

A tagtestületek képviselőit írásbeli meghatalmazással: Peiller Frigyes segédtsízt, Sopron, Sohekolin János parancsnok, Doborján, Tremmel János, Somfalva, Grössing Samu, Kabold, Ziegler Mihály, Bánfalva, Borenich István parancsnok, Kopháza, Ratz Mór, Ruszt, Hábán József pa-

parancsnok, Völcsej, Schneeberger András alelnök, Mező Dr. Zettl Károly, Német-Keresztúr, Presich Tamás, Földi Balogh János, Bükk, Gács György parancsnok, Kis-Madarász Pál parancsnok, Lövé, Blickle G. A. elnök, Balva, Baán Sándor helyettes parancsnok, Csepreg, Grün Béla parancsnok, Kismarton.

A közgyűlésen megjelentek továbbá a járás közigazgatási főtisztviselői, ugymint: Molnár István főszolgabíró Blaschek Vilmos szolgabíró urak is.

Elnök meleg szavakban üdvözli a járási főszolgabíró és szolgabíró urakat, a választmányi tagokat és testületek képviselőit s az ülést megnyitja. Jelen közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére elnök Dr. Zettl Károly Grüssner Béla és Blickle G. A. képviselőket kéri fel-

Ezek után a közgyűlés áttér a napirend tárgyalására.

I. Elnök a következő évi jelentést terjeszti a közgyűlés elé:

»Alig leküzdhető elfogultsággal fog — ugymond — tollhoz, hogy az idej esztendőről lehetőleg hű képet adjon a megyei tűzoltó-intézményünk mai állapotáról és kiismeretlen tanúságot tegyen arról, hogy azok, a kik felelősségük vagy választásuk folytán a tűzoltóügy terén kötelesség teljesítésre lettek kiküldve, megfeleltek-e megítélt bizalomnak és teljes erejüket kifejtették-e, vagy a tűzoltó-intézményt fejleszték és tűzoltó-testületeinket magasabb felvirágoztassák.

Senki sem tagadhatja, hogy a jelenlegi viszonyok alig alkalmasak az emberbaráti szeretet kötelességei iránt lelkesíteni, az önzésteli közmondás: »előbb jövök én, mint a másik«, mélyen vert már gyökeret és megbénítja a férfiak működését is, kiket bensőjük indít az emberbaráti szeretet gyakorlására és arra, hogy bármikor készek legyenek kiállni és küzdeni, ha a szenvedő vagy veszélyes forgó emberiségnek segítségére lehetnek.

Nem lephet tehát meg senkit, hogy a tűzoltó-intézmény körül haladás helyett hanyatlás állott be, hogy azon férfiak, kik hivatva volnának kötelességeiket teljesíteni, annak nem mindnyájan tettek eleget; különösen ez a tűzrendészeti felügyelőkre. Hogy végre valahára az esztatisztika létesüljön, az idej közgyűlés szeptemberre tűzetett ki, miután elvártuk, hogy a felügyelő urak: ily módon elég idejük leend jelentésüket elkészíteni és benyújtani. Folyó évi augusztus hó 26-ig csak öt felügyelő jelentés: Bálint, Démy, Kiss, Mersich és Szabó alelnökökét be jelentésüket.

Földes János augusztus 10-én bejelentette felügyelői sáráról való lemondását s így a nagymartoni kerületből idej statisztikai adatok teljesen hiányoznak, úgy, hogy az esztatisztika összeállítása a közgyűlésig teljes lehetetlenség volt. Miután pedig ezen statisztikai kimutatás kimutatása és ismertetése vármegyénk nézve igen kívánatos volna, kérem a közgyűlést, hogy ezen tárgy felett írózatot hozzon.

Feuchtinger György felügyelőnek augusztus 31-én bejelentett jelentése szerint a csornai kerületben nem állott nevezetes változás.

Folyó év szeptember hó 2-án Hábán József felügyelő jelentése és statisztikai kimutatása érkezett be, melyben tűzoltó-testület van felsorolva, tényleg azonban csak testület létezik. Makkos-Hetye, Iklan-Berény és Mesterháza községek nincsenek kötelezve tűzoltóságot létesíteni. Csér és Jánosfa, továbbá Sajtoskál, Nemes-Ládony, Ládony, Kis-Geresd, Nagy-Geresd, Berekalja-Tompaháza községek alkotják a répczevidéki tűzoltóságot, egy testület számadás nem lett bemutatva, pedig az ellen már több kifogás emeltetett; a lödi, beői, nemeskéri és felső-szabó községek a jelentés elismeréssel emeli ki.

Szeptember hó 3-án Békeffy József felügyelő jelentése érkezett be, melyben kerületében a tűzoltó-intézmény állapotát dicséri s a vizszerzés módjára is rátereli a figyelmet.

A még hátralékos statisztikai kimutatások a felügyelőknél mielőbb beszerzendők, az összkimutatás elkészítendő, benyújtandó és mielőbb szétküldendő.

Azon szomorú tapasztalatok, melyek a rendszeres ellenőrzés berendezése körül fölmerültek, abban találják magyarázatukat, hogy a lakosság legnagyobb részénél hiányzik ezen és más nemes intézmény iránti érdek, úgy, hogy csak törvény útján lesz lehetséges a tűzoltó-intézmény-berendezett és a szükségnek megfelelő viszonyokat teremteni.

A legcélszerűbb rendszabályok csak akkor érvényesülhetnek, ha törvényerőre emelkednek és éppen azért oda törekednünk, hogy az egész országra és minden községre kiható tűzrendészeti törvény lépjen életbe, így aztán

a felügyelőknél módjukban lesz a hatóság támogatásával áldásos tevékenységüket kifejteni.

Mint már az előző években, úgy ez idén is utalni kell arra, hogy az egyes testületeknél előirt rövid tartamu szolgálati idő nehezen elkerülhető baj. Oly testületek, melyek csak három vagy öt évre lettek alakítva, az előirt idő után feloszlanak és újból kell azokat alakítani és rendszerint az újból való alakítás jóval nehezebb, mint az első volt.

A kötelezett és önkéntes tűzoltóságok között nem mutatkozik lényeges különbség, a mennyiben a kötelezett tűzoltó-testületek tagjai részére ugyanazon jogok igényelhetők, minőket az önkéntes tűzoltó-testületek tagjai élveznek, viszont az előbbiek ép úgy kötelesek hivatásukat teljesíteni, mint az utóbbiak. Említésreméltó, hogy az országos tűzoltó-szövetségnek ez idej közgyűlése azon határozatot hozta, miszerint a kötelezett tűzoltóságok tagjainak a szolgálati érem nem engedélyeztetik, a mi által mindjárt nevezetes különbség létesül.

Az év folyamán az alispáni hivatal több ízben bejelentette véleményadást történt utalás arra, hogy a kötelezett tűzoltóságok részére nem szükségesek a miniszterium által jóváhagyott községi szabályok. Azon meggyőződésben, hogy a kötelezett tűzoltóságoknak egyforma és egyöntetű berendezése igen ajánlatos volna, azon iditványnyal járult az alispáni hivatalhoz, hogy hajlandó volna egy mintaszabályzatot kidolgozni és rendelkezésre bocsátani. Az alispáni hivatal az ajánlatot elfogadta s a szabályzat ki is van dolgozva, de mivel tervbe van véve az egész országban egy mintaszabályzat készítése, a munkálat nem lett bemutatva, mert mindenestre igen kívánatos, hogy az egész országban mindenütt érvényes szabályzat lépjen mielőbb életbe.

A folyó évi április hó 22-én tartott választmányi ülés elhatározta, hogy megkeresi az alispáni hivatalt az iránt, miszerint a sokszoros sürgetések dacára még mindig hiányosan beérkező tűzjelentéseket ezentul a hatóság közvetítésével követelje be. Az ez irányban tett lépések sikerre vezettek, a mennyiben kilátásba helyeztetett, hogy a főszolgabírók utasítva lesznek, hogy a tűzjelentések jövőben a vármegyei felügyelőkhöz is beküldessenek.

Haracsony község már több éve vonakodik egy szívó-fecskendő beszerezni, azon indokolással, hogy a meglevő nyomófecskendő kitűnően dolgozik, továbbá, hogy Haracsony községben szívófecskendő nem is volna alkalmazható, mert nyári időben a patak egészen kiszárad és megfelelő kut nincs a községben. A megyei felügyelő azon feltevéseben, hogy ezen tények valóban fennállanak, beleegyezett abba, hogy Haracsony község egyelőre ne szerezzék be a szívófecskendőt. Miután azonban időközben a főszolgabíró bejelentette az alispáni hivatalnak, hogy Haracsony községben nincs vízhiány, a megyei szövetség elnöksége fölkeretett helyszíni szemle tartására. A helyszíni szemle, melyben elnök, Szabó és Démy felügyelők vettek részt, meg lett állapítva, hogy szívófecskendőhöz állandóan elegendő víz áll rendelkezésre és hogy a meglevő szivattyú régi szerkezetű, 1857-ből való, 105 mm hengerátmérővel, de nem mutat kiváló hasznavehetőséget, miért is javasoltatott, hogy Haracsony község köteleztesse a szívófecskendőt beszerzésére.

Az 1888. évi magas kormányrendeletben előirt szívó-fecskendő most már néhány község kivételével a vármegye összes községeiben be lett szerezzve. Most már csak az volna kívánatos, hogy minden község gondoskodjék arról, hogy ezen drága, fontos szerszám célszerű, könnyen hozzáférhető szertárban legyen elhelyezve; sajnos azonban, hogy az csak ritka esetben történik, nagyon gyakran a fecskendők félreeső, nehezen hozzáférhető helyen vannak elhelyezve. Ha ilyen esetek a hatóságnál bejelentetnek, a közjó érdekében azonnal segíteni kellene a bajon.

A mint értesült, Somfalva község tűzoltósága azon

sürgős kéréssel fordult a hatósághoz, rendelje el, hogy a szertáron egy az utcára nyíló kapu létesíttessék. De habár személyes megkeresésre az alispáni hivatal el is rendelte annak azonnali keresztülvételét, a kapu mai napig sincsen létesítve. A közgyűlésnek feladata megfelelő beadvánnyal a baj orvoslását kieszközölni.

Kiss Jenő felügyelő jelentésében azon nézetének ad kifejezést, hogy a megyei tűzoltó-szabályok szerint a szövetség köteles az egyes testületek által szükségelt nyomtatványokat ingyen szállítani. Jelenleg csak néhány kevésbé keresett nyomtatvány van készletben, melyek szívesen ki is lesznek adva, arról azonban nem lehet szó, hogy a szövetség a nyomtatványokat készletben tartsa. A mit nyomtatványban ki kell adni, az csak minta legyen, a mint ezt a tűzoltó-rendszer szabály 8. fejezete világosan ki is mondta. Jelentéstevőknek egyébként nincs kifogása az ellen, hogy a nyomtatványok az egyes testületeknek a szövetség által ingyen rendelkezésre bocsáttassanak, csak néhány már feleslegessé vált nyomtatvány kiküszöbölendő, azonkívül pedig okvetetlenül meg kell kívánni annak igazolását, hogy a nyomtatványok tényleg használatba lesznek véve. A felügyelők dolga volna a nyomtatványokat kerületükben szétosztani, már csak az ellenőrzés szempontjából is.

Folyó év augusztus hó 21-én az alispáni hivatal véleményadás végett megküldötte a szövetségi elnökséghez Felső-kismartonhegy, Kis-Höflány és Szent-György községek szabályzatát az éjjeli őrszolgálatról. A mennyire tudomása van, ezen tűzörzsolgálat már évek óta lesz teljesítve és valóban csudálatos, hogy szomszédos községekben oly annyira eltérő szabályzatok léteznek; ép így feltűnő az is, hogy egyikben sincs felemlítve, hogy ezen őrszolgálat a tűzoltósággal kapcsolatban tartatnék és egyik nem említi a díjazást. A kishöflányi és szentgyörgyi szabályzatok még egyeznek némiképp; az elsőben csak a háztulajdonosok, az utóbbiban a lakók is kötelesek az őrszolgálatot teljesíteni. A mi a szolgálat alól való felmentést illeti, felemlítendő, hogy a községi előljáróság tagjai tekintet nélkül a birtokukban levő házak számára, a tűzörzsolgálat alól fel vannak mentve, de Kis-Höflányban csak egy ház után. Szent-Györgyben a vadászok is fel vannak mentve, Kis-Höflányban azonban csak azon vadászok, kik a községen kívül laknak, miután a község védelme csak oly egyénektől követelhető, a kik a községben laknak.

Felső-kismartonhegy szabályzata abban tér el, hogy ezen községben csak két egyén teljesíti az őrszolgálatot, az egyik éjjel előtt, a másik éjjel után, a mi nem czélszerű. Ezenkívül ki van mondva, hogy minden tulajdonos, tekintet nélkül a korra vagy nemre, köteles őrszolgálatot teljesíteni, azonban 50 fillérért meglehet váltani az őrszolgálatot; pedig igen czélszerű volna, ha az őrszolgálatot lehetőleg csak a tűzoltók végeznék, miután ismeretes tény, hogy tüzeseteknél az első pillanatban erélyes közbelépéssel sokszor a tüzet már csirájában el lehet fojtani.

Folyó évi augusztus hó 14—17-ig Egerben tartott az országos tűzoltó-szövetség közgyűlése. A megyei szövetség elnöke a folyó évi április hó 22-én tartott választmányi ülésen adott megbízatásnak eleget tett és a közgyűlésen szövetségünket képviselte. Örömmel jelenti az elnök, hogy nagy rokonszenvvel fogadták és szövetségünknek, ugymint képviselőjének minden alkalommal elismerésüket fejezték ki. Mint felette fontos esemény említendő, hogy az országos-szövetség elnökévé gróf Széchényi Viktor választott meg, a ki programbeszédjével az összes tűzoltók rokonszenvét megnyerte. Vajha működése minél áldásosabb lenne!

Egy tűzbiztosítási-társulat alapításáról szóló indítvány kapcsán tárgyaltattott a tűzkár elleni biztosítás kérdése; a beadott indítvány azonban nem talált visszhangra és léptenyomon azt tapasztaljuk, hogy az egyedüli célra vezető út a biztosítási kényszerrel egybekötött állami biztosítás volna.

Mint minden évben, ezuttal is utal az országos se-

gélyző pénztárra, s óhajtja, hogy egyetlen tűzoltó-tes se mulassza el tagjai érdekében belépni. Az utolsó khatatás szerint jelenleg 301 egylet 15927 taggal szerepsegélyző pénztárnál.

Áttérve a felügyelők jelentéseire, Bálint Árpád ügyelő jelentéséből kitűnik, hogy Német-Keresztur, Kő és Lózs tűzoltóságain kívül egy sem létezik kerületen mely a kívánható feltételeknek megfelelné. A felügyelő helyesen jegyzi meg, hogy a szerek észrevehető elhagolása az illető testület hanyatlására enged következt. Vepperden van egy jól iskolázott tűzoltóság, de a tagofogy az érdeklődés. A község 1899. május 11-ikén elrozta, hogy a tűzoltóságot évi segélyben részesíti s a daczára a tűzoltóság a mai napig sem kapott a közssemmit. Lakompakon a tűzoltóság csak évenként egy tart gyakorlatot, mikor a felügyelő jön, de tényleg cs papiroson létezik.

Lakfalva nem bir szervezett tűzoltósággal, a tes egy ottani polgárnak tartozik 242 koronával; igen re lenne, ha a hatóság ezen ügy rendezését kezébe v. Felső-Péterfa, Czundra, Mészverem községek nem b tűzoltósággal.

Démy Sándor felügyelő jelentésében első sorban arra, hogy a kürtösök nem tanulják be a jelzéseket, hogy a magyar vezényszó nincsen mindenütt bevezetv mit különben Bálint felügyelő szintén emlit. Démy felü ezenkívül kifogásolja, hogy a fényes sisakok és arany lérok m g mindig nem tűntek el, a mi annál feltű mert csak kellemetlenül érezheti magát az illető, többiek közül, kik egyszerű öltönyben jelennek meg, egyedüli, a ki díszruhájával parádézik.

Balfon és Bánfalván új fecskendőházak szükség Hártsfalván, mely község csak 160 lelket számlál, le tűzoltóság 20 taggal; az ilyen község elismerést érd Hegykőn a jegyző, bíró, tanító és vendéglős a tűzolt nak tagjai, a mi mindenestre csak előny. Hidegség tűzoltóság csak 14 tagból áll. Homokon három évi gálat lett betartva; az új jegyző, a ki a tűzoltó-tanfoly végezte, kiképzti a tűzoltókat.

Kiváló elismeréssel emlékszik még a jelentés a tési tűzoltóságról, ellenben Klimpa 1122 lakossal an hanyatlott, hogy már nincs is tűzoltósága; erre néz alispáni hivatalhoz megkeresés intézendő, hogy ezen ségben kötelezett tűzoltóság létesüljön.

Kopháza dicsérettel említettik; itt Borenich I főtanító a derék vezér. Kevésbé örvendetes azon hogy egy biztosító-társulat a tűzoltóságnak 50 ko adományozott, de a község ezt a pénzt más célra totta; azonkívül a képviselő-testület a tűzoltó-szerek tartására 40 korona járulékot szavazott meg, de azt sem folyósította; itt a hatóság közbelépése vált szükségé.

Lépesfalva 842 lakossal már hosszabb idő óta oltóság nélkül van; itt is ugyanannak kell történni, Klimpán.

Medgyesen a tűzoltóság lassan tovább teng Nagy-Czenk kitűnő szerekkel bir, de ezeket elhanya; ezen állapoton sürgősen kell segíteni.

Nyék új fecskendőt kapott, a mi ugy látszik ébresztette az ottani tűzoltóságot. Rákos olyformán mint Klimpa és Lépesfalva; Ruszton igazi életrevaló önkéntes tűzoltóság van, melynek tagjai már ével szolgálatban állanak.

Ágfalváról és Somfalváról a szerek jó karban t és az uralkodó rend említettik meg dicsérettel, ell Bozon a felülvizsgálat alkalmával a 30 tűzoltó közül lenegy sem jelent meg. Az ilyen csak papiron léte oltóság, melynek tagjai fegyelmet nem ismernek, életre való.

Szabó alelnök jelentéséből kitűnik, hogy egyes oltóságoknál még sok kívánni való volna, de egy tu

n lett dicsérettel felemlítve, viszont egy sem dorgálva. Elnök azon fontos körülményre utal, hogy milyen üdvös tásnak a közös gyakorlatok, ha együttesen végzik ezt. Statisztikai kimutatás igen üdvös képet nyújt a tűzoltó-ézmény állapotáról a kismartoni kerületben; minden részben meg van az előirt szívó-fecskendő, kivéve Vulka-rdányt; az egyes testületek a községektől évi járulékkal lesznek támogatva. Kismarton, Fehéregyház és Ika-Pordányban külön segélyző-pénztárak léteznek.

Mersich István felügyelő nagyon szomorú képet nyújt rületének egyes tűzoltóságairól. Udvard és Pervány közös oltságával bírnak; a felülvizsgálatnál Udvardról jött ember, Perványból senki; a fecskendő mult évi aug. hó tól, vagyis az utolsó használattól máig nem is lett tisztva; előbb a fecskendő tisztításáért a község 6 koronát tette, Pervány ahhoz 2 koronával járult, de a mult évben fizetést megtagadta; akaratlanul felmerül az a kérdés, nincsen hatóság, mely itten rendet csinálna? Sopronrsfalván a felügyelő az idén szintén nem látott tűzoltót, a parancsnok nem is tartotta érdemesnek megjelenni; ez már nem kell kommentár.

Császárfalván van kötelezett tűzoltóság, melynek alapbálya szövé. elnöknek május 22-én felülvizsgálat végett dattak. Nagyon sajtáságos viszonyok vannak Frankón; van 19 tűzoltó, kik nem önkéntesen csatlakoztak, de n is teljesítenek kötelezett szolgálatot, ezenkívül hiányzik arancsnok.

Fülesben eleinte az uradalmi és községi tűzoltóság tesületet alkottak, de idővel elváltak; eddig a községi oltók közül csak 20-an voltak egyenruhával ellátva, a binek a rendes ruhában kellett a szolgálatot teljesíteni, nkivül még két évvel ezelőtt a tűzoltóság a községtől nte 60 koronát kapott és a tűzoltók az éjjeli szolgálattól voltak mentve. A tűzoltóság most kijelentette, hogy szlik, ha nem lesz minden tűzoltó egyenruhával ellátva, a 60 korona nem lesz rendszeren fizetve és a tűzoltók éjjeli szolgálat alól nem lesznek felmentve. A többi ségben a legjobb rend és ügyszeretet találtattott

Kiss Jenő felügyelő jelentése szerint következő tűz-ságok u. m.: Völcsej, Bükk, Csepreg, Korpács, Kápn-Viss teljesen megfeleltek a kívánalomnak. Peresznye, ód, Horvát- és Német-Zsidány dicséretreméltó haladást atnak, utóbb nevezett tűzoltóságnál a magyar vezényhasználatra ajánlatos volna. Und község tűzoltósága kodik hivatásának megfelelően; a keresztényi tűzoltóság a kezdet nehézségeivel küzd. Dasztfalu, Zsira és Saonfa tűzoltóságai csak a papiroson szerepelnek; a felső-ólsó-szakonyi tűzoltóságnál példászerű belső élet uralik s minden a legjobb rendben van, csak a gyakorik nem felelnek meg a szabályzatnak. Bükkön, Horpák, Zsirán, Káptalan-Vissen, Csepregen, Völcsejen és onyban a tűzoltóság az előirt jelzéseket használja, a többi testületeknél ez nem történik, már pedig anazon jelzések okvetlenül szükségesek, hogy a tűz én zavar ne keletkezzék. Vajha ezt minden tűzoltóság a előtt tartaná.

Jelentést tevő utal arra, hogy a tűzoltó szak-tanfolya-nál használt vezérfonal nem küldetett meg minden s testületnek, azért javasolja, hogy a kellő számú anyok a felügyelők részére a szövetség költségén beztessenek.

Az ujonnan életbeléptetendő gyakorlati szabályzatra utkozólag a jelentést tevőnek alkalma nyílt Egerben próbagyakorlatot végig nézni; a fecskendő-gyakorlatnál gfontosabb egyszerűsítés az, hogy ezentul minden fecslővel a leszerelés két ütemben történik, valamint a erelés is, ép úgy a nyomó-legénység bevonulásánál is, jelentést tevő ennek nem tulajdonít nagy fontos-t.

A jelenlegi gyakorlati szabályzatból még jókora készlet

van, mely választmányi határozat értelmében ingyen lesz kiosztva.

Végül őszinte köszönetét fejezi ki mindazoknak, kik a tűzoltó-intézményt lelkesen támogatták, legelső sorban forró köszönetet mond Dr. Baán Endre alispán úrnak, helyetteseinek Baditz Zoltán úrnak és Fertsák Jenő úrnak, mint tűzoltó ügyekben szakelőadónak, valamint a főszolga-bíró uraknak, kik jóakaratu törekvéseinket mindenkor hat-hatósan elősegítették és végül mindazoknak, kik a tűzoltó-intézménynek igaz barátai és előmozdítói, mint többek közt Matisz Béla úr, kit Kiss Jenő felügyelő külön is fölemlített. Adja a jó Isten, hogy a jövőbeli jelentések kevesebb panaszra adjanak okot, bizonyosságul annak, hogy drága hazánkban a tűzoltó ügy, ha lassan is, de mégis folyton fejlődik és tökéletesedik.»

A közgyűlés az imént felolvasott elnöki jelentést élénk helyesléssel fogadja el, egészben véve helyeslőleg tudomásul veszi, az abban foglalt összes indítványokat határozati erőre emeli, egyttal megbizza a választmányt, hogy a szükséges megkereséseket az illetékes hatósághoz terjeszse föl. Ezzel kapcsolatban a közgyűlés szövé. elnöknek ezen a tűzoltó-intézmény körül a lefolyt esztendőben felmerült minden mozzanatra kiterjeszkedő alapos és szakszerű jelentéséért s ügybuzgó munkálkodásáért jegyzőkönyvileg hálás elismet-rését és köszönetét nyilvánítja.

II. Hillebrand János szövé. pénztáros előterjeszti a számvizsgáló-bizottság által felülvizsgált végszámadását az 1901—1902. évről. A számadás következőket tartalmazza: a) Bevétel: Pénzmaradvány 1901. jun. 30-án 1448 korona 15 fillér, tagsági díjak 2956 korona, betét kamat 65 korona 95 fillér, összesen: 4470 korona 10 fillér. b) Kiadás: Orsz. szövé. pénztárába 496 korona, nyomtatványokért 149 ko-rona 20 fillér, utazási költség 759 korona 68 fillér, tisz-teletdíjak 240 korona, irási díjak 30 korona, posta-költség 52 korona 47 fillér, különféle kiadások 2 korona 50 fillér, összes kiadások 1729 korona 85 fillér. Pénzmaradvány 2740 korona 25 fillér.

Ennek kapcsán a számvizsgáló-bizottság beterjeszti jelentését, mely szerint a számadást tételről tételre átviz-gálván, azt teljesen helyesnek és rendbenlevőnek találta, a pénztárban levő készpénzt megszámlálván, azt a végszám-adásban feltüntetett pénztári maradvánnyal egybevágónak találta, ennek folytán pénztárosnak a fölmentvény meg-adását javasolja.

A közgyűlés a számvizsgáló-bizottság javaslatához képest az 1901—1902. évi számadást jóváhagyja, szövé. pénztárosnak a fölmentvényt megadja s neki buzgó fáradozásáért meleg köszönetét nyilvánítja.

III. Szövetségi pénztáros előterjeszti az 1902—1903. évre szóló költségelirányzatot, u. m.: Bevétel: Pénztári maradvány 2740 korona 25 fillér, tagsági díjak 2300 ko-rona, összesen 5040 korona 25 fillér, kiadás: az orsz. szövé. pénztárba 500 korona, utazási díjakra 1600 korona, nyom-tatványokra 500 korona, postaköltségre 100 korona, irás-díjakra 50 korona, tiszteletdíjakra 80 korona, különfélekre 200 korona, összesen 3030 korona. A közgyűlés fenti, a vá-lasztmány által javasolt költségelirányzatot egész terje-delmében elfogadja.

IV. A jövő évi rendes szövetségi közgyűlés helyéül Sopron városa jelöltetett ki.

V. A szövetség tisztikarát és választmányát a köz-gyűlés újabb 3 évre közfelkiáltással következőleg alakítja meg: Elnök: Rösch Frigyes, alelnök: Szabó Gyula, titkár: Dr. Ajkay Béla, pénztáros: Hillebrand János, ügyész: Dr. Szilvásy Márton; választmányi tagok: Dr. Baán Endre alispán, Dr. Töpler Kálmán polgármester, Blaschek Vilmos, Braun Vilmos, Hackl József, Kund Frigyes, Dr. Zetti Ká-roly, Sugár Sándor, Sévényi Antal, Lukácsy József, Grüss-ner Béla, Kruesz János, Mathias Ernő, Németh István.

VI. Szabó Gyula alelnök indítványozza, hogy a közgyűlés Molnár István járási főszolgabíró urat, mint a soproni járás elsőfokú tűzrendészeti hatóságát, a ki a tűzoltóügyet mindenkor leghathatósabb támogatásában részesítette, ebbeli kiváló érdemeinek elismerésül válassza meg megyei tűzoltó-szövetségünk dísztagjává. A közgyűlés alelnök indítványát egyhangú lelkesedéssel magáévá teszi és Molnár István főszolgabíró urat a szövetség tiszteletbeli tagjává megválasztja.

VII. A közgyűlés egyértelműleg kimondja a jelenleg érvényben levő alapszabályok módosításának szükségét és elhatározza e célból rendkívüli közgyűlés összehívását,

mely a választmány által átdolgozott alapszabály-tervezet beható tárgyalás alá veszi és az alapszabálymódosítás felől az alapszabályok 13. §-a értelmében, tekintet nélkül a meglévő tagok számára, határozni jogosítva lesz, mellőzésével az alapszabályok 26. §-ában foglalt azon rendelkezésnek, mely szerint az alapszabályok módosítása csakis az össztágtestületek $\frac{2}{3}$ -ad részével látogatott közgyűlésen határozható el.

Ezzel a tárgysorozat kimerítettén, elnök az ülés bezárja.

Rösch Frigyes,
elnök.

Dr. Ajkay Béla,
titkár.

HÍREK.

— **Meghívó.** A magyar országos tűzoltó-szövetség elnöksége 1902. évi december hó 7-én, vasárnap, délelőtt 9—1 és délután 3—7 órakor a szövetség központi irodájában ülést tart, melyre az elnökség tagjait meghívjuk. Az ülés fontosabb tárgyai: a) Torontálvármegye tűzrendészeti szabályrendelete. b) A hivatalos értesítő kiadása. c) Egyéb, az előző ülésről lemaradt tárgyak. d) Folyó ügyek. e) Az alapszabályok módosítása. Budapesten, 1902. évi november 20-án. Széchenyi Viktor gróf, elnök, Breuer Szilárd, titkár.

— **Értesítés.** Értesítjük az elnökség és felügyelőbizottság t. tagjait, hogy a november hó 29-ére kitűzött elnökségi ülés nem lesz megtartva, hanem e helyett, a fenti meghívó szerint december hó 7-én leendő az ülés.

— **Jóváhagyott alapszabályok.** A belügyminiszterium jóváhagyta a bácsfeketehegyi önkéntes tűzoltó-testület alapszabályait 68.764., az apoldiét 68.154., a gábosfalvaiét 86.737., a kunágotaiét 94.760., az igazfalvaiét 104.251., a csanádapáczaiét 104.820., a bácsfalusiét 105.409., végül a vecsésiét 106.780. szám alatt.

— **A 12.000-ik éjjeli őrseget** november hó 17-én tartotta meg a budapesti önkéntes tűzoltó-testület, melynek első éjjeli őrsege 1870. január hó 9-én volt. A jubiláris őrseget ősi szokás szerint a testület tisztikara tartotta meg, kiegészítve a legénység legrégebb tagjaival. Az őrseg Szily József dr. parancsnok, mint őrpapancsnok vezetése alatt a következőkből állt: Oszetzky alparancsnok, Balogh dr., Kálmán, Haussegger, Hevesi, Oleják szakaszparancsnokok, Kállay Imre titkár, Jobbágy, Holes, Szébenyi, Jakabovits és Mátéffy őrpapancsnokok és Szmetena rajvezető. A csendben jubiláló testületet a magyar országos tűzoltó-szövetség elnöksége átiratban üdvözölte, melyből közöljük a következőket: »... nem mulaszthatjuk el az alkalmat, hogy ezen immár három évtizeden át hazai tűzoltásunkat hiven szolgáló és a székesfőváros tűzbiztonsága felett most már 12.000 éjszakán át örökös tagtestületünket ez ünnepnapon a legmelegebben üdvözöljük, az eddig elért sikerekhez gratuláljunk, őszinte bajtársi szívből kívánván azt, hogy érje meg hazánk tűzoltó-intézményének egyik díszét képező ezen testület még számos ily ünnepély örömét.« A budapesti tűzoltó-testületek szövetségének parancsnoki kara testületileg jelent meg az őrsegen, melyet Wopaleczky Károly, Ganzwaggongyári parancsnok üdvözölt szép beszéddel. Megjelentek ezeken kívül a székesfővárosi tűzoltó-parancsnokság részéről Janicsék Andor tűzfelügyelő, továbbá Markusovszky Béla és Blaschnek Hugó segédtisztok, továbbá a testület tagjainak zöme is és zajtalan, de annál kedélyesebb beszélgetésben töltötték el az időt éjjelig, a midőn az őrtanyai rend követelte oszlásnak meg kellett történnie. Igaz, hogy ez az oszlás csak az őrtanyán történt meg nehézség nélkül, ellenben a vendégbajtársak által elfoglalt parancsnoksági helyiséget csak a Janicsék Andor tűzfelügyelő által éjjelután 1 órakor inscenált riasztás üritette ki, Széchenyi Ödön

gróf basa a hozzá ez alkalomból menesztett sürgöny Szily dr. parancsnokhoz Konstantinápolyból a következő választ küldte: »Leghálásabb köszönetemmel szívemmel szorítom és üdvözlöm kedves magyar tűzoltó bajtársaimat. A jubiláris őrseg áldomása másnap, november 18-án megtartva s arra a rendes őrsegre beosztottakon kívüli testület majdnem összes tagjai megjelentek. Az 5000 őrseg alkalmával alapított Széchenyi-serleggel kezében első sorban is Szily dr. áldozott meleg szavakkal a testület megalapítója, Széchenyi Ödön gróf érdemeinek, majd nyomban méltatta Széchenyi hűséges munkatársának, testület volt főparancsnokának Follmann Alajosnak érdemét. Felköszöntöket mondottak még Bulyovszky Aladár tb. parancsnok, Balogh Dezső és Gerber Béla doktorok és még sokan, többek között a jelenlevők közt.

— **A tűzrendészeti törvény sorsa.** Bizonyára nem az országnak egyetlen tűzoltója sem, kit a sokat hangtatott tűzrendészeti törvény sorsa nem érdekelne. Bajna nem hallunk róla, de még az is baj, legalább eddig mindig az volt, ha hallunk róla. Rengeteg ígéretet hallottunk már illetékes és kevésbé illetékes egyének szájából, de az ígéretekből majdnem állandóan emelkedő volt az irászat, komoly elhatározó lépést a kormány részéről eddig nem tapasztaltunk. A múlt hó utolsó napján, mint értesítettünk, Széchenyi Viktor gróf, a szövetség új elnöke tisztán lévén illetékességében az alelnök kíséretében miniszterelnöknél, fölhasználta a kedvező fogadtatást a beterveztett törvényjavaslat, mint pedig az egyéb függő ügyek megsürgetésére, s hogy nem eredmény nélkül, is szólja az, hogy Szily Kálmán miniszterelnök ezáltal lehatározottsággal kijelentette, hogy a tűzrendészeti törvény rövid idő alatt megfogja alkotni és pedig azon az alapon, melyet a szövetség javasolt, t. i. a biztosító-társaság jövedelmeinek részleges igénybevételével, egyúttal fölkelte a szövetség elnökét arra, hogy a szövetség által évek óta a miniszteriumhoz fölterjesztett és még mindig eliríztelen függő ügyekre nézve memorandumot adjon s őriztesse, hogy a szövetség minden jogos kívánsága teljesítessék. Azt hisszük, ígéretnek ez egy lélekzetre elég. — De ez kívül más nevezetes dolog is történt. A képviselőház pénteki ügyi bizottságának egyik legutóbbi ülésén a jövő évi költségvetés tárgyalása alkalmával Komjáthy Béla képviselő sürgetőleg szólalt föl a tűzrendészeti törvény mielőbbi alkotása iránt, követelvényt egyben a biztosító-társaságok tűzoltói célokra való megadóztatását. A felszólalást Széchenyi Nándor képviselő is hathatósan támogatta. Szily Kálmán miniszterelnök nyomban megadott válaszában miközben mindkét felszólaló fejtegetéseit magáévá tevékenységgel működött, máris megbízott a törvényjavaslat kidolgozásával. Ez az ismert nevű, de még nem neve:

piselő, tudomásunk szerint *Óvári Ferencz dr.*, a kinonnyára nem fog mulni, hogy máról holnapra ne válják javaslatból — törvény.

— **A jászberényi önkéntes tűzoltótestület** *Óvári Ferencz dr.-t.*, az országos tűzoltószövetség alelnökét tiszteletli tagjává választván, arról a következő okiratot állította: »Mi a szabad jászok metropolisában nagy küzdés és kes munka árán a vészeket elhárító Isten segítségével megalakult önkéntes tűzoltótestület adjuk tudtára mindenkinek, a kiket illet, hogy *Dr. Óvári Ferencz urat*, az országos tűzoltószövetség alelnökét, a magyar törvényhozás tekintélyes tagját, a ki nemes szívének törhetlen erejével a tűzás intézményének magasztos tevékenységével mindenben javára van, s a ki az önkéntes tűzoltótestületnek thatós szószólója, s a ki végül az ország összes s így a kisdéd testületünknek is bölcs istápolója — a jövő nehéz munkájára megizmosult halánk némi megnyilvánulásaképen remény édes érzetével az Úrnak Egyezerkilencszázkettesztendejének Szent Jakab havában nagy lelkesedéssel tiszteletli tagunkul megválasztottuk és ezen ténynek megerősítésére jelen *Okiratunkat* aláírással megerősítettük. Kelt Jászberényben, 1902. június hó 8-án tartott gyűlékezésünkben. Bathó Arisztid elnök, Belezny László rancsnok, Belezny Zoltán titkár.

— **Pályázati eredmény.** Az *Óvári Ferencz dr.* szöv. elnök által 1901. febr. 22-én egy a tűzoltószerek jókarban tásának módjait ismertető népies utmutató megírására detett pályázat eredménye fölött okt. 18-án tartott sán döntött a szövetség elnöksége. A 100 korona pályazat »*A munka nemesít*« és a »*Hol a sugárcső?*« jeligéjű nyilag legjobb pályaművek közt lett megosztva, míg a »*űzűj és bizva bizűdál*« jeligéjű pályamű elismerésben zesült. A két pályanyertes mű szerzőjének, *Blázy Imre* szprémi parancsnoknak és *Oláh Miklós* szarvasi tornaárnak a jutalomdíjat *Óvári Ferencz dr.* máris megküldte, ben a nevezetteket újabb 100 korona díj kitűzésével 1903. febr. 1-i határidővel szűkebb pályázatra felszólította. en szűkebb pályázatban a két nyertes művének átdolásával vehet részt, jutalomban azonban csak kiadásra almas mű fog részesülni. — Ezzel kapcsolatban följuk a »*Kűzűj és bizva bizűdál*«, nemkülömben a »*Quidam*« yaművek szerzőit, hogy kellő igazolás mellett pályaműzet a szövetségi irodában vegyék át, avagy azok fölött ébként rendelkezzenek.

— **A veszprémi önkéntes tűzoltó-testület** örökös pacsnoka, *dr. Óvári Ferencz* iránt azért a nagylelkűségeért, lylyel lehetővé tette azt, hogy a testület az egri versenken részt vehetett, legutóbb tartott tisztii ülésén halás zönetét, egyben pedig a versenyben résztvett és diadalt ott csapat tagjainak fáradhatatlan buzgalma és szornukért elismerését nyilvánította.

— **A túróczvármegyei szövetség** szeptember 22-én tarala meg alakuló gyűlését Turócz-Szt. Mártonban *Révay* zló báró elnöklése alatt. Az országos-szövetséget mint ildött, az alakuló gyűlésen *Lukács Gyula* előadó képvisie. Az új szövetség, melynek megteremtése érdekében *Sándor* ruttikai parancsnok buzgólkodott leginkább, tagu bizottságot küldött ki az alapszabályok kidolgozái, s egyuttal a szövetség védőiül megválasztotta *Justh* rgy főispánt és *Révay Gyula* bárót.

— **A zombolyai önkéntes tűzoltó-testület** október én tartotta meg zászlószentelési ünnepélyét. Zászlóánya konics Sándorné grófné szűl. *Vay Margit* bárónő volt. ünnepélyen megjelent *Széchényi Viktor* gróf, szöv. elnök it *Csekonics Endre* gróf, v. b. t. t., testületi elnök özöt.

— **A gyakorlati szabályzat** átdolgozására kiküldött biság nov. 15-én délután ülést tartott, melyen revizió alá e eddigi munkálatait. Ezt a reviziót szükségessé tették e a tapasztalatok, a melyeket a szerelési szabályzat gya-

korlati alkalmazása révén a bizottság tagjai szereztek. Legközvetebbi ülése a bizottságnak deczember 6-án lesz, a mikor remélhetőleg teljesen elkészül revizionális munkájával, úgy, hogy az elnökség hozzájárulása után, hozzá foghat a teljes átdolgozáshoz.

— **Acetilén-rendelet.** Nagy anomália volt, hogy a míg az acetilén-gáznak világítási czélokra való felhasználása egyre terjedt és a szakavatatlan kezelés folytán szerencsétlenségek is sűrűn fordultak elő, mégis a gyártás és felhasználás körüli eljárást hazánkban mi sem szabályozta. Az orsz. szövetség elnöksége már három év előtt javaslatba hozta azon intézkedéseket, melyeket tűz- és életbiztonsági szempontból szükségeseknek tartott, ám a rendelet kibocsátása egyre késett s az orsovai nagy robbanásnak kellett bekövetkeznie, hogy a rendelet valahára napvilágot lásson. A rendeletet, melyet nagy fontosságánál fogva legközelebb egész terjedelmében közölni fogunk, a belügyi és kereskedelemügyi miniszterek együttesen adták ki s arra már ezúttal is felhívjuk olvasóink figyelmét.

— **Tűzesetek statisztikája.** A folyó év *augusztus* havában Magyarország területén — beleértve Fiumét és területét és nem értve bele Horvát-Szlavonországot — 1202 községben 1722 tűzeset fordult elő. A károsultak összes száma 3468, az okozott kár pedig 3,336.065 korona volt. (A mult év augusztus havában 1130 községben 1529 tűzesetnél 3411 egyén 4,006.953 korona kárt szenvedett.) A tűzesetek közül 589-nek gyujtogatás, 10-nek öngyujtás, 63-nak villámcsapás, 190-nek a gyermekek játéka gyujtóval, 9-nek világítószerekkel való gondatlan bánásmód, 315-nek hanyagság és gondatlanság, 137-nek más egyéb volt az oka, míg 409 esetben a tűz oka kideríthető nem volt. Meghalt, vagy halálos sérülést szenvedett 11, nem halálos sérülést 38 ember. Húszezer koronánál nagyobb kárt okozó tűzeset összesen 21 fordult elő és pedig: *Okolicsnón* (Liptóm.) aug. 25-én (7 egyén 54.290 kor. kárral). — *Fűlekkovácsin* (Nógrádm.) aug. 2-án, — *Nagybélícsen* (Nyitram.) aug. 23-án, — *Óbeszterczen* (Trencsénm.) aug. 20-án, — *Vizváron* (Somogym.) aug. 25-én (1 egyén 53.392 kor. kárral), — *Arokszálláson* (Vasm.) aug. 27-én (1 nem halálos sérüléssel), — *Bakonyságon* (Veszprémm.) aug. 31-én, — *Derekegyházon* (Csongrádm.) aug. 24-én (1 egyén 55.409 kor. kárral), — *Zaránkon* (Hevesm.) aug. 23-án, — *Törökszentmiklóson* (J.-N.-K.-Szolnokm.) aug. 9-én, — *Dunakeszin* (Pestm.) aug. 1-én, — *Visegrádon* (Pestm.) aug. 29-én (2 nem halálos sérüléssel), — *Budapesten* aug. 22-én, — *Munkácsin* (Beregym.) aug. 27-én (27 egyén 150.051 kor. kárral), — *Felsőremetén* (Gym.) aug. 20-án, — *Tótkomlóson* (Békésm.) aug. 11-én, — *Nagyrabén* (Biharm.) aug. 27-én, — *Kenézlón* (Szabolcsm.) aug. 23-án (48 egyén 62.958 kor. kárral), — *Tógyéron* (Torontálm.) aug. 10-én és aug. 12-én, — végül *Felsőbalázsfalván* (Besztercze-Naszódm.) aug. 8-án. — Miként alakultak a viszonyok a tűzesetek száma és az okozott kár értéke tekintetében az 1891. évtől fogva, mutatja az alábbi táblázat:

Év	Tűzesetek száma	Okozott kár értéke ezer koronákban	Tűzesetek	Okozott kár értéke
			száma	értéke ezer koronákban
		a) augusztus		b) január—augusztus
Átlag 1891—1895	1398	1953	6721	8992
1896	1184	3016	6327	15296
1897	1831	5404	7295	15936
1898	1957	6317	9719	24394
1899	1890	4752	9373	23893
1900	1794	5297	8924	23179
Átlag 1896—1900	1731	4957	8327	20540
1901	1529	4007	7771	20125
1902	1722	3336	7772	18718

Felelős szerkesztő:

Dr. SZILY JÓZSEF.

Tűzrendészeti Felügyelő

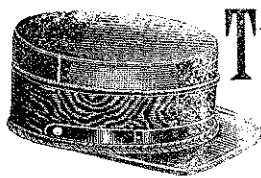
Műszaki tűzoltó-szaklap.

Megjelenik havonta kétszer.

Előfizetési ára egész évre 6 korona.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest,
VII., kerepesi-út 62.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: Lukáts Gyula.

Tűzoltó-sapkákat

az Országos Tűzoltó-Szövetség
előírása szerint

a legjobb anyagból azért szállíthatunk

olcsóbban, mint bárki más, mert magunk készítjük.

Kivánatra árjegyzéket vagy mintasapkákat
szívesen küld

RITSCHER ZSIGMOND és FIA
KÖRMEND.

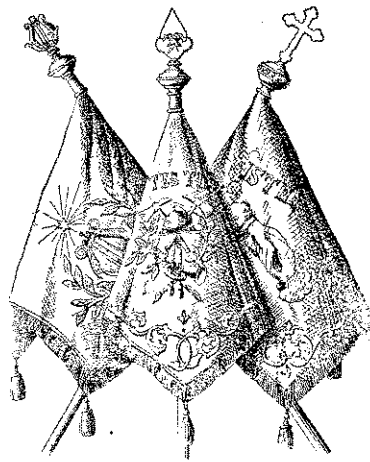
A párisi és római világiállításon arany-
érem és díszoklevéllel kitüntetve.

SZÜTS és TÁRSA

tűzoltó, dalárda, egyesületi és társulati zászlók gyára

—* BUDAPEST, *—

IV., Újvilág-utca 2. sz. Kossuth Lajos-utcai sarok ház.

Műintézetünk olcsón
és művészi kivitelben
készít:

zászlókat,
zászlószalagot,
egyleti jelvényt,
kokárdát,
vállszalagot.

Zászlószegek
névvel és dobozzal el-
látva nagy választék-
ban.

Régi zászlók himzésének új szövetre való áttételét elvállaljuk
Egyleti zászlókról képes nagy árjegyzékünket ingyen és
bérmentve megküldjük.

Költségvetést, valamint eredeti rajzokat, selyemszövet
mintákat kívánatra szívesen küldünk.

Minden felvilágosítással készséggel szolgálunk levélben, esetleg személyesen is

ALAPITVA 1831.

SPECIAL TÖMLŐ-GYÁR

46 KITÜNTETÉS.

ELSINGER M. J. és FIA

Raktár BUDAPEST V., Mária Valéria-u. 1

Ajánlják

nyers kender- és len-tömlőike

a legmagasabb víznyomásra kipróbálva
s nem törnek meg.

Mézgázott kender- és len-tömlő

legjobb gummirozással, pneumatikus uton gyártv

Továbbá

Különlegességek tűzi és vízi vedrekbe

Vizmentes ponyvák,

lótakarók és öltönyök stb.

Minden szolid cég gyártmányainkat tartj

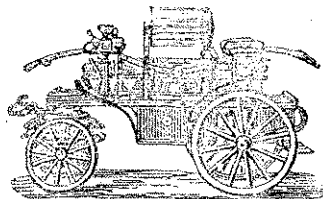
Arjegyzék és minták ingyen és bérmentve.

STERNBERG és KÁLMÁN

Budapest,

VIII., József-körút 35. sz.

Fecskendő-, szivattyú-, tűzoltó-
felszerelési gyári raktár.

Teljesen vas-
kocsi szerkezet.

Központi érez-
szelep szerkezet.

Tűzi fecskendőket, tűzoltó egyéni felsze-
reléseket (az orsz. tűzoltó-szöv. szabályai szerint) és
minden szakmába vágó tárgyakat a legjobb
minőségben és kiállításban jutányos árban szállítunk köz-
ségeknek és tűzoltó-testületeknek kedvező
fizetési feltételek mellett.

Kivánatra árjegyzéket és fecskendő-rajzokat bármintve küldünk

GYÁR: RAKTÁR:
V., Magyar-utca 26. sz. IV., Magyar-utca 18. sz.

SCHUNDA V. JÓZSEF

cs. és kir. udv. száll. és kizár. szabadalm.

hangszergyára és zeneműkereskedése
BUDAPESTEN.

Kitüntetések: **Ő Felsége a Királytól** ipari érdemekért: legfelsőbb elismerés, a **Ferencz József-rend lovagkeresztje**, a koronás arany érdemkereszt és az arany érdemkereszt.
A »M. kir. Operaház«, »Nemzeti-«, »Nép« és »Vígyszínház«, »M. kir. Zeneakadémia«, »Nemzeti Zenede«, »Fővárosi és Önkéntes Tűzoltók« stb. stb. szállítója.

Ajánlja mindennemű saját gyárában készült fűvő-, fafűvő-, vonó- és ütőhangszereit, valamint saját találmányú javított és szabadalmazott szimbalmait, pedállal és a nélkül.

Legszíntén mindennemű valódi olasz és másféle igen tartós **úrokat** és mindenféle **hangszeralkatrészeket**, jótállás mellett azok jóságáért, a csinos és tartós munkáért, valamint különösen a **tiszta hangoláért**.

ZENEMŰKERESKEDÉMBEN

aktáron vannak a hazai és külföldi legjobb zeneirodalom összes termékei.

Árjegyzékek kívánatra ingyen küldetnek meg.

Az 1896. évi párisi műiparkéllításon aranyéremmel kitüntetve

RÉTAY ÉS BENEDEK

tűzoltó-, dalárda-, egyesületi és társulati zászlók gyára

BUDAPEST

IV. ker., (Belváros) Váczi-utca 59. szám.

Zászlószalagok, egyleti jelvények, kokárdák, válszalagok nagy választékban.

Zászlószegek, névvel és dobozzal.

Saját műhímező-intézet.

Költségvetések, rajzok és anyagmintákat a legnagyobb készséggel bérmentve küldünk.

Az 1896. évi millenniumi kiállításon „kiváló munka-, kiváló versenyképesség- és nagyban termelésért“ a millenniumi nagy érmmel kitüntetve.

• Tűzoltó egyenruhákat és felszereléseket szigorúan az új szabály szerint készítünk. •

M. kir. udvari szállítók.

Ő cs. és kir. Fensége József főh. udv. száll.

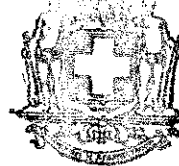
Cs. és kir. ausztr. udvari szállítók.

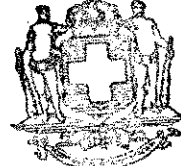
Szerb királyi udvari szállítók.

Perzsa császári udvari szállítók.

Görög királyi udv. szállítók.

Ő Fensége a görög trónörökös udv. száll.

TILLER MÓR és TÁRSA

császári és királyi udvari szállítók, ő császári és királyi Fensége József főherceg udvari szállítói

Budapest, IV., Váczi-utca 35., IV., Biskü-út 3. számú sarokházban levő

Magyarország legelső és legnagyobb egyenruha-készítő-intézetét

a t. tűzoltó-testületek parancsnokainak és tagjainak becses figyelmébe ajánljuk.

Teljes egyenruhák, valamint az egyenruhához szükséges kellékek jutányos árak mellett számíttatnak.

Ajánlunk továbbá tűzoltói felszerelést, sisakot, zubbonyt, nadrágot, rőzsekéseket, baltákat és sipokat, sapkákat posztóból és bőrből, paszományt, zsinórokat, kardbojtokat, keztyűket, gallérokat stb. a legdúsabb választékban.

Üzletünk azelőtt a Károly-kaszárnyában volt.

Katonai egyenruhák és felszerelési tárgyak. — Vívóeszközök, érmek és rendjelek.

A legszebb tűzoltó-zászlókat készítjük.

Nagyobb megrendelés esetén mértékvtel végeft fűszabásaink egyikét saját költségünkön kiküldjük.

Árjegyzékek kívánatra díj- és bérmentesen küldetnek. Sürgőyezin: Tiller udvari szállítók Budapest.

• • • Polgári ruhán viselendő rendjelek és érmek és ezeknek rozettái a legszebb kivitelben nálunk kaphatók. • • •

Polgári öltönyök és fehérneműek!

ALAPITTATOTT
1858. évben.

Sürgőnyezim:

„Szivattyúgyár Budapest“.

Gyártott fecskendők
száma 14380.

BUDAPESTI SZIVATTYÚ- ÉS GÉPGYÁR RÉSZVÉNY TÁRSASÁG

ezelőtt **WALSER FERENCZ**

BUDAPEST, VI., VÁCZI-ÚT 69.

GYÁRTMÁNYAI:

Tűzfecskendők: gőzfecskendők, mozdonyfecskendők, vízszállító-
tők, kocsis-, targonca- és hordozható fecskendők, kender- és lentőmlők, mézgával bélelt, mézga- és mézga-
tekeres-tömlők és tartozékaik. Árjegyzéki füzet: XXVI.

Tüzoltósági eszközök és létrák: személy- és szer-
szállító-kocsik,
vízfordókocsik, szénkocsik, tömlőmotolák, különféle létrák és
fáklyák.

Tüzoltósági egyéni felszerelések: sisakok, sapkák, övek,
balták, oldalfejtve-
rek, jelvények stb. Árjegyzéki füzet: XXVIII.

Szivattyúk: kézi, járgány- és szíjhajtásra, házi, építkezési-, gaz-
dasági- és legkülönbébb ipari célokra. Árjegyzéki
füzet: XXIX.

Gőzszivattyúk és villamos hajtású szivattyúk:
különféle kivitelben és nagyságban, mindennemű-célokra.

Köztisztasági szerek: utcai öntöző-kocsik, utcai sep-
rőgépek, közúti sárvonógépek, hó-
ekék, kocsik billenő szerkezettel, egyengető úthengerek, pöcze-
gödör-tisztító-készülékek búzmentesen működő légszivattyúval és
Wegner szabadalma szerint önműködő szivóval. Árjegyzéki füzet: XXII.

Közegészségügyi szerek: teljes gőzfertőtlenítő telepek, fertőtlenítő
készülékek, stabil és szállítható alakban, fer-
tőtlenítő szerkocsik, fertőtlenítő személyszállító-, mentő- és trágyaszállító kocsik
és kötszer sterilizátorok. Árjegyzéki füzet: III.

Templomharangok összhangzó harangozattal, szabadal-
mazott vas- vagy fakoronával, vala-
mint jelzőharangok iskolák, kórházak, gyárak, majorok és épít-
kezések számára. **Vas harang-állványok.** Árjegyzéki füzet: XXX.

➔ **ÁRJEGYZÉKEK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.** ➔

TÜZOLTÓ-KÖZLÖNY

A MAGYAR TÜZOLTÓK SZAKLAPJA.

A „Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség“ tagtestületeinek díjtalanul küldetik meg.

Kiadó és laptulajdonos: A Budapesti Önkéntes Tűzoltó-Testület.

ÉRKEZTŐSÉG ÉS KIADÓ-HIVATAL:

Budapest, IV. kerület, Kossuth Lajos-utca 8-ik szám.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben és vidéken egész évre 4 kor. 80 fillér, felévre 2 kor. 40 fillér.
A magy. orsz. tűzoltó-szövetség kötelekébe tartozó testületek tagjainak egész évre csak 2 kor. 40 fillér.
Egyes példánynak ára 40 fillér.
Előfizetések és reclamatiók a kiadóhivatalhoz czimzendők

HÍRDETÉSEK

a kiadóhivatal által legutányosabb áron mellett vétetnek fel.
Többszöri hirdetésnél tetemes árengedmény.

MEGJELENIK HAVONKÉNT EGYSZER.

Tartalom: Az új hivatalos lap. — Az orsz. szövetség köréből: Jegyzőkönyv az 1902. nov. 16-ikán délelőtt 9 óraker tartott elnökségi ülésről. — Jegyzőkönyv az 1902. nov. 16-ikán délután 3 óraker tartott elnökségi ülésről. — A segélyező-szövetség 1902. nov. 16-iki igazgatóválasztmányi ülésének jegyzőkönyve. — A nagygyűlés fölrirta. — *Általános rész:* Fölterjesztések az orsz. szaktanfolyamok tárgyában. I. Az orsz. szövetség fölterjesztése. II. A budapesti önk. tűzoltó-testület fölterjesztése. — *Hírek.* — *Szerkesztői üzenetek.* — *Hírdetések.*

Az új hivatalos lap.

Megtörtént tehát az, a mi, hogy meg fog történni, a hangulatból következtetve előre látható volt. A magyar országos tűzoltó-szövetség elnöksége december hó 7-én tartott ülésében megvonta a Tűzoltó Közlönytől a hivatalos jelleget s egyuttal atározta, hogy az 1903. évtől kezdőzöleg »Tűz-dészeti Közlöny« czímen külön hivatalos értesítőt kiadni.

Mik képezték ezen elhatározás igaz indokait, a Tűzoltó Közlöny ez évi 10. számában eléggé utaltunk, s azért azokra ezuttal vissza sem akartunk térni, de igenis vissza kell térnünk azon okokra, melyekkel ezen elhatározás káros és veszélyes voltát megindokoltuk.

Cikkelyünkben nevezetesen azt mondtuk, hogy az egrü választmányi ülés a külön hivatalos értesítő dolgában azt határozta, hogy azt csak akkor fogja életbe léptetni, ha a kormánytól a följelölt szubvencziót megkapja, az elnökség nem engedte meg, mert az ellentétes határozatot hozzon, mert ez anarkiát jelentene a szövetség vezetésében.

Mondtuk továbbá, hogy a választmányi határozat megváltoztatására csakis a választmány lehet jogosult, ez is csak fontos kényszerítő körülmények keletkezése alatt, akkor is köteleles lesz azonban a lap működési költségeit illetőleg ahhoz a kerethez alkalmazkodni, melyet legfőbb forumunk, a nagygyűlés állított akkor, a midőn a költségvetésbe erre a évi 10000 koronát állított be.

Mindez azonban, a minek különben az elnök-

ségi ülésen is kifejezést adtunk, csak pusztán kiáltó szó maradt. Az elnökség nemcsak a határozat aggályainkon, de az alapszabályok köteleles módosításának kedésein, a választmány és a nagygyűlés határozatain is túltette magát: azon biztos reményben, hogy a választmány ezen eljárásánál megindult volna az anarhia.

Ismernve a szövetségi szervezetnek általános máris ismételt szóvá tett azon hibáját, hogy a választmány többségét valójában maga az elnökség alkotja, egy perczig sem áltathatjuk magunkat azzal, hogy az elnökség által illetéktelenül hozott ezen határozattól a választmány a maga jóváhagyását megtagadná, ám ez a körülmény mit sem változtat azon a szomorú tényen, hogy az elnökség ezuttal az alapszabályok és a felsőbb határozatok egyenes megsértésével és a szövetség anyagi megkárosításával hozta meg határozatát.

Így tehát, idáig juttatta az elnökséget egyesek hónapok óta tartó aknamunkája, mások gyengesége, állhatatlansága és a saját maga elfogultsága. Ez irányban tovább haladva hova fogja juttatni az elnökség a szövetséget magát, azt még elképzelni sem tudjuk, azt azonban tudjuk, hogy az jóra nem vezethet.

A példa, melyet illetén viselkedésével az elnökség ad, sem az elnökségnek, sem a szövetségnek díszére és javára nem válik, mert az, akár-hogy tiltakozik is ellene az elnökség, a legteljesebb anarkiát jelenti, melyet ha csirájában elfojtani nem sikerül, úgy a szövetség életében az még nagyon sok átkos gyümölcsöt teremhet.

Avagy nevezhető-e másnak, mint anarkiának

az, midőn a szövetség elnöksége, mely hivatásánál fogva is kell, hogy legfőbb öre legyen az alapszabályok és felsőbb határozatok végrehajtásának, éppen maga teszi túl magát azokon, maga hány fittyet azoknak? Hát vajjon mire valók ezek az alapszabályok, ha nem arra, hogy azokat tiszteletben tartjuk, végrehajtsuk. Vajjon azok nem épp úgy kötelezik-e az elnökséget, mint a szövetség bármely tagját? Avagy talán az elnökség véleménye szerint azok csak arra valók, hogy azok egyik vagy másik ű-át alkalomadtán a testületekre ráhúzhassuk, maga az elnökség azonban mindezeket túltehesse magát?

És mindez mikor történik? Épp akkor, a midőn az elnökség maga az alapszabályok módosításán dolgozik. Ugyan mire valók ezen módosítások, mire általában az alapszabályok, ha az elnökség, akár így, akár úgy szólnak is, csak úgy könnyedén büntetlenül túlteheti magát azokon?

És ily eljárás után az elnökség még megütözik azon, hogy mi nemcsak magában az elnökségben, hanem azon kívül, a sajtó terén is teljesítjük kötelességünket, és akár tetszik valakinek, akár nem, tartózkodás és minden melléktekintet nélkül kifejezésre juttatjuk legjobb meggyőződésünket.

Hát persze, a míg ez a legjobb meggyőződés a kormány, a hatóságok, a társadalom, a testületek, vagy akár a vármegyei szövetségek tétlenségét, vagy egyéb hibáit ostorozta, addig a szövetség elnöksége mi kifogásolni valót sem talált abban, s az államsegélylyel főtartott szövetség reputációjával egészen összeegyeztethetőnek tartotta azt, hogy hivatalos lapjának minden számában egy-egy kirohanás volt éveken át a magas kormány ellen. Mihelyt azonban a szövetség által szubvenczióban nem részesülő lapunk az elnökség elevenére bátorodott tapintani azzal, hogy a szövetség szervezétének olyatén módosítását hozta javaslatba, mely mellett az elnökségnek egyik-másik tagja okvetetlenül elesett volna a szövetség élén való szereplés

lehetőségétől, azon módon kimondta a »perlapunkra.

Hogy ezt a »pereát«-ot a milapunkra az elnökség tényleg kimondotta, azért mi csak tartozhatunk az elnökségnek, mely erőszakka el tőlünk a lehetőséget attól, hogy ez ir továbbra is nagy anyagi áldozatokat hozhassunk nélkül, hogy magunkat illethetnők a »rükve centrirung« vádjával.

Hogy az elnökség az ellenünk indított szabán velünk szemben a méltányosság sem alkalmazta, azon nem csodálkozunk, maga a hajsza természetéből folyt, de különben is voltunk szokva ahhoz, hogy ilyen méltányosság a budapesti önkéntes tűzoltó-testülettel sohasem alkalmazzon.

Mindezt elviselni azonban a budapesti önkéntes tűzoltó-testület dolga, mely az országos szövetség alkotó tűzoltó-testületeket csak annyiban érheti, hogy közvetlen meggyőződést szerez arról, minő jutalomra talál szövetségünk elnökség részéről az igaz szó, a meg nem hunyáztatott önértékes kritika és mennyi méltánylásban szólnak ugyanott a robot-munkát meghaladó gálatok.

De már hogy ennek, a velünk szemben ségesnek talált »retorzió«-nak árát az alapszabályok és felsőbb határozatok egyenes megsértése a szövetséggel akarja az elnökség megfizettetni, egyéb közcélokra szánt vagyontetemes részét a jegyzőkönyvek száraz közlésére hivatott kiadására kívánja fordítani, ahhoz szava le kell is hogy legyen a szövetség minden tagjának, mert az immáron az ő bőrre meg kell érjen.

Mit fog határozni ezek után lapunk fennállását illetőleg a budapesti önkéntes tűzoltó-testület, azt a legközelebbi jövő fogja eldönteni, azt hiszszük: »A mór megtette kötelességét, mór mehet!«

AZ ORSZÁGOS SZÖVETSÉG KÖRÉBŐL.

Jegyzőkönyv.

Felvéetett Budapesten, a magyar országos tűzoltó-szövetség elnökségének 1902. november 16-án d. e. 9 órakor tartott ülésében.

Elnök: Dr. Óvári Ferencz alelnök, majd Széchenyi Viktor gróf elnök.

Jegyző: Breuer Szilárd titkár.

Jelen voltak: Barabás István, dr. Glósz Kálmán, Lukáts Gyula, Publíg Ernő, Scossa Zoltán, Szabó Gyula, Szokoly Ignác, Varga Lőrincz, Vida Pál előadók, dr. Szily József titkár, Bulyovszky Aladár és Polcz Rezső felügyelő bizottsági tagok.

1. Elnök az ülést megnyitván, titkár felolvassa az 1902. október 18-iki ülés jegyzőkönyvét.

Szokoly Ignác a jegyzőkönyvnek a veszprémmegyei tűzrendészeti szabályrendeletéről szóló részében helyreigazítani kéri a neki imputált felszólalást annyiban, a

mennyiben ő nem az összes létrákat kívánta a közbeszerzetni, hanem csak a kivételes magasságokhoz; a háztulajdonosok által beszerzendőkre nézve azt mondotta, hogy azok ne 6 m. hosszúak, hanem ereszig érők legyenek.

Dr. Szily József úgy emlékszik, hogy a Markus Béla felolvasásának kinyomatására vonatkozó határozat nem mellékletre, hanem a »Tűzoltó-Közlöny«-ben kinyomatásra hozatott, a mi ugyszólván semmiféle kötelesség nem járt volna.

Lukáts Gyula a jegyzőkönyv szövegében azt mondja, hogy a dr. Óvári Ferencz által kitűzött pályázat nyérő dr. Szily József terjesztette be véleményét, egy három tagu bíráló bizottság volt kiküldve s ig jelentéséről lehetne csak szó.

Elnöklő első sorban konstatálja, hogy a Markus Béla felolvasásnak mellékletképen való szétküldése letöltésben kimondva, valamint hogy megfelel a valós

gyűzőkönyv azon része is, a hol a bírálathatóság betérjesztésével párn dr. Szily Józsefet említi, mert tényleg csak ez utóbbi határozata lett betérjesztve és el is fogadva. Egyébként indítványozza, hogy a hosszadalmas jegyzőkönyvfelolvasás mellyel küldjön ki az elnökség már az ülés elején két jegyzőkönyvhitelesítőt, a kik a jegyzőkönyvet hitelesítvén, az elnök felolvasását feleslegessé teszik. — Elnök ezen javaslatot elfogadtván, a mai ülés jegyzőkönyvének hitelesítését Lukáts Gyula és Vida Pál előadók kéretnek fel, egy-egy pedig a múlt ülés jegyzőkönyve is hitelesítették a Szilárd Ignác által kívánt helyreigazítással.

2. *Elnöklő* bejelenti, hogy a felügyelő bizottság megalkotott, elnökévé Ruffy Pált, jegyzőjévé Polcz Rezsőt választotta és megalakulási jegyzőkönyvét legközelebb bemutató fogja. — Tudomásul vétetik.

3. *Elnöklő* bejelenti, hogy Ruffy Pál, Hellebronth Antal, dr. Hadzsy János felügyelő bizottsági tagok és Marosvicsky Béla előadó elmaradásukat igazolták. — Tudomásul vétetik.

4. *Elnöklő* bejelenti, hogy Markusovszky Béla levéltudatja, miszerint a múlt ülésben nyert megbízáshoz az elnök felolvasását füzetalakban 1500 példányban megalkotott, kéri az ezért járó 65 korona utalványozását és a fennmaradó példányoknak írói díjazását. — Tudomásul vétetik.

Dr. Szily József bejelenti, hogy a »Tűzoltó-Közlöny«-nél több példányban jelenik meg.

Breuer Szilárd titkár bejelenti, hogy Köhler István, az »Élet és vagyon« kiadója, beleegyezését adta ahhoz, hogy a felolvasás lenyomatához szedése felhasználtassék. — Elnöklő bejelentése tudomásul vétetvén, a 65 korona költségtartalványoztatott.

5. *Elnöklő* bejelenti, hogy az elmúlt napokban az ország az ő kíséretében Széll Kálmán belügyminiszternél megalkotott és ez alkalommal összes kérelmeink elintézését sürgette, a mire nézve a miniszter ígéretet is tett, külön pedig a vasuti kedvezményes jegyek megadását ígérte. — Az összes ott levő előterjesztések jegyzékét elkérte; Vida Pál, a képviselőház pénzügyi bizottságában Komlósi Béla és Szederkényi Nándor képviselők megsürgették a vasutis törvény megalkotását, a mit a miniszter ez alkalommal is megígért, még pedig a biztosító-társulatok járulásának kérdésével kapcsolatosan. — Örvedetes tudomásul szolgál.

6. *Vida Pál* örvedetesesen vette tudomásul, hogy a határozatok feldolgoztattak, azonban felkéri elnöklőt, miképen már az elnökség egyéb határozatait is, nevezetesen hogy Széchényi Ödön gróf fényképe beszereztesse, a főtánczvezető Ö Fensége sisakja részére díszes állvány késztesse, — hajtassa mielőbb végre.

Elnöklő ama kijelentését, hogy a fontosabb ügyek elintézésével e határozatok végrehajtása is megtörténend, az elnök tudomásul veszi.

7. *Elnöklő* bejelenti, hogy az általa hirdetett pályázat kiírása a két pályanyertesnek megküldetett. — Tudomásul szolgál.

8. *Elnöklő* bejelenti, hogy a titkár által készített kiadvány alapján megkezdte a vármegyei szövetségek alakulásának érdekében a mozgalmat és eddigelé öt vármegyei elnöket hívtat fel a szövetségek újbóli feltámasztására. Örvedetes tudomásul szolgál.

9. *Scossa* Zoltán bejelenti, hogy a battonyai tanfolyam megkezdése beküldötte hozzá a vizsga-okmányokat aláírásokkal, de minthogy köztük tisztis minősítésről szólók is vannak, azokat nem írta alá, hanem letevén azokat az elnök asztalára, intézkedést kér ez ügyben.

Dr. Glósz Kálmán e kérdést az illető szövetség belső ügye tartja s ily nehézményezés által nem apasztaná a szövetség ambícióját; országos határozat nem lévén reá, a szövetség általna el határozott állást e kérdésben.

Scossa Zoltán hivatkozik a tanfolyamról annak idején betérjesztett jelentésére, a mely szerint az eredmény nem volt olyan, hogy tisztis minősítést reá adni lehetne.

Lukáts Gyula vármegyei tanfolyamokon már csak azért sem adna tisztis minősítést ezúttal, mert az elnökség egy ízben már kimondotta határozatilag, hogy az országos szaktanfolyamon szerezhető meg. — Az elnökség helyeslőleg tudomásul veszi *Scossa* Zoltán azon eljárását, hogy a tisztis bizonyítványokat nem írta alá s egyben elhatározza, hogy a csanádvármegyei szövetséget átiratban felvilágosítja arról, hogy miért nem adhatott e tanfolyam tisztis minősítést.

10. *Breuer* Szilárd titkár bemutatja az országos statisztikai hivatal előfizetési felhívását a »Tisztis cím- és névtár«-ra. — Tudomásul vétetik; az előfizetés mellőztetik.

11. *Breuer* Szilárd titkár bemutatja a nyiregyházi tűzoltó-testület levelét, a mely szerint a vármegyei szövetség megalakítását tervbe vette ugyan, de belügyei miatt egyelőre nem vállalkozhatik annak keresztülvitelére. — Tudomásul szolgál.

12. *Breuer* Szilárd titkár bejelenti, hogy a deési testület kérelmezte egy előadónak a vármegyei szövetség alakuló gyűléséhez való kiküldését és erre Polcz Rezső felügyelő bizottsági tag kéretett fel, azonban a gyűlés időközben el lett halasztva.

Polcz Rezső jelenti, hogy a gyűlés november 30-ikára halasztatott s hogy annak napirendje olyképen van összeállítva, hogy neki a gyűlés végén valami előadásfélét kellene tartani, a minek szerinte semmiféle célja nincs. — Az elnökség tudomásul veszi mindkét bejelentést s egyben megbízza Polcz Rezső felügyelő bizottsági tagot, hogy a napirend kérdését rendezze a deési testülettel a saját hatáskörében.

13. *Szabó* Gyula bejelenti, hogy a sopronvármegyei szövetség megbízásából és annak tagtestületei részére egy kérdés és felelet alakjában összeállított kivonatot készített a »Tűzrendészet« című könyvből és kéri annak kiadásához az elnökség engedélyét.

Dr. Glósz Kálmán nem tartja az engedélyt megadhatónak, mert a szerzők jogait fentartották és így még vezérfőnöknek sem szabad a könyvet használni. *Szabó* Gyulát önálló mű megírására utasítaná.

Breuer Szilárd első sorban a szerzők beleegyezését tartja megszerzendőnek; a szövetség ennek megtörténte után nézete szerint anyagi veszteséget nem szenvedvén, megadhatja a kinyomatáshoz az engedélyt. — Az elnökség határozatilag kimondja, hogy addig, a mig *Szabó* Gyula a szerzők engedélyét meg nem szerezte, a szövetség részéről sem adhatja beleegyezését e mű kinyomatásához.

14. *Breuer* Szilárd titkár bemutatja Köhler István gyáros 95 koronás számláját az Egerbe rendelésre szállított 1 fecskendő, 1 tömlőorsó és 2 létra vasuti fuvaráról, mig ellenben a többi, a versenyeknél használt fecskendők után fuvardíjat nem számít fel. — Az elnökség kiutalványozza a 95 koronát s egyben köszönetet mond Köhler István gyárosnak azért, hogy sok czélszerű újítást magában foglaló fecskendőit a verseny céljaira díjtalanul bocsátotta a szövetség rendelkezésére.

15. *Varga* Lőrincz azon alkalomból, hogy a zombolyai testület zászlószentelésén eljár, konstataálja, hogy ott gróf Széchényi Viktor elnök fáradságot nem kimélő módon iparkodott ügyünket buzdításai révén fejleszteni, a bajtársi szellemet fokozni s indítványozza, hogy az elnöknek ezért jegyzőkönyvi köszönet szavaztassék. — Az elnökség *Varga* Lőrincz előadó indítványát magáévá teszi és gróf Széchényi Viktornak az ügy érdekében kifejtett tevékenységéért jegyzőkönyvi köszönetet szavaz.

16. *Breuer* Szilárd titkár bejelenti, hogy a belügyminiszter az egységes csavar kérdésében haladéktalan elintézetést kívánt; ennek folytán összehívta az e tárgyban kiküld-

dött bizottságot, a mely október 28-án és 30-án tartott ülésében az aczélminta méreteit összehasonlította és a mintát csekélyebb eltérések helyreigazítása céljából Köhler István gyárosnak visszaadta; hogy azonban azóta ez is megtörtént. Maga az ügyirat a régi referátum alapján elintéztetett és a belügyminisztertől újabb felhatalmazás kéréstett arra, hogy a 17 drb aczélmintát az elnökség megrendelje. — Tudomásul vétetik.

17. *Breuer* Szilárd titkár bejelenti, hogy a gyakorló-szabályzat kidolgozására kiküldött bizottság november 15-én ülést tartott s hogy ezen bizottsági ülésekből folyólag felmerült azon kérdés, vajjon a bizottsági ülések után kifizetendők-e napidíjak vagy sem? mivel az e tárgyban hozott választmányi határozat erről részletekben nem szól.

Elnök a határozat inteniót tartva szem előtt, az elnökségi ülésekre megállapított napidíjat adná a hosszabb ideig tartó bizottsági ülés után is, de ha az ülés az elnökségi üléssel egy időben, vagy előző napon tartatik, külön fuvardíj felszámítása nélkül.

Dr. *Szily* József ragaszkodik a választmányi határozathoz, mely csak az elnökségi ülésre állapít meg napidíjat; ő tehát a bizottsági ülésre kiadott tényleges utazási költséget megtérítené, de napidíjat nem adna.

Lukáts Gyula visszaesést lát abban, hogy míg eddig a bizottsági ülések honorálva lettek, addig ez a jövőben elmaradna; ez nem lehetett a választmány inteniója, annál kevésbé, mert tudvalevőleg a bizottsági tárgyalások tovább tartanak, mint az elnökségi ülések.

Miután gróf Széchényi Viktor elnök elfoglalta az elnöki széket,

Dr. *Szily* József konstatálja, hogy a bizottsági ülések honorálása csak elnökségi határozaton alapult, de a választmány előtt ezen kérdés nem lett felvetve s nézete szerint e kérdésben csakis a választmány hozhat jogérvényes határozatot.

Dr. *Óvári* Ferencz hosszabb bizottsági ülést már csak azért is honorálna, mert a honorárium célja éppen a munkakedv fokozása; az elnökség 1000 koronán belül utalványozási joggal bírván, egyhangu határozattal meg lehetne állapítani a bizottsági ülések díjazását; de mivel látja, hogy egyhangu határozatra nincs kilátás, a kérdés eldöntését a választmány elé kell vinni, nehogy az érdekeltek döntsének felette a magasabb forum elkerülésével. — Az elnökség elfogadja a javaslatát és a bizottsági ülések díjazásának kérdését a választmány legközelebbi ülésének napirendjére kitüzi.

18. *Breuer* Szilárd titkár indítványozza, hogy a budai tanítóképezde azon 38 hallgatójának, a kik tűzoltói kiképzetésben részesülnek, adassék ki a »Tűzrendészet« 1—1 példánya ingyen.

Polcz Rezső bejelenti, hogy a kolozsvári tanítóképezden is van tűzoltói tanfolyam és az ott lévő 34 hallgató részére ugyancsak ingyen kéri e könyv átengedését. — Az elnökség mindkét tanítóképezde részére a szükséges példányokat ingyen megküldeni rendeli.

19. Dr. *Óvári* Ferencz alelnök jelentí, hogy a szövetség és segélyező-szövetség vagyona igen sok takarékpénztári könyvecskében van elhelyezve s minthogy a takarékpénztár a kamatokat nem írja ki a könyvecskébe, ebből kezelési nehézségek származnak; szükségesnek látja, hogy az összeg legnagyobb részéért koronajáradékpapírok vásároltassanak, a melyek 3½% helyett 4%-ot is kamatoznak s jelenleg 97.85 árfolyamon kaphatók, míg ellenben a fennmaradó összeg egy könyvecskében helyeztessék el oly takarékpénztárnál, a mely a kamatokat beírni szokta. Indítványozza ez okból, hogy bizatassék meg az elnök, hogy a titkárokkal eszközölje mielőbb a papírok vásárlását, ha t. i. az kamatvesztesség nélkül eszközölhető.

Polcz Rezső jelzi, hogy e papír 15 nap múlva még olcsóbb lesz.

Scossa Zoltán kérdést intéz az iránt, vajjon mi ily kérdések tárgyalásánál névszerinti szavazás kikötve

Alelnök rövid válasza után elfogadja az elnökség nők javaslatát és a pénz kivételével, valamint az értékrok megvásárlásával az elnököket és titkárokat bizza

20. *Scossa* Zoltán bejelenti, hogy mint a nemze szövetség tanácsába kiküldött képviselők egyike, felt kapott arra, hogy az 1904-ben tartandó s verseny egybekötött nemzetközi kongresszus székhelyét illető vazólapot töltsön ki, megjegyezvén, hogy a nemzetköz vetség jrodája Budapesten óhajtana a kongresszust ta Páris, Berlin, Pétervár pedig a szavazásból ki van z mert első két helyen már volt kongresszus, utóbbi h pedig 1908-ban lesz. Ő e szavazólap kitöltését az elni határozata szerint óhajtana kitölteni, még pedig olyké hogy a kongresszus székhelyül Budapestet ajánlaná szükséges, hogy ugy a kormány, mint a fővárostól támogatás kértessék és a kongresszus hozzánk mé tétethessék.

Dr. *Óvári* Ferencz ugy tudja, hogy annak ide szövetség azért nem vállalta el a kongresszus székh Budapestet, mert nem tartotta magát ehhez elég erő segélyre pedig nem számíthatott; ma talán beszélni le erről, de nagyon megfontolandó, mert nagy kiadással dolog.

Barabás István nem hívná meg a kongresszust, nekünk a kormánynál igen sok fontos kérésünk van gőben s attól fél, hogy azután a kongresszus miatt elintézése elhuzódni fog; egyébként is átalakulás állunk és a kormány anyagi támogatására nem iger míthatunk.

Dr. *Glósz* Kálmán ellenkező véleményben van tartja, hogy nemzeti közérdek, hogy mi tűzrendészeti országos szokásainkat a külfölddel megismertessük, de é ként is azt hiszi, hogy kiálljuk a versenyt a külf szemben; puhatolódzni kell a kormánynál és a fővá s ha ezek megfelelő segélyt biztosítanak, akkor meg a kongresszust.

Polcz Rezső ugy tudja, hogy a szövetség is l *Scossához* hasonló felhívást, tehát ez lenne elintéz nem látja azonban az időt elérkezettnek arra, hogy ily dolgot már most rendezhessünk.

Vida Pál azért van a meghívás mellett, mert alkalom megismertetné a magyar nemzetet a külfő megfontolandónak tartja azt, vajjon nem lehetne-e a ne közű kongresszust a mi nagygyűlésünkkel együtt Sze és Budapesten folytatólag megtartani.

Lukáts Gyula szintén kapott ily körlevelet; ugy hogy a kongresszus csak az esetben jön Budapestre, nagy tanács többsége ezen városra adja szavazatát.

Breuer Szilárd azt hiszi, hogy ha Budapest ör ellen szavaz, akkor a szavazattöbbség daczára sem f ide kíváncozni; nem hiszi, hogy akár a kormánytól, a fővárostól megfelelő támogatás nyerhető legyen.

Elnök véleménye az, hogy ha nem volna pénzk minden további megfontolás nélkül lehetne belemenni csak hazafias szempontból, hanem azért is, mert a fejlesztésére élénkítő hatással lenne. De a szövetségne elég pénze nem lévén, a fővárost és a kormányt k támogatás iránt megkeresni; a válasz ugyan valósz elutasító lesz, de meg kell kísérelni és csak tagadó esetén utasítsuk vissza a kongresszus rendezését. — elnökség elnök véleményét magáévá teszi és a szül lépések megtételére felkéri a két elnököt azzal, hogy rásuk eredményéről tegyenek jelentést a legközelebbi ségi ülésen.

21. Dr. *Glósz* Kálmán betérjeszti javaslatát a r intézménynek a tűzoltósággal kapcsolatos szervezése gyában. Konstatálja, hogy a kormánynak e tárgyban évben kiadott körrendelete eredménytelen maradt é

azánkban megfelelő mentőintézmény csupán 7 városban, részben megfelelő 35 városban, kezdetleges 47 városban, alakuló 4 városban, míg 40 városban egyáltalában sem létezik ily intézmény. A 89 intézmény közül önálló 4, tűzoltósággal kapcsolatos 35, a rendőrség kezében van 0 helyen. Az ő nézete szerint az intézmény a tűzoltóság keretében szervezendő, mert a rendőrség mással van elfoglalva, de nem is bír annyi intelligenciával; ezen intézményhez önként vállalkozó emberek kellenek s ilyen csak az akéntes tűzoltóságoknál található. A tűzoltóság el is vállalja e teendőt, mert a cél ugyanazonos, de azért nem men a mentői intézmény a tűzoltás rovására, hanem csupán egészítő része legyen a tűzoltóságnak. A szervezést az annak idején kiküldve volt bizottság javaslata alapján vinné keresztül, de csak központosított rendszerrel; e központ lehetne vagy a budapesti önk. mentő-egyesület, vagy az országos tűzoltó-szövetség; de az ő nézete szerint csak ez utóbbi lehet számításba és a mentő-egyleteknek legyen megengedve a csatlakozás e szövetséghez. Az egyletek anyagi helyzete csak javulhat az által, hogy a mentői intézményt beléjükbe felveszik s bár a szervezés nehéz lesz, meg kell sérelni.

Vida Pál köszönetet kíván szavazni Glósznak e szép előterjesztéseért és azt javasolja, hogy bizattassék meg Glósz kiviteli tervezet elkészítésével is.

Breuer Szilárd a mentőügyre vonatkozó határozatokat módosítandó alapszabályokban is kifejezésre juttatná és hogy a mozgalomnak több sikere legyen, mint az 1900-ban bocsátott miniszteri rendeletnek, dr. Glósz javaslatát teljes részletében a tagtestületekkel közölné s egyben felhívna a mentőszakaszok mielőbbi szervezésére.

Dr. Glósz Kálmán kijelenti, hogy ő hajlandó egy útatatót kidolgozni, a melynek alapján a szervezés kivihető lenne.

Lukáts Gyula veszélyesnek tartja a tűzoltói intézmények megterhelését akkor, midőn még maga a tűzrendészet sincs rendezve.

Barabás István a tűzoltóság feladatává tenné a mentést, mert ki kell mutatni az intézmény nélkülözhetetlenségét s mert ez amugy is célja s hivatása, a hatóságok pedig e nélkül is minden veszélynél igénybe veszik mint gélycsapatot; a kiviteli tervezetet mielőbb kidolgozandónak véli.

Dr. Óvári Ferencz szerint a mentőintézményre szükség van s azt a tűzoltóság keretében kivihetőnek tartja; erre vonatkozó megállapodások az alapszabályokba már most a módosítás alkalmakor lesznek beveendőek, hogy az deklódók magunkkal kapcsolatba vonattassanak; mintegy pedig annak idején a részletekben már megállapodás történt, ezeknek újbóli tárgyalását feleslegesnek tartja, nem Glósz előadót a kiviteli tervezet kidolgozásával megadni kéri.

Dr. Szily József konstatálja, hogy egyik nagygyűlésnek idején dr. Major Ferenczet bizta meg ily tervezet kidolgozásával, de az sohasem látott napvilágot. A közvéleménynek ráterelése céljából dr. Glósz előterjesztését ár most kéri a hivatalos lapban közzététetni, a kiviteli tervezet későbbben pedig új alkalom lesz erre. A felszerelése mentőszakaszoknak alig kerül valamibe s ezt a kiadást a miniszter útján a község által lehetne beszereztetni. Reméli, hogy a mentés nem lett a »Tűzrendészet«-ben elgírva. A mentőintézménynek megemlítését főleg az alapszabályok »Cél« című fejezetében látja szükségesnek.

Dr. Glósz Kálmán bejelenti, hogy elnök második előterjesztését, a halálzási pénztár kérdését nem intézhette el, egyébként is kéri Vida Pál előadónak kiadni, mint a ki kérdéssel régebben már foglalkozott.

Vida Pál elvállalja a referatutumot, de nagymérvű el-

foglaltsága miatt kéri a beadás határidejét meg nem állapítani, továbbá, hogy Groidl Gyulától és a bajor szövetségtől már beszerzett adatokon kívül még a soproni testülettől és Morvaországból is az erre vonatkozó adatok pótlólag beszereztesse. — Az elnökség elfogadván alelnök javaslatát, dr. Glósz Kálmánt felkéri a kiviteli tervezet mielőbbi kidolgozására, most beterveztett előterjesztését a hivatalos lapban közzétetni rendeli, a halálzási pénztár kérdését pedig kiadja Vida Pál előadónak javaslattétel végett.

22. Ezután áttér az elnökség az alapszabályok pontonkénti tárgyalására.

Az 1. és 2. §§-ban csupán a »korona« elé a »szent« szócska lesz szűrendő.

A 3. §-ban »fő és szék« helyett »székesfőváros« teendő.

A 3. §. után 4. §-képen beszűrendő »Védnök« cím alatt: »4. §. A szövetség védnöke József kir. herceg ő fensége.«

Az 5. §-ban az elején beszűrendő: ... »a tűzrendészetnek, a tűzoltó- és ezzel kapcsolatban a mentő-ügynek országiszerte« ... továbbá a 3-ik kikezdésnek 4-ik sorában: »... a tűzoltó- és mentőügy állását ...«; az 5. és 6. sorban a »szakatfolyam« illetve »versenyek« szó előtt lévő »tűzoltói« szó törlendő; a 9-ik sorban »tűzrendészeti munkák« helyett »szakmunkák« teendő; a 11-ik sorban »gyűjteménytár« helyett »gyűjtemény« legyen; a 12-ik sor elejére beszűrendő: »tűzoltóságok, tűzoltói mentőszakaszok és a vármegyékben ...«.

Breuer Szilárd szükségesnek látná még a 13-ik sorban a következő módosítást: »kebelében létesít és fentart tűzoltói segélyalapot és halálzási pénztárt« — még pedig egyrészt elnök indítványából folyólag, másrészt azért, mert ő azt indítványozza, hogy egyesítsék a segélyző szövetség az országos szövetséggel akképen, hogy kimondatnék, midőn a szövetség más-más tagtestületre köteles legyen egyúttal a segélyző szövetségnél tagjait baleset ellen biztosítani s viszont csak az lehessen ez utóbbi tagja, a ki az előbbibe belépett. Hogy pedig a tagok névszerinti bejelentése elessék, átlagképen a tagok számára való tekintet nélkül 10 koronában állapítaná meg a segélyzőszövetségi évi tagdíjat, a melyet az országos szövetségi tagdíjjal 12 koronára, illetve 20 koronára egészítene ki, az adminisztrációt pedig a lehetőségig egyszerűsítene. A halálzási pénztárba való belépést nem mondaná ki kötelezően, de mindkét intézmény feltétlenül az országos szövetség keretében lenne szervezendő. Ismerteti továbbá a magyar művezetők országos egyesülete által csekély befizetés ellenében nyújtott számos előnyt és azt az elnökség figyelmébe ajánlja.

Barabás István az évi járulék felemelését nem tartaná czélszerűnek; inkább a gazdasági munkás- és cseléd-pénztárba való felvételeit kellene kérni a minisztertől, mert ez mindenféle baleset ellen biztosít.

Dr. Óvári Ferencz ily fontos kérdés felett még most nem döntene s azt javasolja, hagyassék az most függőben és majd a tárgyalás végén tétessék aztán bővebb megbeszélés tárgyává.

Lukáts Gyula elfogadja Óvári indítványát, a művezetők egyesületének kedvezményeit pedig bővebben kifejtenőknek tartja.

Dr. Szily József a segélyalappal való egyesülésnek elvi szempontból nem volna ellene, de a segélyző szövetséget még nem tartja elég erősnek ily fokozott terhek és veszélyek átvételére; a tagdíj az egyes testületeket aránytalanul sújtaná; a kezelés ma tényleg nehézkes, de a jelenlegi vagyoni állapot mellett ragaszkodni kell a névszerinti bejelentéshez; a tagdíj emelését sem tartja előnyösnek; elfogadja alelnök halasztási javaslatát. — Az elnökség az

1—5. §§-ok szövegezését fenti módosításokkal megállapítván, a Breuer Szilárd indítványa feletti tárgyalást későbbre halasztja.

Ezzel az ülést elnök d. u. 1 órakor berekeszti.

K. m. f.

Breuer Szilárd,
titkár.

Dr. Óvári Ferencz,
elnök.

Hitelesítjük:

Vida Pál, Lukáts Gyula,
előadók.

Jegyzőkönyv.

Felvétellett Budapesten, a magyar országos tűzoltó-szövetség elnökségének 1902. évi november hó 17-én délután 3 órakor tartott ülésében.

Elnök: Széchényi Viktor gróf elnök.

Jegyző: Breuer Szilárd titkár.

Jelen voltak: Dr. Óvári Ferencz alelnök, Bulyovszky Aladár és Polcz Rezső felügyelő-bizottsági tagok, Barabás István, Lukáts Gyula, Publíg Ernő, Scossa Zoltán, Varga Lőrincz, Vida Pál előadók, dr. Szily József titkár. Elmaradásukat igazolták: dr. Glósz Kálmán, Markusovszky Béla, Szabó Gyula előadók, Ruffy Pál, Hellebrenth Géza és dr. Hadzsy János felügyelő-bizottsági tagok.

1. Elnök az ülést megnyitván, Scossa Zoltán bejelenti, hogy a torontálmegyei tűzrendészeti szabályrendelet véleményezésével még nem készült el s kéri az elnökség hozzájárulását ahhoz, hogy azt a jövő ülésén terjessze be. — Tudomásul vétetik.

2. Dr. Szily József, titkár bemutatja a III. évnegyedről szóló pénztári kimutatást, a mely szerint a bevétel 7484 korona 35 fillér, a kiadás 5204 korona 84 fillér volt s így a maradvány mint egyenleg 2279 korona 51 fillér, hogy továbbá az előadók első félévi tiszteletdíjából egy előadóra ülésenkint 2 korona 18 fillér, a felügyelő-bizottság tagjaira pedig 2 korona 61 fillér esett. — Tudomásul szolgál.

3. Dr. Óvári Ferencz alelnök bejelenti, hogy Lukáts Gyula előadó gyakrabban vidékről utazik fel az üléshez s így az ő részére is esetről-esetre megfelelő útiköltség lenne kiutalványozandó. — Igazolás feltétele alatt utalványoztatik.

4. A magyarországi hirlapírók nyugdíjintézete körlevélben hívja fel a sportegyleteket s köztük a magyar országos tűzoltó-szövetséget is évi járulék adományozására. — Elnök javaslatára kimondja az elnökség, hogy a folyó évre 10 korona segélyt utalványoz a nyugdíj-intézetnek azon megjegyzéssel, hogyha a szövetség pénzügyi viszonyai engedni fogják, a jövőben is megfelelő összeggel fogja a nyugdíj-alapot támogatni.

5. Breuer Szilárd titkár jelenti, hogy a tűzoltóságok névsorát vármegyék szerint rendezve összeállította és indítványozza, hogy nyomattassék ki e névsor, melyet számos esetben úgy czégek, mint tűzoltóságok is kérnek, megjegyezvén, hogy a kinyomatási költség a füzet eladása folytán megtérülend. — Az elnökség a névsornak 100 példányban való kinyomatását elrendeli azzal, hogy a füzet tűzoltóságoknak önköltségi árban, másoknak megfelelő magasabb árban lesz eladandó.

6. Breuer Szilárd indítványozza, hogy különösen az újonnan alakuló, de az azt kérő régibb tűzoltóságoknak is, elsőnek, a mint létezésükről az iroda tudomást szerzett, nemcsak alap- és szolgálati szabályzat-minta küldessék meg ingyen és hivatalból, hanem a szervezési szabályzat is, hogy az alakulás már kezdetben egységes lehessen, és az országos, valamint a segélyző szövetség alapszabályai is megfelelő belépési nyilatkozati űrlapokkal, hogy eképpen már első idejükben tudomást szerezhessenek ezen szövet-

ségek létezéséről. — Az indítvány elfogadtatván, az ennek megfelelő keresztülvitelére utasított.

7. Dr. Óvári Ferencz alelnök hivatkozván választama határozatára, hogy az állami szubvenczió emelése e hivatalos értesítő lesz kiadandó, rámutat a »Tűzoltó-Közlönyben csak legutóbb is megjelent egyik oly hangon tett cikkekre, a melyekkel az elnökség magát nem azonosította, valamint hogy e lap többnyire elkésve jelenvén megjelölt előkészítendő tárgyak és jegyzőkönyvekről az érdeklők nem szerezhetnek a kellő időben tudomást: indítványozza, hogy mivel ily értesítőre megfelelő tétel a költségvetés amúgy is be van állítva, de egyébként is az elnökség jogában áll 1000 korona erejéig utalványozni, mondván, hogy az elnökség, hogy a hivatalos értesítőt már most adjon ki, szavazzon meg ezen célra egyelőre 1000 koronát, melyről köszönet kifejezése mellett a »Tűzoltó-Közlöny» hivatalos lap teendői alól és bizza meg a titkárokat a »Tűzrendészeti Közlöny» szerkesztésével, mert a »Tűzoltó-Közlöny» nem is alkalmazkodhatik az ülésekhez. Elnök ként nem akar ez indítvánnyal egyebet, mint a közérdeket szolgálni, mert a most tárgyalás alatt lévő tárgyak egy pontos hivatalos lap mielőbbi megjelenését kívánják. Mínt hogy pedig a szerkesztést csak a titkárok végezhetik s ezek arra kötelezhetők is, más kiadás, a nyomdai és postai kiadás nem merül fel; a kiadás egyelőre csak a legszükségesebb közlemények jelenik meg s így a kért 1000 korona elégséges addig, a továbbiak iránt a választmány intézkedik, a mely e lapnak már most történő kiadása is a beállt kényszerrel kellőképpen indokolható lesz.

Breuer Szilárd alelnök indítványát elfogadásra a lap költségei, havonkint két 16-oldalas számot számítva, azaz ülés előtt és ülés után, legmagasabb mértékkel, mintegy 3000 koronát tennének ki évenként ezen összegből megtérülne mindazon kiadás, mely a hívek, lenyomatok nyomtatására és expedálására, a nyugtázások kiadására és e mellett még eszik a jegyzőkönyvek leirási munkája is. A lap alakja gyanús, a rendes irodai ívet ajánlaná, hogy a lap irattározható legyen a szükséges példányszámot pedig 1500 példányban tartaná meg; hirdetéseket csak az esetben venne fel, ha a költségek apasztása ezt feltétlenül szükségessé tenné. Tartalma lenne a jövő ülés tárgyainak ismertetése, hívek, napirend, jegyzőkönyv; későbbben: tárgyalandó bályzatok teljes szövege, miniszteri rendeletek, alapszabályzatok, jóváhagyások, sőt vármegyei szövetségek hivatalos hívei is.

Vida Pál szükségesnek tartja ily értesítő kiadását azon szempontból, hogy a közlemények mielőbb kiadva jussanak, de a 3000 korona kiadással szembe látja elég nagyoknak a lapból háramló előnyt, az ő pedig nem talál sehol fedezetet; a hirdetést ő is meg kell adnia.

Barabás István nem hiszi, hogy a lap ennyibe kiadható, ha csupán a legfontosabb ügyek közöltetnének be, a hirdetésekről sem mondana le, mert ezek a költségek részét fedeznék; ily lap kiadásával indokoltuk a szubvenczió emelését és ő ezen tételre mer fedezetképen számítani.

Dr. Óvári Ferencz azt javasolja, hogy maradjon a kérdés tárgyalása a jövő teljes ülésig, addig pedig tartsák a titkár, hogy több nyomdából szerezzen le példányokat a hirdetésekért, azért nem venné fel a lapot igen sokszor a lap szövege ellentétes a hirdetések szövegével vagy fordítva. — Az elnökség elfogadja alelnök indítványát, utasítja a titkárt, hogy a lapról költséget szerezzen be és terjessze a jövő ülés elé, a mely pedig kitézi e kérdést a legközelebb tartandó ülés napirendjére.

8. Dr. Beke Lajos szolnoki lakos, tanár, a X. sz. szaktanfoiyam volt hallgatója a Belügymini

os beadványt intézett, a melyben ezen tanfolyam előadóit részrehajlással, durvasággal vádolja, az országos mintakéntje ellen pedig kifogást emel. Ezen beadvány teljes terjedelmében felolvastatik.

Dr. Szily József mint a tanfolyam vezetője felolvassa, elleneszerveleteit, a melyek szerint Beke vádjainak valóságát sorra kimutatni igyekszik, tagadába bevénnyel, hogy ez így történt volna. Az osztályozás az előadók etén az osztályzatok összegezése alapján ejtetett, hogy Beke csak »jó« osztályzatot kapott, az főleg gyakorlatnál tanusított határozatlan fellépésének folyo-
Egyes előadók ellen a tanfolyam alatt Beke panaszt írt, de nem is tétetett különbség az egyes hallgatók között; a szigor mindenkiel szemben egyformán alkalmazott; állandó éjjeli ügyeletes tiszt lévén, azokat is érintkezni is lehetett mindenkor; Beke betegsége sem tett említést és ezen okból elnézést nem tanfolyam folyamán; dicséretet még a nálánál jobbak kaptak; általában a tanfolyam vezetőinek az a lehető legigazságosabb volt.

Vida Pál, mint a vizsgára kiküldve volt szövetségi elnök, mint ezen ügydarab előadója, felolvassa ezután a jelentését és javaslatát ez ügyben, hivatkozván a tanfolyamról beadott régebbi jelentésére, a mely szintén megalapított. A panaszokat legnagyobb része a tanfolyam során fordulván elő, arról ő nem nyilatkozhatik, miután a vizsgára lett kiküldve; a vizsga napján rendkívüli időjárás lévén, a gyakorlati vizsgát rendszeresen nem lehetett, az osztályozásnál előre lett megállapítva; személyes indulatot Beke ellen nem lehetett, de nem is tételez fel; tény, hogy az elméleti vizsgán jelesül felelt s e tekintetben mindenki elismerőleg nyilatkozott róla; minthogy Beke készültségét Szily is elismerőleg javasolja, hogy a panasz elutasítása mellett, az őt a miniszter erről mintegy elégtételképpen. Hogy a gyakorlati résznek nem tudott kellőképpen megvizsgálni a rendkívül hideg időjárásnak, továbbá annak okait, hogy a gyakorlati kevés objektumot nyújt a vizsgához és hogy az új gyakorlati-szabály alkalmazásában még az előadók nem voltak jártasak.

Dr. Óvári Ferencz kérdi előadótól, hogy miképpen gondolta, hogy a miniszter egy befejezett ténnyel megvalósított? A tanfolyam vezetősége azt mondja, a felsoroltakat nem állanak meg, tehát alaptalanok; a miniszter javaslatát csak ily jelentés tehető.

Breuer Szilárd már fegyelmi szempontból is csatlakozik az elnökhöz, de ezen esetet a szövetség szemlélés is kívánja felülbírálni, nehogy ezen ügyből azután országos tanfolyam ügyére, továbbá — mivel ezt ezen szövetség kívánja rendezni s e célra szubvenzió is kért, — közvetve a szövetségre kár háromolják. Ezenekben is megtörtént a jelesek számának előzetes megállapítása úgy, a mint azt *Vida* elmondotta; az osztályozás a fontos tárgyak éppen annyi egységet számítanak mint a lényegtelen melléktárgyak és a tisztai minőségűek olyan egyéneknek is, a kik aztán intelligenciájuk hiánya és polgári állásuk alárendeltsége miatt a hatóságok által tisztai rangban lévő szakközvegyek voltak elismerhetők, tehát végeredményében a tanfolyam hírnevét rontották. Ő ezen dolgok miatt nem is a XI. tanfolyamon mint előadó és hasonló okok miatt tért vissza még három előadó társa is, a kiknek után a testület egyes, nem egészen arra teremtett töltötte be, a minek igaz voltára hivatkozik a miniszteri biztosra és a volt szövetségi biztosokra. A miniszter alkalmazása okozhatta a most tárgyalt panaszok elutasítását. Ő az ügy érdekében szükségesnek látván,

hogy a miniszterhez intézendő jelentésben hangsúlyoztas-
sék, miszerint: a) a tanfolyamon négy régi előadó nem vett részt; b) a »Tűzrendészet« című könyv felülbírálására az a tiszt, a kinek a panaszban érintett megjegyzés impu-
táltatik, nem illetékes a könyv felett bírálatot gyakorolni; c) hogy a szövetség amugy is saját kezébe kívánja venni a tanfolyamot és erre való tekintettel már a szubvenzió felemelését is kérte.

Dr. Szily József kijelenti, hogy az osztályozás mindig igazságosan végtetett keresztül; a tisztai minősítést azért nem lehet az intelligencia előfeltételéhez kötni, mert akkor az ügy érdeke szenvedne az által, hogy kevesen jeletkezhetnének a tanfolyamra; a midőn négy régi volt előadó az utolsó pillanatban visszalépett, kénytelenek voltak minden tisztjüket beállítani, mert meg kellett mutatni, hogy a négy visszalépett nélkül, önére jöből is meg tudja tartani a testület a tanfolyamot; a mit a megbízott előadótól kívántak, annak ők meg is feleltek s elvégre emberek vagyunk, tehát senki sem tökéletes. A vádak alaptalanok lévén, kéri azokat visszautasítani.

Polcz Rezső úgy látja, hogy az osztályozásban tényleg előfordult rendszertelenség, ezt okulásnak kell venni; a jelentésben elmondandó mindent részletesen, de a két előadó véleményezését nem mellékelné; az ügy szerinte cou-
lánsan intézendő el.

Lukács Gyula elfogadja az elnök nézetét, de *Breuer* által tett indítványt is tárgyalni kéri.

Vida Pál hangsúlyozza, hogy az előadókban személyes rosszakarat nem volt és hogy azok kötelességüknek legjobb tudásuk szerint mindenben megfeleltek s egyike éppen az országos tanfolyamon szerezte szakismeretét.

Dr. Óvári Ferencz a *Breuer* által felhozottakat nem intézné el egyidejűleg a Beke-ügygel, mert a jövőben ugyanis a szövetség kívánja a tanfolyamot rendezni; ha pedig mégis a budapesti önkéntes testület rendezné, akkor módunkba lenne az előadók megválasztására felügyeletet gyakorolni; felhívja *Breuer* indítványának visszavonására.

Breuer Szilárd nem látja így megvéde a szövetség érdekeit, a mi pedig őt e kérdésben egyedül vezette; indítványát fentartja.

Elnök felveti e kérdést, vajjon a panasz-beadványban felhozott megjegyzések képesek-e egyáltalában az elnökség renoméját lerontani? S mit tehetünk ellene?

Barabás István konstatálja, hogy a miniszter azért adta ide véleményezést végett Beke indítványát, mert a tanfolyam a mi tudtunkkal, felügyeletünk alatt rendeztetett, sőt a felhívásokat is a szövetség küldötte szét; elfogadja az elnök javaslatát, mert hallgató nem lehet önmaga bírálója; a panaszt megvizsgáltuk; kitünt, hogy nem állhat meg, rosszindulat nem nyilatkozott meg a panaszossal szemben; ezt bejelentem azzal, hogy a tanfolyamot nem a szövetség megbízott előadói vezették s hogy, mivel jövőre a tanfolyamot maga a szövetség kívánja rendezni, ilyen panaszok sem fognak többé előfordulni.

Dr. Szily József kijelenti, hogy e tanfolyam vezetésére és rendezésére nem a szövetségnek, hanem a budapesti önk. testületnek van a minisztertől megbízása; a mi ezt a miniszter meg nem vonja, az ügy tisztán a testület belügye; az ellen pedig felszólalni kénytelen, hogy az előadók meg nem feleltek volna; a miniszter által megadott jogot a szövetség el nem veheti, ahhoz tulajdonképen semmi köze.

Barabás István kérdi, hogy ha a szövetségnek nincs e kérdéshez semmi köze, hogy van az, hogy az ügydarab mégis idekerült?!

Dr. Óvári Ferencz megjegyzi, hogy úgy került ide, hogy a miniszter kiadta szakközvegynek, az országos szövetségnek vélemény-nyilvánítás végett. Mi a vizsgálatot megtartottuk; ez a panaszt nem igazolta s így a vád visszautasítandó lesz; ebben valamennyi előadó véleménye megjegyzik. De a »Tűzrendészet«-re tett megjegyzés ellen nem

nyilatkozna, sem a volt előadókat nem emelné ki, csupán azt kívánná hangsúlyozni, hogy a jövőben a tanfolyamot a szövetség akarja rendezni.

Dr. Szily József nem járul hozzá a két kérdés összevonásához, mert a miniszter csak a Beke-ügyben kér véleményt; a tanfolyamnak a jövőben való rendezése lehet a szövetségnek terve, de ez külön előterjesztés keretében intéztesse el, a melyben a megbízás átruházása is kérhető.

Dr. Óvári Ferencz elfogadja a külön előterjesztést is, de akkor mondja ki az elnökség már most, hogy a tanfolyamot a jövőben maga akarja rendezni és ez iránt a felterjesztés a miniszterhez mielőbb megtétesse. — Az elnökség kimondja határozatilag, hogy a Beke Lajos által emelt vádak alapítványoknál tártván, a miniszternek azok visszautasítását javasolja; egyben pedig kimondja, hogy az országos tisztviselői tanfolyamot a jövőben maga kívánja rendezni és ez iránt a belügyminiszterhez baladéktalanul felterjesztést intéz.

9. Az elnökség ezután áttér az alapszabályok folytatógatos tárgyalására.

A 6. §. első pontja ekkép módosított: »A szövetségnek tagja a magyar szent korona országainak minden szervezett tűzoltósága és önálló mentőcsapata, mint testület. Az országos szövetség kebelébe tartozó alszövetség területén lévő tűzoltóság csak ezen alszövetségnek útján lehet tagja az országos szövetségnek. Minden belépő tűzoltóság vagy mentőtestület köteles jóváhagyott alapszabályainak, illetve szabályainak egy példányát a vármegyei, illetve...«

A 7. §. következőleg módosított: »A belépés, illetve felvétel iránt való nyilatkozatot az önkéntes tűzoltó-testület parancsnoka és elnöke írja alá. Más tűzoltóságok ezen nyilatkozatot a parancsnokon kívül a város polgármestere, illetve a község előljárósága, illetőleg azon egyén írja alá, kit a tűzoltóság...«

A 8. §. ban »egyetemben« szó töröltetik, a »felvételi okmányt állít ki« helyett pedig »a testületet értesíti« tétetik.

A 9. §. a) pontjában »törvények« után beszúrandó »rendeletek«; a b) pontban »tűzoltó- és mentőügy« teendő. Az a—c) pontok magyarázatában »a vármegyei, illetve székesfővárosi« helyett »illetékes« teendő, az »intézve« szó után pedig »vagy pedig alszövetség nincs,« szúrandó be. A d) pontban »s egy« után beveendő: »a saját testületének tagjai sorából vett«.

A 10. §. b) pontjában »elnökségéhez« után beszúrandó »Budapestben«; ugyanezen pont vége ekkép módosított: »és a hátralékok minden év november 1-én bírói úton behajthatók«. — A c) pont »eljárni« szóval befejezést nyer és a többi szöveg elhagyatik. — A d) pontban »vármegyeje területén« helyett »vármegyéjük területén«, »és tűzoltóügy« helyett »a tűzoltó- és mentőügy« teendő, az utolsó sorban lévő »az« szócska pedig elhagyandó. — Az e) pont következőleg módosul: »Ama tűzoltóság, melynek székhelyén a nagygyűlés tartatik, köteles e nagygyűlés, esetleg a kiállítás, teendőket is a magy. orsz. tűzoltó-szövetség utasítása szerint végezni, bemutatni gyakorlatot tartani és ezekre vonatkozó intézkedéseit« — Az elnökség fenti módosításokkal a 6—9. §§-ok szövegét megállapítván, az alapszabályok tárgyalásának folytatását a jövő ülésre halasztja.

10. Lukács Gyula bejelenti, hogy vidéki kiküldetésének útszámláját azért nem állíthatja össze, mert ily esetekre a napidíj megállapítása nincs; kéri ennek megállapítását. — Az elnökség az előadóknak utazás esetében felszámítható napidíjait a titkárokéhoz hasonlóan napi 9 koronában állapítja meg.

11. Polcz Rezső indítványozza, hogy a felügyelő bizottság vidéki tagjainak napidíjai éppen úgy számíttassanak kétszeresen, mint a hogy ez eddig az előadónál volt megállapítva, a kik minden ülés után kétszeres díjat kaptak a fővárosi előadók egyszerű díjaival szemben.

Dr. Óvári Ferencz ezen kérdést a választmány tartozandónak véli, de egyébként az alapszabálym tervezet erre is volt figyelemmel. — Az elnökség nézetét magáévá teszi s Polcz Rezső felügyelő b. tagot kérelmével a választmányhoz utasítja.

Ezzel az ülés este 1/27 órakor véget ért.

Kmf.

Széchenyi Viktor gróf,

elnök.

Hitelesítjük:

Vida Pál, Lukács Gyula,

előadók.

Dr. Óvári Ferencz,

alelnök.

Breuer Szabolcs,

titkár.

Jegyzőkönyv.

Felvetett a magyarországi tűzoltó-testületek segélyszervező igazgató-választmányának 1902. november 16-án tartott ülésében.

Elnök: Széchenyi Viktor gróf, elnök. Jegyző: Szilárd, titkár. Jelen voltak: Dr. Óvári Ferencz, Budapest, Aladár, Vida Pál igazgató-választmányi tagok, József dr. pénztáros.

1. Elnök az ülést megnyitván, az 1902. október 15-én tartott ülés jegyzőkönyve felolvastatik és észrevétel nélkül sítettik.

2. Az első magyar általános biztosító-társaság elnöke arról értesített, hogy több felterjesztésünkre a miniszter segélyt kiutaltványozta és hogy a segélyezési kérelmek ő mindig azonnal szokta elintézni, tehát az elintézés sabb menete tulajdonképpen a minisztertől lenne kezdődő, egyben arra is hívja fel az igazgató választmányt, hogy a Sándor Miklósné részére adandó összeg napidíj nézve tegyen pozitív javaslatot.

Az igazgató-választmány tudomásul veszi a kiutaltványozását és egyben határozatilag kimondja, hogy a segélyezések minél gyorsabban való elintézésének érdekében a belügyminisztert is felkéri, Sándor Miklósné segélyképpen pedig 200 kor. fog javaslatba hozni.

3. Bodor Pál csöglei tűzoltó és kisbirtokos a 1902. október 15-én volt tüzesetnél leszakadt a vállától kezét törte.

Bár az eset bejelentése elkésve történt, az igazgató választmány mégis ettől eltekint és a hiányzó orvosi nyitvány beérkezése után fogja a kérvényt ismét napidíj tűzni, addig is pedig sérültet arra figyelmeztetni rendírásbeli megkeresésre rögtön segélyt is kaphat.

4. Pintér András csákvári tűzoltó-áltiszt, 38 éves, fazekas, egy 1902. október 21-én előfordult tüzesetnél kezének hüvelykujján zúzódást szenvedett és az orvosi nyitvány szerint 6 napig munkaképtelen volt.

Határozatilag kimondatott, hogy Pintér András tüzesetnél rona segélyre az első magyar általános biztosító-társaság alapítványához felterjesztessék.

5. Aschhammer Sándor somogy-csurgói szivattestületi szolga, 52 éves cipész-mester, vagyontalan, a tüzesetnél atyja, egy 1902. október 31-én előfordult tüzesetnél mával a vízeslajtóról leesett és a kerék alá jutott tüzesetnél mérvű zúzódást szenvedett, hogy orvosi bizonyítványt 12 napig munkaképtelen volt.

Az igazgató választmány határozatából az első magyar általános biztosító-társaság alapítványához 24 koronával felterjesztetik fel.

6. Groidl Gyula pozsonyi segéd-tiszt és szakbeszéd-titkár útján azon javaslatot terjeszti az igazgató választmány elő, nyomtatva oly belépési-nyilatkozatot, a melyek hátlapján a tagok bejelentéséhez szükséges

évsorürlap is található és bocsássa azt kívánatra ingyen testületek rendelkezésére, mert igen sok testületnél ezen összeállítás is képezi okát annak, hogy a szövetséghez való csatlakozás elmarad.

Az igazgató-választmány Groidl Gyula ezen indítványát magáévá teszi és elhatározza, hogy ily nyomtatvány-ürlapot egyelőre 1000 példányban kinyomat és azokat az illetékeseknek ingyen megküldi.

Ezzel a tárgysorozat kimerítettén, elnök az ülést kereszti. Kmft.

Gr. Széchényi Viktor,

elnök

Breuer Szilárd,

titkár.

A nagygyűlés fölirata.

Nagyméltóságú Belügyminiszter Úr!

A tűzrendészet és tűzoltás érdekeit mindenkor előmozdítani és támogatni a magyar országos tűzoltó-szövetségnek nemcsak alapszabály szerinti célja és hivatása, de azon körülményből folyó kötelessége is, hogy a belügyminiszteriumnak szakközvege. A magyar országos tűzoltó-szövetség elnöksége iparkodott is ezen kötelességének mindenkor eleget tenni és számos felterjesztésben bátorkodott a nagyméltóságod figyelmét a tűzrendészet terén uralkodó számos abnormális állapotra és hiányra felhívni, egyben minden egyes esetben megtevén javaslatait is, a melyek terint e bajokon segíteni lehetne. Számtalanszor lefestettük, hogy hazánkban a megelőző tűzrendészet legelemibb követelményeinek sincs elég téve, hogy a községek nemcsak a tűzrendészet kezelését végzik lanyhán, felületesen és szakérőtlenül, hanem még a legszükségesebb tűzoltói felszerelésekről, tűzoltóságok szervezéséről sem gondoskodnak.

Legutóbb is felhívtuk Nagyméltóságod figyelmét arra, hogy a meglévő tűzoltóságok sorra megszűnnek, újak pedig nem alakulhatnak, mert a társadalom is megunta már a tűzoltóságok által nem támogatott önkéntes tűzoltó-egyletek lebontását, egyes hatóságok pedig oly határozatokat hoztak, a melyek még a kötelezett tűzoltóságok létesítését is lehetlenné teszik, vagyis: fizetett csapat beállítására sem lévén anyagi mód, az ország legtöbb községe egyenként tűzoltóság nélkül marad.

De nem kívánjuk e dolgokat ismételni, mert hisz, mint fentebb jeleztük, számtalanszor elmondottuk már mindennek, a mit egyébként a Nagyméltóságod kiküldötte, a miniszteri titkár úr az 1901-ben megejtett szemleúton községről községre láthatott és a miről minden bizonyára Nagyméltóságodhoz is jelentés tett szövetségünk elnökségéhez hasonlóan. Csak konstantálni kívánjuk azt, hogy az 1888-ban adott tűzrendészeti kormányrendelet még ma sincs végrehajtva.

S midőn ezen, csak éppen a legszükségesebbeket elrendelő kormányrendelet keresztül nem vitt voltát konstataztuk, egyttal jeleztük azt is, hogy hazánk tűzrendészete nemcsak hogy nem fejlődik, de határozott visszaesést mutat.

Ez képezte alapokát annak, hogy a f. évben Egerben összeült XV. országos tűzoltó kongressus e kérdéssel foglalkozni volt kénytelen és egyhangu határozattal utasította az elnököt, hogy Nagyméltóságod előtt ismételtén tárja tűzrendészetünk ázsiai állapotát és felkérje tűzrendészetünk legfőbb fórumát e bajok szanálására, megszüntetésére. Konstatálta a magyar tűzoltóságok zöme, hogy e tűzrendészeti bajokon már az is sokat segítene és nagyot adítene, ha a hatóságok a fentérintett 1888. évi kormányrendeletet teljesen és intenczióinak megfelelően végrehajtanák, annak rendelkezéseinek szigorú érvényt szereznének. Ezen okból alázatos kérelmünk első pontja az: *meióztatni az 1888. évben kibocsátott kormányrendeletet felújítani*

és a hatóságokat újolag ennek legszigorubb keresztüvitelére utasítani.

Nem várjuk e kormányrendelettől, hogy az összes bajokon egy csapással segítsen, mert hiszen ma már 14 évi tapasztalat kimutatta azt, hogy a hazai tűzrendészet talpra állítása csak *tűzrendészeti törvény* útján lehetséges, de tudjuk azt is, hogy ily törvény elkészítése hosszabb időt igényel s addig is a kormányrendelet kibocsátása mindenestre némi újabb életet fog önteni a már-már elszunnyadó tűzrendészeti kérdésbe. Siettetni fogja a tűzoltóságok szervezését, felrzza indolenciájukból a községeket és hatóságokat egyaránt.

Ha ez eléretett, akkor nyugodtan bevárhatjuk a *tűzrendészeti törvény megalkotását*, a melynek mielőbbi eszközöltetése képezi kérelmünk második és főpontját azzal kiegészítve, hogy *a tűzbiztosító-társulatoknak a tűzoltói költségekhez való hozzájárulását ugyancsak törvény útján kérjük kimondatni* azon okoknál fogva, a melyeket Nagyméltóságodhoz benyújtott előterjesztésünkben részletesen kifejtettünk és indokoltunk s a melyeket e helyen újból elmondani épp ez okból feleslegesnek tartjuk.

E két törvény nélkül lehetetlenség hazai tűzrendészetünk biztos alapra fektetni, nemcsak 1-2 évre, de állandóan működőképes szervezetet létesíteni, a megelőző tűzrendészet végrehajtását biztosítani, tűzoltóságok szervezését, felszerelését minden községben eszközölni és azokat a kiképzés oly vonalán tartani, a milyen okvetlenül szükséges ahhoz, hogy hivatásuknak megfeleljenek és nemcsak papíron létező társaságokká zsugorodjanak, a melyektől ugyan község község után leégheet.

A 14 évi tapasztalat kimutatta, hogy ellenőrzés, szakszerű útbaigazítás nélkül hatóságaink a tűzrendészetet más, mint jogi szempontból gyakorolni képtelenek és hogy ahhoz nem értvén, azt egyszerűen elhanyagolják. S ez természetes is. Munkával túlterhelten, a dologhoz nem értvén, a felsőbb hatóságoktól tekintetben nem ellenőriztetvén: minden a tűzrendészet iránt privátim nem lelkesülő hivatalnokban akaratiuul is hajlam támad a kérdést ad acta tenni, jobban mondva e kérdésben semmit sem tenni, a mihez még az is járul, hogy ily eljárás mellett a községeket még az elkerülhetetlen költségektől is megmenti. Az alispán, a főbíró nem ér rá a tűzrendészettel behatóan foglalkozni, de nem is ért hozzá, a jegyző, előjáró nem akar vele foglalkozni. Marad tehát minden a régienél!

Ezért kérjük mi a *tűzrendészeti törvény mielőbbi megalkotását* és ezért javasolta a szövetség elnöksége a tűzrendészeti törvényjavaslat beterjesztése alkalmából azt, hogy: *szerveztessék a belügyminiszterium kebelében egy tűzrendészeti alosztály tűzrendészettel és tűzoltással foglalkozó szakértők bevonásával, létesítessék a miniszteri és vármegyei tűzrendészeti felügyelők intézménye* azon költségfedezettel, a melyet éppen a biztosító-társulatok hozzájárulása szolgáltatni fog, s a mely alázatos előterjesztésünket ezuttal is a XV. országos tűzoltó-congressus határozatából megújítani bátorkodunk.

Ma a tűzrendészetet az egész országban magánjogi szempontból mérlegelik, olyan szakközvege, a ki a tűzrendészetet tűzoltó-műszaki oldaláról ismerné és ezen oldaláról tudná mérlegelni, nincs sem a felsőbb, sem az alsóbb tűzrendészeti hatóságok keretében, vagy ha akad is elvétve, nagyon ritkák. Már pedig a miniszteri titkár és alispán igen jó adminisztratív hivatalnok lehet, de a dolog műszaki részéhez bizony nem ért, de nem is érthet, mert ma a tűzrendészet és tűzoltás már oly tudományyá nőtte ki magát, mely egyrészt külön hivatást képez, egy új életpályát nyitott számos egyénnek, másrészt pedig a műszaki ismeretek egész halmazát egyesíti magában úgy, hogy pl. Németországban ma már tűzrendészeti felügyelő vagy hivatásos tűzoltó csak mérnök lehet. Ily műszaki vélemény-

adókra, oktatókra, ellenőrzőkre van nekünk is szükségünk úgy a belügyminisztérium keretében, mint az egyes vármegyékben, mert ezek képezik egyedül a garanciát arra nézve, hogy a kiadott rendeletek nem maradnak írott maraszt, hogy a községek tényleg megteszik e téren is kötelelességeiket és hogy a tűzoltóságok hivatásuk magaslatán állanak. Ily felügyelők nélkül mindez elérhető nem lesz, mert hol a szakértelem hiánya, hol az ellenőrzés elmaradása lesz az ürügy arra, hogy minden úgy maradjon, mint ősapáinknál volt!

De magánál a tűzoltói intézménynél is vannak dolgok, a melyek Nagyméltóságod bölcs segélyére szorulnak. Első sorban itt van az önkéntes tűzoltó-egyletek intézménye. Ma ezen egyletek a többi zene-, betegsegélyező stb. egyletekkel egy kategóriába vannak sorozva. Pedig ezen igaz, hogy társadalmi alapon szervezett egyletek, tulajdonképpen a hatóság által végzendő tűzoltást gyakorolják, tehát tulajdonképpen *hatósági funkciót végeznek* az 1888. évi kormányrendelet értelmében mint hatósági közegek. A mi nézetünk szerint e testületek, bár a község kisebb megterhelhetése céljából a társadalomra támaszkodnak, tagjaikat társadalmi úton szerzik meg, mégis nem az egyletek közé lennének sorozandók, hanem *oly hatósági intézmény gyanánt lennének* tekintendők, mely a közigazgatás keretében hatósági funkciót végezvén, *annak egy alkotó részét képezi* s mint ilyen, egységes elvek szerint lenne az egész országban szervezendő, egyenruházandó és vezetendő ügy, a mint ez Franciaországban évek óta meg van. *A tűzoltóságnak hatósági intézménynek kell lenni*; a hol a társadalom az intézmény létesítésére felhasználható, ott ezen felette értékes erőt fel kell használni; a hol a társadalom maga nem vállalkozik az intézményt önként szolgálni, kötelezettségi alapon kell rá kényszeríteni; de mindenkor hatósági intézménynek kell maradnia, a mely hatósági felügyelet és vezetés alatt van és a melyért a hatóság felelni is, a mely felett bármikor rendelkezni is tud.

Alázatos kérelmünk tehát e tárgyban az, *méltóztatnék a tűzrendészeti törvényben a tűzoltóságokat hatósági intézménynek kijelenteni*; ez okból *az önkéntes tűzoltó-testületeket a társadalmi egyletek sorából kivenni, azokat a hatósági intézmény keretébe beilleszteni, és a tűzoltóságoknak országosan egységes szervezetét, egyenruházatát megállapítani és mint hatósági előírást kötelező jelleggel mindenütt alkalmaztatni*. Méltóztatnék továbbá ugyanott arról is gondoskodni, *hogy a kötelezett tűzoltói-intézmény mindenütt szervezethessék, hogy azon akadályok, a melyek ma a kötelezettség keresztülvitelénél, a megváltási díjak kivetésénél és behajtásánál felmerültek s a melyekről külön felterjesztésben részletesben megemlékeztünk, mint oly tényezőkről, a melyek a kötelezett tűzoltóság szervezését és fentartását lehetetlenné teszik, — megszünjenek.*

S végül méltóztatnék *a községeket arra kötelezni, hogy a tűzoltószerek beszerzéséről, megfelelő elhelyezéséről, gondozásáról és javításáról, pótlásáról háztartásuk keretében,*

évenkénti költségvetésben gondoskodjanak, mert a legtöbb község, ha beszerezte tűzoltószereit, megelégedzik arról, hogy azok fentartásához évenként bizonyos összeg szükséges, a melyet előteremteni természetesen a községnek áll inkább érdekében, nehogy drága szereit idő előtt elpusztítsanak, avagy éppen tűz esetén hasznavehetetlen állapotba legyenek.

Már fentebb említettük volt, hogy a tűzoltói-intézménynek egy része társadalmi alapon áll fenn és hogy társadalmi erőknél kihasználása felette nagy előny, pénzügyi szempontból, mint általában az intézmény nívójának emelése szempontjából. Az ügy érdekében van tehát hogy a társadalom minél szélesebb körben bevonattasson az érdeklődési spherába, a mi a már eddig is szórvaosan megalakult *vármegyei tűzoltószövetségek* útján érhető. A hazai tűzoltóság 30-éves múltja megmutatta, hogy a tűzoltói intézmény ott fejlődött a leggyorsabban és legszebben a hol vármegyei tűzoltószövetségek létesültek, a hol e útján a hatóságok a társadalommal kezét fogva iparkodtak az intézményt fejleszteni, előbbre vinni. S ezen tapasztalat tény indít bennünket arra, hogy Nagyméltóságodat kérem miszerint *a vármegyei tűzoltószövetségek megalakítását, segítségünkre lenni és a törvényhatóságok vezetőit arra hívni méltóztatnék, hogy a saját hatáskörükben is hassanak oda, hogy vármegyéjük területén ily tűzoltószövetségek előbb megalakuljanak és áldásos működésüket megkezdjék*. Ha pedig a tűzoltói intézmény hatósági intézménynek földeklaráltatni, el leendő háritva azon akadály is, a mely az egyletekkel szemben fenn forog, hogy t. i. a tűzoltószövetségeknek a szövetséghez való csatlakozása kötelezőleg meg kell adassék ki, mert az intézmény hatósági alapon való országos szervezése ezt önmagából folyólag fogná kimondani. Megjegyezzük, hogy a vármegyei szövetségek szervezése is lényeges befolyással van az országos tűzoltó-szövetségre, mert előbbieket az utóbbiak alkotó elemeit képezik és tartásához tetemes összeggel hozzájárulnak, viszont példaközvetítik az érintkezést az országos-szövetség és az egyes tűzoltóságok között, tehát az országos egységes szervezés keresztülvitelére a leghivatottabb közbelső szervezetrészt képezik.

Midőn fentiekben felsorolni bátorokdtunk a XV. országos tűzoltó kongresszus által az ügy érdekében születesnek és kívánatosnak jelzett teendőket, tettük ezt a meggyőződéssel, hogy Nagyméltóságod a tűzrendészet fejlesztése iránt mindenkor a legnagyobb érdeklődéssel viseltetett és ez alázatos előterjesztésünket kellő figyelemben szentesítvén, hazánk, nemzetünk javát szem előtt tartva kérdés megoldását a lehetőség szerint siettetni fogja.

Budapest, szeptember 8-án.

Gróf Széchenyi Viktor,
elnök.

Dr. Óvári Ferenc,
alelnök.

Breuer Szilárd,
titkár.

ÁLTALÁNOS RÉSZ.

Fölterjesztések az országos szaktanfolyamok tárgyában.

I. Az országos szövetség fölterjesztése.

Nagyméltóságú Belügyminiszter Úr!

A magyar országos tűzoltó-szövetség alapszabály szerinti köteleessége, de egyébként is egyik főcélja, a tűzrendészet és tűzoltás ismereteinek terjesztése, ezt előmozdító szaktanfolyamok rendezése. Ez idő szerint rendeztek ugyan szaktanfolyamokat egyes vármegyei alszövetségek, sőt tűz-

oltó-testületek is, de ezeket — bár támogatta és ezután támogatni fogja a magyar országos tűzoltó-szövetség — nem tekintette országos kihatású szaktanfolyamoknak, hanem ellenkezte azt, hogy ily kisebbszertű tanfolyamok tűzoltó-tisztek képesíttessenek és mint a tűzoltó-szövetség és testületek legmagasabb fóruma, mindenkor fentart magának azon jogot, hogy saját hatáskörében egyedül rendezhessen *országos* érvénnyel bíró tűzoltótiszti képzéseket adó *országos* tűzoltói szaktanfolyamot. Fentart e jogát azért, mert addig, a mig ily országos szaktanfolyam rendezését a belügyminisztérium nem fogja saját ha-

ébe tartozónak kijelenteni, csakis az országos tűzoltó-szövetség lehet az a testület, amely ily országos szaktanfolyamot rendezni hivatott lehet.

Igaz ugyan, hogy az országos tűzoltó-szövetség nem e jogával és így a budapesti önkéntes tűzoltó-testület az, amely dicséretet érdemlő módon vállalkozott ily olyam rendezésére, de ennek oka egyedül abban rejlik, hogy az országos szövetség még nem volt elég erős tanfolyam fentartásához és rendezéséhez, a belügy-miniszerium anyagi támogatására nem számíthatott és g, mert belső szervezetének megerősítésével volt elfoglalva.

Ma azonban az országos szövetség sok évi kitartó dozás után azon helyzetben van már, hogy pl. nem: egyes vármegyei szaktanfolyamokat támogathat, rengette a csendőrök tűzoltói oktatását, hanem elvállalja a 10 helyen egyidőben tartott közigazgatási tanfolyam is a tűzrendészet és tűzoltás tanítását. Ennek folykimondotta a szövetségnek Egerben tartott XV. konszusának intencziói alapján alulirt elnökség, hogy elérkezik látja az időt, hogy az országos szaktanfolyamot túl maga rendezze, nem zárván ki annak lehetőségét, hogy ez az eddig is közreműködött testület igénybevételével jnjék.

Szükségesnek látta az elnökség e határozat meghozatását azért, mert országos jellegével nem tartotta összehajthatónak azt, hogy az országos tanfolyamot nem ő, hanem alárendelt tagtestülete rendezze és mert e tanfolyamotét reorganizálni, az előadói kart magasabb igényeket is kielégítő erőkből összeállítani szükségesnek látta, már csak t is, hogy ezen tanfolyamot a többi vármegyei tanfolyamok fölé helyezhesse és a tűzoltó-tiszti kvalifikáció adását egyedül ezen országos szaktanfolyamhoz köthesse. Szükségesnek tartja pedig e tanfolyam színvonalát ését olyannyira, hogy a szaktanfolyamot végzettek első sorban mint a közigazgatási hatóságok szakértői, mint a vármegyei tűzoltó-szövetségeknek tűzrendészeti felügyelői számíthatassanak, tehát kellő intelligencia mellett a szükséges szakértelemmel is bírjanak.

Mindezekre való tekintetből azon kérelemmel fordulunk Nagyméltóságodhoz, méltóztatnék: a magyar országos tűzoltó-szövetséget ezen fent vázolt országos tűzoltótiszti tanfolyam vezetésével mindaddig megbízni, míg ilyen rendezése a magyar királyi belügyminiszteriumnak útján történik keresztül; és méltóztatnék ezen tanfolyamot, úgy mint eddigelé, továbbra is megfelelő erkölcsi és anyagi támogatásban részesíteni.

Budapest 1902. november 12:

Dr. Széchenyi Viktor,
elnök.

Breuer Szilárd,
titkár.

A budapesti önkéntes tűzoltó-testület fölterjesztése.

Nagyméltóságú magyar királyi Belügyminiszterium! A magyar országos tűzoltó-szövetség elnöksége utóbbi években oly határozatokat hozott és oly fölterjesztésekkel fordult a nagyméltóságú belügyminiszteriumhoz, melyek ugyan a szövetség erkölcsi és anyagi megerősödését czélozzák, végényükben azonban a budapesti önkéntes tűzoltó-testület erkölcsi és anyagi romlására vezethetnek.

Ez a tudat, továbbá az a köteleességtudás, melylyel a szövetség bizott tisztet betöltöttük s melylyel azt a jövőben is meg kell tartani kívánjuk, lehetetlenné teszi, hogy ezen ránk nézve meg kellő határozatok fölött napirendre térjünk és a midőn a szövetség a nagyméltóságú miniszteriumhoz fordul többi helyi kérelmével, csak köteleességet vélünk teljesíteni, a hanem mi is odafordulunk bizalommal, nehogy az egyu információt a nagyméltóságú miniszteriumot esetleg letünk káros intézkedésekre bírja.

Előre kell bocsátanunk, hogy tiszteletteljes fölterjesz-

tésünk megtételénél nem a bosszu, nem a kenyéririgység, nem az ártanivágyás nemtelen gondolata, hanem tisztán és kizárólag a tűzoltó-intézmény érdeke vezérel bennünket. Ennek szervezete sarkal bennünket egyedül arra, hogy ne várjuk be összetett kezekkel a történeendőket, mert könnyebb a bajt megelőzni, mint a már nyakunkba szakadt veszedelmet elhárítani.

A budapesti önkéntes tűzoltó-testület 33 év óta teljesíti emberbaráti működését igaz önfeláldozással és kötelességtudással. Minő szolgálatokat tett ez idő alatt a székesfőváros tűzvédelmének, de kiváltképpen mennyit tett tisztán saját akaratából az ország tűzrendészetének, arra ezuttal kiterjeszkedni nem kívánunk. Az elvitázhatatlan tény az, hogy a míg az országos tűzoltó-szövetség anyagi gondjainak súlya alatt görnyedezve az 1890. évig úgyszólván tehetlenségre volt kárhóztatva, addig a budapesti önkéntes tűzoltó-testület képviselte azt az egyetlen központot, mely a tűzoltó-intézmény fejlődésére hazánkban kihatással volt.

Sok százra rúg azok száma, melyek a mi közvetlen befolyásunknak köszönhetik létezésüket s ugyancsak több százra megy azok száma, melyeket gyakorlati mestereinknek saját költségünkön való kiküldésével és heteken, hónapokon át való gyakorlásával teendőikre kiképeztünk.

Huszonnégy év óta nagy költséggel tűzoltói szaklapot tartunk fenn s azt ingyen küldjük az összes szövetségi tagtestületeknek és törvényhatóságoknak. Pályadíjak kitűzésével megvetettük a hazai tűzoltói szakirodalom alapjait.

Már a 70-es években külön tűzoltói tanfolyamokat rendeztünk a tornatanfolyamok hallgatóinak, az 1890. évtől kezdve pedig a nagyméltóságú miniszterium részéről 66274/1890. V/10. szám alatt nyert megtisztelő megbízás alapján fentartjuk az országos tűzoltói szaktanfolyamokat s ugyanezen idő óta állandó tanfolyamot tartunk a budapesti magyar királyi állami tanítóképzőintézményében.

Mind e tanfolyamokkal járó nagy anyagi áldozatokat a budapesti önkéntes tűzoltó-testület minden külső kényszerítő befolyás nélkül tisztán és kizárólag csak saját elhatározásából vállalta magára, azért, hogy az istápolás nélkül álló tűzoltó-intézmény fejlődését biztosítsa.

Ezrekre megy azok száma, kik nálunk nyerve kiképeztetésüket, apostolaiavá lettek a vidéken a tűzoltás ügyének s hivalkodás nélkül mondhatjuk, hogy a hol e tekintetben ma fejlettebb viszonyokat találunk, ott a jó eredmény megteremtésében nem csekély szerepe volt a mi működésünknek.

És ha kutatjuk, mi tette képessé a budapesti önkéntes tűzoltó-testületet arra, hogy ezen érdemes működést kifejtse, úgy keletőt találunk.

Az egyik a határtalan úgyszeretet, lelkesedés és önfeláldozásig menő áldozatkészség, mely a parancsnokságot alkotó férfiakat mindenkor jellemezte, a másik az a nervus rerum gerendarum, melyet a nagyméltóságú miniszterium évi 10,000 korona államsegély alakjában rendelkezésünkre bocsájtott. Bármelyike e két tényezőnek hiányzott volna, képtelenek lettünk volna feladatunkat méltón betölteni.

Mire lett a 10,000 korona évi államsegély felhasználva, arról a nagyméltóságú miniszterium évente felterjesztett zárószámadásainkból meggyőződhetett. 5000—6000 koronát tett az az összeg ki, melyet évente tisztán és kizárólag országos feladatok czéljaira fordítottunk s csak 4—5000 korona volt az az összeg, melyet a Budapest székesfőváros által szűken mért 2000 korona segély mellett az államsegélyből testületi szükségleteink fedezésére fordítottunk.

Kéretlenül, saját elhatározásunkból vállaltunk magunkra ezen országos feladatokkal járó anyagi áldozatokat s azokért sem az országos szövetségtől, sem másunnan nem kértünk a magunk részére semmit, sőt önérzettel hivatkozhatunk arra, hogy az országos tanfolyamok rendkívül sok fáradsággal járó előadói teendőit kilencz tan-

folyamon keresztül teljesen ingyenesen látták el az összes előadóink.

Mindezt tudta, látta, köszönettel fogadta, sőt elismerésével honorálta a magyar országos tűzoltó-szövetség, melynek a lefolyt évtizedek alatt ezen önzetlen működésünk elé gáncsot vetni soha még csak eszébe sem jutott, mert jól tudta, hogy ezen nagyarányú közreműködésünk és minden praepotencia nélkül nyújtott segítségünk nélkül az ő munkája csak félmunka lett volna.

Es ime a hangulat az idén mintegy varázsütésre megváltozott. Az országos tűzoltó-szövetség elnöksége egyszerűen tudatára ébredt annak, hogy az országos szövetséghez nem méltó, ha egy alantas tagtestületétől áldozatokat fogad el, hozzá nem méltó eljárás, ha az alapszabályokban körvonalazott feladatait egy neki alárendelt testület által végzeti el, s azért kimondta, hogy az országos tanfolyamokat jövőben ő maga kívánja rendezni, a hivatalos lap kiadásáról ő maga fog gondoskodni, s mind ezt miért? Azért, hogy a budapesti önkéntes tűzoltó-testület által eddig élvezett 10000 korona államsegélyt a maga részére megszerezhesse.

Szívesen elismerjük az országos szövetség ama törekvésének jogosult voltát, hogy egy külön hivatalos értesítő kiadásával és az országos tűzoltó-szaktanfolyamok rendezésével hatáskörét bővítse; azt is nagyon jól tudjuk, hogy ezeknek magára vállalásával anyagi erejét messze túlhaladó anyagi áldozatok maghozatalára vállalkozik, de sőt ezeknek megfelelni csakis az eddig élvezett 4000 koronányi államsegély fölemelésével lesz képes, ám azt a törekvését, hogy testületünknek a működés teréről való leszorításával a nekünk eddig juttatott államsegély egészét a maga részére biztosítani akarja, a midőn nagyon jól tudja, hogy az állam segélyezése nélkül testületünk fennállásának anyagi feltételei vonatnának el, a szövetséghez, mint erkölcsi testülethez méltónak nem tarthatjuk.

De nem méltó a szövetséghez az sem, hogy a midőn 11 országos tűzoltó-szaktanfolyam eredményeire s az országos szövetség mindenkoron megadott dícsérő elismerésére hivatkozva bőségesen beigazoltuk az országos tanfolyamok rendezésére való hivatottságunkat, f. é. november 29-én 1410. szám alatt a nagyméltóságú miniszteriumhoz intézett fölterjesztésében mégis csak egyedül magát mondja illetkesnek ily tanfolyamok rendezésére, míg az általunk tett szolgálatokról úgyszólván meg sem emlékezik, a miniszteri biztos és a szövetségi kiküldött ellenőrzése mellett eddig általunk rendezett országos tanfolyamokat minden tárgylagosság félretételével a tisztí minősítést nem nyújtó, 2—3—7 napos vármegyei tanfolyamok nivójára süllyesztí, de sőt még azt is elhallgatja, hogy az 1890. évi 66274/V—10. számú belügyminiszteri rendelet alapján ezen tanfolyamok rendezésére egyedül nekünk volt megbízásunk.

Szokva vagyunk ugyan ahhoz, hogy a tűzoltókódés méltatásra általában nem talál, de hogy maga az országos tűzoltó-szövetség tagadja meg az önzetlenül teljesített önzetlen s a hazai tűzoltó-intézmény fejlődésére a legnagyobb kihatással volt szolgálataikat, fájdalom érint bennünket, mert oly irányzat lábrakapását jelelem, mely a legnagyobb mértékben elkedvetlenítőleg hathat, amugy is kevés számú férfiakra, kik a mai világban még érdemesnek tartják a közczélokot önként, becsületesen szolgálni.

De egyebekben is eltér a szövetség fölterjesztés tárgyilagosság utjáról. Mennyire nem felel meg a valóságnak az, hogy az elnökség az egri XV. országos tűzoltó-kongresszus intenciói alapján határozta el magát az országos tanfolyamok rendezésére, igazolja az a körülmény, az egri nagygyűlés által 3 évre megállapított költségvetésben, habár a szövetség által eddig élvezett évi korona államsegély évi 8000 koronában lett is becsületesen, habár a hivatalos értesítő kiadására csak évi 1000 korona lett is engedélyezve, holott az az elnökség legutóbbi költségvetete szerint is majdnem 2000 koronát fog évente igényelni, s végül habár még így is a költségvetés 2000 korona hiánnyal zárul, tanfolyamok czéljaira egyetlen sincs fölvéve.

Pedig ha ezen tanfolyamok rendezése sok közzé igényelt akkor, a midőn összes előadóink minden tárgyilagossággal díj nélkül, ingyen teljesítették nehéz hivatásukat, úgy talanul nagyobb költségeket fognak igényelni akkor, a ha az országos szövetség által rendezve, az előadók hivatásukra, a nagy részükben vidékről jöendő előadók ellátási költségei is fogják terhelni a rendezés kiadásait.

Mennyire áll ily körülmények közt érdekében az, hogy ezen és egyéb tanfolyamoknál testi közreműködésére nem kíván reflektálni, s mennyire érdekében a tanfolyamok ügyének az, ha azok, kik a tanfolyamok szervezésére, vezetésére és az előadók betöltésére való rátermettségüknek hosszú évek tapasztalata szerint bizonyosságát szolgáltatatták, a működés teréről különösebb ok nélkül leszorítatnak, annak elbírálása nagyméltóságú miniszterium leszen hivatva.

A budapesti önkéntes tűzoltó-testület, a hogy a közszolgálatban megtegye, úgy ezuttal is a legnagyobb örömmel fogja szolgálatait, s e tekintetben, valamiglen a nagyméltóságú miniszterium el nem veszi tőlünk akár a megvonásával, akár az állami segedelem redukciójával a lehetőséget, kötelességeinket teljesíteni fogjuk.

Budapest, 1902. deczember 12.

A budapesti önkéntes tűzoltó-testület parancsnok

Kállay Imre,
titkár.

Dr. Szily József,
parancsnok

HÍREK.

— **Elnökségi ülés.** A magyar országos tűzoltó-szövetség elnöksége legközelebbi ülését deczember hó 27-én (szombaton) délután 3 órakor tartja meg. Az ülés főtárgya az alapszabály-módosítási tervet folytatólagos tárgyalása lesz.

— **Helyreigazítás.** A Tűzoltó Közlöny f. évi 10. számának hivatalos részében az október hó 18-áról szóló elnökségi ülés jegyzőkönyvének 3. pontjából sajtóhibából kimaradtak a következő szavak: »a pozsonyi tanfolyamra Szabó Gyula előadó,« mit is ezennel helyreigazítunk.

— **Jóváhagyott alapszabályok.** A belügyminiszterium jóváhagyta az ö-újsziváczi önkéntes tűzoltó-testület alapszabályait 106.400., a harmácsiét 118.385., végül az asszultu-beszterceiét 118.536. szám alatt.

— **Tűzrendészeti Közlöny.** E cím alatt a magyar országos tűzoltó-szövetség az 1903. évtől kezdődően egy irodai ívnyi alakban és terjedelemben havonta megjelenő hivatalos értesítőt fog kiadni. Az értesítő tisztán és kizárólag hivatalos közlemények közzé lesz hivatva, a szövetség tagtestületei díjtalanul kapni. A szerkesztéssel járó teendőket a szövetség kötelességek felelős szerkesztője a lapnak a Breuer Szilárd lesz. A Tűzoltó Közlöny jelen 11. évi hó végén megjelenendő 12. száma már nem mint szövetség hivatalos lapja jelenik meg, mindazonáltal a szövetség tagtestületeinek ingyen küldjük.

— **Alapítvány.** A feloszlott Schlick-féle önkéntes tűzoltó-testület vagyonát felerészben a magyarországi

Szerkesztői üzenetek.

Ujpest. Mult számunkban a legjobb akarat mellett sem tudunk helyet szorítani, ez idő szerint meg már elvesztette aktualitását. A szíves érdeklődésért köszönet.

Postl Mihály jár. tűzr. felügyelő úrnak Nagymarton. Arról, hogy a vármegyei szövetség az ön részére megrendelte volna lapunkat, nincs tudomásunk. Ilyen megrendelés történt ugyan a mult évben, ez évben azonban, bár ismételt szóra tettük a dolgot s bár lapunkat hűségesen expedáljuk is, az előfizetés még nem történt meg.

Tótbánhegyes. A reklamált példányt megküldtük. Hihetőleg kézhez érkezett.

Felelős szerkesztő:

Dr. SZILY JÓZSEF.

HIRDETÉSEK.

Tűzoltó-sapkákat

az Országos Tűzoltó-Szövetség előírása szerint
a legjobb anyagból azért szállíthatunk
olcsóbban, mint bárki más,
mert magunk készítjük.

Kívánatra árjegyzéket vagy mintasapkákat szívesen küld

RITSCHER ZSIGMOND ÉS FIA
KÖRMEND.

STERNBERG ÉS KÁLMÁN

Budapest,
VIII., József-körút 35. sz.

Fecskendő-, szivattyú-, tűzoltó-felszerelési gyári raktár.

Teljesen vas-
koesi szerkezet. — **Központi érez-**
szelep szerkezet.

Tűzi fecskendőket, tűzoltó egyéni felszereléseket (az orsz. tűzoltó-szöv. szabályai szerint) és minden e szakmába vágó tárgyakat a legjobb minőségben s kiállításban jutányos árban szállítunk községeknek és tűzoltó-testületeknek kedvező fizetési feltételek mellett.

Kívánatra árjegyzéket és fecskendő-rajzokat bármintve küldünk.

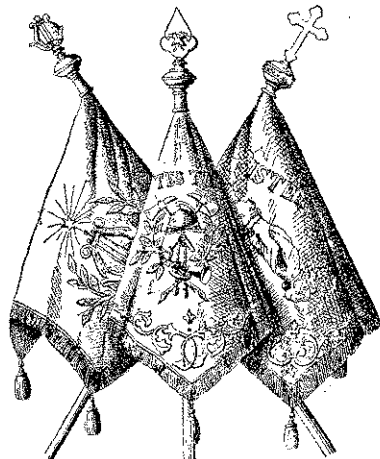
A párisi és római világiállításon arany-
érem és díszoklevéllel kitüntetve.

SZÜTS ÉS TÁRS

tűzoltó, dalárda, egyesületi és társulati zászlók gyártói

—* BUDAPEST, *—

IV., Újvilág-utca 2. sz. Kossuth Lajos-utcai sarok

Műintézetünk és művészi kivitelezés készíti:

zászlókat,
zászlószalagokat,
egyesületi jelvényeket,
kokárdákat,
vállszalagot.

Zászlószalag
névvel és dobozban látva nagy valószínűséggel

Régi zászlók himzésének új szövetre való áttételét elvállalunk. Egyesületi zászlókról képes nagy árjegyzékünket ingyen bérmentve megküldjük.

Költségvetést, valamint eredeti rajzokat, selyemszalag mintákat kívánatra szívesen küldünk.

Minden felvilágosítással készséggel szolgálunk levélben, esetleg személynél.

ALAPITVA 1831.

SPECIÁL TÖMLŐ-GYÁRTÁS

46 KITÜNTETÉS.

ELSINGER M. J. ÉS FIA

Raktár BUDAPEST V., Mária Valér utca

Ajánlják

nyers kender- és len-tömlő

a legmagasabb víznyomásra kipróbálva nem törnek meg.

Mézgázott kender- és len-tömlő

legjobb gummirozással, pneumatikus uton gázolva

Továbbá

Különlegességek tűzi és vízi vedrők

Vizmentes ponyvák,
lótakarók és öltönyök stb.

Minden szolid cég gyártmányainkat

Árjegyzék és minták ingyen és bérmentve

GYÁR:

RAKTÁR:

V., Magyar-utca 26. sz.

IV., Magyar-utca 18. sz.

SCHUNDA V. JÓZSEF

cs. és kir. udv. száll. és kizár. szabadalm.

hangszergyára és zeneműkereskedése
BUDAPESTEN.Tüntetések: **Ő Felsége a Királytól** ipari érdemekért: legfelsőbb elismerés, a **Ferencz József-rend lovagkeresztje**, a koronás arany érdemkereszt és az arany érdemkereszt.

»M. kir. Operaház«, »Nemzeti-«, »Nép« és »Vigszínház«, M. kir. Zeneakadémia«, »Nemzeti Zenede«, »Fővárosi és Önkéntes Tűzoltók« stb. stb. szállítója.

Ajánlja mindennemű saját gyárában készült

szfúvó-, fafúvó-, vonó- és ütőhangszereit,

valamint saját találmányú javított és szabadalmazott

zimbalmait, pedállal és a nélkül.Kiszintén mindennemű valódi olasz és másféle igen tartós **úrokat** és mindenféle **hangszeralkatrészet**, jótállás mellett azok jóságáért, a csinos és tartós inkábbért, valamint különösen a **tiszta hangolásért.****ZENEMŰKERESKEDÉSBEN**

stáron vannak a hazai és külföldi legjobb zeneirodalom összes termékei.

Árjegyzékek kívánatra ingyen küldetnek meg.

Az 1896. évi párisi műiparkiallításon aranyéremmel kitüntetve

RÉTAY ÉS BENEDEK

tűzoltó-, dalárda-, egyesületi és társulati zászlók gyára

BUDAPEST

IV. ker., (Belváros) Váci-utca 59. szám.

Zászlószalagok, egyleti jelvények, kokárdák, vállszalagok

nagy választékban.

Zászlószegek,

névvel és dobozzal.

Saját műhímező-intézet.

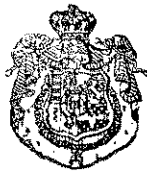
Költségvetések, rajzok és anyagmintákat a legnagyobb készséggel bérmentve küldünk.

Az 1896. évi miliumi kiállításon „kiváló munka-, kiváló versenyképesség- és nagyban termelésért“ a miliumi nagy éremmel kitüntetve.

• Tűzoltó egyenruhákat és felszereléseket szigorúan az új szabály szerint készítünk. •

M. kir. udvari szállítók.

O cs. és kir. Fensége József főh. udv. száll.

Cs. és kir. ausztr. udvari szállítók.

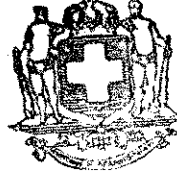
Szerb királyi udvari szállítók.

Perzsa császári udvari szállítók.

Görög királyi udv. szállítók.

Ő Fensége a görög trónörökös udv. száll.

TILLER MÓR ÉS TÁRSA

császári és királyi udvari szállítók, ő császári és királyi Fensége József főherceg udvari szállító

Budapestben, IV., Váci-utca 35., IV., Eskü-út 3. számú sarokházban levő**Magyarország legelső és legnagyobb egyenruha-készítő-intézetét**

a t. tűzoltó-testületek parancsnokainak és tagjainak becses figyelmébe ajánljuk.

Teljes egyenruhák, valamint az egyenruhához szükséges kellékek jutányos árak mellett számíttatnak.

Ajánlunk továbbá **tűzoltói felszerelést, sisakot, zubbonyt, nadrágot, rőzsekéseket, baltákat és sipokat, sapkákat** posztóból és bőrből, **paszományt, zsinórokat, kardbojtokat, keztyűket, gallérokat** stb. a legdúsabb választékban.Üzletünk azelőtt a **Károly-kaszárnyában** volt.**Katonai egyenruhák és felszerelési tárgyak. — Vívóeszközök, érmek és rendjelek.**

A legszebb tűzoltó-zászlókat készítjük.

Nagyobb megrendelés esetén mértékvetel végett főszabásaink egyikét saját költségünkön kiküldjük.

Árjegyzékek kívánatra díj- és bérmentesen küldetnek. Sürgőnyezim: Tiller udvari szállítók Budapest.

• • • Polgári ruhán viselendő rendjelek és érmek és ezeknek rozettái a legszebb kivitelben nálunk kaphatók. • • •

Polgári öltönyök és fehérneműek!

ALAPITTATOTT
1858. évben.

Sürgönyozim:

„Szivattyúgyár Budapest“.

Gyártott fecsker
száma 14380

BUDAPESTI SZIVATTYÚ- ÉS GÉPGYÁR RÉSZVÉNY TÁRSASÁG

ezelőtt **WALSER FERENCZ**

BUDAPEST, VI., VACZI-ÚT 69.

GYÁRTMÁNYAI:

Tűzfecskendők: gőzfecskendők, mozdonyfecskendők, vízszórók, kocsis-, tárgoneza- és hordozható fecskendők, sender- és lentömlők, mézgával bélelt, mézga- és mézga-tekeres-tömlők és tartozékaik. Árjegyzéki füzet: XXVI.

Tűzoltósági eszközök és létrák: személy- és szállító-kocsis vízfordókocsik, szénkocsik, tömlőmotolák, különféle létrák fáklyák.

Tűzoltósági egyéni felszerelések: sisakok, sapkák, öltönyök, balták, oldalfegyverek, jelvények stb. Árjegyzéki füzet: XXVIII.

Szivattyúk: kézi, járgány- és szíjhajtásra, házi, építkezési-, gazdasági- és legkülönbébb ipari célokra. Árjegyzéki füzet: XXIX.

Gőzszivattyúk és villamos hajtású szivattyúk: különféle kivitelben és nagyságban, mindennemű célokra.

Köztisztasági szerek: utcai öntöző-kocsik, utcai szívógépek, rögépek, közúti sárvonógépek, kocsik billenő szerkezettel, egyengető úthengerek, pöcsgödör-tisztító-készülékek búzmentesen működő légszivattyúval, Wegner szabadalma szerint önműködő szivóval. Árjegyzéki füzet: X.

Közegészségügyi szerek: teljes gőzfertőtlenítő telepek, fertőtlenítő készülékek, stabil és szállítható alakban, fertőtlenítő szerkocsik, fertőtlenítő személyszállító-, mentő- és trágyaszállító létrák és kötszer sterilizátorok. Árjegyzéki füzet: III.

Templomharangok összhangzó harangozattal, szabványos mazott vas- vagy fakoronával, valamint jelzőharangok iskolák, kórházak, gyárak, majorok és ékezetek számára. **Vas harang-állványok.** Árjegyzéki füzet: II.

➔ **ÁRJEGYZÉKEK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.**

TÜZOLTÓ-KÖZLÖNY

A MAGYAR TÜZOLTÓK SZAKLAPJA.

A „Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség“ tagtestületeinek díjtalanul küldetik meg.

Kiadó és laptulajdonos: A Budapesti Önkéntes Tűzoltó-Testület.

KERESZTŐSÉG és KIADÓ- HIVATAL:

Budapest, IV. kerület, Kossuth Lajos-
utca 8-ik szám.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben és vidéken egész évre 4 kor. 80 fillér, félévre 2 kor. 40 fillér.
A magy. orsz. tűzoltó-szövetség kötelekbe tartozó testületek tagjainak egész
évre csak 2 kor. 40 fillér.
Egyes példánynak ára 40 fillér.
Előfizetések és reklamciók a kiadóhivatalhoz címzendők.

HIRDETÉSEK

a kiadóhivatal által legutányosabb árak
mellett vétetnek fel.
Többszöri hirdetésnél tetemes árenged-
mény.

MEGJELENIK HAVONKINT EGYSZER.

Tartalom: *Búcsúszó*, Irta: Dr. Szily József. — A tűzvédelem és tűzkárbiztosítás. Irta: id. Groidl Gyula. — *Az orsz. szövetség köréből*
Jegyzőkönyv az 1902. decz. 7-iki elnökségi ülésről. — A segélyző-szövetség 1902. decz. 7-iki igazgató-választmányi ülésének jegyzőkönyve.
— A segélyző-szövetség 1902. decz. 27-iki igazgató-választmányi ülésének jegyzőkönyve. — *Technikai rész:* Az új gyakorlati szabályzat
tervezete. — Égési sebek gyógykezelése glutol-lal. Dr. Balogh Dezsőtől. — *Általános rész:* A statisztika tanulságai. — Körendelet az
acetylengáz gyártása és felhasználása körüli eljárás szabályozása tárgyában. — *Szövetségei köréből:* A budapesti szövetség elnökségének
jelentése az 1901—1902. évekről. — *Hírek.* — *Szerkesztői üzenetek.* — *Hirdetések.* — *Az 1902. évfolyam tartalomjegyzéke.*

Búcsúszó.

Huszonnégy évi fennállása után lapunk a jelen
mmal befejezi pályafutását. Így határozta el
ítványomra a lap kiadója: a budapesti önkéntes
oltó-testület, melynek akkor, a midőn az országos
övetség a hivatalos jelleget a Tűzoltó Közlöny-
való megvonásával egyidejűlegesen egy külön
atalos lap kiadása iránt intézkedett, nem marad-
ott egyéb feladata, mint hogy az általa 24 éven
nagy költséggel kiadott lapot beszüntesse.

A cél tehát, melyet a tűzoltó-intézmény egyes
ifeusai maguk elé tűztek, el van érve s a siker-
meg lehetnek elégedve azok, a kiknek ez ered-
ny kierőszakolása érdekükben állott, mert hogy
a magyar tűzoltó-intézménynek, sem pedig a
gyar országos tűzoltó-szövetségnek érdekében
állott, annak nagyon is rövid idő alatt tudatára
nak ébredni azok, a kik az elnökségnek a bosszu-
l sugalt határozatához szavazatukkal hozzá-
áltak.

Nem az ellen emelem én fel most szavamot,
y a szövetség saját maga kívánt hivatalos lapot
lni, mert hisz ehhez, ha az elnökségnek nem is
joga, a választmánynak kétségtelen jussa lett
ia; azt sem teszem szóvá, hogy a Tűzoltó Köz-
tól ezzel egyidejűlegesen elvonták a hivatalos
get, mert a határozat első részének ez csak
észetszerű következtetése volt, de igenis tiltakoz-
kell a mód ellen, a melylyel az elnökség ha-
zatát meghozta, mert az valóságos arcul csapása
ak a méltányosságnak, melylyel a magyar or-
os tűzoltó-szövetség elnöksége tartozott volna
ak a testületnek, mely 24 éven át nemcsak

»készséggel bocsátotta a szövetség rendelkezésére a
hivatalos rovatot,« hanem a mely ugyanennyi időn
keresztül annak minden költségeit viselvén, ingyen
küldte meg a szövetség összes tagtestületeinek.

Hogy ezt a, bármint kerülgessük is, negyedszázad
alatt rengeteg ezrekre rugó anyagi áldozatot igénylő
körülményt a szövetség elnöksége az igazság rová-
sára elhallgatja és december 7-iki ülése jegyző-
könyvének 24 pontjában csak »a hivatalos rovatnak
készséggel való eddigi átengedéseért« mond lakonikus
köszönetet a budapesti önkéntes testületnek, az sajnos
jellemzője annak az elfogultságnak, mely ez ügy
elintézésében a szövetség elnökségét vezérelte.

Bizonyára nem szép tulajdonsága az egyes
embernek a hálátlanság, nem még akkor sem, ha
egy másik emberi gyöngeség, a bosszu szerepel
indító okául, de menthetlenné válik akkor, ha egy
a közbizalom által a legjobbaktól összeállított és a
legnemesebb célok szolgálatára hivatott erkölcsi
testület gyakorol a bosszuállás sugallatától vezérel-
tetve hálátlanságot, mint a miként ezuttal a szövet-
ség elnöksége tette a budapesti önkéntes testülettel
szemben.

Pedig erre a bosszura nem szolgált rá ez a
testület, mely a multban mindig csak adott, de a
maga számára soha sem kért semmit a szövetség-
től, a mely a maga sajátos érdekeit mindig alá
tudta rendelni az országos érdekeknek s nem rettent
vissza semmi áldozattól, ha ázzal a köznek javára
szolgálhatott. Ezt a készséget konvencionális köszö-
nettel megjutalmazni nem lehet, de méltánytalansággal,
lépten-nyomon megnyilatkozó rossz akarattal, a szí-
vesen felajánlott szolgálatok legmerevebb vissza-
utasításával megfojtani igenis lehet.

Szép dolog az ambíció, nagyon szép dolog, ha a szövetség elnöksége az alapszabályokban kifejtett céljainak szolgálatából fokozott tevékenységgel mentül inkább ki akarja részét venni, ám az elnökségnek az intézmény felvirágoztatását célzó munkából monopoliomot teremteni nem szabad, mert hisz ha célját csak megközelítőleg is el akarja érni, úgy a szövetséget alkotó összes tényezők vállvetett működésére van szüksége.

Az elnökség, a választmány, a vármegyei szövetségek csak fontosabb működésre hivatott központi szervei az egész szervezetnek, melyben nemcsak a tagtestületek, de azok tagjai is kell, hogy helyüket megtalálják és az egész szervezet életműködésében feladatukat betöltsék.

A józanság politikája a rendelkezésre álló összes erők fölhasználását, nem pedig azoknak a működés teréről való erőszakos leszorítását teszi a szövetség feladatává és ebből a szempontból csak sajnálni tudom, hogy csak azért, mert véletlenül én vagyok a budapesti önkéntes testület parancsnoka, ezzel a testülettel, melynek számottevő további ténykedésére, ha akarja, ha nem, az országos szövetségnek is még szüksége lesz a jövőben, ekkora méltánytalansággal járt el a szövetség elnöksége.

Bármennyire bántsa is azonban ez eljárás a budapesti testületet, hiszem és reméllem, nem fogja elkedvetleníteni és miként áldozatokat tudott hozni az ország javára a múltban, úgy fog találni teret a jövőben is arra, hogy magát a magyar tűzoltó-intézmény életében hasznossá, nélkülözhetetlenné tegye.

A mi végül az én személyemet és működésemet illeti, hát erre nézve csak annyit mondhatok, hogy a decz. 27-iki elnökségi ülésen az elnöki székéből elhangzottakból a konzekvenciákat nem vagyok hajlandó levonni.

Engem a választmány a leghatározottabb akaratom ellenére választott meg a szövetség titkárává. Nem az szabott nekem feltételeket, hanem én szabtam meg a feltételeket, melyek alatt a választást elfogadni hajlandó volnék. Nem kerestem e tisztiséget, melynek munkájából 12 év óta részemem nagyon is kivettem, de ám ha ennek daczára engem megválasztottak, úgy én azt az örömet, melyre állítottam, saját jó szántamból el nem hagyom, s ha volt időszak, a midőn fél év előtt az engem ért támadásoktól elkészerítve megfutamodtam, ma, a midőn e támadások elkészeríteni már nem, legfeljebb bántani tudnak, helyemről tágitani nem fogok és jóbarátaimnak azt az örömet, melyet távozásom egy alkalommal már keltett, még egyszer megadni nem akarom.

Nekem vannak kötelességeim, melyeknek eleget tenni csak úgy vagyok képes, ha az elnökség tagjai közt foglalhatok helyet és én ezt a helyet holmi összeférhetetlenségre, köteles fegyelemre való hivat-

kozással a következő tisztújításig el nem mert ismerék ugyan fegyelmet a tűzoltóiban, de fegyelmet a zöld asztalnál, a szabad nyilváníításában el nem ismerék s

A tollat az én kezemből ki lehet rá a meggyőződés fegyverét továbbra is fogom.

Dr. Szily

A tűzvédelem és tűzkárbiztos

Azon óhaj, hogy a tűzkárbiztosító-társaságok nyíleg a tűzvédelem költségeihez való hozzájárulástessenek, oly régi, mint maga a tűzoltó-intézmény annak jogossága annyira megokolt és általános hogy igazán csodálatra méltó, hogy a *tűzkárbiztosító-társaságok* már régen rendezve vannak.

Az országos törvényekben pl. már 20 éve vannak, melyek arra kötelezik a tűzkárbiztosítókat, hogy a biztosítási díjakból eredő bruttó (nyer 2%-ai évenként a tűzoltó-intézmény költségeihez járuljanak; nálunk azonban csak a községek vannak arra kötelezve, hogy a tűzoltó-intézmény költségeihez járuljanak.)

Hogy ezen törvénynyel szemben is hogy különösen a kis községek — az köztudomású. — kijelentik, hogy ezen célra nincs pénzük, s ez

Ennek daczára azonban, hála Istennek országban is alakultak tűzoltó-testületek ezer szármoltás szervezve lett, hogy szükség esetén ezen elem ellen eredményesen védekezhessünk.

És ezen szervezett segítség a tűzveszélyber a lakosság megadóztatásából tartotta fenn magat a tűzbiztosító-társaságok hasznát szolgálja, mely a tűzoltó-intézmény óriási fenntartási költségeihez járulnak hozzá, mert az az 5, egész 20 kor alalmazna, mely egy tűzoltó-testületnek koldul *vételesen* adatik, csak nem nevezhető költséghez.

Mindazon lépések ellenben, melyek eddig tűzrendészeti törvény meghozására irányultak, tűzbiztosító-társaságokat — mint a monarchia n — arra kötelezték volna, hogy a tűzoltó-intézmény költségeihez évenként egy bizonyos összeggel hozzájáruljanak, mert az eredménytelenek maradtak, mert a tűzbiztosító-társaságok, kik féltették a kövér osztelekjukat, a törvény már csirájában el tudták fojtani, a mi nekik ann mert majdnem mindnyájan tagjai a törvényhozásnak.

A lakosság azonban nem képes viselni a tűzbiztosító-társaságok ekkora adóját, s miután a tűzkárbiztosító-társaságok ekkora összegü segítésről hallani sem akarnak, így a tűzoltó-intézményt az *enyészet veszélye fenyegeti* feloszló tűzoltó-testületek száma jelentékenyen alakuló testületek számát. — Mi legyen ennel?

A mai modern tűzoltó-szivattyúk és egyéb eszközök kezelése szakavatott kezeket kíván; a kezekben elvesztik értéküket.

Az így keletkező körülmények tehát még mint akkor voltak, midőn még egyszerű kézzel lehetett kezelni, melyekkel természetesen a vén asszonyok is tudtak bánni.

A helyzet tehát, melybe a mi előrehaladásunk jutott, nagyon válságos és ezen sajnálatos szonyok elhárítására az egyedüli eszköz az a tűzkárbiztosító-társaságok a tűzvédelem költségeihez hozzájáruljanak; vagy a mi még jótékony *társasági intézmény államossítása*.

Azért tehát ne csodálkozzunk, ha a város egyes belátó férfiai az *önsegélyhez* folyamodnak teljes szétzülléstől megóvják az oly óriási fák költséggel megalkotott tűzoltó-intézményt, s b

ökségeket alapítanak, hogy az így megszerzett díjjutalékokból az egyes tűzoltó-testületek állandó bevételi forráshoz ssanak.

A pozsonyvármegyei felső-csallóközi járás tűzrendéti felügyelője, Ecker Sándor volt ennek az elismerésre éltó vállalkozásnak a kezdeményezője és nem kételkedünk, hogy a jó példa másuttal is követésre fog találni s akadnak majd tűzoltóparancsnokok és parancsnokságok, kik hasonló vállalkozások alapítására és vezetésére vállalkozni fognak a *ent ügy* érdekében.

Ecker Sándor úr, kinek mint tűzoltóparancsnoknak járási tűzfelügyelőnek, ezen kettős minőségében alkalmas volt megismerni a vidéki tűzoltó-intézmény szármalmas helyzetét, a nevezett járás területére átvette egy előkelő hazai biztosító-társaság képviselőjét és egy körlevélben tudatja, hogy minden biztosítási szerződés után, mely nála (közvetve vagy közvetlenül köttetik, e díjjutalék 5%-át és pedig *zöldtársi célokra*, azon községnek fogja beszállítani, melyre megkötött biztosítási szerződések vonatkoznak. Együttal tudatja azt is, hogy a biztosítási díjtétel ezáltal emelkedni fog — a mi a földolog és hogy ő a főszolgabírói hitelt hiteles kimutatásban értesíteni fogja ezen beszállított

biztosítási járuléka összege, hogy a biztos ellenőrzést lehetővé tegye.

A statisztikai adatok alapul vételével eszközölt számítás szerint ezen látszólag csekély összegű 5%, a szóban forgó járás területén évenként 20.000 koronát téssen ki, ha ezen szép példát a többi biztosítási ügynökségek is követik.

Ez mindenesetre nem fog oly könnyen menni, mint a jó ügy érdeke megkívánna, de sikerülni kell, ha a *lakosság ezt egy kötvény megújításának vagy egy biztosítási szerződés megkötésének feltételül köti ki* és 20.000 korona bármelyik járási tűzoltóságnak oly jelentékeny összeg, melylyel annak továbbfejlesztését lehet eszközölni; s különösen tekintélyes összeg akkor, ha mint minden évi bevétel szerepel, nem pedig mint egyszer nyújtott alamizsna!

Míg hazánkban a *biztosítás kérdése* az egyedül lehető módon megoldatni fog, addig igen sok víz lefolyik a Dunán és igen sok *önkéntes testület fogja anyagi szükségétől kénytelenül elhatározni feloszlását, ha a fentebb leírt önszegélyt meg nem akadályozza s így az általános tűzvédelemnek kiszámíthatatlan szolgálatot nem tesz.*

Id. Groidl Gyula.

AZ ORSZÁGOS SZÖVETSÉG KÖRÉBŐL.

Jegyzőkönyv.

Évletett Budapesten a magyar országos tűzoltó-szövetség elnökségének 1902. december 7-én tartott ülésében.

Elnök: Gróf Széchényi Viktor.

Jegyző: Brauer Szilárd.

Jelen voltak: Dr. Óvári Ferencz alelnök, Barabásván, Dr. Glósz Kálmán, Lukáts Gyula, Publíg Ernő, Arkusovszky Béla, Scossa Zoltán, Szabó Gyula, Varga Vincz, Vida Pál előadók, Dr. Szily József pénztárnok-sár. Elmaradását igazolta: Szokoly Ignác előadó.

1. Elnök az ülést d. e. 9 órakor megnyitván, bejelenti, hogy a nemzetközi tűzoltó-kongresszus ügyében beszélt Gullner amttkárral, a ki ez ügyet kedvezően fogadta és azt tudatja, hogy levélben kérjen audenciát a belügyminiszter-s rövid memorandum kíséretében tegyen neki előterztést. A memorandumot elkészítette, de beadatását illetőleg aszt még nem kapott. Szükségesnek véli, hogy a nemzet-i szövetséget értesítsük arról, hogy a megküldött kérdő-e egyelőre még nem adhatunk pozitív választ.

Dr. Szily József úgy van értesülve, hogy a nemzet-i választmány két szótöbbséggel máris Budapest mellett latkozott.

Lukáts Gyula ezen állítólag Vermes Bélához irt érte-st nem tekintené hivatalos jellegűnek. — Az elnökség-ök bejelentését tudomásul veszi és a nemzetközi választ-nyat elnök javaslatának értelmében értesíteni rendeli.

2. A jelen ülés jegyzőkönyvének hitelesítésére felké-ek Lukáts Gyula és Markusovszky Béla előadók.

3. A csütörtöki (Pozsonyvárm.) önk. tűzoltó-egylet ekarának karmestere József kir. herczeg Ö fenségéhez élyért folyamodván, ezen kérvény fenséges védnökünk ancára az elnökséghez tétetett át elintézés végett. Az ökség ennek folytán felvilágosította folyamodót eljárásá- helytelen voltáról, értesítvén őt egyben arról is, hogy vényre figyelembe vehető nem volt. — Tudomásul vé-tt.

4. A belügyminiszter jóváhagyván az aradmegyei tűz-öszövetség alapszabályait, leiratában hangsúlyozza, hogy ötelező csatlakozást elvi szempontból nem hagyta jóvá elrendeli, hogy erről az orsz. szövetség is értesítendő — nit nevezett alszövetség meg is tett. — Tudomásul gál.

5. A nyiregyházi tűzoltó-testület az általa Egerben nyert hat darab horoglétrát a nagykállói és tiszalöki tűz-oltó-testületeknek adományozván, azok az egri parancsnok-ság által nevezett helyekre elszállítottak. — Tudomásul vétetett.

6. A földmívelési miniszter arról értesíti a szövetséget, hogy a »Tűzrendészet« című könyvnek a népkönyvtárakba való felvétele iránt a jövő évben a könyvek címeinek összeállítására alkalmával fog intézkedni. — Tudomásul szolgál.

7. Seltenhofer Frigyes fiait tűzoltószergyáros cég az egri versenyekhez szállított fecskendő szállítási költségei fejében 44 kor. 17 fillért számít fel. — Utalványoztatott.

8. A lajtaszentmiklósi tűzoltó-egylet parancsnoksága arra kéri az elnökséget, hogy a XI/16-án tűznél négy más társával megsérült Felber Ferencz tűzoltó részére — a ki családos és a bécsujhelyi kórházban még több hétig lesz ápolás alatt — eszközölne ki némi segílyt az első magy. ált. biztosító-társaság alapítványából. Nevezett egylet tagja ugyan az országos szövetségnek, de a segílyző-szövetség-nek nem.

Dr. Óvári Ferencz rögtöni segílynek szükségét nem látja fenforogni, mert a sérült kórházban ápoltatik.

Lukáts Gyula megjegyzi, hogy ettől eltekintve, a család is lehet rögtöni segílyre utalva.

Dr. Szily József konstatálja, hogy az egylet kérvénye sem hatósági, sem orvosi igazolvánnyal felszerelve nincs; rögtöni segílyt pedig az első magy. ált. biztosító-társulat alapítványából adni nem lehet.

Szabó Gyula a kérvényt a vizsgálat megejtése végett kiadná a sopronvármegyei alszövetségnek az esetben, ha a testület maga nem igazolná az eset mibenlétét. — Az el-nökség kimondja, hogy folyamodó egylet hivattassék fel a hiányzó igazolványok beküldésére, ellenesetben pedig adas-sék ki ügyirat a sopronvármegyei alszövetségnek a vizsgá-lat megejtése céljából — a végleges határozathozatalt pedig fentartja azon időre, a midőn a jelzettek jelentése beérkezend.

9. A mitroviczai (Szlavónia) önk. tűzoltó-egylet pa-rancsnoksága azon megkeresést intézte az elnökséghez, miszerint az egylet fuvarozási vállalatára kivett 700 kor. adó elengedése iránti felebbezését a pénzügyminiszternél támogatná.

Dr. Óvári Ferencz úgy tudja, hogy nálunk a jótékony célok javára működő vállalatok adómentesek; hivatalosan az szövetség ugyan nem tehet ebben az ügyben semmit, egyrészt, mert az ügy még csak a második forumnál van és másrészt, mert egy a pénzügyminiszterhez intézett felirattól eredmény nem várható, de hajlandó ez ügyben személyesen eljárni és kéri erről a folyamodó együletet is értesíttetni. — Alelnök a személyes eljárásra felkérve, a folyamodó egyület arról értesíttetni rendeltetett.

10. Breuer Szilárd titkár bejelenti, hogy Bulyovszky Aladár felügyelőbizottsági tag benyújtotta az általa kidolgozott vármegyei tűzrendészeti szabályrendelet-mintát. Szükségesnek látná, hogy úgy ezen, mint a többi szabályrendelet-minták felülbírlására egy bizottság küldessék ki. — Az elnökség titkár jelentését tudomásul vevén, a szabályrendeletek felülbírlására Barabás István, Szabó Gyula, Markusovszky Béla előadókól és Breuer Szilárd titkárból álló bizottságot küldi ki.

11. Breuer Szilárd titkár bejelenti, hogy az egri versenyek oklevelei szétküldettek. — Tudomásul szolgál.

12. Breuer Szilárd titkár bejelenti, hogy a »Tűzrendészet« című könyv clichéit tulajdonosaiknak visszaszolgáltatatta s hogy Köhler István az általa megírt résznek összes clichéit magának megtartotta, tehát azok számlájának kiegyenlítése a szövetség pénztárát nem terheli, hogy azonban Köhler István kijelentette, miszerint úgy a szerzői, mint a kiadói jogokat magának teljes egészében fentartja. — Tudomásul vétetik.

13. Breuer Szilárd titkár bejelenti, hogy Markusovszky Béla felolvasása kinyomattatott és 1500 példányban a »Tűzoltó Közlöny« kiadójának átadatott. — Tudomásul vétetve, az e célra engedélyezett összeg kifizetése elrendeltetik.

14. Breuer Szilárd titkár elvileges eldöntését kéri annak, vajjon az ugyanazon napon délelőtt és délután tartott ülések egy folytatólagos, avagy két különálló ülésnek vétessek-e, mert egy régebbi határozat szerint egy ülés 4 óránál tovább nem tarthat, viszont a délután esetleg elmaradó előadók ugyanazon napidíjban részesülnének, mint azok, a kik délután is végig jelen vannak.

Markusovszky Béla az ugyanaz napon tartott ülést, habár délben megszakítottat is, egy ülésnek tekinti.

Dr. Óvári Ferencz szintén egy ülésnek számítaná, ha egy napon tartatott, mert egy napon két napidíjat adni nem lehet; de ha az ülés a következő napra is átterjedne, akkor már két külön ülésnek minősítené.

Lukáts Gyula kifogásolja azt, hogy délután elmaradók épp úgy kapjanak teljes egy napidíjat, mint a kik délelőtt és délután jelen vannak; ha az ülés délelőtt kezdődik, akkor a vidékről jövők már előző napon kénytelenek itt lenni, tehát tényleg két napot áldoznak rá s így két napidíjra is tartatnak igényt.

Scossa Zoltán már a nagy kiadás miatt is csak egy ülésnek kéri tekinteni a délután folytatott ülést.

Szily József dr. ugyanezen nézeten van s konstatálja, hogy az eddigi uzus is ez volt.

Szabó Gyula a délutáni ülést tartaná fenn, mert egyhuzamban 8 órán át tanácskozni lehetetlen.

Dr. Óvári Ferencz szerint a délelőtti ülés csak kivételes az alapszabályok tárgyalása miatt és meghonosíttatni nem fog; azokat az előadókat pedig, a kik az ülés folytatólagos részéről igazolatlanul elmaradnak, megfosztaná az egész napidíjuktól. — Az elnökség kimondja határozatilag, hogy az ülések rendszerint csak délután tartassanak és csak kivételesen délelőtt is; ez esetben azonban az ugyanazon napon tartott ülés egy ülésnek vétetik, érte csak egy napidíj fizetetik ki, a jegyzőkönyv pedig folytatólagosan veendő fel, az igazolatlanul eltávozók pedig napidíjat nem kapnak.

15. Breuer Szilárd titkár bejelenti, hogy a gyakorló szabályzat kidolgozására kiküldött bizottság XII/6-án ülése-

zett s elaboratumát elvileges elfogadás végett a elé hozza.

Dr. Szily József ismertetve a bizottság elbejelenti, hogy az eredeti alakjában változtatás nélkül, hogy a sok szerelősámot kifogásoló ellenek is elég tétessék; így elhagyatott a felügyelő ki csak akkor alkalmaztatnék, ha egy vezénylő a ben több fecskendő szereltetnék; a vezénylő maradt tehát 10 fő. Hogy azonban kisebb létszám lehessen a szerelést keresztül vinné, a bizottság képpen egy összevont szerelést is tart szükségesnek a vezénylővel együtt hat ember lépne működésbe csak két tömlővel. A két tempó a gyakorlatban mutatkozott, némi fennakadás csak a nyomórudénél mutatkozik, s itt kétféle megoldást kell alkalmazni a tömlő szerelési módja szerint. A redukált szerelésnél elmarad a segédcsővezető, S_3 , N_3 , N_4 szám; lényegében azonos a teljes szerelési móddal. A bizottság azzal terjeszti elaboratumát az elnökség elé, hogy elvilegesen azt, alkalmas-e jelen tervezet a részlet írásra vagy sem? Mert ha az elnökség nem tartja másnak, akkor a megírás hiába való munka lesz a bizottság elkerülni kívánja.

Dr. Óvári Ferencz részletes ismertetést és megbeszélést tartott az alkalommal feleslegesnek tart; a kisebb létszámmal való szerelési módot a fontosabbiknak és felállítandónak jelzi.

Markusovszky Béla a bifurcatióban nem támogatja a segétsámot és a kisebbített létszámú módot örömmel fogadja az alapul veendőnek a teljes létszámú módot tartja a legjobbnak eltérni azután létszámbány vagy egyéb okok miatt lehet.

Szabó Gyula megjegyzi, hogy a bizottság elbejelenti, hogy a részletesen megírt szabályzat kefével minden előadónak megküldessék s így a részlet felülbírlására még elég alkalom lesz.

Publig Ernő a nagy tervezetet nem tartja jó ötletnek mert oly fecskendő nincs, a melyen 10 ember szerelhetne, már pedig a tűzszolgálat lévén a legfontosabb gyakorlatnak is ehhez kell alkalmazkodni és a nagy mennyiségű annyi emberrel kell végeztetni, a hány a fecskendő ható, azaz 4—5 fővel. Az ütem-vezénylést nem tartja az oktató tiszt csinálhat magának ütemeket, de a csapat ne dolgozzon ilyenekkel. Ő csak általánosan javaslatot állapítana meg, a melyek minden fecskendőre megfellelők. A gyakorló-szabályzat gyakori megbeszélés pedig óvakodni kell.

Vida Pál kérde, foglalkozott-e a bizottság a szerelések jegyzéseivel, a miket az orsz. tanfolyam alkalmazzák. Nem lehetne az öt szerelőnél még kevesebbbe csökkenteni a szerelést csak egy tömlővel végezni, mert a tömlő is van, meg drága dolog is.

Dr. Szily József válasza után

Barabás István a kétféle szerelési módot tartja megfontoltnak mert egyet is nehéz betanítani. Ő csak egy módot dolgozna ki, kivételes szerekre pedig nem is tartja megfontoltnak is a tűzszolgálatot venné alapul s azt, hogy a szerelést lehet a fecskendővel, mert ne okozzon zavart a tűznél még azon is gondolkozni kelljen, van-e elég létszám vagy sem? Kis késedelmet nem tartja megfontoltnak hogy kétféle alakzat állíttassék fel; legyen egy mód akár öt, akár hat emberrel, de többel nem tartja sok szám közül egyiknek-másiknak a szerelésben jut megfelelő szerep.

Dr. Szily József konstatálja, hogy a nagy létszámú szerelés aggodnik az elnökség, holott az eddigi szerelési módokhoz csupán a segédcsővezető és S_3 jött hozzá és célszerűségi szempontból és figyelembe véve hogy nem két, hanem négy tömlőt szerelnek ez a mód az S_3 -nak alkalmazása pedig éppen fölényes a

ek. A tömlők számát lehet redukálni, de motolánál a tömlők száma még akkor sem kisebbedik. Oly fecskendő, melyen elég szerelő-szám találna helyet, falun nem létezik. A gyakorló szabályt a gyakorlatok részére készítjük és csak másodsorban a tűzhöz, mert a ki megtanult szerelni, a tűznél is fog boldogulni még akkor is, ha kisebb számú ember áll rendelkezésre, mint a tanítás alkalmával. A szerelés befejezte után minden számnak jut megfelelő készlet. A bizottság helyesebbnek találta e teljes létszámú ödot venni alapul, a redukáltat pedig függeléknek ajánlja.

Varga Lőrincz szintén a kisebb létszám mellett nyilatkozik, mert ez is elvégzi a teendőit jól, ha be van tarta reá.

Dr. Óvári Ferencz szintén a kis létszámra alkalmazott ödot venné alapul és kivételnek tenné a több tömlőhöz, otolához szükséges nagyobb létszámmal dolgozó módot.

Markusovszky Béla a nagy létszámot fogadná el alapul ebből engedne kivételeket. Ha minden fecskendő egyforma lenne, akkor a kétféle módra sem lenne szükség; nem is fél a kétféle mód behozatalától, mert falun is szeszalad annyi ember, hogy a nagy létszám is kifutja; pedig nem jönne annyi össze, akkor önmaguktól alkalmazák a másik redukált módot. A nagyól ugyanis kisebbre menni mindig könnyebb, mint a kis számról nagyobbra. A a tömlők számát redukáljuk, akkor érvényre fog jutni most is elterjedt felfogás, hogy több tömlőre nincs szükség, holott a teljes mód éppen a sok tömlő beszerzésére van szoktatni a csapatokat.

Barabás István szerint az eltérő fecskendőkre való áttételtől éppen kevesebb embernek lehet egyforma munkát hamarabb találni, mint sok ember részére. Megállapítandó lenne a feltétlenül szükséges szerelői létszám és a szabályzat erre lenne elkészítendő; a négy tömlőből is elegendő.

Dr. Óvári Ferencz úgy látja, hogy a bizottság javaslata olyan, hogy elvilegesen a kefelevonat alapján helyesebb is lehet megítélni és a szükséges átalakítást is kezdeni vinni. Ez ebből megbizná a bizottságot a szabályzat készlet megírásával és a végleges döntést a kefelevonatok felbírálásának alkalmára tartaná fenn. — Az elnökség ezen javaslatát elfogadja és a bizottságot a bemutatott tervre részletes megírására utasítja, fentartván magának a végleges felülbírást akkorára, ha a szabályzat kefelevonatban előtte lesz.

16. Ezzel kapcsolatban Scossa Zoltán kérde, hogy lehetséges az, hogy a bizottság vidéki tagjai részére a bizottság önhatalmulag kiegészítő fővárosi előadót ott be s előbbieket az üléseihez meg sem hívta?

Dr. Szily Józsefnek felvilágosító szavai és dr. Óvári Ferencz alelnök ama kijelentése után, hogy a bizottság részleges kiegészítését az elnökség már tudomásul vette, csak idején; az elnökség napirendre tér.

17. Dr. Szily József pénztárnok-titkár bejelenti, hogy Kocsányi Béla volt pénztárnok óvadékát felvette. — Tudomásul vétetik.

18. Jelenti továbbá, hogy a budapesti közigazgatási folyam előadói díjai címén 240 koronát a miniszter dekrétummal a tanfolyam igazgatója megtérített. — Tudomásul szolgál.

19. Úgyancsak ő jelenti, hogy az elnökség határozata értelmében az elrendelt értékpapír vásárlása eszközöltetett eddig a tartalékalap részére 21.000 korona, a segélyző bizottsági alapra 14.000 koronáért s hogy ez alkalommal a befolyamnyereség a tartalékalapnál 451 korona 50 fill., a segélyalapnál pedig 301 korona volt.

Dr. Óvári Ferencz kérde, vajjon az elnökség nem vizsgálja-e a trésort megvizsgáltatni?

Markusovszky Béla pedig konstatálja, hogy a Tűzoltó Közlönyben lefektetett deficit helyett vagyon létezik. — Tudomásul vétetik; a trésor

megvizsgáltatásától pedig az elnökség ez alkalommal eltekint.

20. Torontálvármegye tűzrendészeti szabályrendelete ellen 18 felebbezés adatván be, a belügyminiszter azokat véleményezés végett az elnökséghez küldötte le. Az ügy kiadatván Scossa Zoltán előadónak, az a következőben terjeszti be véleményes jelentését. Mind a 18 felebbezés a szabályrendelet 9. §-a ellen irányul, a mely a gabonának, takarmánynak a belterületen való elhelyezését korlátozza; a gőzgéppel való cséplésre kivetett tűzrendészeti díjat 9 község felebbezte meg; a többi felebbezés különböző §§-okra oszlik meg. Ő a gőzgéppel való cséplést a belterületen egyáltalában megengedhetőnek nem tartja; a takarmány elhelyezést pedig csak a törvényjavaslatban kifejtett távközök mellett s így ezen felebbezések tárgytalanok lesznek a javasolandó módosítás révén. A többi felebbezések pedig teljesen indokolatlanok. Szükségesnek tartja azonban, hogy a szabályrendelet többi §§-ai is némi módosításon menjenek át; így a 35. §-ban ne a hatóság bocsássa el a vízfordó fogatokat, hanem az oltást vezető tűzoltóparancsnok; kisközségekben legalább egy pár, nagyban legalább két pár ló álljon készenlétben; a megváltási díjak a törvényjavaslat szerint állapíttassanak meg. Egyébként betervezi véleményét írásban foglaltan is. — Az elnökség Scossa Zoltán jelentését magáévé tévén, azt az ügyiratok kapcsán a belügyminiszterhez felterjeszteni rendeli.

21. Sükösd István ungvári lakos panaszos levélben arra kéri az elnökséget, hogy a miniszternél járjon közbe az ungvári egészségtelen viszonyok rendezése érdekében. Ungvár városa ugyanis tűzrendészeti szabályrendeletét módosítani óhajtván, a miniszter több kikötést tett, a melyek miatt a város a módosítást felfüggesztette. Sükösd Ferencz, mint tanfolyamot végzett tiszt felvételét kérte a kötelezett tűzoltóságba, de a helyettes polgármester-parancsnok ezt egyéni okokból elutasította; a vármegye elrendelte e kérelem érdemleges tárgyalását, egyben azt is kérdezték, hogy mikép adhat a város egyik alparancsnoknak 600 koronát fizetést, holott szabályrendeletileg ki van mondva, hogy a tiszt szolgálat ingyenes? A város megfelebbezte az alispáni végzést s ragaszkodik a régi szabályrendelet azon §-ához, a mely szerint a csapat vezetése nem tanfolyamot végzett, hanem csak oktatóképesseggel bíró egyénre bízandó.

Dr. Szily József e tárgyban már referálván, ismerteti az ügyet bővebben; a teendő fölterjesztésben főszólyt fektetne arra, hogy a miniszter már két ízben intézkedett az ügyben s a város még sem hajta végre, valamint hogy szabályellenes fizetést is adnak.

Publig Ernő nem tartja helyesnek kimondani azt, hogy a parancsnok legyen tanfolyamot végzett egyén, mert a parancsnok többnyire tekintélyenél fogva lett azzá; hanem azt kell kimondani, hogy az intéző tiszt legyen tanfolyamot végzett.

Dr. Óvári Ferencz az ügyben roszakaratot és szabályellenességet lát fenforogni, azt javasolja, hogy be sem várva a felebbezés leérkezését, írjon fel az elnökség azonnal a miniszterhez, tárja ki az ottani helyzet tarthatatlanságát és kérje a mostani rendelet megsemmisítését azzal, hogy a miniszter utasítsa a várost a szabályrendelet módosításának haladéktalan keresztülvitelére. — Az elnökség alelnök javaslatát elfogadja és elrendeli, hogy a belügyminiszterhez ezen értelemben felterjesztés intéztessék.

22. Az osztrák birodalmi szövetség elnöke arra kéri az elnökséget, hogy a szolgálati érmek fényképét készíttetné el az ő költségén, mivel nekik hasonló érem alapítása érdekében a magyar érmek clichéire szükségük van.

Dr. Szily József bejelenti, hogy egy ízben már kaptak érmeket mintául.

Dr. Óvári Ferencz figyelmeztetné őket arra, hogy új érmeink lesznek; egyébként a fényképek elkészítése akadályokba nem ütközik. — Az elnökség utasítja a titkárt,

hogy az érmeke fényképeit a kívánság értelmében készíttesse el és küldje meg a megkereső szövetségnek.

23. Szabó Gyula bejelenti, hogy a »Tűzrendészet« szerzőitől megszerezte az engedélyt a kivonatos káté kiadásához és kéri már most az elnökség engedélyét művének a sopronvármegyei testületek részére való kiadásához.

Barabás István vagy megfelelőnek találja a munkát és akkor az összes tűzoltóságok részére tartja kiadandónak, vagy meg nem felelő s akkor kiadására sem adna engedélyt.

Lukáts Gyula Szabó magánügyének tartja azt, hogy a könyvet kinek adja ki; ő a maga részéről csak sopronvármegye részére adta meg az engedélyt; általános kiadásról pedig a szövetség nem illetékes határozatot hozni, mert csak a maga kiadásához szerezte meg a kiadói jogot és nem általánosságban.

Dr. Glósz Kálmán szükségesnek tartja ugyan egy kisebb terjedelmű káté kiadását, de úgy látja, hogy Szabó kérelme felett az elnökség nem határozhat.

Breuer Szilárd szerint az elnökség mindenképen kimondhatja azt, hogy a Szabó által tervezett kiadás ellen kifogást nem emel.

Dr. Óvári Ferencz ezen kérdést a szerzők magánügyének tekinti s ez okból napirendre térést javasol. Az elnökség alelnök nézetét magáévá tevén, a kérdés felett napirendre tér.

24. Dr. Óvári Ferencz az utolsó elnökségi ülésen azt indítványozta volt, hogy a szövetség adjon ki egy hivatalos értesítőt; minthogy azonban indítványa azon ülés napirendjére kitűzve nem volt s a felmerülendő költségek pontosan megállapíthatók nem voltak, javasolta, hogy a mai ülés napirendjére tűztesse ki s hogy a titkár addigra szerezzen be nyomdai költségvetéseket. A mostani hivatalos lap újabb cikkei arra készítetik, hogy akkor tett indítványát megújítsa. Az elnökségnek jogában áll 1000 koronáig utalványozni, ez a kezdethez elég, s minthogy nemsokára választmányi ülés és közgyűlés is tartatni fog, az intézkedés jóváhagyása ott csakhamar kérhető lesz. De a hivatalos értesítőt akár saját felelősségünkre is okvetlenül kell kiadni, mert a »Tűzoltó Közlöny« kirohanásai tovább nem tűrhetők s a mai helyzet mellett határozottan az ügy kárára vannak. Ez okból fel is kéri annak jelenlévő szerkesztőjét, Szily József drt., hogy ezen érthetetlen helyzettel hagyjon fel; gondolja meg, hogy ő itt elsősorban a szövetség titkára és csak másodsorban parancsnok és szerkesztő s így különösen köteles a szövetség érdekében közreműködni. Felhívja Breuer Szilárd titkárt a beérkezett nyomdai ajánlatok ismertetésére.

Breuer Szilárd titkár bemutatja négy nyomda ajánlatát, a melyek közül legolcsóbb ifj. Kellner Ernő ajánlata, a ki a négyoldalas (acta folio) garmond-szedésű lapot 1500 példányban 34 k. 50 f., a hatoldalast 51 k. 50 f., a nyolcoldalast 69 k. árban hajlandó szállítani. Ezen ajánlatot véve alapul, 24 szám à 4 oldal, postai szállítással stb. összesen 1750 koronába kerülne évenként; 12 szám à 6 oldal és 12 szám à 4 oldal, összesen 1910 koronába; 24 szám à 6 oldal 2060 koronába és 24 szám à 8 oldal 2500 koronába. Az ajánlat tehát kedvezőnek mondható.

Barabás István elismeri, hogy Szilynek joga van mint tűzoltónak, nézetének a lapban is kifejezést adni, de mégis furcsának találja, hogy előadó titkár létre a hivatalos lapban a szövetség felett ily kritikát gyakoroljon és a szövetség tekintélyét így lerontsa, deficitet fest és az elnökséget anarchiával, a nagyon elfecsérlésével vádolja; ha már ennyire megy, miért nem szólalt fel az ellen, hogy a titkár fizetése emeltetett közgyűlésen kívül? Úgy tűnteti föl magát, mintha ő lenne az egyedüli, a ki a pénzkezelés felett örködik; ily vészkiáltásokkal ne tegye tönkre az elnökség tekintélyét. A hivatalos értesítő kiadását egyébként a pénztár állásától tenné függővé. Legyen ilyen értesítő, de egyelőre oly szűk

keretben, hogy az állami segély felemeléséig se ne okozzon.

Dr. Szily József, mivel nem a »Tűzoltó« kérdése van napirenden, az erre tett megjegyzés is reflektál. Az értesítőt illetőleg azonban a választmány kimondotta, hogy az csak az állami segély felemeléséig adandó ki, az elnökségnek tehát nincs jogában határozatot megváltoztatni és a kérdést tárgyalni; vetésben is csak évi 1000 korona van az értesítő s így az elnökségnek ahhoz sincs joga, hogy ennél több összeget felhasználhasson a kérdéses célra; ha a segély azonnal intézkedik ez ügyben, úgy azt csak költségére teheti.

Dr. Óvári Ferencz tagadja, hogy az elnökség volna ehhez joga; a körülmények kényszerítik választmány egyhangú jóváhagyását biztosra venni, azt már csak eltűnni nem lehet, hogy a szövetség sége saját hivatalos lapjában kisebbítve legyen; van a apra és ha nem lesz, ő elvállalja a felelőséget, ha kell, a szükséges összeget sajátjából fedezi.

Dr. Szily József mégis ellene van a lap kiadásának, mert az több kiadást fog okozni, mint a mennyi a közgyűlés ilyen célra jóváhagyott; ha pedig csak a szükséges dolgok lesznek közölve, akkor meg fog felelni céljának.

Markusovszky Béla azon nézetben van, hogy az állami segély elnökségének tekintélyét azonnal kell megőrizni, ha kis terjedelmű lesz is a lap, annak kiadása nem okozhat kárt. Óvári Ferencz alelnöknek pedig áldozatkész köszönetet szavaz. Egyébként kívánja, hogy a lap a tíz nappal s ülés után is tíz nappal jelenjék meg a közgyűlés napján kivonatolva már az ülés előtti számban, hogy a plénum ugyanazon az alapon szólhasson a tárgyakhoz, mint a melyen az előadó saját költségére megalkotta. — Az elnökség határozatilag kimondja, hogy az értesítő 1903. január 1-től »Tűzrendészeti Közlöny« címmel hivatalos értesítő ad ki s e célra egyelőre 1000 koronát fog költeni; a lap szerkesztésére és kiadására az elnökség felelős és azzal megbizza; a lap nyomtatását ifj. Kellner Ernő ajánlatát tevő nyomdájában végeztetve felelős szerkesztője gyanánt Breuer Szilárd töltsék be, az első számban közzéteendő bevezető előszó sára pedig elnököt kéri fel. Egyben kijelenti, hogy a »Tűzoltó-Közlöny«-től a hivatalos című értesítő azonnal megvonja, arról a kiadó budapesti önkormányzat testületet értesíti és neki a hivatalos rovatnak való eddigi átengedéseért köszönetet szavaz. Továbbá, hogy a lap szükség szerinti számok kiadására példányban, acta folio nagyságban, garmond-szedésű kinyomtatású készítsék ki; egyelőre csak a legszükségesebb tárgyak kerüljen ki, az elnök elrendeli, hogy a lapnak a közigazgatásnál való bejelentése, a postai kedvezményes eljuttatás eszközése iránt a szükséges lépések azonnal megtegyendők.

Elnök ezzel az ülést d. u. 1 órakor felhagyva annak folytatását d. u. 3 órára tűzi ki.

Elnök az ülést d. u. 3 órakor fent megjelölt helyen újra megnyitván,

25. Dr. Óvári Ferencz a délelőtt folyó határozatból folyólag még tisztázandónak tartja a kérdést, hogy vajjon a még nem közölt jegyzőkönyv Markusovszky-féle melléklet a hivatalos jellegét fosztott »Tűzoltó-Közlöny«-ben közöltessenek-e a január 1-vel megjelenő hivatalos értesítőben, a melynek lenyomat gyanánt?

Lukáts Gyula a közlést nem bizná a »Tűzoltó-Közlöny«-re, mert Szily nem ad garanciát arra, hogy azokat szokásos cikkeivel ne kíséresse; inkább a lapnak gyanánt küldessenek szét.

Elnök azon nézetben van, hogy a midőn a »Tűzoltó-Közlöny«-től elvonjuk a hivatalos jellegét, ez a

ak, a megbüntetésnek egy bizonyos jellegével bír és nem tartja az O. T. Sz. méltóságával összeegyeztethetőnek, hogy az a kitől retorzióképen valamit elvesz, egyidejűleg szíveslegre kérje fel. A j.-könyveket más lapokban is lehet közölni.

Szabó Gyula a Markusovszky-féle füzetet külön expedálná.

Dr. Óvári Ferencz és Barabás István a mellékletet a jegyzőkönyveket tartalmazó értesítővel küldené szét, mert a eddig késtek, e rövid idő már nem határoz.

Markusovszky Béla elnök nézetéhez csatlakozik; az Élet és Vagyon» szívesen közli a jegyzőkönyveket, a mint addig is idejekorán tette.

Dr. Szily József megjegyzi, hogy ő is hozta volna lejekorán a jegyzőkönyveket, de nem fért hozzájuk; a özlés kérdésének eldöntését kéri azért, hogy tudja magát nihez tartani.

Breuer Szilárd tagadja, hogy a jegyzőkönyvet a hivatalos lap nem kaphatta volna, mert az most is az irodában fekszik; igaz, hogy ő adta az »Élet és Vagyon«-nak leírásolást végett, de a »Tűzoltó-Közlöny«-nek is oda szokott dmi minden közölni valót s ezután is minden szaklapnak gyaránt fogja adni a kért dolgokat, mert az ügy érdekgy kívánja. — Elnök erre határozatilag kimondja, hogy a hivatalos jelleg azonnal vonatván el az eddigi hivatalos laptól, a jegyzőkönyvek az új hivatalos értesítőben lesznek közlendők s a Markusovszky-féle felolvasás is azzal fog szétküldetni.

26. Ezek után áttért az elnökség az alapszabálytervezet folytatólagos tárgyalására és az összes jelenlevők meletti hozzászólása után abban állapodik meg, hogy:

a) az előadók választását a választmány hatáskörébe talja; b) a választmány tagjai képező alszövetségi elnökök elyettesei gyanánt az illető alszövetség egyik választmányi agját küldhesse ki; c) hogy a választmány a nagygyűlés által választandó 12 taggal kiegészíttessék és d) hogy a elügyelőbizottság a választmány keretébe tétessék, a pénzs irodakezelés rendszeres ellenőrzése az elnökség teendői közé felvettessék.

A 10. §. végére Breuer Szilárd javaslatára még hozzáetett a következő pont: »Mindazon tagokat, a melyek az alapszabályokban foglalt kötelezettségüknek és a szövetség egyéb szabályainak és határozatainak az elnökség kétszeres ügyelmeztetése daczára sem tesznek eleget, a választmány tagok sorából kitörölheti, illetve kizárhatja és ez ellen elhibezésnek helye nincs.»

A 11. §. szövege ekkép alakul: »A szövetség közegei: a) az elnökség; b) a választmány; c) a nagygyűlés.

A 12. § lesz: »Az elnökség áll: az elnök, az alelnök, két titkár és tíz előadóból. Az elnököt és alelnököt a választmány javaslatára a nagygyűlés, a két titkárt és tíz előadót pedig a választmány választja. Előadóknak oly arra alkalmas tűzoltótisztek választandók, a kik működési területük szerint az ország különböző részeinek tűzrendészeti viszonyait ismerik. Mindannyinak megbízatása 3 évre szól.»

A 13. §. lesz: »A választmány áll: a) az elnökség tagjaiból; b) a felügyelőbizottságból, melyet a nagygyűlés három évi időtartamra választ; c) az alszövetségek elnökeiből, vagy egy e célra kikülött más választmányi tagjából; d) a nagygyűlés által választott 12 tagból, kik lehetőleg különböző vármegyékből választandók.»

A 14. §. lesz: »A nagygyűlés áll: a) a választmány tagjaiból; b) az összes szövetségi tagtestületeknek e célra igazolványnyal ellátott egy egy kebelbeli képviselőjéből.»

A 15. §. b) pontjában »országos« szó elmarad; a c) pont pedig ekkép lesz: »c) a tűzoltó- és mentőügy, úgy a tűzrendészet fejlesztését célzó javaslatokat vagy indítványokat, esetleg megfelelő szakerek bevonásával is, a választmány esetleg a kormányhatóság elé leendő terjesztés végett eldolojgozza; a szükséges szabályzatokat előkészíti: gondosodik a hivatalos lap kiadásáról és ellenőrzi annak szerkesztését.»

A d) pont első sorában »egyes« szó helyett »más« teendő.

Az e) pont harmadik sorában »országos« szó törlendő.

A g) pont második sorában »országos« szó törlendő az »1000 k.« elébe pedig beszúrandó: — a költségelőirányzat keretén kívül is, — évenként. . .

A h) pontban »mellett« szó után beszúrandó: »e célból időnként kiküldendő két tagja által« . . .

A k) pontban »országos« szó töröltetik.

Az l) pontban »javaslatot tesz a választásokhoz« törültetik.

Az m) pont harmadik sorában »ellenőrzi, esetleg« teendő.

A 16. §-ban »rendszen minden hónapban köteles tartani« helyett »havonként tart« teendő; — harmadik sorban »6« helyett »5« vétetik; — az 5-ik sorban »illetve alelnökön« helyett »és titkáron« teendő; a hetedik sorban »két titkár« helyett »titkárok« tétetik; a nyolczadik sorban »nem ér ekelvek« helyett »nincsenek érdekelve« lesz; a kilenczedik sorban »névszerinti« helyett »nyilvános és a határozatok általános szótöbbséggel hozatnak« szurandó be.

A második kikezdés teljesen elhagyatik. A harmadik kikezdés második sorában »8« helyett »5« teendő; a harmadik sor szövegezése pedig ekkép módosítatik: ». . . elkészítendő, az e célra kijelölt két előadó által hitelesítendő és a hivatalos lap legközelebbi számában közléteendő.«

A 17. §. első sorában »országos« szó elmarad; a második sor szövege ekkép módosul: ». . . egy évig terjedő határidőhöz van kötve, ha ez évben nagygyűlés van, a nagygyűlést 30 nappal megelőzőleg adandó be az elnökségnél.«

A régi 17. §. teljesen törlendő.

A 18. §-ban az első sorban »országos« szó törlendő; az első pont kezdete lesz: »a 10 előadót és a . . .«; a negyedik sorban »valamint a felügyelő bizottság tagjainak és az előadóknak« kimarad; az ötödik sor végéhez hozzáteendő: »és utiköltségeit«; a hatodik sorban »egyéb« helyett »az irodatiszt és« szurandók be; a hetedik sorban »járulékait« helyett »díjazását« teendő.

A 4. pontban beszuratik: ». . . ügy- és pénzkezelését . . .«; a végéhez pedig hozzáteendő a 6. pont negyedik mondata: »felülvizsgálja a felügyelő bizottságnak az ügy- és pénzkezelésről szóló jelentését és a nagygyűlés elé terjeszti azt.«

A 6. pont negyedik pontjától végig elesvén, helyébe tétetik: »az elnökség által utalványozott rendkívüli kiadások jóváhagyása iránt intézkedik.«

A 7. pont második mondata elesik.

A 10. és 11. pont törültetik s e helyett 10 alatt beszuratik: »a megüresedett előadói helyeket betölti.«

A 12. pont 11. számot nyer.

A 19. §. első sorában »országos« szó elmarad; harmadik sorába »vármegyei székhelyen« helyett »városban« tétetik; az ötödik sorban »ha pedig« elmarad és lesz: »10 választmányi tag kívánatára pedig köteles azt összehívni. A választmány . . .«; a nyolczadik sorban »20« helyett »10« teendő.

A második és harmadik kikezdés első sorában az »országos« szó elmarad.

A 2-ik kikezdés 3-ik sorában »névszerinti« helyett lesz: »nyilvános; határozatait általános szótöbbséggel hozza.«

A harmadik kikezdés végéhez hozzáteendő: »és a hivatalos lap legközelebbi számában közléteendő.«

Az alapszabályok folytatólagos tárgyalását az elnökség a legközelebbi ülésre halasztja és annak határidejeül december hó 27-ikének délutáni 3 óráját tűzi ki.

Ezzel az ülés délután 7 órakor véget ért.

Kmft.

Gróf Széchényi Viktor,

elnök.

Breuer Szilárd,

titkár.

Hitelesítjük:

Markusovszky Béla,

előadók.

Lukáts Gyula,

Jegyzőkönyv.

Felvételei Budapesten, a magyarországi tűzoltó-testületek segélyző szövetsége igazgató választmányának 1902. deczember 7-én tartott ülésében.

Elnök: Szabó Gyula alelnök. Jegyző: Breuer Szilárd titkár. Jelen voltak: Dr. Óvári Ferencz, Vida Pál igazgató-sági tagok, dr. Szily József pénztárnok és Markusovszky Béla. Elmaradását igazolta: Szokoly Ignác vá. tag.

1. Elnök az ülést megnyitván, Markusovszky Béla szót kér és bejelenti, hogy a Schlick-gyári önk. tűzoltó-testület gyári tűzoltósággá alakíttatván át, vagyonának felét, azaz 507 kor. 45 fillért a segélyző szövetségnek adományozza. Az adományozó testület nem tett ugyan semmiféle kikötést, de a budapesti szövetség — a melynek útján az adományozás történt, — méltányosnak tartja, hogy a gyár tűzoltósága az alapító tagok közé felvétessék, ezen jogok gyakorlása a mostani gyári tűzoltóság parancsnokára ruháztassék s erről a gyár igazgatósága értesítették. — Az igazgató választmány az adományt köszönettel átveszi, a Schlick-gyári tűzoltóságot az alapító tagok sorába felveszi, ezen jogok gyakorlására a mostani gyári tűzoltóság parancsnokát illetékesnek jelenti ki és erről a gyár igazgatóságát értesítettetni rendeli.

2. Horváth Ferencz (Dudar) tűzoltó a nov. 24-iki tüzesetnél a felborult fecskendő alá kerülvén, zúzódást szenvedett. Hatósági és orvosi igazolvány bemutatására felhívatik.

3. Breuer Szilárd titkár bemutatja a tag-bejelentési ív mintáját. — Kinyomatása egyelőre függőben tartatik.

Szabó Gyula,
elnök.

Kmft.

Breuer Szilárd,
titkár.

Jegyzőkönyv.

Felvételei Budapesten, 1902. decz. 27-én, a magyarországi tűzoltó-testületek segélyző szövetsége igazgató választmányának ülésében.

Elnök: Szabó Gyula alelnök, Jegyző: Breuer Szilárd titkár. Jelen voltak: Dr. Óvári Ferencz, Vida Pál választ-

mányi tagok, dr. Szily József pénztárnok. Elmarad-
zolta: Szokoly Ignác választmányi tag.

1. Elnök az ülést megnyitván, titkár intézke a mult ülésen bemutatott »bejelentési ívek« nyoma gyában. — Az igazgató választmány elrendeli a nek 3000 példányban való olyképeni kinyomatását egyik oldalon felhívás a csatlakozásra, a többi oldal a kitöltendő rovatok legyenek; elrendeli továbbá, h két ív a »Tűzrendészeti Közlöny« mellékleteképen orsz. szövetségi tagtestületeknek megküldettessék.

2. Horváth Ferencz (Dudar) csövezető, nap f. évi november 24-én a tűzhöz menő fecskendő f sakor mellén zúzódást szenvedett, minek folytán : orvosi gyógykezelés alatt állott. — Az első magy. tositó-társaság alapítványához 20 kor. segélyre feltet rendeltetett.

3. Titkár felhívja az igazgató választmány t arra, hogy az orsz. szövetség elnöksége azon ter lalkozik, hogy az amugy is teljesen tagtestületeibő segélyző szövetséget az orsz. szövetséggel szoros csolatba hozza, azt utóbbinak mintegy fiókéntz vánja tenni és alapszabályainak módosítása alkalm erre is kiterjeszkedő intézkedéseket tett. Minthogy nistráció egyszerűsítése, valamint az orsz. szövetsé ezen egyesítés mellett szólnak, s ez a segélyző s érdekeit sem érinti, sőt több tekintetben előnyösne kozik: czélszerűnek találná, hogy a segélyző szövet szabályai is ily irányban módosítottassanak és e m tervezet már idejekorán elkészítettessék. — Az igaz lasztmány a két szövetségnek szorosabb viszony hozatalát elvileg helyeselvén, megbizta titkárt az bályok módosítási tervezetének elkészítésével, fi ennek tárgyalását akkorára, a midőn a módosítás l vitele elérkezettnek mutatkozand.

Több tárgy nem lévén, elnök az ülést berek

Kmft.

Szabó Gyula
elnök.

Breuer S
titkár

TECHNIKAI RÉSZ.

Az új gyakorlati szabályzat tervezete

Az a körülmény, hogy az új gyakorlati szabályzat tervezete nemcsak az e czélra kiküldött bizottság, hanem az elnökség retortáján is keresztül ment, úgy hogy ez idő szerint nincs más hátra, mint az egésznek végleges megfogalmazása és sajtó alá rendezése, s a szabályzat az utolsó revizionális munkálatokban lényeges változtatásoknak már aligha lesz alávetve, kívánatosá teszi, hogy az új tervezet lényegéről lapunk olvasóit tájékoztassuk.

Hosszu, érett megfontolás és a legbehatóbb tanácskozás és gyakorlati kipróbálás eredménye ez a tervezet s ha az mégsem fogja a hozzáfűzött igényeket teljesen kielégíteni, annak bizonyára nem a bizottság lesz az oka, mert hisz az minden elképzelhetőt ekövetett a szabályzat mentül tökéletesebbé tételére, hanem azok az abnormis állapotok, melyek ma még a fecskendőszervezetek, de leginkább azok felszerelésének különbözősége miatt hazánkban fönállanak.

A mig ezek az állapotok meg nem szűnnek s a mig az elnökség által meghatározott egységes fölszerelésű fecskendő mindenütt elterjedve, illetve a létezőknek egységessé való átalakítása fogantatosítva nem lesz, addig a legtökéletesebb szerelési szabályzatnak is lesznek ellenségei s így előreláthatólag az új tervezet is csak idő multával fog a megérdemelt méltatásra találni.

Teljesen egységes, minden részletében azonos szerelési módot csak teljesen azonos alakzatú és felszerelésű

fecskendőkre lehetne megállapítani, ám, hogy a minden fecskendője teljesen azonos legyen, m Franciaországban a mult idők hagyományai révén megvan, a mai technikai haladottság mellett tölteni már nem lehet, de kívánatos sem volna, meg is a fecskendőknek az a rendeltetésük, hogy a h telményeknek feleljenek meg s ha egyik helyre jó a fecskendő, másutt a kocsifecskendő fog inkább be-

Az azonban, hogy a különböző alakzatú fi is lehetőleg egységes elvek szerint szereltesse ezzel a szerelés egységessé tételére a lehetőség me elsőrangú fontossággal bír és ezért csak helyeseli hogy a szövetség elnöksége az alakzat és szerkeze ség érintetlenül hagyásával megállapította magá séges fecskendőt s támaszkodva arra, hogy az elterjedten használt fecskendők minden különöse ség és költség nélkül egységes fecskendőkke átal magát a szerelést is az egységes fecskendőre alka

Mik a követelményei ezen egységes fecskendő zuttal részletesen kiterjeszkedni nem kívánunk, c említünk föl, hogy a szívószervezetnek és az eh séges fölszerelési tárgyának a fecskendő jobb nyomószervezetnek és fölszerelési tárgyainak ba legalább is ez oldalról könnyen hozzáférhető h lenniök.

A szerelés az eddigi három helyett két s történik. A szereléshez a vezénlyön kívül egy egy segédcsővezető, három szívóoldali és négy ny

szerelő, vagyis összesen 10 egyén osztatik be. Úgy a szerelők, valamint a nyomólegénység egyenes irányban vonulnak föl a fecskendőhöz. A csővezető a fecskendőszerelés munkájában egyáltalán nem vesz részt, hanem az irány megadása után nyomban kijelölt helyére megy, hogy ott az állásfoglaláshoz szükséges előkészületeket tegyehesse. Erre a módosításra taktikai szempontból volt szükség s nyane szempontból vált szükségessé a segédcsővezetőnek alkalmazása is.

Négy szerelő az eddigi kettővel szemben azért alkalmaztatott a nyomóoldalon, mert a szerelés is általában négy nyomótömlővel történik, hogy ezzel is dokumentáltassák a nyomótömlőkészletnek taktikai szempontból annyira szükséges szaporítása. Motola alkalmazásakor így a szerelők számának szaporítása eszik.

A szívóoldalon az eddigi kettővel szemben három szerelő lett alkalmazva, hogy a négy szívótömlő szerelésével megszorított teendőket arányosan lehessen megosztani s a szerelés egészében a kellő beosztással a szükséges gyorsaság is érvényesülhessen.

A szerelés, miként említettük, két szakaszra oszlik. Az első szakaszra esik a szerelés előkészítése, vagyis a fecskendőnek szilárd alapra helyezése, kiegészítve a nyomórudak fölerősítésével, míg a második szakaszban a tömlővezeték lesz kizárólagosan szerelve.

A különböző fecskendőalakzatok szerelésében így az első szakaszban lesznek ugyan eltérések, a második szakasz teendői azonban az összes fecskendőalakzatoknál azonosak maradnak.

Az első szakaszban tehát kocsifecskendőnél a kocsirúd, a hámfák, a rúgózárok és nyomórudak, mozdonyfecskendőnél pedig a lebillentés, a földrefektetés és a nyomórudak szerelése történik, míg »kettő«-re minden fecskendőnél egyöntetűen a tömlővezeték szereltetik.

A kocsirudat a S_1 kezeli, míg a második szakaszban a 3-ik és 4-ik szívótömlőnek kifektetése, a szűrő és kútötél alkalmazása képezi földadatát. A S_1 és S_2 szerelik a szívótömlő vezetékét és pedig úgy, hogy S_1 végzi a tömlőcsavarok összecsavarását, S_2 pedig kézhez tartja a másik ömlőt, s a vezeték csak legvégül lesz a szívónyújtványra alkalmazva.

A nyomóoldalon N_1 és N_2 a fecskendővel foglalkoznak, míg N_3 és N_4 a nyomórudakat szerelik fel. »Kettő«-re mindegyik egy-egy nyomótömlőt szerel, még pedig úgy, hogy a tekercset kigurítja, a tömlőcsavarokat összecsavarja, csak azután végzi a kiigazítás munkáját, miközben a segédcsővezető a sugárcsővel kifelé futtában a kigurított tömlőcsavarjait viszi ki, s végül az utolsóra rácsavarván a sugárcsővet, azt a már helyét biztosított csővezetőnek átadja.

Ez rövid foglalatja az új szerelésnek, melynek a végével szemben nemcsak a felvonulás szépségében és a teendők egyöntetű, fennakadás nélküli felosztásában vannak az előnyei, hanem különösen abban, hogy összes teendőkre nézve minden félreértést kizárólag a legrészletesebben van a szükséges mozdulatok sorrendje és kivitelét előzetesen megállapítva úgy, hogy teljesen tájékozatlan egyén is minden különösebb útmutatás nélkül képes lesz a szerelés betanítására vállalkozni, a mit csak még könnyebbé fog tenni az, hogy minden egyes fecskendőalakzatra azve a szerelés módja a maga teljességében külön is elmondva.

Nehogy azonban ott, a hol a tömlőkészlet csekélyége 4 tömlő alkalmazását lehetetlenné teszi, vagy a hol a legénység alacsony létszáma miatt a 10 főnyi szerelő csapatot a gyakorlatoknál összeállítani nehézségekbe ütköznék, a szerelésnek a szabályzat előírása szerint való elvégzése lehetetlenné váljék, jónak látta a bizottság egy oly tervet is kidolgozni, melynél csak két-két tömlő lesz szerelve, melynél ép ezért a S_3 , N_3 , N_4 és Sc alkalmazása eszik, vagyis az egész szerelés a vezénylővel együtt összesen 6

egyen által lesz elvégezhető. Itt természetesen a Sc teendőit a C fogja ellátni, a S_3 teendői megoszlanak a S_1 és S_2 között, míg a nyomórudak szerelését a N_1 és N_2 fogják végezni, egyebekben azonban az egész szerelés nemcsak elveiben, de kivitelében is a másik szereléssel teljesen azonos marad.

A vízvezeték szerelésére, a fecskendőnek vízvezeték táplálással való szerelésére, a tömlőmotola, az osztóvilla alkalmazására, a tömlő-hosszabbításra, a sugárcsőnek a csőkötéltre erősítésére és általában a fecskendő szerelésével kapcsolatos összes teendőkre oly részletes utasítások lesznek a szabályzatban, hogy az megfelelő, és minden nevezetesebb mozzanatra kiterjedő ábráival a gyakorlásnál a leghasznosabb szolgálatokat fogja tehetni.

A mászó és mentőszerek szerelése ugyancsak két szakaszban fog történni. Lényeges újítások azonban a szerelés mikéntjére nézve itt csak a háromrészi grácsi támrudas létra szerelésében fordulnak elő, míg az egyéb létrák szerelése nagy egészben az eddigi maradt, mégis azzal a különbséggel, hogy a legkisebb mozdulat is a meghatározottabbán lesz körvonalozva.

Ez a precíz meghatározás különben az új szabályzatnak a réggel szemben a legfőbb előnye lesz, s ez előny remélhetőleg még azokat is csakhamar ki fogja azzal békíteni, a kik a régihez szokva, kezdetben hallani sem fognak akarni az új szabályzat alkalmazásáról.

Égési sebek gyógyítása Glutol-lal.

A tűzoltóságot az »első segély« módszerei közül az égési sebeknek ellátása érdekeli leginkább. Az újabb gyógy-eljárások közül a glutollal való kezelés előnyeit megismerve, e téren szerzett tapasztalataimat a következőkben bátor-kodom elmondani.

Már az 1901. évi berlini tűzoltó-kongresszuson a németek igen melegen ajánlották a glutolt, mint egy oly kitünő szert, melynek gyógyító képessége az eddig használatban volt összes más gyógyszereket és gyógyeljárásokat az égési sebek terápiájában messze túlszárnyalja.

A glutol, mely nem egyéb, mint porrá zúzott hangyasavas gelatin, sárgásszürkés poralaku anyag, az égési sebek gyógykezelése terén valóban kitünő és megbízható szernek bizonyult. Az eredmények, a melyeket a glutollal való kezelés által elérnem sikerült, méltán bámulatba ejtettek és annak égési sebek körüli alkalmazását tisztelt bajtársaimnak bizvást ajánlhatom.

A heveny égési sebekről az ugynevezett égési hólyagok mindenekelőtt lefejtendők; az ily módon csupaszszá váló égési seb 3%-os bórvízbe mártott tiszta vattacsomóval óvatosan letisztítandó; ezután az égési seb glutollal sűrűn behintetik, a melynek tetejébe egy steril-gaze és vatta-párnás fedő-kötés alkalmazandó. A kötés másnap és harmadnap ugyanigy, a sebfelületnek glutollal való ismételt behintése után megújítatik, mire az égési seben egy vastag száraz pörk, illetve var képződik. A negyedik napon egy utolsó fedőkötésnek alkalmazása csupán azért tanácsos, hogy a pörknek idő előtti leszakítása vagy lekaparása megakadályoztassék.

A megszáradt pörkök 8—14 nap alatt maguktól leválnak, láz és gyenyedés nélkül a legsimább gyógyulást eredményezik.

A rózsaszínű bőrrel bevont sebhely a legszembek közé tartozik.

Feltétlen előnye tehát e szernek az, hogy reakciómentesen, láz és gyenyedés nélkül a súlyosabb másodfoku égési sebek is átlag 8 nap alatt gyógyulnak.

Az első kötés alkalmazásánál egy nehézség mutatkozik csupán, t. i. az égési hólyagoknak orvosi műszer-ollóval és csipeszszel való lefejtése és a seb első meg-

tisztítása, mely igen fájdalmas, a mely fájdalom azonban glutollal történt behintés és fedőkötés alkalmazása után csakhamar megszűnik.

Igen nagy előnye a szernek kozmetikai szempontból a végeredménykép elérhető gyönyörű sebhely, mely alig hagy nyomot hátra, emellettben a régebbi kenőcsös és

olajos kötések után a hosszas genyedések által előí bőrhiányok és torzító égési hegekkel, — igen szép ígerhetünk a glutollal való kezelésnek.

Egyedüli hibája ez idő szerint az, hogy meglehetősen drága; 100 gramm Schleich-féle Glutol ára Bécsben rona, Budapesten 5 korona 50 fillér.

Dr. Balogh 1

ÁLTALÁNOS RÉSZ.

A statisztika tanulságai.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter rendeletéből a m. kir. központi statisztikai hivatal által szerkesztett évkönyv IX. kötete, mely az 1901. év adatait foglalja magában, nemrég hagyta el sajtót. A kötetnek a tűzkárokról és a tűzbiztosításra vonatkozó fejezeteiből közöljük az alábbi, bennünket közelebbről érintő statisztikai adatokat, megjegyezvén, hogy ezen adatok tisztán és kizárólag a szorosan vett Magyarországra értendők, Fiume és kerületének belefoglalásával, ellenben Horvát-Szlavonorságok nélkül.

A tűzkár által sújtott községek és a tüzesetek száma 1891-től 1901-ig a következő volt:

Év	A megkárosult községek száma		A tüzesetek száma			
	összesen	%-ban	összesen	1000 lélekre	10 km. területre	átlag
Átlag 1891-1895	4927	38-88	10616	2-15	6-96	0-38
1896	4607	36-37	9736	2-11	6-08	0-35
1897	5439	43-32	12817	2-36	7-90	0-46
1898	6292	49-82	15304	2-43	9-33	0-55
1899	6182	48-99	15171	2-45	9-15	0-54
1900	5963	47-26	14462	2-43	8-61	0-52
Átlag 1896-1900	5697	45-15	13498	2-37	8-21	0-48
1901	5900	46-81	14713	2-49	8-74	0-52

A mint a táblázat mutatja, a tüzesetek száma tekintetében a lefolyt évtized alatt az 1898. és 1899. évek magasának ki leginkább és bár ezen aránytalanul erős évek után némi látszólagos javulás mutatkozott is, általában a tüzesetek száma tekintetében az irányzat emelkedő.

Igy az 1901. év adatait az 1891-1895. év átlagos adataival összehasonlítva látjuk, hogy 1901-ben 1000-rel, vagyis 8%-kal több község károsult meg, a tüzesetek száma pedig 4097-tel volt több.

A tüzesetek okaira nézve az 1900. és 1901. években a következő táblázat nyújt felvilágosítást:

A tüzesetek oka	Tüzesetek			
	1900-ban		1901-ben	
	szám szerint	%	szám szerint	%
a) Kétségtelenül bebizonyított.				
Gyújtogatás	1098	7-59	1268	8-62
Öngyújtás	27	0-19	19	0-13
Villámcsapás	401	2-77	502	3-41
Gyerm. játéka v. pajkossága gyújtóval	859	5-94	830	5-64
Világító szer. való gondatlan bánás	167	1-16	149	1-01
Egyéb hanyagság vagy gondatlanság	1116	7-72	1227	8-34
Egyéb ok	592	4-09	652	4-43
Együtt	4260	29-46	4647	31-58
b) Vélelmezett.				
Gyújtogatás	3952	27-33	3885	26-40
Öngyújtás	89	0-61	108	0-74
Gyerm. játéka v. pajkossága gyújtóval	765	5-29	673	4-58
Világító szer. való gondatlan bánás	153	1-06	179	1-22
Egyéb hanyagság vagy gondatlanság	1614	11-16	1459	9-92
Egyéb ok	471	3-25	558	3-79
Iemeretlen	3158	21-84	3204	21-77
Együtt	10202	70-54	10066	68-42
a) és b) összesen	14462	100-00	14713	100-00

Elszomorító, hogy a tüzesetek okai között a gyújtogatás még mindig 35%-kal szerepel, viszont azonban némi vigasztalást nyújthat az, hogy az ismeretlen okból származó tüzesetek száma egyre apad (1896-ban még volt, 1901-ben már csak 22%), nemkülömben az, hogy míg 1896-ban a tüzesetek okai közül 26% volt a telenül bebizonyított, 1901-ben e % 32-re rugott föl, mindesetre bizonyítéka annak, hogy a tűzvizsgálatok kezd szakzszerűség érvényre jutni.

A leégett és az oltási munkálatok következtében rongált épületek számát azok tetőzete, falazata és rejtése szerint az alábbi táblázat tünteti föl:

Év	É p ü l e t e k										
	tetőzet szerint			falazat szerint			rendeltetés szerint				
	cserep, pala vagy bádóg	zsinórvagy deszka	nád vagy zsup	kő vagy téglafalu	vályog vagy sárfalu	fa vagy egyes anyagú	lakóház	gazdasági épület	lakóház-épület egy tető alatt	gyári v. ipari épület	egyéb épület
a) Leégett épületek.											
1900	1201	6351	19684	4224	8000	15012	7602	14299	3493	47213	
1901	1307	5181	19078	3945	8295	13326	7274	13076	3345	54713	
b) Oltási munkálatok következtében megrongált épületek											
1900	145	379	419	343	323	277	587	252	35	28	
1901	29	51	180	42	140	83	139	79	31	2	

A tüzesetek száma és az okozott károk összege az 1901 években a következőleg oszlik meg hónapok

Az egész év folyamán	Az elfordult tüzesetek száma.												Az okozott kár értéke.											
	Decemb.	Novemb.	Október	Szeptem.	Auguszt.	Július	Június	Május	Április	Március	Február	Január	1891-1895	1896-1900	1891-1895	1896-1900								
	617	874	1077	1327	1398	1044	689	829	991	717	503	544	10616	13498	436	13146								
	847	1311	1419	1594	1731	1165	883	882	1055	1184	767	740	13498	15304	497	14273								
	936	1631	1423	1533	1831	1083	788	792	923	857	663	746	12817	14462	1305	26760								
	976	1431	1149	2029	1957	1212	975	1104	1104	996	866	996	15171	15171	1888	26182								
	928	1621	1822	1427	1890	1157	847	899	1559	1388	865	865	14462	14462	1399	36346								
	810	1160	1622	1946	1794	1440	996	1012	1232	1244	795	587	14713	14713	1498	33171								
	909	1581	1515	1577	1835	1534	962	1248	1244	1248	940	702	100-00	100-00	1718	33171								
	5-82	8-23	10-15	12-50	13-17	9-84	6-49	7-81	9-33	8-40	6-75	5-43	100-00	100-00	1888	33171								
	6-28	9-71	10-51	11-81	12-38	8-63	6-54	8-31	7-92	8-40	4-39	4-77	100-00	100-00	1958	33171								
	6-18	10-75	10-20	10-72	12-47	10-56	6-54	8-48	8-45	6-39	4-39	4-77	100-00	100-00	1876	33171								

Ezek szerint a legkevesebb tüzeset febrárban fordult valamivel több januárban, majd emelkedő sorrendben etkezik december, június, márczius, május, április, is és november, míg október és szeptember, de mindyiből kimagaslóan augusztus a legtöbb tüzesetet pro-
álja.

Az okozott kár értékét tekintve, az itt jelzett sor-
d némileg változik. A legkevesebb kár februárban volt,
követte emelkedő sorrendben december, január, márczius,
ius, november, május, április, október, július, szeptem-
és aránytalanul magas kárösszeggel augusztus.

A tűz áldozatává 84 ember lett az 1901. évben. A feltű-
n alacsony 28.246.000 koronányi kárösszegből a biztosító-
saságok által adott kártérítés fejében megtérült 10.749.000
ona, a mi a kár 38,41%-ának felel meg. Mennyi volt
elégett vagonból biztosítva, arra adatokat a kimutatás-
hiába keresünk, pedig fölötte érdekes volna tudni, hogy
rapszi biztosító-társaságok kárbecslői önkényének kített
tosítottakat e czimen is mennyi veszteség érte.

A magyar birodalom területén az 1901. évben 12 hazai
8 külföldi biztosító-társaság foglalkozott tűzbiztosítással.
biztosított összeg kített a hazai társaságoknál 4.092.019 000
ronát, a külföldieknél 3.104.350.000 koronát, összesen
át 7.196;369.000 koronát. Biztosítási díjakból befolyt
rt a hazai társaságoknál 14.691.000 korona, a külföld-
knél 9.980.000 korona, összesen tehát 24.671.000 korona,
zys a biztosítási illeték a biztosított érték minden 1000
ronája után kített 3 korona 43 fillért. Kártérítés fejében
izettek a hazai társaságok 7.558.000 koronát, a külföldiek
61.000 koronát, összesen tehát 12.419.000 koronát és
lig a 4.809.417.000 koronára biztosított épületek, ingó-
zok és szalmás gabonanemükért 8.171.000 koronát, a
8.114.000 koronára biztosított gyárak, azok felszerelése
készleteiért 1.529.000 koronát és végül az 1 568.838.000
rona értékű mezőgazdasági átalánybiztosításért 2,719 000
ronát.

A biztosító-társaságok e szerint az 1901. évben az ó
bevételeik 50 %-át fizették ki kártérítésképen, vagyis tisztá-
reségük a bruttóbevételeknek 50%-a volt. Ennél tényesebb
letet, ennél nagyobb hasznot Magyarország egyetlen vál-
ata sem képes fölmutatni. És mégis mit tapasztalunk?

A biztosító-társaságok részéről a biztosítás fokozatos
jedésével ma már úgyszólván kizárólag a biztosító-társá-
gok érdekeit szolgáló tűzoltó-testületekkel szemben olyan
ükkeblőséget, mely az egész világon egymagában áll.

Nincs egyetlen kulturállama a föld kerektségnek, mely
t a piszkos uzsorát, melyet a biztosító-társaságok nálunk
ntetlenül üznek, manapság megtürné, csak egyedül a mi
rvényhozásunk áll tehetetlenül a biztosító-társaságok nagy-
talmával szemben.

Évek előtt a magyar országos tűzoltó-szövetségből
edő kezdeményezésre a törvényhatóságok többsége föl-
ttal fordult az országgyűléshez, kérve a kötelező állami
zkár-biztosítás behozatalát, ám a kormány a mindenütt
vált megoldást, mely a tűzrendészet mizerábilis állapotát
y csapásra az egész vonalon képes lett volna megjavítani,
ország jól felfogott érdekei ellenére elejtette, egyszerüen
t mondván, hogy azt nálunk megvalósítani lehetetlen.

Majd egyes törvényhatóságok, megunván a biztosítási
jakkal és a tűzoltóság fentartásával a biztosító-társaságok-
ik való állandó és mindinkább növekvő adózást, a tör-
nyhatósági tűzkár-biztosítás engedélyezését kérték a kor-
ánytól, ám a kormány a biztosító-társaságok illetéktelen
essiója alatt, minden sürgetés daczára éveken keresztül
ég válaszra sem tartotta érdemesnek a feliratokat.

Ezt követte a harmadik stadium. Az országos tűzoltó-
övetség segíteni akarván a türheteretlen állapotokon, kiter-
dt mozgalmat indított az iránt, hogy ha már sem a kötelező
lami, sem a hatósági tűzkár-biztosítást megvalósítani a
ormány nem hajlandó, kötelezze törvénnyel a biztosító-

társaságokat arra, hogy bruttó tűzkárdíj-bevételeik 3%-át
fizessék egy oly országos alapra, melyből a tűzrendészet
költségei fedeztetnének. Egész sorozatában a nyugat államai-
nak meghonosult már e rendszer, de gyökeret verni nálunk
még ez sem birt.

Füt-fát, minden követ megmozgattak a biztosító-
társaságok a javaslat ellen, nagy hangon kitrombitáltak,
hogy így, meg úgy segíeyezik a tűzoltóságot, nem átallo-
ták szemérmetlenül világgá kürtölni, hogy Magyarországon
a biztosítási üzlet veszteséggel jár, és sajnos, a kormány
a biztosító-társaságok által beszolgáltatót adatok alapján
saját maga által összeállított statisztika megdönthetetlen
adatai és a kétszer kettő négy ellenére máig sem mert kész
javaslatával előállani.

Pedig micsoda nagyszabású, rendszeres tűzrendészeti
politikát lehetne politika nélkül követni azzal a tekintélyes
jövedelemmel, mely a biztosító-társaságok ezen külön meg-
adóztatásával járna, mutatják az imént közölt adatok.

A tűzbiztosítási díj, melynek éppen fele maradt a
biztosító-társaságok zsebében a polgári mértéket jóval meg-
haladó haszonképpen, kített az 1901. évben 24,671.000
koronát. Ennek 3%-a 740.130 koronát, 2%-a 493.420
koronát tenne ki. Ekkora, évenként megismétlődő, de sőt a
biztosítás terjedésével, a tűzvédelem fejlesztésével és általá-
ban a tűzrendészeti viszonyok javulásával még szaporodó
összeggel mi mindent lehetne hazánkban létesíteni?!

Csak az nem tudja, az nem látja mindezeket, a ki
nem akarja. De bárhogy nem akarják, a minek el kell jönni,
az el fog jönni, mert ezen, a megoldásra immáron teljesen
megérett kérdés elől többé kitérni nem lehet, s a biztosító-
társaságok is előbb-utóbb be fogják adni derekukat, kivált
ha fog akadni a kormány élén férfú, kinek elég erkölcsi
ereje és bátorsága lesz vasmarokkal belenyulni a darázs-
fészekbe.

Miniszterelnök úr, a statisztika kéréllhetetlen adatai
és az ország jól felfogott érdekei egyaránt sürgetőleg köve-
telik az adott ígéretek beváltását!

Körrendelet

az acetylén-gáz gyártása és felhasználása körüli eljárás szabályozása tárgyában.

64,792/1902. számú belügyi és 48,795/1902. számú kereskedelemügyi
miniszteri körrendelet.

I

Valamennyi vármegyei és városi törvényhatóságnak.

A vegyészeti tudományok nagymérvű fejlődésének
egyik jelentékeny eredménye a calcium-carbid világító-gáz
fejlesztő képességének s ebből folyólag az acetylén-gáznak
felhasználása. Ezen gáznak különösen világító anyagként való
használata mindinkább szélesebb körben terjed.

Kisérletek és tapasztalati tények mutatják azonban,
hogy e gáz használata bizonyos mértékig veszélylyel jár, a
mennyiben a gáz robbanékonyasága miatt a fejlesztő-készü-
lékek — ha a használt anyag, a készülék szerkezete és elhe-
lyezése nem megfelelő, vagy ha annak kezelésére kellő szak-
értelemmel nem bíró egyének alkalmaztatnak — könnyen a
robbanás veszélyének vannak kitéve.

Közbiztonsági és tűzrendészeti szempontból szüksé-
gesnek mutatkozott tehát, hogy az acetylén-gáz gyártása és
felhasználása körüli eljárás műszaki és rendészeti szempont-
ból megfelelő szabályozásnak vettessék alá; e célból a /.
alatt csatolt szabályrendeletet állapítottuk meg, melynek
megfelelő számú példányát azzal a felhívással küldjük meg
a törvényhatóságnak, hogy abból egy-egy példányt juttasson
a hatósága területén létező összes elsőfokú ipar- és rendőr-
hatóságoknak, s egyuttal e szabályrendeletet hatósága területén
a legszélesebb körben tegye közhírré.

Különösen hívja fel ezenfelül az elsőfokú iparhatóságok figyelmét e szabályrendelet 32. §-ának ama rendelkezésére, mely szerint az acetylén-gáz világító-telepek felállításával és berendezésével foglalkozó iparág a képesítés igazolásához kötött iparágak közé soroztatott, minél fogva ez iparág üzésére a szabályrendelet életbelépte után csak annak lesz iparigazolvány kiadható, a ki ez ipar önálló üzésére vonatkozó képesíttségét a szabályrendelet 32. §-a szerint igazolja, a rendőrhatalóságok figyelmét pedig hívja fel arra, hogy — a szabályrendelet 23. és 27. §-ai szerint — az ott körülírt acetylén-gázt fejlesztő készülékek csak rendőrhatalósági engedéllyel lesznek felállíthatók, illetve üzemben tarthatók.

A szabályrendelet 9. és 35. §-aiban említett szabályzatok rövid idő alatt szintén ki fognak bocsáttatni.

Elvárjuk a törvényhatóságtól, hogy e szabályrendelet pontos végrehajtását a saját hatáskörében is szigorúan ellenőrizze.

Budapesten, 1902. évi október hó 4-én.

Szell s. k.

Láng s. k.

II.

Szabályrendelet az acetylén-gáz előállítása és világítási vagy más célokra való felhasználása tárgyában.

I. Rész.

Az anyagok és készülékek kellékeiről.

1. §.

Calcium-carbidot csak a phosphor- és kénhidrogént fejlesztő alkatrészekről lehetőleg mentes állapotban szabad forgalomba hozni.

A phosphor- és kénhidrogént fejlesztő alkatrészeknek az a legnagyobb mennyisége, mely mellett a calcium-carbid forgalomba hozatala a közbiztonság veszélyeztetése nélkül még megengedhető: az erre nézve szerzendő tapasztalatokhoz képest később fog megállapíttatni.

2. §.

Calcium-carbid egy kgr-nál nagyobb mennyiségben csak lég- és vízmentesen elzárt vastartóban hozható forgalomba és csak így raktározható.

3. §.

Calcium carbidot — a robbanás veszélyének elkerülése céljából — csak száraz, világos, jól szellőztethető helyiségben szabad tartani.

Lakott épületben legfeljebb 500 kgr. carbid raktározható.

500 kgrammon felüli mennyiség csak különálló raktárban helyezhető el, a melynek azonfelül, hogy száraznak, világosnak, jól szellőztethetőnek kell lennie, a víz behatása ellen kellőképp biztosított, kifelé nyíló ajtókkal kell ellátva lennie.

Üzleti (ipari, kereskedelmi) célokra szolgáló ilyenmű raktárak létesítéséhez telepengedély szükséges; a telepengedélyezési eljárásához a tűzoltó-parancsnok is meghívandó.

4. §.

Vörösrézből készült csővezetéseket és csapokat acetylén-gáz berendezéseknél alkalmazni tilos.

5. §.

A gázfejlesztő készülék és azon helyiség között, a hol a gáz felhasználatik, a csővezetéken, de mindenestre még a fogyasztási helyiségen kívül — a vezetéknek tűz esetén leendő elzárása céljából — egy fölzáró csap alkalmazandó.

6. §.

Acetylén-gázt fejlesztő készüléket vörösrézből vagy ennek ötvözetéből készíteni nem szabad, a csapok azonban a réz ötvözetéből is előállíthatók.

E készülékek legmagasabb túlnyomása a nyomást meg nem haladhat.

Minden acetylén-gázt fejlesztő készüléknek lennie:

a) a gáztartóban uralkodó maximális nyomás megakadályozó önműködő szerkezettel;

b) a fővezetékbe az első lángzó előtt beiktatott visszacsapásos megakadályozó szerkezettel;

c) megfelelő tisztító készülékkel.

A gáztartón a nyomás leolvasására vizirakomány alkalmazandó.

Minden fejlesztő készüléknél oly berendezés alkalmazandó, mely az előírtól magasabb túlnyomás esetén alkalmas módon a szabadba vezeti.

7. §.

Sűrített vagy folyékony acetylént gyártani, eladni, vagy más módon forgalomba hozni föltétlenül tilos.

II. Rész.

A készülékek engedélyezéséről.

8. §.

Acetylén-gáz fejlesztésére csak oly készülék használható, melynek szerkezete e szabályrendelet 16. §-a engedélyezve van; nem engedélyezett szerkezetű készüléket alkalmazni, eladni vagy más módon forgalomba hozni tilos.

9. §.

Az acetylén-gázt fejlesztő készülékek szerkezetének megvizsgálására Budapesten — a m. kir. technológiai muzeummal kapcsolatban — vizsgáló-bizottság szerveződik, e bizottság egy tagját a m. kir. belügyminiszter elnökét és többi tagjait pedig — a m. kir. belügyminiszter egyetértőleg — a kereskedelemügyi m. kir. miniszter, ugyancsak a bizottság szervezeti szabályzatát a készülékek megvizsgálásánál követendő eljárásról a m. kir. belügyminiszterrel egyetértőleg — a m. kir. kereskedelemügyi miniszter állapítja meg.

10. §.

Minden készülék-szerkezet, mely a vizsgáló-bizottság működésének megkezdése idejében eladás vagy forgalomba hozatal céljából raktáron van, a vizsgáló-bizottságnak — működésének megkezdésétől számított nap alatt — bejelentendő.

Mindaddig, míg a vizsgáló-bizottság az eladott készülték-szerkezetek engedélyezése fölött nem hozott határozatot, az acetylén-gázt fejlesztő készüléket továbbeladóknak és forgalmazóknak rendelkezésére bocsátani tilos.

11. §.

A vizsgáló bizottság működésének megkezdése után a forgalomba hozni kívánt készülék szerkezete a vizsgáló-bizottságnak a forgalomba hozást, tehát az ismételt eladást vagy magánosok részére való átadást megelőzően bejelentendő.

12. §.

A bejelentés a kereskedőknek és gyárosoknak a kötelessége, kik acetylén-gázfejlesztő készülékeket forgalomba bocsátás céljából gyártanak, raktároznak vagy eladnak.

13. §.

Ha magánosok külföldről hoznak be, vagy szereznek oly szerkezetű acetylén-gázt fejlesztő készüléket, melyeket a vizsgáló bizottság még nem engedélyezett, a bejelentés kötelessége a készülék felállítóját, illetőleg a szállítóját terheli.

14. §.

A bejelentés írásban teendő; a bejelentéshez csatolni kell a fejlesztő készülék tüzetes leírását és részletes rajzát, utóbbit három példányban, továbbá a használatára és állítására vonatkozó írásba foglalt útmutatást

15. §.

A vizsgáló bizottságnak a bejelentett szerkezetű készülék egy példánya is bemutatandó. Ha a fejlesztő készüléknek vizsgáló bizottságnál való bemutatása nehézségekkel jár, egy a megvizsgálandó készülékek nagyobb száma miatt helyszíni vizsgálat előnyösebbnek és lehetségesnek mutatkozik, a vizsgáló-bizottság a készülékek megvizsgálását — bejelentő kérelmére és költségére — a helyszínén is jesítheti.

A bizottság kívánságára a bejelentő köteles a készülék működését is bemutatni.

16. §.

Ha a vizsgáló-bizottság a megvizsgált fejlesztő készüléket a jelen szabályrendelet értelmében megfelelőnek találja, készüléknek s illetve a teljesen azonos szerkezetű készülékek forgalomba bocsátására vagy használatára a bejelentőnek engedélyt ad.

17. §.

Az engedély írásban adandó s abban az engedélyezett készülék, illetve a készülék szerkezete és használatának, amint felállításának módja, a bejelentő által bemutatott rajzok egyik példányának hozzáfűzése mellett, tüzetesen megjelölendő.

A bejelentő által bemutatott rajzok másik példánya vizsgáló-bizottság irattárában őrzendő meg.

Az engedélyről a bejelentőre nézve illetékes elsőfokú rendőrhatalóság, Budapesten a m. kir. államrendőrség főkapitánya, az engedély-irat másolatának és a bemutatott rajzok másik példányának megküldésével mindenkor értesítendő.

18. §.

A vizsgáló-bizottság engedélyének kelte és száma a megvizsgált fejlesztő készülékeken és azokon, melyek a megvizsgáltakkal azonos szerkezetűek, a bejelentő által alkalmas módon, elválaszthatatlanul és tartósan megjelölendő. megjelölés nélküli acetylén-gázfejlesztő készüléket alkalmatlan, eladni vagy más módon forgalomba hozni tilos.

19. §.

Ugyanilyen engedélyezési eljárás alá esnek a hordozható (kézi) acetylén-gázfejlesztő készülékek, lámpák szerkezetei is.

20. §.

A vizsgálatért díjak fizetendők; e díjak nagyságát a vizsgáló-bizottság szervezetére és a készülékek megvizsgálásánál követendő eljárásra vonatkozólag alkotandó szabályzat önérték fogja megállapítani.

21. §.

A vizsgáló-bizottságnak az acetylén-gázfejlesztő készülékek engedélyezése körüli eljárásnál hozott határozatait ellenőrzés nap alatt felelősséggel lehet élni; e felelősség fölött, illetve a készülékek engedélyezésének kérdésében — a m. belügyminiszterrel egyetértőleg véglegesen a kereskedelemügyi m. kir. miniszter dönt.

III. Rész.

A gázfejlesztők felállításának engedélyezéséről.

22. §.

Acetylén-gáz fejlesztésével, illetve előállításával üzletileg foglalkozó ipartelepek, az előállított gáz mennyiségre való tekintet nélkül, az 1884. évi XVII. t.-cz. 25. §-a értelmében (»gázkészítő és gáztartó intézetek») csak előzetes rendőrhatalósági telepengedély alapján létesíthetők.

A telepengedély kiadásánál az iparhatóság az idézett törvénycikk 26—33. §§. értelmében jár el.

A telepengedélyezési eljáráshoz a tűzoltó parancsnok is meghívandó.

23. §.

Magánfogyasztás céljaira szolgáló acetylén-gázt fejlesztő készülékek, a mennyeiben 30 lángnál többet táplálnak, csakis előzetes rendőrhatalósági engedély alapján állíthatók fel.

Rendőrhatalósági engedély alá tartoznak továbbá a nyilvános épületek (színházak, tanintézetek), üzleti és idegenek által látogatott közhelyiségek (vendéglők, kávéházak, üléstermek, gyárak, műhelyek) berendezései. Ily helyiségekben acetylén-gázt fejlesztő készülék, tekintet nélkül a berendezés nagyságára, mindenkor csak előzetes rendőrhatalósági engedély alapján állítható fel.

24. §.

A ki ily gázfejlesztő készüléket felállítani kíván, köteles ebbeli szándékát az illetékes elsőfokú rendőrhatalóságnak írásban bejelenteni; a bejelentéshez csatolandó a készüléknek, a készülék számára kijelölt helyiségnek és a berendezés módjának pontos rajza és leírása.

A bejelentés alkalmával azt is igazolni kell, hogy a készülék, illetve a készülék szerkezete a szabályrendelet 16. §-a szerint a vizsgáló-bizottság által engedélyezett.

25. §.

A bejelentés vétele után az elsőfokú rendőrhatalóság legkésőbb 15 nap alatt — szakértőknek, a tűzoltó-parancsnokoknak, a székesfőváros területén a 9. §. szerinti vizsgáló-bizottság megalakítása után a bizottság kiküldendő szakközegeinek meghívásával — helyszíni szemlélet tart, a felállítani kívánt gázfejlesztő készülék elhelyezésének és berendezésének módját közrendészeti és tűzbiztonsági szempontból alapos vizsgálat alá veszi, s az engedélyezés kérdésében a szemle eredménye alapján határoz.

26. §.

Oly gázfejlesztő telepeknél, a melyek 150 lángnál többet táplálnak, az engedélyben kikötendő, hogy a telep kezelésére az ezen szabályrendelet 35. §-a szerint képesített egyén alkalmaztassék.

27. §.

Az ezen rendelet életbelépte előtt létesített acetylén-gáz világítási telepek, azok kivételével, a melyek szabályszerű telepengedély alapján állítottak fel, az illetékes rendőrhatalóságnak 30 nap alatt szintén bejelentendők.

A bejelentéseknél a rendőrhatalóság szintén a 25. §-ban megállapított módon jár el, s nevezetesen helyszíni szemle alapján a felállított gázfejlesztő készülék használatát, esetleg a szükséges feltételek előírása mellett, engedélyezi vagy eltiltja.

28. §.

A helyszíni eljárás költségei a bejelentőt terhelik.

29. §.

Ha az engedélyezett gázfejlesztő készülék és berendezés másnak tulajdonába megy át, az új tulajdonos azt újabb bejelentés és engedély nélkül használhatja; az eredeti engedély feltételeit azonban az új tulajdonos is betartani köteles.

30. §.

Az engedélyezett gázfejlesztő készülék mindennemű átalakítása ugyanazon eljárás alá esik, mint az új gázfejlesztő készülék engedélyezése.

31. §.

Acetylén-gáz-fejlesztő készüléket pinczében vagy padlásra elhelyezni nem szabad; ily készülékek csakis világos, jól szellőztethető s fűtésre vagy egyéb célra szolgáló kályhával el nem látott, a szomszéd helyiségektől legalább 30 centiméter vastag kőfallal elkülönített, szabadba és kifelé

nyíló ajtókkal ellátott, fagymentes helyiségekben állíthatók fel.

Acetyléngáz-fejlesztő készülék elhelyezésére szolgáló helyiség más célra nem használható; belülről csak víz- vagy gőzfűtéssel lehet ellátva és csakis villamos lámpával vagy befelé kettős üvegfalal légmentesen elzárt nyíláson át kívülről világítható meg.

A rendőrhatalósági engedélyhez kötött acetyléngáz-fejlesztő készülékek csak ajtó és ablak nélküli falhoz épített, vagy teljesen különálló s egyébként a fentebb említett készülékeknek megfelelő helyiségben állíthatók fel.

Minden helyiségben, hol acetyléngáz fejlesztetik, avagy calcium-carbid raktározatik, az erre vonatkozó óvatossági szabályok figyelmeztetésképpen kifügesztendők.

IV. Rész.

A készülékek kezelőinek képesítéséről.

32. §.

Acetyléngáz világító telepek felállításával és berendezésével csakis erre képesített egyének foglalkozhatnak.

Ez az iparág az 1884. évi XVII. t. cz. 5. §-a alapján ezennel a képesítés igazolásához kötött s az idézett törvény-cikk végrehajtása iránt 1884. évi augusztus hó 26-án 39,266. sz. a kiadott földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszteri rendelet*) 2. §-ában felsorolt iparágak közé soroztatik.

Ez alapon acetyléngázt fejlesztő készülékek felszerelésének iparszerű végzésére e szabályrendelet életbelépte után iparigazolvány csak annak adható, ki az ipartörvényben megállapított általános feltételeken kívül az iparág üzésére vonatkozó képesítettséget az 1884. évi XVII. t. cz. 4., illetve 6. §-a, vagy a jelen szabályrendelet 35. §-a szerint igazolja.

Azokra, a kik ily készülékek felszerelésére és berendezésére már e rendelet kibocsátása előtt nyertek iparigazolványt, e szakasz rendelkezései nem terjednek ki.

33. §.

Kereskedők és gyárosok, kik acetyléngázt fejlesztő készülékek eladásával, s ezzel kapcsolatban ily készülékek felállításával és berendezésével foglalkoznak, e munkálatokat, a mennyiben az előirt képesítéssel maguk nem renkelkeznek, az 1884. évi XVII. t. cz. 8. §-hoz képest csak oly egyének által végezethetők, kik e készülékek felszerelésére és berendezésére a jelen szabályrendelet 35. §-a szerint képesítve vannak.

Kötelesek továbbá minden egyes készülékhez annak használatára és felállítására vonatkozó s a vizsgáló bizottság által megfelelőnek talált utmutatást mellékelni.

34. §.

Acetyléngázt fejlesztő készülékeknek keresetszerű kezelésével csak oly egyének foglalkozhatnak, kik erre a jelen szabályrendelet 35. §-a szerint a képesítettséget megszerezték.

35. §.

Acetyléngázt fejlesztő készülékek felszerelésére, berendezésére és kezelésére a képesítés külön vizsga letétele által szereshető meg.

A vizsga letételének módja külön rendeletben fog megállapittatni.

V. Rész.

Büntető határozatok.

36. §.

A ki e szabályrendelet rendészeti jellegű határyai ellen vét, a mennyiben mulasztása vagy csele más rendelet vagy valamely törvény büntető határoz alá nem esik, 200 koronáig terjedhető pénzbűn behajthatlanság esetén megfelelő elzárással büntet

37. §.

A jelen szabályrendelet 2., 3., 4., 5., 6. és 8. ütköző kihágások ismételt elkövetése — 36. § szerint ható pénzbűntetésen felül — 15 napig terjedhető el is büntethető.

38. §.

A ki e szabályrendelet 7. és 8. §§. ellenére vagy folyékony acetylént gyárt, forgalomba hoz és el a ki a vizsgáló bizottság által nem engedélyezett acetyléngázt fejlesztő készüléket forgalomba bocsát elad, vagy végül az acetyléngázt fejlesztő készülé valóságnak meg nem felelő oly felírást használ, n készülék a vizsgáló-bizottság által engedélyezett 200 koronáig terjedhető pénzbűntetéssel és 15 na jedhető elzárással büntetendő; az illető tárgyak elkobozandók s az illetékes község szegényalapja megfelelő módon értékesítendők.

39. §.

Az ezen szabályrendelet alapján kiszabott pén tések azon község vagy város szegényalapja javá tandók, melynek területén a kihágás elkövetett.

VI. Rész.

Az eljáró hatóságokról.

40. §.

Az ezen szabályrendeletben megállapított k eseteiben, valamint a III-ik részben meghatároz delyek kiadása körül:

elsőfokúlag: vármegyékben a járási főszolgal dezett tanácsú és törvényhatósági joggal felruház sokban pedig a rendőrkapitány vagy a tanács által megbizott tisztviselő, Budapesten az illető kerületi

másodfokúlag: vármegyékben és rendezett városokban az alispán, törvényhatósági joggal fe városokban a városi tanács, Budapesten a főkapit

harmadfokúlag: a m. kir. belügyminiszter je

VII. Rész.

Záró határozatok.

41. §.

Állami és tudományos közintézetek, a menn acetyléngázt kísérletezés céljából állítják elő, e rendelet határozmányainak alávetve nincsenek.

42. §.

E szabályrendelet — a 24. §. második beke valamint a szabályrendelet II. és IV. részében fo delkezések kivételével, melyek a 9. és 35. §-bar határozatok elkészülte után külön rendelettel leszi léptetve — a szabályrendelet kihirdetése napját ki minczadik napon lép hatályba.

Budapesten, 1902. évi október hó 4-én.

Szell s. k.

Láng

SZÖVETSÉGEK KÖRÉBŐL.

A budapesti szövetség elnökségének jelentése az 1901—1902. évekről.

Tisztelt közgyűlés! Ismét elmerült két teljes esztendő az enyészetnek tengerébe s ezzel elérkezett a mi alapszabály-

*) Lásd: Magy. Rend. Tára, 1884. évi. 1253. (1256.) o.

szerű ciklusunk lezárásának ideje. Az újnak m előtt köteleességszerűleg vissza kívánunk pillantani ségünk most lefolyt időszakára.

Az első, a mit jól esik konstatálnunk, an hogy immár mások is látják, nemcsak mi érezz az egyesítő kapocsnak jótékony hatását, melyet szé létesített a székesfőváros területén működő tü

zt, pusztán az által, hogy a gyűlölet szítását lehetetlenné tette s a széthuzás helyére odaállította azt a társadalmi összességet, melybe az együttérzés és az összetartozandóság data önt harmoniát.

Dokumentálódott ez a lefolyt két év alatt több alkalommal. Így nevezetesen szövetségünk tiszteletbeli tagjának, *Scserbovszky* Szaniszló, főparancsnoknak, 25-éves szolgálati bileumakor is.

Valamikor, nem is olyan régen, az a körülmény, hogy a városos tűzoltóság kötelékébe tartozó egyénről van szó, legridegebb szempontból való elbírálás alá esett volna iszoló, nem közönséges alkalom. »Fizetésért szolgál: tehát demei nem méltathatók!« »Velünk rendelkezik: ergo szeretetteljes üdvözlésünk tárgya nem lehet!« Ez volt a régi felgás! Sikerült kibontakoznunk belőle. Emelkedettebb az láspont; tisztultabb lett a látkör. Ma már be tudjuk látni, hogy ha nem önkéntes minőségben is, de tágabb hatáskörben — teljesebb mértékben lehet valaki az ügynek javára. Itt sem tartjuk többé méltánytalannak, hogy a ki minden képességét állandóan egyazon intézmény tökéletesítésének érteli s e közben vagyonszerzésre ideje nem marad, hogy a buzgó fáradozásainak ellenértéke gyanánt némi kártalanításban részesülhessen. (S a fizetés semmi egyéb, mint ilyen méltalanítás.) Sőt a mihelyt működésének eredménye, az általa szolgált ügy előmenetelében kimutatható, már elismerésünkre is érdemesítjük az illetőt.

Ilyen eset forgott fenn a székesfővárosi hivatásos tűzoltóság főparancsnokának 25-éves szolgálati jubileuma alkalmával. S a budapesti tűzoltó-testületek szövetségének tagjai, fizetését többé hánytorgatva, őszinte érzelmek hatására itt siettek ezt a férfit üdvözölni. S csak azt nézték, hogy on a téren, a melyen ők, mint önkéntesek és gyáriak, kor, a mikor erre idejük és kedvük van, szívesen járulnak hozzá a nemes ügy előbbreviteléhez: ugyanott, felelősségteljes polczon állva, immár 25 esztendeje, lankadatlan munkával működik egy férfiú, a kinek vezetése alatt kibontakoztunk szárnyakkal halad előre Magyarország első tűzoltósága.

Ez osztatlan elismerésnek nagy a becse; annál nagyobb, mert szövetségünk tagjai sorában nem egy bajtárs van, a a 25 év előtti állapotokra még úgy tekníthet vissza: uorum pars magna fui!«

Itt van mindjárt alelnökünk *Ehrlich* Manó, a kinek életében e ciklusra esett tűzoltói szereplésének 25-ik esztendeje, meg a titkár *Markusovszky* Béla, a ki 1876 óta vezeti ki a hazai tűzoltó-intézmény propagálásával s fejlesztésével járó tevékenységből a maga részét. Azután *Oszterzky* József, ki kevés megszakítással immár 32 esztendeje áll a városos tűzoltóság szolgálatában épúgy, mint *Állt* Lajos, ki ma a magyar-államvasutak főműhely-tűzoltóságának főparancsnoka. Avagy *Szilvay* Antal, a Schlick-gyári parancsnok, a kinek aktív tűzoltói működésében szintén 30 év állt mögött, *Müller* József. Végre itt van *Sonnberger* József, a Ganz-féle vasöntőde tűzoltó-parancsnoka, ki az idén ugyanazon gyártelepen 40-ik évi tűzoltóskodását érte meg.

E most nevezettek még ismerték a 25 évnél kevéssel több szervezett egykori városi tűzoltóságát Budapestnek. Itt e testületet a maga kicsinyes hatáskörében, az intézmény fojtogató korlátok nyúgében, a maga parányi létmértékével, alig egy-két tökéletes szerével, egyedül abban a körülményben, hogy a mikor tűzet jeleztek, hát kivonult annak a színhelyére s megpróbálkozott a tüzoltatásával; persze aránytalanul kisebb sikerrel, mint ma. Itt is a szemök láttára folyt le, hogy miként volt kénytelen a testület mindenkinek a beavatkozását belső szabályokba s aktív működésébe s hogyan kellett átszenvednie a tüzoltatás idázt a keservet, a mi egy alacsony nivóra mesterségesen lesüllyesztett s (az eskü-téren) még elhelyezés dolgában a legrosszabb körülmények közt tengődő zsoldos csapatnak lehet a részvételére.

S szövetségünk ugyanezen öreg tagjai lehetnek ma —

25 évvel később klasszikus tanui annak a haladásnak s kétségbevonhatatlan fejlődésnek, melyet a negyedszázaddal előbb oly kisszerű városi tűzoltóság ugyanez idő alatt elért.

Mint a közigazgatás keretébe (1881-ben) beillesztett tűzoltóság ma e hivatásnak élő külön tiszttal bir, a melynek vezénylete alatt irigylet sikereket képes felmutatni. Modern szerekkel, megbízható tűzjelzéssel, számra nézve Berlinével vetekedő tűzcsapok birtokában s az időközben megteremtett (titkárunk által könyvben is megírt) megelőző tűzrendszert kultiválva, Európáig ismert hírnevű oly intézmény lett, melyet külföldön még notorikus ellenségeink is tisztelettel említenek, itthon pedig lenézni e testületet senkinek sem jut eszébe többé. S az ily perspektívát nyújtó 25 esztendőből 17 éven keresztül, ez a mi szövetségünk tiszteletbeli tagja, *Scserbovszky* Szaniszló, volt a főparancsnok.

A második, a miről mint az egymáshoz csatlakozók szerves összefoglalásának folyamán hívalkodás nélkül emlékezhetünk meg, ez az, hogy a lefolyt ciklusban is bizonyosodott, miszerint nagy alkalmakkor mindig képes szövetségünk nemcsak imponálni, de használni is.

Az egyik ilyen alkalom volt 1901. évi május 20-ika, a mikor Gödöllőn néhai Erzsébet királyné szobrát leplezték le a király ő felsége jelenlétében. A második nagyobb szabású együttes felvonulásunk 1902. évi szeptember 19-én, a Kossuth Lajos születésének századik évfordulója alkalmából az ő sírjához rendezett elzarándoklás volt. Mindkét helyen a rend fentartására kérték közreműködésünket, az utóbbinál a Kossuth-mauzóleum alapkövetésének ünnepélyes aktusához is. A sírhoz zarándokló polgárság óriás meneténél az élnek vezetése volt szövetségünk tagjaira bízva. Tagtestületeink szereplése mindkét helyen közmegegyezéssel találkozott s megérdemelt elismerést aratott.

E ciklusra esik az országos szövetség XV-ik nagygyűlése is, mely Egerben 1902. augusztus 17-én tartatott meg. Ugyanott 15-én titkárunk a Tűzrendészet mai állásáról felvilágosítást tartott, melyet tanulságos volta miatt az országos szövetség kinyomatásra is érdemesített; 16-án pedig egyik tagtestületünk, a budapesti önkéntes, elnökünknek a parancsnoksága alatt az új szerelési szabályzatot gyakorlatilag is bemutatta. A versenyek azonban előzőleg annyira kifárasztották a közönséget, hogy a bemutatás célját nem érthette el. — Az egri nagygyűlés külföldben, a hol 10 tagtestülettel voltunk képviselve, dr. *Szily* Józsefet továbbra is az országos szövetség titkári állásával tisztelte meg, *Markusovszky* Bélát pedig az elnöki előadók sorába újra beválasztotta; míg az újonnan szervezett titkári állást szövetségünk egyik alapító tagjával, *Breuer* Szilárdval töltötte be. Jelentőségteljes eredménye azonban a nagygyűlésnek leginkább abban látszik kicsucosodni, hogy a be nem vált demokrata vezetéssel szakitva, elnöké *Széchenyi* Viktor grófot választotta, kinek személyében sikerült végre megtalálni a férfit, a ki egészen rátermett arra, hogy mint az országos szövetség elnöke gróf Cziráky Béla méltó örökébe lépjen.

A személyekkel kapcsolatos események sorában legyen megérintve, hogy pártoló tagjaink száma egygyel szaporodott, nevezetesen *Köhler* Istvánnal, a ki, eltekintve attól, hogy a tűzoltószert gyártás terén minden újításnak áldozatkész támogatója, az országos szaktanfolyamok rendezése körül is hervadhatlan érdemeket szerzett magának s a ki legújabbban, mint az »Élet és Vagyon« szerkesztője is dicséretes tevékenységet fejt ki a haladásnak s ügyünk javának az előmozdításában.

A működő tagok sorában beállt két változást kel regisztrálnunk. A máv. nyugati műhely tűzoltóságának vezetésével a keleti pályaudvarra áthelyezett Deák Ferencz helyett *Csiszér* Elek bízott meg; a részvényserfőzdeben pedig a tiszteletbeli parancsnokká választott *Kitlberger* Béla helyén a parancsnoki teendőket *Somy* Sándorra bízta.

A lefolyt két éves időszak említésre méltó mozzanatai közt legkimagaslóbb gyanánt két szakirodalmi eseményről kell megemlékeznünk. Mind a kettő szoros nexusban áll szövetségünkkel.

A Breuer Szilárd és Markusovszky Béla által alapított, de utóbb egyedül Markusovszky által szerkesztett »Tűzrendészeti Lapok« ugyanis, mely a belügyminiszter úr által a törvényhatóságok figyelmébe ajánlott szaklap volt s a melyet az utolsó két évben az országos szövetség anyagi támogatásban is részesített, tíz évi fennállás után 1900-ban már csak Almanach (évkönyv) alakjában jelent meg. Titkárunk mint szerkesztő még távolról sem fáradt ugyan bele a szerkesztés munkájába, de mert az 1899-ben megindított három új szaklap mellett tényleg egyenes erőpazarlás lett volna konkurrálni: ez okból Almanachját felajánlván az orsz. szövetség hivatalos lapjának melléklete gyanánt, kijelentette, hogy csak az esetben szándékozik szerkesztői munkásságát tovább is folytatni, ha az ez iránt való kívánság a lapot támogató budapesti és országos szövetségek részéről önként megnyilvánul.

Ez megtörtént. A budapesti szövetség proprio motu határozottan állást foglalt az Almanach mellett. Annak kiadását hasznosnak és szükségesnek jelentette ki s megkeresni rendelte az országos szövetséget, hogy tegye lehetővé a Tűzrendészeti Lapok további megjelenését czélszerűnek bizonyult új formájában. Az évkönyv alakját azért mondotta ki szövetségünk czélszerűnek, mert míg a havonként, vagy hetenként napvilágot látó szaklapok egyes számait rendszeresen eldobálják, széttépik: addig az összefűzött Almanach nem oly könnyen kallódik el, azonnal a könyvtárba helyezhető s a tagoknak folyton rendelkezésükre áll; utánkeresésre is alkalmasabb, mert a tartalma áttekinthetőbb. Minthogy pedig az év eseményeit összegezi s a haladás legújabb vívmányainak végeredményét nyújtja: becsé is maradandóbb. — Az országos szövetséghez menesztett megkeresésben szövetségünk a maga részéről megajánlotta azt a 175 koronát, melyet előző években szaklapok anyagi támogatása címén adott ki.

Az országos szövetség azonban a hivatalos lap mellékleteként nem fogadhatta el az Almanachot, mert akkor még nem maga fedezte a saját lapjának kiadásait. Annak önálló kiadására nézve pedig, daczára annak, hogy két éven át üdvösnék és szükségesnek ismerte azt el s kötelességének tekintette a támogatását is, egyszerre azt határozta, hogy *relinquitur ad pacatiora tempora!*

1899-ben a pozsonyi országgyűlés is ezt mondta ki határozatilag, mikor kulturális czélokra pénzt kértek tőle. Vétek volt hajdanában s hiba ma is a »nincsen pénz« jelszót szegezni a mivelődési törekvések mellének. Mert a mi az ismereteket terjeszti s a tudást öregbíti: az az elmaradottságot segít lehetetlenné tenni.

Szövetségünk azért az országos szövetség e határozatába, mely a pénztárállás kedvezőbbé alakulásáig *elodázta* az Almanach kiadását, csak kénytelenségből nyugodott bele; a nélkül azonban, hogy feladta volna a reményt, miszerint a minden tényező által helyeselt s az ügy javának kétségtelen szolgálatot tevő Almanach ügye, ha késik is, de végkép el nem mulhat. Hiszszük ezt annál inkább, mert az a rivalitás, mely e határozatot provokálta, szünőfélben van. Egyelőre pedig vigasztalódást találhatunk az országos szövetség egy másik tényében, melynek nagyobb szabásu volta, a látszólagos mostoha elbírálását évkönyvünk ügyének, ideiglenesen paralizálni teljesen alkalmas.

Ez a másik szakirodalmi esemény: a »Tűzrendészet« című könyv megjelenése volt.

E nagy konceptióju terv mindnyájunk meglepedésére nyert megvalósulást. Először is a belügyminiszterium erkölcsi és anyagi támogatásával jelent meg s bár eredetileg a közigazgatási tanfolyamballgatók számára készült, hasznát veheti bárki más. A tűzoltás elméletét a maga egészé-

ben tartalmazza s így közszükségletet elégített ki, kintve pedig attól, hogy ez a tűzoltói téren elért színvonalán álló könyv nem csak oly vezérfonál gyanánt szerepelhet, a melynek hiányát eddig a szaktanfolyvról-évré nehezebben nélkülözték, hanem valóságos munka gyanánt is lesz használható igen sokáig: nemcsak a budapesti szövetségnek azért is közelebb áll a művünkhöz, mert mindenha büszkeségünk marad, hanem a könyv egyes részeinek megírói, egyetlen előadó kivételével valamennyien a mi szövetségünk kötelékébe tartozóak az egy is pártoló tagunk volt néhány év előtt.

A Tűzrendészet című könyv megjelenése alkalom nem késtünk melegen üdvözölni az országos szövetség nagyrabecsülésünknek kifejezést adván különösen dr. Ferencz alelnök irányában, mint a kinek — elnök kivül — legtöbb érdeme volt a korszakalkotó művünk hozatala körül.

A két év alatt történtek sorában, mint jelenlegi esemény szerepel a *berlini* kiállítás is, mely 1901. év májusában rendeztetett a poroszok székes fővárosában.

Vele kapcsolatban a Párizsban 1900-ban megrendezett nemzetközi tűzoltó-szövetség is tartott Berlinben ülés internationalis szövetségbe, a hazai tagtestületek nem tudvalevőleg, a mi országos szövetségünk is belépő egyik képviselője gyanánt a Grand Conseilbe elnök választotta meg.

Amennyire jól esett tudomást venni az elnökség személyében alszövetségünket ért eme kitüntetésről: mértékben átértettük a berlini tűzoltószer-kiállítás sikerét is. S hogy a nemzetközi kongresszuson és kiállítási alkalom egyformán kihasználtságunk, azt roztuk el, hogy függetlenül az országos szövetségtől, az általa adott megbízatásoktól — egyesek kiküldésére budapesti szövetség külön is részt vesz főleg a kiállításra hogy az itt szereshető tapasztalatok, ismereteink gyűjtésére közvetlenebbül legyenek értékesíthetők.

E czélból az elnökség három tagját, név szerint Markusovszky Bélát, Müller Józsefet és Réthy Ferencz azzal a megbizással küldöttük ki Berlinbe, hogy mielőtt a nemzetközi tűzoltó-kongresszuson történeteket majd figyelemmel, ők az internationalis kiállítást tanulmányozzák behatóbban. Támogatásukra azt az összeget az Almanach egyelőre függőben maradt kiadásához hozzájárulás címén költségvetésünkben ugyis szükségesítettük 400 koronára s ezt számukra a tanulmányúton felmerülő kiadások részben való fedezésére ványoztuk.

A kiküldöttek közül Réthy Ferencz szóbelileg jelentette meg a látottakról jelentését; Müller József német nyelvű készült referátát mutatott be, Markusovszky Béla pedig a Tűzoltó Közlöny 1901. évi október, november, decemberi számában közzé is tétetett. A jelentés arról győződöttünk meg, hogy nem volt kárba vesztett a mit e tanulmányútra támogatásképen megszavazott költségvetésünk, elannyira, hogy 1902-ben újabb határozat kimondatott, miszerint az esetre, ha az országos szövetség ez évben sem jelentetné meg az Almanachot: akkor is a költségvetésünkben felhasználatlanul állva az összeget arra fordítjuk, hogy a berlini kiállítás könyvben lásson napvilágot. A könyv munkában való részvételük.

Végül meg kell említenünk, hogy tagtestületünk körében e ciklus alatt 5 éremkiosztási ünnepély volt az Erlich-gyárban, a MÁV. északi főműhelyében, a ujlaki téglá és mészégető gyárban, a vaggongyárban, a jutagyrái önkéntes tűzoltóságnál. Ezek valamennyi jelenhetett ugyan meg az elnökség, — ámde kétségek nélkül nem, mert elnökünk és titkárunk a közgazdálkodási tanfolyamon volt elfoglalva, a melyen, hogy kötelességük tárgy gyanánt adják elő a tűzrendészetet és tű-

tén e ciklusra eső nevezetes mértföldmutatója ügyünk ladásának.

Részt vettünk azonban két másik, az érem kiosztással entőség dolgában vetélkedő ünnepen, t. i. vezető egyesü-
lünk *tíznekétezredik* s legfiatalabb tagtestületünk *kétezredik*
eli őrségén, hogy a bajtársi együttérzés és az összetartó-
ndóság érzelmeit kifejezésre juttatva, részt kérjünk abból
ogosult örömből, mely a két testület tagjainak kebelét
emlékezetes estéken eltöltötte; s meghonosítottunk egy
szokást, mely teljesen alkalmasnak látszik arra, hogy az
diginél intenzívebbé tegye a tagtestületek közötti érint-
zést.

Régi óhajításunk volt ugyanis módot találni arra, hogy
rjaink ne csupán a zöld asztalnál találkozzanak, hanem
etővé váljék baráti poharazás közben is cserélni eszmét
a tagtestületek beléletének s a telepükön fennálló tűz-
tonsági berendezéseknek időnkénti megbeszélése révén
almat adni az okulásra, a haladással való lépéstartásra.
őször a közös gyakorlatok tartásával kísérleteztünk, majd
elnökség időnként való kiszállására gondoltunk, de a fő-
os huszonnégyezer quadrátkilométeres területén, a Duna
il megszabott fekvésből folyó nagy távolságok az ily
alkozókat sem voltak képesek olyan általános jelleggel
lázni fel, mint a minőtőlük, sikerük érdekében, el kellett
nunk. Végre az üléseknek más-más kerületben való meg-
tásával tettünk próbát s ez a kísérlet bevált, különösen
ta maguk az ülések egészben a fehér asztal mellett
nak le.

Az ügy iránt különösebben érdeklődőkön kívül így a
ponttól távol lakók, de egyazon körzetbe tartozó parancs-
ok is szivesebben megjelennek — az erősebb számban
ó összeverődés pedig a bajtársi viszony ápolását is ki-
edtebbé teszi. Az ily összejövetelek nemcsak az eszmék
tázására jók, hanem a társas érintkezés útján alkalma-
megteremteni azt a kapcsolatot is, mely bennünket, az

egyazon eszme harcosait, szorosabban tűzhet össze. És ez
nem kicsiny eredmény.

Mert minden okos törekvésnek arra kell irányulnia,
hogy a közös érdek-kapcsolatban állókat s ezek együttérzését
egyesítse, az azonos irányban, ugyanazon intézmény javára
akcióba vihető erőket koncentrálja s csak azután lehet a
szervezett keretbe foglaltak összetartásának erejével a
használni akarás ideálja felé törni céltudatosan. Szövet-
ségünk társadalmi feladata is ebben kulminál. A míg azon-
ban másutt a hasonló célok szolgálatára létrehozott kere-
teken belül, igen sokszor csak abban van egység, hogy
egyformán színelnek az emberek és megcsodálják a hatal-
mat, melyre irigykednek, hogy azután könnyelmű csúfolko-
dással vagy tudatos gonoszsággal elejébe álljanak a leg-
becsületesebben kivívott sikerek: nálunk a budapesti
szövetségéknél bizalmas őszinteség tanyáz, az elnökség befo-
lyása nem irigység tárgya, de azért eleven valóság, s las-
san bár, de biztosan haladunk a tökéletesedés felé.

Az az intézmény vagy ember ugyanis a relative töké-
letes, a melyik *használni szeret és elnéző tud lenni!* A hasz-
nálni szeretés kiinduló pontja, alapelve a tűzoltóintézmény-
nek s az elnézés dolgában annyira megyünk, hogy még azt
is megbocsátjuk a vezetőségnek, ha nem menti meg minden
héten egyszer — a hazát.

Hát a hazát tényleg egyszer sem volt alkalmunk
megmenteni, hanem azért, midőn vissza helyezük a köz-
gyűlés kezébe megbízatásunkat, mint láttuk — említésre
méltó mozzanatokról is volt alkalmunk megemlékezni.

Szövetségünk életének nyugodt folyását két év alatt
csak egyszer zavarta meg pillanatra a látóhatáron feltűnő
elnökválság. A felhő azonban eloszlott: felettünk ismét
kiderült az ég.

Maradjon ilyen továbbra is — igen sokáig!

Dr. Szily József,

Markusovszky Béla s. k.,
titkár.

HÍREK.

— **Az egri nagygyűlés epilógusa.** *Venczel* Lajos szabadkai
ancsnok az egri versenygyakorlatok alkalmával sértő
jezéseket tett dr. Szily Józsefnek, ki ezért az egri kir.
bírósnágnál bepanaszolta *Venczel* becsületsértésért. Az
1902. december hó 19-én nyert befejezést a bíróság előtt,
g pedig úgy, hogy *Venczel* Lajosnak egy mindeneket
légitő lojalis nyilatkozata alapján dr. Szily József paná-
t visszavonta.

— **A budapesti önkéntes tűzoltó-testület** szokásos táncz-
latságát 1903. évi február 1-én fogja megtartani a teréz-
osi kaszinó dísztermében, melyre tűzoltó-bajtársainkat
úton is meghívjuk.

— **Az országos szövetség elnöksége** december hó
én tartott ülésében az alapszabály-módosítási tervezetet
rgyalta, s azt a szövetség új hivatalos lapja legközelebb
sz terjedelmében közölni fogja. Ugyanekkor *Felber*
encz lajta-szentmiklósi tűzoltónak 100 koronával leendő
élyezése iránt előterjesztést tett az első magyar általános
osító-társasághoz. Az elnökség legközelebbi ülése január
24 én lesz.

— **A „Tűzrendészeti Felügyelő” ajánlása** tárgyában
elügyminiszter f. évi december hó 13-án 129.759. szám-
t a törvényhatóságokhoz a következő körrendeletet
lte szét: »Lukáts Gyula budapesti (VII., Kerepesi-út
szám alatt) lakos az iránt folyamodott hozzám, hogy
zerkesztésében és kiadásában négy év óta havonként két-
megjelenő »Tűzrendészeti Felügyelő« című műszaki
oltó-szaklapot a községek figyelmébe ajánljam. Minthogy
ozzám bemutatott lappéldányokból arról győződtem meg,
y a szóban levő szaklap a tűzbiztonság, és a tűzveszély

elhárítása tekintetében útmutatást tartalmazó s legtöbbször
ábrákkal is illusztrált cikkeket közöl, és így az a közsé-
geknek a tűzoltóságok szervezése, kiképzése és a tűzren-
dészet fejlesztése szempontjából hasznos szolgálatot tehet:
ennél fogva a szóban levő lapot a törvényhatóságnak, illető-
leg a törvényhatóság útján a községeknek figyelmébe aján-
lom. Budapesten, 1902. évi december hó 13-án. A minisz-
ter helyett Széll Ignác, államtitkár.»

— **Tűzesetek statisztikája.** A folyó év *október* ha-
vában Magyarország területén — beleértve Fiumét és terüle-
tét és nem értve bele Horvát-Szlavonországot — 780 község-
ben 938 tűzeset fordult elő. A károsultak összes száma 1383, az
okozott kár pedig 1,440 014 korona volt. (A múlt év október
havában 1016 községben 1252 tűzesetnél 2356 egyén
2,628.373 korona kárt szenvedett.) A tűzesetek közül 404-
nek gyújtogatás, 4-nek öngyújtás. 121-nek a gyermekek
játéka gyufával. 12-nek világító szerekkel való gondatlan
bánásmód, 151-nek hanyagság és gondatlanság, 48-nak
más egyéb volt az oka, míg 198 esetben a tűz oka ki-
deríthető nem volt. Meghalt vagy halálos sérülést szenvedett
1, nem halálos sérülést 20 ember. Húszezer koronánál
nagyobb kárt okozó tűzeset összesen 6 fordult elő, és
pedig: *Mazsafalun* (Pozsonym.) október 13-án, — *Iglón*
(Szepesm.) október 19-én, — *Vaján* (Szabolcsm.) október
23-án (1 egyén 62.000 korona kárral), — *Varjason* (Te-
mesm.) október 18-án (1 egyén 75 258 korona kárral), —
Temesváron október 6-án (5 egyén 131.250 korona kárral),
— végül *Kézdivásárhelyen* (Háromszékm.) október 3-án.

Szerkesztői üzenetek.

Id. Groidl Gyula urnak, Pozsony. A szives figyelemért köszönet. A másodiknak a legjobb akarat mellett sem tudunk már helyet szorítani.

Öreg bajtárs. Nem szabad mindjárt elcsüggedni. Krisztus Isten fia és a legnemesebb ember volt, a ki teljes életében jót akart és jót tett; embertársai mégis megkövezték és végül keresztre feszítették. Mi, öreg bajtárs, minden tökéletességre való törekvésünk daczára, csak tökéletlen, véges emberi lények vagyunk, kiknek megbocsáthatatlan hibája, hogy a nagy tömegénél nagyobb ügyszeretetet hoztunk magunkkal a porondra, hát hogyan köveznének meg bennünket a mi bajtársaink? No de azért a közáport álljuk tovább!

Felélős szerkesztő:

Dr. SZILY JÓZSEF.

HIRDETÉSEK.

Tűzoltó-sapkákat

az Országos Tűzoltó-Szövetség előírása szerint
a legjobb anyagból azért szállíthatunk
olcsóbban, mint bárki más,
mert magunk készítjük.

Kívánatra árjegyzéket vagy mintasapkákat szívesen küld

RITSCHER ZSIGMOND ÉS FIA
KÖRMEND.

STERNBERG ÉS KÁLMÁN

Budapest,
VIII., József-körút 35. sz.

Fecskendő-, szivattyú-, tűzoltó- felszerelési gyári raktár.

**Teljesen vas-
kocsi szerkezet.**

**Központi érez-
szelep szerkezet.**

Tűzi fecskendőket, tűzoltó egyéni felszereléseket (az orsz. tűzoltó-szöv. szabályai szerint) és minden e szakmába vágó tárgyakat a legjobb minőségben és kiállításban jutányos árban szállítunk községeknek és tűzoltó-testületeknek kedvező fizetési feltételek mellett.

Kívánatra árjegyzéket és fecskendő-rajzokat bármintve küldünk.

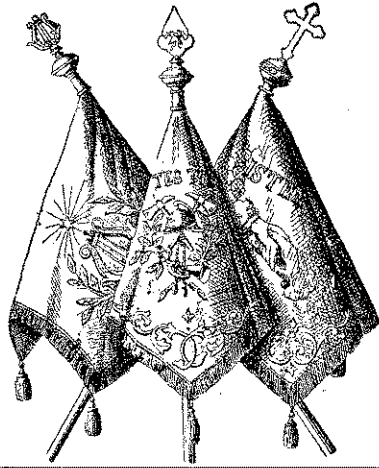
A párisi és római világiállításon arany-
érem és díszoklevéllel kitüntetve.

SZÜTS ÉS TÁRS.

tűzoltó, dalárda, egyesületi és társulati zászlók gyára

—|* BUDAPEST, *|—

IV., Újvilág-utca 2. sz. Kossuth Lajos-utcai sarok

Műintézetünk olcsó és művészi kivitelű készit:

zászlókat,
zászlószalagot,
egyleti jelvény-
kokárdát,
vállszalagot.

Zászlószeg
névvel és dobozzal látva nagy választásban.

Régi zászlók himzésének új szövetre való áttételét elvállalunk.

Egyleti zászlókról képes nagy árjegyzékünket ingyen bérmentve megküldjük.

Költségvetést, valamint eredeti rajzokat, selyemszövet mintkat kívánatra szívesen küldünk.

Minden felvilágosítással készséggel szolgálunk levélben, esetleg személyesen.

ALAPITVA 1831.

SPECIAL TÖMLŐ-GYÁR

46 KITÜNTETÉS.

ELSINGER M. J. ÉS FIJA

Raktár BUDAPEST V., Mária Valéria

==== Ajánlják ====

nyers kender- és len-tömlő

a legmagasabb víznyomásra kipróbálva
s nem törnek meg.

Mézgázott kender- és len-tömlő

legjobb gummirozással, pneumatikus uton gyártva

==== Továbbá ====

Különlegességek tűzi és vízi vedre

Vizmentes ponyvák,
lótakarók és öltönyök stb.

Minden szolid cég gyártmányainkat tartunk készleten.

==== Árjegyzék és minták ingyen és bérmentve. ====

GYÁR:

RAKTÁR:

IV., Magyar-utca 26. sz.

IV., Magyar-utca 18. sz.

SCHUNDA V. JÓZSEF

cs. és kir. udv. száll. és kizár. szabadalm.

hangszergyára és zeneműkereskedése
BUDAPESTEN.

Kitüntetések: Ő Felsége a Királytól ipari érdekért: a legfelsőbb elismerés, a Ferencz József-rend lovagkeresztje, a koronás arany érdemkereszt és az arany érdemkereszt.

A »M. kir. Operaház«, »Nemzeti«, »Nép« és »Vigszínház«, »M. kir. Zeneakadémia«, »Nemzeti Zenede«, »Fővárosi és Önkéntes Tűzoltók« stb. stb. szállítója.

~~~~~ Ajánlja mindennemű saját gyárában készült ~~~~~

rézfúvó-, fafúvó-, vonó- és ütőhangszereit,

valamint saját találmányú javított és szabadalmazott

ezimbalmait, pedállal és a nélkül.

Ügyszintén mindennemű valódi olasz és másféle igen tartós **húrokat** és mindenféle **hangszeralkatrészeket**, jótállás mellett azok jóságáért, a csinos és tartós munkáért, valamint különösen a **tiszta hangolásért.**

ZENEMŰKERESKEDÉSBEN

raktáron vannak a hazai és külföldi legjobb zeneirodalom összes termékei.

➔ Árjegyzékek kívánatra ingyen küldetnek meg. ➔

Az 1896. évi párisi műparkiállításon aranyéremmel kitüntetve

RÉTAY ÉS BENEDEK

tűzoltó-, dalárda-, egyesületi és társulati zászlók gyára

BUDAPEST

IV. ker., (Belváros) Váci-utca 59. szám.

Zászlószalagok, egyleti jelvények, kokárdák, vállszalagok

nagy választékban.

Zászlószegek,

névvel és dobozzal.

➔ Saját műhímző-intézet. ➔

Költségvetések, rajzok és anyagmintákat a legnagyobb készséggel bérmentve küldünk.

Az 1896. évi millenniumi kiállításon „kitünő munka-, kiváló versenyképesség- és nagyban termelésért“ a millenniumi nagy éremmel kitüntetve.

• Tűzoltó egyenruhákat és felszereléseket szigorúan az új szabály szerint készítünk. •

M. kir. udvari szállító.

Ő cs. és kir. Fensége József főh. udv. száll.

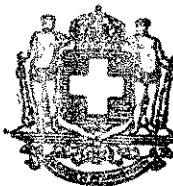
Cs. és kir. ausztr. udvari szállító.

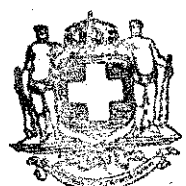
Szerb királyi udvari szállító.

Perzsa császári udvari szállító.

Görög királyi udv. szállító.

Ő Fensége a görög trónörökös udv. száll.

TILLER MÓR ÉS TÁRSA

császári és királyi udvari szállító, ő császári és királyi Fensége József főherceg udvari szállító

Budapest, IV., Váci-utca 35., IV. Eskü-út 3. számú sarokházban levő

➔ Magyarország legelső és legnagyobb egyenruha-készítő-intézetét ➔

a t. tűzoltó-testületek parancsnokainak és tagjainak becses figyelmébe ajánljuk.

Teljes egyenruhák, valamint az egyenruhához szükséges kellékek jutányos árak mellett számíttatnak.

Ajánlunk továbbá **tűzoltói felszerelést, sisakot, zubbonyt, nadrágot, rőzsekéseket, baltákat és sípokat, sapkákat** posztóból és bőrből, **paszományt, zsinórokat, kardbojtokat, keztyűket, gallérokat** stb. a legdúsabb választékban.

~~~~~ Üzletünk azelőtt a Károly-kaszárnyában volt. ~~~~~

Katonai egyenruhák és felszerelési tárgyak. — Vívóeszközök, érmek és rendjelek.

A legszebb tűzoltó-zászlókat készítjük.

Nagyobb megrendelés esetén mértékvetel végett fűszabásaink egyikét saját költségünkön kiküldjük.

➔ Árjegyzékek kívánatra díj- és bérmentesen küldetnek. ➔ Sürgőnyezim: Tiller udvari szállító Budapest.

• • • Polgári ruhán viselendő rendjelek és érmek és ezeknek rozettái a legszebb kivitelben nálunk kaphatók. • • •

Polgári Öltönyök és fehérneműek!

ALAPITTATOTT
1858. évben.

Sürgönyezim:

„Szivattyúgyár Budapest“.

Gyártott fecskendő
száma 14380.

BUDAPESTI SZIVATTYÚ- ÉS GÉPGYÁR RÉSZVÉNY TÁRSASÁG

ezelőtt **WALSER FERENCZ**

BUDAPEST, VI., VACZI-ÚT 69.

GYÁRTMÁNYAI:

Tűzfecskendők: gőzfecskendők, mozdonyfecskendők, vízszállító, kocsik, kocsik, targonca- és hordozható fecskendők, kender- és lentömlők, mézgával bélelt, mézga- és mézga-tekeres-tömlők és tartozékaik. Árjegyzéki füzet: XXVI.

Tüzoltósági eszközök és létrák: személy- és szerelvények, szállító-kocsik, víz-hordókocsik, szénkocsik, tömlőmotolák, különféle létrák és fáklyák.

Tüzoltósági egyéni felszerelések: sisakok, sapkák, övek, balták, oldal-fegyverek, jelvények stb. Árjegyzéki füzet: XXVIII.

Szivattyúk: kézi, járgány- és szíjhajtásra, házi, építkezési-, gazdasági- és legkülönbözőbb ipari célokra. Árjegyzéki füzet: XXIX.

Gőszivattyúk és villamos hajtású szivattyúk: különféle kivitelben és nagyságban, mindennemű célokra.

Köztisztasági szerek: utcai öntöző-kocsik, utcai seprőgépek, közúti sárvonógépek, hókapók, kocsik billenő szerkezettel, egyengető úthengerek, pöcze-gödör-tisztító-készülékek búzmentesen működő légszivattyúval és Wegner szabadalma szerint önműködő szivóval. Árjegyzéki füzet: XXII.

Közegészségügyi szerek: teljes gőzfertőtlenítő telepek, fertőtlenítő-készülékek, stabil és szállítható alakban, fertőtlenítő szerkocsik, fertőtlenítő személyszállító-, mentő- és trágyaszállító kocsik és kötszer sterilizátorok. Árjegyzéki füzet: III.

Templomharangok összhangzó harangozattal, szabadalmazott vas- vagy fakoronával, valamint jelzőharangok iskolák, kórházak, gyárak, majorok és építkezések számára. **Vas harang-állványok.** Árjegyzéki füzet: XXX.

➡ **ÁRJEGYZÉKEK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.** ➡